

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ТА ЕТНОЛОГІЇ
ім. М.Т. РИЛЬСЬКОГО

Ольга Литвинова

**МУЗИКА
В КІНЕМАТОГРАФІ УКРАЇНИ**

Каталог

Частина I

**Автори музики художньо-ігрових фільмів,
які створювалися на кіностудіях України**

Київ 2009

ББК

Каталог «Музика в кінематографі України» є першою спробою якнайширшого презентування персоналій авторів музики фільмів, які створювалися на кіностудіях України. Перша частина містить понад 400 довідок про творців музики художньо-ігрових фільмів – від періоду німого кіно до наших днів.

Видання розраховане на фахівців і широке коло читачів, які прагнуть ознайомитися з історією вітчизняного мистецтва.

Редактор – Ольга Голинська

Рецензенти: доктор філософських наук, професор С.Безклубенко,
доктор мистецтвознавства, професор А.Муха

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України
(протокол № 4 від 6 травня 2008 р.).

ISBN

© О.Литвинова, 2009

© Видавництво, 2009

ВІД АВТОРА

Пропонований каталог «Музика в кінематографі України» є першим українським інформаційно-довідковим виданням, що містить дані про авторів музики кіно та її виконавців. Його перша частина присвячена художньо-ігровим фільмам, які створювалися на кіностудіях України і мали офіційну реєстрацію. Вона включає великий ряд персоналій – понад 450 митців, серед яких визнані класики академічної музики, представники різних композиторських шкіл колишнього СРСР, майстри широкого спектру образно-тематичних, жанрових і стильових спрямувань, минулого і сьогодення, а також маловідомі та невідомі музиканти-професіонали й аматори, чії прізвища зазначені у титрах кінострічок. Друга частина буде віддана авторам музики науково-популярного, документального та мультиплікаційного кіно, екранізаціям музичних творів, фільмам-концертам і виставам.

Матеріали каталогу висвітлюють участь композиторів у міждержавних кінопроєктах, їхню співпрацю з постійно діючими й тимчасовими приватними та напівприватними кінематографічними творчими об'єднаннями.

Найбільші труднощі під час роботи над каталогом виникли через недостатність відомостей щодо кінопроцесу 1990-х років, породжену, зокрема, руйнацією системи звітності, яка до того існувала в державному кіновиробництві. У фондах державних кіностудій, а також Центральному державному кінофотофоноархіві України ім. Г.С.Пшеничного на сьогодні бракує багатьох фільмів (відсутні «обов'язкові примірники» кінопродукції, які мали б зберігатися), немає і достеменних даних про творчість сучасних, особливо молодих авторів – не членів творчих спілок.

Каталогові передують два нариси. Перший – «Музика українського кіно (нарис з історії)» знайомить читача з основними етапами розвитку цієї галузі, зі змінами в художньо-творчій орієнтації композиторів, з кінематографічними традиціями і новаторськими пошуками музичного втілення образного змісту фільмів, прослідковує зміну поколінь і окреслює діяльність видатних митців. Другий – «Звук в екранній культурі України» відомого кінознавця С.Тримбача пропонує інший аспект дослідження українського кінематографа, доповнює відомі факти новими історичними відомостями.

Персоналії в каталозі розташовані в алфавітному порядку. Кожна з них складається зі стислої біографічної довідки, типової для інформаційних видань: прізвище, ім'я та по батькові (якщо останнє відоме та прийняте для даної особи) із зазначенням різних видів їх написання, псевдонім (у разі його наявності); належність композитора до певної національної культури, характер його основної діяльності; дані про життя (дати за старим і новим стилем, населені пункти за сучасним адміністративно-територіальним поділом), державні нагороди, почесні звання, наукові ступені, мистецькі відзнаки, відомості про освіту (здебільшого спеціальну й вищу), етапи творчого шляху. Далі згадуються найвідоміші роботи у художньо-ігровому кінематографі, переважно для кіностудій Росії, у вітчизняно-

му науково-популярному, хронікально-документальному кіно та анімації, окреслюються взаємини з відомими режисерами, поетами. Другу частину інформаційного блоку становить список фільмів, до яких композитор писав оригінальну музику чи тих, де були використані фрагменти з його творів.

Матеріал подається уніфіковано за титрами. Лише в окремих випадках піднімається «завіса» над «виробничими нюансами», викриваються розбіжності, породжені реальними подіями, бюджетними негараздами, факторами творчого непорозуміння тощо. Це стосується головним чином питання авторства і співавторства в музиці, так званої співдружності митців, яка має місце в кінематографі різних часів.

Першими наводяться назви кінострічок українською мовою. Переважна більшість фільмів створювалася російською мовою – їх оригінальну назву виписано в дужках або після косої лінії. У деяких випадках зустрічаються два українських варіанти, що пов'язано з виправленням «русифікованих перекладів», якими раніше намагалися максимально зберегти та відтворити оригінальну російську назву кінотвору. Якщо у фільмі звучать пісні, то вказуються прізвища авторів тексту, інколи виконавці, творчі колективи і прізвища диригентів. Також наводяться імена режисера або режисерів. Назви кіностудій подаються відповідно до титрів, окрім того, перераховуються продюсери й дистриб'ютори кінострічки, замовники, що фінансували кінопроект і мають право на прокат фільму. Відомості про державні нагороди авторського колективу, про перемоги фільму у вітчизняних і міжнародних фестивалях стосуються головним чином професійних композиторів. Астериском (*) позначені фільми, партитури яких зберігаються в Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України (ЦДАМЛМ України.–Ф.670.–Оп.4).

Список прийнятих у довіднику умовних скорочень та абревіатур, а також інформація про державні кіностудії України та зміни в їх назвах наводяться після вступних нарисів. В кінці видання містяться фотоматеріали, перелік використаних джерел, алфавітний список фільмів з посиланням на автора музики та іменний покажчик.

На різних етапах підготовки каталогу інформацію для написання і уточнення довідок надали Національна спілка композиторів України, Національна спілка кінематографістів України, Національний центр Олександра Довженка, Музей національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка, Українська студія хронікально-документальних фільмів, Центральний державний кінофотофоноархів України ім. Г.С.Пшеничного, Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України, Державний музей театрального, музичного і кіномистецтва України, Міністерство культури і туризму України, Державне агентство з авторських і суміжних прав України, кінофотовідеофонди Національної телекомпанії України, кінокомпанії «Star Media», «Aurora Production».

Зміст каталогу враховує широке коло довідкової літератури, матеріали науково-популярних видань, архівні документи, а також свідчення, отримані

безпосередньо від митців. Щоб уникнути фактичних помилок про діяльність авторів, котрі перебувають за межами України, до каталогу не включалися дані, які вимагали додаткової перевірки. Тож інформація про життєвий і творчий шлях композиторів може бути доповнена, розширена й поточнена у подальшій роботі над виданнями аналогічного типу. Конструктивні пропозиції, зауваження та відгуки просимо надсилати на адресу ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України.

Каталог має суто інформаційне призначення і позбавлений оцінювальних характеристик. Його матеріали дозволять дослідити загальні художні тенденції музики екрана в контексті історично послідовної зміни мистецьких процесів, допоможуть розширити будь-який «кут зору» на творчі проблеми часу, сприятимуть панорамності й об'єктивності висвітлення кожного періоду історії вітчизняного кіно, коригуванню традиційних думок і стереотипних міркувань про недоліки й досягнення мистецтва, збагатять уявлення читача про українське кіно як національне й водночас багатонаціональне.

Автор щиро дякує директорів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України академіку Г.Скрипник за надану можливість завершити роботу над виданням, усім, хто надихав і допомагав у підготовці пропонованої праці, зокрема докторові мистецтвознавства, професору М.Гордійчукові, докторові мистецтвознавства, професору А.Мусі, кандидатам мистецтвознавства О.Шевчук, А.Калениченку, Н.Семененку, І.Сікорській, Н.Костюк, О.Пашковій, співробітникам названих вище установ – М.Гончаренко, І.Клименко, В.Мельник, С.Мироненко, О.Парфенюк, Р.Прокopenко, І.Полярушу, О.Рачковській, а також О.Голинській, Л.Ступіній (Росія), Є.Глуценко, С.Землянхину (Росія), фотографам С.Марченку та А.Селентію, працівникам творчих організацій, композиторам і режисерам.

Робота ця не побачила б світу без підтримки ігумена Богдана (Б.Дідусенка), настоятеля церкви Богородиці, лікаря Є.Товстухи, К.Подольської, моєї дочки О.Литвиної. Усім друзям, спонсорам висловлюю безмежну подяку.

Приз Російської академії кіномистецтва «Ника» П.Майбороді за видатний внесок у музику кіно. Москва, 2008 р.

МУЗИКА УКРАЇНСЬКОГО КІНО

(нарис з історії)

Український кінематограф сформований дивовижним переплетенням творчих шляхів багатьох митців різного фаху – режисерів, сценаристів, операторів, акторів, художників, композиторів, поетів. Він став мистецькою сповіддю кількох поколінь, більш чи менш правдиво відтворив на екрані історію країни, її життя, сповнене протиріч, людських мрій і сподівань. Кіномистецтво є вагомою складовою художнього літопису долі народу. Тематичний спектр кінотворів визначався подіями часу, соціально-політичними вимогами і потребами держави, а мистецьке втілення обарвлювалося талантом і духовністю їхніх творців.

На території України кінематограф розпочав свою історію у 1896 році, коли у Львові, Одесі, Миколаєві, Херсоні, Києві, Харкові відбулася серія демонстрацій технічного винаходу¹. Тоді ж харківський фотограф-художник А.Федецький здійснив перше вітчизняне кінознімання², влаштував перший публічний кіно-сеанс³. Невдовзі він також провів і постановочне кінознімання – перше не лише в Україні, але й на теренах Російської імперії⁴.

Досить швидко технічний прогрес дозволив «рухомій фотографії» перетворитися на мистецьку галузь та еволюціонувати в різних напрямках. Систематичний випуск ігрових картин бере відлік від 1909 року⁵. Цим займалися приватні студії та кіноательє великих міст⁶.

Сприятливі умови для розвитку національного кінематографа в Україні вперше виникли за часів Центральної Ради під головуванням М.Грушевського, коли було знято усі заборони стосовно української мови і культури (березень 1917 р.). Тоді на державному рівні намагалися вирішити важливе питання – створення української кінематографії. Задля цього пропонувалося вжити ряд заходів, серед яких і прийняття закону про українізацію кінематографа⁷.

¹ Перший публічний показ «сінематографа» братів Люм'єрів у Парижі відбувся 28 грудня 1895 р. у «Гранд кафе» на бульварі Капуцинів.

² «Торжественное перенесение чудотворной иконы Озерянской Божьей Матери из Куряжского монастыря в Харьков» 30 вересня 1896 р.

³ Кіноперегляд фільму «Джигітування козаків» відбувся у приміщенні Харківського оперного театру 2 грудня 1896 р.

⁴ Йдеться про фільм «Фокусник Албані», знятий влітку 1897 р. у Харкові.

А.Федецького вважають винахідником і в галузі кольорової фотографії.

⁵ Швидке зростання популярності нового екранного мистецтва спричинилося до запровадження в імперській Росії вже до 1908 р. системи цензури. Тоді серед заборонених для перегляду в кінотеатрах кінострічок була і хроніка похорону видатного українського композитора і громадського діяча М.Лисенка (оператор В.Добржанський, 1912 р.).

⁶ Серед перших вітчизняних кіноательє – «Мирограф» (власник С.Гроссман, Одеса), «Родина» (володар Д.Сахненко, Катеринослав), згодом з'явилися дрібні підприємства, такі як «Мираж» (Одеса), «Светотень» (Київ). В Україні та Росії діяли також представництва іноземних фірм-постачальників усіх видів кінопродукції («Гомон», «Пате» – французькі, «Генрі Кох» – німецька, «Італа-фільм», «Чінес» – італійські, «Вітаграф» – американська та ін.).

⁷ Текст відповідного наказу розповсюдило Українське поштово-телеграфне агентство (серпень 1918 р.) вже в період правління уряду гетьмана П.Скоропадського. Для виробництва фільмів мо-

Події Жовтневої революції, більшовицький терор змусили багатьох кіно-підприємців разом із творчими працівниками переїхати й вивезти велику кількість кінотехнічного обладнання з центру Росії до Києва, Одеси, Харкова, Ялти. Безперечно, ця «еміграційна» хвиля російських кіномитців вплинула не тільки на зростання обсягів кіновиробництва на території України, а й на перебіг художньо-творчих процесів⁸.

У пореволюційній Росії кінематограф розглядався як стратегічно важливий жанр у справі становлення й закріплення влади Рад на теренах України⁹. Державним мистецтвом кіно зробилося на початковому етапі тотальної націоналізації підприємств та установ, яку поступово здійснював більшовицький режим, засновуючи «нову еру пролетаріату»¹⁰. Відтоді подальші шляхи розвитку кінематографа в Україні залежали від політичного курсу правлячої партії, яка проголошувала чергові завдання для єдиного державного мистецтва – більшовицького, «мистецтва робітників і селян», «пролетарського за своєю суттю», «мистецтва, яке належить народу» і є «могутнім засобом просвітництва мас». Як «найважливіше з усіх видів мистецтв» у пропаганді ідей нового соціального устрою, кіно мало впливати на свідомість громадян нової держави, спрямовувати їхні зусилля на реалізацію грандіозних перспектив побудови соціалістичного (пізніше комуністичного) суспільства¹¹.

У складі СРСР Україна перебувала в безпосередній залежності від спільного для всіх республік «генерального плану розвитку країни», обумовленого тісними економічними, політичними та культурними зв'язками між сусідніми народами. За таких обставин кінематограф України еволюціонував як невід'ємна частина загальної історії мистецтва колишньої єдиної багатонаціональної радянської держави.

лодої Української держави кінематографічна секція придбала одне з кращих київських ательє «Светотень» С.Писарева. Нагадаємо, що водночас відбулися й інші визначні події, спрямовані на культурно-освітній розвиток нації та утвердження професійної культури – відкрилися Перша державна українська гімназія, Академія мистецтв, Український державний театр (на посаду керівника у травні 1918 р. запросили П.Саксаганського), був створений Державний оркестр, заснована Школа кобзарів. Ці заходи мали сприяти вільному розквіту талантів, а твори української класики стати надбанням усього народу.

⁸Цікаву статистику наводить у своїй книзі В.Миславський: за період з 1896 по 1921 р. було знято щонайменше 1160 фільмів – 384 ігрових і 776 хронікальних. Автор спирається на великий дослідницький масив, присвячений вітчизняному кіно, – роботи відомих українських і російських кінознавців І.Корнієнка, Г.Журова, А.Жукової, О.Шимона, новітні розвідки та повідомлення Л.Пухи, М.Рибакова, Р.Росляка, Г.Рудого та ін. з історії вітчизняного мистецтва, розробка і публікація яких стали можливими лише за часів державної незалежності України, а також особисті архівно-бібліографічні напрацювання. Див.: *Миславский Владимир*. Кино в Украине: 1896–1921. Факты. Фильмы. Имена. – Харьков, 2005.

⁹Колегія Наркомосу, наприклад, тоді ухвалила: «Признать необходимым установить правильные взаимоотношения с Украиной для полного объединения в области кинематографии» (2.04.1919).

¹⁰Див.: ленінський декрет про націоналізацію кінофотопромисловості від 27 серпня 1919 р.

Цікаво, що питання переходу всіх кінематографічних підприємств у монопольне відання держави обговорювалося ще за часів царату в 1916 р. Попередньо в 1915 р. у брошурі «Кинематограф как государственная религия» (витримала 2 видання) був опублікований відповідний проект.

¹¹Див.: Самое важное из всех искусств. Ленин о кино: Сб. документов и материалов. – М., 1973.

Після набуття Україною незалежності, з огляду на численні зміни в житті суспільства в цілому, вітчизняний кінематограф вийшов на рубежі багатовекторного розвитку національного, переважно комерційного, мистецтва другого тисячоліття.

* * *

Музика в екранному мистецтві посідає особливе місце. У синтетичному творі, яким є художньо-ігровий фільм, притаманна музиці виразність може конкретизувати зміст, передавати невичерпну гаму людських почуттів, виявляти психологічні аспекти, емоційні підтексти подій тощо. У багатьох кінотворах роль музики надзвичайно вагома.

Серед перших художньо-ігрових кінострічок слід вирізнити так звані кінодекламації і кіномовні картини. Вони відіграли важливу роль щодо формування суто кінематографічної лексики, становлення специфіки художнього кінотворення, визначення перспектив звукового вирішення майбутніх художньо-ігрових фільмів. Кіномовні картини знімалися з розрахунком на їх синхронне «озвучування» під час демонстрування фільму акторами за екраном. Глядачі у залі могли бачити кіногероїв і ніби чути їхні голоси, слухати пісні у їх виконанні, танцювальну музику тощо. Це створювало ілюзію дійсності, враження розмовної картини¹². Сюжети добиралися переважно з відомих і популярних літературних творів, драматичних вистав. Для української культури з її усталеними традиціями в галузі музично-драматичного театру жанр кінодекламації був надзвичайно природним, органічним¹³.

Безумовно, за часів німого кінематографа кінодекламація перебувала у «жанрово ембріональній» стадії, яка, на жаль, у подальшому не дістала належного розвитку. Кінодекламації створювали певні незручності для кінопрокату, пов'язані з необхідністю належного забезпечення «озвучення» акторським

¹² Першою україномовною кінодекламацією вважають комедію-водевіль «Як вони женихалися, або Три кохання в мішках», де сценаристом, режисером і виконавцем трьох ролей виступив О.Олексієнко (Алексеев /Домерщиков/, Харків, 1909 р.). Актор дістав схвальні оцінки тогочасної преси і мав послідовників, серед яких А.Остроухов-Арбо, Ф.Сердюк, Д.Байда-Суховій.

¹³ Наприкінці XIX – початку XX ст. український драматичний театр мав виняткове значення в культурному житті народу. Театральні трупи М.Старицького, М.Кропивницького, П.Саксаганського, І.Карпенка-Карого, пізніше М.Садовського, О.Сулова (Резникова, 1898–1909 рр.), Д.Гайдамаки (1897–1919 рр.), А.Суходольського (1898–1918 рр.), Л.Сабініна (1907–1920 рр.) та ін. пропагували твори українських авторів. У репертуарі українських труп особливе місце посідала вітчизняна класика – М.Гоголь («Тарас Бульба», «Вій», «Рідний край», «Ніч перед Різдом»), І.Котляревський («Наталка Полтавка», «Бувальщина»). Були неймовірно популярними вистави І.Карпенка-Карого («Мартин Боруля», «Мати-наймичка» «Суета», «Хазяїн»), М.Кропивницького («Дай серцю волю – заведе в неволю», «Невільник»), М.Старицького («Богдан Хмельницький», «Маруся Богуславка», «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці...»), Г.Квітки-Основ'яненка («Сватання на Гончарівці», «Шельменко-денщик»), Д.Дмитренка («Сватання на вечорницях», «Кум мірошник, або Сатана в бочці»), опера С.Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» та ін. Українські трупи успішно гастролювали на теренах Російської імперії, виступали у Москві та Санкт-Петербурзі.

складом, – фінансові витрати повільно відшкодовувалися, крім того, тираж кінострічки був обмеженим. Говорячи сучасною мовою, через нерентабельність цей розповсюджений в Україні жанр поступився звичайним німим кінострічкам і невдовзі зник з кінорепертуару. Нині його сприймають як «документальні кінострічки з історії мистецтва». Кінооператор Д.Сахненко зафільмував вистави українського драматичного театру М.Садовського «Мати-наймичка» та «Наталка Полтавка» в Києві й Катеринославі (1911 р.)¹⁴.

За часів німого кінематографа музика розглядалася як додаткова складова кіносеансу. В одній з критичних статей 1920-х років читаємо: «Без музики тяжко дивитися художню картину, бо ми звикли у своєму щоденному житті сприймати не тільки зорові відчуття, але й слухові, й тому, дивлячись кінокартину без музичного супроводу, ми відчуваємо відсутність музики»¹⁵.

Під час перегляду перших німих кінострічок музикою заглушували стрекіт кіноапарата¹⁶. Іноді це був грамофонний супровід або звучання шарманки, оркестріона. Поступово їх витіснили імпровізації таперів. До праці залучали тих, хто міг виконувати будь-яку популярну музику, народні пісні, романси, танці, марші тощо, створюючи приємний фон для сприйняття кінострічки. Пізніше тапери «ілюстрували кінорозповідь», намагаючись надати їй додаткових емоційних штрихів¹⁷.

Згодом у великих кінотеатрах демонстрацію картин супроводжували симфонічні оркестри: за даними істориків у київському кінотеатрі А.Шанцера оркестр складався з 60-ти музикантів, а в харківському «Ампірі» – з 30-ти осіб. Кількість оркестрантів постійно змінювалася, і це дозволяло виконувати різні, в тому числі й складні симфонічні композиції. Насолоджуватися популярною класикою відвідувачі кіносеансів могли і у фойє до початку перегляду кінострічок¹⁸. Відтворення ж самого репертуару кіномузики під час демонстрації фільму вимагало від музикантів додаткової попередньої підготовки і значних зусиль. Щоб звучання музики логічно поєднувалося з екранним змістом, до-

¹⁴ Українська тематика мала екранне втілення і в російському кінематографі. Наприклад, студія А.Дранкова екранізувала «Тараса Бульбу» (1909 р.), «Запорожця за Дунаєм», «Сенаторську ревізію», «Богдана Хмельницького» (1910 р.), скориставшись гастрольями українських театральних труп у Петербурзі.

¹⁵ Кіно-тиждень. – 1927. – №15. – 6 травня.

¹⁶ Власники пересувних кіноустановок орендували приміщення більш або менш пристосовані до кіносеансів (оперні та драматичні стаціонарні театри, шапіто, пусті склади тощо). Перебудова та переобладнання старих приміщень у стаціонарні кінотеатри розпочалася у 1900-х рр. Пізніше були відкриті розкішні кінопалаци за спеціальними проектами, серед яких найбільший належав А.Шанцеру в Києві (1100 місць, 1912 р.), великий кінотеатр був і у Харкові – «Ампір» (800 місць, 1913 р.). Деякі з них не поступалися кінотеатрам європейських країн і за радянської влади функціонували як державні. Стабільний інтерес публіки до кінематографа й прибутковність справи стимулювали запровадження системи прокату. Діяльність вітчизняних прокатних контор у різних регіонах України стартувала в 1906–1907 рр.

¹⁷ Це була досить складна і виснажлива праця, яка, за словами Д.Шостаковича, перетворювала музиканта на «машину, об'язанную ежевечерне столько-то часов импровизировать под картину, и накладывает тяжелый, несмыслимый штамп на композиторское дарование...» Див.: *Шостакович Д. О музыке к «Новому Вавилону» // Советский экран. – 1929. – №11. – 12 марта. – С.5.*

¹⁸ До речі, цю традицію періодично відроджували у великих кінотеатрах у часи «розвиненого соціалізму».

бирали відповідні фрагменти з творів різних авторів і виконували їх у певній послідовності. Під час сеансу диригент або керівник ансамблю за допомогою такої оригінальної партитури до кінострічки щоразу намагався досягнути певної зорової і слухової синхронності. Аналогічно працював і соліст-ілюстратор, «мандруючи» за екранними подіями та сюжетними змінами. За свідченням відомого музикознавця І.Белзи, у київському театрі «Експрес» А.Шанцера оркестр «виконував “під картину” цілі симфонії Бетховена, Чайковського і взагалі першу-ліпшу музичну літературу поза всякими зв'язками із змістом фільму»¹⁹.

Добором музики до кожного фільму займалися «музичні оформлювачі», – керівники оркестрів, піаністи (тапери). Репертуар кінотеатрів був різножанровим і постійно оновлювався, – тож музикантам катастрофічно не вистачало часу для належної підготовки, репетицій²⁰.

Спеціально написана музика до німого фільму – явище на той час рідкісне²¹. Згідно з даними історії українського кінематографа, музика до фільму «Запорозька Січ» належить Д.Стрижевському, консультантом знімальної групи був відомий історик Д.Яворницький²².

За часів більшовицької влади з її першочерговими завданнями «пролетарського освоєння культурної спадщини» та «побудови нового суспільства» репертуар кінотеатрів поступово змінювався. Відповідно реформувався і музичний супровід кінострічок, складалася система музичних характеристик в оцінках позитивного і негативного (традиційно через інтонацію, жанр) тощо. Звуковий ряд фільмів розширився, зокрема, за рахунок народних і революційних пісень.

Кіноекран розглядали як один із серйозних засобів загальнопросвітницького і навіть, власне, музичного виховання. Наприклад, музично-художня рада «Совкино» через видавництво «Теакинопечать» випускала музичні проспекти, сценарії, посібники. Створення спеціальних збірників з програмною музикою мало на меті полегшити роботу кіноілюстраторів, але виконання одних і тих самих музичних фрагментів призводило до утвердження штампів²³. Роздуми

¹⁹ Белза І. За ясну художню музику у фільмах // Радянське кіно. – 1939. – №3. – С.22.

²⁰ Кіноілюстратори мусили враховувати також і культурний рівень публіки, яка відвідувала кіносеанси, їхні художні смаки. Музика німого кінематографа була по суті одноразовою – вона народжувалась і завершувалась своє існування під час демонстрації фільму. Перебуваючи на межі досягнення зорово-звукового кінематографічного синтезу, вона являла собою перший етап історії музики кіно. Її практичні досягнення і художньо-образні здобутки були зафіксовані пізніше – в часи звукового кіно в авторських симфонічних партитурах 1930-х рр.

²¹ 1908 р. вважають датою створення перших зразків кіномузики: спеціально до фільму «Вбивство герцога Гіза» пише музику К.Сен-Санс, до стрічки «Понизова вольниця» – М.Іполитов-Іванов. Музика до фільму С.Ейзенштейна «Броненосець “Потьомкін”» належить Е.Майзелю.

²² Див.: Миславський В. Цінність факту: Перші десятиліття кіно в Україні // Кіно-театр. – 2006. – №4(66). – С.35.

²³ Під час кіносеансів звучала і відверта «музична халтура», що спричинялося до перевірок роботи кіноілюстраторів і навіть вживання спеціальних адміністративних заходів. Музиканти брали участь у «соціалістичному змаганні за поліпшення музичного обслуговування кінотеатрів».

про кіномузику, інколи критичні зауваження можна знайти на сторінках тогочасної преси:

«Хіба ми не чули безліч музичних “вінегретів” із Бетховена, Вагнера, Чайковського, Рубінштейна, Скрябіна та інших, де не було фактично жодного з них!

Стиснуті, скалічені, зрізані на шматки, вони з “кінематографічною швидкістю” мчали навздогін кадрові, створюючи враження гори звуків»²⁴.

Зразком альбому, що містив оригінальні твори для музичного супроводу фільмів, є «Кінозбірник», опублікований УТОДІКом (Українським товариством драматургів і композиторів) у 1929 році. Авторами різної за характером та емоційним змістом музики виступили українські композитори В.Борисов, М.Вериківський, М.Коляда, Б.Яновський.

З практичного досвіду кіноілюстраторів розпочалася історія кіномузики, зокрема музики художньо-ігрового фільму. Професія тапера вимагала «швидкого реагування» на події, що розгорталися на екрані, майстерності в музичному інтерпретуванні емоційних станів героїв кінострічки. За свідченнями сучасників, найдосвідченіші ілюстратори не тільки відтворювали перипетії кіносюжету, а й давали музичний «коментар», презентували своє «бачення» того, що відбувалося в кадрі.

Багато сил віддали кінематографу композитори-піаністи, такі як Д.Шостакович, В.Косенко, Б.Мокроусов, Ю.Мілютін, Л.Вербовський, О.Цфасман та інші. Обдаровані музиканти захоплювали глядачів натхненною грою власних оригінальних композицій. Кінодиригентами у П'ятому кінотеатрі Києва працювали композитори Л.Ревуцький і В.Золотарьов²⁵.

У вітчизняному мистецтві німий кінематограф поступається звуковому на початку 1930-х років. З того часу кінострічки вже мають зафіксований музичний супровід, а композитори справедливо дістають визнання як співавтори синтетичного за своєю природою кінотвору. Згодом кіномузика сформувалася в самостійну галузь музичного мистецтва.

В Україні спеціальне оформлення до фільмів уперше було замовлене в 1929 році композиторам І.Белзі (до фільму «Арсенал», реж. О.Довженко) та П.Толстякову (до фільму «Злива», реж. І.Кавалерідзе). У наступне десятиліття технічні експерименти в галузі звуку сприяли народженню нового мистецтва – звукового кінематографа²⁶. Перший український художній звуковий фільм «Іван» (1932 р.) – кінопоема про будівництво Дніпрогесу, про героїв праці першої п'ятирічки (реж. О.Довженко, опер. Д.Демуцький, Ю.Єкельчик, М.Глідер, комп. Ю.Мейтус, Б.Лятошинський) вважається класикою вітчизняного кіно.

²⁴ *Нето*. Про музичну ілюстрацію // Кіно-тиждень. – 1927. – №18. – 18 березня.

²⁵ Див.: Фількевич Г. Співдружність муз. Театр – музика – кіно. – К., 2005. – С.36.

²⁶ Першим художній рівень кіномузики того часу засвідчив звуковий радянський фільм «Путівка в життя» (реж. М.Екк, комп. Я.Столяр, 1931 р.). Звукова партитура фільмів поєднувала музику, мову і шуми.

Деякий час композитори ще писали музику до кінострічок, які знімалися в стилістиці німого кіно, а також озвучували оригінальною музикою кращі твори минулих років. Це була одна з найскладніших і цікавих творчих ділянок, якою займалася переважна більшість українських митців. Самобутніми рішеннями вирізняються музичні полотна Б.Лятошинського «Кармелюк» (реж. Ф.Лопатинський, 1931 р.), В.Косенка «Останній порт» (реж. А.Кордюм, 1934 р.), Ю.Мейтуса і В.Рибальченка «Нічний візник» (реж. Г.Тасін, 1929 р.), І.Віленського «Шкідник» (реж. К.Болотов, 1929 р.), «Трансбалт», «Генеральна репетиція» (реж. М.Білинський, 1930, 1931 рр.). Окрім згаданих авторів у той час на кіностудіях України працювали Л.Ревуцький, В.Костенко, І.Овадіс, Л.Пульвер, Г.Таранов, О.Чишко, К.Шипович, О.Крейн, М.Крюков та інші²⁷.

Робота по вдосконаленню якості звуку провадилася багатьма винахідниками практично впродовж усієї історії світового кіно. Найрезультативнішими були перші десятиліття – активний період пошуку звукозорового синтезу, оволодіння процесом синхронізації як під час озвучування, так і при зніманні. Про експерименти вітчизняного звукового кіно можна довідатися з опублікованих резюме дослідницьких робіт музичного відділу Київської кіностудії в технічних бюлетенях Українфільму²⁸, в журналах «Кіно»²⁹ і «Радянська музика»³⁰.

Однією з найцікавіших новаторських кінострічок того часу вважається «Симфонія Донбасу» («Ентузіазм») Дзиги Вертова, в якій «музика фільму» була народжена палітрою «документальних звуків». Натуралістично використані індустріальні звуки утворили оригінальну партитуру з шумових нашарувань³¹.

Бажання відобразити грандіозні перспективи перебудови світу, надати революційним ідеям вселенського характеру визначали тоді художньо-естетичну платформу багатьох видів мистецтва. Митці захоплювалися спільними авангардистськими пошуками неординарних засобів утілення величі планів соціально-політичних перетворень, нових індустріальних проєктів. Їх новаторство виявлялося не тільки у здатності опоетизувати борців за нову дійсність, а й у сприйнятті ідей революції як єдиного джерела творчого натхнення (курсив мій. – О.Л.)³². У жанрах академічної музики спостерігалася аналогічна практика використання натуралістичних прийомів – «індустріалізм» зазвучав у симфонічних, інструментальних творах, навіть в опері.

Вершинними здобутками кіномистецтва України 1930-х – початку 1940-х років справедливо вважаються фільми режисерів О.Довженка – «Аероград»

²⁷ Інформацію про кіностудії України див.окремо.

²⁸ Див.: Бюлетень «Українфільму». – 1930. – №№1, 2.

²⁹ Див.: Кіно. – 1930. – №№20, 23, 24; 1931. – №№3, 9; 1932. – №№15, 16; 1933. – №3.

³⁰ Див.: Радянська музика. – 1934. – №4.

³¹ У кіно музично-шумові ефекти дістали подальшу розробку в річизі дослідження звукового ряду, пов'язаного з ілюструванням фантастичного, ірреального, підсвідомого тощо. Найвиразніше такі тенденції виявилися у наступні роки, особливо з кінця 1960-х.

³² *Капельгородська Н., Щербак А.* Народжене Жовтнем // Спілка кінематографістів України. – К., 1985. – С.5.

(1935 р.) і «Щорс» (1939 р.) з музикою Д.Кабалевського та І.Савченка «Вершники» (1939 р.) й «Богдан Хмельницький» (1941 р.) з музикою С.Потоцького³³.

У 1930-ті роки звуковий кінематограф остаточно доводить свою перевагу над «старшим братом» – «великим німим», в результаті чого той завершує свій історичний шлях. Відтоді впровадження в кіно досягнень науково-технічного прогресу, зокрема звукозаписувальної та звуковідтворювальної апаратури, багато в чому визначає рівень художніх можливостей кінотвору.

Тоді ж, точніше у другій половині 1930-х років велися пошуки щодо збагачення зорового компонента кіномови. Першим кольоровим фільмом Київської кіностудії був «Сорочинський ярмарок» режисера М.Екка (комп. Я.Столляр, 1939 р.).

Темп розвитку кінематографа в Україні переконливо засвідчував пріоритетність кіно серед інших видів мистецтва. Кінематограф стає насправді наймасовішим – всенародним, найпопулярнішим і найвпливовішим мистецтвом. Маленькі сільські та робітничі клуби й великі палаци культури одержують відповідне обладнання для демонстрування фільмів. Збільшення кількості стаціонарних кінотеатрів передбачається державними планами. Зростають і вимоги до художньо-ігрового, а також хронікально-документального та науково-популярного кіно. Завдання кінематографа з погляду партійно-директивних органів полягало в «активізації суспільного життя», «формуванні світогляду кожного громадянина на ідеологічно вірних засадах», «забезпеченні патріотичної свідомості» тощо. Про це писалося у багатьох партійних документах, матеріалах численних засідань і нарад, присвячених проблемам мистецтва і, зокрема, художньо-ігрового кіно.

Переважає більшість кінотворів радянських часів пройнята демонстративною патріотичністю. Вже в 1930-ті й далі, у воєнні та повоєнні роки кіноекран мав давати художні орієнтири нової реальності та переконувати глядачів у її перевагах. Усі партійні настанови в різних формах закликали виховувати будівників нового суспільства в традиціях революційного минулого, пролетарської солідарності, ідеалів миру і братерства. Провідними в тематиці політизованого кіномистецтва були сюжети єднання народу в боротьбі проти класових ворогів та іноземних загарбників, звеличення подвигу людини в ім'я революційних ідей та героїка праці задля світлого майбутнього.

Музика посилювала художню плакатність перших звукових кінострічок, акцентувала політичні гасла типу «здійснимо», «подолаємо», «переможемо» і т.п. У кіно народжувалися музичні символи часу, які потім активно впроваджувалися в побут. Кіномузика була своєрідним змістовним унісоном до зорового ряду, відтворюючи піднесеність і романтичний пафос фільму.

Головні ідеї кінотвору концентрувалися у симфонічних, інструментальних, вокальних (переважно хорових) фрагментах. Обов'язковими в той час стали

³³ Кінофільм «Щорс» був відзначений Державною (тоді звалася Сталінська) премією I ст. за 1941 р., «Богдан Хмельницький» – також Державною премією I ст. за 1942 р.

увертюри і коди, що звучали на початку та у фінальних сценах кінострічки. Герої картини наділялися музичними характеристиками, насамперед вокальними, проте інколи й інструментальними лейтсимволами, оригінальними яскравими темами-мелодіями. Подібні музичні вирішення фільмів були типовими упродовж багатьох наступних років, модифікуючися відповідно до змісту, сюжету, жанрового різновиду картини.

Особлива роль у музичній партитурі кінотвору належала пісні. Вона, ніби «миттєве узагальнення» й безпосередня емоційна реакція на події, концентрувала і конкретизувала почуття, подаючи їх у компактній, стислій формі.

Як відомо, пісня належить до «малих жанрів», поєднує впливовість слова і виразність мелодії, здатна поширюватися в усній традиції. Її мелодію і текст легко запам'ятати й відтворити. Трансформуючи властивості камерного жанру, розрахованого на індивідуальне висловлювання (сольне виконання), пісня може набувати змістовної масштабності, притаманної масовому хоровому співу. Можливо, тому до пісні в кіно ставилися з підкресленою вимогливістю, покладаючи на неї певні завдання політично-виховного характеру. Пісенна творчість мала особливу підтримку та дійсно державну програму розвитку.

Кіноекран, як, до речі, й радіоефір, маючи унікальні можливості спілкування з найширшою аудиторією, створив передумови для розповсюдження багатьох пісень. Улюблені мелодії екрана звучали в «концертах за заявками радіослухачів», видавалися у численних збірках та окремими тиражами, їх навіть розучували по радіо. Для композиторів кінематограф став одним з найкоротших шляхів до громадського визнання. Вирішальне значення для пропаганди пісень в ефірі мали поетичні тексти, точніше, «ідейний зміст» слова, однозначність тлумачення загальнолюдських цінностей.

Українські кіностудії зробили великий внесок у золотий фонд багатонаціональної пісенної радянської культури. З 1930-х років (як, власне, і весь радянський період) авторами популярних мелодій екрана були переважно російські композитори. Зокрема, активно розпочав роботу на Одеській кіностудії Ю.Мілютін. Його музика до фільмів «морської тематики», які вийшли в прокат напередодні та в перші роки Великої Вітчизняної війни, була пов'язана з творчістю режисерів О.Маслюкова («Карл Бруннер», 1936 р.; «Митько Лелюк», вірші пісень В.Лебедева-Кумача, 1938 р.), В.Брауна («Моряки», вірші пісень В.Лебедева-Кумача, 1939 р.; «У далекому плаванні», вірші пісень А.Софронова, 1945 р.), Г.Тасіна («Дочка моряка», вірші пісень В.Гусєва, 1941 р.). Вона звучала на фронтах і в мирні дні відбудови країни.

Пісні М.Богословського з кінострічок «Велике життя» (вірші Б.Ласкіна, реж. Л.Луков, 1 с. – 1939 р.; 2 с. – 1946 р.), «Винищувачі» (вірші Є.Долматовського, реж. Е.Пенцлін, 1939 р.), а також, набагато пізніше, з його десятої «української» кінострічки «Ескадра повертає на захід» (вірші М.Матусовського, реж. М.Білинський, 1965 р.) мали велику популярність.

Наприкінці 1930-х років на екрани вийшли музичні комедії «Багата наречена» композитора І.Дунаєвського (вірші пісень В.Лебедева-Кумача, 1937 р.) й

«Трактористи» братів Дм. і Д.Покрассів (вірші пісень Б.Ласкіна, 1939 р.) режисера І.Пир'єва, визнані класикою радянського музичного кіно.

Першою кінематографічною роботою В.Соловйова-Седого в Україні стала музика до фільму «Небеса» (вірші пісень М.Светлова, реж. Ю.Тарич, 1940 р.).

Серед авторів «пісень екрана» того періоду – українські композитори П.Козицький («Кубанці», вірші В.Сосюри, реж. М.Володарський, М.Красій, 1939 р.), Ю.Мейтус («Сімнадцятирічні», вірші Б.Ласкіна, реж. М.Білінський, 1939 р.; «Макар Нечай», вірші А.Малишка, реж. В.Шмідтгоф, 1940 р.), К.Данькевич («Ескадрилья №5», вірші В.Лебедева-Кумача, реж. А.Роом, 1939 р.), Д.Клебанов («Гірська квітка», реж. В.Артеменко, 1937 р.) та інші³⁴.

У 1930-ті роки були започатковані майже всі жанри вітчизняного художньо-ігрового кіно, що розвинулися пізніше, в 1950–1960-ті роки. Український кінематограф уже тоді вирізняла особлива «музичність» відтворення образів, синтез зорового і слухового компонентів. Це неодноразово підкреслювали дослідники українського кіномистецтва і творчості його видатних режисерів, зокрема О.Довженка, І.Кавалерідзе, І.Савченка. «І став я композитором, – писав О.Довженко. – ...У моїй симфонії перемагала Радість, і сила її оптимізму і всепокорюча Краса були якраз у подоланні наявності безлічі лихого»³⁵. «Музичність мислення» у розгортанні сюжету на екрані, побудові окремих фрагментів, у своєрідній пластичності кадрів, можливо, криється в особливостях національного менталітету³⁶. Доречно нагадати й про фонетично-синтаксичну природу співучої української мови.

Тоді ж вітчизняне кіно успішно опановує і, власне, музичну драматургію. Цікавими учбовими експериментами були перші екранізації музичних творів – «Українські пісні на екрані» («Українфільм», 1935–1936 рр.). Режисер І.Кавалерідзе створив кіноверсію вітчизняної оперної класики – «Наталки Полтавки» М.Лисенка за І.Котляревським (1936 р.), яка стала зразком першої кіноопери у багатонаціональному радянському мистецтві. Кінострічка зберегла для нащадків гру і спів відомих майстрів сцени К.Осмяловської (вокальну партію виконувала незрівнянна М.Литвиненко-Вольгемут), видатного співака І.Паторжинського, талановитих акторів С.Шкурата, Г.Манька та інших. Через рік (1937 р.) режисер зняв ще один фільм за мотивами опери С.Гулака-

³⁴ Кінематограф тих років певною мірою узяв на себе місію «блокування негативних суспільних емоцій», маскуючи підступну владу і кримінальну дійсність з її жахливими фактами масового нищення народу, трагедіями штучних голодоморів, політичних репресій. Художні кінофантазії на теми щасливого життя колгоспних колективів, нової інтелігенції, робітників усіх професій супроводжувала красива музика талановитих композиторів, перетворюючи реальність жорстокого фарсу на хвилини веселого дозвілля, театралізовані ілюзії.

³⁵ «Благословен мій день! Сьогодні снилося мені, що є на світі бог». Заготовка до оповідання «Сон» // Довженко Олександр. Твори: В 5 т. – Т.5. – К., 1966. – С.222.

³⁶ Див.: Проблеми теорії ментальності: Зб. статей і матеріалів / Відп. ред. М.Попович. – К., 2006.

Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (вокальну частину ролі Андрія виконав славетний тенор І.Козловський)³⁷.

Під час війни 1941–1945 років Київську та Одеську кіностудії евакуювали до Ташкента й Ашхабада (тепер Ашгабад), де була завершена робота над художніми кінострічками, розпочатими у довоєнний період, і зняті нові картини. Девіз тієї доби – «Все для фронту, все для перемоги!» – визначав життя цілої країни. Всенародне визнання дістали фільми «Як гартувалася сталь», «Райдуга»³⁸, «Нескорені»³⁹ режисера М.Донського з музикою Л.Шварца.

У перші повоєнні роки в українському кінематографі створено небагато кінострічок. Серед них Державними преміями відзначені: «Подвиг розвідника» (реж. Б.Барнет, комп. О.Сандлер, Д.Клебанов, 1947 р.), «Третій удар» (реж. І.Савченко, 1948 р.), «У мирні дні» (реж. В.Браун, комп. Ю.Мейтус, 1950 р.), «Тарас Шевченко» (реж. І.Савченко, комп. Б.Лятошинський, 1951 р.).

Період, що дістав назву «малокартиння», був зумовлений труднощами відбудови матеріально-технічної бази кіноіндустрії, зруйнованої на окупованих українських землях. З цієї кризи вітчизняне кіномистецтво спромоглося вийти лише в 1950–ті роки.

Найболючішими для української кінематографії тоді були також кадрові питання. У їх вирішенні брали участь випускники Всесоюзного державного інституту кінематографії, які знімали свої дипломні роботи на українських кіно студіях. Багато режисерів, операторів, сценаристів вихованців ВДІКу залишилися працювати в Україні. Така практика тривала й надалі⁴⁰.

У фільмах на сюжети з героїчного минулого або пов'язаних із втіленням масштабних життєвих колізій того часу передбачалися розгорнуті симфонічні фрагменти великої емоційної наснаги. Створювати ці музичні партитури дору-

³⁷ Стимулами розвитку музичного кіно, точніше, кінематографічного втілення музичних жанрів у наступні десятиліття слугували завдання пропагувати кращі твори академічного мистецтва минулого і сучасності. Серед екранізованої музичної класики вирізняються балет «Лілея» (реж. вистави В.Вронський, реж. фільму В.Лапокниш, 1958 р.) та опера «Богдан Хмельницький» К.Данькевича (фільм-виставазаодноіменноюоперою, реж. Б.Небієридзе, 1978р.), опера «Наймичка» М.Вериківського (реж. І.Молостова, В.Лапокниш, 1963 р.), балети «Ольга» Є.Станковича (реж. В.Скворцов, 1984 р.), «Тіні забутих предків» В.Кирейка (реж. Ю.Суярко, 1990 р.) та ін. Режисеру Б.Небієридзе належать фільми-опери «Фауст» Ш.Гуно (1982 р.), «Борис Годунов» М.Мусоргського (1987 р.), О.Бійма екранізував оперу «Лючія ді Ламмермур» Г.Доніцетті (1982 р.) та ін. Музична драматургія визначила специфіку «екранних» жанрів – кіноопери, балету, оперети, комедії, мюзиклу, музичних ревію, різних шоу. Нового кінематографічного життя набули оперети «Біла акація» І.Дунаєвського (кінострічка «Тільки ти», реж. Є.Шерстобитов, 1972 р.), «Дівчина і море» Я.Цегляра (реж. А.Шестопалов, 1981 р.) та ін. Створюються теле- та відеOVERSEAS відомої класики й нові балети – «Лускунчик» (1974 р.), «Оповідки старого міста. Алхімік» (реж. А.Ясевич, 1990 р.), «Зловісна доля» (реж. Ю.Суярко, 1992 р.), «Возрадуємося» (реж. Ж.Бешко, 1992 р.) тощо.

³⁸ Кінофільм удостоєний 1943 р. Державної премії СРСР I ст., премії Американської асоціації кіно, радіо та газети «Дейлі Ньюс» і відзначений «Оскар».

³⁹ Фільм знімався у Києві в 1945 р. і вважається повоєнним твором. Стрічку нагороджено золотою медаллю на VII Міжнародному кінофестивалі у Венеції (1946 р.).

⁴⁰ Вирішальне значення для розвитку всієї радянської кіноіндустрії мала постанова уряду 1952 р. про розширення кіновиробництва.

чали переважно корифеям, майстрам академічних жанрів – Б.Лятошинському («Полум'я гніву», 1955 р.; «Кривавий світанок», пісня на вірші М.Рильського, 1956 р.; «Григорій Сковорода», 1958 р.), Ю.Мейтусу («“Богатырь” іде в Марто», пісні на вірші Є.Долматовського, 1954 р.; «Два Федори», пісні на вірші О.Фат'янова, 1958 р.; «Небо кличе», 1959 р.), К.Данькевичу («Триста років тому...», пісні на вірші В.Василевської, 1956 р.; «Правда», 1957 р.; «Народжені бурєю», пісні на вірші О.Новицького, 1957 р.).

Тоді ж у кіно почав працювати К.Домінчен. Першою пробою його пера у художньо-ігровому кіно був фільм «Друзі-товариші» (реж. В.Павловський, вірші пісень Л.Реви, 1959 р.), наступні 4 фільми з його музикою вийшли на екрани в 1960-ті роки.

Збільшення кількості річної кінопродукції обумовило розширення кола авторів музики. Внесок українських композиторів у формування загального музичного простору країни був на той час надзвичайно вагомим. До творців музики екрана приєдналися митці, чий талант яскраво розкрився у вокальних жанрах.

О.Сандлер дебютував у кіно ще в евакуації музикою до фільмів «Антоша Рибкін» (вірші пісень Б.Туровського, 1942 р.) та «Близнюки» (вірші пісень Б.Ласкіна, 1945 р.) режисера К.Юдіна. Пізніше на екрани вийшла також стрічка «Центр нападу» (вірші пісень Є.Долматовського, 1946 р.) режисерів С.Дерев'янського й І.Земгано. О.Сандлер – один із найвідоміших українських композиторів у галузі музичної комедії та пісенної естради 1940–1960-х років. Зокрема, він добре знаний як автор музики до кінематографічного «естрадно-театрального реву» популярних українських сатириків Ю.Тимошенка і Ю.Березіна «Пригода з піджаком Тарапуньки» (1955 р.), «Штепсель женить Тарапуньку» (1957 р.) та «Їхали ми, їхали» (1962 р.). Його останньою художньо-ігровою кінострічкою став телесеріал «Серце Бонівура» (реж. М.Орлов, 1969 р.) – третя спільна робота з Д.Клебановим.

У той же час в кінематографі активно працював В.Гомоляка. Різноманітна кінематографічна творчість композитора (художньо-ігрові картини, а також фільм-концерт, науково-популярні, документальні кінострічки) мала яскраву національну визначеність. У музиці до фільмів «української тематики» – «Земля» (екранізація однойменної повісті О.Кобилянської, реж. А.Бучма, О.Швачко, 1954 р.), «Над Черемошем» (реж. Г.Крикун, 1954 р.), «Олекса Довбуш» (реж. В.Іванов, 1960 р.), «За двома зайцями» (за однойменною комедією М.Старицького, реж. В.Іванов, 1961 р.) та інших митець вдало підкреслив особливості національного характеру, потаємні відчуття людини, її духовне багатство.

Г.Жуковський успішно «стартував» у кінематографі музикою до лірико-комедійного фільму «Щедре літо» (реж. Б.Барнет, 1950 р.) та кіноповісті «Доля Марини» (реж. І.Шмарук, В.Івченко, 1953 р.). Лідерами прокату ці кінокартини стали й завдяки пісням композитора на вірші А.Малишка та О.Новицького. Кіномузикант Г.Жуковського мала активне «позаекранне життя» – в радіоефірі

звучали інструментальні сюїти, численні аранжування, пісні входили до репертуару багатьох відомих співаків і виконавських колективів. Піснями насичена переважна більшість його кінопартитур. Серед них – «Зірки на крилах» (вірші Є.Долматовського, П.Тичини, реж. І.Шмарук, 1955 р.), «Пропає безвісти» (вірші О.Фатьянова, реж. І.Шмарук, 1956 р.), «Матрос зійшов на берег» (вірші І.Рядченка, реж. Г.Аронов, Л.Данилов, 1957 р.), «Киянка» (вірші В.Сосюри, реж. Т.Левчук, 1958–1959 рр.), «Закон Антарктиди» (вірші Л.Ошаніна, реж. Т.Левчук, 1962 р.) тощо. У 1960-ті роки Г.Жуковський особливо інтенсивно співпрацював із Т.Левчуком (5 кінотворів).

А.Свечников створив виразну симфонічну музику і пісні до кінострічок «Нерозлучні друзі» (вірші Б.Палійчука, реж. В.Журавльов, 1952 р.), «Калиновий гай» (вірші О.Новицького, реж. Т.Левчук, 1953 р.), «Дівчина з маяка» (вірші В.Сосюри, О.Юценка, реж. Г.Криқун, 1956 р.), «Весела змова» (вірші Д.Луценка, реж. В.Ляховецький, 1958 р.). Музика А.Свечникова сприяла режисерським успіхам О.Маслюкова, М.Маєвської («Педагогічна поема», 1955 р.) та В.Івченка («Іванна», 1959 р.). На жаль, кінематографічна діяльність композитора була нетривалою.

Красиво і сучасно звучала в українському кіно патріотична лірика І.Шамо. Упродовж 30-ти років плідної співпраці з кіностудіями митець написав музику до 28-ми художньо-ігрових фільмів, що складає вагомую частку його творчої спадщини. Популярності набули пісні І.Шамо на вірші відомих поетів. Він співпрацював з В.Карпеком («НП – Надзвичайна подія», реж. В.Івченко, 1958 р.; «Далеко від Батьківщини», реж. О.Швачко, 1960 р.), Д.Луценком («За всяку ціну», реж. А.Слісаренко, 1959 р.; «Здрастуй, Гнате!», реж. В.Івченко, 1962 р.; «Квітка на камені», реж. С.Параджанов, 1962 р.; «Дума про Ковпака», ф.3, реж. Т.Левчук, 1976 р.; «Від Бугу до Вісли», реж. Т.Левчук, 1980 р.), Р.Рожественським («Як гартувалася сталь», реж. М.Мащенко, 1974 р.; «Доля барабанщика», реж. О.Ігішев, 1976 р.), Л.Ревою («Матрос Чижик», «Море кличе», реж. В.Браун, 1955 р.), Л.Смирновим («Бухта Олени», реж. Л.Естрін, М.Ковальов, 1963 р.; «Ракети не повинні злетіти», реж. О.Швачко, А.Тимонішин, 1964 р.), Б.Палійчуком («Командир корабля», реж. В.Браун, 1954 р.; «Гори, моя зоре», реж. А.Слісаренко, 1957 р.) та іншими.

Ю.Щуровський дебютував у кіно, оспівуючи романтику і героїчний пафос подвигу. Це були перші кінострічки російських режисерів О.Алова і В.Наумова «Тривожна молодість» (1954 р.) і «Павло Корчагін» (1956 р.). Серед творчих досягнень композитора – партитури до фільмів режисера В.Довганя «Випереджаюча вітер» («Та, що випереджає вітер», вірші пісень В.Карпека, 1958 р.), а в 1960-ті роки – «Три доби після безсмертя» (вірші пісні Б.Окуджави, 1963 р.) і «Загибель ескадри» (1965 р.).

Пісні стали обов'язковими елементами майже кожної кінокартини. Їх писали, зокрема, композитори С.Жданов («Сашко», вірші Л.Реви, 1958 р.; «Морська чайка», вірші П.Воронька, 1961 р.), який співпрацював з режисером Є.Брюнчугінін, В.Рожественський («Команда з нашої вулиці», вірші

І.Донської, реж. О.Маслюков, 1953 р.; «Його покоління», вірші В.Карпека, реж. І.Бжеський, К.Гаккель, 1959 р.; «Веселка», вірші О.Ніколаєнка, О.Юценка, реж. М.Літус, 1959 р.) та інші.

В емоційному спектрі музики екрана 1950-х – початку 1960-х років поєдналися радість усвідомлення великих звершень, трудового ентузіазму, відчуття безмежних перспектив, молодечий запал. Її автори – ті композитори, які завершили освіту напередодні війни та в перші повоєнні роки.

Український кінематограф збагатився яскравою музикою братів Г. та П.Майбород. Старший, Г.Майборода в кіно співпрацював з такими режисерами, як Ю.Лисенко («Якби каміння говорило», 1957 р.; «Таврія», 1959 р.), В.Денисенко («Солдатка», 1959 р.), пізніше – з Т.Левчуком («Помилка Оноре де Бальзака», 1968 р.; «Родина Коцюбинських», 1970 р.; «Довга дорога в короткий день», 1972 р.), О.Швачком («Ніна», 1971 р.) та іншими. У кіномузиці, як це властиво його таланту, Г.Майборода виявив основні стильові принципи творчості – тяжіння до масштабності художнього узагальнення.

Молодший за віком П.Майборода здобув всенародну славу саме завдяки пісенному жанру. Його кінематографічна спадщина з піснями на вірші М.Ткача, В.Сосюри, М.Сома, М.Вінграновського, Л.Реви, М.Нагнибіди, І.Рядченка та інших поетів – справжня класика українського ліричного солоспіву. Та найбільш відомі й популярні – мелодії П.Майбороди, створені на вірші А.Малишка. З його ім'ям пов'язаний і дебют композитора у фільмі «Долина синіх скель» (реж. М.Красій, 1956 р.). Багато пісень П.Майбороди ще за життя автора стали народними. «Пісня про рушник» з картини «Літа молодії» (реж. О.Мішурін, 1958 р.) сприймається як символ Батьківщини багатьма українцями, що проживають у різних країнах світу⁴¹.

З другої половини 1950-х років до композиторів, які пізнали «кінематографічну популярність», долучився також Є.Зубцов. Його творчість активно розгорталася упродовж двох наступних десятиліть і нараховує музику до 27-ми художньо-ігрових фільмів. Митець співпрацював з багатьма режисерами, створив велику кількість пісень на вірші українських і російських поетів. Серед його музичних кінострічок найвідомішою стала кінокомедія «Королева бензоколонки» (вірші пісень В.Сосюри, реж. О.Мішурін, М.Літус, 1962 р.).

Одним із небагатьох українських композиторів, котрий у ті часи плідно працював і за межами України, був А.Філіпенко. Для «Мосфільму» він писав музику до кінострічок видатних російських режисерів. Перша з них – «Урок життя» Ю.Райзмана (1954 р.), пізніше з'явилися «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» (1962 р.), дитячі картини «Королівство кривих дзеркал» (1963 р.), «Варвара-краса, довга коса» (1969 р.), «Золоті роги» (1972 р.) О.Роу. А.Філіпенко за життя став визнаним майстром вокальної лірики, автором численних репертуарних

⁴¹ Стрічка отримала першу премію за музику на Всесоюзному фестивалі радянських фільмів (Київ, 1959 р.).

За видатний внесок у музику кіно П.Майборода нагороджений дипломом «Краща пісня ХХ століття» (Київ, 2007 р.) і премією Російської академії кіномистецтва «Ника» (Москва, 2008 р.).

хорових творів, пісень для дітей. У фільмах українських кіностудій звучать його пісні на вірші К.Алтайського, В.Бичка, І.Рядченка, І.Якушенка, М.Сингаївського та інших поетів. У наступне десятиліття, тобто в 1960-ті роки, фільмом «Срібний тренер» (реж. В.Івченко, 1963 р.) розпочалася кінематографічна творчість його сина – композитора В.Філіпенка. На всесоюзному телеекрані відбулися прем'єри російських картин Філіпенка-молодшого «Народжені бурєю» (1981 р.) та «Йшов четвертий рік війни» (1983 р.) режисера Г.Ніколаєнка.

Крім згаданих вище авторів, у 1950-ті роки для кіностудій України почали писати музику й талановиті російські митці. Це лауреати Державних премій Б.Мокроусов, перу якого належить, зокрема, музика до фільму «Весна на Зарічній вулиці» (вірші О.Фат'янова, реж. М.Хуцієв, Ф.Миронер, 1956 р.) і В.Мураделі – автор музики до стрічки «Шарф коханої» (вірші А.Островського, реж. Є.Іванов-Барков, 1955 р.). Тоді ж з українськими студіями почав співпрацювати М.Фрадкін («Голуба стріла», реж. Л.Естрін, 1958 р.). Його музика до фільму «Прощавайте, голуби» (вірші пісень М.Матусовського, реж. Я.Сегель, 1960 р.) стала, як сказали б зараз, шлягером. Пізніше пісні на вірші Р.Рождественського М.Фрадкін написав до кінострічок «Юркові світанки» (реж. М.Ільїнський, 1975 р.), «Твоє мирне небо» (реж. І.Шмарук, В.Горпенко, 1984 р.).

Переважно на Одеській та Ялтинській кіностудіях активно працювали інші російські композитори, насамперед, А.Ешпай («Повість про перше кохання», реж. В.Левін, 1957 р.; «Астролог», реж. А.Тютюнник, 1986 р., – всього 11 кінокартин) та Б.Карамішев (з 1957 по 1972 р. ним створено музику до 10-ти кінострічок). Серед інших «нових» імен російських митців – О.Муравльов (3 фільми з 1955 по 1974 р.), Б.Чайковський («Ти молодець, Аніто!», реж. В.Кочетов, Є.Некрасов, 1956 р.), І.Якушенко («Зелений фургон», реж. Г.Габай, 1959 р.).

Наприкінці 1950-х років кінематограф залишається полем ідеологічної боротьби за «уми і серця співвітчизників». Розширення його технічно-знімальних можливостей⁴² і заходи, спрямовані на зростання майстерності сценаристів, режисерів, акторів та інших фахівців⁴³, мали вирішальне значення для наступного десятиліття, в якому розпочалася руйнація естетики тоталітаризму, особливо в частині постульованого мистецтвом соцреалізму тріумфу життєподібності.

Політична відлига 1960-х років (у період правління М.Хрущова) дозволила художньо-ігровому екрану достовірніше відтворювати деякі події з історії та сучасного життя, сколихнула генетичну пам'ять народу. Митці могли вільніше висловлювати думки, багато з них, прагнучи усвідомлення свого коріння, з нових позицій замислилися над особливостями розвитку нації та її культури.

⁴² В 1959 р. було організовано Творче об'єднання художньої мультиплікації при Київській кіностудії науково-популярних фільмів. Відтоді ж в Україні проводяться огляди самодіяльної кінотворчості. Цікаво, що музикою до аматорських робіт кіностудії Будинку культури заводу «Серп і молот» розпочав свою діяльність у кіно харківський композитор В.Золотухін.

⁴³ У 1958–1959 рр. були організовані творчо-виробничі об'єднання на Київській кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка, запроваджений курс кінодраматургії на філологічних факультетах університетів, розпочалася підготовка до відкриття спеціального кінофакультету при Київському державному інституті театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого.

«Шістдесятники» – покоління переважно молодих поетів, письменників, режисерів, художників, композиторів – талановито втілили свої погляди у різних видах мистецтва, утворивши «нову хвилю українського романтизму». В мистецтві екрана вона дістала назву «поетичного кіно», в музиці – «нової фольклорної хвилі».

Слід наголосити, що українські композитори-професіонали ніколи не переривали зв'язку з народною творчістю. Утім прагнення митців «іти в народ», вивчати народну музику, традиції народного співу, музичний побут для кінематографа, наприклад, 1930-х років не мали особливого значення⁴⁴, адже тоді в життя впроваджувалася державна програма перетворення народного мистецтва на академічне⁴⁵. Фольклорну ж тенденцію 1960-х років вирізняло тяжіння до «джерельної первісності». Результати дослідження зразків фольклору давніх епох, опанування енергії висловлювання пращурів, вражаючої магії її впливу позначилися на різних жанрах академічного мистецтва. То був пошук життєдайності, мистецького коду, здатного забезпечити перспективу самостійного розвитку національної культури – незалежної і самобутньої.

Актуальними тоді стали й своєрідні «археологічні розвідки» – записи автентичного фольклору у виконанні народних музикантів, мешканців селищ віддалених регіонів України, головним чином Закарпаття, Карпат, Полісся та інших, і його цитатне введення у художнє полотно. Це було необхідно для відтворення рис національного характеру і художнього моделювання архаїчного музичного побуту. У кінострічках винахідливо використовували народний інструментарій, у симфонічному оркестрі імітувалися тембри різноманітних народних інструментів та оригінальні виконавські прийоми. Водночас композитори по-новому презентували природні можливості людського голосу як своєрідної інструментальної барви, позначеної надчуттєвою одухотвореністю. «Промовляючи» без слів, голос перетворював містичне на реальне, а реальному надавав містичності, – так через вокальну інтонацію виявлявся «зміст невимовного».

Українські композитори і режисери віддавали перевагу голосу народної співачки Н.Матвієнко, унікальному за щирістю образотворення, психологічно-емоційною насиченістю, різнобарвністю тембрової палітри. Напрочуд проникливими є також її роботи в українській анімації.

«Шістдесятники» ставилися до музичної партитури фільму як до динамічної, гнучкої, багатовимірної, вельми розвинутої системи взаємодіючих яскравих звукових образів⁴⁶.

⁴⁴ Див.: *Козицький П.* Музичне оформлення фільму «Повінь» // Радянське кіно. – 1935. – №2. – С.37–39.

⁴⁵ У музичних навчальних закладах відкривалися кафедри та відділення народних інструментів, статусу державних і академічних набували народні хорові колективи, серед яких, скажімо, хор, очолюваний Г.Верьовкою. Дослідники української хорової творчості відзначають, крім здобутків, певні втрати в ті часи як традицій формування репертуару, так і манери народного співу. Подібні заходи утверджували керовану, політично передбачувану народну культуру.

⁴⁶ Оригінальним явищем українського кінематографа вважають кінострічку «Пропала грамота» (реж. Б.Івченко, 1972 р.) з народною музикою і піснями, які зібрав І.Миколайчук (співають Н.Матвієнко, М.Миколайчук, В.Ковальська). Фільм був заборонений через звучання козацьких мелодій, «Запорозького маршу». Глядачі змогли побачити його лише за 10 років.

Унікальність українського поетичного кіно майже одночасно була засвідчена роботами трьох режисерів. Першою з них вважають «Тіні забутих предків» (1964 р.) С.Параджанова – українського, вірменського і грузинського кінорежисера – з музикою тоді молодого вихованця Львівської консерваторії М.Скорика. Блискучий кінодебют композитора мав плідне продовження. Інтонційно-образ-ний стрій музики фільму був концепційно узагальнений в «Гуцульському триптиху» і надихнув на створення «Карпатського концерту». Ці симфонічні твори і зараз з великим успіхом виконуються на концертній естраді.

М.Скорик завжди прагнув музично-образної досконалості, уникаючи змістовно полегшених варіантів музичної ілюстрації. Безумовно, це вплинуло на відносно невеликий кількісний показник його кінотворчості. Музика до художньо-ігрових, а також анімаційних і науково-популярних фільмів М.Скорика належить до найкращих здобутків вітчизняного мистецтва. Його симфонічні партитури були написані до фільмів режисерів Г.Кохана, В.Довганя, В.Денисенка та інших. Національно самобутньо звучить музика композитора і в кінострічках «Гуси-лебеді летять» (реж. О.Муратов, 1974 р.)⁴⁷, «Прелюдія долі» (реж. С.Лисецький, співає А.Солов'яненко, 1984 р.), «Вечорниці» (реж. Ю.Суярко, 1985 р.) та інших.

Ю.Ілленко був оператором картини С.Параджанова «Тіні забутих предків». Справжніми досягненнями українського кіно стали його режисерські роботи. Серед них «Криниця для спраглих» (1965 р.), «Вечір на Івана Купала» (1968 р.). Музику до фільмів створив Л.Грабовський. Партитуру останнього автор вважав своїм найкращим опусом і через вісім років переробив її для концертного виконання. «Симфонія-легенда» мала великий успіх. До речі, «Чотири українські народні пісні» для хору та оркестру (1959 р.) Л.Грабовського називали першим зразком мистецтва «нової фольклорної хвилі» в Україні. Творча орієнтація молодого композитора тоді зазнала критики за «елітарність», «незрозумілу авангардну музичну мову»⁴⁸. Його партитури в ігровому кіно, а також у неігровому та в анімації презентували неординарне індивідуальне бачення традицій і канонів вітчизняного мистецтва, пошуки синтезу музики й кінематографії.

До класики українського поетичного кіно 1960-х років належить кінострічка Л.Осики «Камінний хрест» (1968 р.) за мотивами новел В.Стефаніка. Над музично-звуковою палітрою працював В.Губа, який став автором музики до всіх наступних фільмів режисера. Серед них і «Захар Беркут» (1971 р.), де вперше використано стереофонічний багатоканальний (шестиканальний) запис.

⁴⁷ Приз і диплом Спілки композиторів Молдови на Всесоюзному кінофестивалі в Кишиневі (1975 р.), спеціальний диплом за кращу музику до фільму на Республіканському кінофестивалі дитячих та юнацьких фільмів у Києві (1976 р.).

⁴⁸ У «незрозумілому висловленні», як вважали владні чиновники, могли бути зашифровані антидержавні мотиви, тому тоталітарний режим вимагав від митців лише «зрозумілої» мови. Все ж музику Л.Грабовського – представника «київського авангарду» – використовували навіть у випусках кінохроніки. Вона звучала, наприклад, у телевізійній виставі «Комбат» Ленінградської студії телебачення (див.: *Малишев Ю.В.* «Симфонічні фрески» Л.Грабовського // Українське музикознавство. – Вип.3. – К., 1968. – С.113–125).

У кінематографі В.Губа дістав своє перше і найбільше визнання як композитор. Його різножанровий доробок – музика до понад 40-ка художньо-ігрових картин, а також чимало анімаційних, науково-популярних і документальних кінострічок. Фільми з музикою В.Губи відзначені багатьма нагородами на численних фестивалях різних років. Наприклад, спеціальними дипломами за музику були нагороджені «Хліб дитинства мого» (1977 р.)⁴⁹ і «Данило – князь Галицький» (1987 р.)⁵⁰ режисера Я.Лупія. Діяльність В.Губи у кінематографі триває ось уже четверте десятиліття. Він співпрацював майже з усіма видатними українськими режисерами, допомагав зростанню професійних знань початківців, студентів кінофакультету Київського державного театрального інституту ім. І.К.Карпенка-Карого.

Творчість «шістдесятників» вважалася авангардною. Сучасна за мовою та емоційно напружена, музика кіно діяла на рівні підсвідомості. До композиторів, яких зараховували до авангардистів, котрі завжди відстоювали особисте бачення і розуміння розвитку мистецтва, право на самостійність світогляду, індивідуальну, нетрадиційну форму висловлювання, належить В.Сильвестров. На його думку, кінематограф вимагає від автора музики додаткового вивчення законів екрана і відповідної спеціалізації. Можливо, цим і пояснюється відносно обмежена кількість його робіт у вітчизняному кіно. На жаль, найперший проект митця – музика до фільму С.Параджанова «Київські фрески» – лишився нереалізованим: кінострічка потрапила «на полицю» ще до завершення роботи над нею.

В.Сильвестрова вирізняє прагнення філософсько-психологічного розкриття образного змісту. Одним із перших в українській музиці 1960-х років він почав використовувати новітні на той період види композиторської техніки, нетрадиційні виконавські склади. У жанрі пісні, розрахованої на масове виконання, він не працював. Винятки композитор зробив для фільмів режисерів М.Белікова («Незрима робота», власні вірші, 1979 р.) і К.Єршова («Не було б щастя...», на прохання режисера до музики фільму було включено пісню-романс «Последняя любовь» на вірші Ф.Тютчева, 1983 р.)⁵¹.

Плідне творче десятиліття у кінематографі 1960–1970-х років мав Б.Буєвський. Обдарований мелодист виявив талант і в симфонічній музиці, і в естрадній (він є автором багатьох шлягерів). Його доробок складають партитури 14-ти художньо-ігрових кінокартин. Серед них «Десятий крок» (1967 р.), «Падав іній» (1969 р.), «Софія Грушко» (1971 р.) режисера В.Івченка, «Адреса вашого дому» (1972 р.), «Анна і Командор» (1974 р.) режисера Є.Хринюка, «Бунтівний “Орі-

⁴⁹ Диплом журі VI Республіканського кінофестивалю фільмів для дітей та юнацтва (Кіровоград, 1978 р.). Загалом стрічка отримала близько 30-ти нагород.

⁵⁰ Приз на I Республіканському кінофестивалі (Дніпропетровськ, 1988 р.).

⁵¹ Твори Л.Грабовського і В.Сильвестрова ще в 1960–1970-ті рр. прозвучали в концертах фестивалів сучасної музики за кордоном і дістали схвальні відгуки, що на той час для радянського громадянина було майже неможливим. Про це розповідає документальна кінострічка «Незаконні діти Антона Веберна» (реж. Л.Огієнко-Олів'є, Франція, 1996 р.).

он”» (1978 р.) режисера Є.Шерстобитова та інші. Надзвичайно вагомим є його внесок у вітчизняну анімацію – музика до 31-ної стрічки режисерів І.Гурвич, А.Грачової, В.Дахна та інших. Писав композитор музику також до науково-популярних і документальних фільмів. Наприкінці 1970-х років кінематографічна діяльність Б.Буєвського припинилася, відтоді творчі інтереси він пов’язував виключно з академічними жанрами, головним чином із симфонією.

Великий пісенний масив кінематографа 1960-х років характеризується різноманітними художньо-естетичними тенденціями. Зокрема, він є вельми барвистим у варіантах втілення вічної теми кохання, розповідей про «стежини людської долі». Переважаючими у ліричних мелодіях були інтонації «злетів» і «плавного польоту», притаманні українському мелосу. Як і раніше, відтворювалася насамперед позитивна гама почуттів, утверджувалися оптимістичний настрій, сила любові до життя.

Плідною була творчість інших кінодебютантів 1960-х років. Широке визнання як пісняр здобув О.Білаш. Перші ж його кінострічки – «Катя-Катюша» (вірші пісень В.Карпека, реж. Г.Ліпшиць, 1960 р.) та «Роман і Франческа» (вірші пісень Д.Павличка, реж. В.Денисенко, 1960 р.) мали надзвичайний успіх у глядачів. Загалом в українському кінематографі він створив музику до 26-ти художньо-ігрових фільмів. Серед улюблених робіт автора – «Сон» (реж. В.Денисенко, 1964 р.), «Лада з країни берендеїв» (реж. А.Буковський, 1971 р.) та багато інших. У кіно, як і на концертній естраді та в поетичній творчості, О.Білашеві властива національно визначена ліричність. Окрім уже згаданих поетів, найбільш активно він співпрацював з М.Ткачем («Між високими хлібами», 1970 р.; «Чортова дюжина», 1970 р.; «Тут нам жити», 1972 р.; «Серед літа», 1975 р.).

Наприкінці 1960-х років найхарактерніша для ліричних пісень ритміка «вальсового кружляння» (у поетичній основі – це переважно ностальгічні спогади або романтична мрійливість) поступово витісняється акцентовано-пружними ритмами, типовими для нової молодіжної пісенно-танцювальної культури. Динамічнішим стає темп звучання музики у цілому. Він ніби фіксує буяння молодості, притаманну їй енергію бешкетування й відчуття безмежного щастя. Тоді ж з’явилися численні естрадно-симфонічні та джазові оркестри, різноманітні за складом вокально-інструментальні ансамблі (ВІА). Розпочиналася епоха експериментів у сфері музичних барв і тембрових сполучень з «арсеналу» перших електронних інструментів, пізніше – синтезаторів.

У 1960–1970-х роках незмінними залишалися ідеологічні засади мистецтва радянської держави. «Дороговказами» у пошуках нових змістових акцентів у висвітленні традиційної тематики стають «політичні завдання часу», які водночас стимулювали розширення кола сюжетів кінострічок⁵². Відповідно посилювалася увага до жанру «патріотичної пісні». Музика все помітніше розподілялася на «офіційну» та «неофіційну». Межу визначали як у змісті, так і у формі його

⁵² В одній з тодішніх директив, наприклад, читаємо: «...на головному місці в перспективному плані визначені сценарії й фільми, які підносять образ нашого сучасника» (див.: Наказ Комітету по кінематографії від 27 березня 1971 р.).

втілення, у функціонуванні й поширенні творів у побуті. «Офіційна» музика була традиційно пов'язана з оспівуванням героїчних подвигів минулого та романтизацією і пропагандою ідей «світлого комуністичного майбутнього». На думку партійних ідеологів, ця тематика підлягала обов'язковому звеличуванню. Кінематографічні плани реалізовувалися виключно за державним замовленням. Платформа марксистсько-ленінського вчення визначала і параметри філософського осмислення минулого, і ракурси відтворення сучасності методом соціалістичного реалізму, що начебто забезпечував формування «єдино вірних суспільно-політичних поглядів»⁵³. Хвилеподібність художньо-творчих процесів у стабільному тоді розвитку кіномистецтва коригувалася ідеологічно важливими ювілейними датами та визначними подіями. Переважна більшість фільмів створювалася у відповідності до еталонів парадно-офіційної естетики, де музика мала слідувати усталеним законам академічних жанрів.

Художньо-ігрове кіно дає також уявлення про побутову музику суспільства, музичне дозвілля радянських громадян, у формуванні якого воно, як і раніше, бере активну участь. У 1960–1970-ті роки композитори-професіонали намагалися забезпечити високий художній рівень танцювально-розважальної музики (наприклад, твісту, рок-н-ролу тощо), а також поширених тоді пісень сповідального характеру з монологічною формою висловлювання. Останні сприймалися слухачами як життєво правдиві замальовки з дещо нетрадиційним критичним кутом зору. У контрольованому державою радянському мистецтві поступово сходили «несанкціоновані паростки інакомислення». У загальному культурному середовищі того часу це була своєрідна альтернатива «офіціозу», особливо в радіо- й телеефірі⁵⁴.

Вагомий шар народної творчості та аматорського мистецтва утворила тоді так звана авторська пісня. Згаданий жанр не претендував на офіційне визнання і, можливо, завдяки цьому unikнув державного цензурування. Його автори, які за соціальним статусом належали до інтелігенції різних професій, писали пісні про себе і для себе, розраховуючи на коло друзів-однодумців у якості слухачів. Творців цих музично-поетичних композицій, де основне змістове навантаження припадало на текст, називали бардами ХХ століття. Акомпануючи собі на гітарі, вони в такий спосіб відроджували традиції домашнього музикування. Поступово їх мистецтво набуло численних прихильників, збираючи великі й переважно молодіжні аудиторії. Пісні здебільшого розповсюджувалися в приватних записах.

⁵³ Офіційно проголошений в 1930-х рр. (див.: *Луначарский А.В. Социалистический реализм // Советский театр. – 1933. – №2-3*), творчий метод соціалістичного реалізму панував упродовж півстоліття. У мистецтві він був пов'язаний переважно з історією революційних перетворень, утверджував «оптимістичну трагедію» у масштабних полотнах, диктував канони суспільного гуманізму і в камерних жанрах.

⁵⁴ Нагадаємо, що музичний репертуар усіх без винятку установ – від дитячого садочка до ресторанів і танцювальних майданчиків – підлягав рецензуванню і затверджувався спеціальними комісіями, художніми радами. Контролю і звітності, а по суті цензури піддавалася і професійна композиторська творчість, і народна (до неї тоді відносили художню самодіяльність в усіх її видах).

Авторська пісня як художнє явище – неоднозначна. Сьогодні вона має свою класику і визнаних метрів, власну історію розвитку. Її кращі зразки вирізняє високий інтелектуальний рівень втілення найрізноманітніших тем, що їй досі зберігає за нею репутацію елітарного напрямку в безмежному просторі сучасного піснетворення.

Українське кіно підтвердило популярність багатьох бардів, серед яких всенародне визнання мали росіяни Б.Окуджава і В.Висоцький. До їхньої поезії звертався, наприклад, Ю.Щуровський («Три доби після безсмертя», реж. В.Довгань, 1963 р.). О.Білаш написав на вірші В.Висоцького пісню, яку поет-актор виконав у фільмі «Небезпечні гастролі» (реж. Г.Юнгвальд-Хількевич, 1969 р.).

Авторська пісня вплинула на професійну композиторську творчість – йдеться про певні спрощення в інтонаційній патетиці, уникання помпезності тощо. Декларативність у змісті тогочасних пісень поступово трансформувалася у сповідальність, притаманну жанрові пісенного монологу. Парадність відступала або зовсім зникала, патріотичність набувала глибини особистого почуття. В мистецтві театру і кіно відбувся прорив лірико-психологічного бачення фрагментів історії, виникла можливість презентування індивідуального погляду на події людського життя. У музиці кінострічок найяскравіше це виявилось вже у 1970-ті роки, зокрема в «піснях-емблемах» численних телесеріалів⁵⁵.

Художньо-ігровий екран поповнював скарбницю масової культури красивою і виразною «співучою музикою», впливаючи на формування естетичних смаків. Тоді «звучати з екрана» можна було лише відповідаючи певним художнім критеріям. Легка музика у значенні «масова», «розважальна», «популярна», «естрадна» створювалася композиторами-професіоналами різних поколінь. Для деяких митців вона стала справою всього життя, для інших – тимчасовим захопленням, творчим відпочинком від роботи над масштабними академічними опусами.

На Київській кіностудії ім. О.П.Довженка упродовж 30-ти років працював музичним редактором досвідчений фахівець і наставник молоді І.Ключарьов (автор музики до 6-ти художньо-ігрових кінострічок, а також численних музичних оформлень картин). Він залучав до роботи над фільмами багатьох талановитих композиторів, збільшуючи й оновлюючи коло відомих у кіно імен. За його рекомендацією, наприклад, у 1969 році цікаво розпочалася кінотворчість тоді студента Київської консерваторії І.Карабиця, який невдовзі став одним з найпопулярніших композиторів пісенної естради і визнаним майстром академічної музики. Його кінематографічна спадщина нараховує 16 художньо-ігрових фільмів, а також численні анімаційні, науково-популярні й документальні стрічки. Останні роботи митця у кіно – «Партитура на могильному камені» (1995 р.) та «На полі крові. “Akeldama”» (2001 р.) режисера Я.Лупія були створені для Одеської кіностудії художніх фільмів.

Наприкінці 1960-х років у фільмах кіностудії ім. О.П.Довженка з'явилися імена композиторів Я.Лапинського, який надзвичайно плідно працював в ані-

⁵⁵ Наприклад, «Товариш Пісня» І.Шамо з телесеріалу «Як гартувалася сталь».

мації (15 стрічок), діяльність в ігровому кіно (5 фільмів) розпочав фантастичною картиною «Гуманність Андромеди» (реж. Є.Шерстобитов, 1967 р.), а завершив комедією «Жінки жартують серйозно» (реж. К.Єршов, 1981 р.), та визнаного майстра аранжування В.Шевченка (серед його кінокартин найвідоміша – «У бій ідуть тільки “старики”», реж. Л.Биков, 1973 р.).

У 1960–ті роки почав співпрацю з Одеською кіностудією концертуєчий баяніст, вихованець Львівської консерваторії В.Власов. Схвальну оцінку дістала його перша робота над телефільмом «Продавець повітря» (реж. В.Рябцев, 1967 р.). На початку 1990-х років він уже – автор музики до 20-ти художньо-ігрових і майже 50-ти хронікально-документальних та науково-популярних кінокартин українських і російських режисерів.

У ті ж 1960–1970-ті роки оригінально прозвучала в кіно музика українських композиторів – піаніста-імпровізатора одесита О.Красотова, який віддавав перевагу симфоджазовій стилістиці, та випускника Московської консерваторії О.Лебедева, котрий мав також досвід роботи і за межами республіки. Працювали в кіно й композитор Ю.Знатков (переважно для студії «Укртелефільм»), джазовий піаніст Є.Дергунов та інші митці.

На кіностудіях України з 1960-х років творили і згодом стали найрезультативнішими майстрами кіномузики багато композиторів з Росії.

О.Каравайчук – автор музики до 17-ти ігрових фільмів (з 1962 по 1990 р.), серед яких відомі стрічки українського режисера В.Гресья «Чорна курка, або Підземні жителі» (1980 р.)⁵⁶ та «Нові пригоди янкі при дворі короля Артура» (1988 р.).

Лірико-романтичними мелодіями пісень збагатив екран Є.Крилатов (12 картин з 1962 по 1993 р.). Його музика мала надзвичайну популярність серед молодого покоління – дітей і підлітків. Композитор звертався до поезії Є.Євтушенка, А.Вознесенського, Л.Дербеньова, І.Резника, Ю.Ентіна та інших авторів. Найбільше визнання дістала кінострічка «Пригоди Електроніка» (реж. К.Бромберг, 1980 р.)⁵⁷.

Е.Артем'єв (13 стрічок з 1963 по 2004 р.) першим у вітчизняному кіно використав електронну музику у фільмі «Мрії назустріч» (реж. М.Карюков, О.Коберідзе, 1963 р.) на Одеській кіностудії⁵⁸. В 1970–1980-х роках він плідно співпрацював з українськими режисерами братами М. та Ю.Ілленками, М.Ільїнським, Я.Лупієм, С.Олійником, Т.Золосевим. Фільми з музикою Е.Артем'єва отримали спеціальні призи й дипломи різних кінофестивалів. «Водій для Віри» (реж. П.Чухрай, 2004 р.) – остання стрічка у переліку його «українських» картин.

В.Кладницькому належить музика до 14-ти фільмів Одеської кіностудії (з 1967 по 1992 р.). Переважна більшість із них зняті російським режисером В.Ісаковим

⁵⁶ Фільм – призер численних кінофестивалів.

⁵⁷ Авторський колектив був нагороджений Державною премією СРСР 1982 р.

⁵⁸ Знайомство композитора з новатором Є.Мурзіним – конструктором першого фотоелектронного синтезатора (АНС), названого на честь Олександра Миколайовича Скрябіна, мало вирішальне значення для подальшої творчості Е.Артем'єва, його пошуків «кіношумоїстики».

та українським режисером В.Костроменком. Результатом співпраці усіх трьох митців став телесеріал «Спадкоємці» (вірші пісень І.Резника, 1975 р.).

Композитор-пісняр О.Зацепін багато музики писав до фільмів українського режисера В.Левіна (9 картин упродовж 1966–1987 рр.).

М.Тарівердієв також створював музику до картин українських режисерів, зокрема О.Муратова і М.Рашеєва («Маленький шкільний оркестр», 1968 р.), В.Горпенка і М.Резниковича («Дощ у чужому місті», 1979 р.), Р.Сергієнка («Поріг», 1988 р.) та інших.

Найвідоміші з кінотворів композитора В.Баснера – «Циган» (реж. і виконавець головної ролі – Є.Матвеев, 1967 р.) та «Інспектор карного розшуку» (реж. С.Цибульник, 1971 р.) з піснями на вірші М.Матусовського.

В Одесі народився, отримав освіту і розпочав професійну діяльність М.Табачников. Серед його «кінострічок з піснями» – «Будні карного розшуку» (продовження, реж. С.Цибульник, 1973 р.).

Л.Афанасьєв для українських фільмів писав музику з піснями на тексти І.Шаферана, Л.Кукса, С.Гребенникова (4 картини створені з 1967 по 1979 р.).

С.Губайдуліна – автор музики до фільмів режисера С.Говорухіна (3 стрічки, зняті упродовж 1967–1969 рр.).

З українськими режисерами співпрацювали композитори М.Лівшиць (3 картини реж. В.Козачкова, 1969–1971 рр.) і А.Фаттах (3 реж. роботи Є.Шерстобитова, 1963–1965 рр.). Цікавими були музичні рішення кінострічок М.Каретникова (4 у період з 1964 по 1986 р.), Ю.Левітіна (3 з 1961 по 1968 р.), Я.Френкеля (2 з 1966 по 1985 р.) і М.Сидельникова (3 з 1969 по 1983 р.). Зокрема, останньому належить музика до телесеріалів українських режисерів А.Буковського («Варчина земля», 1969 р.) та М.Гльїнського («Секретар парткому», 1970 р.).

З кінця 1960-х років показовою для вітчизняного кіномистецтва у дослідженні складних, неординарних характерів, «непередбаченості» причинно-наслідкових зв'язків людських вчинків тощо стала наявність прихованого психологічного підтексту. Це спричинилося до руйнування стереотипної однозначної оцінки «позитивного» і «негативного» у змісті сюжету, в морально-етичній площині поведінки окремого персонажа. Музика підкреслювала цю багатовимірність, активізуючи роздуми глядача. Ці екранні дослідження підхопило й розвинуло телебачення, яке в 1960–1970-х роках набуло статусу самостійного мистецтва⁵⁹. Телевізійна специфіка контакту з глядачем полягає у

⁵⁹ «Виробництво телекартин почалося в Україні у 1956 році, коли на голубому екрані з'явилася стрічка М.Казневського “Щасливчик”, знята на основі оповідання А.Чехова.

1965 року створено єдину тоді в СРСР студію “Укртелефільм”. Вона мала забезпечувати продукцією телеканали республіки, а кращі твори передавати до Москви, у всесоюзні телецентри.

На відміну від Київської і Одеської кіностудій та “Укркінохроніки”, що згодом також знімали стрічки на замовлення Центрального телебачення, “Укртелефільм” одразу був підпорядкований відділу пропаганди, а не культури, ЦК Компартії України, Держтелерадіокомітету УРСР». (Див.: *Капельгородська Н., Глуценко Є.* Український телефільм в контексті вітчизняної культури. – К., 2003. – С.16.)

спілкуванні «з кожним і водночас з усіма», адже людина щоразу опиняється «сам на сам» з екраном. Поступово телеекран відшукав власну мову, жанри, зорієнтовані на об'єктивно існуючі особливості сприйняття «телепродукції», і вийшов на новий рівень спілкування з наймасовішою аудиторією.

Телебачення суттєво вплинуло на творчість майстрів великого кіно. Телеіндустрія еволюціонувала дуже швидко. Одна тільки студія «Укртелефільм» за півстоліття роботи зняла близько 800 творів різних жанрів і форм⁶⁰. Фільми випускали Київська та Одеська кіностудії, а також «Укркінохроніка»⁶¹.

Мистецтво «голубого екрана» стало найдієвішим засобом у формуванні радянської колективної свідомості та ідеологічної єдності. Держзамовлення насамперед надавалося кінострічкам «виробничої тематики», сюжетам з колгоспного життя, новобудов, картинам агітаційно-виховного змісту, про діяльність партійних організацій, людей різних професій, прогресивні взаємини в колективі тощо.

У глобальному протистоянні різних соціально-економічних і політичних систем – «капіталізму й розвинутого соціалізму» – стабільність існування багатонаціональної соціалістичної держави залежала від постійно засвідчуваної однастайності – суспільного унісону думок і поглядів. Досягалося це прискіпливим багаторівневим керуванням і контролем над усіма ланками мистецького процесу, що мало сприяти наближенню уявлення громадян про дійсно високий загальний культурний рівень народу, задекларований офіційними документами.

Пропагандою ідеалів майбутнього комуністичного суспільства прагнули тоді подолати «шкідливий ідеологічний вплив капіталістичного світу». За часів «холодної війни» відбувалася подальша політизація мистецтва.

Держава постійно проводила заохочувальні заходи – фестивалі, конкурси – з метою стимулювання розвитку масової «патріотичної пісні». Авторипереможці отримували почесні звання і державні премії. Тоді ліричні пісні насичували «новим історичним змістом», «громадянським пафосом сучасності».

Музика кіноекрана 1970-х років продовжувала формувати моральні цінності співвітчизників. Лідером у вихованні художніх смаків радянського суспільства став телеекран. Надзвичайно зросла популярність численних музичних передач для дорослої та дитячої аудиторії: це були різні за жанрами програми концертного типу, кінострічки пізнавального, навчального і розважального характеру тощо⁶².

Тоді ж композитори обирають об'єктом своїх експериментів і досліджень здатність музики впливати на підсвідомість глядача з «великого» і «малого» (те-

⁶⁰ Українське телебачення, маючи відповідний потенціал професійних кадрів, також бере участь у загальному кінопроцесі. Важливо, що для різножанрового телеєфіру в регіонах фільмували національну класику. Наприклад, серед музичних кінострічок за творами Т.Шевченка – «Катерина» М.Аркаса (Харків), «Согник» М.Вериківського (Одеса).

⁶¹ Див. інформацію про державні кіностудії України.

⁶² Держтелерадіо і нині є найвагомішою з установ у справі розповсюдження мистецьких еталонів музики повсякдення.

левізійного) екранів. Музика мала вражати без зайвої ефектності, звучати у фільмі природно, навіть непомітно, головне, – «запасти в душу». Відповідно змінився тон авторського висловлювання: він зробився ніби стриманішим, зосередженішим, що узгоджувалося із загальними естетичними настроями, зокрема з поглибленням уваги митців до внутрішнього світу людини.

Мистецтво телеекрана з його комунікативними можливостями створювати ілюзорні уявлення, надавати подіям життєвої вірогідності й переконувати у їх реальності склало підґрунтя для психологічно нового відчуття масового та індивідуального. В історії радянської держави ці роки називають «періодом застою», але в мистецькому житті, наприклад, у кінематографі, він – найрезультативніший.

Кіноекран 1970-х років лишався на варті моралі «Кодексу будівника комунізму», а музика фільмів продовжувала виконувати місію виховання романтиків нового часу – покоління тих, «хто казку перетворить на дійсність», втілить фантастичні проекти, справдить мрії про «життя, схоже на квітучий сад». Музика кликала до захмарних висот, єднала міф з реальністю, точніше, демонструвала міфічну реальність. Емоційна піднесеність і помпезність мали утверджувати стабільність пануючого соціального устрою, декларувати його переваги.

До кращих надбань музики українського кінематографа з 1970-х років належать партитури Є.Станковича. Сьогодні він – автор музики до 29-ти ігрових картин, а також численних кінострічок інших жанрів. Його діяльність в ігровому кіно розпочалася з телесеріалу «Народжена революцією» (реж. Г.Кохан, 1974–1977 рр.). До композитора зверталися режисери, які прагнули вагомої образної насиченості музики, симфонічної глибини, масштабного художнього узагальнення. У доробку Є.Станковича є музика до екранізацій національної класики («Лісова пісня. Мавка», реж. Ю.Ілленко, 1980 р.; «Украдене щастя», реж. Ю.Ткаченко, 1984 р.), історичних полотен («Ярослав Мудрий», реж. Г.Кохан, 1981 р.; «Легенда про княгиню Ольгу», реж. Ю.Ілленко, 1983 р.), кінорозповідей про видатних українців («І в звуках пам'ять відгукнеться...», реж. Т.Левчук, 1986 р.; телесеріали «Кармелюк», реж. Г.Кохан, 1985–1986 рр.; «Роксолана», реж. Б.Небієрідзе, 1997 р.), музика до фільмів, присвячених подіям Великої Вітчизняної війни («Бачу ціль», реж. С.Шахбазян, 1978 р.; «Якщо ворог не здається...», реж. Т.Левчук, 1982 р.; «Війна. На Західному напрямку», реж. Т.Левчук, Г.Кохан, 1990 р.), та інші кінотвори. У загальній історії української музики творчі здобутки Є.Станковича лежать у річищі драматичного симфонізму. В найтрагедійнішому звучанні його творів зберігаються життєдайність віри у перемогу добра, оптимістичність надії людини, сильної духом, романтизм сходження до вершин світла. Сучасна, національно самобутня кіномузика Є.Станковича продовжує традиції Б.Лятошинського – його вчителя і наставника, вихователя багатьох інших видатних українських композиторів⁶³.

⁶³ У класі композиції Б.Лятошинського в різні роки навчалися І.Белза, Г.Таранов, І.Шамо, Л.Грабовський, В.Сильвестров, Л.Дичко, І.Карабиць та ін.

Є.Станкович не адаптує свою кіномузику для концертного виконання. Окрім того, автор свідомо відмовляється у ній від тематичних запозичень з інших власних, навіть односюжетних опусів, вражаючи невичерпністю музичного образотворення.

У кіно 1970-х років успішними були дебюти тоді молодих і популярних композиторів пісенної естради.

І.Поклад (26 картин з 1971 по 2007 р.) розпочав кінематографічну кар'єру у фільмі режисера Л.Бикова «Де ви, лицарі?» (вірші пісень Ю.Рибчинського, 1971 р.). У його переважно пісенному творчому портфелі є також твори сценічної драматургії. У кіно він віддавав перевагу поетам О.Вратарьову («Весь світ в очах твоїх», реж. С.Клименко, І.Симоненко, 1977 р.⁶⁴; «Балаган», реж. А.Бенкендорф, 1990 р.), М.Ткачу («Пора літніх гроз», реж. А.Буковський, 1980 р.; «Дударики», реж. С.Клименко, 1980 р.; «Право керувати», реж. М.Терещенко, 1981 р.) та М.Пляцковському («Подолання», реж. М.Літус, І.Симоненко, 1982 р.). Ліризм і дотепний доброзичливий гумор притаманні анімаційним творам композитора: це музика відомого «козацького серіалу» та екранізація «Енеїди» за І.Котляревським видатного українського режисера В.Дахна. Серед відзначених нагородами кінострічок з музикою І.Поклада – документальні фільми режисера В.Сперкача «Командарми індустрії» (1980 р.), «Головуючий корпус» (1983 р.), «Стратеги науки» (1985 р.), нагороджені Державною премією України ім. Т.Г.Шевченка 1986 року, та ігрова картина «Москаль-чарівник» режисера М.Засєєва-Руденка, що отримала Державну премію України ім. Т.Г.Шевченка за 1995 рік.

Три вихованці Київської консерваторії – піаніст В.Бистряков, баяніст О.Злотник, музикознавець В.Храпачов зруйнували усталений стереотип упередженого ставлення мистецької спільноти до авторів, які на час свого кінодебюту не мали спеціальної композиторської освіти. Згодом названі музиканти стали одними з найплідніших українських кінокомпозиторів.

Лауреат міжнародного конкурсу, успішно гастролюючий піаніст В.Бистряков тоді був автором відомих шлягерів. Його професійна майстерність імпровізатора приваблювала багатьох кінорежисерів. Понад 50 робіт з його музикою нараховує вітчизняна анімація, рекордною є кількість музичного оформлення кінострічок «Укркінохроніки» (близько 200). Першою повнометражною ігровою телестрічкою В.Бистрякова була «Казка як казка» режисера О.Бійми (1978 р.). У наступні десятиліття композитор активно працював з режисерами М.Засєєвим («Дивна відпустка», 1980 р.; «Таємниця, відома всім», 1981 р.), А.Матешком («Ха-бі-аси», 1990 р.; «Жінка для всіх», 1991 р.; «Ляпка», 2000 р.), В.Василенком («Киценька», 1991 р.; «Їхати, значить їхати, або Євреї, будьмо!»), 1993 р.) та іншими.

Сфера творчої діяльності О.Злотника пов'язана головним чином з вокальною музикою: він учасник і лауреат численних пісенних фестивалів. Його пісен-

⁶⁴ Приз за музику Республіканського кінофестивалю «Людина праці на екрані» (Кременчук, 1978 р.).

ну лірику вирізняє культура висловлювання почуттів, мелодика тяжіє до національних джерел. «Пісенними телефільмами» О.Злотника стали «Прем'єра в Соновці» (вірші пісень В.Тушиної, В.Крищенко, І.Лазаревського, Б.Ценова, реж. А.Мікульський, 1986 р.) та «Поки є час» (вірші пісень А.Пескова, В.Півненка, С.Тельнюк у виконанні тріо Мареничів, реж. Б.Шиленко, 1987 р.). Композитор співпрацював з Ю.Рибчинським («Платон мені друг», реж. В.Шкурін, 1980 р.) та іншими українськими поетами, серед російських авторів перевагу віддавав Р.Рождественському («Квіти лугові», реж. В.Лисенко, 1980 р.; «За покликом серця», реж. Г.Шигаєва, С.Цибульник, 1985 р.).

В.Храпачов відомий у кінематографічних колах емоційно виваженим вирішенням музичного ряду фільму, конструктивно-раціональним навантаженням кадру. Перша його робота у вітчизняному ігровому кіно була виконана на замовлення режисера М.Белікова – музика до телетрилогії «Стара фортеця» (1–3 с., «Комісар Сергушин», 1971–1973 рр.). Точність виконання режисерських вимог зробила В.Храпачова одним з постійних партнерів режисерів Р.Балаяна («Польоти уві сні та наяву», 1982 р.; «Оберігай мене, мій талісмане», 1986 р.; «Два місяці, три сонця», 1998 р.; «Ніч світла», 2004 р.), В.Криштофовича («Хвилі Чорного моря», 7–8 с., «Катакомби», 1976 р.; «Перед екзаменом», 1977 р.; «Своє щастя», 1979 р.; «Дрібниці життя», 1980 р.; «Два гусари», 1984 р.; «Володя великий, Володя малий», 1985 р.; «Самотня жінка бажає познайомитись», 1987 р.; «Автопортрет невідомого», 1988 р.), а також А.Праченка, М.Малецького, Н.Кіракозової, В.Сивака, Є.Цимбала та інших митців, які працювали не тільки на українських кіностудіях. За даними журналу «Искусство кино» (№6 за 1996 р.), В.Храпачов є одним з найпродуктивніших композиторів часів колишнього СРСР (тоді його творчий доробок нараховував понад 70 фільмів різних жанрів)⁶⁵.

Активно розпочинав кінематографічну творчість одесит Я.Фрейдлін (6 картин упродовж 1977–1981 рр.). В ігровому кінематографі 1970-х також працювали В.Губаренко, В.Ільїн, М.Кармінський, Р.Кофман, В.Лиховид, Г.Лященко, Л.Маркелов, М.Полоз, В.Тилик та інші.

На українських кіностудіях у 1970-ті роки продовжували працювати російські композитори. Новими кінематографічними лідерами стали відтоді В.Дашкевич і М.Дунаєвський.

За 20 років роботи для українських кіностудій (1971–1991 рр.) В.Дашкевич написав музику до 26-ти ігрових картин. Перша з них – «Бумбараш» режисерів М.Рашеєва та А.Народицького (1971 р.) отримала другий приз Всесоюзного фестивалю телефільмів (Ташкент, 1973 р.). Музика композитора вишукано самобутня, він майстерно добирає найсуттєвіші для екранного образу музичні барви, поєднує різноманітні інтонації, ритми, тембри в лаконічні емоційні символи та емблеми. В «українських» кінострічках митець використовував пісенні тексти різних авторів, але перевагу віддавав співдружності з Ю.Кімом та Ю.Ентіним («Ефект Ромашкіна», реж. Р.Балаян, 1973 р.; «Театр невідомого актора», реж. М.Рашеєв, 1976 р.; «Королі та капуста», реж. М.Рашеєв,

⁶⁵ О.Злотник і В.Храпачов, уже маючи визнання в кінематографі, 1983 р. закінчили композиторський факультет Одеської консерваторії.

1978 р.). В.Дашкевича запрошували до співпраці українські режисери О.Гойда, А.Войтецький, М.Літус, Н.Збандут, В.Новак, В.Савельєв, Р.Василевський та інші.

Одеська кіностудія була лідером екранізації пригодницьких сюжетів. Надзвичайно популярною стала кінострічка «Д'Артаньян і три мушкетери» режисера Г.Юнгвальда-Хількевича за мюзиклом М.Дунаєвського (1978 р.). То була перша робота композитора в Україні. Йому належить і мюзикл «Три мушкетери» режисера Т.Баркляя (2004 р.)⁶⁶. М.Дунаєвський також брав участь у роботі над телесеріалом «У пошуках капітана Гранта» (1985 р.) режисера С.Говорухіна (в новій екранізації роману Ж.Верна використана музика його батька – І.Дунаєвського з кінострічки «Діти капітана Гранта»). Режисеру О.Павловському належать 7 з 13-ти ігрових фільмів, у яких композитор був автором звукового ряду, зокрема «Трест, який лопнув» (1982 р.), «Зелений фургон» (1983 р.), «Дитина на листопад» (1992 р.), «Атлантида» (2002 р.) та інші. У фільмах звучали пісні на тексти Л.Дербеньова, Н.Олєва, Ю.Ряшенцева, Л.Філатова.

Перша кінострічка відомих джазових музикантів братів А. та Є.Геворгянів на Одеській кіностудії «А людина грає на трубі» (реж. Б.Дуров, 1970 р.) мала успіх, а «Юлька» з піснями на вірші Л.Рєви (реж. К.Жук, 1972 р.) дала композиторам визнання⁶⁷. Серед спільних робіт також – «Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо» (реж. С.Говорухін, 1972 р.), «Рейс перший, рейс останній» (реж. С.Гаспаров, 1974 р.) та інші.

З кола російських композиторів слід назвати і Є.Стихіна (13 картин упродовж 1971–1990 рр.), який успішно співпрацював з українськими режисерами В.Лисенком, В.Козачковим, А.Тютюнником та іншими. Г.Дмитрієв – автор музики до 10-ти кінострічок режисерів Л.Бикова, М.Мащенко, Б.Савченка, В.Жилка, І.Шмарука, Б.Григор'єва (зняті у період з 1976 по 1990 р.). В.Зубкова часто запрошували на Одеську кіностудію. Результат – 7 фільмів (1979–1985 рр.), перший з яких, телесеріал «Циган» режисера О.Бланка, здобув щиру любов глядачів. Поміж 7-ми фільмів Геннадія Гладкова – «Сміханічні пригоди Штепселя і Тарапуньки» (1970 р.), «Нічний мотоцикліст» (реж. Ю.Слупський, 1972 р.), «Тільки один поворот» (реж. О.Гришин, 1986 р.).

Наявність досвіду роботи в різних музичних жанрах і визнання на концертній естраді все більше позначалися на режисерських симпатіях до композиторів і залученні їх до співпраці. Так, музику до 5-ти «українських кінострічок» створив І.Шварц. Це «Двоє під однією парасолькою» (1983 р.) режисера Г.Юнгвальда-Хількевича з піснями на тексти І.Рєзника, а також фільми режисерів Т.Золосєва, В.Савельєва, В.Мотиля, Б.Небієрідзе.

На Київській кіностудії відбулося творче становлення музиканта М.Бойка – автора музики до 7-ми кінострічок українського режисера Є.Шерстобитова у період з 1974 по 1987 рік.

⁶⁶ Визнаний найкращим фільмом у номінації «Музичні телевізійні ігрові фільми» IV Міжнародного телекінофоруму «Разом» (Ялта, 2005 р.).

⁶⁷ Диплом III Республіканського кінофестивалю фільмів для дітей та юнацтва за кращу музику (Запоріжжя, 1972 р.).

Українські кіностудії часто виконували замовлення Держтелерадіо СРСР, і переважна більшість композиторів, які створювали музику до цих фільмів, була з Росії. Для телеекрана писали музику К.Хачатурян – до кінострічок «Пізня дитина» (реж. К.Єршов, 1970 р.), «Рідні» (реж. М.Ільїнський, 1977 р.) і Т.Хренников – до фільмів «Віра, Надія, Любов» (реж. І.Шмарук, 1972 р.), «Скарбничка» (реж. М.Григор'єв, В.Савельєв, 1980 р.), пісні складала О.Пахмутова – «Народжена революцією» (реж. Г.Кохан, 1974 р.), С.Сапожников – «Черевички з золотими пряжками» (реж. Г.Юнгвальд-Хількевич, 1976 р.), О.Флярковський – «Здрасуйте, лікарю!» (реж. В.Левін, 1973 р.) та інші.

Тоді на українських кіностудіях почали працювати: О.Градський – автор і виконавець музики до фільмів «Алмазна стежка» (реж. В.Хмельницький, 1978 р.), «В'язень замку Іф» (1988 р.), «Мистецтво жити в Одесі» (1989 р., обидва – режисера Г.Юнгвальда-Хількевича); І.Катаєв (з 1973 по 1986 р.), – у стрічках режисерів Л.Безкодарного, Р.Василевського, В.Шиловського звучали пісні на вірші І.Шаферана, М.Анчарова, М.Танича, Б.Дубровіна, Г.Соколової; В.Лебедев (з 1978 по 1981 р.) написав музику до картин режисерів М.Геніна, Б.Савченка, Я.Ланчака, зокрема пісні на тексти Б.Пургаліна увійшли до стрічки «Тільки у мюзик-холі» режисера М.Ковальського (1980 р.); Г.Фрід (з 1976 по 1984 р.) створив музику до робіт режисерів С.Лінкова, О.Бланка, Ю.Соломіна. По три кінострічки «озвучили» композитори: В.Мартінов (з 1979 по 1992 р.) – режисерів О.Ітигілова, С.Мамілова, Н.Бондарчук; М.Мінков (з 1975 по 1984 р.) – режисерів О.Павловського, І.Апасяна, В.Колєгаєва з піснями на слова І.Шаферана, Ю.Ентіна та В.Шефнера; В.Шайнський (з 1978 по 1985 р.), – всі пісні на вірші М.Танича до фільмів українських режисерів Р.Василевського та О.Гойди. О.Рибников у період з 1972 по 1976 рік написав музику до фільмів режисерів В.Козачкова й Л.Нечаєва (вірші пісень Ю.Ентіна, Б.Окуджави).

З 1980-х років у вітчизняному кінематографі водночас із традиційною музикою, створеною за канонами класичного мистецтва (чіткий тематизм, фіксована метроритміка, використання тембрових барв музичних інструментів симфонічного оркестру та народного інструментарію тощо), поширюються експерименти в галузі «позамузичного» звукового вирішення фільму. В авторських імпровізаціях простежуються спроби досягти звукового еквіваленту психологічно нового відчуття часу з використанням засобів не тільки музичної виразності. Не всі результати були змістовно переконливими і художньо досконалыми⁶⁸.

⁶⁸ Проблемам музики в театрі й кіно був присвячений VI пленум правління Київської організації Спілки композиторів України, що відбувся у 1984 р. за участі членів республіканської Спілки кінематографістів. Делегати пленуму висловлювали думки про відповідальність митця і його роль у формуванні «масової культури», нарікали на брак естетичного смаку, критикували режисерські захоплення «неангажованим мистецтвом», підкреслили важливість орієнтування на професійну композиторську творчість. Серед інших висувалися питання розвитку національної культури, створення нових музичних кіножанрів, а також підвищення кваліфікації кіномитців і підготовки нових професійних кадрів як режисерів, так і композиторів. (Див.: Білаш О. Музика в театрі і кіно // Музика. – 1984. – №2. – С.2–5.)

Успіх кінострічки часто залежав від точного, музично яскравого втілення концепції фільму, на яке розраховувала більшість режисерів. Проте поволі утверджувалася також ідея фільму без музики. Її прихильники віддавали перевагу «екранній тиші», ощадливому натуралістичному звуковому штриху в загальній драматургії твору.

З 1980-х років у вітчизняному кінематографі популярності набувають нові композиторські імена. Серед тих, хто збагатив екран красивою музикою, – О.Ківа. Він плідно й цікаво працював у різних жанрах – симфонічному, хоровому, камерно-вокальному та камерно-інструментальному. Характерними рисами його творів є ліризм, національно самобутнє звучання. Кінематограф поступово змінив інтереси композитора, музика для екрана почала домінувати в його творчості. Стихія спонтанної інтонаційної виразності й водночас емоційно розкуте висловлювання зробили його одним із найпопулярніших кінокомпозиторів. Музичний доробок О.Ківи складають понад 30 художньо-ігрових кінострічок. Серед них – відомий російський багатосерійний телефільм «Графіня де Монсоро» (26 с., 1998 р.), спільні російсько-українські проекти «Слід перевертня» (10 с., 2001 р.), «Лялька» (12 с., 2002 р.) режисера В.Попкова (всього разом митці втілили в життя 13 кінопроектів), а також картини Б.Небієридзе («Гори димлять», 1989 р.; «Людина з команди “Альфа”», 1994 р.), С.Омельчука («Надворі ХХ століття», 1985 р.; «Штормове попередження», 1988 р.; «Козаки йдуть», 1991 р.; «Дорога на Січ», 1994 р.), Г.Кохана («Страчені світанки», 1995 р.; «Тупик», 1998 р.) та інші. В українській анімації О.Ківи належать 12 партитур до фільмів режисера В.Костилевої.

На посаді музичного редактора Київської кіностудії ім. О.П.Довженка розпочалася кінематографічна діяльність В.Гронського. Перший успіх молодого митця – фільм «Циганка Аза» режисера Г.Кохана (1987 р.) – мав вирішальне для нього значення і визначив галузь його подальшого творчого удосконалення. Пошуки «кінематографічної» музики до фільму композитор спрямовує у річище вмотивованої архітектоніки цілого. Він – автор музики понад 30-ти художньо-ігрових кінострічок. У творах психологічно загостреного змісту В.Гронський, виявляючи хист мелодиста, вибудовує логічно послідовну музичну концепцію. Це особливо помітно у телесеріалах «Гріх» (1990 р.)⁶⁹, «Злочин з багатьма невідомими» (1993 р.), а також у фільмі «Пастка» (1993 р.) режисера О.Бійми та інших роботах⁷⁰. Цікавий кінодоробок митця породжений співпрацею з режисерами В.Криштофовичем, братами В. та М.Ілленками, Г.Шигаєвою, О.Янчуком та іншими.

Музика до понад 40-ка художньо-ігрових фільмів, а також до проектів різних жанрів сучасного телеекрана, анімації належить композитору В.Назарову. Окремі інструментальні та вокальні фрагменти його кінопартитур зберігають

⁶⁹ Приз за музику І Всеукраїнського кінофестивалю (Київ, 1991 р.).

⁷⁰ В.Гронський – лауреат Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка (1996 р.) за музику до фільмів.

художню самостійність і поза екраном. Успішна композиторська діяльність В.Назарова була започаткована музикою до кінострічки «Три гільзи від англійського карабіна» режисера В.Довганя (1983 р.). В.Назаров створив музику і до наступних двох фільмів відомого українського режисера («І ніхто у світі...», 1985 р.; «Моя люба», 1987 р.). Композитор тяжіє до виразної музичної символіки. Серед його «пісенних» кінострічок – «Імітатор» режисера О.Фіалка (вірші А.Висоцького, Ю.Рибчинського, М.Євдокимова, 1990 р.) та «Життя, як цирк» режисера Є.Шишкіна (автори віршів пісень – режисер і композитор, 2000 р.). Ефектні музичні вирішення фільмів визначаються сюжетною канвою, змістовими акцентами, які тактовно пропонує композитор, збагачуючи загальний задум кінотвору. В.Назаров активно співпрацює з режисерами різних стилістичних спрямувань.

До нових кінематографічних лідерів згадуваного покоління належить композитор І.Стецюк. Три кінострічки студії «Укртелефільм» («Зона ризику», 1983 р.; «Бравий солдат Гашек», 1983 р.; «Помста», 1984 р.) засвідчили неабияку обдарованість тоді ще студента кафедри композиції Київської консерваторії. Лірична музика митця – красива у своїй простоті й водночас природно вибаглива. Він майстерно добирає тембровий колорит, враховує жанрові перетворення тематизму. Найпліднішими в кінотворчості І.Стецюка стали 1990-ті роки, коли він викладав у Київському інституті театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого і писав музику до фільмів молодих режисерів-початківців Л.Мартінеса («Окаянна», 1990 р.⁷¹), С.Ільїнської («Грішниця в масці», 1993 р.), Н.Андрійченко («Шамара», 1994 р.⁷²), В.Кастеллі («Вперед, за скарбами гетьмана!», 1993 р.), А.Дем'яненко («Дві Юлії», 1998 р.⁷³) та інших. Композитор працював і з корифеями українського кіно – М.Беліковим, Б.Небієрідзе, А.Івановим та іншими.

У 1980-х роках в художньо-ігрове кіно прийшли вихованці Київської консерваторії, наприклад, І.Поляруш, який на той час був музичним редактором Української студії хронікально-документальних фільмів (обіймає цю посаду й зараз) і мав значний досвід роботи в хронікально-документальному кінематографі (сьогодні є автором музики до 50-ти кінострічок різних жанрів). З режисером С.Дудкою зроблені 3 з 4-х ігрових фільмів композитора. О.Яворик – автор музики до телефільмів режисера Р.Синька – «Завтра починається сьогодні» (1984 р.), «Київські прохачі» (1991 р.). Л.Расіна стала автором музики до перших 4-х кінострічок молодого режисера В.Онищенко – зокрема, «Вітер сміття» (короткометражний дебют)⁷⁴ й музичної картини «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників» (1990 р.). О.Осадчий, успішно працюючи в анімації, створив музику до 2-х ігрових телестрічок режисерів О.Машкари, Ю.Суярка.

⁷¹ Приз за музику на Міжнародному кінофестивалі «Молодість-92» (Київ).

⁷² Призер кінофестивалів, Національна премія ім. О.П.Довженка 1996 р.

⁷³ Призи міжнародних фестивалів, а також нагорода за кращий фільм року (Київ, 1998 р.).

⁷⁴ Спеціальний приз за музику кінофестивалю «Молодість-86» (Київ).

Напрочуд привабливими були творчі заявки випускників композиторського факультету Київської консерваторії 1984 року М.Старицького (6 картин) – стрічки «Сіроманець» (реж. П.Марусик, 1989 р.), «Ніагара» (реж. О.Візір, 1991 р.), навчально-художній фільм «Тарас Шевченко. Заповіт» (реж. С.Клименко, 1–3 с., 1992 р., 4–9 с., 1994–1997 рр.) та І.Панова – музика до режисерських дебютів В.Волошина («Циклон», 1988 р.), О.Янчука («В далеку путь», 1989 р.).

На орбіті студентської кінотворчості стартував І.Миленко – вихованець Київського державного інституту культури (1982 р.), автор музики дипломних кінострічок режисерів Д.Томашпольського «Неосяжне» (1989 р.), В.Кастеллі «Посилка для Маргарет Тетчер» (1990 р.) та інших. Невдовзі І.Миленко успішно реалізує особистий проект як сценарист, режисер і композитор – «Похмурий ранок» (1992 р.)⁷⁵. Ще одна його власна музична «короткометражка» – «Російський народний трилер» (1996 р.). І.Миленко пише музику до фільмів Є.Шерстобитова та О.Павловського, М.Седнева, але головним його замовником лишається режисер Д.Томашпольський (6 з 13-ти кінострічок). У їхній спільній картині «Про шалене кохання, Снайпера і Космонавта» (1992 р.) звучать п'ять пісень І.Миленка.

Музикант О.Спаринський (7 картин) – вихованець музично-педагогічного факультету Київського державного педагогічного інституту з 1983 року почав писати музику для телебачення («Женька-Мушкетер», реж. І.Талалаївська, 1983 р.). Серед його останніх робіт – музика до фільмів режисера В.Мисливого «Може бути» й «Таємний гвардієць Імператриці» (обидва 2007 р.).

Коло російських авторів в українському кіно у 1980-ті роки поповнилося переважно вже відомими прізвищами. Вперше на українських кіностудіях розпочали роботу А.Дергачов (7 фільмів, 1986–1993 рр.), М.Корндорф (4 фільми, 1987–1991 рр.) та В.Рябов (також 4 фільми, 1984–1988 рр.). По 3 картини випустили О.Журбін (упродовж 1988–1991 рр.), Є.Птичкін (з 1982 по 1984 р.) з режисером Т.Золоєвим, Б.Фрумкін (з 1980 по 1985 р.) з режисером С.Ашкеназі, Ю.Чернавський (протягом 1985–1986 рр.) з режисером Г.Юнгвальдом-Хількевичем (вірші пісень Л.Дербеньова), а також І.Цветков (у період 1984–1994 рр.), уродженець Харкова, випускник Харківської консерваторії. У фільмах звучала музика О.Кнайфеля (2 картини, 1988–1991 рр.), Т.Островської (теж 2 картини, 1983–1984 рр.). У співавторстві й самостійно активно працює І.Кантюков, створивши 11 картин, серед яких «Білий танець» (реж. В.Виноградов, 1982 р.), «Воєнно-польовий роман» (разом із реж. П.Тодоровським, 1983 р.), «Ай лав ю, Петровичу!» (реж. В.Колєгаєв, 1990 р.), «Поїзд до Brooklin» (разом із О.Газмановим, реж. В.Федосов, 1995 р.) та інші⁷⁶.

Наприкінці 1980-х років музика кіно почала втрачати позиції провідника політично-пропагандистського курсу державного мистецтва. Відповідно, зникали піднесеність транспарантних закликів «країни неперевершених успіхів і досягнень», емоційний пафос маршової ходи до висот міфічної реальності.

⁷⁵ Перший приз Міжнародного кінофестивалю короткометражних фільмів (Братислава, 1992 р.).

⁷⁶ Переважна більшість названих фільмів належить Одеській кіностудії.

Нова історична дійсність висувала інші соціально-політичні та економічні вимоги. Переглядалися й відходили в минуле джерела ідей для творчого натхнення і дороговкази методу соціалістичного реалізму. Тоді вийшов із підпілля і набув офіційного статусу молодіжний музичний рух. Музиканти й співаки рок- і джаз-клубів виступали на підмостках національних та міжнародних музичних фестивалів («Червона рута», «Таврійські ігри», пізніше – на численних «концептуальних» шоу-фестивалях). На думку «літописців» і дослідників сучасної поп-культури, в музиці шукали «адреналіну» й «радіості кайфу».

У 1990-х роках майже усі сфери життя українського суспільства були переорієнтовані на комерційні засади, що постулюють пріоритет потреб і смаків споживача. По суті, держава втратила монополію на визначення художніх еталонів, зникла цензура, яка перед тим впливала, а точніше, спрямовувала розвиток масової культури. У творчості митців поширилися тенденції до висловлювання думок «правдиво і без прикрас», інколи з «порнографічною відвертістю». Домінуючими стають прагнення до розкутості емоцій, формуються також нові критерії оцінки моралі, явищ суспільного життя, еталонів краси тощо.

Після розпаду Радянського Союзу, з утворенням незалежної України, звична система виробництва державних художніх цінностей була зруйнована. Не маючи постійного фінансування, кіноіндустрія втратила плановість розвитку й узагалі керованість.

У нових соціально-політичних та економічних умовах 1990-х років розгорнулася діяльність приватних і напівприватних творчих об'єднань, кіностудій, кінофірм, що орендували базис державних кіностудій – павільйони, кіноапаратуру, технічний і творчий персонал тощо. «Реорганізація» флагманів кіновиробництва проходила подібно до стихійного лиха. Нерегулярна спонсорська допомога не вирішувала загальних проблем українського кіномистецтва, вона щоразу була розрахована на окремий кінопроект. Державне фінансування отримували поодинокі кінострічки. Спонтанність стала своєрідною ознакою кінопроцесу в Україні.

На межі тисячоліття знову склалася ситуація вітчизняного малокартиння, яке кінопрокат і телеефір компенсували не завжди кращими зразками кінопродукції світового ринку. Причому більшість із кінострічок, котрі все ж знімалися в Україні, були далекі від високохудожнього мистецтва. Це вплинуло на формування інтелектуальних потреб основного шару глядацької аудиторії. Відтоді передові позиції впевнено зайняла індустрія розваг.

Ще за часів державного керування культурою її провідні діячі застерігали про небезпеку негативних наслідків загравання з масовими смаками, виступали проти засмічення радіо- й телеефіру творами бездуховного змісту, засилля «попси», наголошували, що смаки слід не тільки враховувати, але й виховувати. В результаті ринкового саморегулювання, характерного для сучасних творчих, виробничих та інших процесів, музика кіно, яка ще донедавна була надзвичайно важливою галуззю професійної композиторської творчості й плекала високий загальнокультурний рівень суспільства, опинилася на межі знищення. Не

буде перебільшенням твердження, що комерційні засади сьогоденного кіномистецтва з його власними прибутково-політичними важелями нині владно керують художньо-естетичними процесами, виставляючи «на показ» часом досить сумнівний професійний рівень авторів і виконавців музики у переважній більшості теле- та аудіопроєктів⁷⁷.

Новітня звукова апаратура, її різноманітні комп'ютерні програми зробили «композиторами» й тих, хто не має спеціальної музичної освіти⁷⁸. Звукорежисер, музикант-аматор, будь-хто, обізнаний з відповідною технікою, може «створити» музичний супровід до кінострічки. Їхня оперативність у роботі, як і відносна невибагливість у фінансових розрахунках, влаштовують сучасних режисерів. Останні все частіше відмовляються замовляти художньо-професійну авторську музику, задовольняючися численними, інколи досить винахідливими звуковими комбінаціями, музичними колажами тощо. Звичайними стають ілюстративні добирання музичних фрагментів з творів різних композиторів, темброво-ритмічні «підтекстовки» – взагалі, безліч того, що «добре липне до екрана». У титрах замість традиційного «композитор» з'являються коректні уточнення «автор музики» або «автор музичного оформлення». Поряд з іменами музикантів з класичною освітою опиняються випадкові прізвища, інколи вигадані, міфічні, віртуальні, – чим далі, тим більше нових імен. Крім того, музика офіційно і неофіційно стає товаром, який продають і купляють, змінюючи прізвище власника.

Серед українських композиторів, які почали працювати в ігровому кіно у 1990-ті роки й одержали премії за музику – В.Шумейко (6 картин, знятих упродовж 1990–1996 рр.). Ліричне обдаровання композитора живиться фольклорними джерелами. У його авторському мелосі оригінально поєднуються інтонації пісень різних регіонів України. У кіно він продовжує традиції музичної класики і тяжіє до стилістики, притаманної романтичному мистецтву. Нагороди дістала його музика до фільму «Меланхолійний вальс» (реж. Б.Савченко, 1990 р.)⁷⁹. Його наступні роботи – з режисерами В.Городько і В.Домбровським.

⁷⁷ Нагадаємо, що якість виконання музичної партитури в минулому забезпечувалася високопрофесійними мистецькими колективами, поміж яких – Державний симфонічний оркестр УРСР, хор і симфонічний оркестр Українського радіо (пізніше Держтелерадіо УРСР), симфонічний оркестр Державного академічного театру опери та балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка, симфонічний оркестр Київської філармонії, Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, духові оркестри, Національна заслужена академічна капела України «Думка», Державний академічний український народний хор ім. Г.Г.Верьовки, Київський камерний хор ім. Б.Лятошинського та ін. У титрах фільмів зазначені імена диригентів оркестрів – справжніх знавців своєї справи: А.Ануфрієнка, Р.Бабича, І.Блажкова, С.Гіндіна, Ф.Глуценка, В.Гнедаша, В.Гуцала, Є.Душенка, М.Канерштейна, З.Кожарського, В.Кожухаря, С.Литвиненка, П.Полякова, Н.Рахліна, К.Сімеонова, В.Сіренка, В.Тольби, С.Турчака та ін.; хормейстерів: Г.Таранченка, П.Муравського, Є.Савчука та ін. Запис музики до фільмів, наприклад, Одеської кіностудії переважно здійснював Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР. Диригували Г.Гамбург, В.Васильєв, В.Дубровський, Г.Дугашев, В.Єсіпов, Б.Карамішев, К.Крімець, М.Нерсисян, А.Петухов, А.Ройтман, Ю.Силантьєв, С.Скрипка, Е.Хачатурян, Д.Штильман та ін.

⁷⁸ Аналогічні зауваження фахівці висловлюють також стосовно професії кінорежисера.

⁷⁹ Диплом за музику до фільму І Українського кінофестивалю (Київ, 1990 р.).

Ю.Гофман (3 фільми з 1994 р.) нагороджений за музику до фільму «Шум вітру» (реж. С.Маслобойщиков, 2002 р.)⁸⁰. Він також є автором музики до неігрових кінострічок і ретроспективного показу фільму «Людина з кіноапаратом» (реж. Дзига Вертов, телеканал УТ-1, 1995 р.).

В ігровому кіно стартували М.Безуглов (музика до 6-ти фільмів з 1994 р., серед яких «Як коваль щастя шукав», реж. Р.Василевський, 1999 р., «Ворожея», реж. І.Шевченко, 2007 р.), М.Каландьонк разом із В.Пацукевичем («Голод-33», реж. О.Янчук, 1991 р.; «Тримайся, козаче!», реж. В.Семанів, 1991 р.), Ю.Шевченко («Цвітіння кульбаби», реж. О.Ігнатуша, 1992 р.), Г.Юсим («Лавка “Рубінчик” та...», реж. Ю.Садомський, 1992 р.), а також О.Тищенко, Л.Юріна. З різних причин в ігровому кінематографі композитори-професіонали не завжди реалізували свій творчий потенціал.

Серед авторів музики – популярні українські джаз- і рок-музиканти, лауреати численних конкурсів: А.Алексаньян – 3 фільми, зокрема «Стамбульський транзит» (реж. Г.Кохан, 1993 р.), «Золота лихоманка» (реж. М.Беліков, 2003 р.); Ю.Кузнецов – також 3 фільми, поміж яких «Summertime» (реж. С.Стасенко, 1993 р.), «Вишивальниця в сутінках» (реж. М.Седнев, 2002 р.), лауреат конкурсів авторської пісні Ю.Рєпников, якому належить музика до стрічок «Івін А.» і «В тій царині небес...» (обидва реж. І.Черницького, 1990, 1992 рр.).

Змінили напрямки творчої діяльності й почали працювати в кіно музиканти різних професій, – скажімо, скрипаль В.Крисько (8 стрічок з 1989 р., найвідоміші – «Єлисейські поля», реж. О.Левченко, 1993 р., «Солодкі сни. Кінофантазія з літературними алюзіями», реж. О.Давиденко, 2006 р.). Фах звукорежисера, музичного оформлювача та звукооператора обрав і піаніст Ю.Щелковський. Йому належать 11 кіноробіт, у тому числі «Вбити Шакала» (реж. Г.Кохан, 1989 р.), серед телесеріалів – «А життя продовжується» (реж. Є.Шишкін, 2006 р.).

У 1990-ті роки в українському кіно з'являються імена відомих російських композиторів Г.Фіртича (стрічка «Тарганячі перегони», реж. Р.Гай, 1993 р.), який ще з 1969 року надзвичайно активно працював в українській анімації з режисером Д.Черкаським, Д.Тухманова («Рок-н-рол для принцес», реж. Р.Василевський, 1990 р.), В.Чекасіна («Болеро, або Провінційна мелодрама» та «Увертюра», реж. М.Безчаснов, 1992, 1995 рр.) та інших.

Особливого значення у фільмах останніх років набуває електроакустична музика. З кола композиторів-професіоналів, які успішно працюють в українському кінематографі й володіють сучасними технологіями звукотворення – А.Загайкевич⁸¹. Музика її першого фільму «Мамай» (реж. О.Санін, 2002 р.) відзначена Національною премією ім. О.П.Довженка (2004 р.), четвертою стрічкою стала «Ілюзія існування» (реж. В.Йович, 2006 р.).

⁸⁰ Приз V Міжнародного кінофестивалю «Бригантина» (Бердянськ, 2002 р.).

⁸¹ У Національній музичній академії України ім. П.І.Чайковського вона заснувала студію музичної інформатики за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» (1998 р.), є куратором міжнародних проєктів електроакустичної музики «Електроакустика» та «ЕМ-ВІЗІЯ» в Києві (з 2003 р.).

Дипломи фестивалів отримали кінострічки з музикою М.Чембержі – «Богдан-Зіновій Хмельницький» (реж. М.Мащенко, 2003 р.)⁸², «Ностальгія» (реж. Є.Шишкін, 2003 р.).

В ігровому кіно цікаво працюють композитор і піаніст, соліст рок-гуртів С.Гримальський (4 фільми з 2002 р., найвідоміші з яких «Бомж», реж. А.Бенкендорф, 2006 р., «Одеса-луна», реж. А.Матешко, 2007 р.), композитор В.Мужчиль (2 фільми, реж. В.Рожко), лауреат міжнародного конкурсу піаніст І.Лебедкін (3 фільми з 2004 р., у тому числі «Донечко моя», реж. В.Тихий, 2007 р.), піаніст Т.Полянський (3 стрічки з 2006 р., зокрема «Розплата за гріхи», реж. М.Железняк, 2007 р.), лауреат міжнародних конкурсів бандурист Р.Гриньків, який не пориває з концертною діяльністю і водночас пробує свої сили як композитор (результат – 3 картини, починаючи з 2006 р., серед них «Стоп, революція!», реж. І.Кравчишин, 2007 р.) та інші.

Сучасний кінематограф майже не користується натуральним звучанням музичних інструментів. Посаду композиторів усе частіше обіймають спеціалісти з технічною освітою. Вони віддають перевагу вибагливим тембрам і «надприродним» звуковим барвам, які посилюють певні емоційні відчуття, прагнуть відшукати «наркотичну» впливовість звуку, оволодіти «магією екранної залежності».

В останні десятиліття традиції створення музичних кінострічок (сюжетні фільми-концерти, побудовані на авторських піснях за участі популярних виконавців, вокально-інструментальних ансамблів тощо) розвивалися переважно у річищі розважальних жанрів сучасної поп-культури. Серед художньо-ігрових картин із зірковим складом провідних акторів і співаків сучасної естради виділяються роботи режисерів С.Горова («Вечори на хуторі біля Диканьки», 2001 р.; «Попелюшка», 2002 р.; «Сорочинський ярмарок», комп. К.Меладзе, 2004 р.; «Безумний день, або Весілля Фігаро», комп. В.Окороков, 2003 р.) та М.Паперника («За двома зайцями», комп. А.Данилко, А.Карцман, В.Сушко, О.Попков, П.Кашин; «Снігова королева», комп. І.Крутой, 2003 р.), які узагальнили досягнення мистецтва музичного кліпу в драматургії повнометражного кінотвору.

Долучаються до вітчизняного кінопроцесу й музиканти, яких сформувала сучасна українська естрада. Найрезультативнішими стають ті, хто володіє досягненнями звукозаписувальної та звуковідтворювальної апаратури і забезпечує якісне звучання музики. В останнє десятиліття активно працюють у вітчизняному кінематографі Є.Зайцев (11 ігрових фільмів з 2003 р., зокрема телесеріали «Зцілення любов'ю», 2004 р., «Вовчиця», 2006 р., «Янгол-охоронець», 2007 р., – усі реж. Б.Недича), В.Тишлер (11 картин з 2001 р., серед яких «Лютяча миша», 2005 р., «Аврора», 2006 р., «Чоловіча інтуїція», 2007 р., – усі реж. О.Байрак), І.Забалуєв (6 стрічок з 2004 р., поміж яких «Полювання за тінню», реж. К.Шафоренко, 2005 р., телесеріал «Ситуація-202», реж. К.Шіхар, 2007 р.), П.Крахмальов та І.Мельничук – учасники гурту «Брати Гадюкіни» (14 фільмів

⁸² Зокрема, картина отримала приз фестивалю продюсерського кіно Росії та України «Кіно-Ялта-2003».

з 2002 р., автори музики телесеріалів «Завтра буде завтра», реж. А.Дем'яненко, 2003 р., «Повернення Мухтара», реж. В.Златоустовський, 2005 р., «Дякую тобі за все-2», реж. В.Шалига, 2006 р.).

Серед авторів музики, імена яких зазначені у титрах художньо-ігрових кінострічок, створених в Україні у 1990–2000-х роках, – багато відомих і невідомих широкому загалу професійних композиторів, музикантів і співаків, а також аматорів.

Широкий спектр особистих смаків режисерів, їхня співдружність із музикантами різної художньо-творчої орієнтації та пошук «сенсаційних явищ» у створенні звукового ряду спричинилися до небаченої досі строкатості професійного рівня музики українського кіно.

І все ж самотність вітчизняної кіномузики забезпечена зусиллями кращих композиторів, хоча не всім поталанило попрацювати над видатними кінотворами. Не завжди вагомість художнього внеску композитора в українське кіно збігається з кількісними показниками його доробку. Дистанція часу, як свідчить досвід, дає найточнішу відповідь про рівень мистецьких здобутків і життєвість художніх новацій, у тому числі в музиці кіно.

Художньо-ігровий фільм відкривав автору музики, безумовно, великі можливості для творчого самовиявлення. Однак композитори любили працювати і в документалістиці, науково-популярному кіно та анімації, які мають свою кінематографічну специфіку⁸³.

На Київській студії науково-популярних фільмів (з 1951 р.) і у створеному при ній цеху художньої мультиплікації (з 1960 р.), а також на «Укркінохроніці» (з 1939 р.) композиторська творчість мала відносно розкутіший, експериментальний характер. За художньою вартістю (інколи і за тривалістю) музика багатьох хронікально-документальних, науково-популярних фільмів не поступається звуковому ряду художньо-ігрового кіно. У численних анімафільмах музика є органічною складовою, якщо не першоосновою, образно-сюжетного й драматургічного розвитку.

Кожна з кінематографічних галузей мала своїх композиторів-лідерів, визнаних майстрів екрана, котрі плідно працювали як для дитячої, та і для дорослої аудиторії. Окрім авторів, чиї прізвища увійшли до каталогу, значний внесок у вітчизняне кіномистецтво інших жанрів зробили відомі митці. Серед них – А.Муха, подружжя Л. і Ж.Колодуби, О.Канерштейн, В.Шаповаленко. Нині плідно працює С.Крутиков. У різні часи на студіях України музику до неігрових фільмів писали досвідчені професіонали О.Зноско-Боровський, М.Завалішина, О.Левицький, К.Мясков, Г.Гембера, В.Годзяцький, Г.Сасько, А.Коломієць, М.Шух та інші. З екрана неігрового кінематографа вперше прозвучали численні популярні пісні. Музика з окремих стрічок була також в репертуарі відомих інструментальних і вокальних колективів.

⁸³ Роботу в ігровому кіно умовно можна порівняти з написанням твору масштабної форми. Існувала також і певна привілейованість у фінансуванні художньо-ігрових картин.

За пульти музичних «кіноколективів», що озвучували картини, у різні часи ставали автори музики. Серед українських композиторів – І.Блажков, Б.Буєвський, Ю.Вінник, В.Гронський, Є.Зубцов, І.Карабиць, І.Ключарьов, В.Назаров, М.Скорик, І.Стецюк, І.Поляруш та інші. У записах музики брали участь музичні редактори – за фахом найчастіше композитори. У ряді випадків вони оркестрували деякі фрагменти, доповнюючи партитуру фільму, диригували різними інструментальними ансамблями, надавали професійні консультації режисерам і молодим авторам.

На кіностудіях України в минулому столітті розпочиналася професійна діяльність когорти режисерів, операторів, художників, композиторів і акторів, – згодом визнаних майстрів, які сприяли утворенню такого масштабного мистецького явища, як радянський кінематограф⁸⁴. Автори музики мали різне національне походження, вік, досвід, культурні й творчі уподобання. Музику до фільмів українських кіностудій, крім українських і російських митців, писали члени Спілки композиторів СРСР, представники інших союзних і автономних республік: Грузії – А.Баланчивадзе, Г.Канчелі, Д.Кахідзе; Абхазії – О.Чичба; Вірменії – Р.Амірханян, Д.Тер-Татевосян; Дагестану – М.Кажлаєв; Азербайджану – Л.Вайнштейн; Латвії – Л.Гедравічюс, І.Вігнер, Р.Паулс; Литви – К.Машанаускас; Естонії – У.Найссоо; Молдови – Є.Дога, Е.Лазарев та інші. Упродовж останніх років ХХ століття у здійсненні спільних проектів художньо-ігрового кіно брали участь композитори: Польщі – К.Дебські, М.Лоренц; Німеччини – Ю.Фрітц; Сербії – Д.Радич; Болгарії – К.Цибулка; Югославії – С.Іванович та інші. Інтернаціональний склад авторів сучасних, переважно телевізійних, фільмів визначається замовниками, потребами спільних кінопроектів.

Хвиля кінематографічної свободи на зламі тисячоліть виплеснула з екрана художньо-ігрового кіно самовираження нового покоління, – за молодіжним лексиконом, музику з «приколами, прибабасами та понтами». Відеоіндустрія задокументовує музично-інтонаційний словник епохи і, безперечно, так чи інакше впливає на загальнокультурний рівень майбутнього покоління – відповідно формуючи мову вітчизняного мистецтва, виховує смаки.

У сучасному концептуальному художньо-ігровому кіно музика витримана в класичних традиціях. Вона відбиває свій час у багатоманітних та численних зв'язках з минулим і намагається спрямовувати увагу глядача-слухача на мистецтво високих духовних цінностей. Саме тому музика кіно з її визнаними пропагандистськими можливостями потребує постійної уваги, опіки та підтримки, а найкращі зразки мелодій українського екрана заслуговують на відродження в сучасній концертній практиці.

⁸⁴ Термін «радянський» був універсальним для висвітлення широкого спектру суспільного буття в усіх його сферах – соціально-економічній, ідейно-політичній, художньо-творчій, побутовій і т.п. Досить нагадати про далекоглядні пропозиції і плани тодішніх ідеологів замінити національність людини на загальне для всіх громадян визначення – «радянський».

СЕРГІЙ ТРИМБАЧ

ЗВУК В ЕКРАННІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

Музика, звук загалом в українському кіно є складовою доволі потужної екранної культури, обриси якої спробуємо, бодай фрагментарно, окреслити.

Власне вітчизняний кінематограф з визначеною державною політикою розвитку народився після заснування у 1922 році ВУФКУ (Всеукраїнського фотокіноуправління). У кінопрокаті тоді переважали стрічки зарубіжного виробництва (точнісінько так, як і в останні півтора десятиліття). Слід було налагодити виробництво фільмів, які могли б конкурувати з привізними картинами. Однак для цього не було жодних передумов. Не існувало кінопромисловості – кіностудій, необхідної знімальної техніки, кінотеатрів, обладнаних сучасною кінопроекційною апаратурою. Не було і кадрів – професійних сценаристів, режисерів, операторів, акторів...

До кінця 1920-х років усе це з'явилося. Було збудовано (у Києві) чи перебудовано (в Одесі і Ялті) кіностудії (тоді вони називалися кінофабриками), закуплено за кордоном новітню техніку. В кіно закликано літераторів, фотографів, художників... Скажімо, О.Довженко був художником, а оператор Д.Демуцький прийшов з фотографії. Письменник Ю.Яновський став художнім керівником Одеської кінофабрики, до роботи залучили багатьох майстрів слова – М.Бажана, М.Семенка, П.Панча, Г.Шкурупія та інших. З театру запросили акторів, а найвидатніший і найпопулярніший з них – А.Бучма – так захопився кіно, що заради нього на кілька років залишив театр «Березіль». Почали працювати і композитори...

Одним із найсерйозніших завдань було завоювання масового глядача. Для цього треба було опанувати традиційні жанри – комедію, мелодраму, пригодницький фільм, детектив. З іншого боку, належало задовольняти вимоги політorganів щодо агітаційно-пропагандистських функцій кіно. Отож нерідко режисери мусили якимось чином виконувати обидва завдання. У фільмі В.Гардіна «Отаман Хміль» (1923 р.), до прикладу, оповідається про буржуазного інтелігента, який переходить на бік радянської влади. Тим самим режисер «сигналізував» політичним цензорам про наявність «революційного змісту». Та вчинок героя мав мелодраматичне обґрунтування: зрада жінки. До старого, всіма улюбленого жанру, прищеплювався «новий матеріал». І хоча більшістю надміру ідеологічно «збуджених» критиків подібні компроміси засуджувалися, глядачі поступово при звичаювалися до думки, що і в українському кіно є фільми, варті уваги.

В «Остапі Бандурі» (1924 р.) того ж В.Гардіна відтворено обставини жорстоких двобоїв громадянської війни. У фільмі бачимо сюжетну колізію, котра потім стане традиційною: робітник, «стійкий і послідовний революціонер» береться «просвітити» мізки неписьменному молодому селянинові. Звісно, що досягає при цьому повного успіху, і Остап Бандура також робиться свідомим революці-

онером. Разом з тим В.Гардін вдається до звичних прийомів ліричного розгортання матеріалу, оповідаючи про любовні переживання своїх персонажів.

Шістнадцять фільмів зняв за час своєї роботи на Одеській кінофабриці П.Чардинін. Кращим з них вважається «Укразія» (1925 р.), картина пригодницького жанру із вдалим акторськими роботами і упевненою, професійною режисурою. Фільм на багато літ уперед визначив традицію оповіді про радянського розвідника, якому доводиться діяти у ворожому оточенні. Білогвардійський офіцер Енгер є водночас радянським контррозвідником, причому з'ясується це тільки у кінці доволі довгої картини. Перевдягання героя, таємниця його маски – прийом цей має більш ніж тривалу традицію у культурі. Кіно усе більше усвідомлює свою неповторність, особливості власної мови і водночас долучається до того, що завжди складало арсенал традиційної культури.

Інший фільм П.Чардиніна – «Тарас Шевченко» (1926 р.) – звичайно ж, не міг пройти непоміченим. Постать великого поета завжди викликала надзвичайне зацікавлення, а тут, чи не вперше, у великій двосерійній картині оживають події його життя. Інтерес до фільму підвищувався і виконанням ролі Шевченка А.Бучмою – найвизначнішим тоді українським актором. На жаль, фільм вийшов доволі скромним, у ньому переважає схематичний переказ біографії поета. На догоду існуючим на той час уявленням автори вдалися до прямолінійних протиставлень різних верств, ілюструючи назрівання «класової боротьби».

Ще один фільм П.Чардиніна – «Тарас Трясило» (1927 р.) – поставлений за мотивами однойменної поеми В.Сосюри і присвячений одному з ватажків козацько-селянських повстань XVII століття. Судячи з публікацій у тогочасній пресі (копію стрічки тільки нещодавно знайдено в архівних фондах Французької сінематеки), постановник і в цьому випадку намагався реалізувати пригодницьку фабулу, збагачену прямими запозиченнями з народної сміхової культури, в рамках доволі жорсткої соціологічної схеми (протиставлення козацької старшини селянському «пролетаріату»).

Таким чином, у кіно відбивалася загальна орієнтація тогочасного мистецтва на демократизацію форм культури. Належало створити мову, близьку й зрозумілу масам. Водночас уже тоді був очевидним намір можновладців використати цю мову для завоювання ідеологічного простору, активної обробки свідомості мас. Так чи інакше кожен митець мусив рахуватися з потребою налаштуватися на контакт з якнайширшою аудиторією і необхідністю відповідати певним ідеологічним догмам.

І все ж визначальною для формування поетики і стилістики в українському кіно була традиція народної культури. Про це свідчать і фільми, зняті видатним театральним режисером Лесем Курбасом. У 1924–1925 роках на Одеській кінофабриці він поставив три картини, котрі, хоч і не збереглися, однак добре описані в кінознавчій літературі. Йдеться про «Вендету», «Арсенальців» і «Макдональд». Остання стрічка є політичним памфлетом, вирішеним у стилістиці американської комічної картини з численними погонями й трюками. Під-

ключено й пам'ять кінематографічного фольклору, опертого на солідну народнокультурну традицію. Герой стрічки, англійський прем'єр-міністр (А.Бучма), представник соціальної верхівки, «скидається» на самий низ засобами, добре знаними і у вітчизняній традиції. Персонаж занурюється в атмосферу масового театралізованого дійства, пронизаного стихією оновлюючого ритуально-го сміху. Генетична культурна пам'ять налаштовує глядача на безпосередню участь у такому дійстві.

Сміхова народна культура, апелювання до «низьких» жанрів з одночасним пропагандистським характером твору було типовим для кінематографічного процесу 1920-х років. Театральний досвід Леся Курбаса дозволив йому загострили ці особливості, виявити їх культурну генетику. І хоча режисер надалі уже не працював у кіно, його фільми не проминули безслідно, про що свідчать і перші роботи О.Довженка. Уже сам їх жанровий спектр – комічний фільм «Ягідка кохання» (1926 р.) та пригодницький «Сумка дипкур'єра» (1927 р.) – говорить на користь цієї тези. Звернення до демократичних жанрів виказувало прагнення звільнитися від штампів «високого» мистецтва, виявити в ньому точки дотику до традицій народної культури. Тобто в контексті тодішнього життя йдеться про намагання поновити цілісність культури як такої. Масові «низькі» жанри, їх мова й стилістика підвищувалися в ієрархії мистецьких засобів, оскільки на них покладалися вочевидь престижні функції реанімування того, що видавалося безнадійною архаїкою. Напевно, що й музичний супровід фільмів під час демонстрування в кінотеатрах враховував особливості екранної стилістики.

Свідоме орієнтування мистецьких пошуків на подолання національного Хаосу, створення (а чи реанімація) моделі національного ж Космосу, упорядкованого, «системного», «домашнього» чи не вперше виявляється у двох фільмах – «Два дні» Г.Стабового та «Звенигора» О.Довженка (обидва 1927 р.). Картина Г.Стабового була однією з перших, яку спеціально озвучили – вже у 1932-му. Автором музики був Б.Лятошинський, котрий, як свідчив композитор І.Белза, «за неймовірно короткий термін написав справжню симфонічну музику до фільму <...> Блискуча оркестровка поєднувалася в цій музиці з вражаючими драматургічними відкриттями, яскравими контрастами протиборствующих у ній тем»¹.

Практика озвучування так званих «німих» фільмів тривала й по тому. Хоча О.Довженко, скажімо, заперечував такий підхід як волюнтаристський. Він «не раз заявляв, що система “озвучування” німих фільмів абсолютно неприйнятна, бо задум як сценариста, так і режисера повинен неодмінно містити вже хоча б орієнтири обох ліній (один час О.Довженко застосовував термін “система”) – зоровий і звуковий»². Ідеться, як бачимо, про те, що написання музики до «німої» стрічки має сенс у тих випадках, коли в режисерському, авторському проєкті

¹ Белза І. Автор «Арсеналу» // Полум'яне життя. Спогади про Олександра Довженка. – К., 1973. – С.210.

² Там само. – С.210.

закладено певну звукову програму. Відтак композиторський задум має виникати у відповідності з творчими намірами автора фільму, а не механічно «прироблятися» до готового екранного тексту, як, власне, й відбувалося під час супроводження стрічки таперами в кінотеатрах.

Ще однією подією 1920-х років стала картина Г.Тасіна «Нічний візник» (1928 р.). А.Бучма зіграв тут роль візника Гордія Ярощука. Гловний герой помічає, що його дочка втрапила до якоїсь підозрілої, на його погляд, компанії. То, звісно, – підпільники, революціонери, більшовики. Аби врятувати свою дитину від їхнього впливу, він наводить на них контррозвідку. Трапляється ж так, що заарештовують саме Гордієву дочку. Візник привозить її до моргу, й там, на порозі, полковник контррозвідки (Ю.Шумський) холоднокровно застрелює дівчину. Ось тоді в Гордієві прокидається месник, – він розправляється зі своїм справжнім ворогом...

А.Бучма руйнує схему, запроваджену в знаменитому фільмі російського режисера В.Пудовкіна «Мати» (за однойменним романом Максима Горького). Згідно з нею «маленька людина» мусила неодмінно включитися у війну «всіх проти всіх». Г.Тасін же й А.Бучма ведуть про інше. Звичайна людина, яка живе земними клопотами, аж ніяк не бажає революційних пертурбацій, вона воліє лишатися у звичному й прекрасному плині повсякденного буття. Тим більше, коли йдеться про традиційний національний побут і світогляд українця, його картину світу, його, зрештою, основоположний міф. Тобто в даному випадку можна говорити про те, що конкретна фабула, життєва історія ніби покладені на екран, аби перевірити їх істинність... «Нічного візника» так само озвучили аж 1936 року (композитори Ю.Мейтус і В.Рибальченко).

О.Довженко своїми трьома фільмами, знятими упродовж трьох років (його своєрідні «Три літа»!) багато в чому відтворив Шевченкове сходження до національного міфу. Вінець його – знаменита «Земля», де розгорнуто вже «абсолютний» міф після реалізації часткових міфологем у двох попередніх картинах – «Звенигорі» та «Арсеналі».

«Звенигора» (1927 р.) – це період, коли О.Довженко ніби прозирає структуру національного міфу, його часові й просторові обшири. Маємо цілком очевидне одсилання до міфологічного коду, міфологічного тексту про «Звенигору», котра містить у своєму лоні національну історію і водночас є великою розритою могилою, де заховано скарб. Отой самий, до якого апелював і Т.Шевченко. О.Довженко виступає у ролі творця індивідуального, авторського міфу, синтезованого з «молекул» колективістського, народного. Метою є самопізнання – народу, нації.

Вічний Дід із «Звенигори», напевно ж, «народник», його спроби відшукати скарб нації безглузді і безнадійні (навіть знайдене одразу обертається на черепки, непотріб). Не там і не те шукає... За первісним сценарієм він і гинув під колесами поїзда, нової більшовицької цивілізації. Павло успадковує дідову життєву стратегію і опиняється серед петлюрівців, а затим в еміграції. Перемагає Тиміш, котрий відмовляється од фантазій в народницькому дусі й на паро-

возі (звичний для тогочасного кіно символ новітньої епохи) вирушає в майбутнє. Співставлення типів «революційного конкістадора» (Микола Хвильовий) і «селянина, хуторянина, хохла» (коли послугуватися поняттєвим апаратом Д.Донцова) виявляє повну історичну безперспективність останнього – з усім його культурним вантажем.

В «Арсеналі», відзнятому через рік після «Звенигори», ми знаходимо ще загостренішу рефлексію національного міфу. Більшовик Тиміш Стоян – це той самий Тиміш із «Звенигори», і не тільки тому, що його роль виконує знов-таки актор С.Свашенко. Однак цього разу роль дещо трансформується – він є свого роду спасителем, рятівником, покликаним внести у поруйнований світ ідею впорядкованості.

Для «Арсеналу», попри його «німоту», музика писалася спеціально, вище згаданим І.Белзою. У залишених композитором спогадах доволі докладно відтворюється процес написання партитури. І.Белза мав справу з уже змонтованим матеріалом, хоча, на його думку, «німі кадри цієї Довженкової стрічки вже містили цілком закінчену музичну концепцію. І хто б не взявся писати музику до “Арсеналу” – композитор-початківець <...> чи митець зі світовим ім’ям, – ця авторська, режисерська концепція неодмінно мала бути покладена в основу партитури»³. Тобто йдеться про те, що фільмуючи стрічку режисер передбачав її включення до певної музичної, звукової «системи».

«Я пам’ятаю, – процитуймо ще раз ті самі спогади І.Белзи, – як радів Олександр Петрович, коли народжувалося звукове кіно, як напружено шукав він “мову нового мистецтва”, мистецтва синтетичного. В першому звуковому павільйоні Київської кіностудії йшли експериментальні зйомки: записували музику, усну мову, співи, випробовували всі знані засоби, щоб позбутися викривлення тембрів. Усе частіше й частіше з’являлися в павільйонах композитори – кияни, харків’яни, москвичі – Косенко, Лятошинський, Мейтус, Ревуцький, Таранов, Шебалін <...> З Лятошинським Довженка пов’язувала особиста і творча дружба, що почалася ще тоді, коли вони зустрічалися на переглядах “Арсеналу”. Неодноразово ми зустрічалися разом в Олександра Петровича і Юлії Іполитівни (Солнцевої)»⁴.

Музика до «Арсеналу» виконувалася під час показу стрічки у Москві в присутності Й.Сталіна, котрий похвалив не тільки фільм, а й музичний супровід. Згодом О.Довженко домігся, аби оркестр, що виконував музику під час показів його картини, було збільшено. Партитуру передали і для демонстрування у знаменитому берлінському кінотеатрі «Уфа-Палас», – німецька преса, у підсумку, рецензувала не лише саму картину, а й музику до неї. Ще один примірник партитури поїхав до Белграда, де «Арсенал» показали того ж таки 1929 року⁵.

³ Белза І. Автор «Арсеналу». – С.206.

⁴ Там само. – С.208–209.

⁵ Там само. – С.212–213.

І.Белза так захопився теоретичними аспектами новітніх технологічних форм кінематографа, що на початку 1930-х навіть читав спеціальний курс звукового кіно в Київському інституті кінематографії.

Наступним Довженковим фільмом була «Земля» (1930 р.). Його структура, «лад» є результатом пізнання народного життя як цілого, заснованого на природному циклі життя і праці, власне, пізнання землеробського міфу, землеробської міфології як такої. Звідси – розгортання фабули про смерть/воскресіння героя уповні міфологічного плану. Сили Космосу тут панують над силами Хаосу, внаслідок чого і сама роль того ж більшовицького месії (Василя тут знову грає С.Свашенко) набуває дещо іншого змісту: його жертва позбавлена сенсу. Це доволі точно відчули тогочасні критики, які й звинуватили режисера в «пантеїзмі», «біологізмі» й подібних гріхах...

Апелюючи до семантики землеробського міфу, О.Довженко досяг дивовижного результату. Його фільм ніби завершив цикл в українській культурі, підсумував зусилля по створенню народного міфу як цілком певної картини національного світу, його саморозвитку. Причому в «Землі» відбувся синтез двох міфологічних структур. З одного боку, ми бачимо героя месіанського штибу, який вносить у хаотичний рух мас організуюче начало, спрямовуючу ідею. З другого ж, – людину як складову частину народного і природного Космосу, котрий ніяк не відгукується на революційні поклики. До певної міри це співзвучно тій картині світу, що зафіксована у творчості пізнього Т.Шевченка. Саме тому в Довженковій стрічці доволі слабо (в контексті тогочасного кіно) виявлено монтажні прийоми – матеріал тут зовсім не піддавався ножицям, у цьому було присутнє те вічне і незнищенне, що не підлягало скороченням і деформаціям.

«Земля» мала бути чи не першим українським звуковим фільмом. Одначе не стала, – у 1929-му, коли йшла робота над стрічкою, звукотехніка була ще надто недосконалою. По закінченні знімання О.Довженко поїде в країни Західної Європи для вивчення стану справ у розвитку техніки. І все ж сама структура фільму свідчить про те, що знімався він з огляду на ймовірне озвучення⁶. Зокрема, подовження тривалості планів передбачало, що фільмові персонажі мусять заговорити... Довженків витвір є справді переходовим – у ньому проглядається вже нова поетика і нові прийоми монтажної побудови стрічки.

Картина світу в цілому та проблема вибору потужних світоглядних і власне культурних стратегій постає також у ранніх фільмах відомого українського скульптора і кінорежисера І.Кавалерідзе. Національне буття України представлено тут у своїй стереоскопії й протяжності – мова про картини «Злива» (1929 р.), «Перекоп» (1930 р.), «Штурмові ночі» (1931 р.), «Коліївщина» (1932 р.).

«Злива» (фільм не зберігся і доводиться послуговуватися описами) мала підзаголовок «Офорти з історії гайдамаччини». Уповільнений, епічно величний

⁶ Існує чимало кінознавчих аналітик з цього приводу. Див., наприклад: *Гурко С.Л.* Фонограмма фильма «Земля» // Киноведческие записки. – 1994. – №23. – С.185–188.

плин часу підкреслено стилізацією персонажів під скульптури. Фільм знято великими тривалими шматками, на цілковиту протигагу тодішній монтажній естетиці. Звичайно, поетика твору принципово антипсихологічна, і відтак розвиток характерів замінено пластико-ритмічним розгортанням теми.

У «Перекопі» (музику до знов-таки «німої» стрічки написав композитор П.Толстяков) творча палітра майстра збагачується психологізмом у відтворенні драматичних колізій часу. Історію селянина, який іде на будівництво, аби заробити грошей на корову, вписано в епічну панораму історичних подій початку минулого століття. І пластично, й ідеологічно фільм багато в чому продовжує європейську традицію експресіонізму, яка перед тим яскраво виявилася в українському кіно у Довженковому «Арсеналі».

В картинах І.Кавалерідзе з особливою виразністю відтворено основний у тогочасному мистецтві хронотоп – саморозвиток старого патріархального світу закінчується, рух часу максимально прискорюється («Час, уперед!» – популярне гасло 1930-х), відтак місце дії змінюється – замість неквапливого хліборобського буття бачимо потужні індустріальні комплекси. Людина переключується на нові ритми життя, і в цьому вбачається справжній прогрес і надія на щасливе майбутнє.

Наступну стрічку І.Кавалерідзе, «Штурмові ночі» (1931 р.), заборонили до показу за «формальне трюкацтво», «заперечення ролі партії та фетишизацію стихійності», згідно з постановою Головного репертуарного комітету РРФСР⁷. Отже і музика до фільму не писалася... У картині розгорнуто масштабний образ Дніпрогесу, символу новітніх часів і звичаїв. Власне, головною тут є оповідь про труднощі селянина, якому належить пристосуватися до перемін. Видатний український актор С.Шкурат і його персонаж Степан існують в іншому темпоритмі, узгодженому з природним плином часу і трудових процесів. Та навкруги вже піднято усе «дибом» – пластика фільму майстерно фіксує цю особливість світостану, як і психологічні нюанси поведінки Степана, його вагання щодо необхідності полишати звичний спосіб життя. Людина тут ще надійно вписана у побут, її тілесність навіть акцентована чудовою камерою кінооператора М.Топчія. Скульптурна виразність композицій, буттєва наповненість кадру перемагають ідеологічну схематику, котра тут уже дається взнаки.

На початок 1930-х складається уявлення про кіномову як універсальну для свого часу. Цьому сприяли пошуки майстрів не тільки ігрового (художнього), а й неігрового кіно. В першу чергу це стосується творчості видатного режисера Дзиги Вертова (Д.Кауфмана), котрий упродовж кількох років працював в Україні.

Дзига Вертов був організатором відомої групи новаторів-кінодокументалістів, названої «кіноками» (від «кіно-око»). В одному з маніфестів групи можна прочитати заклик йти геть «із солодких обіймів романсу, з отрути психоло-

⁷ *Марголит Евгений, Шмыров Вячеслав.* (изъятые кино): Каталог советских игровых картин, не выпущенных во всеобъединенный прокат (1924–1953). – М., 1995. – С. 28.

гічного роману, з лап театру-коханця, задки до музики – геть, у чисте поле, у простір з чотирма вимірами (3 + час), у пошуки свого матеріалу, свого метру й ритму <...>. На шлях – від громадянина, що копірсається, через поезію машини до довершеної електричної людини»⁸.

В Україні Дзига Вертов зняв три фільми – «Одинадцятий» (1927 р.), «Людина з кіноапаратом» (1929 р.), «Симфонія Донбасу» (1930 р.). У кожному з них є прагнення до відтворення дійсності, не опосередкованої певною мистецькою чи ж культурною традицією. В кінопоемі «Одинадцятий», скажімо, режисер розробляє прийоми доволі складної поліфонічної побудови кінооповіді. Не випадково один із його фільмів названо «Симфонією Донбасу» і, говорячи про нього, Ч.Чаплін казав: «Містер Вертов – музикант». Справді, стиль тут тяжіє до музичного потоку, в якому відсутній скільки-небудь виразний фабульний каркас чи пластична окресленість певних сюжетів і символів.

У роботі над «Людиною з кіноапаратом» режисер ставив на меті «повне очищення» кіномови, її відокремлення від лексики театру й літератури. В авторській заявці до фільму Дзига Вертов характеризував його як «досвід кінопередачі зорових явищ без допомоги написів (фільм без написів), без допомоги сценарію (фільм без сценарію), без допомоги театру (фільм без акторів і декорацій). Цю нову експериментальну роботу “кінока” спрямовано на створення справді міжнародної мови кіно, на створення абсолютного кінопису...»⁹

Фільм, чи не вперше в історії кіно, дає підстави говорити про застосування добре відомого згодом прийому «суб’єктивної камери». Головний персонаж фільму – кінооператор, саме його очима ми бачимо життя великого міста. Разом із тим автори фільму є ніби диригентами, співторцями вражаючої «документальної симфонії». Життєвий матеріал від дотику режисерської й операторської «палички» починає вигравати новими, часто несподіваними барвами. Кращий витвір Дзига Вертова і кращий, за підсумками багатьох експертних опитувань, за всю історію неігрового кіно.

Дзига Вертов прокламував одну дуже просту річ: він буде спиратися на звук реальний, документальний, а не павільйонний, штучний, відтворений за допомогою суто технічних засобів. Інакше кажучи, він прагне вловити, а відтак і записати музику самого життя. Працюючи над картиною «Одинадцятий», режисер одночасно пише «музичний сценарій для оркестру», в якому чимало музичних цитат. Подаючи правлінню ВУФКУ заявку на фільм «Людина з кіноапаратом», Дзига Вертов підкреслює, що стрічка замислена як зорова «і могла би бути написана нотами, як пишуться музичні твори. На жаль, ми ще не знаємо нотних знаків для запису на папері такої “зорової музики”. І далі жанр сценарного запису визначається як словесне закріплення “зорово замисленої кіносимфонії”»¹⁰.

⁸ Из манифеста «Мы» // История советского кино. – М., 1969. – Т.1. – С.310.

⁹ Там само. – С.310.

¹⁰ Вертов Дзига. Из наследия. Драматургические опыты. – М., 2004. – Т.1. – С.123.

Відтак сценарій поділяється на «зорову симфонію», вербальне викладення подієвої складової майбутнього фільму і, власне, «музичний сценарій». В останньому докладно виписано, коли і як звучить музика разом із шумами та звуками. Приміром: «6/ Від появи оператора до появи потяга // Прискорене і посилене цокання, посилений акомпанемент; 7/ Від появи потяга до жінки, що одягається // Несподіваний вибух звуків, темп потяга, що мчить з божевільною швидкістю, шум і звуконаслідування. Стукіт потяга в центрі усіх звуків»¹¹. До сценарних матеріалів додавався так званий «музичний конспект»... Як бачимо, звукова партитура стрічки продумувалася, виважувалася надзвичайно ретельно.

У «Симфонії Донбасу» домінують реальні шуми і звуки. Звукова партитура розписується з докладністю, властивою композиторському витворові. Наприклад: «Миттева тиша, щоби затим став чутним радіотелеграф, після чого починається генеральний огляд заводських звуків за групами: 1) група підземних машин-скреперів і врубових машин; 2) група свердлувальних верстатів; 3) група парових молотів; 4) група тракторів; 5) група громів прокатного цеху; 6) група сталевих виття; 7) група шипіння і гуркоту; 8) група вибухів; 9) група бурхливого вогняного моря». Її до них поволі приєднуються заводські гудки, музичні духові інструменти, «3) група дрібного барабанного бою (барабанный дріб); 4) група литавр <...>; 5) група пропелерів; 6) група гігантських радіокриків...»¹². Не дивно, що фільм і сприймався як симфонія нової, індустріалізованої реальності. Робота зі звуком у чомусь нагадувала технологію праці композитора.

Пластична довершеність кіномови на фініші існування німого кіно не викликає сумнівів. Разом із тим фільми Дзиги Вертова, С.Ейзенштейна і ряду інших лідерів тогочасного кіноавангарду стимулювали розвиток мови тоталітарного суспільства, котре саме складалося на межі 1920–1930-х. Кіно уявляється чимось на зразок «поетичної машини», котра за допомогою зіштовхування, монтажу зображень (а відтепер і звуків, звукозорового синтезу) виробляє «необхідний» образ. Характерно, що «музичність» композиції «Людини з кіноапаратом» не влаштувала кінооператора фільму М.Кауфмана. «Я вважав, – говорив він пізніше, – помилкою подібну роботу з кіноматеріалом, без чітко вираженої програми»¹³.

1930 року М.Кауфман знімає самостійну роботу під назвою «Навесні» (саме її та Довженкову «Землю» французький критик Ж.Садуль вважав кращими картинами того року в світовому кіно!). Висока майстерність режисури і операторського мистецтва очевидні, як і ретельність у реалізації «тематичного завдання» твору. Тим самим закладалися засади нового етапу в історії кіно, де трансформація «теми» в «текст» набуває певної нормативності. Слово покладається в основу роботи над кінотвором – відтак «туманність» оповіді, немож-

¹¹ Вертов Дзига. Из наследия. Драматургические опыты. – С.126.

¹² Там само. – С.136–137.

¹³ Последнее интервью Михаила Кауфмана // Киноведческие записки. – 1993. – №18. – С.146.

лівість її літературного викладення й ідеологічної випрозореності починають, і дедалі частіше, кваліфікуватися як непростимий гріх. Багато пізніше, вже у 1960-ті – на початку 1970-х українське «поетичне кіно» буде засуджене саме по цій «статті» – за ідеологічну «розпливчастість», «безсловесність», а отже надмірну «живописність».

І все ж кінець 1920-х дав чималу кількість високохудожніх, а чи просто високопрофесійних робіт. Це і гротескна комедія «Митя» (1927 р.) М.Охлопкова, в майбутньому визначного російського театрального режисера й актора, його ж комедійна стрічка «Проданий апетит». Цікавими були сатиричні фільми М.Шпиковського «Три кімнати з кухнею» (1928 р.) та «Шкурник» (1929 р.). Останній був покладений на «полицю» і «воскрес» уже в новітні часи – великою мірою завдяки давньому відгуку видатного російського поета О.Мандельштама, котрий певний час редагував сценарії ВУФКУ. Фільм В.Туріна «У павутині» («Провокатор», 1927 р.), майже непомічений свого часу, і сьогодні вражає психологічною насиченістю мізансцен. Історія одного компромісу, моральної зради відтворюється без будь-яких ідеологічних акцентів і «піддаєвків».

Забороною, а відтак і забутою (звісно, музика до таких фільмів не писалася) виявилася й інша стрічка – «Право на жінку» (1930 р., сценарій М.Бажана та О.Каплера, реж. О.Каплер). У часи, коли в пошані було надмірне ідеологічне «збудження», автори оповідають просту й «тиху» історію одного розлучення. Подібна фабула зумовила ставлення до фільму як до такого, що повстає «проти течії».

Складніше зрозуміти причини ігнорування картини «Фата моргана» (1931 р.), за однойменним твором М.Коцюбинського. Поставлена одним із учнів Леся Курбаса, Б.Тягном, блискуче знята Д.Демуцьким, позначена участю кращих українських акторів А.Бучми, С.Свашенка, С.Шагайди, вона вражає співмірністю пластики і психології, вправно нюансованої оповіді й деяких акцентованих епізодів. Можливою причиною неуваги до фільму є розкриття ним справжньої сутності «р-революційного» бунту як сліпого й безглузого викиду біологічної й психічної енергії. На ті часи стверджувати подібне було доволі ризиковано.

Українське тогочасне кіно, загалом поступаючись, скажімо, російському щодо різноманітності стилів і жанрів, відрізнялося меншою агресивністю ідеологічного наступу на глядацьку аудиторію, тверезістю оцінок історичного моменту як «зламу епох». Високий мистецький рівень фільмів О.Довженка, Дзиги Вертова, І.Кавалерідзе, В.Туріна, Г.Стававого, Б.Тягна дозволив українському кіно прорубати «вікно в Європу», діставши визнання за межами Батьківщини. Це був дивовижний результат, особливо коли врахувати, що для його досягнення вистачило лише кількох років. У кращих фільмах, передусім Довженкових, помітно тяжіння до синтезування народного міфу, семантики, виплеканої в надрах народної культури. Разом з тим саме тоді закладаються основи іншої міфології, державно-тоталітарної, творення якої у 1930-ті роки визначить саме буття українського і загалом радянського кінематографа.

Початок 1930-х характеризується передусім розробленням технологій впровадження звуку. Система виражальних засобів, що склалася в кіно, зазнає кризи. Щоправда, спершу були надії на те, що звук допоможе вдосконалити монтажну естетику, стане «новим монтажним елементом». Саме в цьому полягали основні гасла маніфесту С.Ейзенштейна, Г.Александрова та В.Пудовкіна «Майбутнє звукової фільми. Заявка» 1928 року. Режисери вважали, що асинхронність, незбігання звуку і зображення може стати додатковим засобом формування художнього змісту. Однак поширенішими були побоювання стосовно того, що слово руйнуватиме монтажну фразу, порушуватиме внутрішню логіку і саму природу кінематографічного зображення.

Зрештою, вже перші звукові фільми засвідчили небезпідставність тривожних прогнозів. Недавні лідери кіно один за другим зазнавали поразки (характерним прикладом є невдача московського режисера В.Пудовкіна у фільмі «Простий випадок», де він намагався реалізувати прокламовану ідею асинхронності). Не в усьому досконалим виявився і перший звуковий фільм О.Довженка «Іван» (1932 р., звукооператор О.Бабій).

Роботі над фільмом передувала поїздка режисера в ряд країн Західної Європи. Р.Хаусман пригадував зміст кіноутопій режисера, які він виклав у своєму виступі на прем'єрі «Землі» в Берліні: «Довженко бачить у кіно можливість особливої просторової еволюції – поглиблення перспективи. Досі в кіно ми бачили перспективу, що заглиблюється тільки в одному напрямі, тому у своєму новому фільмі, дія якого відбувається в Сибіру, Довженко збирається використати кілька камер, які зніматимуть одночасно під різними кутами, аби таким чином помістити глядача в центр подій, що відбуваються. Це буде звуковий фільм, і в ньому Довженко спробує використати вплив арктичної тиші»¹⁴. Тобто передбачалося, що робота зі звуком узгоджуватиметься і з новими можливостями знімальної та проекційної техніки, з новими уявленнями про співвідношення звуку й тиші.

Йшлося, судячи з усього, про фільм, над яким О.Довженко мав намір працювати найближчим часом. В автобіографії 1939 року він пише про це так: «Повернувшись із зарубіжного відрядження, я запропонував в усній формі керівництву “Українфільму” визрілий в моїй уяві сценарій про наших героїв в Арктиці на матеріалі трагедії Нобіле і загибелі Р.Амундсена (йдеться про порятунок експедиції на дирижаблі – подію, яка набула тоді надзвичайного розголосу. – С.Т.). Задум було відхилено керівництвом, яке поставило вимогу, щоб я спішно написав “що-небудь таке” про сучасне наше життя на Україні, а не в Арктиці»¹⁵. Коротше кажучи, чиновники від кіно сприйняли Довженків задум як очевидну утопію... А жаль. Інший німецький мемуарист, Х.Ріхтер, згадував, як режисер, подивившись разом із ним фільм знаменитого А.Ганса «Наполеон», сприйняв

¹⁴ Под. за ст.: Шлегель Х.-Й. Германия и Берлин Александра Довженко // Киноведческие записки. – 1996. – №31. – С.145.

¹⁵ Довженко Олександр. Твори: У 5 т. – К., 1964. – Т.1. – С.32.

його з великим захопленням. «На ранок його новий проект був готовий: “Що би я хотів зробити? Фільм у снігах і кризі, який, одначе, проектувався б не тільки на три екрани, що висять спереду на узвишші, а повсюди. На стелю, стіни і навіть за спиною глядачів. Глядач повинен був бути повністю в колі подій. Він мусив би замерзати з героями і разом з ними грітися біля вогню”»¹⁶.

Створюється враження великого творчого піднесення режисера – він вочевидь підбадьорений високими оцінками західноєвропейських інтелектуалів. Не тільки у Берліні¹⁷. У Парижі так само був успіх. «“Земля”, – свідчила Ю.Солнцева, – справила грандіозне враження, її дивилися багато режисерів та художників. Картину презентував Рене Клер. Після перегляду “Землі” французька фірма запропонувала Олександрові Петровичу зробити у Франції таку саму картину, але думати про це було неможливо, оскільки кожен прострочений день повернення у свою власну державу за режиму Сталіна вже видавався зрадою»¹⁸.

А планів було чимало, і більшість із них орієнтувалася на нові можливості кінотехніки. «Пам’ятай, друже, – пише О.Довженко І.Соколянському, – кіно лише зараз починає виходити з свого дитячого віку. Через три роки ми будемо співучасниками і свідками таких чудес, що все, що робилося і робиться нині, пригадуватиметься як наївні іграшки. Такий буде тон-кольор-стерео-широкоекранофільм. Чорт би його забрав, як це буде здорово, дорогий друже. Мені хочеться жити сто літ сотнями життів, робити це все і бачити». А кіно – в кіно «буде безмежна пізнавальна функція», «воно переверне найголовнішу координату нашого буття – час. Ми будемо неймовірно довго жити у рамках нашого віку»¹⁹.

Такий собі спалах утопічних мріянь, пов’язаних з розвитком великої індустрії, переходом кінематографа на рейки тієї самої індустрії. Одначе тоді вони сприймалися всерйоз. Розвиток техніки дозволяв сподіватися на реалізацію мріянь людства про відвоювання у природи своєї, суверенної території, на якій можна побудувати абсолютно щасливе, гармонійне і здорове життя. Тільки сам О.Довженко відчував, що віра та все частіше стикається з відчаєм зневіри. До того ж він бачив, що країну розвертають у напрямі, який вони, художники «лівих» переконань, уявляли собі по-іншому... Ця суперечність не могла не відбитися у Довженковому «Івані» – «про сучасне наше життя на Україні», як просило його кінематографічне начальство. «Я, – напише він згодом в автобіографії, – негайно витиснув із своєї свідомості Амундсена і за дванадцять днів написав невдалий сценарій “Іван” і розпочав зйомку»²⁰.

¹⁶ Шлегель Х.-Й. Германия и Берлин Александра Довженко. – С.145.

¹⁷ Свої концепції, до речі, О.Довженко охоче викладав і в статтях, які публікувалися в тогочасній німецькій пресі і які давно годилося б зібрати й видати українською та російською мовами з відповідним науковим коментарем.

¹⁸ Солнцева Ю. О Довженко, о времени, о себе // Радуга. – 1997. – №2. – С.149.

¹⁹ Довженко Олександр. Твори: У 5 т. – К., 1966. – Т.5. – С.333–334.

²⁰ Довженко Олександр. Твори: У 5 т. – Т.1. – С.32.

Отже, усе почалося з урядового замовлення. О.Довженко вчинив просто: звернувся до знайомого з попередніх картин, «Звенигори» і «Землі», матеріалу – селянського життя у Яреськах, що на Полтавщині. Хоча починається фільм знаменитим зачином, знятим камерою Д.Демуцького, – Дніпровими просторами, однією з космогонічних стихій. Гармонія патріархального. І гримкотінням порогів, дику вдачу яких і належало цивілізувати, завести «у рамки».

А потім – мітинг у Яреськах. Заклик до селян йти на будівництво, на Дніпрогес. Бо вторгнення машин і колективізація призвели до надлишку робочої сили на селі. Треба, треба комусь іти. І перша сотня селян йде, супроводжувана статичними планами тих, хто залишається (потім вони відримуються у подібних портретних планах ударників будівництва, неначе випечених на одній сковорідці; в той же час кожний із селян – неповторний). Перед нами немовби продовження «Землі» – та ж стилістика і та ж операторська рука феноменального Д.Демуцького. Йдуть селяни широченним степом під космічним куполом неба, і в глядацькій душі програмується відчуття пустоти, майже безлюдності цього світу. Людина тут не те що самітня, вона самісна, осібна, неповторна, а її кидають... Куди? У казан міського, індустріального, громокиплячого життя, яке вже настановно є масовоглядним і жадає від особистості «загибелі всерйоз», розчинення в колективному бутті.

Індустріальні технології потребували уніфікації. Нестандартна деталь, невміле поводження з технікою погрожували аварією, загибеллю. Внаслідок чогось подібного, власне, і гине один із селян – йому на голову падає здоровенна посудина з бетоном. Вражаючий епізод картини – мати загиблого біжить по території будівництва у пошуках начальства і застає начальника за телефонною розмовою – той звітує комусь: не навчили, не відшліфували... Доволі ефектний і доти незнаний прийом використання звуку: героїня наражається на неможливість спонтанного контакту, зате отримує нагоду відчутти контакт опосередкований. Й відтак розуміє: син став жертвою чисієс «неповторності». От і обиватель-міщанин (Т.Юра) туди ж: про «неповторну індивідуальність». І дружина його (Ф.Барвинська) – їй хочеться чогось екзотичного, іноземного, та ба, навіть радіоефір звучить приглушено тотальним голосом колективістської душі, що формується буквально на наших очах. Міщанин, як і традиційний хлібороб, прив'язаний до свого місця, а треба, треба відв'язатися «й піти у світи»... Так само ефектне використання нового технічного засобу масової комунікації, яке доростає до екранного образу. Близьким до того є й застосування шумів, звуків, що уособлюють нові технічні «персонажі». Скажімо, Прогульника лякає звук паротяга, Івана по його прибутті на Дніпрогес – мало не уся сукупність шумів, що вириваються «з грудей» технічних монстрів.

У чомусь враховано досвід Дзиги Вертова по роботі з документованим, реальним звуком. Дніпрогес в «Івані» має власну звукозорову партитуру, свою «симфонічну» структуру, й О.Довженко прагне її відтворити попри всю недосконалість тодішньої техніки. Характерно й те, що над музикою до фільму працювали одразу два композитори – Б.Лятошинський та Ю.Мейтус (у 2-му

томі анотованого каталогу «Советские художественные фильмы» 1961 року названо й І.Белзу, однак цей факт не підтверджують ні спогади останнього, ні, власне, титри картини). За свідченням І.Белзи, «сцену зборів робітників Дніпробуду з патетичною музикою Лятошинського в “Івані” Довженко вважав зразком впливу музики. Він твердив, що звукове кіно може перетворитися на дорогоцінний синтетичний сплав найрізноманітніших засобів і прийомів літератури, образотворчого мистецтва (в русі!) й музики»²¹.

Справді, музика в Довженковій стрічці часто прагне вийти далеко за «філармонійні» межі, виразити сутність трудових процесів, праці нової, непокірпаченої людини (наприклад, в епізоді, де Іван забиває шпали в колію). Разом із тим синхронно записані шуми організуються у певний мелодійний візерунок, «симфонію» нового життя, в якому «труд переростає у красу». Йдеться не тільки про сектор модерного індустріального будівництва, а й про традиційні форми людського існування. Раз по раз у фонограмі фільму з'являються синхронно записані народні пісні (у пролозі, в епізоді, коли відмобілізовані селяни йдуть степом і т.д.). Автор вибудовує доволі складний «симфонічний» образ перетворення народного життя, його переходу на нові рейки...

Що незмінно викликало схвалення при переглядах «Івана» – уже згадувані початкові кадри, блискуче зафільмовані камерою Д.Демуцького. Дніпро і Дніпрові кручі, тихий плескіт води, вічний пісенний поклик – усе це пробуджувало асоціацію із знаменитим текстом М.Гоголя. Навряд чи випадкову – у 1930-ті роки М.Гоголь усе виразніше усвідомлювався О.Довженком як попередник, а гоголівські твори – як прообраз своїх власних. Центральним був, безперечно, «Тарас Бульба». Саме його структура прозирає уже в «Аерограді» («Мосфільм» та «Українфільм», 1935 р., музика Д.Кабалевського). Партизан Глушак (С.Шагайда) і мисливець Худяков (С.Шкурат) були найближчими друзями, побратимами, та зрада Вітчизні дає право Глушаківі розстріляти того, хто довгі роки був його товаришем. Точнісінько так, як це зробив Тарас Бульба із своїм сином. І тільки передсмертне «мамо!» виказує, що постріл той був очищенням – душа Худякова вертається в родинне коло «своїх». Приклад оццадливого використання слова на екрані, яке ще оберігало свою «цноту» від надмірного словесного шумовиння.

Міф про державу як коло «своїх», як священне братство, де один за всіх і всі за одного, де інтереси одинака повністю підкоряються колективній волі, ніби вичитується з гоголівського класичного тексту і тим самим ще більшою мірою узаконюється. Пошук, встановлення «предка» є загальною властивістю культури 1930-х років. Авторитетний предок, навіть не названий, підвищує значимість тексту, вивисує його на ієрархічній шкалі державних та ідеологічних цінностей.

В «Аерограді» колектив, що сповідує цінності нової держави, протистоїть анархічній масі куркулів і їхніх прибічників. Свідомість, просвітленість бачення близького, звичайно ж «світлого», майбутнього, з одного боку, і «темнота»,

²¹ Белза І. Автор «Арсеналу». – С.214.

стихийне неприйняття нового – з іншого. У фіналі картини в небо злітають сотні літаків, хмарою сунуть танки й інша військова техніка – своєрідний гімн новому державному утворенню, його дисциплінарній і машинізованій моці. А, власне, картина й починалася з подібного ж кадру із погрозливим звучанням армади літаків. Чи то «довершена електрична людина» (Дзига Вертов) уже матеріалізувалася в житті й на екрані, затягнута у льотчицьку шкіру та літакову броню, а чи держава, так само «електрифікована» (як то й марилося авангардистам), зродилася по волі якогось ще не названого державного бога, – так чи інакше, а маємо «соціалістичну утопію» мало не в чистому вигляді, котра, додамо, була належним чином оцінена керівництвом держави і надовго стала «справжнім взірцем» для інших митців, змушених послуговуватися методом соціалістичного реалізму.

У наступному Довженковому фільмі «Щорс» (1939 р., звукооператор М.Тимарцев), знятому, як відомо, за спеціальним замовленням Й.Сталіна (належало витворити «українського Чапаєва»), О.Довженко знову адресується до гоголівського «Тараса». Внутрішньою темою фільму є становлення братства людей, залюблених у мрію про світле комуністичне майбутнє. У батькові Боженкові (І.Скуратов) чимало справді гоголівського – широчінь душі, незлобивий гумор, життєствердна натура. Командир червоної дивізії Щорс (Є.Самойлов) уособлює ясність розуму й мети нового покоління, що закладає основи майбутньої держави. Перед нами, власне, і є державний епос – оповідь про зародження, початки, подолання опору (ворожі сили постають тут в образі троцькистів)... Від стихії, анархії – до залізної дисципліни, повноти усвідомлення сутності історичного процесу... Не випадково, що саме армія виступає як взірець, прообраз майбутнього суспільства. Щоправда, гумор рятує картину від пісного схематизму й ходульності (блискучим, скажімо, є епізод весілля, коли наречена, проста сільська дівчина, нітрохи не вагаючись, кидає свого «темного», «ніякого» жениха, віддаючи руку і серце бійцеві Червоної армії). Надто ідеалізований образ Щорса поставлено поруч Боженка, і тим самим надмірна серйозність постійно знімається сміховим заниженням фабульних колізій. Картина, чи не єдина у Довженковій біографії, мала повноцінний успіх у широкої глядацької аудиторії. Цьому вочевидь сприяла і музика Д.Кабалевського, з її точним поєднанням епічності та лірично-медитативного дискурсу. Були у «Щорсі» й пісні, стилізовані під народні. Замовлені, до речі, самим Й.Сталіним, який, по суті справи, виступив тут у ролі державного продюсера.

Напередодні війни О.Довженко починає роботу над екранізацією «Тараса Бульби», ніби випрозорюючи справжнє першоджерело, першофеномен своїх власних пошуків цілого десятиліття. І хоча війна завадила реалізувати задум, однак звернення до повісті М.Гоголя дозволяє упевненіше говорити про особливості того інтертекстуального «поля», у якому оберталася художня фантазія митця.

Розвиток кінематографа у першій половині 1930-х років дає підстави говорити про певні особливості слова, що починає звучати з уст екранних персона-

жів. Слово, як правило, виростало з побуту, однак «в жодному разі не було побутовим, буденним. Ще меншою мірою його можна визначити як традиційно високе, літературне. Саме вимовляння слова, його опанування є у ранніх звукових картинах центральною сюжетною подією. Слово промовляється вперше і має, в сутності, магічний характер – це слово, що пробуджує до дії». А ще слово в тодішньому кіно «отримує метафоричний відтінок – подолання соціальної німоти, і саме так входить у сюжет, особливо в історико-революційних стрічках»²².

Подолання німоти стосувалося не тільки соціальних низів, які справді отримали можливість заговорити на екрані, а й дотепер упосліджених етнічних і національних меншин (в масштабі Російської імперії). Скажімо, І.Кавалерідзе дає змогу людям говорити своєю мовою – йдеться передусім про фільми «Коліївщина» (1933 р., звукооператор Л.Канн) і «Прометей» (1935 р., звукооператор А.Прахов). Тут українець говорить українською, грузин – грузинською, євреї – на ідиші... Без закадрового чи субтитрового перекладу. Мова ніби звільняється з темниці, з'являючись без супроводу і помічних милиць. Як і самі персонажі, для яких мова і мовлення є засобом проявити себе на екрані.

«Коліївщина» та «Прометей» одверто послуговувалися Шевченковими текстами, передусім «Гайдамаками» та «Кавказом». На жаль, режисерові довелося багато разів переробляти обидва фільми, внаслідок чого вони трансформувалися в бік вульгарних соціологічних схем на кшталт жорстокої класової боротьби, що пронизувала буквально кожен клітинку відображуваного життя. «Прометей» було взагалі знято з екрана, хоча, здавалося б, із «соціологією» тут усе гаразд: український селянин, засланий паном, який відібрав у нього дівчину, на Кавказ, де йде війна з горцями... Росія як тюрма народів – цей образ, однак, вже не влаштував; минуле імперії віднині належало подавати у героїчному інтонуванні. Екран поступово заповнюють державні діячі минулого – «Мінін і Пожарський», «Олександр Невський», «Петро Перший», «Богдан Хмельницький» (1941 р.)... Потроху запановують голос, мова держави з її епічним, надосібним пафосом.

Останній фільм належав українському режисерові І.Савченку. Один із найвидатніших професіоналів у тогочасному кінематографі, І.Савченко досяг чималого успіху в епічному жанрі, хоча й був скутий каноном державного міфу. Згідно з таким каноном Хмельницькому належало мати розкішну зовнішність актора М.Мордвинова і вести неупинну боротьбу зі шпигунами й зрадниками. Монументальність центрального персонажа, несхибність його державного розуму все ж відтінювалися (це також був канон, утім художньо виправданий) комедійністю одного із головних героїв – у даному разі дяка Гаврила (М.Жаров). У фільмі чимало вдало вирішених масових епізодів, котрі дозволяють говорити про твір справді епічного звучання, заснований на традиціях національної

²² *Марголит Е.Я.* Советское киноискусство. Основные этапы становления и развития: Краткий очерк истории художественного кино. – М., 1988. – С.26.

культури. Побут запорозьких козаків, народні звичаї, пісенна творчість українців відтворені з великою любов'ю і достовірністю.

Менш вдалим був інший фільм І.Савченка – «Вершники» (1939 р.) за одноіменним романом Ю.Яновського. Центральним у картині став образ селянина Якіма Недолі, відсутній у літературному творі. С.Шкурат надав йому своєї людської й акторської чарівливості, хоча це був цілком клішований персонаж, добре знайомий по інших ролях артиста («Земля», «Штурмові ночі», «Чапаєв»). Затемнена, приспана старим життям свідомість прокидається до роздумів, до ясного розуміння священності мети, проголошеної більшовиками. Так твориться держава – в окреслене коло входять ті, хто повірив апостолам нової віри, ті ж, хто не бажав того, – нищаться («хто не з нами, той проти нас»). Перегрупується навіть старий патріархальний рід, де брат може піти на брата у смертельному двобої. Авторів не турбує те, що йдеться про повернення середньовічної моралі, – власне, їх і надихають «предки», від героїв народної думи до персонажів М.Гоголя. Семантика землеробського міфу знову опиняється в затінку, натомість популярними стають символи войовничості й непримиренності.

Утім, українська народна культура не зникає з екрана 1930-х років, просто її транскрибують передусім у декоративному або ж етнографічному дусі. Причому, у 1935 році групою режисерів під керівництвом І.Кавалерідзе було здійснено постановку ряду музично-фольклорних фільмів. Екранізовано історико-героїчні та побутові народні пісні «Яром, хлопці, яром», «Над річкою бережком», «Їхав козак на війноньку» та інші. Прообраз, так би мовити, сучасних музичних відеокліпів... Сам І.Кавалерідзе не без успіху екранізував найпопулярніші українські опери «Запорожець за Дунаєм» та «Наталка Полтавка» за участю видатних співаків І.Козловського, І.Паторжинського, М.Литвиненко-Вольгемут, драматичних акторів С.Шкурата, О.Сердюка, Г.Юри, К.Осмяловської та інших.

Постановки таких фільмів, як «Назар Стодоля» (1937 р.) за п'єсою Т.Шевченка й «Кармелюк» (1938 р., в обох звукооператор І.Дуценко) режисера Г.Тасіна, екранізації повістей М.Гоголя «Сорочинський ярмарок» (1939 р., реж. М.Екк, звукооператор П.Штро) та «Майська ніч» (1941 р., реж. М.Садкович, звукооператор Н.Комарова) ще раз утвердили тенденцію до, сказати б, «маскультівської» обробки, «аранжування» традицій народної культури. Звичайно, що не варто трактувати це явище однозначно негативно, – введення в обіг професійного мистецтва низових форм народної культури цілком закономірно і виправдано. Однак коли цей процес супроводжується одночасним приглушенням «високого» мистецтва, створюється враження добре виваженої державної політики, спрямованої на те, аби національна культура поставала головним чином у своїй «шароварній» та простакуватій іпостасі. Адже низові, власне фольклорні форми народної культури активно використовувалися і в кіно 1920-х – початку 1930-х років. Проте тоді це були твори не тільки орієнтовані на масову аудиторію, а й авангардні, запрограмовані на пошук нових виражальних засобів. Культурні «верх» і «низ» перебували в активному діалозі –

у процесі, котрий майже зупиняється на кінець 1930-х. Причиною є доволі жорстка фіксація усього поля культури в тоталітарній державі, контури якої остаточно окреслюються саме в той час.

Красномовним свідченням цього були і фільми відомого московського режисера І.Пир'єва, відзняті ним в Україні й на матеріалі сучасного йому життя українського села. «Багата наречена» (1938 р.) і «Трактористи» (1939 р.) хоча й використали дещо з набутків кіно рубежу 1920–1930-х (йдеться про фольклорну сюжеттику та образність), однак не пішли далі реалізації музично-опереткового жанру. Це не докір режисеру, чиї фільми (згадаймо також «Кубанських козаків», «О 6-й вечора після війни» та ін.) давали справжню радість глядачам у надзвичайно тяжкі роки буття. Це констатація того, що кінематограф починає обмежуватися двома функціями: виробництвом і поширенням державницької міфології та розважанням. Пошук, експеримент відсуваються на задній план, майже завмирають (рідкісний випадок – фільм А.Роома «Суворий юнак», 1936 р., котрий було заборонено як «пасквіль» на комсомольську молодь та за «формалізм», попри те, що картина демонструвала цікавий пошук нових стильових засобів). Зрештою це й призведе до виснаження кіномови, що дасться взнаки вже у 1940-ві роки.

Поява музичних стрічок сама по собі свідчила про опанування техніки звуку, виведення її на рівень, який забезпечував донесення до глядача найтонших нюансів звукозорової «партитури». Звук на екрані починає сприйматися як виразник самої реальності, як носій цієї реальності. Й водночас як представник музики «вищих сфер»... Відтак побутове, «низьке», й надпобутове, «високе», поступово розмежовуються. Це спричиняється до певної оперовості кіностилістики, що є доволі несподіваним результатом з огляду на фотографічну природу кіно. Скажімо, хто би міг уявити собі у 1920-ті роки, що С.Ейзенштейн, постановник «Броненосця “Потьомкіна”», в кінці 1930-х зніме «Олександра Невського» (1938 р.), витриманого в стилістиці далекі не «фотографічній», з розкішною і надто яскравою музикою С.Прокоф'єва (якій, власне, й підпорядковано зображення та характер драматургії). О.Довженко, хоча й уникнув подібної «еволюції» у 1930-ті, у повоєнні роки так само схилився до акцентованої присутності музики. Не випадково, на фільмах «Мічурін» (1948 р.) та «Прощавай, Америко!» (1951 р., незавершений) він співпрацював з геніальним Д.Шостаковичем.

Подальшу еволюцію звуку в українському кіно окреслимо лише конспективно.

У перші повоєнні роки весь радянський кінематограф переживав тяжкі часи. Це період так званого «малюкартиння», коли фільмовиробництво скоротили до мінімуму. Фільми дозволялося ставити тільки визнаним майстрам, молоді змушені були працювати асистентами й помічниками, роками чекаючи хоча б невеликої самостійної роботи. Серед очевидних здобутків того часу – пригодницький фільм Б.Барнета «Подвиг розвідника» (1947 р.), знятий згідно з тодішньою стильовою модою у павільйонах і відтак позначений умовністю

зображальної естетики (це стосувалося й звуку – його запис був аж ніяк не синхронний, перезапис у студійних умовах унеможливило реалістичність звуку). Один із найцікавіших і найпрофесійніших українських режисерів, відомий мариніст В.Браун поставив фільми «Голубі дороги» (1947 р.) та «У мирні дні» (1950 р.). Подією став «Тарас Шевченко» (1951 р.) І.Савченка.

Ці та ряд інших картин позначені домінуванням слова, літературністю й театральністю. Нерідко кіно мало просто ілюструвати словесний або ж театральний текст. Не випадково, що саме тоді одним із основних жанрів був фільм-вистава: «В степах України» (1952 р., реж. Г.Юра, Т.Левчук), «Украдене щастя» (1952 р., реж. Г.Юра, І.Шмарук), «Калиновий гай» (1953 р., реж. Т.Левчук). Крім того, екранізувалися класичні літературні твори – «Земля» О.Кобилянської (1954 р., реж. А.Бучма, О.Швачко), «Мати» Максима Горького (1955 р., реж. М.Донської), «Мальва» (1956 р., реж. В.Браун)... У середині 1950-х стала очевидною потреба пошуку нових можливостей кіномови – експлуатування архаїки, як і звернення до набутоків інших мистецтв, успіху не давали. Хоча – парадокс доби! – фільми періоду «малюкартиння» охоче дивилися глядачі. Напевно й тому, що в чомусь вельми суттєвому вони потурали образу життя, котрий склався у масовій свідомості.

Від середини 1950-х починається новий етап у розвитку кінематографа. Різко збільшуються обсяги кіновиробництва, в режисуру приходять нові імена. Помітний вплив на пошуки кіномови справляли фільми італійських неореалістів (які, до речі, ніколи не забували підкреслити роль О.Довженка і М.Донського у становленні їхньої кіноестетики). Увага до подробиць повсякденного життя, поява героїв непоказної і негероїчної вдачі (хай навіть на периферії сюжету, як у фільмі В.Івченка та І.Шмарука «Доля Марини», 1954 р.), реалістичність мотивувань поведінки персонажів – ці особливості свідчили на користь доволі кардинальних змін. Вони й відбулися, позначившись, зокрема, на способах запису звуку. Перевага знову віддається прозаїчно вимовленому слову, вмонтованому в реалістичну фонограму звичайного побутового життя. Хоча техніка встановлювала «поріг чутливості» слова і звуку взагалі...

Утім, переміни не можна назвати аж надто революційними. Скажімо, у фільмах «Весна на Зарічній вулиці» (1957 р.) і «Два Федори» (1959 р.) М.Хуцієва, який починав роботу в кіно на Одеській кіностудії, бачимо не тільки підкреслену прозаїчність стилістики, а й особливий ліризм, у чомусь близький кращим стрічкам 1940-х – початку 1950-х.

У картинах О.Алова і В.Наумова (вони, як і М.Хуцієв, були учнями І.Савченка і розпочинали кінодіяльність в Україні) «Тривожна молодість» (1955 р.), «Павло Корчагін» (1957 р.) постає матеріал героїчний – громадянська війна. Однак режисери займали вочевидь полемічну по відношенню до кіно 1930–1940-х років позицію, ніби повертаючись у юність своїх батьків. Це стане потім, уже в 1960-ті, характерною прикметою покоління «шістдесятників», – уявлення про необхідність почати революцію з початку, ледве не від самого пострілу «Аврори» (на цьому наполягатимуть, скажімо, герої «Комісарів» М.Мащенко, що

з'явилися на екранах 1971 р.). Тоді ж, у середині 1950-х, подібний погляд був новим, підкріплювався він і мало не демонстративним зверненням до поетичного арсеналу кіно 1920-х: експресивний монтаж, акцентована незвичність ракурсів, різкуваті зміни ритму (узгодженого, як правило, з темпоритмом фонограм).

Приплив молодих творчих сил на українські кіностудії, дух полеміки, принесений ними, спонукав і режисерів старших поколінь поновити свої зображальні засоби. Так сталося, зокрема, з М.Донським, тодішнім художнім керівником Київської кіностудії, який несподівано для багатьох створює фільм «Дорогою ціною» (1957 р.) за однойменною повістю М.Коцюбинського. У ньому спостерігається багато з того, що потім визначить новаторські пошуки в українському, грузинському, російському кіно 1960-х: особлива експресивність зображення, живописність кадру, лаконізм фабули, що тяжіє до притчі...

У ті ж роки повернувся до кінорежисури І.Кавалерідзе, однак його фільми «Григорій Сковорода» (1958 р.) та «Повія» (1961 р.) за однойменним романом Панаса Мирного виявилися доволі архаїчними й малоцікавими, мало чим нагадуючи автора «Перекопу» та «Штурмових ночей».

Значний глядацький інтерес викликали кінострічки В.Івченка, в минулому театрального режисера, – пригодницька «Надзвичайна подія» (1959 р., один із лідерів тодішнього всесоюзного прокату), поетична «Лісова пісня» (1962 р., екранізація однойменної драми Лесі Українки), кінодрама «Гадюка» (1967 р.).

Традиційними засобами, як правило, послуговувався Т.Левчук у фільмах «Іван Франко» (1956 р.), «Киянка» (1958 р.), «Закон Антарктиди» (1962 р.), «Два роки над прірвою» (1966 р.).

До традиціоналістів належав і В.Іванов у своїх картинах «Сто тисяч» (1959 р.), «Довбуш» (1961 р.). В останньому маємо професійно викладену пригодницьку фабулу з акцентом на мальовничості історичного та власне пейзажного фону (операторська робота В.Ілленка). У наступній своїй роботі, екранізації п'єси М.Старицького та І.Нечуя-Левицького «За двома зайцями» (1961 р.) режисер постав у новій якості. Вийшло те, що нерідко називають народною комедією. Персонажі фільму існують в атмосфері постійного свята, співів і танців, веселих розіграшів, ярмаркового колективного видовища. Шахрайство тут приречене, оскільки колектив контролює поведінку кожного. Втім, його «цензура» зовсім не обтяжлива. Усі конфлікти вирішуються за справедливостю, просто й радісно. Здоровий ярмарковий гумор панує у фільмі, ніби провіщуючи близькі перемини в українському кіно, такому «насупленому» й надміру епічному, оплутаному численними табу. Віртуозною є робота композитора В.Гомоляки та звукооператора Р.Максимцова – їм вдалося відтворити звуковий образ епохи рубежу ХІХ–ХХ століть, з її барвистістю та полістилістикою.

У 1964 році закінчує роботу над фільмом «Тіні забутих предків» група, очолювана режисером С.Параджановим. Екранізація однойменної повісті М.Коцюбинського... Проте у підсумку картину важко назвати екранізацією.

За визначенням самого режисера, автори «відступили від Коцюбинського і, певно, не могли інакше. Ми хотіли пробитися вглиб, до джерел повісті – до тієї стихії, що породила її»²³. Класик же, довголітній неперевершений авторитет, був поставлений під сумнів як провідник, носій однієї всепоглинаючої метамови, що дозволяє портретувати образ культури.

Під час знімання, за визнанням того ж постановника, «кіношне» мислення весь час нагадувало про себе. Хотілося редагувати природу. На щастя, самі гуцули, котрі знімалися в картині, доволі жорстко контролювали процес роботи над фільмом. Вони вимагали «абсолютної правди» – коли вже записано в сценарії, що ховають Петра, то в домовині й мусить лежати саме Петро, і до того ж хороший чоловік, а не який-небудь.

У прагненні «редагувати природу» виявляла себе звична парадигма мови і мислення. Добре, що у зніманні брали участь гуцули, безпосередні носії мови міфу, обряду, ритуалу, котрі не дозволяли підмінити їх звичною словесно-лінійною мовою. Власне, напевно ж вони й відіграли вирішальну роль в усвідомленні групою сенсу, структури міфу, мови язичників, наших «забутих предків». Їхня мова справді в той момент була забута, викреслена з життя культури, через її посередництво практично ніщо тоді не транслювалося в культурний ефір нації. Точніше сказати, випадки такого транслювання не були «узаконені», належали до периферійних явищ культури.

У «Тінях...» запропоновано не просто новий текст, а й нову метамодель творчого процесу. У старій передбачалося ілюструвати той чи інший епізод, викладений засобами слова («тематичного завдання», лібрето). Виходило щось на зразок «рухомих картинок» в дусі «передвижників», коли зворотний переклад з екранної мови на мову словесну давав точнісінько такий самий текст. Отже автор літературного тексту мислився як деміург, творець первинної, такої, що далі не розкладається на елементи, реальності.

Фільм С.Параджанова поставив поза законом постать попередника, деміурга: за законами міфу є лише глибинні структури, котрі керують людьми, серед яких не може бути «авторів». Власне, звертаючися до історії написання «Тіней...» самим М.Коцюбинським, виявляєш, що саме так було і з ним. Занурюючися в атмосферу колективних дійств гуцулів, він виявляв їхню магічну силу, їхню магічний вплив на своє світобачення.

Звідси й демонстративна неувага й неповага С.Параджанова до слова як до елемента принципиво іншої культурної галактики. У цьому розумінні його космос є попередником того світу, котрий був героєм авангардистів 1920–1930-х. Адже в них майже незмінно колектив групувався навколо слова, пророчого слова, пробиваючися до нього з темряви «дословесного» буття. Улюблений герой цього кінематографа той, хто долає «темноту» й «німоту», дістаючися «світла» і «слова», що відкриває шлях у ясне, просвітлене майбутнє.

²³ *Параджанов С. Вечное движение // Искусство кино. – 1966. – №1. – С.65.*

У С.Параджанова навпаки – герой повертається в дословесний, у чомусь «досвідомий» стан, занурюючись у блаженну й інтимно прогріту німоту і темноту. Таке відбувається з Іваном Палійчуком у «Тінях...», з героями так і не поставлених «Київських фресок» (залишилися кінопроби, відзняті 1966 р. оператором О.Антипенком), саме цим, на наш погляд, зацікавив режисера оповідач з новели М.Коцюбинського «Інтермецо» (сценарій за її мотивами 1970 р., на жаль, так і не був поставлений). А згадаймо Поета із «Кольору граната» («Вірменфільм», 1969 р.)...

Однією з фундаментальних культурних стратегій, заявлених фільмом С.Параджанова, і є те, що тут мова і мовлення людей адекватні, суголосні Природі, відтак у мисленні та поведінці людей усе мусить відображатися адекватно. Знак є відбитком реального світу, він працює лише в тих випадках, коли поєднаний з дією, спрямованою на визначений об'єкт. Тому буття тут є мовою, – тією самою, якою говорить людина з непокаламученою, не засміченою порожніми, нікчемними ідеологемами свідомістю.

Початок 1960-х в СРСР – це час, коли радянська обрядність почала втрачати силу. Чахло й ідеологічно насичене слово, що заклиняло майбутнє, воляло до нього як до єдиного виправдання недосконалості сьогодення. Те, що нібито належало до нових культурних та ідеологічних стратегій і відтак мало замінити старі засоби реалізації підсвідомих прагнень, вочевидь пробуксовувало. Тим більшим одкровенням стало відкриття фільмом тієї живої реальності, якою є начебто архаїчний шар свідомості.

Камера оператора Ю.Ілленка у «Тінях...» спромоглася проникнути й у підсвідомість окремої людини. Саме в подібних епізодах ми знову, вперше від Довженкових стрічок, знаходимо риси сюрреалістичної поетики. Найчастіше це вловлення роботи підсвідомості відбувається у пограничний момент, на рубежі життя і смерті. От гине від удару по голові батько Івана, і перед його внутрішнім зором спалахують силуети червоних коней, що повільно пролітають. Після такого ж удару по голові починається агонія в його сина – і в страшному напівсні він поволі заглиблюється в царство мертвих, де зустрічається зі своєю коханою Марічкою... Звукова партитура (композитор М.Скорик) тут вочевидь нетрадиційна, вона тяжіє до відтворення «гуків» підсвідомості.

Власне, ще після смерті Марічки Іван занурюється в якусь нірвану. Звідти його намагаються – цілим патріархальним гуртом – витягти, але він усе ще перебуває в стані загальмованості. Він, людина, зліплена з колективістської душі й тіла, випадає в індивідуальний простір, на саме його дно. За кадром і в кадрі звучить багатоголосся його одноплемінників, своерідний хор, що намагається віднайти рецепт ліків від самотності (звукооператор С.Сергієнко записує автентичні голоси жінок-гуцулок; у фільмі взагалі панує установка на індивідуалізацію мови і мовлення персонажів; йдеться зовсім не про павільйонні, «театральні поставлені» голоси). Та знову й знову свідомість Івана виявляє в собі пробоїни, отвори, через які виливається його душа. Вона чинить спротив, вона більше не може існувати в цьому колективістському здоровому тілі.

Вже через рік після «Тіней...» Юрій Іллєнко зніме, уже як режисер, картину «Криниця для спраглих». Він обере нетрадиційний для України сільський пейзаж. Замість біленьких хат, що потопають у зелені й квіти яблуневих і вишневих садів, грудастих квітучих молодичь, ми бачимо село, занесене піском, де залишилися самі старі мешканці. Люди розлетілися хто куди – у великі й малі міста. Дід Левко Сердюк також залишився сам, без дітей... Від розпачу він розсилає телеграми про свою смерть. Діти з'їжджаються і проводять один день із батьком. Тільки неживі вони якісь – навіть коли починають жартувати і грати. Неживі й звуки у цьому напівмертвому «царстві», – цього принципу відтворення звуку і дотримується в фільмі Н.Авраменко. Тут панує відлуння того, що колись відбувалося у житті справжньому, автентичному...

Фільм Ю.Іллєнка у критиці було потрактовано як авангардизм, хоча в ньому домінують ірреальні, ірраціональні мотиви. Проте, коли розглядати авангардизм як загальноєвропейське явище, у ньому також знаходяться суголосні за світоглядом твори і автори. Характерним є й наступний Іллєнков фільм «Вечір на Івана Купала» (1968 р., композитор Л.Грабовський, звукооператор Л.Вачі) за твором М.Гоголя, де, согрішивши, герой повертається у п'тьму підсвідомості й безумства. Це оповідь про своєрідну втечу від колективної «цензури», від моралістського контролю, – подібний мотив зреалізується у пізнішій стрічці Ю.Іллєнка «Лебедине озеро. Зона» (1990 р., композитор В.Балей), поставленої за ідеєю С.Параджанова. Звук відтворюється за вже вказаною логікою – не як реалістичний чи то пак ілюстративний, а як носій, виразник світу ірреального (чи сюрреального).

Близький за потрактуванням сюжет одного із шедеврів «шістдесятників», фільму А.Войтецького «З нудьги», за оповіданням Максима Горького (1966 р.): слово убиває, від нього тікають у безвість, на той світ. А у «Камінному хресті» (1968 р.) Л.Осики, поставленому за оповіданнями В.Стефаніка (звукооператор С.Сергієнко), з вражаючою пластичною силою й психологічною виразністю розгортається притча про рідну землю, домівку, що втратили притягальну силу і спроможність жити й радувати, а тому залишені людьми.

Не випадковим є те, що у фільмах авторів напряду, названого у критиці «поетичним кіно», так багато німих і божевільних, «темних» людей. Повторимо: тут убачається пряма полеміка з кінематографом соціалістичного реалізму, соціалістичного ідеалу, котрий оспівував прагнення до світла, до віщого слова. Ні, у 1960-ті роки існував уже інший досвід й інші виміри того слова, – від нього належало повернутися до самого себе... І слово, і звук на екрані втратили енергетику спонування від заряджених месіанськими ідеологіями персонажів.

На матеріалі російської літературної класики й сучасного життя близьку інтерпретацію еволюції людини запропонував Р.Балаян у фільмах «Відлюдько» (1977 р.) за твором І.Тургенєва та «Польоти уві сні й наяву» (1981 р., оператор обох фільмів – В.Калюта), де герой ніби вертається до стану ембріона, зародка.

В акторських і режисерських роботах І.Миколайчука також прозирає знайомий світоглядний мотив. Для людини тут природніше втратити пам'ять, аніж

жити за приписами навколишнього світу, за законами, що суперечать життєвим переконанням. Відтак герої І.Миколайчука тут більше прислухаються до звучання внутрішнього світу – зовнішній турбує їх значно менше.. Не випадковим є у зв'язку з цим інтерес митця до психіатрії, перебігу психічних захворювань. Двічі такий матеріал лягав в основу розроблених ним заявок майбутніх сценаріїв – «Чиста дошка» і «Кувала зозуля у бабині літо...» Останній мав стати розповіддю про солдата, до якого через багато років після війни повертається втрачена пам'ять. Чимось близьким до цих нереалізованих задумів був фільм І.Миколайчука «Така тепла, така пізня осінь» (1982 р.). Його герой, Майкл Руснак, на схилі літ приїздить на рідну землю, звідки виїхав колись до Канади. І спігне. Екран пам'яті, щойно наповнившись живими барвами й звуками, знову тьмяніє, знову обертається чисто духовними символами.

На жаль, документальне кіно в Україні ніколи не могло звільнитися від ідеологічного пресу, від ролі «бійця партії» на фронтах «битв» за комунізм. Попри те професіональний, мистецький рівень вітчизняної документалістики завжди був високим. Досить пригадати хоча б блискучу школу операторів, які з честю витримали чимало іспитів на громадянську та фахову зрілість. М.Биков, І.Гольдштейн, В.Орлянкін, Я.Местечкін та інші брали участь у Великій Вітчизняній війні як фронтові оператори. Зокрема, саме їхніми зусиллями під керівництвом О.Довженка було створено два епічних документальних полотна – «Битва за нашу Радянську Україну» та «Перемога на Правобережній Україні» (1943–1945 рр.). Меншою мірою це стосується звукооператорів, оскільки їх, здебільшого у примусовому порядку, орієнтували на ілюстративне використання шумів, музики та закадрового дикторського тексту. Більшою свободою, а відтак вигадливістю й винахідливістю позначалася робота звукооператорів у науково-популярному кіно (наприклад, у всесвітньо відомих фільмах Ф.Соболева «Мова тварин», 1967 р.; «Сім кроків за горизонт», 1968 р.; «Чи думають тварини?», 1972 р.; «Я та інші», 1972 р.; «Держайте, ви талановиті!», 1979 р.; «Коли зникають бар'єри», 1980 р.; у картинах В.Підпалого, Т.Золоєва, В.Савельєва та ін.).

Жорсткіше націлювання на потреби масової аудиторії – так визначалася стратегія розвитку радянського кіно у другій половині 1970-х – початку 1980-х. Це зумовило появу таких постановочних колосів, як «Ярослав Мудрий» (1981 р.) Г.Кохана і «Дума про Ковпака» (1973–1976 рр.) Т.Левчука, «Легенда про княгиню Ольгу» (1983 р.) Ю.Ілленка і «Високий перевал» (1981 р.) В.Денисенка. Великого прокатного успіху вони, на жаль, не мали. Куди більшим було визнання глядачами телесеріалів «Народжена революцією» (1973–1977 рр.) Г.Кохана та «Овід» (1980 р.) М.Маценка. Авантюрна фабула, мелодраматизм ситуацій, як і раніше, вабили публіку.

Скромніший, аніж очікувалося, успіх епічних витворів був не випадковим. В українському кіно кінця 1970-х – початку 1980-х найуспішніше працювали ті, хто звертався до матеріалу особистого, приватного життя. Однією з причин цього явища була загальна криза суспільства брежнєвських часів – поступо-

вий занепад комуністичної ідеології, втрата авторитету влади, розкріпачення індивідуума, котрий усе частіше й «нахабніше» почувався сувереном. З останнім, щоправда, пов'язана і деяка розгубленість екранного героя, генеалогія якого вищукувалася в літературі ХІХ століття з її «зайвими» і «непотрібними»...

Предтечею цього, загалом нового для українського кіно, напряму є творчість К.Муратової. Першим її фільмом, знятим в Україні, був «Наш чесний хліб» (Одеська кіностудія, 1963 р.), поставлений разом з О.Муратовим. Її герой, голова колгоспу Задорожний (Д.Мілютенко), – традиційний для тогочасного кіно носій цілісності, незнищенності моральних норм народного життя. Він – лідер і наглядач колективу, в якому вочевидь не все гаразд. Власне, сам герой є ніби живим нагадуванням про цінності, котрі почали занепадати і які вже ніяк не утримати – хіба що силою. Мотив втрати пам'яті звучить уже тут, як і в трохи пізнішому фільмі Ю.Іллєнка «Криниця для спраглих» за участі того ж Д.Мілютенка.

Фіксація розпаду колективного життя знаходить віддзеркалення і в наступній картині К.Муратової – «Короткі зустрічі» (1967 р.). Навіть двоє-троє людей не можуть порозумітися без оперття на якісь спільні ціннісні орієнтири. У «Довгих проводах» (1970 р., оператор Г.Карюк), героями яких є мати (З.Шарко) й син (О.Владимирський), ця колізія ще більше загострюється – індивідуальне буття локалізується настільки, що виходу з нього просто годі й шукати. Хіба що витонченість «атмосферного» малюнку, котрий обрамовує саму історію, надає їй чарівності, яка говорить про сутність авторської транскрипції. Остання якраз і була проігнорована в момент виходу стрічки на екран – слідом за грубою, голобельною критикою в пресі надійшла заборона твору для показу.

Ця подія надовго ускладнила творче життя режисера. Тільки в часи «відбудови» 1980-х К.Муратова дістає визнання не тільки кінематографістів і любителів кіно, а й держави. Відтоді вона знімає ритмічно, щоразу демонструючи і блискучу творчу форму, й надзвичайно цікаву світоглядну еволюцію. В її картинах «Астенічний синдром» (1989 р.), «Чутливий мільйонер» (1992 р.), «Захоплення» (1994 р.) кожний із персонажів існує у своїй, окремо взятій клітинці буття, його контакти з оточенням мають вельми істотні лінгвістичні ускладнення. Відтак слово тут втрачає ясність, раціональну обґрунтованість, перетворюючись на супровідний шум, через який годі щось збагнути в людині та її житті. Не випадково, що в естетичному плані життя тварин у картинах К.Муратової має очевидні переваги перед світом людини – там усе гармонійніше й красивіше.

Люзорність колективного існування є і темою, матеріалом фільмів Р.Балаєна (до вже наведених вище його творів додамо «Храни мене, мій талісмане!», 1986 р. та «Філер», 1987 р.), В.Криштофовича («Перед екзаменом», 1977 р.; «Своє щастя», 1979 р.; «Дрібниці життя», 1980 р.; «Самотня жінка бажає познайомитись», 1986 р.) та ряду інших режисерів. Уже на початку 1990-х ці мотиви набудуть нового загострення в роботах наймолодшого покоління українських режисерів. Досить назвати «Шамару» (1994 р.) Н.Андрійченко, з її різким протиставленням потягу людини до прекрасного й жахливо деформованою дій-

сністю, в якій сама природа людини піддана трансформації (звукооператори Л.Орлова, В.Мироненко), та «Співачку Жозефіну і мишачий народ» (1994 р.) С.Маслобойщикова за творами Ф.Кафки (звукооператор С.Вачі), де вже ніхто нікого не чує, де ідеолог розмовляє сам із собою, і тільки внаслідок чогось на зразок громадської угоди прийнято вважати писк співачки справжнім співом (себто існування колективу і якихось спільних цінностей є не більше ніж ілюзією).

Дещо врозріз із означеними тенденціями працювали М.Беліков і К.Єршов. Минуле для них – це справжня реальність, тримаючись якої герої і прагнуть вижити. Не випадково, що саме ілюзія про начебто живого батька, котрий ось-ось повернеться з війни, є основою сюжету картини М.Белікова «Ніч коротка» (1981 р.). Болісність, катастрофічність руйнації ілюзії особистого щастя є чільним мотивом іншої його стрічки – «Які ж були ми молоді» (1985 р.). Ілюзія як причина катастрофи Чорнобиля, як громадський договір про лицемірство і брехню – на цьому «стоїть» фабульна та світоглядна конструкція «Розпаду» (1990 р., звукооператор В.Лукаш).

Увагу К.Єршова, як правило, привертала сім'я, рід як основа людського існування, як спосіб вижити, не втративши гідності й честі. «Пізня дитина» (1970 р.), «Щовечора після роботи» (1973 р.), «Жінки жартують серйозно» (1980 р.), «Грачі» (1982 р., звукооператор Р.Біснувата) – скрізь зустрічаємо або ж сім'ю, або колектив, зігрітий якоюсь інтимною спільністю. Причому ця єдність витворена містом – маємо щось на кшталт індустріальної патріархальності. Сім'я, рід і є останнім редутом в умовах, коли зникають загальносоціальні, ідеологічні й культурні скріпи між людьми.

Дещо осторонь кінопроцесу завжди стояв А.Войтецький. Кращим його фільмом був «З нудьги» (1968 р., звукооператор Р.Біснувата), неоцінений шедевр українського кіно. Екзистенційний відчай людини, загнаної на периферію життя, був явно не на часі, хоча й цілком вписувався в кінематографічний і філософський «пейзаж» європейської культури 1960-х років. У своїх пізніших роботах А.Войтецький тяжів до чеховських мотивів усамітненості людського існування, його трагізму («Розповіді про кохання», «Історія одного кохання», «Ненаглядний мій», «Господи, прости нас грішних!», 1980–1993 рр.; звукооператори Ю.Лавриненко, О.Верещакіна-Янко). Звернення до літературної класики було невідповідним – слово і вся звукова партитура постають тут у повноті своїх світоглядних сенсів.

Традиції поетичного стилю активно підтримував і розвивав режисер В.Гресь. Його фільми «Чорна курка, або Підземні жителі» (1980 р.) та «Нові пригоди янки при дворі короля Артура» (1988 р., звукооператор Р.Крупеніна) вражають високою культурою пластичного мислення, мало не бароковою щедрістю виражальних засобів.

Нове покоління українських кінематографістів з'являється на рубежі 1980–1990-х. «Загибель богів» (1988 р., за начерком кіноповісті О.Довженка) і «Кисневий голод» (1992 р.) А.Дончика, «Голий» (1987 р.) і «Конотопська відь-

ма» (1990 р., за однойменним твором Г.Квітки-Основ'яненка) Г.Шигаєвої, «Яма» (1990 р.) С.Іллінської, «Чорна яма» (1988 р.), «Зелений вогонь кози» (1989 р.) А.Матешка, «Кордон на замку» (1988 р.) С.Лисенка, «Вперед, за скарбами гетьмана!» (1993 р.) В.Кастеллі, роботи молодих режисерів неігрового кіно – «Завтра свято» (1987 р.), «Сон» (1988 р.), «Дислокація» (1992 р.), «Знак – тире» (1992 р.) С.Буковського, «Місія Рауля Валленберга» (1990 р.), «Побачення з батьком» (1991 р.), «Прощавай, СРСР!» (фільми 1-й і 2-й, 1992–1994 рр.), «Марш живих» (1993 р.) О.Роднянського, «Сім сльозин» (1992 р.) Ю.Терещенка, «Тлумачення сновидінь» (1990 р.) А.Загданського, «Сталінський синдром» (1992 р.) Р.Ширмана, як і фільми їх старших товаришів М.Мамедова («У неділю рано...», 1987 р.; «Розторгнення договору», 1991 р.), «Страйк» (1988 р.) та «Викид» (1990 р.) В.Шкуріна, Р.Сергієнка («Межа», 1993 р. та його ж таки, повернута з небуття, стрічка про особистість і філософію Г.Сковороди «Відкрий себе», 1972 р.), О.Ковалю («Дім. Рідна земля», 1991 р.) з різною ступінню мистецької вправності зафіксували занепад ідеології, що багато десятиліть визначала існування національного кінематографа. Вони заманіфестували потяг до рефлексії, самоосмислення і критики минулого й сучасного. Нова музично-звукова реальність (з безліччю фонографічних цитат із життя минулого та сучасного) у всій її багатолітності належним чином сприйнята й «оркестрована» звукорежисерами (у 1990-ті рр. так почали називати недавніх звукооператорів) Є.Пастуховим, В.Сулимовим, С.Вачі та іншими.

Однак у середині 1990-х ситуація в кінематографії різко змінилася. Головною причиною цього є загальна криза вітчизняної економіки, що викликала скорочення інвестицій у фільмовиробництво – як державне, так і громадське й приватне. Окрім того, майже занепав кінопрокат, відвідуваність кінотеатрів скоротилася до мінімуму. Загалом нічого несподіваного у тому, що сталося, немає – подібні явища відбувалися свого часу в 1960–1970-ті роки практично в усіх розвинутих кінематографічних країнах.

Кінець 1990-х фактично означив руйнацію донедавна ефективної кінематографічної галузі. Державні кіностудії практично не отримували належного фінансування – навіть заплановані у державному бюджеті кошти не надходили. Катастрофічно зменшувався кадровий потенціал – професіонали масово полишали сферу державного і позадержавного фільмування, йдучи працювати на телебачення та у відеобізнес. Звукорежисерів це торкнулося чи не в першу чергу – потреба в них на телебаченні була і є високою. Кінофільми отримали виключно телевізійну «прописку», чимало телеканалів робили головну ставку на демонстрування кінострічок, абсолютна більшість яких належала зарубіжним виробникам. Особливої популярності зажили телесеріали, або так звані «мільні опери», засновані переважно на мелодраматичних історіях і детективних фабулах. Про якийсь мистецький експеримент за таких умов говорити було годі. Пошуковий спектр роботи звукорежисера та композитора так само радикально звужився.

На жаль, нові формати запису та відтворення звуку в українському кіно ще не набули достатнього поширення – в першу чергу за відсутності необхідної матеріально-технічної бази. Хоча нині ця ситуація виправляється і є сподівання, що ближчим часом її буде подолано.

Загалом рубіж двох століть позначився посиленням інтересу до історичного минулого України. З'являються фільми «Молитва за гетьмана Мазепу» (2001 р.) Ю.Ілленка, «Чорна рада» (2001 р.) М.Засєєва-Руденка, «Мамай» (2003 р.) О.Саніна, «Богдан-Зіновій Хмельницький» (2007 р.) М.Мащенко... Картина О.Саніна засвідчила появу молодшого покоління кінематографістів і продовження традицій поетичного кіно. Оповідь про діалог двох ментальних сил, української та кримсько-татарської. Епічні форми мислення тут опускаються на дно особистісного потоку свідомості. Колективне зривається і йде вглиб. Як у класичних «Тінях забутих предків» чи «Камінному хресті», де так само спостережено поразку колективу, котрий не зміг «інфікувати» розум індивідуума, утримати в ньому об'єднуючі скріпи і символи. Робота зі звуком тут нагадує кращі взірці українського кіно 1960–1980-х років...

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР¹

Авт. – автограф
АКВО – акціонерне кіновиробниче об'єднання
АПМУ – Асоціація пролетарських музикантів України
АРКУ – Асоціація радянських композиторів України
АТ – акціонерне товариство
Відеоф/в – відеофільм-вистава
ВК – виробничий комбінат
ВО – виробниче об'єднання
ВПО – військово-патріотичне об'єднання
ВТВО – Всесоюзне творчо-виробниче об'єднання
ВТО – виробничо-творче об'єднання
ВТЦ – Всеросійський творчий центр
ВУТОРМ – Всеукраїнське товариство революційних музик
ВУФКУ – Всеукраїнське фотокіноуправління
ГО – громадське об'єднання
ДП – державне підприємство
ЕМТО – експериментальне молодіжне творче об'єднання
ЗАТ – закрите акціонерне товариство
ІМФЕ – Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії, з 1991 р. – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ІРМТ – Імператорське російське музичне товариство
К/а – кіноальманах
К/вар – кіноваріант
К/зб – кінозбірник
Кл. – клавір
К/м – короткометражний
Коп. – копія
К/трилогія – кінотрилогія
К/ф – кінофірма
М/і – музично-ігровий
ММ – музей майстерня
МНКХФ – музей Національної кіностудії художніх фільмів
МНТУ – молодіжна науково-творча установа
МП – мале підприємство
М/ф – мультиплікаційний фільм
Н. – новела
НВО – науково-виробниче об'єднання

НМАУ – Національна музична академія України
Н/п – науково-популярний
НСКУ – Національна спілка композиторів України
НТВ – науково-творче об'єднання
НТТМ – науково-технічна творчість молоді
Парт. – партитура
ПП – приватне підприємство
«ПРОКОЛЛ» – «Производственный коллектив»
РАІМ – Російська асоціація пролетарських музикантів
РВТО – Республіканське виробниче творче об'єднання
РМТ – Російське музичне товариство
Рук. – рукопис
СВ – спільне виробництво
СК – спілка композиторів
СКУ – Спілка композиторів України
СП – спільне підприємство
СРМУ – Спілка радянських музик України
ТВО – творче виробниче об'єднання
ТВП – творчо-виробниче підприємство
ТК – телекомпанія
ТО – творче об'єднання
ТОВ – товариство
ТРК – телерадіокомпанія
Т/с – телесеріал
Т/трилогія – телетрилогія
Т/ф – телефільм
УЕМТО – Українське молодіжне експериментальне творче об'єднання
УНТК – Українська національна телекомпанія
УТОДІК – Українське товариство драматургів і композиторів
Ф. – фільм
Ф/в – фільм-вистава
Ф/к – фільм-концерт
ЦДАМЛМ – Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва
ЦТ – центральне телебачення

¹Загальнозживані та зрозумілі скорочення й абрєвіатури не розшифровуються.

ЗМІНИ НАЗВ ДЕРЖАВНИХ УКРАЇНСЬКИХ КІНОСТУДІЙ

Кіностудія ім. О.П.Довженка

- З 1928 р. – ВУФКУ
- З 1930 р. – «Українфільм»
- З 1939 р. – Київська кіностудія
- З березня 1957 р. – Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка
- З листопада 1993 р. – Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка

Одеська кіностудія

- З 1920 р. – Одеське відділення Всеукраїнського кінокомітету
- З 1922 р. – ВУФКУ
- З 1929 р. – «Українфільм»
- З 1938 р. – Одеська кіностудія
- З листопада 1941 р. – Одеська і Ташкентська кіностудії, потім Об'єднана кіностудія
- З 1945 р. – філіал кіностудії «Мосфільм»
- З 1954 р. – Чорноморська кінофабрика
- З 1955 р. – Одеська кіностудія художніх фільмів

Ялтинська кіностудія

- З 1922 р. – ВУФКУ
- З 1928 р. – «Востоккино»
- З 1934 р. – «Востокфільм»
- З 1936 р. – база кіностудії «Союздетфільм»
- З 1951 р. – філіал кіностудії «Мосфільм»
- З 1956 р. – Ялтинська кіностудія
- З 1964 р. – філіал кіностудії ім. М.Горького
- З 1990 р. – Кримська кіностудія «Ялта-фільм»
- У 2002 р. продана Росії

КАТАЛОГ

чей не до спа ла

і в буди ла ме не

у по ле край се ла.

і в до ро гу да ле ку ти ме не

на до рі пре вод

АЙЗЕНШТАДТ Олександр Миронович

Російський музикознавець.

Нар. 30.01.1922 р., м. Вітебськ (Білорусь).

Нагороджений орденами Червоної Зірки (1945), Вітчизняної війни II ст. (1985).

Кандидат мистецтвознавства (1965).

Закінчив історико-теоретичний факультет Саратовської держ. консерваторії ім. Л.В.Собінова (1953). Викладач Новосибірської держ. консерваторії (з 1957), доцент (з 1969).

Автор музики до кінофільмів «Крейзи» («Крейзи», 1989), «Мені не забути, не простити» («Мне не забыть, не простить», 1990), «Похорон на другому поверсі» («Похороны на втором этаже», 1991), «Ревізор» («Ревизор», 1996) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1987 «На своїй землі» / «На своей земле». Разом з Е.Артем'євим, О.Янченком. У фільмі звучить музика Й.С.Баха. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

АЛАБІН Олександр Генріхович

Український музикант.

Нар. 16.04.1969 р., м. Одеса.

Закінчив медичне училище (1988) та «New School University» (США) з фаху «джазова композиція та аранжування». Займався концертною діяльністю.

Автор пісень, у тому числі й на власні вірші. Записав пісенний диск «Есть на луна колокола», інструментальний альбом «Ностальгія», платівку фірми «Мелодія» разом із С.Швецем.

Живе в Нью-Йорку, США (з 1992).

1991 «Генко, брате мій!» / «Генка, брат мой!», к/м. Разом із С.Швецем. Реж. О.Бурко. Худ. кер. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів, УЕМТО «Дебют».

АЛЕКСАНДРОВ Олексій

2006 «Солодкі сни. Кінофантазія з літературними алюзіями», відео. Разом із В.Криськом. «Er.J.Orchestra». Реж. О.Давиденко. Студія «Просвіт кіно».

АЛЕКСАНЬЯН Анатолій Григорович

Український джазовий піаніст, автор джазових композицій.

Нар. 01.12.1946 р., м. Краснодон Луганської обл.

Лауреат конкурсів джазової музики.

Музиці навчався самостійно. Виступає з 1962 року. Грав в естрадних ансамб-

лях і оркестрах Северодонецька (Луганська обл.), Донецька, Ростова-на-Дону, Ворошиловграда (тепер Луганськ), Києва (1962–1988, з перервами). Керівник ансамблю «Джаз-імпресіоністи» (з 1987), з яким гастролював за кордоном, брав участь у міжнародних фестивалях.

- 1993 «Стамбульський транзит» / «Стамбульский транзит». Реж. Г.Кохан. Студія «Ч», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 2003 «12 копійок», відео. Реж. К.Устюжанін. Студія «XXI століття» (Київ).
- 2003 «Золота лихоманка». Реж. М.Беліков. Студія «Лавра» (Київ).

АЛЕКСЕЄВ Михайло Валерійович

Український музикант.

Нар. 19.09.1966 р., м. Київ.

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра (естрадний відділ, клас гітари, 1991). Навчався в Московському держ. музично-педагогічному інституті (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (1991–1992). Соліст-інструменталіст гурту «Брати Карамазови» (з 1994).

Автор музики до науково-популярних, анімаційних фільмів.

- 2007 «Презумпція вини» / «Презумпция вины», т/ф. Реж. В.Крайнев. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).

АЛЕКСЕЄНКО Борис Васильович

Український композитор.

Нар. 18.08.1929 р., м. Краснодар (Росія).

Нагороджений Срібною медаллю ім. О.Александрова (1980).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції К.Данькевича (1958), навчався також у класі диригування М.Канерштейна. Викладач Тернопільського музичного училища (1958–1962), Київського держ. інституту театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого (1963–1966). Музичний редактор Української студії хронікально-документальних фільмів (1962–1967). Завідувач редакції учбово-педагогічної літератури Державного республіканського спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1967–1973). Головний музичний редактор Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка (1974–1989).

Автор музики до 20-х фільмів студії «Укркінохроніка», серед яких «Так вони вчаться» («Так они учатся», 1962), «Є такий острів» («Есть такой остров», 1964), «Київські усмішки» («Киевские улыбки», 1967), «Василь Порик» («Василий Порик», 1967), «Тур'я. Земле Полісся» («Турья. Земля Полесская», 1970), «Кубань – перлина Росії» («Кубань – жемчужина России», 1971), «22 червня» («22 июня», 1971), «Чотири постріли у двох неозброєних жінок» («Четыре выстрела в двух безоружных женщин», 1972), «Героїня» («Героиня», 1972), «Крокують

площею роки» («Шагают площадью года», 1984) та ін. Брав участь у відновленні партитури і звукозапису художньо-документального фільму О.Довженка «Визволення» («Освобождение», 1940).

Член Національної спілки композиторів України.

1976 «Кость Барабаш з 10 “Б” класу». Разом із М.Ніколаєвим. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

АМІРХАНЯН Роберт Бабкенович

Вірменський композитор, громадський діяч.

Нар. 16.11.1939 р., м. Єреван (Вірменія).

Засл. діяч мист. Вірменії (1984). Лауреат премій Ленінського комсомолу Вірменії (1971), Ленінського комсомолу (1980).

Закінчив Єреванську держ. консерваторію ім. С.Г.Комітаса по класу композиції Е.Мірзояна (1969). Викладач Єреванської консерваторії (з 1970), доцент (з 1984).

Автор музики до кінофільмів «Чоловіки» («Мужчины», 1972), «Терпкий виноград» («Терпкий виноград», 1973), «Зоряне літо» («Звездное лето», 1978), «Пожежа» («Пожар», 1984), «Капітан Аракел» («Капитан Аракел», 1986), «Чужі ігри» («Чужие игры», 1986) та ін.

Секретар правління Спілки композиторів Вірменії (з 1979). Депутат парламенту Вірменії, член постійної комісії з питань науки, освіти та культури (1999–2003).

1970 «Назвіть ураган “Марією”» / «Назовите ураган “Марией”», т/ф. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
* Парт., авт.

1977 «Талант» / «Талант», т/ф, 4 с. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1978 «Незручна людина» / «Неудобный человек», т/ф, 2 с. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

АНТОНОВ Юрій Михайлович

Російський композитор, естрадний співак.

Нар. 19.02.1945 р., м. Ташкент (Узбекистан).

Засл. арт. Чечено-Інгушетії. Засл. діяч мист. Росії. Нар. арт. Росії (1997). Лауреат Російської нац. музичної премії «Овація» у номінації «Жива легенда» (1999), премії Міністерства внутрішніх справ Росії (1999).

Закінчив музичне училище в м. Молодечно (Білорусь) по класу народних інструментів (1963). Соліст-інструменталіст Білоруської держ. філармонії (1964). Служив в армії (1964–1966). Музичний керівник ансамблю «Тоніка» нар. арт. Білорусі В.Вуячича (1966–1969). Учасник ансамблю «Поющие гитары» (Ленінград, тепер Санкт-Петербург, 1969–1970). Соліст ансамблю «Добры молодцы» (Москва, з 1971). Працював у «Росконцерті» в оркестрі під керуванням А.Кролла

(1971–1975), у Московському мюзик-холі. Керівник ансамблів «Магістраль» (1974–1982), «Аеробус» (1982–1986).

Автор музики до кінофільмів «Салон краси» («Салон красоты», 1985), «Наказ» («Приказ», 1987), «Дурні вмирають по п'ятницях» («Дураки умирают по пятницам», 1990), «Хижаки» («Хищники», 1991) та ін.

Віце-президент Міжнародного союзу діячів естрадного мистецтва.

На Площі Зірок у Москві закладено «Зірку Юрія Антонова» (1997).

1981 «Бережіть жінок!» / «Берегите женщин!» Реж. В.Макаров, О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів.

АРЗУМАНОВ Валерій

Російський композитор.

Нар. 03.08.1944 р. біля Воркути (Росія).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції В.Салманова (1968), аспірантуру (1971). Навчався в Паризькій консерваторії по класу О.Мессіана (до 1978). Працював у середній спеціальній музичній школі-десятиріччі при Ленінградській консерваторії та в самій консерваторії (з 1968).

Живе за кордоном (з 1974). Викладає в Національній музичній школі Франції та Руанській консерваторії.

1971 «Синє небо» / «Синее небо». Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1973 «Хлопчину звали капітаном» / «Мальчишку звали капитаном». Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

АРТЕМ'ЄВ Артем Едуардович

Російський композитор.

Нар. у 1966 р.

Закінчив музичне училище при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1985), Московський держ. інститут іноземних мов ім. М.Горького (1987), композиторський клас по композиції кіно- та електронної музики Університету в Лос-Анджелесі (США, 1990).

Випустив диск «Попередження» («Предупреждение», 1994), поставив короткометражний фільм «Після дощу» («После дождя», 1991) у співавт. з А.Трофимовим. Автор музики до документальних та ігрових стрічок «Час Вашого життя» («Время Вашей жизни», 1992), «Прогулянка ешафотом» («Прогулка по эшафоту», 1992), «Справи смішні, справи сімейні» («Дела смешные, дела семейные», 1996), «Бідна Саша» («Бедная Саша», 1997), «Митар» («Мытарь», 1997), «Я – Чайка» («Я – Чайка», 2000) та ін.

- 1989 «Фанат» / «Фанат». Реж. В.Феоктистов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1989 «Фанат-2» / «Фанат-2». Реж. В.Феоктистов. Одеська кіностудія художніх фільмів, кінофірма «Тірс» (Одеса).
- 1991 «Час перевертня» / «Час оборотня». Реж. І.Шевченко. Кінофірма «Тірс» (Одеса).

АРТЕМ'ЄВ Едуард Миколайович

Російський композитор, педагог.

Нар. 30.11.1937 р., м. Новосибірськ (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1985). Нар. арт. Росії (1999). Лауреат Держ. премії ім. братів Васильєвих (1988), Держ. премії Росії (1993, 1995, 1999). Лауреат премії Російської академії кіномистецтва «Ника» (1995, 2000, 2004), премії «Искусство объединения Человека и информации» в номінації «Искусство» (2000), премії «Святой Георгий» XXIII Московського міжнародного кінофестивалю за видатний внесок у світовий кінематограф (2001).

Закінчив Московське хорове училище по класу О.Флярковського, Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Шапоріна (1960). Викладач музичної школи м. Загорська Московської обл. (з 1963), Московського держ. інституту культури (з 1965). Займається дослідженнями в галузі електроакустичної музики.

Першим у кіно використав електронну музику (фільм «Мрії назустріч»). Автор музики до багатьох кінофільмів – «Соляріс» («Солярис», 1972), «Раба кохання» («Раба любви», 1975), «Сибіріада» («Сибириада», 1978), «Сталкер» («Сталкер», 1979), «Рідня» («Родня», 1981), «Без свідків» («Без свидетелей», 1983), «Кур'єр» («Курьер», 1986), «Урга» («Урга», 1991), «Втомлені сонцем» («Утомленные солнцем», 1994), «Сибірський циркульник» («Сибирский циркульник», 1998), «Мама» («Мама», 1999) та ін. Створив електронні композиції на основі музики до фільмів реж. М.Михалкова, А.Кончаловського та ін.

Президент Асоціації електроакустичної музики Росії. Член Спільки композиторів і Спільки кінематографістів Росії.

- 1963 «Мрії назустріч» / «Мечте навстречу». Разом із В.Мураделі. Пісні на вірші Є.Долматовського. Дир. Б.Карамішев. Реж. М.Карюков, О.Коберідзе. Одеська кіностудія художніх фільмів. У фільмі вперше в СРСР застосовано електронну музику.
- 1978 «Нісенітниця» / «Сапоги всмятку», т/ф. Реж. М.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1979 «Смужка нескошених диких квітів» / «Полоска нескошенных диких цветов». Пісня на вірші Д.Павличка. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1980 «Школа» / «Школа», т/ф, 3 с. Реж. М.Ілленко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1980 «Мільйони Ферфакса» / «Миллионы Ферфакса». Реж. М.Ільїнський. Інструментальний ансамбль «Мелодія», дир. Г.Гаранян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1981 «Сто радощів, або Книга великих відкриттів» / «Сто радостей, или Книга великих открытий». Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1983 «Повернення з орбіти» / «Возвращение с орбиты». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Ю.Серебряков. Реж. О.Сурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1983 «Миргород та його мешканці» / «Миргород и его обитатели», т/ф, 2 с. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. М.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1985 «Чужий дзвінок» / «Чужой звонок», т/ф. Реж. С.Олійник. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Б.Алексєєнко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1985 «Кожний мисливець бажає знати...» / «Каждый охотник желает знать...» У фільмі звучить пісня В.Висоцького «ЯК – истребитель». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. М.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1986 «Скарга» / «Жалоба». Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «На своїй землі» / «На своей земле». Разом з О.Янченком, О.Айзенштадтом. У фільмі звучить музика Й.С.Баха. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 2004 «Водій для Віри» / «Водитель для Веры». Реж. П.Чухрай. «Первый канал» (Росія), «Продюсерская фирма Игоря Толстунова» (Росія), ТРК «Студія "1+1"» (Україна) за підтримки Служби кінематографії Міністерства культури Росії.

АРТИСТ Віталій

Соліст групи «beZ bileta».

- 2005 «Королева бензоколонки-2» / «Королева бензоколонки-2», т/ф, 2 с. Разом із С.Михалюком, Л.Вольським. У фільмі використано музику груп «Ляпис Трубецкой», «GreenGrey». Реж. О.Кірієнко. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).

АРТЬОМОВ В'ячеслав Петрович

Російський композитор.

Нар. 29.06.1940 р., м. Москва.

Закінчив музичне училище при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класу композиції О.Пірумова (1962), Московську консерваторію по класу композиції М.Сидельникова (1968).

Автор музики до кінофільмів «Прощання» («Прощание», 1982) у співавт. з А.Шнітке, «Хто сильніший за нього» («Кто сильнее его», 1984), «Спасіть наші душі» («Спасите наши души», 1987) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1982 «Побачення» / «Свидание». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. О.Ітигілов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1984 «Загублені в пісках» / «Затерянные в песках». У фільмі використано музику Є.Станковича, А.Шнітке. Симфонічний оркестр Державного академічного театру опери та балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка, дир. С.Турчак. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

АТОВМЯН Дмитро

Російський композитор, диригент, аранжувальник.

Нар. 02.02.1952 р., м. Москва.

Навчався на факультеті військових диригентів Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського. Музичний керівник ансамблю «Москвичи» (1973–1974), ансамблю Московського театру мініатюр (1974–1976). Музичний керівник і аранжувальник програм «Мелодии друзей» (1976–1985). Аранжувальник ансамблю «Мелодия» (1977–1990), ансамблю А.Пугачової «Рецитал» (1979). Художній керівник і головний диригент Державного естрадного оркестру Росії (раніше ім. Л.Утьосова, 1985–1989).

Працює в кіно і на телебаченні. Автор музики до кінофільмів «Особисте життя королеви» («Личная жизнь королевы», 1993), «Чек» («Чек», 2000) та ін.

Член Спілки композиторів і Спілки кінематографістів Росії.

1999 «День народження Буржуя» / «День рождения Буржуя», т/с, 15 с. Реж. А.Матешко. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «НТВ-Профит» (Росія).

2001 «День народження Буржуя-2» / «День рождения Буржуя-2», т/с, 15 с. Автор віршів і виконавиця пісні «День народження» Е.Аллавердонц. Реж. А.Матешко. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «НТВ-Профит» (Росія).

2001 «Ключі від смерті» / «Ключи от смерти», т/с, відео, 8 с. Реж. В.Плоткін. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «НТВ-Профит» (Росія).

2003 «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва» / «Любительница частного сыска Даша Васильева», т/с, 3 ф. Реж. А.Матешко. Компанія «Протел» (Росія), телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна).

2005 «Подруга особливого призначення» / «Подруга особого назначения», т/с, 6 с. Разом із П.Крахмальовим, І.Мельничуком. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».

АФАНАСЬЄВ Леонід Вікторович

Російський композитор.

Нар. 20.08.1921 р., м. Томськ (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1975). Нар. арт. Росії (1986). Лауреат Держ. премії СРСР (1952). Нагороджений орденами Червоного Прапора (1941, 1945), Вітчизняної війни I ст. (1945, 1985), Олександра Невського (1945), Трудового Червоного Прапора (1971), Дружби народів (1980).

Закінчив Перше Чкаловське військово-авіаційне училище (1940), там же працював як льотчик-інструктор. Заступник командира, потім командир ескадрильї штурмового авіаполку (1943–1945). Закінчив Алма-Атинську (тепер Алматинська) держ. консерваторію по класу композиції Є.Брусиловського (1951). Займався в аспірантурі при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1951–1952). Живе в Москві (з 1952).

Автор музики до кінофільмів «Коли дерева були великими» («Когда деревья были большими», 1961), «Хазяїн тайги» («Хозяин тайги», 1968), «Непідсудний» («Неподсуден», 1969), «Тіні зникають опівдні» («Тени исчезают в полдень», т/с, 1971), «Вічний поклик» («Вечный зов», т/с, 1973), «Єрмак» («Ермак», 1996) у співавт. з В.Терлецьким та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1967 «Пошук» / «Поиск». Реж. Є.Хринюк, К.Жук. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Любі мої» / «Дорогие мои». Пісня на вірші І.Шаферана. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1978 «Голубі блискавки» / «Голубые молнии». Пісні на вірші Л.Кукса, С.Гребенникова. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсесян. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., коп.
- 1979 «Важка вода» / «Тяжелая вода». Пісні на вірші С.Гребенникова. Реж. Л.Безкодарний. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

АФАНАСЬЄВ Олександр Володимирович

Український продюсер, автор пісень.

Нар. 23.10.1971 р., м. Київ.

Лауреат пісенного фестивалю «Шлягер року» (1999, 2000, 2001).

Закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості (нині Київський національний університет технології та дизайну, 1993). Продюсер музичних програм телеканалу «Інтер» (1997–1998). На творчій роботі (з 1999).

- 2004 «Говерла (з циклу “Любов – це...”», к/м. Реж. С.Альошечкін. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

БАБУШКІН Віктор Борисович

Російський звукорежисер, композитор.

Нар. 24.08.1930 р. Пом. 25.07.1998 р.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського (історико-теоретичний факультет, 1958). Відтоді працював у галузі звукозапису, музики для радіо, грамзапису, кіно.

Автор музики до кінофільмів «Таємниця “Чорних Дроздів”» («Тайна “Чёрных дроздов”», 1983), «Надзвичайні пригоди Каріка і Валі» («Необыкновенные приключения Карика и Вали», 1987), «На Дерибасівській хороша погода, або На Брайтон–біч знову йдуть дощі» («На Дерибасовской хорошая погода, или На Брайтон–бич опять идут дожди», 1992), анімаційних стрічок «Лебеди» («Лебеди», 1983), «Історія однієї ляльки» («История одной куклы», 1984), «Пастка для Бамбра» («Ловушка для Бамбра», 1991), серіалів «Ну, постривай!» («Ну, погоди!», вип. 15, 16, 1985–1986), «Весела карусель» («Весёлая карусель», №№ 17, 19, 1980, 1986) та ін.

1989 «Візьми мене з собою» / «Возьми меня с собой», т/ф. Реж. О.Полиников. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БАЙБАКОВ Антон Георгійович

Український звукорежисер.

Нар. 16.05.1983 р., м. Київ.

Закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого за спеціальністю «режисура телебачення і звукорежисура» (2005). На творчій роботі.

Автор музики документального фільму «Оскар Рабин» (2007) та фільмів студентів КНУТКІТ ім. І.К.Карпенка-Карого «Сповідь», «Клятва» (2007).

2006 «Не наїжджай на Діда Мороза (Леся+Рома)», т/ф. У фільмі використана пісня Махіта «Ти один з нас». Реж. О.Даруга, О.Богданенко. Телеканал «ISTV».

БАКАЛОВ (справж. ПОПОВ) Леонід Ованесович

Російський композитор.

Нар. 25.11(8.12).1908 р., м. Феодосія. Пом. у 1982 р.

Засл. діяч мист. Росії (1976).

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції Г.Літинського (1938).

Був членом Спілки композиторів Росії.

1958 «Вулиця молодості» / «Улица молодости». Пісні на вірші О.Фатянова. Реж. Ф.Миронер. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1964 «Наш чесний хліб» / «Наш честный хлеб». Разом із Б.Караміше-
вим. Оркестр Одеської держ. філармонії, дир. Л.Бакалов. Реж. К. та
О.Муратови. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БАЛАНЧИВАДЗЕ Андрій Мелітонович

Грузинський композитор, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 19.05(01.06).1906 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 27.04.1992 р.,
м. Тбілісі (Грузія).

Засл. діяч мист. Грузії (1941). Нар. арт. Грузії (1957). Засл. діяч мист. Абхазії (1963).
Нар. арт. Абхазії (1967). Нар. арт. СРСР (1968). Лауреат Держ. премії СРСР (1946,
1947), Держ. премії Грузії ім. Ш.Руставелі (1969). Нагороджений орденами «Знак
Пошани» (1941), Трудового Червоного Прапора (1944, 1946, 1966, 1971), Леніна
(1958, 1986), Дружби народів (1976). Герой Соціалістичної Праці (1986).

Закінчив Тбіліську консерваторію по класу композиції М.Іполітова-Іванова
(1926), Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класах
композиції О.Житомирського, фортепіано М.Юдіної (1931). Завідувач музич-
ної частини грузинських драматичних театрів (Тбілісі, 1931–1934). Художній
керівник Державного симфонічного оркестру Грузії (1941–1948). Викладач Тбі-
ліської держ. консерваторії ім. В.П.Сараджишвілі (з 1935), професор (з 1942),
завідувач кафедри композиції (з 1962).

Автор музики до кінофільмів «Давид Гурамішвілі» («Давид Гурамішвили»,
1946), «Мамлюк» («Мамлюк», 1958) та ін.

Був членом Спілки композиторів Грузії, обіймав керівні посади.

- 1935 «Прометей» / «Прометей». Разом із П.Толстяковим. Реж. І.Кавале-
рідзе. «Українфільм» (Київ).

БАЛЕЙ Вірко (Вірослав)

Американський композитор українського походження, диригент, піаніст, пе-
дагог, громадський діяч.

Нар. 21.10.1938 р., с. Радечів Львівської обл.

Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1996).

Музичне навчання розпочав у Німеччині. Закінчив консерваторію у Лос-
Анджелесі (США) по класах Е.К.Вургіса та М.Г.Раглера (1963). Керує щорічним
фестивалем сучасної музики, камерним і симфонічним оркестрами, оперним
театром у Лас-Вегасі (США).

Член Національної спілки композиторів України.

- 1989 «Лебедине озеро. Зона». Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія худож-
ніх фільмів ім. О.П.Довженка спільно з Канадою, США, Швецією.

- 2001 «Молитва за гетьмана Мазепу», 2 с. У фільмі звучать українські
народні пісні, музика Г.Ф.Телемана – Менует з «Don Quichotte
Seste» і В.Балея – Концерт для скрипки №1, Симфонія №1, «Sacked

Monumenthe», «Dreamtime», Хорал для скрипки. Національний ансамбль солістів «Київська камерата», дир. В.Матюхін; чоловічий хор «Чумаки» при Київському будинку вчителя, соліст – Д.Мельник. Реж. Ю.Ілленко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, продюсерський центр «Родовід», Міністерство культури і мистецтв України.

БАНЄВИЧ Сергій Петрович

Російський композитор.

Нар. 02.12.1941 р., м. Оханськ Пермської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1982). Нагороджений орденом Дружби (2002).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції О.Євлахова (1966), був його асистентом (1966–1969).

Автор музики до кінофільмів «Заповіт професора Дуоеля» («Завещание профессора Дуоэля», 1984), «Рейс 222» («Рейс 222», 1985), «Поживемо – побачимо» («Поживем – увидим», т/с, 1996–1997), «Замри-помри-воскресни» («Замри-умри-воскресни», 2004), «Громадянин начальник» («Гражданин начальник», 2005) та ін. Член правління (з 1974), голова секції музики для дітей Санкт-Петербурзької організації Спілки композиторів Росії (з 1979).

- 1977 «Де ти, Багіро?» / «Где ты, Багира?» Пісні на вірші Т.Калініної. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1977 «Три життя» / «Три жизни», т/ф, н. «Злива» / «Ливень», реж. В.Фокін, та «Медовий тиждень у жовтні» / «Медовый месяц в октябре», реж. А.Тютюнник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1978 «Син чемпіона» / «Сын чемпиона». Пісні на вірші Т.Калініної. Реж. А.Осипов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БАНЩИКОВ Геннадій Іванович

Російський композитор.

Нар. 09.11.1943 р., м. Казань (Татарстан).

Засл. діяч мист. Росії (1991). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1978).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова (1966), аспірантуру по класу композиції Б.Арапова (1969). Викладач Санкт-Петербурзької консерваторії (з 1973).

Автор музики до кінофільмів «Швидкоплинний серпень» («Скоротечный август», 1989), «Еліксир» («Эликсир», к/м, 1995), «Світлана» («Светлана», к/м, 1997), анімафільмів «Бойовий коник» («Боевой кузнечик», 1977), «Жила-була бджілка» («Жила-была пчелка», 1978), «Пригоди Чіпа» («Приключения Чипа», 1979) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1976 «Мене чекають на землі» / «Меня ждут на земле». Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Що там, за поворотом?» / «Что там, за поворотом?», т/ф. Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Розбіг» / «Разбег». Пісня на вірші Г.Поженяна. Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1986 «Дивовижна знахідка, або Звичайнісінькі чудеса» / «Удивительная находка, или Самые обыкновенные чудеса». Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БАСНЕР Веніамін Юхимович

Російський композитор.

Нар. 01.01.1925 р., м. Ярославль (Росія). Пом. 03.09.1996 р., м. Санкт-Петербург. Засл. діяч мист. Росії (1974). Нар. арт. Росії (1982). Лауреат Держ. премії Росії (1980). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1971), Жовтневої революції (1984).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу скрипки М.Белякова (1949). Скрипаль-соліст і артист різних оркестрів (1942, 1949–1955).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Доля людини» («Судьба человека», 1959), «Смугасти рейс» («Полосатый рейс», 1961), «Посол Радянського Союзу» («Посол Советского Союза», 1969), «Блокада» («Блокада», 1974–1977), «Дні Турбінних» («Дни Турбиных», 1976), «Недільний тато» («Воскресный папа», 1985), «Мишоловка» («Мышеловка», 1990), «Повернення Броненосця» («Возвращение Броненосца», 1996) та ін.

Був членом правління Санкт-Петербурзького відділення Спілки композиторів Росії (з 1955).

- 1967 «Циган» / «Цыган». Пісні на вірші М.Матусовського. Реж. Є.Матвеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1968 «Розвідники» / «Разведчики». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. О.Швачко, І.Самборський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Інспектор карного розшуку» / «Инспектор уголовного розыска». Пісні на вірші М.Матусовського. Реж. С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

БАТУРИН Андрій Костянтинович

Російський композитор.

Нар. 03.11.1959 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1999).

Закінчив Московське держ. музичне училище ім. Гнесіних по класу гітари

(1984) та Московський інститут культури по класу композиції (1989). Виконавець і керівник різних оркестрів, ансамблю «Арсенал» (1985–1989).

Автор музики до кінофільмів «Маша і звірі» («Маша и звери», 1995), «Пристрасті в ательє “Шах”» («Страсти в ательє “Шах”», 1997), «Класик» («Классик», 1998) та ін.

Член Спілки кінематографістів Росії (1995).

1993 «Оплачено завчасно...» / «Оплачено заранее...» Реж. О.Байрак. «“НЕП”-фільм» (Київ).

2007 «Доглядальниця» / «Сиделка». Реж. С.Курбанов. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія), компанія «Мостелефільм» (Україна–Росія).

БЕГЕЙ Роман Михайлович

Український музикант, композитор-аматор.

Нар. 06.09.1957 р., м. Львів.

Навчався у Львівському культурно-освітньому училищі (1980–1981). На творчій роботі.

2006 «Танго кохання» / «Танго любви», т/ф, 2 с. У фільмі використано пісні М.Некрасова й О.Маєвського у виконанні Т.Кароль. Реж. І.Войтюк. Студія «DaxiFilm» (Україна).

2006 «Повернувся чоловік з відрядження» / «Вернулся муж из командировки», т/ф. Реж. І.Войтюк. Студія «DaxiFilm» (Україна).

2007 «Так не буває» / «Так не бывает», т/ф, 2 с. Реж. І.Войтюк. Студія «DaxiFilm» (Україна).

БЕДУСЕНКО Сергій Валентинович

Український композитор.

Нар. 10.05.1952 р., м. Черкаси.

Засл. діяч мист. України (1997). Лауреат премії АР Крим (2004). Лауреат Республіканського фестивалю театрів «Прем'єри сезону» (1982), фестивалю «Слов'янські зустрічі» (Мінськ, Білорусь, 1986), міжнародного театрального фестивалю в Мюнхені (Німеччина, 1996), премії Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (1996). Нагороджений орденом «Козацька слава» III ст. (2003).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Колодуба (1979). Завідувач музичної частини Київського театру юного глядача (1979–1985). На творчій роботі (з 1985).

Автор музики до кінофільмів «Чоловік собаки Баскервілів» (1990), «Брат Гільбер» (1996).

Член Національної спілки композиторів (з 1982) і Національної спілки театральних діячів України (з 1996).

1986 «Родимка» / «Радимое пятно», к/м. Реж. Л. Горовець. Київська кіно-студія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1986 «Крижані квіти» / «Ледяные цветы». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Інструментальний ансамбль «Синтез». Реж. Ю.Тупицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1992 «Фіктивний шлюб» / «Фиктивный брак». Реж. М.Лирчиков. Кіностудії «Юпитер» (Росія), «Ялта-фільм».

БЕЗВЕРХНІЙ Михайло

Російський скрипаль.

Нар. 02.12.1947 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Лауреат шести міжнародних конкурсів виконавців як соліст і у складі ансамблю «Московське тріо».

Закінчив середню спеціальну музичну школу-десятирічку при Ленінградській держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова по класу скрипки Я.Рябинкова, Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу Ю.Янкелевича (1970). Активно гастролює в різних країнах світу. Має записи на грамплатівках і компакт-дисках. Зіграв роль скрипаля Сашка у фільмі «Гамбринус» (1990).

Живе та працює у Бельгії (з 1990).

- 1990 «Гамбринус» / «Гамбринус». Реж. Д.Месхієв. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БЕЗУГЛОВ Микола Миколайович

Український композитор.

Нар. 08.08.1957 р., с. Дмитрівка Каптівського р-ну Фрунзенської обл. (Киргизстан).

Закінчив Кіровоградський педагогічний інститут (1978), Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Красотова (1985). Працював музикантом оркестру Одеського військового училища (1979–1988), завідувачем музичної частини Одеського театру ляльок (1988–1991). Звукорежисер Одеського держ. телерадіооб'єднання (з 1991).

Автор музики до анімафільмів «Козацькі небувальщини» (1998), «Гра» («Игра», 2000), «Щасливчик» («Счастливчик», 2000), «Казки кришталеві кульки» («Сказки хрустального шарика», м/с, 2002), «Ранкова зарядка для малюків» («Утренняя зарядка для малышей», м/с, 2005).

Член Національної спілки композиторів України.

- 1994 «Мсьє Робіна» / «Мсьє Робина». Реж. О.Бурко. ТПП «Беседер» (Одеса).
- 1996 «Браво, Одеса!», відео. Реж. Ю.Сатаненко. Студія «Верба» (Одеса).
- 1999 «Як коваль щастя шукав». Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

- 2002 «Поки я з тобою» / «Пока я с тобой», т/ф. Реж. В.Ковальов. Одеська держ. телерадіокомпанія.
- 2006 «Старша дочка», к/м, відео. Пісня на вірші Р.Бродавка. Виконує О.Сумська. Реж. Н.Ковальова. Одеська кіностудія художніх фільмів, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і туризму України.
- 2007 «Ворожка» / «Ворожея», т/ф, 4 с. Пісня на вірші Н.Ковальнової. Реж. І.Шевченко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення ТРК «Студія “1+1”» (Україна).

БЕЛЗА (ДОРОШУК) Ігор Федорович

Російський та український музикознавець, композитор, педагог.

Нар. 26.01(08.02).1904 р., м. Кельце (Польща). Пом. 05.01.1994 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1974). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1946). Доктор мистецтвознавства (1954), почесний доктор філософії Карлового університету в Празі (Чехія, 1967), Музичної академії ім. Ф.Шопена у Варшаві (Польща, 1981).

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України) по класу композиції Б.Лятошинського (1925), її викладач (1925–1936), професор (1936–1941). Одночасно викладав у Київському музично-драматичному інституті ім. М.В.Лисенка (з 1934 – Київський театральний інститут). Музичний редактор Київської кіностудії (1930–1937), завідувач музичного сектору видавництва «Мистецтво» (1938–1941), заступник редактора журналу «Радянська музика». Жив у Москві (з 1941). Професор Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1942–1949). Головний редактор видавництва «Музгиз» (1943–1948). Старший науковий співробітник Інституту історії мистецтв АН СРСР (1954–1961), Інституту слов'янознавства АН СРСР (з 1961).

Був членом Спілки композиторів України (до 1941) та Росії.

- 1929 «Арсенал» / «Арсенал». Реж. О.Довженко. ВУФКУ (Одеса).
- 1929 «Дві жінки» / «Две женщины». Реж. Г.Рошаль. ВУФКУ (Одеса). Фільм не зберігся.
- 1931 «Фронт» / «Фронт», м/і. Разом з І.Біляком. Реж. О.Соловійов. «Українфільм» (Київ). Перший звуковий фільм кіностудії.
- 1932 «Океан» / «Океан». Реж. О.Ржешевський. «Українфільм» (Київ). Фільм не було завершено.
- 1932 «Штормова ніч» / «Штормовая ночь». Реж. Ю.Мурін. «Українфільм» (Київ).
- 1932 «Висота № 5» / «Высота № 5». Разом з І.Віленським. Реж. Ф.Лопатинський. «Українфільм» (Київ). Фільм не вийшов на екрани.
- 1932 «Марш шахтарів» / «Марш шахтеров», к/м. Разом із Б.Лятошинським. Реж. Ю.Мурін. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Кришталевий палац» / «Хрустальный дворец». Разом із Б.Лятошинським. Реж. Г.Грічер-Черіковер. «Українфільм» (Київ).

- 1934 «Молодість» / «Молодость». Разом із Г.Тарановим. Реж. Л.Луков. «Українфільм» (Київ).
- 1937 «Новели про героїв-льотчиків» / «Новеллы о героях-летчиках», к/зб. Разом із Б.Лятошинським. Реж. О.Уманський. «Українфільм» (Київ).

БЕРЕНСОН Сергій Арнольдович

Український музикант, аранжувальник, звукорежисер.

Нар. 16.01.1955 р., м. Київ.

Закінчив Донецьке музичне училище з фаху «теорія музики» (1982).

Артист ансамблю «Зоряний час» «Укрконцерту» (1982–1983). Викладач дитячої музичної школи в м. Києві (1985–1987). Керівник естрадного оркестру в м. Гаграх, Абхазія (Грузія, 1987–1990). Звукорежисер, музичний редактор, аранжувальник українських телевізійних каналів (з 1990).

- 2004 «Подарунок долі», т/ф, 2 с. Пісня на вірші А.Банковської. Реж. Г.Шигаєва. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

БСЛЄЙ Леонід Вікторович

Український музикант-аматор, аранжувальник.

Нар. 14.07.1966 р., м. Київ.

Закінчив київську дитячу музичну школу № 34 по класу акордеона (1974), Київський технікум радіоелектроніки (1985).

Працює в галузі електронно-акустичної музики. Учасник українського гурту «Мандри» (з 1997).

Автор музики до анімафільмів «Коп і Штик – завзяті кроти», «Найменший» (обидва 2006).

- 2004 «Крістіна та Денис танцюють танок бондарів (з циклу “Любов – це...”», к/м. Автор музики і віршів пісень «Любов», «Ностальгічне бугі» – Фома. Реж. Д.Попов. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

БСЛОУСОВ Сергій Валентинович

Український піаніст.

Нар. 08.08.1973 р., с. Гребінки Васильківського р-ну Київської обл.

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра по класу фортепіано (1992), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано І.Павлової (1998).

Директор «Studia darts records» (з 2002).

2007 «Мовчун» / «Молчун». Реж. С.Сотниченко. Кінокомпанія «Aurora Production» (Україна) за участі ТО «Propaganda House» (Росія–Україна).

БИКАНОВ Анатолій Дмитрович

Російський композитор.

Нар. 20.03.1937 р., м. Прохладний, Кабардино-Балкарія (Росія).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції С.Баласаняна (1962). Раніше займався у Д.Кабалевського.

Автор музики до кінофільмів «Вкрали зебру» («Украли зебру», 1972), «Здається квартира з дитиною» («Сдается квартира с ребенком», 1978), анімафільмів «Чарівник Смарагдового міста» («Волшебник Изумрудного города», 1974), «Кульбаба» («Одуванчик», 1975), «Домовик і Господарка» («Домовой и Домохозяйка», 1990) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1993 «Я сама» / «Я сама». Реж. І.Максимчук. ВТО «Одіссей» (Одеса), «Догма» (Одеса).

БИСТРЯКОВ Володимир Юрійович

Український композитор, піаніст.

Нар. 13.12.1946 р., м. Київ.

Засл. арт. України (1987). Лауреат міжнародного конкурсу піаністів (перша премія, Градець-Кралов, Чехословаччина, 1971).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано Т.Кравченко (1972). Соліст Київської філармонії (1972–1992). Художній керівник шоу-групи «Альтана» (з 1993).

Автор музики багатьох фільмів студії «Укркінохроніка», серед яких «Донецьк – столиця шахтарського краю» (1979), «Радянська Україна» (1983), «Ранок республіки» (1984), «Орлята» (1985), «Бути чи не бути» (1986), «Таланти і шанувальники» (1987), «Час особистості» (1987), «Бережіть хліб», а також музики більше ніж до 50-ти анімаційних фільмів, зокрема до стрічок-призерів міжнародних кінофестивалів «Людина з дитячим акцентом» («Человек с детским акцентом», 1987), «Ми – жінки» (1988), «Історія одного поросятки» (1995), «Остання дружина Синьої Бороди» (1996) і до мультиплікаційних фільмів «Плутанина» («Путаница», 1982), «Бабуся» (1982), «Любов і смерть картоплі звичайної» (1982), «Аліса у Задзеркаллі» (1982), «Савушкін, який не вірив у чудеса» (1983), «Як Петя П'яточкін слоників рахував» («Как Петя Пяточкин слоников считал», 1985), «Гаврош» (1986), «Битва» (1986), «Пісковий годинник» (1987), «Біла арена» («Белая арена», 1987), «Старий швець» (1987), «Кам'яний вік» (1987), «Страшна помста» (1987), «Моя сім'я» (1989), «Крокодил» (1990), «Нещастя Софі» (1998) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів України.

Знято фільм «Грає лауреат міжнародного конкурсу піаністів В.Бистряков» (реж. М.Павлов, 1977).

- 1974 «Лжинка, або Маленька брехня і великі неприємності» / «Лжинка, или Маленькая ложь и большие неприятности», к/м. Разом із В.Храпачовим. Реж. А.Сурикова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1978 «Казка як казка», т/ф. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1979 «Розколоте небо» / «Расколотое небо», т/ф, 3 с. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТВО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1979 «Поїздка через місто» / «Поездка через город», т/а, н. «Любов під псевдонімом» / «Любовь под псевдонимом». Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1979 «Київські зустрічі» / «Киевские встречи», к/а, н. «Затяжний стрибок» / «Затяжной прыжок», реж. М.Засєєв, та «Сімейна драма» / «Семейная драма», реж. Ю.Жариков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1980 «Дивна відпустка» / «Станный отпуск», т/ф, 3 с. Пісні на вірші О.Вратарьова, А.Дмитрука. Реж. М.Засєєв, І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1981 «Тасмниця, відома всім» / «Тайна, известная всем», т/ф, 2 с. Пісні на вірші І.Афанасьєва, О.Вратарьова, А.Дмитрука, В.Левіна, А.Райчука. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1981 «Старі листи» / «Старые письма», т/ф. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», т/ф. Реж. Ю.Ткаченко, Ю.Некрасов. «Укртелефільм».
- 1983–1986 «Останній довід королів» / «Последний довод королей», т/ф, 4 с. Реж. В.Кісін. «Укртелефільм».
- 1986 «Хлопчик з ковзанами» / «Мальчик с коньками», т/ф. Реж. В.Капитоненко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Червоні черевички», т/ф. Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм».
- 1986 «Звинувачується весілля» / «Обвиняется свадьба». Інструментальний ансамбль, дир. В.Богуслав. Реж. О.Ітигілов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1986 «Браво-бравушки» / «Браво-бравушки», т/ф. Реж. В.Кісін. «Укртелефільм».
- 1988 «Фрагмент за новелою Ольги Кобилянської», відеоф/в. «Укртелефільм» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1988 «Шанс» / «Шанс». Реж. В.Василенко. «Укртелефільм».
- 1988 «Меланхолійний вальс», к/м, т/ф. Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1990 «Ха-бі-аси» / «Ха-би-ассы». Пісні на вірші А.Висоцького. Виконавці О.Корикова, О.Шеремченко. Реж. А.Матешко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Зірка шерифа» / «Звезда шерифа». Реж. М.Літус. Кіностудія «Славутич», НВО «Скиф» (Росія), Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1991 «Очима сатани», к/м, т/ф. Реж. Є.Солнцев. «Укртелефільм».
- 1991 «Кишенька» / «Кошечка», т/ф. Реж. В.Василенко. «Укртелефільм», ВТО «Либідь» (Київ).
- 1991 «Вірний Руслан» / «Верный Руслан», т/ф, 3 с. Реж. В.Хмельницький. ВТО «Фест-Земля» (Україна), Український фонд культури за участі фірми «СВЕА-СОВ» (Швейцарія).
- 1991 «Жінка для всіх» / «Женщина для всех». Реж. А.Матешко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ВТО «Піраміда-Менатеп» (Росія), ТО «Талисман».
- 1992 «Загальна картина була красива», к/м. Група музикантів симфонічного оркестру Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва. Реж. Є.Солнцев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1992 «Круїз, або Подорож розлучення» / «Круиз, или Разводное путешествие». Реж. О.Байрак. «“НЕП”-фільм» (Київ).
- 1993 «Їхати, значить їхати, або Євреї, будьмо!». Реж. В.Василенко. «Укртелефільм», НДП Студія «Золоті ворота».
- 1993 «Ленін у вогненному кільці» / «Ленин в огненном кольце». У фільмі використано музику М.Балакирева, Ф.Шопена, О.Кнайфеля. Реж. М.Літус. ХТО письменників і кінематографістів «Істина» (Київ).
- 1996 «Острів любові», т/с, 10 ф. Разом з Є.Станковичем, В.Гронським. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1997 «Хіпініада, або Материк кохання» / «Хиппиниада, или Материк любви». Реж. А.Бенкендорф. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України, Підприємство Придніпровських магістральних нафтопроводів.
- 2001 «Ляпка» / «Клякса», т/с, 5 вип., відео, вип.1, к/м. Реж. А.Матешко. Студія «У.Shyshkin» (Київ).

БІБЕРГАН Вадим Давидович

Російський композитор.

Нар. 24.01.1937 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1993).

Закінчив Уральську держ. консерваторію ім. М.П.Мусоргського по класу фор-

тепіано Н.Позняковської (1960), по класу композиції В.Трамбицького (1961), аспірантуру Ленінградської (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова, керівник – Д.Шостакович (1966). Викладач Уральської консерваторії (з 1968), Санкт-Петербурзького інституту культури ім. Н.К.Крупської (з 1978), доцент (з 1986), професор (з 1995).

Автор музики до кінофільмів «Початок» («Начало», 1970), «Прошу слова» («Прошу слова», 1975), «Тема» («Тема», 1979), «Васса» («Васса», 1982), «Дитячий майданчик» («Детская площадка», 1986), «Вибач» («Прости», 1986), «Тоталітарний роман» («Тоталитарный роман», 1998), «Приходь на мене подивитися...» («Приходи на меня посмотри...», 2000) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1991 «Вікно навпроти». Реж. Е.Дмитрієв. «Укртелефільм».

1992 «Павутиння» / «Паутина». Реж. О.Амелін. ВТО «Одеса».

БІЛАШ Олександр Іванович

Український композитор.

Нар. 06.03.1931 р., м. Градизьк, тепер Полтавської обл. Пом. 06.05.2003 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1969). Нар. арт. України (1977). Нар. арт. СРСР (1990). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1966), премії ім. Ленінського комсомолу (1968), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1975), премії ім. В.Вернадського (2002). Лауреат «Пісенного вернісажу» – «Гран Прі» Президента України (1990). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1971), Дружби народів (1981). Почесний громадянин Києва (2001). Герой України (2001).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Вілінського (1957). Викладач теорії музики в Київському держ. педагогічному інституті ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.Драгоманова, 1956–1961). На творчій роботі.

Автор музики до хронікально-документальних фільмів, серед яких – «Легендарний Севастополь» (1962), «Листи Люби Молдован» (1963), «Літо в Журавлиному» («Лето в Журавлином», 1975) «Честь рідного міста» (1976), «Розум, честь і совість епохи» (1977), «Слово про Київ», а також анімафільму «Казка про Чугайстра» (1978). Знявся у телестрічках «Як цвіт весняний» (реж. О.Синько, 1972), «Якщо пісня тече, як ріка» («Если песня течет, как река», реж. Є.Якименко, 1981).

Був заступником голови, членом правління, головою Київської організації Спілки композиторів України (1976–1994), секретарем правління Спілки композиторів СРСР.

1960 «Катя-Катюша» / «Катя-Катюша». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. В.Тольба. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1960 «Роман і Франческа» / «Роман и Франческа». Пісні на вірші Д.Павличка. Дир. В.Тольба. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1962 «Мовчать тільки статуї» / «Молчат только статуи». Дир. В.Тольба. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт., рук.
- 1962 «Сейм виходить з берегів» / «Сейм выходит из берегов». Пісні на вірші В.Юхимовича. Дир. В.Тольба. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Сон» / «Сон». Оркестр і хор Українського радіо, дир. В.Тольба, хорм. Г.Таранченко. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Сумка, повна сердець» / «Сумка, полная сердец». Дир. В.Тольба. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1966 «А тепер суди...» / «А тепер суди...» Пісня на вірші М.Ткача. Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак; хор Українського радіо, хорм. Г.Таранченко. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1966 «Бур'ян». Пісні на вірші Б.Олійника, В.Юхимовича. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1967 «Київські мелодії», т/ф, к/м. Пісні на вірші Д.Павличка. Реж. І.Самборський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1968 «На Київському напрямку» / «На Киевском направлении». Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1969 «Небезпечні гастролі» / «Опасные гастролі». Пісні на вірші В.Висоцького. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів. * Парт., кл., авт.
- 1969 «Важкий колос». Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «Між високими хлібами» / «Меж высоких хлебов». Пісня на вірші М.Ткача. Реж. Л.Міллєнціков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Чортова дюжина» / «Чертова дюжина». Пісні на вірші М.Ткача. Реж. В.Жилін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1971 «Лада з країни берендеїв» / «Лада из страны берендеев», т/ф. Співають С.Конаєв, М.Кондратюк, В.Купріна, Д.Петриненко, К.Радченко, К.Столяр, Г.Туфтіна, А.Яриш. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1971 «Золоті литаври», т/ф. Реж. В.Стороженко. «Укртелефільм».
- 1971 «Тронка». Народні пісні виконують Н.Матвієнко, В.Ковальська, М.Миколайчук. Реж. А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1972 «Тут нам жити» / «Здесь нам жить». Пісні на вірші М.Ткача. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1973 «До останньої хвилини» / «До последней минуты». Разом із В.Кладницьким. Пісня на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів. * Парт., авт.
- 1973 «Новосілля» / «Новоселье». Оркестр Київської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського, дир. С.Турчак. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1973 «Повість про жінку» / «Повесть о женщине». Оркестр Київської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського, дир. С.Турчак. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1975 «Серед літа» / «Среди лета». Пісні на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1976 «Дніпровський вітер» / «Днепровский ветер», т/а, н. «Чарикомиші» / «Чары-камышы», реж. В.Денисенко, та «На косі» / «На косе», реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1976 «Час – московський» / «Время – московское». Пісні на вірші Д.Павличка. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1983 «Вир» / «Водоворот». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.
- 1985 «Женихи». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

БІЛЯК І.

- 1931 «Фронт» / «Фронт», м/і. Разом з І.Белзою. Реж. О.Соловійов. «Українфільм» (Київ). Перший звуковий фільм кіностудії.

БЛАЖКОВ Ігор Іванович

Український диригент, музично-громадський діяч.

Нар. 23.09.1936 р., м. Київ.

Нар. арт. України (1990). Лауреат Республіканського конкурсу диригентів (Київ, 1959).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична акаде-

мія України) ім. П.І.Чайковського по класу диригування О.Климова, аспірантуру при Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова по класу Є.Мравинського (1967). Диригент Державного симфонічного оркестру України (1958–1962), Ленінградської філармонії (1963–1968), «Укрконцерту» (1977–1988). Художній керівник і диригент Київського камерного оркестру (1969–1976), оркестру Спілки композиторів України «Перпетуум мобіле» (1983–1988), Національного симфонічного оркестру України (1988–1994). Здійснив перше виконання в Україні багатьох творів вітчизняних композиторів. Диригував у Польщі, Німеччині, Іспанії, Франції, Швейцарії, США.

Автор численних транскрипцій для оркестру. Брав участь у записах музики до багатьох фільмів кіностудій України.

Живе у Німеччині (з 2002).

1991 «Ніч у маю». Разом з Є.Станковичем. У фільмі беруть участь фольклорні ансамблі «Веснянка», «Смерічка», «Веселка», «Калина», «Лева». Реж. Ю.Ткаченко, Г.Зольберман. РВТО «Укрвідеоцентр», «Тріголд продакшнз» (Канада) за участі УЗТО «Укрімпекс», Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

БОГОСЛОВСЬКИЙ Микита Володимирович

Російський композитор.

Нар. 09(22).05.1913 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 04.04.2004 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1971). Нар. арт. Росії (1973). Нар. арт. СРСР (1983). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1971).

Займався по композиції в О.Глазунова (1927–1928), в Ленінградському (тепер у м. Санкт-Петербург) центральному музичному технікумі по класу композиції Г.Попова, потім у Ленінградській консерваторії (вільний слухач) по класу композиції у П.Рязанова, а також з поліфонії, інструментування та аналізу музичних форм у Х.Кушнарьова, М.Штейнберга, В.Щербачова (1930–1934).

Багато працював у кіно (з 1938). Автор музики до відомих стрічок – «Штрафний удар» («Штрафной удар», 1963), «Старий знайомий» («Старый знакомый», 1969), «Жили три холостяки» («Жили три холостяка», 1978), анімафільмів «Сніговик-поштовик. Новорічна казка» («Снеговик-почтальон. Новогодняя сказка», 1955), «Дюймовочка» («Дюймовочка», 1964), «Слідство ведуть Колобки» («Следствие ведут Колобки», 1983) та ін.

Був головою комісії композиторів Спілки кінематографістів СРСР (з 1971), членом Спілки композиторів Росії.

1939 «Велике життя» / «Большая жизнь», с.1. Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. Л.Луков. Київська кіностудія. Сталінська премія II ст. (1941).

1939 «Винищувачі» / «Истребители». Пісні на вірші Є.Долматовського. Реж. Е.Пенцлін. Київська кіностудія. * Парт., авт.

- 1941 «Тасмничий острів» / «Таинственный остров». Пісні на вірші Є.Долматовського. Реж. Е.Пенцлін. Одеська кіностудія.
- 1941 «Мати» / «Мать», к/м. Пісня на вірші Б.Ласкіна. Реж. Л.Луков. Київська і Ташкентська кіностудії.
- 1941 «Остання черга» / «Последняя очередь», к/м. Пісня на вірші Б.Ласкіна. Реж. Г.Тасін. ЦОКС (Одеська і Ташкентська кіностудії).
- 1942 «Олександр Пархоменко» / «Александр Пархоменко». Пісні на вірші Є.Долматовського, В.Гусева. Реж. Л.Луков. Київська і Ташкентська кіностудії.
- 1946 «Велике життя» / «Большая жизнь», с.2. Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. Л.Луков. «Союздетфільм». Вийшов на екрани у 1958 р.
- 1954 «Морський мисливець» / «Морской охотник». Пісні на вірші В.Лівшиця. Реж. В.Немоляєв. «Мосфільм», Чорноморська кінофабрика.
- 1959 «Мандрівка в молодість» / «Путешествие в молодость». Разом з О.Сандлером. Пісні на вірші Н.Добржанської. Реж. В.Крайниченко, Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1965 «Ескадра повертає на захід» / «Эскадра уходит на запад». Пісня на вірші М.Матусовського. Реж. М.Білінський, М.Вінграновський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1969 «Золотий годинник» / «Золотые часы». Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

БОГУШ Володимир Володимирович

Український музикант.

Нар. 13.11.1985 р., м. Київ.

Закінчив музичну школу. Навчається в Київському держ. університеті інформаційно-комунікаційних технологій (з 2002). Вокаліст-інструменталіст музичного гурту.

- 2007 «Велика подорож», к/м. Реж. В.Трофименко. «ALBA FILM INTERtainment».

БОЙКО Михайло Іванович

Російський музикант.

Нар. 19.09.1936 р., Китай.

Закінчив Свердловське (тепер Єкатеринбурзьке) музичне училище ім. П.І.Чайковського по класу кларнета і саксофона та історико-теоретичне відділення (1960). Артист Одеського естрадного оркестру (1961), київського джаз-оркестру «Дніпро» (1961–1966), Державного естрадного оркестру ім. Л.Утьосова (1966–1976). Музикант різних оркестрових колективів (з 1976).

- 1974 «Поцілунок Чаніти» / «Поцелуй Чаниты» за однойменною оперетою Ю.Мілюгіна. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. І.Ключарьов. Балетм. І.Вітебський. Співають Л.Єрьоміна, В.Чепелінська, З.Невська, Ю.Рожков, С.Мінахін, Л.Гримальська. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Друге ТВО. * Парт., авт.
- 1975 «Я більше не буду» / «Я больше не буду». Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. М.Бойко; танцювальний ансамбль Херсонського міського палацу піонерів і школярів «Веселі чобітки», кер. Л.Седовенко. Співають О.Вербила, О.Миневич, З.Невська. Балетм. І.Вітебський. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1976 «Не плач, дівчино» / «Не плачь, девчонка». Пісні на вірші Є.Шатуновського. Естрадно-симфонічний оркестр, солісти і хор Українського телебачення і радіо, гол. дир. І.Ключарьов, дир. С.Литвиненко, хорм. В.Мальцев. Балетм. І.Вітебський. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1980 «Беремо все на себе» / «Берем все на себя». Оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. С.Литвиненко. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1983 «На вагу золота» / «На вес золота». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Нас водила молодість» / «Нас водила молодость», т/ф, 3 с. Пісні на вірші Е.Багрицького, М.Шумакова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч».
- 1987 «Казка про гучний барабан» / «Сказка о громком барабане». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

БОЙКО Роман Віталійович

Український музикант-аматор.

Нар. 20.12.1977 р., м. Київ.

Закінчив Академію керівних кадрів культури і мистецтва України (2006). Працював на різних каналах українського телебачення помічником режисера (з 2003).

Автор музики документальних фільмів «Знак Божої іскри» (2001), «Асканія Нова. Про що курличуть журавлі...» (2004) у співавт. з М.Щук.

- 2004 «Любов. Да (з циклу “Любов – це...”», к/м. Разом із М.Щук. Реж. В.Тіменко. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

БОЙКО Ростислав Григорович

Російський композитор.

Нар. 01.08.1931 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Росії (1977). Лауреат Держ. премії Росії (1982).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Хачатуряна.

Член Спілки композиторів Росії.

1963 «Перший троллейбус» / «Первый троллейбус». Разом з А.Ешпаєм. Пісні на вірші Л.Дербеньова. Дир. Е.Хачатурян. Реж. І.Анненський. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіностудія ім. М.Горького (Росія).

БОЛКВАДЗЕ Звіад

Грузинський диригент, композитор.

Нар.28.08.1981 р., м. Батумі (Грузія).

Закінчив диригентсько-хорове відділення Батумського музичного училища ім. З.Паліашвілі (2000), Тбіліську держ. консерваторію ім. В.Сараджишвілі (2006).

2006 «Інді» / «Инди». Пісня В.Тугуші. Виконує Н.Катамадзе. Реж. О.Кириєнко. Кінокомпанії «Паноптикум», «Триумф» (Україна–Росія).

2007 «Свої діти» / «Свои дети». Реж. О.Кириєнко. Кінокомпанія «Aurora Production» (Україна) за участі ТО «Propaganda House» (Росія–Україна).

2007 «Ілюзії страху». Реж. О.Кириєнко. Кінокомпанія «Aurora Production» (Україна) за участі ТО «Propaganda House» (Росія–Україна).

БОЯРСЬКИЙ Анатолій Олександрович

Російський композитор.

Нар. 26.03.1932 р., м. Харків.

Закінчив Харківську держ. консерваторію по класу композиції Д.Клебанова (1955). Жив у Ленінграді (тепер Санкт-Петербург, з 1967). Завідувач музичної частини Ленінградського академічного театру комедії (1970–1974). На творчій роботі (з 1974).

Член Спілки композиторів Росії.

Живе в Ізраїлі (з 1990-х).

1959 «Це було навесні» / «Это было весной». Дир. К.Сімеонов. Реж. А.Войтецький, К.Гаккель. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1961 «Літа дівочи» / «Годы девичьи». Дир. В.Тольба. Реж. Л.Естрін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

БРЕГОВИЧ Горан

Музикант і композитор.

Нар. 22.03.1950 р., м. Сараєво (Югославія, тепер Боснія і Герцеговина).

Відомий в країнах Європи як учасник рок-групи «Vijelo Dugme» (1974–1988).

Автор музики до багатьох кінофільмів, зокрема «Час циган» («Time of the Gypsies», 1988), «Королева Марго» (1994), «Підпілля» («Подполье», 1995), «Поцілунок змії» («Поцелуй змеи», 1997), «Потяг життя» («Поезд жизни», 1998), «Літо, або 27 загублених поцілунків» (2000), «Music for Weddings and Funerals» (2002) та ін.

Живе у Франції.

1996 «1001 рецепт закоханого кухаря» / «1001 рецепт влюбленого повара». Реж. Н.Джорджадзе. «Les Films du Rivage», «La Sept Cinema» (Франція), «Studio Adam et Eve» (Грузія), «Studio Babelsberg» (Німеччина), «Sotra» (Росія), «Innova» (Україна, О.Роднянський), «С.М.С.» (Бельгія).

БУДАШКІН Микола Павлович

Російський композитор.

Нар. 24.07(6.08).1910 р., м. Любахівка Мосальського пов. Калузької губ. (Росія).

Пом. у 1988 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1956). Нар. арт. Росії (1972). Лауреат Держ. премії СРСР (1947, 1949). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1943), Дружби народів (1981), Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції М.Мясковського (1937), аспірантуру (1937–1938). Асистент О.Веприка (1938–1940). Композитор Політуправління Балтфлоту (1941–1944). Заступник художнього керівника Оркестру російських народних інструментів ім. М.П.Осипова (1945–1951). Доцент кафедри оркестрового диригування Московського інституту культури (з 1967), професор (з 1973).

Автор музики до кінофільмів «Весілля з приданим» («Свадьба с приданным», 1953), «Морозко» («Морозко», 1964), «Вогонь, вода та мідні труби» («Огонь, вода и медные трубы», 1967), анімафільму «Червона квіточка» («Аленький цветочек», 1952) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1962 «Капітани Голубої лагуни» / «Капитаны Голубой лагуны». Разом з Є.Крилатовим. Пісні на вірші М.Соболя. Дир. А.Ройтман. Реж. О.Курочкін, А.Толбузін. Ялтинська кіностудія.

БУЄВСЬКИЙ Борис Миколайович

Український композитор.

Нар. 07.06.1935 р., м. Кривий Ріг.

Закінчив музичне училище при Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1954), Харківську держ. консерваторію по класу композиції Д.Клебанова (1959). Викладач Донецького музичного училища (1959–1961). Жив у Києві (з 1961). На творчій роботі.

Автор музики науково-популярних фільмів «Задачу вирішить кібернетика» (1963), «Підірваний світанок» («Взорванный рассвет», 1965), «На старті електроніка» (1963), «Мова тварин» (1967), а також музики до 32-х анімафільмів, серед яких призери міжнародних і республіканських фестивалів – «Лелеченя» (1964), «Легенда про полум'яне серце» (1967), «Пісенька у лісі» (1967), «Як жінки чоловіків продавали» (1972), «Теплий хліб» (1973), «Салют» (1975), «Трубка миру» (1978) та мультиплікаційні фільми «Як козаки у футбол грали» (1970), «Лісова пісня» (1976), «Вечір на Івана Купала» (1978), «Як козаки олімпійцями стали» (1978).

Член Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України (з 1982).

Живе в Голландії (з 1994).

- 1967 «Зайвий хліб» / «Лишний хлеб». Пісні на вірші Г.Коломієць, В.Безкоровайного. Оркестр Українського радіо і телебачення, дир. І.Ключарьов. Співає А.Мокренко. Реж. В.Гов'яда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1967 «Десятий крок» / «Десятый шаг». Дир. В.Кожухар. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1969 «Падав іній» / «Падающий иней». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Софія Грушко». Пісні на вірші М.Сіренка. Дир. І.Ключарьов. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1972 «Веселі Жабокричі». Пісні на вірші Є.Кравченка. Вокально-інструментальний ансамбль, дир. І.Ключарьов. Балетм. А.Сегаль. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1972 «Адреса вашого дому» / «Адрес вашего дома». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Є.Хринюк. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1972 «Тихі береги» / «Тихие берега». Автор віршів пісень і реж. М.Вінграновський. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Пісню виконує Г.Красуля. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1973 «Вогонь» / «Огонь». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1974 «Біле коло» / «Белый круг». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1974 «Анна і Командор» / «Анна и Командор». Інструментальний ансамбль, дир. Б.Буєвський. Реж. Є.Хринюк. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1975 «Канал» / «Канал». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Бортко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1977 «Солдатки» / «Солдатки». Заслужений симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1977 «Якщо ти підеш» / «Если ты уйдешь». Пісні на вірші Ю.Рибчинського. Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. М.Літус, В.Шунько. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність».
- 1978 «Бунтівний “Оріон”» / «Мятежный “Орион”». Пісня на вірші В.Кудрявцева. Хор і оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність».

БУНІН Револь Самійлович

Російський композитор.

Нар. 06.04.1924 р., м. Москва. Пом. у 1976 р.

Навчався у Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класах композиції В.Шебаліна (1941–1942), Д.Шостаковича (1943–1945), у Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (асистент – Д.Шостакович) по класу композиції (1946–1947). Редактор видавництва «Музгиз» (1948–1953).

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1969 «Поштовий роман» / «Почтовый роман». Разом з М.Фрадкіним. Державний заслужений академічний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Ключарьов. Реж. Є.Матвеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

БУТ Оксана Василівна

Український звукорежисер.

Нар. 29.10.1978 р., м. Київ.

Канд. мистецтвознавства (2007).

Закінчила Київське держ. вище музичне училище ім. Р.М.Глієра з фаху «теорія музики» (1997), Київський держ. інститут театрального мистецтва (тепер Київський національний університет театру, кіно і телебачення) ім. І.К.Карпенка-

Карого за спеціальністю «кінотелемистецтво» як звукорежисер (2001), аспірантуру (2004). Викладає в КНУ театру, кіно і телебачення дисципліни «Монтаж у кіно і телебаченні» та «Практична звукорежисура» (з 2001) й у Київському національному університеті культури і мистецтв курси «Основи звукорежисури» та «Музично-інформаційні технології» (з 2002).

Режисер і автор музики документальних фільмів «Як вітер» (2001), «Відтінки» (2001). Звукорежисер стрічок «Мій Гоголь» (2005), «Маєстро Стефан Турчак», а також аудіоальбомів гурту «Володар», ансамблю «Буття».

Член Національної спілки кінематографістів України (з 2005).

2001 «Мамочка», к/м, відео. Реж. О.Безручко. «Bezruchko company» (Україна).

2001 «Перевтілення», к/м, відео. Реж. О.Безручко. «Bezruchko company» (Україна).

2002 «Розвилка», к/м. Реж. О.Безручко. «Club-studio» (Україна).

БУЦКО Юрій Маркович

Російський композитор.

Нар. 21.05.1938 р., м. Лубни Полтавської обл.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції С.Баласаняна (1961), аспірантуру (1968). Концертмейстер Будинку піонерів Кіровського р-ну Москви (1959–1962), викладач теоретичних дисциплін Московського музичного училища ім. М.М.Іполитова-Іванова (1966–1969) та Московської консерваторії (з 1968).

Автор музики до кінофільмів «Перше кохання» («Первая любовь», 1968), «Ходіння по муках» («Хождение по мукам», т/ф, 1974), «Пан Великий Новгород» («Господин Великий Новгород», 1984), «Береги в тумані» («Мглистые берега», 1985) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1965 «Дівчисько з буксира» / «Девчонка с буксира», к/м. Реж. М.Толмачов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1985 «Довга пам'ять» / «Долгая память», т/ф, 2 с. Реж. Р.Віктюк. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ВАЙНШТЕЙН Леонід Мойсейович

Азербайджанський композитор.

Нар. 20.04.1945 р., м. Баку (Азербайджан).

Закінчив Азербайджанську держ. консерваторію ім. У.Гаджибекова по класу композиції К.Караєва (1968).

Автор музики до фільмів «За годину до світанку» («За час до рассвета», 1973), «Свято» («Праздник», 1986).

Член Спілки композиторів СРСР, Спілки композиторів Азербайджану.

- 1983 «Тасмниця корабельного годинника» / «Тайна корабельных часов». Пісні на вірші О.Вратарьова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Р.Шабанов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка спільно з кіностудією «Азербайджанфильм» ім. Дж.Джабарли. * Парт., авт.

БАКАРЧУК Святослав Іванович

Український рок- і поп-виконавець, автор пісень.

Нар. 14.05.1975 р., м. Львів.

Закінчив Львівський держ. університет ім. І.Я.Франка.

Лідер гурту «Океан Ельзи» (з 1994), з яким брав участь у багатьох музичних фестивалях, гастролював у Росії (з 1999), Франції, Німеччині, здійснив записи компакт-дисків.

Автор майже всіх текстів пісень групи.

- 2003 «Завтра буде завтра» / «Завтра будет завтра», відео, 14 с. Автор і виконавець пісні. Композитори П.Крахмальов, І.Мельничук. Гурт «Океан Ельзи». Реж. А.Дем'яненко. Студія «НБМ» на замовлення телеканалу «Новий канал» (Київ), телеканалу «СТС» (Росія).
- 2004 «Украдене щастя», т/ф, 4 с. К/вар. – 2 с. Реж. А.Дончик. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2005 «На перехресті» / «На перекрестке», т/ф, к/м. У фільмі звучать пісні гурту «Океан Ельзи». Реж. О.Ом. Незалежна кіностудія «Пробудження».

ВАРС Генрі (ВАРШАВСЬКИЙ Генрік)

Американський композитор, диригент польського походження.

Нар. 29.12.1902 р., м. Варшава (Польща). Пом. 01.09.1977 р., м. Лос-Анджелес (США).

Закінчив Варшавську консерваторію по класу композиції Р.Статковського (1924). Заснував Львівський теа-джаз (1939). Емігрував до США (1947).

Автор музики до багатьох кінофільмів.

- 1941 «Морський яструб» / «Морской ястреб». Музика пісні Ю.Мілютіна. Вірші Є.Долматовського. Реж. В.Браун. Одеська і Ташкентська кіностудії.
- 1941 «Прохорівна» / «Прохоровна», к/м. Реж. М.Юдін. Об'єднана кіностудія (Одеса, Ташкент).

ВАСЕНКОВ Валентин Васильович

Російський композитор.

Нар. 26.04.1953 р.

Закінчив Волгоградське держ. музичне училище (1973). Директор студії анімаційного кіно «Мельница» (Санкт-Петербург, з 1998).

- 2007 «Терміново потрібний Дід Мороз» / «Срочно нужен Дед Мороз». Реж. Ж.Соколова. Кінокомпанії «Фільм. УА», «Шпиль» (Росія).
- 2007 «Бог печалі та радості» / «Бог печали и радости». Реж. Є.Семенов. Кінокомпанії «Фільм. УА», «Шпиль» (Росія).

ВЕРИКІВСЬКИЙ Михайло Іванович

Український композитор, диригент, фольклорист, педагог.

Нар. 08(20).11.1896 р., м. Кременець, тепер Тернопільської обл. Пом. 14.06.1962 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1944).

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу композиції Б.Яворського (1923). Диригент Українського національного хору (1920). Брав участь у роботі Всеукраїнського товариства ім. М.Д.Леонтовича (1921–1928), Всеукраїнського товариства революційних музикантів (1928–1930). Диригент оперних театрів (Київ, 1926–1928; Харків, 1928–1935). Художній керівник хорової капели «Думка» (1939–1941). Викладач Київського музично-драматичного інституту ім. М.В.Лисенка та Київської консерваторії, професор (з 1946). Науковий співробітник Інституту українського фольклору (тепер Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського) АН УРСР (1950–1958).

Як музичний керівник брав участь в екранізації опери «Запорожець за Дунаєм» С.Гулака-Артемовського (1953) та фільму-концерту «Українські мелодії» (1945). Його оперу «Наймичка» за Т.Шевченком було екранізовано (1963).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1937 «Назар Стодоля» / «Назар Стодоля». Реж. Г.Тасін. «Українфільм» (Одеса).
- 1938 «Кармелюк» / «Кармелюк». Реж. Г.Тасін. Одеська кіностудія. * Парт., авт.

ВІГНЕР (ВІГНЕРС) Іварс Леонідас

Латвійський композитор.

Нар. 16.05.1940 р. Пом. 30.06.2007 р.

Лауреат премії Ленінського комсомолу Латвії (1978).

Закінчив Латвійську держ. консерваторію ім. Я.Вітола по класу композиції Н.Федоровської (1964). Керував оркестром на Латвійському телебаченні (1959–1965).

Автор музики до кінофільмів «Чоловічі ігри на свіжому повітрі» («Мужские игры на свежем воздухе», 1978), «Ралі» («Ралли», 1978), «Міраж» («Мираж», 1983) та ін., а також до української науково-популярної кінострічки «Уроки Шаталова» (1989) та ін.

Був членом Спілки композиторів Латвії.

- 1984 «Дві версії одного зіткнення» / «Две версии одного столкновения». Разом з О.Гривою. Інструментальний ансамбль «Зодиак». Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1984 «Звинувачення» / «Обвинение». Ансамбль електронної музики, кер. І.Вігнер. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1986 «Золотий ланцюг» / «Золотая цепь». У фільмі звучить музика Ж.Массне. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1986 «Розмах крил» / «Размах крыльев». Разом з О.Гривою. Автор і виконавець пісень В.Єгоров. Ансамбль електронної музики, кер. І.Вігнер. Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «Наклеп» / «Клевета», 2-й т/ф, 2 с. З циклу «До розслідування приступити» / «К расследованию приступить». Інструментальний ансамбль, кер. І.Вігнер. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1988 «Фантастична історія» / «Фантастическая история». Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1988 «Протяг» / «Сквозняк», к/м. Реж. О.Міхєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка за участі кіностудії «Таллин-фильм», УЕМТО «Дебют».
- 1988 «Опік» / «Ожог». Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1989 «Старий і Моня» / «Старик и Моня», к/м. Реж. Л.Карпов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1991 «Екстрасенс» / «Экстрасенс». Реж. Г.Глаголев. Студія «ФБ-33» (Одеса), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1992 «Мертві без поховання, або Полювання на пацюків» / «Мертвые без погребения, или Охота на крыс». Реж. І.Апасян. Кіностудія «Тор» фірми «Тірс» (Одеса).
- 1992 «Таємниця Вілли» / «Тайна Виллы». Реж. Ю.Жариков. Студія «XXI століття» (Київ) за участі Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1993 «Сім-сорок» / «Семь-сорок». Реж. О.Єремєєв. Кіностудія «Тор» фірми «Тірс» (Одеса).

ВІЗБОР Юрій Йосифович

Російський актор, сценарист, автор і виконавець пісень.

Нар. 20.06.1934 р., м. Москва. Пом. 17.09.1984 р., м. Москва.

Закінчив факультет російської мови та літератури Московського держ. педагогічного інституту ім. В.І.Леніна (1955). Працював учителем. Був кореспондентом радіостанції «Юність», журналу «Кругозор», сценаристом Центральної студії документальних фільмів (Москва).

Писав пісні (з 1951). Знімався у фільмах «Липневий дощ» («Июльский дождь», 1967), «Червона палатка» («Красная палатка», 1969), «Початок» («Начало», 1970), «Білоруський вокзал» («Белорусский вокзал», 1971), «Ти і я» («Ты и я», 1972), «Тринадцять миттєвостей весни» («Семнадцать мгновений весны», т/ф, 1971–1973) та ін. Автор сценаріїв українських фільмів «Капітан Фракасс» («Капитан Фракасс», т/ф, 2 с., 1984, реж. В.Савельєв) і «Стрибок» («Прыжок», 1985, реж. М.Малецький).

Митцєві присвячено телефільм «Вершина Візбора» (реж. М.Малецький, 1988).

1976 «Така вона, гра» / «Такая она, игра». Автор і виконавець пісні. Реж. М.Малецький, В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1982 «Ніжність до ревучого звіра» / «Нежность к ревущему зверю», т/ф, 3 с. Автор і виконавець пісень. Композитор О.Ківа. Реж. В.Попков, С.Третьяков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ВІЛЕНСЬКИЙ Ілля Аркадійович

Український композитор, музично-громадський діяч.

Нар. 02(14).03.1896 р., м. Кременчук, тепер Полтавської обл. Пом. 28.02.1973 р., м. Київ.

Засл. арт. України (1938). Засл. діяч мист. України (1947).

Навчався у Петроградській (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторії по класу композиції В.Калафаті, по класу фортепіано О.Вінклера (1914–1918). Один з ініціаторів створення філармонії, симфонічного оркестру, Театру юного глядача, 3-ї музпрофшколи в Києві, а також Театру Червоної Армії в Харкові. Художній керівник Ансамблю танцю України (1937–1941).

Автор музичного оформлення до телефільму «Проста річ» («Простая вещь», 1958).

Був головою військово-шефської комісії Спілки композиторів України.

1929 «Шкідник» / «Вредитель». Реж. К.Болотов. ВУФКУ (Київ).

1930 «Трансбалт» / «Трансбалт». Реж. М.Білинський. «Українфільм» (Київ).

1931 «Генеральна репетиція» / «Генеральная репетиция». Реж. М.Білинський. «Українфільм» (Київ).

1932 «Висота № 5» / «Высота № 5». Разом з І.Белзою. Реж. Ф.Лопатинський. «Українфільм» (Київ). Фільм не вийшов на екрани.

1957 «Шельменко-денщик» / «Шельменко-денщик». Пісні на вірші Г.Плоткіна. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

ВІННИК Юрій Павлович

Український звукорежисер, диригент, оркеструвальник.

Нар. 05.08.1931 р., м. Єнакієве Донецької обл.

Лауреат Міжнародної премії «Греммі» (Париж, 1986).

Навчався в Київській держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу скрипки та по класу диригування Н.Рахліна (1951–1956). Грав в оркестрі Київського держцирку. Звукорежисер Держтелерадіо України (1956–1966), Київської студії хронікально-документальних фільмів (1967–1969), Української філії Всесоюзної студії грамзапису фірми «Мелодія» (ініціатор її відкриття, 1969–1993). Диригент камерного оркестру (у 1970-ті), камерного оркестру Київського державного академічного театру опери та балету ім. Т.Г.Шевченка (у 1980-ті).

Звукорежисер багатьох оперних вистав, 150-ти альбомів видатних вокалістів «Золоті голоси України», «золотих дисків» провідних хорових і симфонічних колективів республіки, численних записів симфонічних та оперних творів, пісень естрадних виконавців тощо.

Автор музики документальних фільмів «Дніпровська балада» (1967), «Так починалась “Іскра”» (1969), «Радянська Україна» (1972).

1981 «Ніч коротка» / «Ночь коротка». Автор муз. оформлення. У фільмі використано музику радянських композиторів і фрагменти опери К.В.Глюка «Орфей і Еврідіка». Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1985 «Які ж були ми молоді» / «Как молоды мы были», т/ф. У фільмі використано музику Ф.Шопена, Дж.Гершвіна, твори радянських і зарубіжних композиторів 1930–1950-х рр. Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ВЛАСОВ Віктор Петрович

Український композитор, педагог, виконавець.

Нар. 07.11.1936 р., м. Шилка Читинської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. України (1996). Нагороджений «Серебряним диском» Російської академії музики ім. Гнесіних за заслуги в баянному мистецтві (2003).

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу баяна М.Оберюхтіна (1963). Соліст Одеської обласної філармонії (1955–1963). Викладач Одеського культурно-освітнього училища (з 1963), Одеської держ. консерваторії ім. А.В.Нежданової (з 1965), завідувач кафедри народних інструментів (1974–1982), доцент (з 1981), професор (з 1993).

Автор музики до науково-популярних і документальних фільмів (близько 50), серед яких стрічки «Зрілий вік» («Зрелый возраст», 1973), «Не ризикуй» («Не рискуй», 1975) та ін. Має платівку «Музыка Виктора Власова из кинофильмов “Экипаж машины боевой” и “Женские радости и печали”» (1985, запис 1982).

Член Національної спілки кінематографістів (з 1991) і Національної спілки композиторів України (з 1992).

- 1967 «Продавець повітря» / «Продавец воздуха», т/ф, 2 с. Пісня на вірші В.Березінського. Реж. В.Рябцев. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1970 «Операція “Герцог”» / «Операция “Герцог”». Реж. А.Осипов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Бездоглядний мільйон» / «Беспризорный миллион», т/ф Реж. А.Мамонт-Зав'ялов. Одеська студія ТБ, об'єднання «Одеса-телефільм».
- 1971 «Відвага» / «Дерзость». Разом із Л.Степановим. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Легка вода» / «Легкая вода», т/ф, 2 с. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Д.Штильман. Реж. В.Вінник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1974 «Причал» / «Причал», т/ф, 2 с. Пісні на вірші О.Баренбойма. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Г.Гаранян. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1974 «Подорож місіс Шелтон» / «Путешествие миссис Шелтон», т/ф. Пісня на вірші І.Резника. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Ю.Ніколаєвський. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1975 «Порт» / «Порт». Пісня на вірші М.Пляцковського. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. А.Петухов. Реж. Ю.Чорний. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1977 «У нас новенька» / «У нас новенькая». Реж. Г.Карюк. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Будинок з видом на місто» / «Дом с видом на город», к/м. Реж. І.Горобець (дипл. робота). Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Жіночі радощі та печалі» / «Женские радости и печали». Інструментальна рок-група «Зодиак», худ. кер. О.Грива. Реж. Ю.Чорний. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1983 «Екіпаж машини бойової» / «Экипаж машины боевой». Інструментальна рок-група «Зодиак», худ. кер. О.Грива. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1984 «Дій за обставинами» / «Действуй по обстановке». Оркестр Держкіно СРСР, дир. Н.Соколов. Реж. І.Горобець. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1984 «...І повториться все» / «...И повторится все». Пісні на вірші О.Михайлової. Інструментальний ансамбль «Зодиак», худ. кер. О.Грива. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «...А кулька летить» / «...А шарик летит», т/ф, к/м. Реж. М.Кац. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Одна неділя» / «Одно воскресенье», т/ф. Реж. М.Кац. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1989 «Гу-га!» / «Гу-га!» Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1989 «Навіки дев'ятнадцятирічні» / «Навеки девятнадцатилетние», т/ф, 2 с. Реж. М.Кац. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Повітряний поцілунок» / «Воздушный поцелуй». Реж. А.Карпиков. Студія «ФБ-33» (Одеса).
- 1994 «Тринь-бринь» / «Трень-брень». Пісні на вірші Ю.Ентіна. Реж. Р.Василевський. Одеська кіновідеостудія.

ВОЛКОВ В'ячеслав Іванович

Російський композитор.

Нар. 28.09(11.10).1904 р., м. Вольськ Саратовської губ. (Росія). Пом. у 1980 р.

Вчився у Саратовській консерваторії (1921–1923), в Московському музичному технікумі по класу композиції М.Гнесіна (1924–1928). Брав уроки композиції у М.Жиляєва.

- 1936 «Якось улітку» / «Однажды летом». Дир. К.Мендельберг. Реж. І.Ільїнський, Х.Шмайн. «Українфільм» (Київ).

ВОЛКОВ Кирило Євгенович

Російський композитор.

Нар. 03.12.1943 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1984). Лауреат Держ. премії Росії (1987).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Хачатуряна (1967), аспірантуру (1969). Редактор видавництва «Советский композитор» (1967–1969). Викладач кафедри композиції Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (1969–1975), її завідувач (з кінця 1980-х), професор (з 1996), одночасно викладач кафедри інструментування Московської консерваторії (з 1970).

Автор музики до кінофільмів «Подарунок чорного чаклуна» («Подарок черного колдуна», 1978), «Російський роман» («Русский роман», 1993), «Чорна

акула» («Черная акула», 1993) у співавт. з В.Пожидаєвим, «Повернення Мухтара» («Возвращение Мухтара», 2003–2006).

Член Спілки композиторів Росії.

1992 «Гроза над Руссю» / «Гроза над Русью». Реж. О.Салтиков. ВК «Гласність-5» (Харків).

ВОЛКОНСЬКИЙ Андрій Михайлович

Російський композитор, клавесиніст.

Нар. 14.02.1933 р., м. Женева (Швейцарія).

Навчався у Паризькій консерваторії по класу фортепіано Д.Ліпатті (1944–1947). Закінчив Тамбовське музичне училище (1950) та Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Шапоріна (1954). Виступав як клавесиніст і органіст. Організатор і художній керівник ансамблю старовинної музики «Мадригал» (Москва, 1964–1973), ансамблю «Nos opus» (Женева, Швейцарія, 1981).

Автор музики до кінофільмів «Три плюс два» («Три плюс два», 1963), «Мертвий сезон» («Мертвый сезон», 1968) та ін.

Живе у Франції (з 1973).

1957 «Нові пригоди Кота в чоботях» / «Новые похождения Кота в сапогах». Пісні на вірші С.Михалкова. Дир. А.Ройтман. Балетм. З.Злобін. Реж. О.Роу. Кіностудія ім. М.Горького, Ялтинська кіностудія.

ВОЛЬСЬКИЙ Левон

2005 «Королева бензоколонки-2» / «Королева бензоколонки-2», т/ф, 2 с. Разом з В.Артистом, С.Михалюком. У фільмі використано музику груп «Ляпис Трубецкой», «GreenGrey». Реж. О.Кірієнко. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).

ГАЗМАНОВ Олег Михайлович

Російський естрадний співак, композитор.

Нар. 22.07.1951 р., м. Гусев Калінінградської обл. (Росія).

Засл. арт. Росії (1995). Нар. арт. Росії (2001). Лауреат музичних телефестивалів «Пісня року» (багаторазово з 1989). Лауреат Російської нац. музичної премії «Овація» (багаторазово з 1992). Лауреат Премії Уряду Москви (1997).

Закінчив Калінінградське вище інженерно-морське училище (1973) та вступив до аспірантури при ньому, Калінінградське держ. музичне училище по класу гітари (1981).

Знявся у фільмі «Сны» (реж. В.Федосов, 1994).

1995 «Потяг до Брукліна» / «Поезд до Бруклина». Разом з І.Кантюковим.
Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів, кінофірма
«Будущее» (Одеса), «Линком» (Росія).

ГАРАНЯН Георгій Арамович

Російський диригент, композитор, альт-саксофоніст.

Нар. 15.08.1934 р., м. Москва.

Засл. арт. Росії (1981). Нар. арт. Росії. Лауреат Держ. премії Росії (2001). Нагороджений орденом Пошани (2000).

Закінчив Московський верстатобудівний інститут (1957), курси диригентів при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1969). Головний диригент естрадного оркестру Всесоюзного радіо (з 1970), художній керівник ансамблю при Всесоюзній студії грампластин «Мелодия» (1973–1982), диригент Державного симфонічного оркестру кінематографії СРСР (з 1973), головний диригент Цирку на «Цветному бульварі» (з 1989), керівник джазового ансамблю «Московский биг бэнд» (з 1991), Краснодарського муніципального біг бенду (з 1998).

Автор музики до кінофільмів «Покровські ворота» («Покровские ворота», 1982), «Рецепт її молодості» («Рецепт ее молодости», 1983), «Наш американський Боря» («Наш американский Боря», 1992) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1988 «Любов до ближнього» / «Любовь к ближнему», т/ф. Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТВО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ГАСПАРЯН Дживан

Вірменський народний виконавець на дудуку.

Нар. 1928 р., с. Солаг (поблизу м. Єреван, Вірменія).

Нар. арт. Вірменії (1973). Лауреат конкурсу виконавців на дудуці (1956). Володар Золотих медалей Міжнародних фестивалів під егідою ЮНЕСКО (1959, 1962, 1973, 1980). Лауреат премії «Womex Lifetime Achievement Award» (Гессен, Німеччина, 2002).

Автор музики до фільму «Сейдж» («Сэйдж», 1999), саундтреків до 17-ти фільмів, серед яких «Остання спокуса Христа» («Последнее искушение Христа»), «Гладіатор» («Гладиатор», 2000), «Фрески» («Фрески», 2003), «Російський Дім» («Русский Дом»), «Онегін» («Онегин»), «Ворон» («Ворон»), «Календар» («Календарь»), «Доктор Живаго» («Доктор Живаго») та ін.

2006 «Анна», к/м. Реж. У.Данилюк. (За каталогом фестивалю «Молодість».)

ГЕВОРГЯН Андрій Дмитрович

Російський музикант.

Нар. 13.04.1945 р., м. Тегеран (Іран).

Нагороджений призами джазових фестивалів у Таллінні (Естонія, 1959), «Гран Прі» Гренобльського фестивалю (Франція, 1967).

Закінчив музичне училище та Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу контрабаса (1970), факультативно відвідував класи диригування Г.Рождественського, композиції Р.Щедріна, К.Хачатуряна. Займався в студії електронної музики при Музеї О.Скрябіна. Працював у Московському театрі естради, музичним керівником Театру Г.Спесивцева. Виступав у складі джаз-груп.

Автор музики до кінофільмів «Таємниця мадам Вонг» («Тайна мадам Вонг», 1985), «Гангстери в океані» («Гангстеры в океане», 1991) та ін.

- 1970 «А людина грає на трубі» / «А человек играет на трубе», т/ф, 2 с. Разом з Є.Геворгяном. Реж. Б.Дуров. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1972 «Двобій» / «Схватка». Разом з Є.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. С.Пучинян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Юлька» / «Юлька». Разом з Є.Геворгяном. Пісні на вірші Л.Рєви. Оркестр Комітету по кінематографії при Раді Міністрів СРСР, дир. Е.Хачатурян, В.Васильєв. Реж. К.Жук. Одеська кіностудія художніх фільмів. Диплом III Республіканського кінофестивалю фільмів для дітей та юнацтва за кращу музику (Запоріжжя, 1972).
- 1972 «Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо» / «Жизнь и удивительные приключения Робинзона Крузо». Разом з Є.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Ю.Ніколаєвський. У фільмі звучить музика А.Вівальді. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Контрабанда» / «Контрабанда». Разом з Є.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Пісні виконують Н.Шацька, В.Висоцький. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Рейс перший, рейс останній» / «Рейс первый, рейс последний». Разом з Є.Геворгяном. Реж. С.Гаспаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1980 «Діалог з продовженням» / «Диалог с продолжением». У фільмі використано музику Й.С.Баха, Ш.Гуно. Державний симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. К.Крімець. Реж. О.Лапшин, Г.Карюк. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ГЕВОРГЯН Євгеній Дмитрович

Російський музикант.

Нар. 02.06.1936 р., м. Москва.

Закінчив Московський фізико-технічний інститут ім. М.Баумана, музичну школу по класу фортепіано в Москві. Працював головним інженером заводу «Борец». Організатор, керівник і учасник джаз-груп. Виступав на джазових фестивалях, зокрема у Таллінні (Естонія, 1959).

Автор музики до кінофільмів «Пирати ХХ століття» («Пираты XX века», 1979), «Лідер» («Лидер», 1989), «Караван смерті» («Караван смерти», 1991) та ін.

Живе у Бостоні (США, з 1996).

- 1970 «А людина грає на трубі» / «А человек играет на трубе», т/ф, 2 с. Разом з А.Геворгяном. Реж. Б.Дуров. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1972 «Двобій» / «Схватка». Разом з А.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. С.Пучинян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Юлька» / «Юлька». Разом з А.Геворгяном. Пісні на вірші Л.Рєви. Оркестр Комітету по кінематографії при Раді Міністрів СРСР, дир. Е.Хачатурян, В.Васильєв. Реж. К.Жук. Одеська кіностудія художніх фільмів. Диплом III Республіканського кінофестивалю фільмів для дітей та юнацтва за кращу музику (Запоріжжя, 1972).
- 1972 «Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо» / «Жизнь и удивительные приключения Робинзона Крузо». Разом з А.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Ю.Ніколаєвський. У фільмі звучить музика А.Вівальді. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1973 «Кожен день життя» / «Каждый день жизни». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. Т.Золєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Блакитний патруль» / «Голубой патруль», т/ф. Реж. Т.Золєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Контрабанда» / «Контрабанда». Разом з А.Геворгяном. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Пісні виконують Н.Шацька, В.Висоцький. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Рейс перший, рейс останній» / «Рейс первый, рейс последний». Разом з А.Геворгяном. Реж. С.Гаспаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1976 «Місто з ранку до півночі» / «Город с утра до полуночи». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. А.Васильєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1978 «Струни до гавайської гітари» / «Струны для гавайской гитары», т/а, н. «А до нас приїхав цирк» / «А к нам приехал цирк», к/м. Реж. А.Резников. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1979 «Місце зустрічі змінити не можна» / «Место встречи изменить нельзя», т/ф, 5 с. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Комбати» / «Комбаты», т/ф, 2 с. Реж. В.Коллегаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ГЕДРАВІЧЮС Людгардас Вітаустас

Латвійський композитор, звукооператор, режисер.

Нар. 18.05.1933 р.

Навчався у Вільнюській держ. консерваторії (1952–1954) та Латвійській держ. консерваторії ім. Я.Вітола (1954–1959). Працює у Мінську (Білорусь) режисером документального кіно.

Автор музики до науково-популярних і документальних стрічок «Дружба народів» («Дружба народов», 1971), «Київська новела», «Перековування характеру», «Великий хліб» («Великий хлеб», 1974), «Речі-речі» («Вещи-вещи», 1980), «Надзвичайний автобус» (1982), «Портрет у борг» («Портрет в долг», 1989), «Flashback» (2002) та ін.

- 1971 «Людина в прохідному дворі» / «Человек в проходном дворе», т/ф, 4 с. Реж. М.Орлов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ГІНТАРЕ

Акторка, автор і виконавиця пісень.

- 1992 «Викрадення Європи» / «Похищение Европы». Композитор і акторка. Реж. М.Джосоев. ТВО «Одеса».

ГЛАДКОВ Геннадій Ігорович

Російський композитор.

Нар. 18.02.1935 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1988). Нар. арт. Росії (2002). Член Російської академії кіномистецтва «Ника» (з 2001), академік (з 2002).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції В.Фере (1964), аспірантуру (1966). Викладач Московського хорового училища (з 1953) та одночасно Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (з 1966).

Багато працює у кінематографі (з 1962). Автор музики до відомих кінострічок «Джентльмени удачі» («Джентльмены удачи», 1971), «Ти – мені, я – тобі» («Ты – мне, я – тебе», 1976), «Собака на сіні» («Собака на сене», 1977), «Формула кохання» («Формула любви», 1984), «Тартюф» («Тартюф», 1992), «Дон

Кіхот повертається» («Дон Кихот возвращается», 1997) та ін., а також анімафільмів – «Бременські музиканти» («Бременские музыканты»), «Слідами бременських музикантів» («По следам бременских музыкантов»), «Малюк і Карлсон» («Мальш и Карлсон»), «Голубе цуценя» («Голубой щенок») та ін.
Член Спілки композиторів Росії.

- 1970 «Назад дороги немає» / «Обратной дороги нет», т/ф, 3 с. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1970 «Сміханічні пригоди Штепселя і Тарапуньки» / «Смеханические приключения Штепселя и Тарапуньки», т/ф, 2 с. Реж. Ю.Тимошенко, Ю.Березін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1970 «Крок з даху» / «Шаг с крыши». Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Увімкніть Північне сяйво» / «Включите Северное сияние». Пісні на вірші Ю.Ентіна. Інструментальний ансамбль, дир. К.Крімець. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Нічний мотоцикліст» / «Ночной мотоциклист». Пісні на вірші М.Пляцковського. Інструментальний ансамбль, дир. І.Ключарьов. Реж. Ю.Слупський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1973 «Товариш бригада» / «Товарищ бригада», т/ф, 2 с. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1976 «Від і до» / «От и до», т/ф. Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Тільки один поворот» / «Только один поворот». Виконавці пісень М.Капура, Г.Гладков. Реж. О.Гришин. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ГЛАДКОВ Григорій Васильович

Російський композитор.

Нар. 18.07.1953 р., м. Хабаровськ (Росія).

Лауреат фестивалів авторської пісні.

Автор музики до ігрових і документальних фільмів, пісень до багатьох анімафільмів, серед яких «Пластилінова ворона» («Пластилиновая ворона»), «Слідство ведуть Колобки» («Следствие ведут Колобки»), «У нашу гавань заходили кораблі» («В нашу гавань заходили корабли») та ін., телепередач російського телебачення – «Дог-шоу», «Я та мій собака» («Я и моя собака»), «На добраніч, малята!» («Спокойной ночи, малыши!») та ін.

- 1984 «Казки старого чарівника» / «Сказки старого волшебника», т/ф, 2 с. Пісні на вірші О.Тимофіївського. Реж. Н.Збандут. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1985 «Поїзд поза розкладом» / «Поезд вне расписания». Пісні на вірші В.Шефнера, О.Гришина. Інструментальний ансамбль, кер. А.Петров. Виконавці пісень П. і Н.Смеян, рок-група «Диалог». Реж. О.Гришин. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ГОБЕРНИК Григорій Якович

Російський композитор.

Нар. 12.08.1944 р., м. Харбін (Китай).

Засл. діяч мист. Росії. Нагороджений Золотим Орденом «Служение Искусству» (2007).

Закінчив Новосибірську держ. консерваторію по класу композиції А.Мурова (1973). Завідувач музичної частини театрів, художній керівник молодіжного театру «Глобус» (Новосибірськ, 1985), заступник художнього керівника Малого театру (Москва, з 1997).

Автор музики до фільму «Віра та Федір» («Вера и Федор», 1974).

Член Спілки композиторів Росії.

1992 «Спочатку було слово» / «Вначале было слово». Реж. Ю.Соломін. ТВО «Грааль» (Одеса).

ГОЙДЕНКО Василь Миколайович

Український музикант, звукорежисер, композитор-аматор.

Нар. 03.08.1963 р., м. Белгород.

Закінчив музичну школу при Луганському музичному училищі та Київський держ. політехнічний інститут за спеціальністю «звукорежисер» (1986). Працював у реставраційному відділі Київського держ. музею Т.Шевченка (1986–1987), у Театрі-студії при Спілці театральних діячів України (1988–1993), у театрах Австрії та Польщі (1994–1996). Учасник різних виконавських гуртів, зокрема групи «Колезький асесор». На творчій роботі (з 1997).

1988 «Кордон на замку» / «Граница на замке», к/м. Реж. С.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

ГОЛОЦОКІН Давид Семенович

Російський скрипаль, контрабасист, флюгельгорніст, саксофоніст, піаніст.

Нар. 10.06.1944 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (2000).

Закінчив середню спеціальну музичну школу-десятирічку при Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова по класу скрипки (1961), навчався в музичному училищі при Ленінградській консерваторії (1962–1964). Музикант, керівник джазових ансамблів, оркестрів.

Очолює Філармонію джазової музики Санкт-Петербурга (з 1989), заснував фестиваль «Свинг белые ночи» (1994).

- 1992 «Кульгаві увійдуть перші» / «Хромые войдут первыми». Реж. М.Кац. Одеська кіностудія художніх фільмів, об'єднання «Експеримент» (Одеса).
- 1993 «Гладиатор за наймом» / «Гладиатор по найму». Реж. Д.Зайцев. Аерокосмічна компанія «Вертикаль» (Харків) за участі кіностудії «Беларусьфільм».

ГОЛУБЕЦЬ Віктор

- 1990 «Містифікатор» / «Мистификатор». Разом із Г.Черкасовим. Реж. Я.Михайлов. ТО «Меркурій-Камаз» (Одеса), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1990 «Викидень» / «Выкидыш». Разом із Г.Черкасовим. Реж. Ю.Манусов. Кіноцентр «Алан, Набережные Челны» за участі Одеської кіностудії художніх фільмів.
- 1991 «Чортів п'яниця» / «Чертов пьяница». Разом із Г.Черкасовим. Реж. Ю.Манусов. ТВО «Грааль» (Одеса), спонсор – завод «КАМАЗ» (Росія).
- 1991 «День кохання» / «День любви». Разом із Г.Черкасовим. Реж. О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіноцентр «Алан, Набережные Челны».

ГОМОЛЯКА Вадим Борисович

Український композитор, музично-громадський діяч.

Нар. 17(30).10.1914 р., м. Київ. Пом. 07.05.1980 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1958). Лауреат Держ. премії СРСР (1951). Нагороджений орденами Леніна, Червоної Зірки.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1946). Викладач теоретичних дисциплін Київської консерваторії (1946–1948). Відповідальний секретар (1951–1956), член Президії правління Спілки композиторів України та голова правління Українського відділення Музфонду СРСР (1956–1976).

Автор музики до фільмів кіностудії «Київнаукфільм» «Зоря над Карпатами» (1949), «Слідами невидимих ворогів» (1955), «Ліси Закарпаття» у співавт. з П.Майбородою, Л.Колодубом, В.Нахабіним, «Закарпатський танець», «Закарпатські ескізи», II й III ч. (1956), «Дніпро» (1957), «Ловці сонячних променів» (1965), «Чорна Тиса» та ін., а також анімафільму «Золотий олень» (1979).

- 1947 «Голубі дороги» / «Голубые дороги». Разом з Я.Цегляром. Пісні на вірші Є.Долматовського, О.Новицького. Дир. М.Канерштейн. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.

- 1952 «Максимко» / «Максимка». Разом з І.Шамо. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.
- 1954 «Командир корабля» / «Командир корабля». Разом з І.Шамо. Пісні на вірші В.Палійчука. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Браун. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1954 «Земля» / «Земля». Разом із Б.Крижанівським. Дир. К.Сімеонов, П.Поляков. Балетм. Л.Чернишова. Реж. А.Бучма, О.Швачко. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1954 «Над Черемошем» / «Над Черемошем». Реж. Г.Крикун. Київська кіностудія. * Парт., авт., рук.
- 1960 «Олекса Довбуш». Реж. В.Іванов. Дир. В.Тольба. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1961 «За двома зайцями». Пісні на вірші С.Кравченка. Дир. В.Тольба. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1961 «Радість моя» / «Радость моя». Пісні на вірші Д.Луценка. Реж. І.Ветров, М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1962 «У мертвій петлі» / «В мертвой петле». Дир. В.Тольба, В.Гнедаш. Реж. М.Ільїнський, С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Ключі від неба» / «Ключи от неба». Пісні на вірші В.Федорова, В.Палійчука. Оркестр і хор Українського радіо, дир. В.Тольба, хорм. Г.Таранченко. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1967 «До світла!» / «К свету!», к/а, н. «Панталаха» / «Панталаха». Реж. М.Ільїнський. Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1968 «Анничка». Пісні на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар; хор Українського радіо, хорм. Т.Куляба. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Спеціальна премія журі «Золота башта Байона» Міжнародного кінофестивалю у Пномпені (Камбоджа, 1969), диплом кінофестивалю республік України і Закавказзя (Київ, 1969). * Парт., авт.
- 1973 «Ні пуху, ні пера». Пісні на вірші Д.Молякевича. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ГОФМАН Юхим Леонідович

Український композитор.

Нар. 04.07.1964 р., м. Київ.

Закінчив Горьковську (тепер у Нижньому Новгороді) держ. консерваторію

ім. М.І.Глинка по класу композиції Б.Гецелева (1986). Учитель Богданівської середньої школи Яготинського р-ну Київської обл. (1986–1991), викладач Київської ДМШ № 21 (з 1989).

Автор музики до науково-популярних і документальних фільмів «Як нам грядуще дається» (1988), «Віктор Некрасов на волі і вдома» (1991), «Трипільське чудо» (1993), «Перемога над сонцем. Український авангард» (1994), «Казимир Великий, або Малевич Селянський» (1994), відеофільмів «Stabat Mater» (1995), «Пристрасть літати. Леонід Биков» (2004), музичного супроводу до ретроспективного показу фільму режисера Дзиги Вертова «Людина з кіноапаратом» (1995).

Член Національної спілки композиторів (з 1991) і Національної спілки кінематографістів України (з 2000).

- 1994 «Співачка Жозефіна й мишачий народ» / «Певица Жозефина и мышинный народ». Реж. С.Маслобойщиков. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, «Іннова-фільм» (Німеччина).
- 2002 «Шум вітру». У фільмі використано вокальну баладу Ф.Шуберта «Eulkonio». Соліст А.Перебийніс, а також звукові доріжки фільму «Веселые ребята» Г.Александрова (1934). Національний симфонічний оркестр України, дир. В.Сіренко. Реж. С.Маслобойщиков. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ТО «Земля», Міністерство культури і мистецтв України. Приз за музику на V Міжнародному кінофестивалі «Бригантина» (Бердянськ, 2002).
- 2004 «Софія (з циклу “Любов – це...”», к/м. Реж. Н.Суханова. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ГРАБОВСЬКИЙ Леонід Олександрович

Український композитор.

Нар. 28.01.1935 р., м. Київ.

Лауреат Всесоюзного конкурсу молодих композиторів (перша премія, Москва, 1959), Першого Всесоюзного огляду творчості молодих композиторів (Москва, 1962), премії ім. Б.М.Лятошинського (1999).

Закінчив економічний факультет Київського держ. університету ім. Т.Г.Шевченка (1956), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1954–1956), Б.Лятошинського (1956–1959), аспірантуру при ній (керівник – Б.Лятошинський, 1962). Викладав у Київській (1961–1963, 1966–1969, 1978) консерваторії. Був перекладачем і редактором журналу «Советская музыка» у Москві (1981–1990). Працював композитором-резидентом при Українському інституті Америки (Нью-Йорк, 1990–1994), пізніше – церковним органістом.

Живе у Вашингтоні (США, з 1990).

Автор музики до науково-популярних і документальних фільмів «Шлях до антиречовини» (1966), «Від дзвінка до дзвінка» (1971), «Вдень і вночі» (1972), «...Плюс все життя» (1973), «Наступ на рак» (1974), «Тяп-ляп» (1977) та ін., анімафільмів «Людина, яка вміла творити дива» («Человек, который умел творить чудеса», 1969), «У світі пернатих» (1978) та ін.

Член Національної спілки композиторів України (з 1961).

- 1963 «Повернення Вероніки» / «Возвращение Вероники». Дир. В.Тольба. Реж. І.Болгарин, В.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Карти» / «Карты», к/м. Реж. Р.Сергієнко (дипл. робота). Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1965 «Над нами Південний Хрест» / «Над нами Южный Крест». Пісня на вірші Г.Поженяна. Мелодія пісні П.Тодоровського. Реж. І.Болгарин, В.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1965 «Криниця для спраглих». Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Відновлений фільм (1987) на Міжнародному кінофестивалі у Сан-Франциско (США, 1988) отримав високу оцінку преси й кінокритиків (призи не присуджувались).
- 1968 «Вечір на Івана Купала». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1969 «Острів Вовчий» / «Остров Волчий». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «В'язні Бомона» / «Узники Бомона», 2 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Хор Українського радіо, худ. кер. Г.Куляба. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Осяяння». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1974 «Мрії та жити». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1978 «Спокута чужих гріхів». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков; Київський камерний хор, худ. кер. В.Іконник. Реж. В.Підпалій. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1979 «Червоне поле» / «Красное поле», т/ф, 2 с. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., кл., авт.

ГРАДСЬКИЙ Олександр Борисович

Російський композитор, виконавець.

Нар. 03.11.1949 р., м. Копейськ Челябінської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1997). Нар. арт. Росії (1999). Лауреат Держ. премії Росії (1998, 2004).

Навчався у московській музичній школі по класу скрипки В.Соколова (1958–1965). Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних, факультет сольного співу (1974). Навчався у Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класу композиції Т.Хренникова (1975–1976). Керівник ансамблів «Славяне» (1965), «Скоморохи» (1966). Викладав в Інституті ім. Гнесіних (з 1978), був завідувачем кафедри вокалу, професором Державного інституту театрального мистецтва (до початку 1980-х). Директор Московського театрального-концертного об'єднання (з 1988). Працює над створенням у Москві Театру сучасної музики.

Режисер документального фільму «Антиперебудовчий блюз» («Антиперестроечный блюз», 1991). Автор музики до кінофільмів «Романс про закоханих» («Романс о влюбленных», 1974), «Поговоримо, брате...» («Поговорим, брат...», 1978), «У серпні 44-го...» («В августе 44-го...», 2000), «Пісні для Іри» («Песни для Иры», 2003) та ін.

Член Спілки композиторів Росії (з 1987).

- 1978 «Алмазна стежка» / «Алмазная тропа», т/ф, 2 с. Реж. В.Хмельницький. Кіностудія «Київнаукфільм», «Інтер-Альянц-фільм» (Німеччина).
- 1978 «Камертон» / «Камертон», т/ф, 2 с. Музика і вірші пісень. Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «В одне єдине життя» / «В одну единственную жизнь». Разом з О.Семеновим. Музика і вірші пісень. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «В'язень замку Іф» / «Узник замка Иф», т/ф, 3 с. Автор музики і виконавець пісень. Співає також М.Журавльова. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів за участі «Совинфільм», «Інтермедіа» (Франція).
- 1989 «Мистецтво жити в Одесі» / «Искусство жить в Одессе». Автор пісень і виконавець. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів за участі «Інтермедіа» (Франція).

ГРИВА Олександр

Автор музики до фільму «Свічка, яскрава, як сонце» («Свечка, яркая, как солнце», 1986).

- 1984 «Дві версії одного зіткнення» / «Две версии одного столкновения». Разом з І.Вігнером. Інструментальний ансамбль «Зодіак». Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1986 «Розмах крил» / «Размах крыльев». Разом з І.Вігнером. Автор і виконавець пісень В.Єгоров. Ансамбль електронної музики, кер. І.Вігнер. Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ГРИМАЛЬСЬКИЙ Сергій Володимирович

Український музикант, композитор.

Нар. 12.03.1952 р., м. Київ.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах композиції А.Штогаренка та фортепіано А.Роціної (1981). Керівник, диригент і соліст Київського камерно-естрадного оркестру при Управлінні кінофікації (1981–1991). Організатор і соліст рок-груп.

На творчій роботі.

- 2002 «Провінціальний роман», т/ф, відео. Інструментальна музика С.Гримальського. Пісні О.Муратова, Л.Тишковської на вірші М.Рильського, М.Вінграновського, О.Муратова. Виконують С.Боклан, Л.Тишковська, О.Вітряченко. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 2006 «Вбивство у зимовій Ялті». Пісні на вірші О.Муратова. Виконують Т.Дяченко, І.Богданов, рок-група «Сбей пепел' S». У фільмі звучать «Елегія» Ж.Массне та «Прощання слов'янки» В.Агапкіна. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і туризму України.
- 2006 «Бомж» / «Бомж», т/ф, 2 с. Реж. А.Бенкендорф. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Production UA».
- 2007 «Одеса-луна» / «Одесса-луна», т/ф. Реж. А.Матешко. «Українська Медійна Група».

ГРИНЬКІВ Роман Дмитрович

Український бандурист, композитор.

Нар. 18.03.1969 р., м. Київ.

Лауреат Республіканського конкурсу виконавців на народних інструментах (перша премія, 1988), Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Кубок Півночі» (третя премія, Росія, 1992), Міжнародного конкурсу бандуристів ім. Г.Хоткевича («Гран Прі», перша премія, Київ, 1993).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу бандури С.Баштана (1993) та аспірантуру (1996). Викладач НМАУ (1993–2007). Гастролює в багатьох країнах світу (з 1993). Учасник численних міжнародних фестивалів. Першим використав бандуру як інструмент джазу і рок-музики. Засновник Фонду розвитку бандурного мистецтва «Золотий акорд» (оновлений 2006).

Автор музики документальних фільмів «Замки України» (2005), «Чорний колір порятунку» (2007).

- 2006 «На грані». Реж. А.Сухарев, М.Ратников. Виконавці – Р.Гриньків, К.Троценко. Виробництво «15 frame».
- 2007 «Стоп, революція!» Реж. І.Кравчишин. Студія «Пре».
- 2007 «Прорвемось». Разом з І.Стецюком. Реж. І.Кравчишин. Студія «Пре».

ГРІНБЛАТ Ромуальд Самійлович

Російський композитор.

Нар. 11.04.1930 р., м. Калінін (тепер Твер, Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1987). Лауреат Держ. премії Латвії (1960).

Закінчив Латвійську держ. консерваторію ім. Я.Вітола по класу композиції А.Скулте (1955).

Автор музики до кінофільмів «Дякуємо за весну» («Спасибо за весну», 1961), «Скривджені» («Обманутые», 1961), «На трасі» («На трассе», 1963), «Циклон почнеться вночі» («Циклон начнется ночью», 1966), «Дотик» («Прикосновение», 1973) та ін.

Член Спілки композиторів СРСР.

- 1981 «Яблуко на долоні» / «Яблоко на ладони». Пісні на вірші Ю.Михайлова. Інструментальний ансамбль, кер. І.Ключарьов. Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ГРОНСЬКИЙ Володимир Петрович

Український композитор.

Нар. 26.12.1954 р., м. Чирчик Ташкентської обл. (Узбекистан).

Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1996).

Закінчив Хмельницьке музичне училище по класу фортепіано Е.Левітової (1974), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Г.Майбороди і Г.Ляшенка (1982). Музичний редактор (з 1986), головний музичний редактор (з 1989) Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка.

Автор музики документальних фільмів «Алла Горська» (2001) у співавт. з Є.Станковичем, «Зодчий душі людської» (2003), «Володимир Щербицький. Спроба епітафії» (2003), відеофільму «Національна премія. Ескіз до партитури» (2003) та ін. Музика до кінофільмів «Перепочинок» і «Приятель небіжчика» видана на компакт-дисках фірмами звукозапису «La Societa di Edizioni Musicali S.A.M. Srl» (Рим, Італія, 1997) та «Sergent Major Company Ltd.» (Лондон, Великобританія, 1997).

Член Національної спілки композиторів (з 2000) і Національної спілки кінематографістів України (з 1993).

- 1987 «Циганка Аза». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ю.Ніконенко. Циганський ансамбль, кер. О.Васильєв, Ю.Бузилєв. Пісні виконують М.Васильєв, А.Кузилєва, Т.Давидова. Балетм. А.Вербицький. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1988 «Ордань». Реж. О.Ігнатуша. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1989 «Хочу зробити зізнання», т/ф, 2 с. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1989 «Химери зеленого літа». Реж. В.Фесенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Відьма». Державний оркестр українських народних інструментів, дир. В.Гуцал; хор «Фрески Києва», хорм. О.Бондаренко; лірник М.Гай. Реж. Г.Шигаєва. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Поїзди без посмішок» / «Поезда без улыбок». Аранжування. Реж. Б.Недич. РВТО «Укрвідеоцентр» спільно з Югославією.
- 1991 «Суржик», к/м. Реж. С.Шевченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1991 «Пудель», к/м. Реж. Т.Черкашина. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1991 «Останній бункер». Реж. В.Ілленко. ВТО «Фест-Земля» (Україна).
- 1991 «Гріх», т/ф, 2 с. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм». Приз за музику на I Всеукраїнському кінофестивалі (Київ, 1991).
- 1992 «Іван і кобила». Реж. В.Фесенко. НКВЦ «Рось» (Київ).
- 1992 «Чотири листи фанери». Реж. С.Курбанов. Кіновідеофірма «Україна», кінофірма «Воля-XX» (Київ).
- 1993 «Все минає», к/м. Муз. оформлення. Реж. Н.Талан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1993 «Злочин з багатьма невідомими», т/ф, 7 с. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1993 «Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля пагоди (“Фучжоу”)». Реж. М.Ілленко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1993 «Пастка», т/ф. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1994 «Записки кирпатого Мефістофеля». Реж. Ю.Ляшенко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1995 «Атентат. Осіннє вбивство в Мюнхені». Реж. О.Янчук. Студія «Олесь-фільм», Український Конгресовий комітет Америки за участі Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1995 «Геллі і Нок». Реж. В.Ілленко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, кіностудія «Ялта-фільм».
- 1996 «Острів любові», т/с, 10 ф. Разом з Є.Станковичем, В.Бистряковим. Ф.1 «Острів любові», ф.3 «Природа», ф.9 «Наречена». Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».

- 1997 «Приятель небіжчика» / «Приятель покойника». Реж. В.Криштофович. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, «Компані Ест-Уест» і «Компані де фільм» (Франція), Міністерство культури Франції, Казахська кінофабрика ім. Шакена Айманова.
- 1997 «Сьомий маршрут». Реж. М.Ілленко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2000 «Мийники автомобілів». Разом із В.Криськом. У фільмі використано різні музичні твори. Реж. В.Тихий. Національна кінематека України на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2000 «Нескорений». Реж. О.Янчук. Український Конгресовий комітет Америки, студія «Олесь-фільм», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 2001 «Нескорений», к/м, відео. Реж. Г.Періашвілі. «Укртелефільм» на замовлення Держтелерадіо України.
- 2002 «Під дахами великого міста» / «Под крышами большого города», т/с, 8 с. Реж. В.Криштофович. Кінокомпанія «ДомФільм» (Росія), телеканал «Інтер» (Україна) за участі студії «Ілюзіон-films» (Україна).
- 2002 «Право на захист» / «Право на защиту», т/с, 12 с. Реж. В.Криштофович. Кінокомпанія «ДомФільм» (Росія), телеканал «Інтер» (Україна) за участі студії «Ілюзіон-films» (Україна).
- 2002 «Прощання з Каїром». Реж. О.Бійма. «Укртелефільм», телеканал «Інтер» (Україна), ЦСМ «Брама».
- 2004 «Троянський спас». Реж. О.Денисенко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2005 «Братство», 2 с. У фільмі звучать «Серенада» Ф.Шуберта, українські та циганські народні пісні. Національний симфонічний оркестр України, дир. В.Сіренко; В.Ворончук (рояль); К.Стеценко (скрипка); фольклорний український ансамбль, кер. В.Триліс; циганський ансамбль «Сінгарела», солістка – Ж.Карпенко. Реж. С.Клименко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т.Г.Шевченка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ГУБА Володимир Петрович

Український композитор.

Нар. 22.12.1938 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1995). Нар. арт. України (1999). Лауреат премій ім. М.В.Лисенка (1997), ім. В.Стуса (2000), ім. Л.Вітошинського (2003), ім. Ф.Тютчева (Росія, 2003). Нагороджений Почесною Грамотою Верховної Ради Абхазії (1974).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського та А.Штогаренка (1979). Працював у різні роки музичним редактором Українського телебачення і радіо, методистом Центрального будинку народної творчості України, викладачем музичних шкіл Києва, музичним редактором студії «Укркінохроніка» (1970). На творчій роботі (з 1970).

Автор музики до багатьох науково-популярних, документальних фільмів, серед яких «Поліське намисто» (1970), «Такі симпатичні вовки» (1975), «Дорогами другого Всесвіту» («По дорогам второй Вселенной», 1976), «Приватне життя нейрона» («Частная жизнь нейрона», 1978), «...якого любили всі» («...которого любили все», 1982), «Маски сну» («Маски сна», 1983), «Спогад про УПА» (1994), «Море і Україна» (1994), «Софія – любов Софії» (1996), «Данило Галицький» (1997), «Історія української державності. Третя спроба» (2000), «Світла особистість» (2001), «Історія української державності. Прорахунки і здобутки» (2002), «Одноразова вічність» (2002), «Вічний хрест» (2002), «Коропецька Швейцарія» (2002), «Екологічні імпресії» (2004), «Соловки» (2005), «Ужма» (2006), «Сандармох» (2006), «Чорнобиль. Уроки мудрості» (2006), «Сергій Корольов. Початок» (2007), «Українці на Колимі. Пам'ять» (2007), «Лицар Чорнобильського воскресіння» (2007) та ін., відеофільмів «Катерина Білокур. Послання» (2001), «Katharsis. Очищення» (2001), а також до багатьох анімафільмів, зокрема – «Як козак щастя шукав» (1969), «Як горобець розум шукав» (1970), «Сказання про Ігорів похід» (1972), «Як козаки сіль купували» (1975), «Як козаки інопланетян зустріли» (1987) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів (з 1970), Національної спілки композиторів і Національної спілки театральних діячів України (з 2005), а також Міжнародного музичного товариства «Форстер» (з 1992).

- 1965 «Та, що входить у море» / «Входящая в море», к/м. Реж. Л.Осика (дипл. робота). Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1967 «Хто повернеться – долюбить». Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. Л.Балабайченко. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1966 «Сьогодні – щодня» / «Сегодня – каждый день», к/м, т/ф. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1966 «Всюди є небо» / «Всюду есть небо». Пісні на вірші В.Романової. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1966 «В місто прийшла біда» / «В город пришла беда». Оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. М.Орлов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Телефільм».
- 1967 «Берег надії» / «Берег надежды». Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. Л.Балабайченко. Реж. М.Вінграновський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1968 «Великий клопіт через маленького хлопчика» / «Большие хлопоты из-за маленького мальчика», т/ф. Інструментальний ансамбль Державного симфонічного оркестру УРСР, дир. Л.Балабайченко. Реж. О.Муратов, Р.Васильківський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1968 «Камінний хрест». Інструментальний ансамбль Державного симфонічного оркестру УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «Олеся». Пісні на вірші В.Романової. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Захар Беркут». Пісні на вірші Д.Павличка. Хор Київської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського, кер. П.Муравський; виконавці на дзвонах В. і Г.Купревічюси; Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Іду до тебе». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1972 «Зозуля з дипломом» / «Зозуля с дипломом». Пісні на вірші В.Курінського. Реж. В.Ілленко, І.Самборський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1972 «Солдат і мати» / «Солдат и мать», к/м. Реж. Я.Лупій (дипл. робота). Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1973 «Дід лівого крайнього» / «Дед левого крайнего». Пісні на вірші В.Курінського, І.Конончук. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1974 «Білий башлик» / «Белый башлык». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1975 «Тривожний місяць вересень». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1975 «Каштанка» / «Каштанка», т/ф. Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1975 «Ці симпатичні вовки», т/ф. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».
- 1976 «Свято печеної картоплі». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак, Н.Басов. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1977 «Відлюдько» / «Бирюк». Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1977 «Хліб дитинства мого» / «Хлеб детства моего». Оркестр Держкіно СРСР, дир. І.Блажков. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів. Диплом журі на VI Республіканському кінофестивалі для дітей та юнацтва (Кіровоград, 1978).

- 1978 «Женці». Автор тексту весільної пісні та реж. В.Денисенко. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1978 «Море» / «Море». Державний симфонічний оркестр УРСР, Київський камерний хор, дир. Ф.Глуценко. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1979 «Багряні береги» / «Багряные берега». Оркестр Державного комітету по телебаченню і радіомовленню УРСР, дир. І.Блажков. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1979 «Київські зустрічі» / «Киевские встречи», к/а, н. «Зупинись, мить...» / «Остановись, мгновенье...» Реж. В.Жилко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1980 «Єгипетський гусак» / «Египетский гусь», к/м. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Колесо історії» / «Колесо истории». Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. С.Клименко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Історія одного кохання» / «История одной любви», т/ф. Разом із В.Дашкевичем. Реж. А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1983 «Провал операції “Велика Ведмедиця”» / «Провал операции “Большая Медведица”». Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1984 «...І чудова мить перемоги» / «...И прекрасный миг победы». Пісня на вірші І.Лазаревського. Реж. В.Вінник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга». * Парт., авт.
- 1984 «Володьчине життя» / «Володькина жизнь», т/ф, 2 с. У фільмі використано музику М.Глинки, О.Грибоедова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1985 «Вклонися до землі» / «Поклонись до земли». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1987 «Увійдіть, стражденні!» / «Водите, страждущие!» Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1987 «Данило – князь Галицький» / «Даниил – князь Галицкий». Пісні на вірші Д.Павличка. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. К.Крімець, хорм. Л.Урман. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів. Приз за музику на I Республіканському кінофестивалі (Дніпропетровськ, 1988).
- 1987 «Золоте весілля» / «Золотая свадьба», т/ф, 2 с. Реж. Н.Мотузко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1989 «По́за межами болю», т/ф. Реж. Я.Лупій. «Укртелефільм».
- 1991 «Подарунок на іменини». Реж. Л.Осика. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1991 «Чудо в краю забуття». Реж. Н.Мотузко. Одеська кіновідеостудія. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1992 «Голос трави». Реж. Н.Мотузко. Одеська кіновідеостудія.
- 1993 «Гетьманські клейноди». Реж. Л.Осика. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1993 «Секретний ешелон». Пісня на вірші Б.Лепкого. Реж. Я.Лупій. Кіновідеостудія «Благовіст» на замовлення Державного фонду кінематографії за участі підприємства «Аполь» та за сприяння кінокомбінату «Одеса-фільм».
- 2002 «Невелика подорож на великій каруселі», к/м. Реж. М.Ілленко. Національна кінематека України.
- 2006 «Стіна», к/м. Реж. Р.Бровко. Одеська кіностудія на замовлення Міністерства культури і туризму України, ТО «Дебют».

ГУБАЙДУЛІНА Софія Асгатівна

Російська композиторка.

Нар. 24.10.1931 р., м. Чистополь, Татарстан (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1990). Лауреат Держ. премії Росії (1992), Імператорської премії Японії (1998).

Закінчила Казанське музичне училище (1949), Казанську держ. консерваторію по класу фортепіано Г.Когана (1954), Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Пейка (1959), аспірантуру у В.Шебаліна (1963).

Багато років працює у кіно (з 1964). Автор музики до кінофільмів «Кожен день лікаря Калинникової» («Каждый день доктора Калинниковой», 1973), «Опудало» («Чучело», 1983), «Крейцера соната» («Крейцера соната», 1987) та ін.

Член Спільки композиторів Росії.

Живе у Німеччині (з 1992).

- 1966 «Вертикаль» / «Вертикаль». Автор і виконавець пісень В.Висоцький. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. С.Говорухін, Б.Дуров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1968 «День ангела» / «День ангела». Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1969 «Білий вибух» / «Белый взрыв». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1990 «Записки божевільного» / «Записки сумасшедшего», відео. У фільмі використано музику С.Губайдуліної та А.Шнітке. Реж. О.Мазепа. «Укртелефільм».

ГУБАНОВ Яків Іванович

Український композитор, музикознавець, педагог.

Нар. 08.01.1954 р., м. Київ.

Канд. мистецтвознавства (1983).

Навчався у Київській держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1970–1973). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції О.Пірумова (1976), аспірантуру при Київській консерваторії у Н.Горюхіної (1978). Викладав у Київській консерваторії (1979–1993), доцент (з 1987).

Член Національної спілки композиторів України.

Виїхав на стажування до Ізраїлю, Великобританії (1993). Нині живе у США.

1983 «Паризька драма» / «Парижская драма». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ГУБАРЕНКО Віталій Сергійович

Український композитор, педагог.

Нар. 13.06.1934 р., м. Харків. Пом. 05.05.2000 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1969). Нар. арт. України (1993). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1967), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1984). Нагороджений медаллю ім. О.Александрова (1975).

Закінчив Харківську держ. консерваторію по класу композиції Д.Клебанова (1960). Музичний редактор Харківського обласного радіо (1960–1961). Викладач Харківського держ. інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського (1961–1972). На творчій роботі (з 1972). Жив і працював у Києві (з 1985).

Був членом правління Спілки композиторів України (з 1968) та членом правління Спілки композиторів СРСР (з 1974).

1973–1975 «Дума про Ковпака» / «Дума о Ковпаке», к/тр, ф. «Сполох» / «Набат» та «Хуртовина» / «Буран». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., кл., авт.

ГУЦАЛ Віктор Омелянович

Український диригент, фольклорист, композитор, педагог.

Нар. 02.01.1944 р., с. Трибухівка Летичівського р-ну, тепер Хмельницької обл.

Засл. арт. України (1985). Нар. арт. України (1990). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1992). Лауреат премії Національної всеукраїнської музичної спілки (2000), Міжнародної премії ім. В.Винниченка (2007).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах народних інструментів М.Геліса, диригування Ю.Тарнапольського (1966). Викладач Київської консерваторії (з 1979), доцент (з 1994), професор (з 1998), Київського держ. інституту культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1970–1980, 1996–2000), де заснував і завідував кафедрою бандури і кобзарського мистецтва. Диригент Київського оркестру народних інструментів (1969–1979), оркестру Українського радіо і телебачення (1979–1984), Державного оркестру українських народних інструментів (тепер Національний оркестр народних інструментів України), його художній керівник (з 1987), генеральний директор (з 1997).

Основоположник сучасної теорії інструментознавства та інструментування для оркестрів народних інструментів. Має записи у фонд Українського радіо, грамплатівки, компакт-диски із записами оркестрової музики та з солістами.

Автор музики до науково-популярних фільмів «Приємні знайомства» («Приятные знакомства», 1981), «Народні музики» («Народные музыканты», 1982), анімафільму «Чудасія» («Чудасея», 1987) та ін.

1979 «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці», ф/в. Реж. Р.Синько. «Укр-телефільм».

ДАНЬКЕВИЧ Костянтин Федорович

Український композитор, піаніст, педагог, диригент, громадський діяч.

Нар. 24.12.1905 р., м. Одеса. Пом. 24.02.1984 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1946). Нар. арт. України (1954). Нар. арт. СРСР (1964). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1978). Лауреат Першого Всеукраїнського конкурсу піаністів (1930). Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора.

Закінчив Одеську консерваторію по класах композиції В.Золотарьова та П.Молчанова, фортепіано М.Рибницької-Ізвекової (1929), відтоді – його викладач, доцент (з 1935), директор (1944–1951), професор по класу композиції (з 1948). Працював у Тбілісі в Управлінні у справах мистецтв при РНК Грузії та художнім керівником Ансамблю пісні і танцю військ НКВС Закавказзя (1941–1944). Професор Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського (1953–1969).

Екранізовані твори митця – балет «Лілея», написаний за мотивами творів Т.Шевченка (1958) та опера «Богдан Хмельницький» (1978). За кантатою композитора «Дума про Україну» знято телефільм (1960). Йому присвячено документальний фільм «Я в щире серце вірю...» (реж. А.Слісаренко, 1993).

Був головою Спілки композиторів України (1956–1967), секретарем Спілки композиторів СРСР (з 1957).

1938 «Педро» / «Педро», к/м. Дир. М.Шор. Реж. Б.Митякін. Одеська перша комсомольська кіностудія.

- 1939 «Ескадрилья № 5» / «Эскадрилья № 5». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. А.Роом. Київська кіностудія.
- 1956 «Триста років тому...» / «300 лет тому...» Пісні на вірші В.Василевської. Дир. Н.Рахлін, Н.Басов. Реж. В.Петров. Київська кіностудія. * Парт., рук.
- 1957 «Правда» / «Правда». Дир. П.Поляков. Реж. В.Добровольський, І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1957 «Народжені бурєю» / «Рожденные бурей». Пісні на вірші О.Новицького. Дир. Є.Дущенко. Реж. Я.Базелян, А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ДАШКЕВИЧ Володимир Сергійович

Російський композитор.

Нар. 20.01.1934 р., м. Москва.

Лауреат Держ. премії СРСР (1991), премії Російської академії кіномистецтва «Ника» (1998). Лауреат премії за кращий телевізійний фільм (2000), премії французького фестивалю.

Закінчив Московський держ. інститут тонких хімічних технологій ім. М.В.Ломоносова (1956), Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції А.Хачатуряна (1962). Викладач музично-теоретичних дисциплін у студії при московському клубі «Новатор» (1962–1964), викладач Інституту ім. Гнесіних (1964–1996).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Гонщики» («Гонщики», 1972), «Ярославна, королева Франції» («Ярославна, королева Франции», 1978), «Шерлок Холмс і доктор Ватсон» («Шерлок Холмс и доктор Ватсон», 1979), «Зимова вишня» («Зимняя вишня», 1985), «Собаче серце» («Собачье сердце», 1988), «Людина з чорної “Волги”» («Человек из черной “Волги”», 1990), «Злодій» («Вор», 1997), «Ворошиловський стрілець» («Ворошиловский стрелок», 1999), «Зупинка за вимогою» («Остановка по требованию», т/с, 2000), «Ідеальна пара» («Идеальная пара», т/с, 2001) та ін.

Член Спілки композиторів Росії. Голова Міжнародної асоціації композиторських організацій (МАКО, Москва).

- 1971 «Бумбараш» / «Бумбараш», т/ф, 2 с. Реж. М.Рашеев, А.Народицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. Друга премія Всесоюзного кінофестивалю телевізійних фільмів (Ташкент, Узбекистан, 1973). * Парт., авт.
- 1971 «Сімнадцятий трансатлантичний» / «Семнадцатый трансатлантический». Дир. В.Гнедаш, хорм. П.Муравський. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1973 «Ефект Ромашкіна» / «Эффект Ромашкина», т/ф. Пісні на вірші Ю.Кіма, Ю.Ентіна. Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

- 1973 «Заячий заповідник» / «Заячий заповедник». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак, В.Кожухар, І.Ключарьов. Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Перше ТО. * Парт., авт.
- 1973 «Ринг» / «Ринг». Оркестр Державного комітету Ради Міністрів СРСР по кінематографії, дир. В.Васильєв. Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1973 «Розповіді про Кешку та його друзів» / «Рассказы о Кешке и его друзьях», т/ф, 3 с. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1975–1976 «Хвилі Чорного моря» / «Волны Черного моря», т/с, с.1–4, «Біліє парус одинокий» / «Белеет парус одинокий», реж. А.Войтецький, с.5–6, «Зимовий вітер» / «Зимний ветер», реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт., рук.
- 1976 «Припустимо – ти капітан» / «Предположим – ты капитан». Пісні на вірші Є.Варшавського, В.Дашкевича. У фільмі також звучить пісня Є.Варшавського про капітана. Естрадний оркестр, дир. З.Кожарський. Реж. А.Сурикова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1976 «Театр невідомого актора» / «Театр неизвестного актера». Пісні на вірші Ю.Михайлова (Кіма), Д.Самойлова. Духовий оркестр, кер. І.Ключарьов. Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1978 «Королі і капуста» / «Короли и капуста», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Ю.Михайлова (Кіма). Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1979 «Червоні погони» / «Алые погоны», т/ф, 3 с. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1980 «Оповіді про кохання» / «Рассказы о любви», т/ф. Реж. А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1980 «Я – клоун» / «Я – клоун», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Ю.Михайлова. Реж. Н.Медюк (Збандут). Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1981 «Історія одного кохання» / «История одной любви», т/ф. Разом з В.Губою. Реж. А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1981 «Третій вимір» / «Третье измерение», т/ф, 3 с. Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1982 «Інспектор Лосев» / «Инспектор Лосев», т/ф, 3 с. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1983 «Зашморг» / «Петля», т/ф, 3 с. Інструментальний ансамбль, дир. Е.Хачатурян. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Капітан Фракасс» / «Капитан Фракасс», т/ф, 2 с. Разом з І.Шварцем. Пісні на вірші Б.Окуджави. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1984 «Розсмішіть клоуна!» / «Рассмешите клоуна!», т/ф, 2 с. Автор пісень Ю.Михайлов. Ансамбль «Мелодія». Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1985 «На кручі» / «На крутизне», т/ф, 3 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Б.Алексєєнко. Реж. М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч». * Парт., авт.
- 1985 «Пароль знали двоє» / «Пароль знали двое». Пісня Б.Окуджави. Симфонічний оркестр Укртелерадіо, дир. Б.Алексєєнко. Реж. М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время».
- 1986 «Міст через життя» / «Мост через жизнь», т/ф, 2 с. Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1990 «Мої люди» / «Мои люди», т/ф, 2 с. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1990 «Це ми, Господи...» / «Это мы, Господи...», т/ф. Реж. О.Ітигілов. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1990 «Повернення в Зурбаган» / «Возвращение в Зурбаган», т/ф. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Ціна голови» / «Цена головы». Інструментальний ансамбль, дир. В.Сіренко. Реж. М.Гльїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, НВО «Скиф» (Росія), ТО «Радуга».

ДВОСКІН Олександр Олександрович

Російський піаніст, композитор.

Нар. 20.10.1919 р., м. Катеринослав (тепер Дніпропетровськ). Пом.

Засл. арт. Узбекистану (1970). Засл. діяч мист. Росії (1980). Нагороджений орденом Дружби (1999).

Закінчив Ташкентську держ. консерваторію по класу композиції Б.Зейдмана (1962). Керівник ансамблів (1942–1946, 1949–1957) та Естрадного оркестру Узбекистану (1958–1960), музичний керівник Театру мініатюр Центрального будинку культури залізничників у Москві (1960–1962), піаніст, керівник колективу «Москонцерту» (з 1962).

Був членом Спілки композиторів Росії.

1972 «Остання справа комісара Берлаха» / «Последнее дело комиссара Берлаха», т/ф, 2 с. Разом з О.Зацепіним. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ДЕБСКИ Кжешимір

Польський композитор.

Нар. 26.10.1953 р., м. Вільбжих (Польща).

Навчався композиції у Познанській музичній академії.

Автор музики більше ніж до 80-ти фільмів, серед яких «Bez litości» («Без милосердя», 2002), «Stara waśń» («Стара казка», 2004), «Magiczne drzewo» («Чарівне дерево», 2007).

1989 «Дежа-в'ю» / «Дежа-вю». Реж. Ю.Махульський. Одеська кіностудія разом з кінооб'єднанням «Зебра» (Польща) за участі «Совинфильм».

1992 «Ескадрон» / «Эскадрон». Реж. Ю.Махульський. Одеська кіностудія, ТВО «Аркадія» (Одеса), студія «Зебра» (Польща).

ДЕНИСЕНКО (ЛЯШЕНКО) Марина Геннадіївна

Українська композиторка, педагог.

Нар. 29.01.1962 р., м. Львів.

Лауреат конкурсу духової музики (Рівне, 1998). Канд. мистецтвознавства (2006).

Закінчила Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1985), аспірантуру у М.Скорика (1989). Концертмейстер київської дитячої музичної школи (1980–1985), завідувачка музичної частини Київського театру юного глядача (1985–1986). Викладач НМАУ (з 1987), доцент (з 2006).

Член Національної спілки композиторів України.

1988 «Що записано в Книгу життя» / «Что записано в Книгу жизни», к/м. Реж. О.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

ДЕНИСОВ Данило Миколайович

Український музикант.

Нар. 05.08.1970 р., м. Архангельськ (Росія).

Лауреат Регіонального конкурсу акордеоністів у м. Харкові.

Закінчив Сумське музичне училище (1989), Національну музичну академію України ім. П.І.Чайковського по класу акордеона (1996). Працював викладачем у київській дитячій музичній школі мистецтв № 2. Клавесиніст і гітарист ансамблів «Artes liberalis», «Green Sleeves», «Kashalot». Співпрацював з ансамблем народної музики «Перлина», гуртами «Росова», «Мандри», «Не бойся, Маша» (1996–2000), «Гурт-ЙО-Гурт» (з 2000), з хором «Joy of life» (м. Хергісвіль, Швейцарія, 2004–2005) та ін.

2005 «Філософія», к/м. Реж. А.Пасікова. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ДЕРГАЧОВ Анатолій Юрійович

Російський композитор.

Нар. 01.01.1947 р., м. Магдебург (Німеччина).

Автор музики до фільму «Повінь» («Наводнение», 1993) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1986 «Малявкін і компанія» / «Малявкин и компания», т/ф, 2 с. Реж. Ю.Кузьменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1987 «Холодний березень» / «Холодный март». Естрадно-симфонічний оркестр Ленінградського телебачення і радіомовлення, кер. С.Горковенко. Реж. І.Мінаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «Літо на пам'ять» / «Лето на память», т/ф, 2 с. Пісня на вірші Ю.Ентіна. Реж. Ю.Кузьменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1990 «Перший поверх» / «Первый этаж». Реж. І.Мінаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1991 «Джокер» / «Джокер». Реж. Ю.Кузьменко. Одеська кіностудія художніх фільмів, «Ніка» ЦЕДІСІ АН СРСР.
- 1992 «Людина “К”.» / «Человек “К”.» Реж. С.Рахманін. Худ. кер. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів, «Норд-Банк» (Одеса).
- 1993 «Інший» / «Другой». Реж. С.Рахманін. Одеська кіностудія художніх фільмів, ВО «Кона-прим».

ДЕРГУНОВ Євген Олексійович

Український джазовий піаніст, композитор, аранжувальник, педагог, керівник ансамблів та оркестрів.

Нар. 15.06.1936 р., м. Орша Вітебської обл. (Білорусь). Пом. 23.01.2001 р., м. Київ.

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра (1984), де працював викладачем (1982–2001). Виступав на концертній естраді (з 1958), грав у кіно-театрах. Артист оркестру Київського держцирку (1965–1966), музичний керівник джаз-оркестру «Дніпро» (1966–1967), піаніст-акомпаніатор Донецької філармонії (1974–1975), Київського мюзик-холу (1973, 1977), артист Київського об'єднання музичних ансамблів (КОМА, 1978–1986). Заснував джаз-ансамбль, з яким брав участь у фестивалях різних країн (з 1989), «Beauty-band» – жіночий джазовий квінтет (2000). Концертував з різними колективами за кордоном (Франція, Канада, Бельгія). Співпрацював з Л.Мінеллі (США, 1992), багатьма відомими естрадними виконавцями. Його твори та аранжування виконували оркестри під керуванням Д.Еллінгтона (США), Х.Аусенгофа (Німеччина), Г.Брома (Чехія), М.Різницького, А.Кролла, К.Певзнера, М.Щукіна (Росія).

- 1961 «Випадок у готелі» / «Случай в гостинице», к/м. Реж. В.Фокін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1963 «Рибки захотілося» / «Рыбки захотелось», к/м. Реж. М.Шейко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1963 «Суд іде» / «Суд идет», к/м. Реж. С.Третяков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1963 «Фитиль № 9», сюжет № 3 «Пори року» / «Времена года», к/м. Реж. І.Бжеський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ДЕРСЬКИЙ Юрій Якович

Український композитор, аранжувальник, виконавець, продюсер, педагог.

Нар. 08.05.1962 р., м. Ворошиловград (тепер Луганськ).

Засл. діяч мист. України (1998). Лауреат міжнародних конкурсів композиторів і виконавців (1998–2002).

Закінчив Ворошиловградський машинобудівний інститут (тепер Східноукраїнський нац. університет ім. В.Даля, 1983), Ворошиловградське вище училище культури (1986), Харківський держ. інститут культури (1990), Московську академію керівних кадрів культури (1994), Луганський держ. інститут культури і мистецтв (2006). Художній керівник вокально-інструментальних естрадних груп «Альма-матер», «Роси», «Привіт» Луганської та Донецької обласних філармоній (1985–1989), артист «Москонцерту» (1989–1991), артист групи О.Газманова «Ескадрон» («Росконцерт», 1991–1992), засновник Театру естради «Форте, Маестро» та Студії «Центр Д» (Луганськ, 1995). Завідувач кафедри музичного мистецтва естради Луганського інституту культури і мистецтв (з 2002), професор. Має записи компакт-дисків.

Член Національної асоціації діячів естрадного мистецтва України (з 1999), Міжнародної спілки діячів естрадного мистецтва (Росія, з 2000).

2002 «Сьогодні і завжди». Реж. О.Ітигілов. Кіностудія Міністерства внутрішніх справ України.

ДИКАРЬОВА Тетяна

1990 «Історія пані Івги» / «История пани Ивги», к/м. Реж. М.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

ДИЧКО Леся (Людмила) Василівна

Українська композиторка, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 24.10.1939 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1982). Нар. арт. України (1995). Дипломант огляду творчості молодих композиторів у Москві (1962), лауреат Республіканського конкурсу на кращу пісню про комсомол (друга премія, 1965), огляду творчості молодих композиторів у Москві (перша премія, 1969). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1970), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1989), премії «Київ» (ім. Артема Веделя, 2003). Нагороджена орденами Святого Рівноапостольного князя Володимира (1998), Княгині Ольги III ст. (1999), Святої Великомучениці Варвари (2004).

Закінчила Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції К.Данькевича і Б.Лятошинського (1964). Навчалася в аспірантурі при Київській консерваторії по класу Б.Лятошинського і в аспірантурі при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класу М.Пейка (1968–1971). Викладала в Київському держ. педагогічному інституті ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.Драгоманова, 1965–1966), в студії при Державній заслуженій капелі бандуристів України (з 1965), в Київському держ. художньому інституті (тепер Національна академія мистецтв України, 1972–1994). Викладає композицію в НМАУ (з 1994).

Автор музики до науково-популярних і документальних фільмів «З натури малувала Катерина Білокур» (в основі звукової драматургії фільму – «Фрески» Л.Дичко, 1989), «Письмо, писати, писанки», до анімаційних фільмів «Казка про місячне сяйво» («Сказка про лунный свет», 1968), «Риболовля восени» («Осенья рыбалка», 1968), «Кримська легенда» («Крымская легенда», 1968), «Як Їжачок з Ведмедиком зустрічали Новий рік» («Как Ежик с Медвежонком встречали Новый год», 1975).

Секретар правління Національної спілки композиторів України (з 1994), член координаційної ради Національної всеукраїнської музичної спілки (з 1994), Почесний член Національної спілки художників України (з 2006), член оргкомітету міжнародних фестивалів «Київ Музик Фест», «Музичні прем'єри сезону», «Золотоверхий Київ».

1983 «Климко». Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. С.Литвиненко. Реж. М.Вінграновський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ДІДЮЛЯ Валерій (ДіДюЛЯ)

Білоруський музикант.

Нар. 20.05.1969 р., м. Гродно (Білорусь).

2007 «Фото моєї дівчини» / «Фото моей девушки». Реж. О.Колмогоров. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).

ДМИТРИЄВ Георгій Петрович

Російський композитор.

Нар. 29.10.1942 р., м. Краснодар (Росія).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Д.Кабалевського (1966), аспірантуру (1968). Викладач Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних і музичної школи при Московській консерваторії (з 1969).

Автор музики до кінофільмів «Мармуровий будинок» («Мраморный дом», 1972), «Огарьова, 6» («Огарева, 6», 1980), «Петровка, 38» («Петровка, 38») та ін.

Голова правління Московської організації Спілки композиторів Росії (з 1988).

1976 «Ати-бати, йшли солдати...» / «Аты-баты, шли солдаты...» У фільмі звучать пісні В.Шаїнського, Д.Тухманова (на вірші В.Харитонова) та В.Левашова (на вірші Б.Окуджави). Симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Л.Биков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». Державна премія України ім. Т.Г.Шевченка (1977).

1982 «Голос пам'яті» / «Голос памяти», к/м. У фільмі використано музику В.А.Моцарта. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. В.Жилко. Кіностудія «Мосфильм» (ЕМТО «Дебют») за участі Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1982 «Стратити немає можливості» / «Казнить не представляется возможным». Пісня на вірші І.Векшегонової. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1985 «Напередодні» / «Накануне», т/ф, 2 с. У фільмі використано музику П.Чайковського, П.Булахова, Ф.Шопена. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Соло на віолончелі – М.Чайковська. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, кіностудія «Бояна» (Болгарія) на замов-

- лення Держтелерадіо СРСР та Комітету по радіо і телебаченню Народної Республіки Болгарія. * Парт., авт.
- 1986 «Мама рідна, любима», к/м. Київський камерний хор ім. Б.М.Лятошинського, худ. кер. В.Іконник; Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Соло на віолончелі – М.Чайковська. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Першоцвіт». У фільмі використано музику Д.Шостаковича. Державний симфонічний оркестр кінематографії УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. В.Жилко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Ігор Савович» / «Игорь Саввович», т/ф, 3 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1988 «Земляки» / «Земляки», т/ф, 3 с. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Генеральна репетиція» / «Генеральная репетиция», т/ф, 2 с. Реж. В.Жилко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1990 «Біс у ребро» / «Бес в ребро». Реж. Б.Григор'єв. ВТО «Интердет» (Росія), Держкіно СРСР, ТО «Грааль» при Одеській кіностудії художніх фільмів.

ДОБРИНІН (справж. АНТОНОВ) В'ячеслав Григорович

Російський композитор, естрадний співак.

Нар. 25.01.1946 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1991). Нар. арт. Росії (1996). Лауреат премій Московського комсомолу (1982), Ленінського комсомолу (1986). Лауреат (тричі) Російської нац. музичної премії «Овация», премій ім. І.Дунаєвського, «Золотий грамофон» (1997), «Золотий диск-90», різних фестивалів і конкурсів естрадної пісні.

Навчався в Московському музичному училищі ім. Жовтневої революції. Закінчив відділення теорії та історії мистецтв історичного факультету Московського держ. університету ім. М.В.Ломоносова (1968) та аспірантуру (1970). Музикант ансамблю «Веселье ребята» (1968), гітарист у джаз-оркестрі О.Лундстрема, керівник квартету «Лада» (1970–1971), соліст ансамблю «Бременские музыканты» (1971–1974), керівник і соліст ансамблю «Доктор Шлягер».

Автор музики до кінофільмів.

- 1988 «Приморський бульвар» / «Приморский бульвар», т/ф, 2 с. Реж. О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ДОГА Єуженіу (Євгеній) Дмитрович

Молдовський композитор.

Нар. 01.03.1937 р., с. Мокра Рибницького р-ну (Молдова).

Засл. діяч мист. Молдови (1974). Нар. арт. Молдови (1982). Нар. арт. СРСР (1987). Лауреат премії Ленінського комсомолу Молдови (1973), Держ. премії Молдови (1980), Держ. премії СРСР (1984). Кавалер Ордена Республіки Молдова (1997) та золотої медалі «Людина-2000» (США).

Закінчив Кишинівську держ. консерваторію ім. Г.Музическу по класах віолончелі Г.Хохлова (1960) та композиції С.Лобеля (1965). Артист оркестру Молдовського радіо і телебачення (1957–1962). Член репертуарно-редакційної колегії Міністерства культури Молдови (1967–1972). Викладач теорії музики в Кишинівському держ. музичному училищі ім. С.Т.Няги (1963–1967).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Лаутари» («Лаутары», 1971), «Табір іде в небо» («Табор уходит в небо», 1976), «Мій лагідний і ніжний звір» («Мой ласковый и нежный зверь», 1978), «Самотнім надається гуртожиток» («Одиноким предоставляется общежитие», 1983), «Казино» («Казино», 1991), «Чорна вуаль» («Черная вуаль», 1995), «Королева Марго» («Королева Марго», т/с, 1997), «Знову треба жити» («Опять надо жить», 1999) та ін.

Член Спілки композиторів СРСР, Спілки композиторів Росії, Спілки кінематографістів Молдови, Академії наук Молдови (з 1991).

Живе у Москві.

- 1980 «“Мерседес” тікає від погоні» / «“Мерседес” уходит от погони». У фільмі використано пісню В.Висоцького «Он не вернулся из боя». Естрадно-симфонічний оркестр Укртелерадіо, дир. Р.Бабич. Реж. Ю.Ляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1982 «Гонки по вертикалі» / «Гонки по вертикали», т/ф, 3 с. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Третій у п'ятому ряду» / «Третий в пятом ряду», т/ф. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. О.Самойле. Реж. С.Олійник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Якщо можеш, прости...» / «Если можешь, прости...» Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. О.Ітигілов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1984 «Що у Сенька було» / «Что у Сеньки было». Оркестр Держкіно СРСР, дир. М.Нерсесян. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1985 «Осінні ранки» / «Осенние утренники», т/ф, 2 с. Ансамбль солістів, кер. О.Самойле. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч». * Парт., авт.
- 1985 «Далекий голос зозулі», т/ф, 2 с. Реж. А.Шестопапов. «Укртелелефільм».

- 1987 «Повернення» / «Возвращение», т/ф, 2 с. Пісні на вірші М.Рубцова, В.Олефіренка. Виконавець М.Давидов. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1988 «Брате, знайди брата!» / «Брат, найди брата!» Реж. С.Сергейчикова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1991 «Увага, відьми!» / «Внимание, ведьмы!», т/ф. Реж. О.Амелін. Одеська кіностудія художніх фільмів, ТО «Одиссей» (Одеса) на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Вбивство в Саншайн Менор» / «Убийство в Саншайн Менор». Реж. Б.Небієрідзе. Кіностудія «Ялта-фільм», «Кинком» (Росія).
- 1991 «Панове артисти» / «Господа артисты». Реж. В.Панін. Кіностудія «Ялта-фільм», «Амерікус Ентерпрайзис» (США).
- 1991 «Путана» / «Путана». Реж. О.Ісаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів, ТВО «Дельта».
- 1993 «Незрівнянна». Реж. В.Панін. «Укртелефільм», «Ялта-фільм», кіностудія «Глобус».
- 1999 «Сьома каблучка чаклунки» / «Седьмое кольцо колдуньи», відео, 4 с. Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм», кіностудія «Пеликан» (Росія), компанія «ТВ-Центр» (Росія).
- 2004 «Я тебе люблю» / «Я тебя люблю», т/с, 10 с. Реж. В.Криштофович. Кінокомпанія «ДомФільм» (Росія) за участі студії «Ілюзіон-films» (Україна), «МостВидеофільм» (Росія).
- 2005 «Перше правило королеви» / «Первое правило королевы», т/с, 5 с. Реж. В.Криштофович. Кінокомпанія «ФільмПро» (Росія), телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія "1+1"» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Сьоме небо» / «Седьмое небо», т/с, 5 с. Реж. В.Криштофович. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія "1+1"» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2006 «Дім-фантом у придане» / «Дом-фантом в приданое», т/ф, 4 с. Реж. В.Криштофович. Компанія «Телекіно», ПП «Нове Українське кіно» за участі «Української Медійної Групи», телеканалу «СТС» (Росія), ТРК «Студія "1+1"» (Україна).

ДОМІНЧЕН Климентій Якович

Український композитор, диригент.

Нар. 25.11(08.12).1907 р., с. Студена, тепер Вінницької обл. Пом. 06.03.1993 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1962). Нар. арт. України (1973). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1986). Нагороджений орденами «Знак Пошани» (1951, 1960), Трудового Червоного Прапора (1976, 1982).

Закінчив Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка по класах

диригування О.Орлова і композиції В.Золотарьова (1931). Диригент Одеського театру опери та балету (1932–1934), симфонічних оркестрів у Луганську (1934–1935), Хабаровську (1936–1937), Новосибірську (1937–1938), головний диригент Миколаївської філармонії (1938–1941), диригент Осетинського (1942–1944) та Українського (1945–1951) радіо.

Автор музики до фільмів кіностудії «Київнаукфільм» «По річці Десні» («По реке Десне», 1961), «Відкриття підказує природа» («Открытие подсказывает природа», 1963), «Микола Самокиш (1860–1944)» (1966), «В Інституті ім. В.П.Філатова» («В Институте им. В.П.Филатова», 1965), фільмів-концертів «Пісні над Дніпром» (1957), «На крилах пісні» («На крыльях песни», 1961) у співавт. з А.Філіпенком та ін.

Був членом правління Спільки композиторів України та Спільки композиторів СРСР (з 1951), заступником голови правління Спільки композиторів України (1967–1974).

- 1959 «Друзі-товариші» / «Друзья-товарищи». Пісні на вірші Л.Рєви. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Павловський. Ялтинська кіностудія.
- 1961 «Іду до вас» / «Иду к вам». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Павловський. Ялтинська кіностудія.
- 1963 «Новели Красного дому» / «Новеллы Красного дома». Дир. В.Гнедаш. Реж. М.Мащенко, І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1965 «Лють» / «Ярость». Оркестр Українського радіо і телебачення, дир. В.Гнедаш. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.
- 1965 «Хочу вірити» / «Хочу верить». Дир. В.Гнедаш. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

ДРАГО Ігор Борисович

Український композитор.

Нар. 03.11.1923 р., м. Перм (Росія). Пом. 17.12.2003, м. Київ.

Засл. арт. України (1974). Нагороджений Срібною медаллю ім. О.Александрова (1977).

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції К.Данькевича і С.Орфєєва (1951). Концертмейстер Свердловського (тепер Єкатеринбурзький, 1943–1946) та Одеського (1946–1951) оперних театрів. Директор і викладач Чернігівського музичного училища (1951). Головний музичний редактор Комітету у справах мистецтв при Раді Міністрів України (потім Міністерства культури України, з 1952). Художній керівник Української республіканської естради (1956–1960). Відповідальний секретар Спільки композиторів України (1960–1969, 1971–1980).

Автор музики документального фільму «На Тарасовій горі» (1964).

1972 «Балада про мужність» / «Баллада о мужестве», т/ф. У фільмі використано музику ораторії «Дифірамби Севастополю» (5 ч.). Автор текстів В.Безкоровайний, А.Красовський. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл.

ДРЕМЛЮГА Микола Васильович

Український композитор, музикознавець, педагог, музично-громадський діяч. Нар. 09(22).06.1917 р., с. Бутурлинівка (тепер місто) Воронежської обл. (Росія). Пом. 18.12.1998 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1972). Нар. арт. України (1993). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1998). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1982).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького та історико-теоретичний факультет (1946), аспірантуру (1949). Викладач Київської консерваторії (з 1946), доцент (з 1965), професор (з 1978).

Був членом правління Спілки композиторів України.

1956 «Суета» / «Суета», ф/в. Реж. М.Афанасьєва. Київська кіностудія. * Парт., кл., авт.

1957 «Під золотим орлом» / «Под золотым орлом». Дир. П.Поляков. Реж. М.Афанасьєва. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ДУНАЄВСЬКИЙ Ісаак Осипович (Йосифович)

Російський композитор.

Нар. 18.(30).01.1900 р., м. Лохвиця, тепер Полтавської обл. Пом. 25.07.1955 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (1950). Лауреат Держ. премії СРСР (1941, 1951).

Закінчив Харківську консерваторію по класах скрипки Й.Ахрона, композиції С.Богатирьова (1919). Композитор і диригент Харківського російського драматичного театру (до 1924), музичний керівник Московського естрадного театру «Ермітаж» (1924–1926), завідувач музичної частини Московського театру сатири (1926–1929), музичний керівник і диригент Ленінградського (тепер Санкт-Петербурзький) мюзик-холу (1929–1934). Очолював ансамбль пісні і танцю Ленінградського будинку піонерів (1938–1941). Голова Ленінградського відділення Спілки композиторів СРСР (1937–1941). Художній керівник ансамблю Центрального будинку культури залізничників (1938–1948).

Жив у Москві (з 1943).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Веселі хлоп'ята» («Веселые ребята», 1934), «Три товарища» («Три товарища», 1935), «Цирк» («Цирк», 1936), «Весна» («Весна», 1947) та ін.

- 1937 «Багата наречена» / «Богатая невеста». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. І.Пир'єв. «Українфільм» (Київ).
- 1972 «Тільки ти» / «Только ты», за оперетою «Біла акація». Композитор Б.Клур. Оркестрування Є.Дергунова, Ю.Братолобова, М.Бойка. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. І.Ключарьов. Співають Д.Петриненко, В.Вотріна. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ДУНАЄВСЬКИЙ Максим Ісаакович

Російський композитор.

Нар. 15.01.1945 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1996).

Закінчив музичне училище при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1964), Московську консерваторію по класу композиції Т.Хренникова (1970). Музичний керівник естрадної студії Московського держ. університету ім. М.В.Ломоносова «Наш дом» (1964–1969), диригент оркестру Московського драматичного театру ім. Є.Вахтангова (1969–1974), головний диригент Московського мюзик-холу (1974–1975), керівник ансамблів «Фестиваль» (з 1979), художній керівник і головний диригент Державного естрадного оркестру РРФСР (колишній ім. Л.Утьосова, 1981–1985), музичний керівник Театру-студії музичної драми (з 1987).

Автор музики до кінофільмів «Карнавал» («Карнавал», 1981), «Мері Поппінс, до побачення!» («Мери Поппинс, до свидания!», 1983), «Білі ночі» («Белые ночи», 1992), «Померти від щастя та кохання» («Умереть от счастья и любви», 1996), «Кордон. Тайговий роман» («Граница. Таежный роман», т/с, 2000) у співавт. з І.Матвієнком, «Лицарський роман» («Рыцарский роман», 2000) та ін.

Жив у США (1980–1994).

Член Спільки композиторів Росії.

- 1978 «Д'Артаньян і три мушкетери» / «Д'Артаньян и три мушкетера», т/ф, 3 с. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Іподром» / «Ипподром». Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Куди він подінеться!» / «Куда он денется!» Пісні на вірші Л.Дербенцова. Вокально-інструментальний ансамбль «Фестиваль»; хореографічний ансамбль «Сувенір», худ. кер. Т.Голованова, балетм. С.Станєв. Співають М.Боярський, О.Рождественська. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Трест, який лопнув» / «Трест, который лопнул», т/ф, 3 с. Пісні на вірші Н.Олева. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1983 «Зелений фургон» / «Зеленый фургон», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Н.Олева. Співає Д.Харатьян. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1985 «У пошуках капітана Гранта» / «В поисках капитана Гранта», т/ф, 7 с. Разом з І.Кантюковим. У фільмі використано музику І.Дунаєвського. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «На вістрі меча» / «На острие меча». Оркестр Держкіно СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «Світла особистість» / «Светлая личность». Пісні на вірші Н.Олева. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1991 «І дідько з нами!» / «И черт с нами!» Пісні на вірші Л.Дербеньова. Реж. О.Павловський. Одеська кіновідеостудія, СП «Совхаліж».
- 1992 «Дитина на листопад» / «Ребенок к ноябрю». Реж. О.Павловський. Нова одеська кіновідеостудія на замовлення Укрдержкінофонду.
- 2002 «Атлантида» / «Атлантида». Пісні виконує Алсу. Реж. О.Павловський. Кінокомпанія «Фильм-Про» (Росія), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 2004 «12 стільців» / «12 стульев», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Н.Олева. Реж. М.Паперник. Телеканал «Інтер» (Україна), «Первый канал» (Росія).
- 2004 «Три мушкетери» / «Три мушкетера», мюзикл, 2 с. Реж. Т.Баркляя. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн», телеканал «Інтер» (Україна). Найкращий фільм у номінації «Музичні телевізійні ігрові фільми» ІV Міжнародного телекінофоруму «Разом» (Ялта, 2005).

ЕМІР Ельвіра Аппазівна

Українсько-татарська композиторка, педагог.

Нар. 16.09.1963 р., м. Чимкент (Казахстан).

Лауреат Держ. премії АР Крим (2002).

Закінчила Ташкентську держ. консерваторію по класу композиції С.Джаліла (1989). Викладач дитячої музичної школи у Бахчисараї (з 1992).

Член Національної спілки композиторів України.

- 2004 «Татарський триптих». У фільмі використано народну музику. Пісні виконують Е.Баталова, Е.Налбантова. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України, ТО «Веселка».

ЕТІНГЕР Лев Маркович – див. МАРКЕЛОВ Лев Маркович

ЕШПАЙ Андрій Якович

Російський композитор, піаніст.

Нар. 15.05.1925 р., м. Козьмодем'янськ Марійської АР (Росія).

Засл. діяч мист. Марійської АР (1961). Засл. діяч мист. Якутії (1964). Засл. діяч мист. Росії (1969). Засл. діяч мист. Мордовії (1973). Засл. діяч мист. Чувашії (1982). Нар. арт. Росії (1975). Нар. арт. СРСР (1981). Лауреат Держ. премії СРСР (1976), Ленінської премії (1986). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1945), «Знак Пошани» (1967), Трудового Червоного Прапора (1971), Леніна (1985), Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класах композиції Є.Голубева, фортепіано В.Софроніцького (1953), аспірантуру в А.Хачатуряна (1956). Викладач композиції Московської консерваторії (1965–1970).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Директор» («Директор», 1969), «Сьоме небо» («Седьмое небо», 1971), «Пізнє кохання» («Поздняя любовь», 1983), «Серце не камінь» («Сердце не камень», 1989), «Помирати легко» («Умирать легко», 1999) та ін.

Секретар (з 1960), перший секретар Спільки композиторів Росії (1973–1979). Член Спільки композиторів Дагестану, Міжнародної музичної ради при ЮНЕСКО (з 1977). Почесний член Товариства ім. Ф.Ліста (США, 1979).

- 1957 «Повість про перше кохання» / «Повесть о первой любви». Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1958 «Сторінки минулого» / «Страницы былого». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Кочетов, Є.Ташков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1959 «Спрага» / «Жажда». У фільмі використано музику П.Чайковського, Ф.Шопена. Дир. Є.Дущенко. Реж. Є.Ташков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1959 «Виправленому вірити» / «Исправленному верить». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Жилін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1960 «Сильніше за ураган» / «Сильнее урагана». Музика пісні П.Тодоровського, вірші Г.Поженяна. Дир. Д.Сипітинер. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1961 «Водив поїзди машиніст» / «Водил поезда машинист». Пісня на вірші Г.Поженяна. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Жилін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1963 «Приходьте завтра» / «Приходите завтра». Дир. Д.Сипітинер. Реж. Є.Ташков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1963 «Перший троллейбус» / «Первый троллейбус». Разом з Р.Бойком. Пісні на вірші Л.Дербеньова. Дир. Е.Хачатурян. Реж. І.Анненський. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіностудія ім. М.Горького (Росія).

- 1964 «Лушка» / «Лушка». Пісні на вірші Л.Дербеньова, В.Котова, М.Пляцковського. Дир. В.Тольба. Реж. Л.Безкодарний, І.Самборський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.
- 1981 «Довгий шлях у лабіринті» / «Долгий путь в лабиринте», т/ф, 3 с. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «Астролог» / «Звездочет», т/ф, 3 с. Реж. А.Тютюнник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЄВГЕНІДЗЕ Дато

Грузинський композитор, піаніст.

Нар. 02.12.1958 р., м. Тбілісі (Грузія).

Лауреат міжнародного конкурсу «Импровизация на заданую тему» (перша премія, Москва, 1979), Всесоюзного конкурсу молодих композиторів (перша премія, Москва, 1982), премії «Кращий музикант року» Грузії (1998). Нагороджений Почесним орденом республіки Грузія (2000).

Закінчив Московську держ. консерваторію по класу композиції М.Сидельникова (1982), аспірантуру в А.Лемана (1985). Викладав композицію та фортепіано в консерваторії м. Санта Круз (Іспанія, 1989–1992). Фундатор міжнародного музичного фестивалю «Декси–Тенеріфе» (Канарські о-ви, Іспанія, 1994).

Автор музики до багатьох фільмів, серед яких – «Балетмейстер» («Балетмейстер», 1995), «Коли Отар пішов» («Когда Отар ушел», 2004) та ін.

Член Спілки композиторів СРСР (з 1988).

- 2005 «Дев'ята рота» / «Девятая рота». Реж. Ф.Бондарчук. «Art Pictures Group» (Фінляндія), продюсерська компанія «Слово» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна) за підтримки Міністерства оборони Російської Федерації, Федерального агентства по культурі та кінематографії. Премія Російської академії кіномистецтва «Ника» в номінації «Найкраща музика до фільму» (Москва, 2006).

ЄВДОКИМОВ Іван Ігорович

Російський звукорежисер, аранжувальник.

Нар. 25.05.1964 р., м. Москва.

Закінчив Московське музичне училище ім. М.М.Іполітова-Іванова по класу фортепіано (1984). Працює звукорежисером студії Московського палацу молоді (з 1988).

- 1991 «Сім днів з російською красунею» / «Семь дней с русской красавицей». Разом із С.Рилєєвим. Реж. Ю.Володарський, Г.Делієв. Глядацький центр «Золотий Дюк» (Одеса).

ЄГОРОВ Вадим

Російський бард.

Нар. 07.05.1947 р., м. Еберсвальд (Німеччина).

Кандидат психологічних наук (1976).

Закінчив музичну школу по класу скрипки, Московський держ. педагогічний інститут ім. В.І.Леніна (1969).

Пише пісні (з 1961), у тому числі на власні вірші (з 1963).

1986 «Розмах крил» / «Размах крыльев». Автор і виконавець пісень. Композитори І.Вігнер, О.Грива. Ансамбль електронної музики, кер. І.Вігнер. Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЄГОРОВ Олександр Віталійович

Український музикант, співак.

Нар. 16.11.1967 р., м. Кременчук.

Лауреат Всесоюзного конкурсу молодих виконавців у м. Юрмалі (Латвія).

Займається продюсерською діяльністю в галузі естрадного виконавства.

Автор віршів пісень до фільмів «Четверта група» («Четвертая группа», 2006), «Лісовик» («Леший», 2006), «Лісовик-2» («Леший-2», 2007) та ін.

2003 «Снігова любов, або Сон зимової ночі» / «Снежная любовь, или Сон в зимнюю ночь», 2 с. Разом з В.Тишлером. Вірші «Романсу» – О.Єгорова. Виконує В.Гафт. Реж. О.Байрак. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Studio “Byrak”» (Київ), телеканал «Інтер» (Україна).

2007 «Скарб» / «Сокровище», т/ф, 2 с. Разом з О.Соціальським. Пісня на вірші А.Новак. Виконує А.Алішер. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».

ЄКІМОВ Олександр Маркович

Український музикант.

Нар. 22.11.1954 р., м. Львів.

Лауреат конкурсів естрадної пісні у складі вокально-інструментальних ансамблів.

Закінчив диригентське відділення Дрогобицького музичного училища (1984).

Навчався у Львівській держ. консерваторії ім. М.В.Лисенка (1984–1986).

Співак і гітарист Чернівецької філармонії (1978–1984). Учасник вокально-інструментальних ансамблів «Смерічка», «Жива вода», художній керівник ансамблів «Компас» (1985–1987), «Блюм бенд» (з 1994).

1999 «Аве, Маріє!» У фільмі використано музику Ф.Шуберта, Ж.Бізе. Інструментальний ансамбль, кер. О.Єкімов; фортепіано – В.Полянський; вокал – Н.Потапенко, Н.Гончаренко. Реж. Л.Єфіменко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ЄРЧЕНКО Олександр Володимирович

Український музикант.

Нар. 29.08.1954 р., с. Шахта № 29 Макиївського р-ну Донецької обл.

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка, диригентсько-хоровий факультет (1992). На творчій роботі.

2007 «Серцю не накажеш» / «Сердцу не прикажешь», т/ф, 100 с. У фільмі використано пісню «Florin Sever» «Ти і я» на вірші О.Вратарьова в аранжуванні О.Шака. Виконує дует «Барселона». Реж. О.Гойда, О.Тараненко, О.Масленников. Кінокомпанія «Фільм. UA», телекомпанія «Петербург – 5-й канал» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), компанія «Intra».

ЄФРЕМОВ Ігор Леонідович

Російський композитор.

Нар. 23.04.1939 р., м. Воронеж (Росія).

Навчався у Московській держ. консерваторії по класу композиції А.Хачатуряна (1963, 1965–1969). Закінчив Горьковську (тепер у Нижньому Новгороді) держ. консерваторію ім. М.І.Глинки по класу композиції А.Нестерова (1972). Музичний керівник естрадно-драматичної студії у Москві (1969–1970), музичний редактор Всесоюзного бюро пропаганди Спілки композиторів СРСР (1970–1971) і видавництва «Советский композитор» (1971–1973).

Автор музики до кінофільмів «Рік активного сонця» («Год активного солнца», 1982), «Жінки, яким пощастило» («Женщины, которым повезло», т/с, 1989) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1977 «Чарівний голос Джельсоміно» / «Волшебный голос Джельсомино», т/ф, 2 с. Пісні на вірші М.Танича, Л.Дербеньова. Реж. Т.Лисиціан. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЖДАНОВ Сергій Сергійович

Український композитор.

Нар. 02(15).01.1907 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 08.10.1968 р., м. Київ.

Закінчив Київський музичний технікум по класу фортепіано Г.Беклемішева (1929), Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка по класу композиції Л.Ревуцького (1934). Працював у кіно (з 1947).

Був членом Спілки композиторів України.

1956 «Коли співають солов'ї» / «Когда поют соловьи». Дир. П.Поляков. Реж. Є.Брюнчугін. Київська кіностудія. * Парт., авт., рук.

1958 «Сашко» / «Сашка». Пісні на вірші Л.Реви. Дир. П.Поляков. Реж. Є.Брюнчугін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1961 «Морська чайка» / «Морская чайка». Пісні на вірші П.Воронька. Дир. В.Тольба. Реж. Є.Брюнчугін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ЖДАНОВИЧ Сергій Едуардович

Білоруський продюсер, композитор, аранжувальник, поет.

Нар. 19.12.1974 р., м. Балаково Саратовської обл. (Росія).

Нагороджений пам'ятним знаком «За духовное возрождение» (Білорусь, 2000).

Закінчив Молодечненське музичне училище (відділення вокалу та струнних інструментів, 1994). Засновник продюсерського центру «NonStopРекордс» («NonStopRecords»).

Автор музики до частин серіалу «Фитиль» (2006–2007), музичного оформлення казки «Колиханка», телепрограми «Арсенал», телепроекту «Звуки шкіл» (2007) та ін.

- 2007 «Ідеальна дружина» / «Идеальная жена». Реж. В.Янковский. Кінокомпанії «Star Media» (Україна–Росія), «Капитал-фильм Irreal» (Україна–Росія).

ЖУКОВСЬКИЙ Герман Леонтійович

Український композитор.

Нар. 31.10(13.11).1913 р., м. Радзивилів (тепер Радивилів) Рівненської обл. Пом. 15.03.1976 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1958). Нар. арт. України (1973). Лауреат Держ. премії СРСР (1950). Нагороджений орденами Леніна (1960) та Червоної Зірки.

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класах фортепіано К.Михайлова (1937), композиції Л.Ревуцького (1941). Викладач Київської державної консерваторії ім. П.І.Чайковського (1951–1958).

Автор музики до фільму-концерту «Співає Україна» (1954), а також до науково-популярних фільмів «У світлі незримих променів» («В свете невидимых лучей», 1965), «Юрій Шумський» («Юрий Шумский», 1965), «Слово про Ігоря Савченка» («Слово об Игоре Савченко», 1965).

Був членом правління Спілки композиторів України, членом Спілки кінематографістів України.

- 1950 «Щедре літо» / «Щедрое лето». Пісні на вірші А.Малишка. Реж. Б.Барнет. Київська кіностудія. * Парт., кл., авт., рук.
- 1953 «Доля Марини» / «Судьба Марини». Пісні на вірші О.Новицького. Дир. В.Тольба. Реж. І.Шмарук, В.Івченко. Київська кіностудія. * Парт., авт.

- 1955 «Лимерівна». Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Лапокниш. Київська кіно-студія. * Парт., кл., авт.
- 1955 «Зірки на крилах» / «Звезды на крыльях». Пісні на вірші Є.Долматовського, П.Тичини. Дир. В.Тольба. Реж. І.Шмарук. Київська кіно-студія. * Парт., кл., авт.
- 1956 «Пропає безвісти» / «Безвести пропавший». Пісні на вірші О.Фат'янова. Дир. В.Тольба. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1957 «Ластівка» / «Ласточка». Дир. Є.Дущенко. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт., рук.
- 1957 «Матрос зійшов на берег» / «Матрос сошел на берег». Пісня на вірші І.Рядченка. Дир. А.Пресич. Реж. Г.Аронов, Л.Данилов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1958–1959 «Киянка» / «Киевлянка», к/тр, ч.1, 2. Пісні на вірші В.Сосюри. Дир. П.Поляков. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1959 «Чумацький шлях» / «Млечный путь». Пісня на вірші В.Карпека. Дир. А.Пресич. Балетм. Г.Чудак. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт., рук.
- 1960 «Люди моєї долини» / «Люди моей долины». Дир. І.Ключарьов. Реж. С.Навроцький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1960 «Спадкоємці» / «Наследники», 3 ч. к/тр «Киянка» / «Киевлянка». Пісні на вірші О.Новицького. Дир. П.Поляков. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1962 «Серед добрих людей» / «Среди добрых людей». Пісні на вірші О.Новицького. Дир. В.Тольба. Реж. Є.Брюнчугін, А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1962 «Закон Антарктиди» / «Закон Антарктиды». Пісні на вірші Л.Ошаніна. Дир. В.Тольба. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1964 «Космічний сплав» / «Космический сплав». Дир. С.Турчак. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1965 «Гадюка» / «Гадюка». Пісня на вірші Н.Кооль. Оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш, В.Тольба. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1966 «Два роки над прірвою» / «Два года над пропастью». Текст «Думи» – П.Тичини. Хор і симфонічний оркестр Українського радіо, дир. С.Турчак. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «Мир хатам, війна палацам», т/ф, 4 с. К/вар. – 1977 р. Пісня на вірші О.Новицького. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт., рук.

ЖУРБІН Олександр Борисович

Російський композитор.

Нар. 07.08.1945 р., м. Ташкент (Узбекистан).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції М.Пейка (1969), аспірантуру як музикознавець при Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова, керівник – Ю.Коган (1973).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Ескадрон гусар летючих» («Эскадрон гусар летучих», 1980), «Магія чорна і біла» («Магия черная и белая», 1983), «Кольє Шарлотти» («Колье Шарлотты», 1984), «Листи мертвої людини» («Письма мертвого человека», 1986) та ін.

Живе у США (з 1991), керівник емігрантського театру.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1987 «Обранець долі» / «Избранник судьбы», відео. Реж. В.Шиловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «Поляна казок» / «Поляна сказок», т/ф. Пісні на вірші В.Вишневецького. Реж. Л.Горовець. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 1991 «Блукаючі зірки» / «Блуждающие звезды», т/ф, 2 с. Пісні на вірші П.Грушка. Співають Т.Куїнжі, В.Стодушний. Реж. В.Шиловський. СП «Прім-Одесафільм», «Укрвідеоцентр», АКВО за участі Одеської кіностудії художніх фільмів, кіностудії «Мосфільм».

ЗАБАЛУЄВ Іван Миколайович

Український звукорежисер, аранжувальник.

Нар. 31.05.1973 р., м. Київ.

Закінчив інженерно-фізичний факультет Київського національного технологічного університету України (1996), Інститут телебачення і радіомовлення за спеціальністю «звукорежисер» (2002). Керівник відділу «Postproduction» Ялтинської кіностудії (з 2006).

Автор музики до документально-публіцистичного фільму «Той, що пробудив кам'яну державу» (реж. В.Онищенко, 2007).

- 2004 «Панна (Юрко і Марина) (з циклу “Любов – це...”», к/м. У фільмі звучить музика Ф.Лея, пісні гурту «Грусть пилота» з альбому «Русановские» «Чом ти не прийшов», «Маленький вассал». Реж. К.Кошка (Шафоренко). ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2005 «Полювання за тінню» / «Охота за тенью», т/ф, 2 с. У фільмі використано пісні гурту «ТНМК» «Пожежі міста Вавілон», «Марина», «Файна Юкрайна». Реж. К.Кошка (Шафоренко). Кінокомпанія «Фільм. UA», продюсерський центр «V.I.P.Zone (“Ви.Ай.Пи.Зоун”», телеканал «Інтер» (Україна).

- 2006 «Жіноча робота з ризиком для життя» / «Женская работа с риском для жизни», т/ф, 2 с. У фільмі використано музику Ф.Шопена. Реж. К.Кошка (Шафоренко). Кінокомпанії «4К», «Фільм. UA».
- 2007 «Ситуація-202» (2) «Страшна сила» / «Ситуация-202» (2) «Страшная сила», 2 с. Реж. К.Шіхар. Кінокомпанія «Star Media» (Україна-Росія), продюсерський центр «V.I.P.Zone („Ви.Ай.Пи.Зоун”)».
- 2007 «Ситуація-202» (3) «Хвороба руху» / «Ситуация-202» (3) «Болезнь движения», 2 с. Реж. К.Шіхар. Кінокомпанія «Star Media» (Україна-Росія), продюсерський центр «V.I.P.Zone („Ви.Ай.Пи.Зоун”)».
- 2007 «Ситуація-202» (4) «Особливий період» / «Ситуация-202» (4) «Особый период», 2 с. Реж. К.Шіхар. Кінокомпанія «Star Media» (Україна-Росія), продюсерський центр «V.I.P.Zone („Ви.Ай.Пи.Зоун”)».

ЗАГАЙКЕВИЧ Алла Леонідівна

Українська композиторка, педагог.

Нар. 17.12.1966 р., м. Хмельницьк.

Лауреат премії ім. Л.М.Ревуцького (2001), Національної премії ім. О.Довженка (2004). Фіналіст Міжнародного конкурсу мультимедійних творів «Blaue Brucke» (Дрезден, Німеччина, 2003). Стипендіат «Cite des Arts» (Париж, 1996), «Visby International Centre for Composers» («Studio ALPHA», 2004). Володар гранту Президента України – молодим митцям (1999), грантів Міжнародного фонду «Відродження» (1998, 2000).

Закінчила Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Іщенка (1990), аспірантуру в І.Пясковського (1993). Займалася дослідженнями українського автентичного співу у складі фольклорного ансамблю «Древо» (1986–1993). Навчалася на Річних курсах музичної інформатики та композиції в інституті «IRCAM» (Париж, Франція, семінари з композиції Б.Фернейхоу, Т.Мюрая, 1995–1996). Продовжувала освіту на майстер-курсах у м. Руайомо (Франція, 1999), Літніх курсах нової музики в м. Дармштадті (Німеччина, 2000). Викладає в НМАУ (з 1998), де заснувала Студію музичної інформатики за фінансової підтримки міжнародного фонду «Відродження» (1998), доцент (з 2007). Куратор міжнародних проектів електроакустичної музики «Електроакустика» та «ЕМ-ВІЗІЯ» в Києві (з 2003).

Автор музики неігрових фільмів «Сховок» (1992), «Тисмениця» (1995), електронної музики для аудіовізуальних інсталяцій та перформансів «Cosi fan tutti» (2000), «Тікати. Дихати. Мовчати» (2002), «Пори року на Майдані» (2004).

Член Національної спілки композиторів України (з 1993).

- 2002 «Мамай». Реж. О.Санін. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ГО «Західноєвропейський інститут», кіностудія «Фрески». Національна премія ім. О.Довженка (2004). Фільм був також висунутий від України на здобуття премії Американської академії кіномистецтва «Оскар».

- 2005 «Секонд хенд». Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2005 «Олігарх». Реж. О.Росіч. ГО «Західноєвропейський інститут», кіностудія «Фрески».
- 2006 «Ілюзія існування» / «Иллюзия существования». Реж. В.Йович. Кінокомпанія «Jovich Films» (Дніпропетровськ).

ЗАЙЦЕВ Євген Валерійович

Український музикант, звукорежисер, композитор-аранжувальник.

Нар. 29.03.1968 р., м. Київ.

Працював звукорежисером, аранжувальником, музичним редактором українських телекомпаній (з 1990), театру-студії «Жарт» (1994), композитором телекомпанії «1+1» (програма «СВ-Шоу», 1999). Учасник гуртів (клавішні інструменти) «ЯЯЯ» (1995–1997), «Ковбой-бенд» (1997–1999), «The Вйо» (1999–2001), «Импала» (2001–2002), «Брати Карамазови» (з 2002).

- 2003 «Дух землі» / «Дух земли», відео, 6 с. Реж. В.Янощук. «Разборн-ТВ», телекомпанія «АІТІ», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2003 «Плакальщик», 2 с. Реж. Б.Недич. Телеканали «РТР», «Інтер» (Україна).
- 2004 «Зцілення любов'ю» / «Исцеление любовью», т/ф, 190 с. Пісні на вірші Ю.Рогози, Є.Зайцева. Виконують Н.Рогоза, І.Богданов, О.Шевчук. Реж. Б.Недич. Кінокомпанія «Фільм. UA», ТО «Мамаду» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).
- 2005 «Банкірші» / «Банкирши», відео, 8 с. Реж. А.Бенкендорф. Телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Сестри по крові» / «Сестры по крови», т/с, 105 с. Автор віршів і виконавиця пісень Ю.Марченко. Реж. В.Рожко, О.Туранський. Телеканали «ОРТ», «Інтер» (Україна).
- 2005 «Право на любов» / «Право на любовь», т/с, 16 с. Реж. В.Дощук, В.Дяченко, Сьошечкін. ТО «Мамаду».
- 2006 «Вовчиця» / «Волчица», т/с, 230 с. Реж. Б.Недич. ТО «Мамаду», телеканал «Інтер» (Україна) на замовлення «Н.Р.Production».
- 2006 «Все включено» / «Все включено», т/с, 90 с. Пісні на вірші О.Блока, Ю.Марченко. Виконують Н.Рогоза, Ю.Марченко. Реж. В.Дощук, В.Дяченко, С.Альошечкін. Телеканали «НТВ», «Інтер» (Україна).
- 2006 «Ніяких проблем» / «Никаких проблем», к/м. Реж. В.Дощук. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і туризму України.
- 2006 «Без особливих прикмет» / «Без особых примет», відео, 2 с. Реж. В.Янощук. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Pronto production».
- 2007 «Ангел-охоронець» / «Ангел-хранитель», т/ф, 255 с. Пісня на вірші Ю.Марченко. Виконують Ю.Марченко, Є.Зайцев. Реж. Б.Недич.

«Київ телефільм», кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія) на замовлення ТРК «Студія “1+1”» (Україна).

ЗАКІРОВ Ільдар (Абдулхан)

Таджицький режисер.

Нар. 14.04.1978 р., м. Душанбе (Таджикистан).

Закінчив Таджикицький держ. інститут мистецтв ім. М.Турсунзаде з фаху «режисер телебачення і радіо» (2001). Навчався в Київському національному університеті театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого (2003–2005).

2003 «Білий метелик... Чорний метелик», к/м. Реж. І.Негреску. Національна кінематека України на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ЗАЛИВАЛОВ Олексій Георгійович

Російський композитор, актор.

Нар. 17.09.1957 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Закінчив Калінінградське музичне училище та композиторське відділення Ленінградської держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1982).

Автор і ведучий програми «В гостях у маестро» (телеканал «Культура», 2001–2003, Росія).

Знявся у кінофільмах «Фонтан» («Фонтан», 1988), «Сірано де Бержерак» («Сірано де Бержерак», 1989), «Вікно в Париж» («Окно в Париж», 1993), «Російська наречена» («Русская невеста», 1993), «Гірко!» («Горько!», 1998) та ін. Автор музики до фільмів «Фонтан» («Фонтан», 1988), «Вікно в Париж» («Окно в Париж») у співавт. з Ю.Мамінім (1993), «Гірко!» («Горько!», 1998), «Імперія під ударом» («Империя под ударом», т/с, 2000) та ін.

1991 «Дорога в парадиз» / «Дорога в парадиз». Композитор, актор. Реж. Ю.Белянський. СП «Прім-Одесафільм», Одеська кіностудія художніх фільмів.

1992 «Повітряні пірати» / «Воздушные пираты». Реж. І.Горобець. ТВО «Одеса», «Дума», Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЗАМШЕВ Адольф

Російський композитор.

Нар. 23.03.1937 р., м. Ташкент (Узбекистан). Пом. 08.04.1980 р., м. Москва.

Закінчив Ташкентську держ. консерваторію по класу композиції.

1972 «Петько в космосі» / «Петька в космосе», т/ф. Пісні на вірші Й.Діка. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЗАЦЕПІН Олександр Сергійович

Російський композитор.

Нар. 10.03.1926 р., м. Новосибірськ (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1997). Нар. арт. Росії (2001).

Закінчив Алма-Атинську (тепер Алматинська) держ. консерваторію по класу Є.Брусиловського (1956), потім у ній викладав (1957–1958).

Автор музики до художніх фільмів «Кавказька полонянка» («Кавказская пленница», 1966), «Діамантова рука» («Бриллиантовая рука», 1968), «Земля Санникова» («Земля Санникова», 1973), «31 червня» («31 июня», 1978), «Де знаходиться нофелет?» («Где находится нофелет?», 1987), «Східний коридор, або Рекет по...» («Восточный коридор, или Рэкет по...», 1990) та ін., а також до анімаційних «Літери з ящика радиста» («Буквы из ящика радиста», 1965), «Розпатланий горобець» («Растрепанный воробей», 1967). Знявся у фільмах «Душа» («Душа», 1981), «Артистка з Грибова» («Артистка из Грибова», 1988).

Жив у Москві (з 1959). Тепер мешкає у Парижі (з 1982).

Член Спілки композиторів Росії.

- 1966 «Формула райдуги» / «Формула радуги». Пісні на вірші Л.Дербеньова. Музика у виконанні експериментальних інструментів. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1968 «Від снігу до снігу» / «От снега до снега». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. Ю.Петров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Остання справа комісара Берлаха» / «Последнее дело комиссара Берлаха», т/ф, 2 с. Разом з О.Двоскіним. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1972 «Схованка біля Червоних каменів» / «Тайник у Красных камней», т/ф, 4 с. Разом із П.Сальниковим. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1975 «Капітан Немо» / «Капитан Немо», т/ф, 3 с. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1977 «Фантазії Веснухіна» / «Фантазии Веснухина», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Л.Дербеньова, В.Левіна. Реж. В.Харченко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1979 «Упізнай мене» / «Узнай меня». Пісні на вірші Л.Дербеньова. Вокально-інструментальний ансамбль «Аракс», кер. С.Рудницький, солісти Т.Анциферова, М.Альошин, С.Беліков. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1980 «Петля Оріона» / «Петля Ориона». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «Шабля без піхов» / «Сабля без ножен», т/ф. Пісні на вірші В.Левіна. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЗДОРЕНКО Юрій Вікторович

Український рок-музикант.

Нар. 30.12.1963 р., м. Київ.

Закінчив Київський машинобудівний технікум (1983). Музикант рок-колективів «Воплі Водопляса» (гітара, вокал, 1986–1992), групи «ЯЯЯ» (1994–1997), «Борщ» (з 2000).

2005 «На білому катері» / «На белом катере», т/ф. У фільмі використані пісні гурту «Борщ». Реж. В.Мельниченко. Продюсерський центр «Аляска» (Одеса).

ЗЕМФІРА (РАМАЗАНОВА Земфіра Талгатівна)

Узбецька співачка, автор пісень.

Нар. 28.08.1976 р., м. Уфа (Башкирія, Росія).

Лауреат Держ. молодіжної премії Узбекистану в галузі культури ім. Шайхзаді Баби́ча, премій журналів «Ом», «Fuzz» та ін.

Закінчила Уфимське училище мистецтв з фаху «естрадний вокал». Працювала звукооператором уфимської радіостанції «Європа плюс». Заснувала групу «Земфіра» (1998), з якою бере участь у численних фестивалях джазу, фанку, поп-музики.

2005 «Хепі піпл (Happy people)». Реж. О.Шапіро. Кінокомпанія «Паноптикум», «Lazaretti» за участі кінокомпанії «Елефант-філм».

ЗІВ Михайло Павлович

Російський композитор, музикознавець.

Нар. 25.05.1921 р., м. Москва. Пом. 30.05.1994 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1979). Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Д.Кабалевського (1947). Викладач музично-теоретичних дисциплін у музичному училищі при Московській консерваторії (1944–1953).

Автор музики до кінофільмів «Балада про солдата» («Баллада о солдате», 1959), «Королівська регата» («Королевская регата», 1966), «Вважайте мене дорослим» («Считайте меня взрослым», 1974), «Тривожна неділя» («Тревожное воскресенье», 1983) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1968 «Випадок із слідчої практики» / «Случай из следственной практики». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. А.Ройтман. Реж. Л.Агранович. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЗЛОТНИК Олександр Йосипович

Український композитор.

Нар. 15.11.1948 р., с. Тараща Київської обл.

Засл. діяч мист. України (1996). Нар. арт. України (1998). Нагороджений орденами Миколи Чудотворця «За примноження добра на землі» (1998), «За заслуги» III ст. (2003), Святого Станіслава III ст. (2004), Великою золотою медаллю «WIPO» (Всесвітня організація інтелектуальної власності, Женева, Швейцарія, 2003), почесною відзнакою Міністерства культури і мистецтв України (2003). Лауреат міжнародної премії ім. Сіді Таль (1998), міжнародної премії «Олімп» та орденської відзнаки «Суспільне визнання» (2004). Володар нагород «Колесо фортуни» (1999), «Кришталевий ріг достатку» (1999). Лауреат всеукраїнських фестивалів «Пісенний вернісаж» (1991–2003), міжнародних фестивалів «Шлягер року» (1996–2003).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах баяна І.Алексєєва, диригування М.Канерштейна (1971) та Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Красотова, Т.Малюкової (1983). Викладач Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.Драгоманова), дитячої музичної школи № 17 (1972–1978), Київського національного університету культури і мистецтв (з 1999), професор (з 2003).

Член Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України (з 2004). Член Всесвітньої організації фестивальних програм (Франція, 1999). Президент Міжнародного фестивалю «Слов'янський базар» (з 1999).

- 1977 «Хто за? Хто проти?», т/ф. Реж. Р.Єфіменко. «Укртелефільм».
- 1979 «Київські зустрічі» / «Киевские встречи», к/а, н. «Дотик» / «Прикосновение», к/м, реж. Б.Шиленко, та «Я вас зустрів...» / «Я встретил вас...», к/м, реж. В.Фещенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1980 «Платон мені друг» / «Платон мне друг». Пісні на вірші Ю.Рибчинського. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Шкурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1980 «Квіти лугові» / «Цветы луговые». Пісні на вірші Р.Рождественського. Естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. Р.Бабиш. Пісні виконують тріо Мареничів, вокально-інструментальний ансамбль «Жива вода». Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Під свист куль» / «Под свист пуль». Пісні на вірші В.Орлова. Заслужений симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. Б.Шиленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1982 «Репортаж на пам'ять», відео. Реж. Б.Шиленко. «Укртелефільм».
- 1982 «Узяти живим» / «Взять живым», т/ф, 3 с. Пісні на вірші Г.Поженяна.

- Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Республіка на колесах», відеоф/в, 2 с. Реж. Р.Єфіменко. «Укртелефільм».
- 1984 «День народження» / «День рождения», т/ф. Реж. Р.Єфіменко. «Укртелефільм».
- 1984 «У привидів в полоні» / «У призраков в плену». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1985 «За покликом серця» / «По зову сердца». Пісні на вірші Р.Рождественського. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. А.Ануфрієнко. Реж. Г.Шигаєва, С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1986 «Щасливий, хто любив» / «Счастлив, кто любил». Пісня на вірші В.Сосюри. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1986 «Прем'єра в Сосновці» / «Премьера в Сосновке», т/ф. Пісні на вірші В.Тушинової, В.Крищенко, І.Лазаревського, Б.Ценова. Вокально-інструментальний ансамбль «Смерічка»; Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. А.Микульський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1987 «Випадок з газетної практики» / «Случай из газетной практики», т/ф. Разом із В.Лащуком. Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. А.Ануфрієнко; інструментальна група «Дисплей», кер. В.Лащук. Реж. М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1987 «Вісімнадцятирічні» / «Восемнадцатилетние», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Ю.Рогози. Реж. Р.Єфіменко, С.Дудка. «Укртелефільм».
- 1987 «Поки є час» / «Пока есть время», т/ф. Пісні на вірші А.Пєскова, В.Півненка, С.Тельнюк. Виконавці тріо Мареничів. Дир. А.Ануфрієнко. Реж. Б.Шиленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Чорна долина». Пісні на вірші О.Льченко, А.Пєскова. Ансамбль «Джерело»; естрадний оркестр, кер. О.Злотник. Реж. Б.Шиленко. Кіновідеостудія «Джерело».
- 1992 «Американ бой» / «Американ бой». Реж. Б.Квашнюв. Студія «Юнівекс» за участі ВТО «Либідь» (Київ), студії «Укртелефільм».
- 1995 «Репортаж» / «Репортаж». Реж. В.Балкашинов. Студія «Панорама» (Київ) за участі Луганської облдирекції АППБ «Аваль».
- 2004 «Небо в горошок» / «Небо в горошек», т/с, 8 с. Аранжувальник О.Шак. Пісні на вірші Т.Гнедаш, О.Вратарьова, І.Лазаревського. Виконавці Т.Піскарьова, О.Шак, В.Мамчур. Реж. В.Балкашинов. Студія «4 Films» на замовлення телеканалу «Новий канал» (Київ).

ЗМОРОВИЧ Юрій Валентинович (псевд. ТРЕГУБ Тетяна)

Український кінорежисер, сценарист, музикант, художник, скульптор, поет, композитор-аматор.

Нар. 14.04.1946 р., м. Київ.

Нагороджений Спеціальною грамотою мерії та ключем від м. Бірмінгема, (Алабама, США). Лауреат Фестивалю імпровізаційного мистецтва «Birmingham-Impro-96» у номінаціях «музикант-імпровізатор», «кінорежисер», «режисер музично-театрального перформансу», «художник» і «скульптор».

Закінчив факультет теорії та історії мистецтв Київського держ. художнього інституту (тепер Національна академія мистецтв України, 1969), Ленінградський (тепер Санкт-Петербурзький) держ. інститут театру, музики і кінематографії за спеціальністю «режисер кіно і телебачення» (1981). Лаборант і старший технік лабораторії ядерної електроніки Інституту фізики АН УРСР (1962–1964), завідувач сектору народної архітектури, старший науковий співробітник Музею народної архітектури та побуту УРСР (1969–1972). Редактор, сценарист, режисер кіностудії «Київнаукфільм» (1972–1990). Художній керівник театру «ААА» Незалежного культурного центру «Доля» (1991–1995).

Автор музики, сценарист і режисер фільмів «Число множини. Час майбутній» («Число множественное. Время будущее», 1987), «Майстер і Маргарита. Вільний переклад з іспанської» («Мастер и Маргарита. Вольный перевод с испанского», 1989), «Песик» («Собачка», к/м, 1991). Записав понад 30 дисків авторської музики, де є єдиним виконавцем інструментальних і вокальних партій, звукорежисером, дизайнером і продюсером. Автор 3-х музичних телепроектів у програмі П.Полтарева «Полтарев-джаз» на ТВ «Табачук» (2002–2004).

Творчості митця присвячена кінострічка «Свій голос» («Свой голос», реж. І.Дерій, 2006).

1994 «Портрет без обличчя. Олександра Естер» / «Портрет без лица. Александра Эстер». Реж. Ю.Зморович. Національна кінематека України. «Гран Прі» за кращий документальний фільм «Євроан-дерграунд-фесту-98» (Краків, Польща – Чикаго, США).

2004 «“І світ мене не впіймав...” (Григорій Сковорода)», к/м. Реж. Ю.Зморович. Національна студія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ЗНАТОКОВ Юрій Володимирович

Український композитор.

Нар. 06.02.1926 р., м. Батумі (Грузія). Пом. 11.10.1998 р., м. Одеса.

Засл. діяч мист. України (1968). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1944), «Знак Пошани» (1960), Вітчизняної війни I ст. (1985).

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Когана (1951). Директор музичних шкіл № 4, № 1 в Одесі (1951, 1953–1962).

Був заступником голови (1962–1966), головою Одеської обласної організації

Спілки композиторів України (1966–1976), членом правління Спілки композиторів України і Спілки композиторів СРСР (1968–1975).

- 1965 «Комеск» / «Комэск», к/м. Реж. Г.Костюков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1968 «Останнє пасмо» / «Последняя прядь», к/м. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1972 «Платон Кречет». Реж. Б.Мешкіс. «Укртелефільм».
- 1974 «Касандра», ф/в. Реж. Ю.Некрасов, С.Сміян. «Укртелефільм».

ЗОЛОТУХІН Володимир Максимович

Український композитор, педагог.

Нар. 16.05.1936 р., м. Харків.

Засл. діяч мист. України (1987). Нар. арт. України (1996). Лауреат III Всесоюзного конкурсу композиторів СРСР (1969). Лауреат муніципальної премії ім. І.Слагіна (Харків, 1995), премії ім. Б.М.Лятошинського (1997), муніципальної премії ім. О.Масельського (Харків, 2001). Володар почесного звання «Харків'янин сторіччя» (2000).

Закінчив Харківську держ. консерваторію по класу композиції Д.Клебанова (1963). Стажувався в Москві у композиторів Р.Буніна та Б.Клюзнера, консультувався у Д.Шостаковича. Викладач Харківського держ. інституту культури (1963–1967), Харківського держ. інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського (з 1968), доцент (з 1982), професор (з 1989), очолює кафедру композиції та інструментування.

Автор музики до анімаційно-ігрового фільму «Вій. Історія, яку розказали заново» («Вий. История, рассказанная заново», відео, 2004).

Композитору присвячена кінострічка «Друга лірична симфонія Володимира Золотухіна» (1978).

Член Національної спілки композиторів України.

- 1959 «Коняче прізвище» / «Лошадиная фамилия», к/м. Реж. М.Кримець. Аматорська кіностудія БК заводу «Серп і молот» (Харків). Друга премія міжнародного фестивалю аматорських кінофільмів у Будапешті (Угорщина, 1961).
- 1962 «Коли починає людина свій шлях» / «Когда человек начинает свой путь», т/ф. Пісні на вірші С.Зелікіна. Реж. В.Воронов. Харківська студія ТБ на замовлення ЦТ СРСР.
- 1975 «Переходимо до любові» / «Переходим к любви», т/ф, 2 с. Реж. О.Мішурін, О.Фіалко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Рук.
- 1980 «Сімейне коло» / «Семейный круг». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. Г.Гаранян. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ЗУБКОВ Валерій Олександрович

Російський композитор.

Нар. 18.08.1939 р., м. Батумі (Азербайджан). Пом. 06.07.1985 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Чувашії.

Закінчив Мінське держ. музичне училище (Білорусь).

Автор музики до кінофільмів «Батьки і діти» («Отцы и дети», 1983), «Повернення Будулая» («Возвращение Будулая», 1985) у співавт. з І.Кантюковим та ін.

- 1979 «Циган» / «Цыган», т/ф, 4 с. Реж. О.Бланк. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Друге народження» / «Второе рождение», т/ф, 3 с. Разом з О.Пахмутовою. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Вторгнення» / «Вторжение». Автори віршів романсу П.Васильєв, тексту частушок С.Говорухін. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. С.Скрипка, М.Нерсеян; інструментальний ансамбль «Мелодия», кер. Г.Гаранян. Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Пригоди Тома Сойера і Гекльберрі Фінна» / «Приключения Тома Сойера и Гекльберри Финна», т/ф, 3 с. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1982 «Бій на перехресті» / «Бой на перекрестке», т/ф. Разом з І.Кантюковим. Пісні на вірші В.Харитонова, Є.Кряквичи. Реж. А.Тютюнник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Тепло рідної хати» / «Тепло родного дома», т/ф, 2 с. Пісні на вірші М.Рубцова. Реж. Г.Карюк. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1985 «Доки не випав сніг» / «Пока не выпал снег», т/ф. Разом з Є.Крилатовим. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЗУБОВ Олексій

Російський музикант.

Нар. 26.11.1936 р., м. Москва.

Закінчив фізичний факультет Московського держ. університету ім. М.В.Ломоносова.

Автор музики до фільмів «На зорі туманної юності» («На заре туманной юности», т/ф, 1970), «Невідомий, якого знали усі» («Неизвестный, которого знали все», т/с, 1972).

Емігрував до США (1984).

- 1979 «Забудьте слово “смерть”» / «Забудьте слово “смерть”». Державний симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Дубровський. Реж. С.Гаспаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЗУБЦОВ Євген Микитович

Український композитор, диригент.

Нар. 11.06.1920 р., м. Єнакієве, тепер Донецької обл. Пом. 01.05.1986 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1979).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Вілінського (1954). Музичний керівник Державного театралізованого джазу в Ростові-на-Дону (1937–1941, 1945–1949). Художній керівник Естрадного оркестру Української республіканської естради в Києві (1955–1959). На творчій роботі (з 1960).

Автор музики до науково-популярних фільмів «Азовське море» («Азовское море», 1961), «Нікитський ботанічний сад» («Никитский ботанический сад», 1962).

Був членом правління Спілки композиторів СРСР, членом правління та головою комісії естрадної музики Спілки композиторів України (з 1972).

- 1955 «Шляхи і долі» / «Пути и судьбы». Дир. К.Сімеонов. Реж. Я.Базелян. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1958 «Перший хлопець» / «Первый парень». Пісні на вірші Н.Хоменко, П.Глазового. Дир. К.Сімеонов. Реж. С.Параджанов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1960 «Їм було дев'ятнадцять» / «Им было девятнадцать». Пісні на вірші В.Карпека, І.Неверова. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Кочетов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1960 «Фортеця на колесах» / «Крепость на колесах». Дир. К.Сімеонов. Реж. О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1962 «Дивак-людина» / «Чудак-человек». Пісні на вірші Є.Бандуренка, І.Рядченка. Дир. Д.Сипітинер. Реж. В.Кочетов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1962 «Ми, двоє мужчин» / «Мы, двое мужчин». Дир. В.Тольба. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1962 «Королева бензоколонки» / «Королева бензоколонки». Пісні на вірші В.Сосюри. Дир. В.Зубков. Реж. О.Мішурін, М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1963 «Бджоли і люди» / «Пчелы и люди», к/м. Реж. О.Светлов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1964 «Повість про Пташкіна» / «Повесть о Пташкине». Пісня на вірші Н.Матвеевої. Оркестр оперної студії Київської держ. консерваторії, дир. В.Тольба. Реж. Б.Крижанівський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1964 «Зірка балету» / «Звезда балета». Пісні на вірші В.Сосюри. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Балетм. В.Вронський. Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

- 1965 «Дні льотні» / «Дни летные». Пісня на вірші В.Карпека. Реж. М.Літус, Л.Різін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1966 «На самоті з ніччю» / «Наедине с ночью». Пісня на вірші І.Рядченка. Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. С.Третяков, Б.Силаєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П. Довженка. * Парт., авт.
- 1967 «Непосиди» / «Непоседы». Пісні на вірші Б.Палійчука. Автор «Пісні романтиків» І.Кашпуров. Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Іванов, А.Народицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1968 «Утікач з “Янтарного”» / «Беглец из “Янтарного”». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Є.Брюнчутін, І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1968 «Експеримент доктора Абста» / «Эксперимент доктора Абста». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. А.Тимонішин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1969 «Де 0-42?» / «Где 0-42?». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1969 «Та сама ніч» / «Та самая ночь». Автор пісень В.Винарський. Державний симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Паскару за участі О.Муратова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Випадкова адреса» / «Случайный адрес». Пісні на вірші В.Суслова. Реж. І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1971 «Крутий горизонт» / «Крутой горизонт». Оркестр Українського радіо і телебачення, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Зоряний цвіт» / «Звездный цвет». Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.
- 1972 «Довіра» / «Доверие», т/ф, 2 с. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1972 «Жодного дня без пригод» / «Ни дня без приключений». Пісні на вірші В.Суслова. Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. І.Ключарьов. Реж. І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1975 «Дивитися в очі» / «Смотреть в глаза». Пісня на вірші А.Кравченка. Виконує Л.Лещенко. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глушченко. Реж. В.Луговський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

- 1975 «Не віддавай королеву!» / «Не отдавай королеву!», т/ф, 2 с. Пісні на вірші І.Шаферана. Реж. О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1978 «Алтунін приймає рішення» / «Алтунин принимает решение», т/ф, 3 с. Реж. О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П. Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1979 «Мій генерал» / «Мой генерал», т/ф, 2 с. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1981 «Капіж» / «Капель». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.

ІВАНОВИЧ Светко

- 1974 «Весілля» / «Свадьба». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Р.Шаранович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка спільно з «Фільмскі студіо Титоград» (Югославія). * Парт., авт.

ІЛЬІН Вадим Григорович

Український композитор.

Нар. 05.01.1942 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1989). Лауреат всесоюзного та республіканського конкурсів на кращий твір.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Скорика (1971). Працював піаністом і керівником естрадних оркестрів (1959–1967). Художній керівник вокального ансамблю «Мрія».

Автор музики до анімафільмів «День везіння» («День везения», 1983), «Казка про карасів, зайців і бублики» («Сказка о карасях, зайцах и баранках», 1994).

Живе в Ізраїлі (з 1991).

Член Національної спілки композиторів України.

- 1975 «Там вдалині, за рікою» / «Там вдали, за рекой». Пісня на вірші Ю.Рибчинського. Київський камерний оркестр, дир. І.Ключарьов. Реж. М.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юность».
- 1976 «Місце спринтера вакантне» / «Место спринтера вакантно». Київський камерний оркестр, дир. І.Ключарьов. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ПРОДОВ Єгор Михайлович

Український, російський звукорежисер, аранжувальник.

Нар. 30.06.1966 р., м. Київ.

Закінчив вечірню музичну школу ім. К.Стеценка (1984). Працював у філармоніях Краснодар (1987–1988), Рязані (1988–1996). Музичний керівник ансамблю «Зодчие». Музичний керівник телеканалу «Марія» (Росія). Головний звукорежисер «Star Media» (з 2007).

Автор звукового оформлення телепередач, відеокліпів та аранжувальник пісень сучасних естрадних співаків Росії та України.

2003 «Європейський конвой» / «Европейский конвой», т/ф, 4 с. Реж. А.Бенкендорф. Кінокомпанія «Фільм. UA», телеканал «Інтер» (Україна).

ЙОРИШ Володимир Якович

Український композитор, диригент.

Нар. 13(25).11.1899 р., м. Катеринослав (тепер Дніпропетровськ). Пом. 21.06.1945 р., м. Київ.

Засл. арт. України (1932).

Закінчив Катеринославське музичне училище по класу фортепіано (1917), Дніпропетровський музичний технікум по класах диригування Л.Цейтліна, композиції К.Корчмарьова (1924). Завідувач музичної частини Українського драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка у Дніпропетровську (з 1920). Викладач Дніпропетровського музичного технікуму (1924–1928). Головний диригент Першої пересувної української опери (1928–1931), диригент Дніпропетровського (1931–1934), Київського (з 1934) театрів опери та балету.

1936 «Наталка Полтавка» / «Наталка Полтавка», екранізація однойменної опери М.Лисенка. Грає К.Осмяловська, співають М.Литвиненко-Вольгемут, І.Паторжинський, Г.Манько, М.Платонов, Ю.Шестаковська, С.Скурат. Реж. І.Кавалерідзе. «Українфільм» (Київ).

1937 «Запорожець за Дунаєм», екранізація однойменної опери С.Гулака-Артемовського. Муз. кер. М.Вериківський. Реж. І.Кавалерідзе. «Українфільм» (Київ).

КАБАЛЕВСЬКИЙ Дмитро Борисович

Російський композитор, педагог, громадський діяч.

Нар. 17(30).12.1904 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 14.11.1987 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1946). Нар. арт. Росії (1946). Нар. арт. СРСР (1963). Лауреат Держ. премії СРСР (1946, 1949, 1951, 1980), Держ. премії Росії (1966), Ленінської премії (1972), премії Ленінського комсомолу (1984). Нагороджений орденами «Знак Пошани» (1940), Леніна (1964, 1971, 1974, 1984), Трудового Червоного Прапора (1966). Герой Соціалістичної Праці (1974). Доктор мистецтвознавства (1965).

Займався в Московському музичному технікумі ім. О.Скрябіна по класу фортепіано В.Селиванова (1919–1925). Закінчив Московську консерваторію по класах композиції М.Мяковського (1929), фортепіано О.Гольденвейзера (1930). Викладач Московської консерваторії (з 1930), доцент (з 1932), професор (з 1939). Завідувач сектору музики Інституту історії мистецтв АН СРСР (1949–1952).

Автор музики до кінофільмів «Академік Іван Павлов» («Академик Иван Павлов», 1949), «Сестри» («Сестры», 1957), «Похмурий ранок» («Хмурое утро», 1959) та ін.

Був членом президії Оргкомітету (1939–1948), секретарем правління Спілки композиторів СРСР (з 1952), дійсним членом Академії педагогічних наук СРСР (з 1971), членом багатьох міжнародних музичних організацій.

- 1935 «Аероград» / «Аэроград». Пісні на вірші В.Гусева. Реж. О.Довженко. Кіностудія «Мосфільм», «Українфільм» (Київ).
- 1939 «Щорс» / «Щорс». Пісні на вірші А.Малишка. Дир. С.Гіндін. Реж. О.Довженко. Київська кіностудія. Відновлений у 1964 р. на кіностудії «Мосфільм». Сталінська премія I ст. (1941).

КАЖЛАЄВ Мурад Магомедович

Дагестанський композитор.

Нар. 15.01.1931 р., м. Баку (Азербайджан).

Засл. діяч мист. Росії (1960). Засл. діяч мист. Чувашії (1973). Нар. арт. Росії (1978). Нар. арт. СРСР (1981). Лауреат Держ. премії Дагестану (1967), Держ. премії Росії ім. М.І.Глинки (1970). Переможець Міжнародного конкурсу композиторів у Відні (Австрія, перша премія та Золота медаль, 1959), III Міжнародного фестивалю джазової музики (Прага, друга премія та приз ім. Я.Єжека, 1966). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1971).

Закінчив Азербайджанську держ. консерваторію ім. У.Гаджибекова по класу композиції Б.Зейдмана (1955). Викладач музичного училища в Махачкалі (1955–1958). Головний диригент симфонічного оркестру Дагестанського радіо (1957–1958). Художній керівник Дагестанської філармонії (1963–1964).

Автор музики до кінофільму «Хмари покидають небо» («Тучи покидают небо», 1959) та ін.

Голова правління Спілки композиторів Дагестану (1963–1973), Спілки композиторів Росії (1968), був членом правління Спілки композиторів СРСР, член правління Спілки композиторів Росії.

- 1965 «Іноземка» / «Иностранка». Автор тексту піонерської пісні. Пісні на вірші Н.Матвеевої. Реж. К.Жук, О.Сірий. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Ви Петька не бачили?» / «Вы Петьку не видели?» Пісні на вірші М.Танича. Оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. В.Попов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юность». * Парг.
- 1980 «Снігове весілля» / «Снежная свадьба». Симфонічний оркестр Державного комітету СРСР по кінематографії, Естрадний оркестр Дагестанського радіо і телебачення, дир. М.Кажлаєв. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

КАЗЄНІН Владислав Ігорович

Російський композитор.

Нар. 21.05.1937 р., м. Кіров (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1980). Нар. арт. Росії (1996). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1986), «За заслуги перед Отечеством» IV ст. (2002). Почесний діяч Спілки композиторів Росії.

Закінчив Уральську держ. консерваторію ім. М.П.Мусоргського по класах композиції Н.Хлопкова (1960), фортепіано (1961). Викладач Свердловського (тепер Єкатеринбурзьке) музичного училища ім. П.І.Чайковського (1960–1962), Уральської консерваторії (1962–1968). Живе у Москві (з 1968). Головний редактор Всесоюзного бюро пропаганди радянської музики (1968–1970). Заступник міністра культури СРСР (1987–1989).

Автор музики до кінофільмів «Здрастуйте, я Ваша тьотя» («Здравствуйте, я Ваша тетя», 1975), «Аэропорт із службового входу» («Аэропорт со служебного входа», 1986), анімафільму «Лісові казки» («Лесные сказки», 1988) та ін.

Відповідальний секретар правління Московської організації Спілки композиторів Росії (1970–1973), секретар (з 1973), заступник голови правління Спілки композиторів Росії (з 1979).

- 1973 «Про Вітю, про Машу і морську піхоту» / «Про Витю, про Машу и морскую пехоту». Пісні на вірші І.Рядченка, М.Садовського. Оркестр Державного комітету Ради Міністрів СРСР по кінематографії, дир. Д.Штильман. Реж. М.Пташук. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КАЛАНДЬОНОК Микола Анатолійович

Український композитор.

Нар. 01.01.1949 р., с. Мстиж Мінської обл. (Білорусь).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія

України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1978). Викладач музично-теоретичних дисциплін школи клубу «Квант» (1978–1982) та Київського держ. музичного училища ім. Р.М.Глієра (1982–1986).

Автор музики документальних фільмів «Просвітлої дороги свічка чорна» (1991), «Нехай святиться ім'я Твоє» («Да святиться имя Твое», 1992), обидва у співавт. з В.Пацукевичем, «Златокрай» (1995), «Зоряний капітан» (2004), «Той самий Макаров» (2004).

Член Національної ліги українських композиторів.

1991 «Голод-33». Разом із В.Пацукевичем. Реж. О.Янчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Закарпатський комерційний банк «Лісбанк», ВТО «Фест-Земля» (Україна).

1991 «Тримайся, козаче!» Разом із В.Пацукевичем. Державний оркестр українських народних інструментів, дир. В.Гуцал. Реж. В.Семанів. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Третьє ТО «Земля».

КАЛЛОШ Шандор Ернестович

Український та російський композитор, скрипаль, лютніст, диригент.

Нар. 23.10.1935 р., м. Чернівці.

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу композиції та теорії музики А.Солтиса (1961), аспірантуру при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класах композиції Ю.Шапоріна, теорії музики С.Скребкова (1964). Скрипаль у симфонічних та оперних оркестрах (1954–1963). Виступає як лютніст (з 1971), диригент (з 1975), соліст Московської філармонії (з 1975).

Автор музики до кінофільмів «Прикордонний пес Алий» («Пограничный пес Алий», 1979), «Візит дами» («Визит дамы», 1989), «Аріель» («Ариэль», 1992), «Тяжіння сонця» («Притяжение солнца», 1998) та ін., а також анімафільму «Чудо Мороз» («Чудо Мороз», 1974).

Член Спілки композиторів Росії.

1990 «Рябий пес, що біжить краєм моря» / «Пегий пес, бегущий краем моря», т/ф, 2 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков. Реж. К.Геворкян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка за участі фірм «Альянс фільмопродукціон», «Регіна Циглер фільмопродукціон» (Західний Берлін), «ЦДФ» (ФРН), ТОО «Талисман».

1991 «Оберіг». Реж. М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТОО «Нерв» за участі ЧСТ.

1993 «Дафніс і Хлоя» / «Дафнис и Хлоя». Реж. Ю.Кузьменко. Одеське відділення ТОО «Странник».

1993 «Дика любов» / «Дикая любовь». Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1993 «По прямій» / «По прямой». Реж. С.Чліянц. ТОО «Одіссей» (Одеса).

- 1994 «Декілька любовних історій» / «Несколько любовных историй». Реж. А.Бенкендорф. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, фірма «Seelex».
- 1997 «Принцеса на бобах» / «Принцесса на бобах». Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України, студія «Шанс» (Росія) за участі компанії «ТВ-Центр» (Росія).

КАМЕННИЙ (справж. ШТЕЙМАН) Олександр Едуардович

Український юрист, в минулому бард.

Нар. 25.06.1950 р.

Працював у міліції, в газетах «Судовий вісник», «Обозрение», «Одесский вестник» (Одеса).

- 1988 «Соловейко», к/м. Пісні. Реж. І.Шевченко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КАМІНСЬКИЙ Віктор Євстахійович

Український композитор, педагог.

Нар. 08.04.1953 р., с. Нивра Тернопільської обл.

Засл. діяч мист. України (1995). Лауреат премії ім. М.В.Лисенка (2000), Національної премії України ім. Т.Г.Шевченка (2005).

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу композиції В.Флиса (1977), аспірантуру при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класу композиції Т.Хренникова (1986). Викладач Рівненського держ. інституту культури (1977–1978), Львівської консерваторії (з 1978), доцент (з 1996), професор (з 1999).

Член Національної спілки композиторів України.

- 1991 «Павло Полуботок», ф/в, 2 с. Реж. В.Вобочек, Ф.Стригун. «Укртелефільм».

КАНТЮКОВ Ігор Васильович

Російський композитор, музикант.

Нар. 29.12.1945 р., м. Тула (Росія).

Закінчив Тульське музичне училище ім. О.С.Даргомижського по класу баяна (1964). Музикант оркестрів А.Кролла (1968–1971), Е.Рознера (1971–1973), Державного симфонічного оркестру кінематографії СРСР (1979), ансамблю «Мелодия» (1979–1991). На творчій роботі.

Автор музики до кінофільмів «Повернення Будулая» («Возвращение Будулая», т/ф, 1985) у співавт. з В.Зубковим, «Чорна стріла» («Черная стрела», 1985), «В

російському стилі» («В русском стиле», 1991), «Квадрат» («Квадрат», 1995), «Рейнджер з атомної зони» («Рейнджер из атомной зоны», 1999), «Особливий випадок» («Особый случай», 2000) та ін.

- 1982 «Білий танець» / «Белый танец», т/ф. Реж. В.Виноградов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Бій на перехресті» / «Бой на перекрестке», т/ф, 2 с. Разом із В.Зубковим. Пісні на вірші В.Харитонова, Є.Кряквича. Реж. А.Тютюнник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Военно-польовий роман» / «Военно-полевой роман». Разом із П.Тодоровським. Пісня на вірші Г.Шпаликова. Оркестр Держкіно СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. П.Тодоровський. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіностудія «Мосфільм». Фільм-призер Республіканського кінофестивалю (Жданов, тепер Маріуполь, 1983), Всесоюзного кінофестивалю (Київ, 1984), Міжнародних кінофестивалів у Західному Берліні (1984) і Вальядоліді (Іспанія, 1984).
- 1985 «У пошуках капітана Гранта» / «В поисках капитана Гранта», т/ф, 7 с. Разом із М.Дунаєвським. У фільмі використано музику І.Дунаєвського. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «Будь-що-будь!» / «Была не была!», т/ф, 2 с. Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «Ранкове шосе» / «Утреннее шоссе». Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1990 «Ай лав ю, Петровичу!» / «Ай лав ю, Петрович!» Реж. В.Колгаєв. ТО «Одіссей» (Одеса) на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Господня риба» / «Господня рыба». Реж. В.Колгаєв. ТО «Одіссей» (Одеса), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1991 «Кур'єр на схід» / «Курьер на восток». Реж. О.Басати, М.Джосоев. ВО «ФБ-33» (Одеса).
- 1992 «Ченч» / «Ченч». Реж. Р.Гай. «Аспарк-фільм».
- 1993 «Сторонній» («Жираф») / «Посторонний» («Жираф»). Реж. В.Климов. «Мустанг».
- 1995 «Наскок» / «Налет». Реж. І.Шевченко. Кінокомпанія «Оріон», ВТО «Одеса».
- 1995 «Потяг до Брукліна» / «Поезд до Бруклина». Разом з О.Газмановим. Реж. В.Федосов. Кінофірма «Будущее» (Одеса), «Линком» (Росія), Одеська кіностудія художніх фільмів.

КАНЧЕЛІ Георгій (Гія, Гіві) Олександрович

Грузинський композитор.

Нар. 10.08.1935 р., м. Тбілісі (Грузія).

Засл. діяч мист. Грузії (1973). Нар. арт. Грузії (1980). Нар. арт. СРСР (1988). Лау-

реат Держ. премії СРСР (1976), Держ. премії Грузії (1981). Нагороджений премією «Тріумф» (1999).

Закінчив Тбіліський держ. університет (1959) і Тбіліську держ. консерваторію ім. В.Сараджишвілі по класу композиції І.Тускії (1963). Викладач Тбіліської консерваторії (з 1970). Завідувач музичної частини Тбіліського драматичного театру ім. Ш.Руставелі (з 1971).

Автор музики до кінофільмів «Міміно» («Мимино», 1977), «Декілька інтерв'ю з особистих питань» («Несколько интервью по личным вопросам», 1978), «Ханума» («Ханума», 1978), «Паспорт» («Паспорт», 1990), «Фортуна» («Фортуна», 2000) та ін.

Був першим секретарем правління Спілки композиторів Грузії (1984), секретарем правління Спілки композиторів СРСР (1986).

Живе в Західній Європі (з 1991). Працює у Фламандському Королівському симфонічному оркестрі (Антверпен, Бельгія, з 1995).

- 1980 «Чекаю і сподіваюся» / «Жду и надеюсь», т/ф, 2 с. Реж. С.Шахбазян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1988 «Це було минулого літа» / «Это было прошлым летом», т/ф, 2 с. Реж. Н.Збандут. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Невстановлена особа» / «Неустановленное лицо». Реж. Н.Збандут. Одеська кіновідеостудія.
- 1991 «Пустеля» / «Пустыня», т/ф, 2 с. Реж. М.Кац. ТО «Одіссей» (Одеса), «Дягилев-центр» (Росія) на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.

КАРАБИЦЬ Іван Федорович

Український композитор, педагог, громадський діяч.

Нар. 17.01.1945 р., с. Ялта Донецької обл. Пом. 20.01.2002 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1974). Нар. арт. України (1991). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1978), премії ім. Ленінського комсомолу (1981).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського і М.Скорика (1971), аспірантуру (1975). Диригент Ансамблю пісні й танцю Київського військового округу (1968–1974). Викладач композиції НМАУ, доцент (з 1983), професор (з 1998). Засновник і музичний керівник щорічного міжнародного фестивалю «Київ Музик Фест» (з 1990). Художній керівник Національного ансамблю солістів України «Київська камерата» (з 1995). Художній керівник Центру музичної інформації Національної спілки композиторів України (з 1998).

Автор музики до науково-популярного фільму «Іллічеве поле» (1977) та 18-ти анімафільмів, серед яких «Зубна бувальщина» («Зубная былль», 1972), «Була в слона мрія» (1973), «Півник і Сонечко» (1974), «Хлопчик з уздечкою» («Маль-

чик с уздечкой», 1974), «Ниточка та кошенья» (1975), «Мама, тато і золота рибка» (1976), «Хто у лісі хазяїн» (1976), «Журавушка» (1982), «Дощику, дощику припусти» (1982), «Різнокольорова історія» («Разноцветная история», 1986), «Різдвяна казка» («Рождественская сказка», 1993) та ін.

Був секретарем правління Національної спілки композиторів України, членом Національної спілки кінематографістів України.

- 1969 «Вулиця тринадцяти тополь» / «Улица тринадцати тополей». Пісні В.Винарського. Інструментальний ансамбль, кер. І.Ключарьов. Реж. В.Іванов, А.Народицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «Комісари». Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1974 «Земні та небесні пригоди» / «Земные и небесные приключения». Пісні на вірші В.Суслова. Естрадний оркестр, дир. І.Ключарьов. Реж. І.Ветров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1976 «Острів юності» / «Остров юности». Музика та вірші пісні Є.Клячкіна. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Слупський, Б.Шиленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1979 «Дачна поїздка сержанта Цибулі» / «Дачная поездка сержанта Цыбули». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. М.Літус, В.Шуцько. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1982 «Житіє святих сестер» / «Житие святых сестер». Оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. С.Сергейчикова. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Без року тиждень» / «Без году неделя», т/ф. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1984 «Тепло студеної землі» / «Тепло студенной земли», т/ф, 2 с. Пісні на вірші П.Висоцького. Ансамбль солістів Державного симфонічного оркестру УРСР, дир. І.Карабиць. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч». * Парт., авт.
- 1984 «Іванко і цар Поганин». Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм».
- 1985 «Слухати у відсіках» / «Слушать в отсеках», т/ф, 2 с. Пісня на вірші О.Жарова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч». * Парт., авт.
- 1985 «Чудеса в Гарбузянах», відео. Реж. І.Кобрін. «Укртелефільм».
- 1987 «Поранені камені» / «Раненые камни», т/ф, 3 с. Вірші К.Кулієва. Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. А.Ануфрієнко. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1988 «Дорога в пекло» / «Дорога в ад», т/ф, 2 с. Пісня на вірші М.Добропранова. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Із життя Остапа Вишні», т/ф. Реж. Я.Ланчак. Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, «Союзтелефільм» (Росія) на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1995 «Партитура на могильному камені». Реж. Я.Лупій. Кіновідеостудія «Благовіст» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України за сприяння НРЦ «Горн» та Одеської кіностудії художніх фільмів.
- 2001 «На полі крові. "Akeldama"». Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

КАРАВАЙЧУК Олег Миколайович

Російський піаніст, композитор.

Нар. 28.12.1927 р., м. Київ.

Навчався в Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова по класу фортепіано (1945–1951).

Автор музики до багатьох кінофільмів – «Два капітани» («Два капитана», 1955), «Біля Крутого яру» («У Крутого яра», 1961), «Монолог» («Монолог», 1970), «Чужі листи» («Чужие письма», 1975), «Фуєте» («Фуэте», 1986), «Рік Собаки» («Год Собаки», 1994) та ін. Знявся у фільмах «Люблю тебе, життя» («Люблю тебя, жизнь», 1960), «Місто майстрів» («Город мастеров», 1965), «Житіє і вознесіння Юрася Братчика» («Житие и вознесение Юрася Братчика», 1968), «Секундомір» («Секундомер», 1970).

Живе у Франції.

- 1962 «Ніколи» / «Никогда». Дир. О.Каравайчук. Реж. П.Тодоровський, В.Дяченко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1963 «Молодий» / «Молодожен», к/м. Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1963 «Таємниця» / «Тайна». Реж. Ф.Гасанов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1964 «Царі» / «Цари». Автор пісень М.Машкін. Ансамбль солістів Ленінградської держ. філармонії, дир. О.Каравайчук; народний інструментальний ансамбль Рахівського лісокомбінату. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1965 «Погоня» / «Погоня». Реж. В.Ісаков, Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1966 «Явдоха Павлівна» / «Авдотья Павловна». Ансамбль солістів Ленінградської держ. філармонії. Реж. О.Муратов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1967 «Короткі зустрічі» / «Короткие встречи». Ансамбль солістів Ленінградської держ. філармонії, дир. О.Каравайчук. Реж. К.Муратова. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1967 «Останній феєрверк» / «Последний фейерверк», к/м. Реж. А.Черченко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1969 «Увага, цунамі!» / «Внимание, цунами!» Пісні на вірші В.Висоцького. Оркестр Ленінградської держ. філармонії, хор Ленінградської капели, дир. О.Каравайчук. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Міський романс» / «Городской романс». Реж. П.Тодоровський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Чи вмієте ви жити?» Автор віршів пісні та реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1971 «Довгі проводи» / «Долгие провода». Реж. К.Муратова. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1972–1973 «Стара фортеця» / «Старая крепость», т/трилогія, с. 4, 5 «Дім з привидами» / «Дом с привидениями», та с. 6, 7 «Місто біля моря» / «Город у моря». Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Чорна курка, або Підземні жителі» / «Черная курица, или Подземные жители». У фільмі використано музику Дж.Перголезі. Ансамбль «Хортус-Музикус», дир. О.Каравайчук. Балетм. В.Бутримович. Реж. В.Гресь. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1983 «Щастя Никифора Бубнова» / «Счастье Никифора Бубнова». Реж. Р.Сергієнко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1988 «Нові пригоди янки при дворі короля Артура» / «Новые приключения янки при дворе короля Артура», 2 с. Пісні В.Доліної. Реж. В.Гресь. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Провінційний анекдот» / «Провинциальный анекдот», к/м. У фільмі використано музику Р.Щедрина. Реж. Н.Кіракозова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КАРАМИШЕВ Борис Павлович

Російський композитор, диригент.

Нар. 15.05.1915 р., м. Петроград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Росії (1980). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1943) та Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Ленінградське (тепер Санкт-Петербурзьке) музичне училище по класах композиції П.Рязанова та І.Пустильника, диригування Б.Тиллеса (1939). Керівник Ленінградського молодіжного естрадного оркестру (1934–1939), червоноармійського оркестру (1939–1941). Начальник фронтових духових оркестрів (1941–1945). Диригент естрадного оркестру саду «Эрмитаж» (Москва, 1952–

1955), інструментального ансамблю Всесоюзного радіо «Маяк» (1956–1964). Художній керівник і головний диригент концертно-естрадного оркестру «Голубой экран» (з 1965).

Автор музики до кінофільмів «Маленький утікач» («Маленький беглец», 1962) у співавт. з Е.Хачатуряном, «Срібні труби» («Серебряные трубы», 1970) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1956 «Пе-коптьор ("На піч!")» / «Пе-коптер ("На печь!")», к/м. Реж. В.Карасьов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1957 «Орлятко» / «Орленок». Пісня на вірші В.Карпека. Дир. Б.Карамішев. Реж. Е.Бочаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1958 «На зеленій землі моїй» / «На зеленой земле моей». Разом з І.Мартоном. Дир. Б.Карамішев. Реж. Р.Вікторов, І.Шишов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1959 «Зелений фургон» / «Зеленый фургон». Разом з І.Якушенком. Дир. Б.Карамішев. Реж. Г.Габай. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1960 «Степові світанки» / «Степные рассветы». Реж. В.Воронін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1960 «Повернення» / «Возвращение». Музыка пісні М.Машкіна. Вірші П.Воронька. Дир. Б.Карамішев. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1962 «Компаньєрос» / «Компаньєрос», к/а, н. «Компаньєрос» / «Компаньєрос», к/м. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1964 «Наш чесний хліб» / «Наш честный хлеб». Разом із Л.Бакаловим. Оркестр Одеської держ. філармонії, дир. Б.Карамішев. Реж. К. та О.Муратови. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1965 «Вірність» / «Верность». Реж. П.Тодоровський. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1972 «Вершники» / «Всадники», т/ф, 2 с. Пісні на вірші В.Семерніна. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.

КАРЕТНИКОВ Микола Миколайович

Російський композитор.

Нар. 28.06.1930 р., м. Москва. Пом. 10.10.1994 р., м. Москва.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції В.Шебаліна (1953).

Автор музики до кінофільмів «Біг» («Бег», 1970), «Голос» («Голос», 1982), «Зроблено в СРСР» («Сделано в СССР») та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1964 «Дочка Стратіона» / «Дочь Стратигона». Пісня Є.Долматовського. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. А.Ройтман, Д.Сипітинер. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1979 «Біла тінь» / «Белая тень». Пісня Б.Окуджави. Вірші Н.Матвеевої. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. К.Крімець. Реж. Є.Хринюк, О.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1983 «Серед тисяч шляхів...» / «Среди тысяч дорог...» Оркестр Держкіно СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. В.Зобін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1986 «Версія» / «Версия», т/ф, 2 с. З циклу «До розслідування приступити» / «К расследованию приступитъ». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. К.Крімець. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».

КАРМІНСЬКИЙ Марко Веніамінович

Український композитор.

Нар. 30.01.1930 р., м. Харків. Пом. 19.10.1995 р., м. Харків.

Засл. діяч мист. України (1980).

Навчався на філологічному факультеті Харківського держ. університету (1948–1949). Закінчив Харківську держ. консерваторію по класу композиції Д.Клебанова (1953). З того часу – на творчій роботі.

Автор музики до фільмів Харківського телебачення «Гори, вогнище!» («Гори, костер!», 1959), «Я слухаю пісню» («Я слушаю песню», 1963).

Був членом правління Харківської обласної організації Спілки композиторів України (1962–1968).

- 1974 «Вперед, гвардійці!» / «Вперед, гвардейцы!» Реж. В.Ахадов. Харківське телебачення.
- 1975 «Втеча з палацу» / «Побег из дворца». Балади на вірші Г.Поженяна, М.Ентіна. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. М.Малецький, В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність».
- 1978 «Будьте наготові, Ваша високосте!» / «Будьте готовы, Ваше высочество!» Пісні на вірші М.Ентіна. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

КАРПЕНКО Анатолій Григорович

Український музикант, композитор-аранжувальник, продюсер.

Нар. 27.12. 1953 р., м. Київ.

Керівник ансамблю «Славутич», оркестру «Київ» (1979–1983). Художній керівник Благодійного фонду сприяння розвитку естрадного мистецтва «Співай, Україно!» (з 2000). Продюсер студії звукозапису «СКАРБ».

Автор популярних пісень та інструментальних творів. Записав CD-альбом «Коханій» (2003).

- 2006 «Мости сердечні, або Любов, любов» / «Мосты сердечные, или Любовь, любовь». Реж. Л.Карпов. Кінокомпанії «Паноптикум», «Респект-фильм» (Україна).

КАРПОВ Олексій

- 2007 «Сильніше за вогонь» / «Сильнее огня». Реж. В.Воробйов, Є.Старков (Звездаков). Компанія «Синебридж» (Росія–Україна), Одеська кіностудія художніх фільмів.

КАТАЄВ Ілля Євгенович

Російський композитор.

Нар. 02.03.1939 р., м. Москва.

Лауреат Держ. премії СРСР (1984).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класах теорії музики (1961), композиції Г.Літинського (1964). Викладач музично-теоретичних дисциплін музичного училища у Благовещенську (1961–1962), Школи-студії МХАТу (1962–1966). Завідувач музичної частини Московського драматичного театру ім. М.В.Гоголя (1966–1972).

Автор музики до кінофільмів «Коли мені буде 54 роки» («Когда мне будет 54 года», 1989), «Біля озера» («У озера», 1969), «Любити людину» («Любить человека», 1972) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1973 «Не mine й року» / «Не пройдет и года», т/ф, 2 с. Пісня на вірші І.Шаферана. Реж. Л.Безкодарний. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1977 «Втеча з в'язниці» / «Побег из тюрьмы». Пісні на вірші М.Анчарова. Оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Чекання» / «Ожидание», т/ф, 2 с. Пісня на вірші М.Танича. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1985 «Мільйон у шлюбному кошику» / «Миллион в брачной корзине». Пісні на вірші Б.Дубровіна, Г.Соколової. Оркестр Держкіно СРСР, дир. К.Крімець. Реж. В.Шиловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1986 «Точка зору» / «Точка зрения», т/ф, 2 с. Реж. В.Колєгаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КАХІДЗЕ Джансуг Іванович

Грузинський диригент, композитор.

Нар. 26.05.1935 р., с. Обчі (Грузія). Пом. 12.03.2002 р., м. Тбілісі (Грузія).

Нар. арт. СРСР (1985). Лауреат Держ. премії Грузії ім. Шота Руставелі (1977).

Закінчив Тбіліську держ. консерваторію ім. В.П.Сараджишвілі по класу диригування О.Дімітріади (1958). Художній керівник і головний диригент Державної хорової капели Грузії (1962–1971) та Державного симфонічного оркестру Грузії (з 1973). Головний диригент Грузинського театру опери і балету ім. З.Паліашвілі (з 1982). Професор Тбіліської консерваторії.

Знявся у фільмі «Жив півчий дрозд» («Жил певчий дрозд», 1971). Автор музики до кінофільмів «Перша ластівка» («Первая ласточка», 1975), «Мачуха Саманішвілі» («Мачеха Саманишвили», 1977), «Легенда про Сурамську фортецю» («Легенда о Сурамской крепости», 1984), «Колискова» («Колыбельная», 1994) та ін.

Був членом Співки композиторів Грузії.

1979 «Чекайте на зв'язкового» / «Ждите связного». Державний симфонічний оркестр Грузії, дир. Дж.Кахідзе. Реж. О.Коберідзе. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка за участі кіностудії «Грузія-фільм». * Парт., авт.

КАЦ Сигізмунд Абрамович

Російський композитор.

Нар. 04.04.1908 р., м. Відень (Австрія). Пом. 17.06.1984 р.

Засл. діяч мист. Росії (1968). Нар. арт. Росії (1980). Лауреат Держ. премії СРСР (1950).

Закінчив Московський музичний технікум ім. Гнесіних по класах фортепіано О.Гнесіної (1928), композиції М.Гнесіна (1931). Навчався композиції у М.Жиляєва. Закінчив Московську консерваторію по класу композиції В.Белого (1937). Керівник самодіяльного хору і духового оркестру Московської пролетарської дивізії (1932–1934).

Автор музики до ігрових, документальних та анімаційних фільмів, зокрема «Щасливий рейс» («Счастливый рейс», 1949), «Трубка та Ведмідь» («Трубка и Медведь», 1955), «Тиха пристань» («Тихая пристань», 1957), «Заокеанський репортер» («Заокеанский репортер», 1961), «Вікна сатири» («Окна сатиры», 1961), «Ювілей» («Юбилей», «Фитиль» № 5, 1962), «Хто сказав “няв”?» («Кто сказал “мяу”?», 1962), «Пригоди Коми і Крапки» («Приключения Запятой и Точки», 1965) та ін.

Був членом Співки композиторів СРСР.

1941 «Боксери» / «Боксеры». Реж. В.Гончуков. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КВІНТ Елеонора (Лора) Геннадіївна

Російська композиторка, піаністка.

Нар. 09.07.1953 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Закінчила Ленінградську держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класах фортепіано (1971), композиції В.Успенського (1978). Концертмейстер Ленінградського держ. інституту театрального мистецтва і кінематографії (1971–1972), автор-виконавець «Ленконцерту» (з 1983). Живе та працює в Москві.

Автор музики до кінофільмів «Потрібні» люди» («Нужные» люди», 1986), «Звіробої» («Зверобой», 1990), «Королі російського розшуку» («Короли российского сыска», т/с, 1996) та ін.

Постійний член журі багатьох музичних конкурсів («Слов'янський базар», «Ялта–Москва–транзит» та ін.).

Член Спілки композиторів Росії.

1992 «Чоловіча компанія» / «Мужская компания». Реж. А.Ростоцький.
Телекомпанія «Тоніс» (Київ), ПКП «Интерком».

КСКУХ Євген Сергійович

Український діджей.

Нар. 23.05.1983 р., м. Київ.

Закінчив Міжрегіональну академію управління персоналом за спеціальністю «юрист» (2004).

2004 «Путівник» / «Путеводитель». Реж. О.Шапіро. «Lazarety Reproduction», ТРК «Студія “1+1”» (Україна).

КИРПАНЬ Володимир Петрович

Український та російський композитор.

Нар. 02.04.1925 р., с. Глинське Сумської обл. Пом. 21.04.1978 р., м. Москва.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1953). Учасник Великої Вітчизняної війни (1941–1947). Музичний керівник і диригент Окружного об'єднаного ансамблю пісні й танцю при Управлінні прикордонних військ на Тихому океані (1946–1947). Викладач Київської консерваторії (1960–1964). Жив у Москві (з 1964). Старший редактор редакції симфонічної музики видавництва «Советский композитор» (1970–1978).

1958 «Голуба стріла» / «Голубая стрела». Музика пісні М.Фрадкіна. Вірші В.Карпека. Дир. К.Сімеонов. Реж. Л.Естрін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1959 «Як посварилися Іван Іванович з Іваном Никифоровичем» / «Как поссорились Иван Иванович с Иваном Никифоровичем». Дир.

Є.Дущенко. Реж. В.Карасьов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КІВА Олег Пилипович

Український композитор.

Нар. 05.01.1947 р., м. Львів. Пом. 26.12.2007 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1986). Нар. арт. України (2001). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1979), премії ім. М.В.Лисенка (2004).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Скорика (1971). Викладач Уманського музичного училища (1971–1972). Редактор відділу пропаганди Спілки композиторів України (1972–1974). Викладач дитячої музичної школи в Києві (1974–1976). Редактор Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1977–1980). На творчій роботі (з 1980).

Автор музики ігрових фільмів «Графиня де Монсоро» («Графиня де Монсоро», т/с, 1997–1998) у співавт. з Ю.Шелковським, «Мій особистий ворог» («Мой личный враг», т/с, 2006), документального фільму «Мости дружби» («Мосты дружбы», 1979), анімафільмів «Велика подорож» («Большое путешествие», 1987), «Про бегемота "Ну й нехай"» («Про бегемота "Ну и пусть"», 1986), «З життя олівців» («Из жизни карандашей», 1988), «Стародавня балада» («Старинная баллада», 1989), «Мотузочка» («Веревочка», 1990), «Справжнісінька пригода» («Самое настоящее приключение», 1990), «Тополя» (1996), «Ходить гарбуз по городу» («Родичі гарбузові», 1997), «Велика подорож» («Большое путешествие», 1997) та ін.

Був членом Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України.

- 1980 «Довгі дні, короткі тижні» / «Долгие дни, короткие недели», т/ф, 2 с. Реж. С.Винокуров, В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1981 «Осіньна дорога до мами», т/ф, к/м. Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм».
- 1982 «Ніжність до ревучого звіра» / «Нежность к ревущему зверю», т/ф, 3 с. Автор і виконавець пісень Ю.Візбор. Реж. В.Попков, С.Третьяков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1982 «Кларнети ніжності», відео. Реж. В.Вітер. «Укртелефільм».
- 1983 «Карусель» / «Карусель», т/ф. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1984 «Вантаж без маркування» / «Груз без маркировки». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глушченко. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

- 1985 «Трійка» / «Тройка», т/ф. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Крайнев, А.Федоринський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1985 «Надворі ХХ століття» / «На дворе ХХ век», к/м. Реж. С.Омельчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1986 «Рік Теляти» / «Год Теленка». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1987 «Захисту не потребує...» / «В защите не нуждается...», т/ф, 2 с. Реж. В.Вітер. «Укртелефільм».
- 1988 «Штормове попередження» / «Штормовое предупреждение», т/ф, 2 с. Реж. С.Омельчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Грішник» / «Грешник». Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Гори димлять», т/ф, 2 с. Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм».
- 1990 «Далі польоту стріли», т/ф, 2 с. Реж. В.Вітер. «Укртелефільм».
- 1990 «Допінг для ангелів» / «Допинг для ангелов». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Друге ТО.
- 1991 «Афганець» / «Афганец». Реж. В.Мазур. «Котра Балт» за участі Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1991 «Козаки йдуть». Реж. С.Омельчук. НКВЦ «Рось» (Київ).
- 1992 «Серця трьох» / «Сердца трех». Ансамбль солістів України «Київська камерата», дир. В.Сіренко. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1993 «Серця трьох-2» / «Сердца трех-2». Реж. В.Попков. Гільдія художників кіно України, кіностудія «Ялта-фільм», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1994 «Афганець-2» / «Афганец-2». Реж. В.Мазур. Українська спілка ветеранів Афганістану, МП «Червона Рута», АППБ «Аваль».
- 1994 «Дорога на Січ». Реж. С.Омельчук. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка за участі МП «Строукс».
- 1994 «Людина з команди "Альфа"» / «Человек из команды "Альфа"». Реж. Б.Небієрідзе. ВТО «Либідь» (Київ).
- 1995 «Страчені світанки». Реж. Г.Кохан. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1998 «Тупик». Реж. Г.Кохан. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2001 «Слід перевертня» / «След оборотня», т/с, 10 с. Пісні на вірші С.Щученка. Виконавець ЕІ Кравчук. Реж. В.Попков. Кінокомпанія «КиноМост» (Росія), студія «Ілюзіон-films» (Україна).

- 2002 «Лялька» / «Кукла», т/с, 12 с. Реж. В.Попков, Б.Небієрідзе. Кінокомпанія «ДомФільм» (Росія), телеканал «Інтер» (Україна) за участі студії «Ілюзіон-films» (Україна).
- 2004 «Попіл Фенікса» / «Пепел Фенікса», т/с, 12 с. У фільмі використано музику О.Бербера. Реж. В.Попков. Кінокомпанія «ДомФільм» (Росія), студія «Ілюзіон-films» (Україна).
- 2005 «Пороки та їхні прихильники» / «Пороки и их поклонники», т/с, 5 с. Реж. В.Попков. «Українська Медійна Група», ТРК «Студія “1+1”» (Україна), телеканал «СТС» (Росія).

КІКТА Валерій Григорович

Російський композитор, педагог.

Нар. 22.10.1941 р., с. Володимирівка Волноваського р-ну Донецької обл.

Засл. діяч мист. Росії. (1992). Засл. діяч мист. України (1999). Лауреат премії мерії Москви (2000). Лауреат премії Спілки композиторів Росії ім. Д.Д.Шостаковича (2002). Нагороджений дипломом и Золотою Пушкінською медаллю (1999). Лауреат III Всесоюзного огляду творчості молодих композиторів (1969). Лауреат Міжнародного конкурсу дитячої пісні в Гельсінкі (Фінляндія, 1982).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції С.Богатирьова, Т.Хренникова (1965), аспірантуру (1967). Редактор видавництва «Советский композитор» у Москві (1967–1990). Викладач композиції Московської консерваторії, професор.

Автор музики до анімафільму «Василиса Микулишна» («Василиса Микулишна», 1975) а також фільмів-балетів «Дубровський» («Дубровский», 1985), «Одкровення» («Откровения», 1992), «Матінка» («Маменька», 2003).

Член Спілки композиторів Росії.

- 1984 «У лісах під Ковелем» / «В лесах под Ковелем», т/ф, 3 с. Симфонічний оркестр Держтелерадіо СРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. Ю.Тупицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч». * Парт., авт.

КЛАДНИЦЬКИЙ Владислав Іванович

Російський композитор.

Нар. 05.03.1932 р., м. Запоріжжя.

Засл. діяч мист. Росії (1982).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції О.Чішка (1959).

Автор музики до фільмів, серед яких «Гра» («Игра», 1973), «Хлопчачий патруль» («Ребячий патруль», 1984).

Член Спілки композиторів Росії.

Живе у Чехії.

- 1967 «Тиха Одеса» / «Тихая Одесса». Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Севастополь» / «Севастополь». Симфонічний оркестр комітету по кінематографії СРСР, дир. В.Васильєв, Д.Штильман. Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1973 «До останньої хвилини» / «До последней минуты». Разом з О.Білашем. Пісня на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Спадкоємці» / «Наследники», т/ф, 5 с. Пісні на вірші І.Резника. Реж. В.Ісаков, В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1978 «Квартет Гварнері» / «Квартет Гварнери», т/ф, 2 с. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1979 «Шкіра білого ведмедя» / «Шкура белого медведя». Пісня на вірші В.Тушної. Державний симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Сто перший» / «Сто первый», т/ф, 2 с. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «Секретний фарватер» / «Секретный фарватер», т/ф, 4 с. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1987 «У Криму не завжди літо» / «В Крыму не всегда лето», 2 с. Оркестр Ленінградського радіо і телебачення, дир. С.Горковенко. Реж. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1989–1990 «Яруги» / «Овраги», т/ф, 2 с. Реж. В.Ісаков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1990 «Дезертир» / «Дезертир». Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Одісей» (Одеса).
- 1992 «Вища істина бомбіста Олексія» / «Высшая истина бомбиста Алексея», т/ф, 2 с. К/вар. – «Ніч грішника». Реж. В.Костроменко. ТО «Одісей» (Одеса) на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1992 «Не відлітай, земляніне!» / «Не улетай, землянин!», т/ф. Реж. В.Костроменко. ТО «Одісей» (Одеса), «Союзтелефильм» (Росія).

КЛЕЙН Тамара

- 1991 «Феофанія, яка малює смерть» / «Феопания, рисующая смерть». Реж. В.Алеников. «Вавілон», «Кодак-філмз» (США) за участі Одеської кіностудії художніх фільмів.

КЛЕБАНОВ Дмитро Львович

Український композитор, диригент, педагог.

Нар. 12(25).07.1907 р., м. Харків. Пом. 06.06.1987 р., м. Харків.

Засл. діяч мист. України (1967). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1960).

Закінчив Харківський музично-драматичний інститут по класу композиції С.Богатирьова (1926). Альтист оркестру Державного академічного театру опери та балету в Ленінграді (тепер Маріїнський театр у Санкт-Петербурзі, 1927–1928), диригент Театру малих форм «Веселий пролетарій» у Харкові, Театру музичної комедії, симфонічного оркестру Харківського обласного комітету радіомовлення. Викладач Харківської консерваторії (з 1934), доцент (з 1940), професор (з 1960), завідувач кафедри композиції та інструментування Харківського держ. інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського (з 1970), професор-консультант (з 1973).

Автор музики документального фільму «Битва за нашу Радянську Україну» (1943) у співавт. з А.Штогаренком, науково-популярних фільмів «Академік Іванов» (1956), «Ми ідемо до Криму» (1957), «По Східному Криму» (1958) та фільмів «Райкові полонені» (1963), «Тореадори з Васюківки» (1965).

Був членом правління Спілки композиторів України, головою Харківської обласної організації Спілки композиторів України.

- 1937 «Гірська квітка (“Едельвейс”)/ «Горный цветок (“Эдельвейс”», к/м. Реж. В.Артеменко. «Українфільм» (Одеса).
- 1940 «Майська ніч» / «Майская ночь». Реж. М.Садкович. Київська кіностудія. * Парт., рук.
- 1942 «Бойовий кінозбірник № 11» / «Боевой кинозборник № 11», н. «Павуки» / «Пауки», реж. І.Трауберг, М.Садкович, та «Кар'єра лейтенанта Гоппа» / «Карьера лейтенанта Гоппа», реж. М.Садкович. Ташкентська кіностудія.
- 1943 «Три гвардійці (“Рідні береги”)/ «Три гвардейца (“Родные берега”». Автор тексту пісні Б.Ласкін. Реж. М.Садкович, В.Браун. Ташкентська кіностудія.
- 1944 «Я – чорноморець!» / «Я – черноморец!» Реж. О.Мачерет. Ташкентська і Тбіліська кіностудії.
- 1947 «Подвиг розвідника» / «Подвиг разведчика». Разом з О.Сандлером. Реж. Б.Барнет. Київська кіностудія. Відновлений у 1974 р. на кіностудії ім. М.Горького. Сталінська премія II ст. (1948).
- 1956 «Головний проспект» / «Главный проспект». Пісні на вірші Л.Рєви. Дир. К.Сімеонов. Реж. Л.Естрін. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1956 «Моя дочка» / «Моя дочь». Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Жилін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1957 «Любов на світанні», ф/в Харківського держ. академічного українського драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка. Реж. вистави Б.Норд. Реж. фільму О.Швачко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.

- 1958 «Прапори на баштах» / «Флаги на башнях». Пісні на вірші Л.Козира. Дир. В.Тольба. Реж. А.Народицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1959 «Коли починається юність» / «Когда начинается юность». Разом з О.Сандлером. Пісні на вірші М.Сома. Дир. К.Сімеонов. Реж. А.Слісаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1960 «Літак відлітає о 9-й» / «Самолет улетает в 9». Дир. В.Тольба. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1961 «Таємниця Дімки Кармія» / «Тайна Димки Кармия», т/ф. Реж. Б.Митякін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1969 «Серце Бонівура» / «Сердце Бонивура», т/ф, 4 с. К/вар. – 2 с. Разом з О.Сандлером. Симфонічний оркестр радіо УРСР, дир. В.Тольба, І.Ключарьов. Реж. М.Орлов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КЛИНИЧЕВ Леонід Павлович

Російський композитор.

Нар. 25.10.1938 р., м. Старий Крим (Україна).

Засл. діяч мист. Росії (1985).

Закінчив Ташкентську держ. консерваторію по класу композиції Б.Зейдмана (1964). Викладач Ташкентської консерваторії (1964–1968), Музично-педагогічного інституту в Ростові-на-Дону (з 1968), доцент (з 1985). Голова журі конкурсів композиторів у містах Болоньї, Фьюджі, Кастрогарі, К'етті (Італія).

Член Спілки композиторів Росії.

- 1976 «Пам'ять землі» / «Память земли», т/ф, 5 с. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1981 «Мужність» / «Мужество», т/ф, 7 с. Автор пісень. Вірші К.Ваншенкіна. Композитор В.Лебедев. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., рук., авт.

КЛУР Борис Маркович

Український музикант, педагог.

В кінці 1930-х років почав виступати як піаніст. Концертмейстер Державного джаз-оркестру України (1946). Керівник оркестру Київського держ. інженерно-будівельного інституту (тепер Національний університет будівництва та архітектури, 1958–1959). Викладач Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.Драгоманова, 1960–1970-ті), Київського естрадно-циркового училища. Працював в «Укрконцерті».

1972 «Тільки ти» / «Только ты», за оперетою І.Дунаєвського «Біла акація». Оркестрування Є.Дергунова, Ю.Братолубова, М.Бойка. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. І.Ключарьов. Співають Д.Петриненко, В.Вотріна. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.

КЛЮЧАРЬОВ Ігор Володимирович

Український композитор, музичний редактор, диригент.

Нар. 24(11).08.1911 р., м. Київ. Пом. 18.01.1995 р., м. Київ.

Закінчив диригентсько-хорове відділення Київського музичного училища (1940). Керівник джазових ансамблів, оркестрів, зокрема при Київському палаці культури «Харчовик» (1935–1939). Учасник Великої Вітчизняної війни. Адміністратор, начальник музичного відділу, музичний редактор і головний музичний редактор Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка (1944–1974, 1983–1984).

Здійснив музичне оформлення до багатьох документальних фільмів, був музичним редактором художніх фільмів. Автор музики документальних фільмів «Два роки в Абвері», «Вісім тактів забутої музики» та ін.

Був членом Спілки кінематографістів України.

1967 «Дві смерті» / «Две смерти», т/ф, к/м. Реж. В.Горпенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1968 «Березова бувальщина» / «Березовая был», к/м. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1968 «З нудьги» / «Скуки ради». Реж. А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.

1969 «Скарби Палаючих скель» / «Сокровища Пылающих скал». Пісні на вірші О.Галича. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1970 «У тридев'ятому царстві» / «В тридевятиом царстве». Інструментальний ансамбль Державного симфонічного оркестру УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1974–1977 «Народжена революцією» / «Рожденная революцией», т/ф, 10 с. Разом з Є.Станковичем, О.Пахмутовою. Пісні на вірші В.Курінського, М.Добронравова. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1983 «Раптовий викид» / «Внезапный выброс». Реж. Б.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

КНАЙФЕЛЬ Олександр Аронович

Російський композитор.

Нар. 28.11.1943 р., м. Ташкент (Узбекистан).

Засл. діяч мист. Росії (1996).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції Б.Арапова (1967). Редактор Ленінградського відділення видавництва «Советский композитор» (з 1970). На творчій роботі.

Автор музики до кінофільмів «Раферті» («Раферти», 1980), «Торпедоносці» («Торпедоносцы», 1983), «Протистояння» («Противостояние», т/ф, 1985), «Гра в браслетах» («Игра в браслетах», 1998), «Жіноча логіка» («Женская логика», 2002), «Італієць» («Итальянец», 2005) та ін.

Член Спілки композиторів і Спілки кінематографістів Росії.

1988 «Кримінальний талант» / «Криминальный талант», т/ф, 2 с. Реж. С.Ашкеназі. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1991 «Любов – смертельна гра» / «Любовь – смертельная игра». Реж. С.Ашкеназі. Одеська кіновідеостудія нового типу.

КОЗИЦЬКИЙ Пилип Омелянович

Український композитор, педагог, музикознавець, громадський діяч.

Нар. 11(23).10.1893 р., с. Летичівка (тепер у складі м. Монастирища) Черкаської обл. Пом. 27.04.1960 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1943). Лауреат Держ. премії СРСР (1941, 1948), Ленінської премії (1965).

Закінчив Київську духовну академію (1917), Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класах композиції Б.Яворського, гармонії та інструментування Р.Глієра (1920). Викладач співу, керівник хору в школі (1917). Викладач історії української музики в Київському музично-драматичному інституті ім. М.В.Лисенка (1918–1924). Головний редактор журналу «Музика» (1923–1927). Член правління Всеукраїнського товариства ім. М.Д.Леонтовича (1921–1928). Інспектор музики відділу мистецтв Наркомосу України та голова Вищої музичної ради при Наркомосі України (1924–1931). Заступник редактора журналів «Музика – масам» (1928–1931), «Радянська музика» (1932–1941). Викладач Харківського музично-драматичного інституту (1925–1935), Київської консерваторії (з 1935), професор (з 1945), завідувач кафедри історії української музики (1944–1949). Художній керівник Київської філармонії (1939–1941). Заступник голови Комітету у справах мистецтв при Раді народних комісарів УРСР (1943–1948). Відповідальний секретар Оргкомітету (з 1937), голова правління Спілки композиторів України (1952–1956).

Був членом правління Спілки композиторів СРСР (з 1952), ініціатором створення і головою Хорового товариства України (з 1959).

- 1934 «Дочка партизана» / «Дочь партизана». Реж. О.Маслюков. «Українфільм» (Одеса). Озвучений в 1937 р.
- 1936 «Повінь» / «Наводнение», к/м. Реж. Л.Голуб, М.Садкович. «Українфільм» (Одеса).
- 1936 «Сонячний маскарад» / «Солнечный маскарад», к/м. Реж. Є.Григорович. «Українфільм» (Одеса).
- 1939 «Кубанці» / «Кубанцы». Пісні на вірші В.Сосюри. Реж. М.Володарський, М.Красій. Київська кіностудія.
- 1939 «Стожари» / «Стожары», к/м. Реж. І.Кавалерідзе. Київська кіностудія.

КОЗИН Андрій Олександрович

Український аматор.

Нар. 21.11.1973 р., м. Красноград Харківської обл.

Закінчив у Краснограді музичну школу по класу фортепіано (1987), Харківський авіаційний інститут, в якому й працює (з 1997).

Автор музики до рекламних роликів.

- 2001 «Агентство “Люди в білому”» / «Агентство “Люди в белом”», відео, 12 с. Реж. О.Даруга. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «INTERAMI. CORP.»

КОЗЛОВ Олексій Семенович

Російський саксофоніст, композитор.

Нар. 13.10.1935 р., м. Москва.

Засл. арт. Росії (1988). Нар. арт. Росії (2003). Лауреат Російської нац. музичної премії «Овация» (1995).

Закінчив Московський держ. архітектурний інститут (1962), Московське обласне музичне училище. Грав в оркестрі «ВИА-66» під керуванням Ю.Саульського (1966–1968). Організатор і музичний керівник джаз-рок-ансамблю «Арсенал» (з 1973). Працює у сфері електронної та комп'ютерної музики.

Автор і ведучий телепередачі «Импровизация на тему...» («ТВ-Центр», Москва, з 1997). Автор музики до кінофільмів «Відпустка за власний рахунок» («Отпуск за свой счет», 1981) у співавт. з В.Мате, «Російська рулетка» («Русская рулетка», 1990), «Казка на ніч» («Сказка на ночь», 1991), «Катька і Шиз» («Катька и Шиз», 1992) та ін.

Голова секції рок-музики Московської організації Спільки композиторів Росії (з 1987).

- 1977 «Запрошення до танцю» / «Приглашение к танцу». Камерний ансамбль «Арсенал», худ. кер. О.Козлов; Український художньо-спортивний ансамбль «Балет на льоду», худ. кер. В.Чабукіані. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність». * Парт., рук., коп.

- 1980 «Новорічний альманах» / «Новогодний альманах», т/ф, н. «Зигзаг» / «Зигзаг», к/м. Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Любочка» / «Любочка». Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КОЛЕССА Микола Філаретович

Український композитор, диригент, педагог.

Нар. 06.12.1903 р., м. Самбір, тепер Львівської обл. Пом. 08.06.2006 р., м. Львів.

Засл. діяч мист. України (1951). Нар. арт. України (1972). Нар. арт. СРСР (1991). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1983). Нагороджений орденами «Знак Пошани» (1948), Леніна (1961), Дружби народів (1981), Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (1993), орденом Князя Ярослава Мудрого V ст. (1998). Герой України (2001). Академік Академії мистецтв України (з 1996).

Закінчив Празьку консерваторію по класах композиції О.Шіна, диригування О.Острчлія, П.Дедечека, М.Далежіля (1928), вдосконалювався у Школі вищої майстерності у В.Новака (1928–1931). Закінчив філософський факультет Празького університету (предмети з музикознавства читав З.Неєдли, 1928). Викладач Вищого музичного інституту ім. М.В.Лисенка (потім – Львівська консерваторія, з 1931), доцент (з 1940), професор (з 1957), ректор (1953–1965), завідувач кафедри диригування (1965–1974), професор-консультант (з 1974). Водночас – диригент симфонічного оркестру Львівської обласної філармонії (1940–1941, 1944–1953), симфонічного оркестру в Станіславі (тепер Івано-Франківськ, 1942–1944), Львівського театру опери та балету (1944–1947), художній керівник і головний диригент хорової капели «Трембіта» (1946–1948).

Композитору присвячені документальні кінострічки «Микола Колесса» (реж. Ж.Бешешко, 1990) та «Честь і вдячність» (реж. О.Фролова, 1998).

У різні роки був членом правління Спілки композиторів України, головою Львівської організації Спілки композиторів України.

- 1956 «Іван Франко» / «Іван Франко». Разом із Б.Лятошинським. Дир. П.Поляков. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія. * Парт., авт.

КОЛОДУБ Левко Миколайович

Український композитор, педагог.

Нар. 01.05.1930 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1973). Нар. арт. України (1993). Нагороджений грамотою Президії Верховної Ради Казахстану (1966), Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (2000). Лауреат премій ім. Мар'яна та Іванни Кочів (1992), ім. Б.М.Лятошинського (1997), ім. М.Вериківського (2001). Володар почесних відзнак Міністерства культури і мистецтв України (2001), «Слобожанська слава» Харківської обласної держадміністрації (2002), «За досягнення в

розвитку культури і мистецтв» Міністерства культури і туризму України (2005). Член-кореспондент Академії мистецтв України (з 1997), академік (з 2004).

Закінчив Харківську консерваторію по класу композиції М.Тіца (1954). Референт Спілки композиторів України, заступник директора Українського відділення Музфонду СРСР (1956–1958). Викладач Київського держ. інституту театрального мистецтва (тепер Київський національний університет театру, кіно і телебачення) ім. І.К.Карпенка-Карого (1958–1960), Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського (з 1966), доцент (з 1977), професор (з 1985), завідувач кафедри інформаційних технологій (1997–2005).

Автор музики до 17-ти науково-популярних фільмів, серед яких «Ліси Закарпаття» («Леса Закарпатья», 1956) у співавт. із В.Гомолякою, В.Нахабіним, Г.Майбородою, «Українські художники-пересувники» («Украинские художники-передвижники», 1958), «Українські радянські майстри живопису» («Украинские советские мастера живописи», 1960), «Сім кроків за горизонт» («Семь шагов за горизонт», 1968) у співавт. з Ж.Колодуб та ін., музики до 2-х фільмів-вистав і 8-ми анімафільмів – «Маруся Богуславка» (1966), «Каченя Тім» («Утеноч Тим», 1970), «Як ви, друзі, не сідайте...» («Ах, вы, друзья, как ни садитесь...», 1972), «Веселе курча» («Веселый цыпленок», 1973), «Парасолька і автомобіль» («Парасолька и автомобиль», 1975), «Парасолька на полюванні» («Парасолька на охоте», 1973) та ін. Відновив партитуру Д.Клебанова й А.Штогаренка для звукозапису музики до художньо-документальних фільмів О.Довженка «Визволення» («Освобождение», 1940) та «Буковина – земля українська» («Буковина – земля украинская», 1940).

Був членом правління Спілки композиторів СРСР, головою Київської організації Спілки композиторів України (1994–1999). Член Національної всеукраїнської музичної спілки (з 1991). Голова Асоціації діячів духової музики України.

- 1969 «Кораблі ідуть». Реж. В.Грипич. «Укртелефільм».
- 1973 «Дума про любов» / «Дума о любви», ф/в Чернівецького держ. українського музично-драматичного театру ім. О.Кобилянської. Реж. В.Грипич, М.Джинджиристый. «Укртелефільм».
- 1974 «Факел» / «Факел». Реж. А.Жилинський. «Укртелефільм».
- 1978 «Чудик» / «Чудик», к/м. Реж. В.Федосов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КОЛЯДА Микола Терентійович

Український композитор.

Нар. 22.03(4.04).1907 р., с. Березівка, тепер Гребінківського р-ну Полтавської обл. Загинув у горах Кавказу 30.07.1935 р., похований у Харкові.

Закінчив Харківський музично-драматичний інститут по класу композиції С.Богатирьова (1931). Працював у музичній секції Вищого репертуарного комітету Наркомосу УРСР.

Один з організаторів «Проколду». Член оргбюро Спілки революційних музикантів України, член бюро Асоціації пролетарських музикантів України.

1934 «Велика гра» / «Большая игра». Пісні на вірші О.Прокоф'єва. Реж. Г.Тасін. «Українфільм» (Одеса). Фільм не зберігся.

КОПЕЙКІН Максим

2007 «Лісовик-2» / «Леший-2», т/ф, 2 с. Разом з О.Сошальським. Пісня на вірші О.Єгорова. Виконує А.Дубровська. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна.

2007 «Точка повернення» / «Точка возврата», 2 с. Разом з О.Сошальським. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна.

КОРНДОРФ Микола Сергійович

Російський композитор.

Нар. 23.01.1947 р., м. Москва. Пом. 30.05.2001 р., м. Ванкувер (Канада).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції С.Баласаняна (1970). Викладач музичного училища при Московській консерваторії (1969). Асистент-стажист (1970–1973), викладач Московської консерваторії (1973–1990).

Працював у Канаді (з 1990).

Був членом Спілки композиторів Росії.

1987 «Годинник» / «Часы», к/м. Реж. О.Амелін. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1987 «Десять негрят» / «Десять негрятят», 2 с. Оркестр Держкіно СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. С.Говорухін. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1990 «Заручниця» / «Заложница». Реж. С.Ашкеназі. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1991 «Морський вовк» / «Морской волк», т/ф, 4 с. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КОРНІЛЕВИЧ Ігор Миколайович

Український композитор.

Нар. 02.02.1956 р., м. Луцьк.

Закінчив теоретичний та фортепіанний відділи Луцького музичного училища, Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Скорика (1983).

Член Національної спілки композиторів України (з 1986).

1985 «Димка» / «Дымка», т/ф. Реж. І.Негреску. «Київнаукфільм» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

КОРЧАГІН Володимир Олександрович

Російський композитор.

Нар. 05.06.1945 р., м. Форлі (Італія).

Лауреат Всесоюзного конкурсу молодих композиторів (Москва, 1980).

Закінчив Саратовську держ. консерваторію ім. Л.В.Собінова по класу фортепіано С.Бендицького (1979), Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції О.Ніколаєва (1985).

Автор музики до кінофільмів «Умирати не страшно» («Умирать не страшно», 1991), «Юкка» («Юкка», 1998), «З новим щастям» («С новым счастьем», т/с, 1999) у співавт. з І.Шварцем, «Марш Турецького» («Марш Турецкого», т/с, 2000) та ін.

Член Спілки кінематографістів Росії (з 1995).

1990 «Два патрони на мамонта» / «Два патрона на мамонта». Реж. О.Плугар. Кіностудія «Ялта-фільм», об'єднання «Валеологія».

КОРЧМАРЬОВ Климентій Аркадійович

Російський композитор, музичний критик.

Нар. 21.06(03.07).1899 р., м. Верхньодніпровськ Катеринославської губ. (нині Дніпропетровська обл.). Пом. 07.04.1958 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Туркменістану (1944). Лауреат Держ. премії СРСР (1951).

Закінчив Одеську консерваторію по класах фортепіано Г.Бібер, композиції В.Малишевського (1919). Викладач Дніпропетровської консерваторії (1921–1923). Концертував як піаніст. Жив у Москві (з 1923). Працював у Туркменістані (1939–1947).

Автор музики до кінофільмів «Трое з однієї вулиці» («Трое с одной улицы», 1936), «Двобій» («Поединок», 1944), «Далека наречена» («Далекая невеста», 1948) та ін.

1939 «Шуми, містечко» / «Шуми, городок». Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. М.Садкович. Київська кіностудія.

1941 «Багаття в лісі» / «Костер в лесу», к/м. Реж. Л.Френкель. Київська кіностудія.

1944 «Чарівний кристалл (“Кіноконцерт”)” / «Волшебный кристалл (“Киноконцерт”))». Разом з Ю.Мейтусом, А.Шапошниковим. Реж. М.Атаханов, А.Народицький. Ашхабадська кіностудія.

1955 «Тінь біля пірса» / «Тень у пирса». Дир. К.Сімеонов. Реж. М.Винярський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КОСАРЕНКО Сергій Васильович

Український музикант.

Нар. 16.11.1979 р., м. Запоріжжя.

Закінчив диригентсько-хорове відділення Запорізького музичного училища (1999). Навчався на диригентсько-хоровому факультеті Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського (1999–2003). На творчій роботі.

- 2004 «Михайлюки», к/м. Реж. С.Крутін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2006 «Дивне Різдво» / «Странное Рождество», т/ф, 2 с. Реж. М.Паперник. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).
- 2006 «Мертвий. Живий. Небезпечний» / «Мертвый. Живой. Опасный», т/ф, 4 с. Реж. С.Крутін. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).

КОСЕНКО Віктор Степанович

Український композитор, піаніст, педагог.

Нар. 11(23).11.1896 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 03.10.1938 р., м. Київ.

Закінчив Петроградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класах композиції М.Соколова та фортепіано І.Міклашевської (1918). Викладач Житомирського музичного технікуму (1918–1928), Київського музично-драматичного інституту ім. М.В.Лисенка (1929–1934) та консерваторії (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського, 1934–1938), професор (з 1932). Виступав як піаніст-соліст і ансамбліст.

У Києві відкрито Меморіальний музей-квартиру композитора.

- 1934 «Останній порт» («Загибель ескадри») / «Последний порт» («Гибель эскадры»). Реж. А.Кордюм. «Українфільм» (Київ).

КОСМАЧОВ Ігор Іванович

Російський композитор.

Нар. 30.09.1935 р., м. Калуга (Росія).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції А.Хачатуряна (1962). Диригент Московського театру естради (1964–1966).

Автор музики до кінофільмів «Молоді люди» («Молодые люди», 1983), «Викрадення» («Похищение», 1984), «Марія Магдалина» («Мария Магдалина», 1990), «Портрет мадемуазель Таржі» («Портрет мадемуазель Таржи», 1991) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1975 «Я – водолаз-2» / «Я – водолаз-2». Реж. В.Хмельницький. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КОСТЕНКО Валентин Григорович

Український композитор, педагог, музикознавець.

Нар. 16(28).07.1895 р., слобода Уразово Воронежської губ. (тепер Белгородська обл., Росія). Пом. 14.07.1960 р., м. Харків.

Співав і навчався у Придворній співацькій капелі в Петербурзі (тепер Санкт-Петербург, 1905–1914). Закінчив Петроградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класу композиції М.Соколова (1921). Викладач Харківського музичного технікуму (1922). Професор Харківського музично-драматичного інституту (з 1925). Співробітник Вищого музичного комітету при Наркомосі, керівник музичної редакції Всеукраїнського музичного комітету (з 1932).

Член Асоціації революційних композиторів України (1927–1932).

Репресований (1950), достроково звільнений (1956), реабілітований (1993).

1933 «Каховський плацдарм» («Суворі дні») / «Каховский плацдарм» («Суровые дни»). Разом з І.Овадіс. Дир. М.Покровський. Реж. О.Штрижак. «Українфільм» (Одеса). Фільм був заборонений.

КОСТІН (справж. КОСТИНА) Олександр Васильович

Український композитор, музично-громадський діяч.

Нар. 22.09.1939 р., м. Самарканд (Узбекистан).

Засл. діяч мист. України (1990). Нар. арт. України (1996). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1992). Нагороджений Орденом Честі й Достоїнства «Русь Державная» (1999), Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України (2004).

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра по класах баяна й теорії музики (1963), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1971). Завідувач музичної частини Київського російського драматичного театру ім. Лесі Українки (1973–1978). Завідувач редакції Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1978–1981). Художній керівник Республіканського будинку органної та камерної музики (1986–1992). Викладач НМАУ (з 1997), професор (з 1999).

Автор музики до науково-документального фільму «Моя Софія» (про Софію Потоцьку, 1996) та анімафільмів «Дуже давня казка» («Очень старая сказка», 1982), «Гарячі зірки» («Жаркие звезды», 1982), «Приз» (1992).

Член Національної спілки композиторів України.

1984 «Благі наміри» / «Благие намерения». У фільмі використано музику Г.Ф.Генделя. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт.

КОФМАН Роман (Аврам) Ісаакович

Український скрипаль, диригент, педагог, композитор.

Нар. 15.06.1936 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1994). Нар. арт. України (2003).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах скрипки (1961) та оперно-симфонічного диригування (1971). Артист Горьковського (тепер Нижньоновгородський) симфонічного оркестру (1955–1957), Київського театру музкомедії (1958), Українського радіо (1961–1963), концертмейстер Київського камерного оркестру (1963–1966), концертмейстер і диригент Державного ансамблю танцю України (1966–1978). Викладач НМАУ (кафедра оперно-симфонічного диригування, з 1978), доцент (з 1991), професор (з 1994). Головний диригент Сеульського симфонічного оркестру (Південна Корея, 1991–1993), Донецької філармонії (1992–1993), симфонічного оркестру філармонії Поморської ім. Ігнація Падеревського (Польща, 1998–2000). Головний диригент і художній керівник Київського камерного оркестру (з 1990). Художній керівник і головний диригент Боннського симфонічного оркестру ім. Л.Бетховена та головний диригент Боннської опери (Німеччина, з 2003).

- 1971 «Лише три тижні» / «Всего три недели», т/ф, 2 с. Реж. М.Літус, М.Резникович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., рук.
- 1972 «Лаври» / «Лавры». Разом з Ю.Цалюком. Реж. В.Горпенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. У фільмі музику Ю.Цалюка не використали. * Парт., авт. Р.Кофмана.

КОХАНОВСЬКИЙ Олександр Олександрович

Український композитор, піаніст.

Нар. 03.03.1969 р., м. Київ.

Нагороджений Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України (1999). Лауреат конкурсу піаністів ім. С.Рахманінова (перша премія, 1992). Лауреат премії Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (2002). Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра по класу фортепіано (1988), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах композиції М.Денисенко, фортепіано Т.Роціної (1995). Концертмейстер київської дитячої школи мистецтв № 2 (1991–1993). Завідувач музичної частини та звукорежисер київського театру «Вільна сцена» (з 1999). Працює в галузі театральної музики, бере участь у міжнародних музичних фестивалях, проектах сучасної андеграундної музики. Автор музики до німих фільмів «Носферато – симфонія жаху» («Носферато – симфонія ужаса»), «Потомлена смерть» («Усталая смерть»).

- 2007 «На мосту» / «На мосту». Реж. І.Сауткін. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Pronto production».

2007 «Петля Нестерова» / «Петля Нестерова». Реж. І.Сауткін. Кінокомпанія «Фільм. UA».

КРАСНООКІЙ Вадим

Український музикант.

Нар. 04.03.1974 р., м. Київ.

Закінчив Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». Організатор і лідер гурту «Mad Heads».

2007 «Фабрика щастя» / «Фабрика счастья». Автор музики і віршів пісень. Гурт «MAD HEADS XL». Реж. А.Сеїтаблаєв. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Production UA».

КРАСОТОВ Олександр Олександрович

Український композитор, піаніст, педагог.

Нар. 06.05.1936 р., м. Одеса. Пом. 05.10.2007 р., Китай.

Засл. діяч мист. України (1987). Лауреат Одеської обласної комсомольської премії ім. Е.Багрицького (1967). Лауреат Всеукраїнських конкурсів у Києві (1967, 1971, 1983), міжнародного конкурсу пісень солідарності у Берліні (перша премія, Німеччина, 1972), міжнародного конкурсу в Токіо (Японія, 1992).

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класах композиції Т.Малюкової, фортепіано Б.Чарковського, історії музики О.Когана (1959). Викладач кафедри теорії музики і композиції Одеської консерваторії (з 1959), доцент (з 1983), професор (з 1991).

Був відповідальним секретарем і членом правління Одеської обласної організації Спілки композиторів України (з 1976).

Працював у Китаї (1999–2007).

1962 «Компаньєрос» / «Компаньєрос», к/а, н. «Дівчинка з лялькою» / «Девочка с куклой», к/м, реж. О.Мілюков, і «Бокс» / «Бокс», к/м, реж. Ю.Романовський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1966 «Анетта» / «Анетта», к/м. Реж. Г.Шмованов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

КРАХМАЛЬОВ Павло Петрович

Український музикант, композитор-аранжувальник.

Нар. 05.04.1965 р., м. Львів.

Закінчив Львівське держ. музичне училище ім. С.П.Людкевича (1985), Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка (1993). Працював у музичних школах Львова та області (1985–1992). Учасник гурту «Брати Гадюкіни» (клавішні, вокал, з 1990). На студії «Гадюкини Records» займається композицією, аранжуванням і

записом музики для телеканалів, телефільмів, радіо, рекламних роликів (з 1990). Учасник фестивалів популярної сучасної музики у складі ансамблю «Брати Гадюкіни» (друге місце на всеукраїнському фестивалі «Червона рута», 1989).

- 2002 «Критичний стан» / «Критическое состояние», відео, 5 с. Разом з І.Мельничуком. Реж. А.Матешко. ТРК «Студія “1+1”» (Україна) за участі ТО «Мамаду».
- 2003 «Завтра буде завтра» / «Завтра будет завтра», відео, 14 с. Разом з І.Мельничуком. Пісня С.Вакарчука. Гурт «Океан Ельзи». Реж. А.Дем'яненко. Студія «НБМ» на замовлення телеканалу «Новий канал» (Київ), телеканалу «СТС» (Росія).
- 2004 «Новий російський романс» / «Новый русский романс», відео, 12 с. Разом з І.Мельничуком. Реж. А.Праченко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група», «Продюсерская фирма Игоря Толстунова» (Росія).
- 2005 «Дякую тобі за все» / «За все тебя благодарю», т/ф, 8 с. Разом з І.Мельничуком. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Дев'ять життів Нестора Махна» / «Девять жизней Нестора Махно». Разом з І.Мельничуком. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Повернення Мухтара-2» / «Возвращение Мухтара-2». Разом з І.Мельничуком. Реж. В.Златоустовський. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Повернення Мухтара-3» / «Возвращение Мухтара-3». Разом з І.Мельничуком. Реж. В.Златоустовський. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Подруга особливого призначення» / «Подруга особого назначения», т/ф, 6 с. Разом із Д.Атовмяном, І.Мельничуком. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Пам'ятаю і люблю» / «Помню и люблю». Разом з І.Мельничуком. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Російські ліки» / «Русское лекарство». Разом з І.Мельничуком. Реж. А.Праченко. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2006 «П'ять хвилин до метро» / «Пять минут до метро», т/ф. Разом з І.Мельничуком. Вірші пісні «Я прийду сама» О.Вратарьова. Співає М.Могилевська. Реж. С.Альшечкін. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна), ТРК «Студія “1+1”» (Україна).
- 2006 «Дякую тобі за все-2» / «За все тебя благодарю-2», т/ф, 24 с. Разом з І.Мельничуком. Реж. В.Шалига. «Первый канал» (Росія), кінокомпанія «PRO-TV».
- 2007 «Любов на асфальті» / «Любовь на асфальте», т/ф. Разом з І.Мельничуком. Реж. А.Тименко. Телеканал «Інтер» (Україна).

2007 «Зачароване кохання» / «Колдовская любовь», т/ф. Разом з І.Мельничуком. Реж. В.Балкашинов. Телеканал «Інтер» (Україна).

КРЕЙН Олександр Абрамович

Російський композитор, музичний критик.

Нар. 20.10.1883 р., м. Нижній Новгород (Росія). Пом. 21.04.1951 р., м. Стара Руза Московської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1934). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1940).

Закінчив Московську консерваторію по класу віолончелі А.Глена, брав уроки теорії музики у Б.Яворського, композиції у Л.Ніколаєва (1908). Викладач по класу віолончелі в Московській народній консерваторії (1912–1917). Працював у Музичному відділенні Наркомосу та в Музичному секторі Держвидаву (1918–1927).

1935 «Дивовижний сад» / «Дивный сад». Реж. Л.Френкель. «Українфільм» (Київ).

1936 «Справжній товариш» / «Настоящий товарищ». Реж. О.Окунчиков, Л.Бодик. «Українфільм» (Київ).

1936 «Том Соєр» / «Том Соєр». Дир. М.Канерштейн, К.Мандельберг. Реж. Л.Френкель. «Українфільм» (Київ).

КРИВОПУСТ Богдан Леонідович

Український композитор, піаніст.

Нар. 24.05.1975 р., м. Запоріжжя.

Лауреат премії ім. Л.М.Ревуцького (2005).

Закінчив Національну музичну академію України ім. П.І.Чайковського по класах композиції Л.Колодуба (1998) та фортепіано Т.Рощиної (2000). Виступає як соліст і у складі камерних ансамблів. Працює в Академії керівних кадрів культури і мистецтва України (з 2002), у НМАУ (з 2007).

Член Національної спілки композиторів України (з 2000).

2004 «Світло у вікні навпроти (з циклу “Любов – це...”», к/м. Реж. Г.Шкарупа. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

КРИЖАНІВСЬКИЙ Богдан Володимирович

Український диригент, композитор, педагог.

Нар. 24.10.1894 р., м. Львів. Пом. 20.04.1955 р., м. Чернівці.

Навчався у Вищому музичному інституті ім. М.В.Лисенка у Львові по класу фортепіано (1916), у Віденській консерваторії по класу композиції О.Недбала (1918). Один з організаторів і диригент Драматичного театру ім. І.Я.Франка у

Вінниці (1919–1923). Диригент і автор музики до вистав театру «Березіль» у Харкові (з 1926). Головний диригент Ташкентського оперного театру (1931–1932). Завідувач музичної частини Харківського драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка (1933–1945). Жив у Чернівцях (з 1945). Директор Чернівецького музичного училища та Чернівецької обласної філармонії (1946–1955).

Був членом Спілки композиторів України.

1954 «Земля» / «Земля». Разом із В.Гомолякою. Дир. К.Сімеонов, П.Поляков. Балетм. Л.Чернишова. Реж. А.Бучма, О.Швачко. Київська кіностудія.

КРИЛАТОВ Євген Павлович

Російський композитор.

Нар. 23.02.1934 р., м. Лисьва Пермської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1989). Нар. арт. Росії (1994). Лауреат Держ. премії СРСР (1982), премії Ленінського комсомолу (1987), премії мерії Москви (2003).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Чулакi (1959).

Багато працює в кіно (з 1967). Автор музики до анімаційних та ігрових фільмів «Не болить голова у дятла» («Не болит голова у дятла», 1974), «Гостя з майбутнього» («Гостя из будущего», 1984), «Авантюра» («Авантюра», 1995), «Агапе» («Агапэ», 1996), «Солодке життя» («Сладкая жизнь», 1997), «Діти понеділка» («Дети понедельника», 1997), «Чорний океан» («Черный океан», 1998) та ін.

1962 «Капітани Голубої лагуни» / «Капитаны Голубой лагуны». Разом із М.Будашкіним. Пісні на вірші М.Соболя. Дир. А.Ройтман. Реж. О.Курочкін, А.Толбузін. Ялтинська кіностудія.

1976 «Квіти для Олі» / «Цветы для Оли». Пісня на вірші І.Резника. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Д.Штильман. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1978 «Тільки краплю душі...» / «Только каплю души...» Пісня на вірші Є.Євтушенка. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Городько. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1980 «Крута розмова» / «Крутой разговор». Пісні на вірші А.Вознесенського. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Д.Штильман. Реж. Г.Глаголев. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1980 «Пригоди Електроніка» / «Приключения Электроника», т/ф, 3 с. Реж. К.Бромберг. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер багатьох фестивалів. Державна премія СРСР (1982).

1982 «Чародії» / «Чародеи», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Л.Дербеньова. Реж. К.Бромберг. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1985 «Доки не випав сніг» / «Пока не выпал снег», т/ф. Разом із В.Зубковим. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1987 «Чехарда» / «Чехарда», т/ф. Пісні на вірші Ю.Ентіна. Пісню міма виконує О.Камбурова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Крайнев, А.Федоринський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1991 «Зброя Зевса» / «Оружие Зевса», т/ф, 5 с. Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Сіренко. Реж. М.Засєєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч», ТПО «Союз-телефільм».
- 1992 «Постріл у труні» / «Выстрел в гробу», 2 с. Інструментальний ансамбль, дир. В.Сіренко. Реж. М.Засєєв-Руденко. Кіностудія «XXI століття» (Київ) за участі Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1993 «Браві хлопці» / «Бравые парни». Пісня на вірші Л.Французова. Реж. М.Засєєв-Руденко. «Імпекс група» Лімітед Компані Корпорейшн» за участі Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1993 «Золоте курча» / «Золотой цыпленок». Реж. В.Крайнев. Кінофірма «Славута» (Київ).

КРИСЬКО Віктор Васильович

Український скрипаль, композитор.

Нар. 16.08.1959 р., м. Чернівці.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу скрипки А.Мельникова (1988). Артист симфонічного оркестру Національної філармонії України (1995–2000). Музичний редактор київських телеканалів «Мегапол» (1989–1994), «ІSTV» (з 2000).

Автор музики до хронікально-документального фільму «Час особистості» («Время личности», 1987).

- 1989 «Відвідування» / «Посещение», к/м. Реж. В.Ткачов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Відлуння» / «Эхо», к/м. Реж. О.Левченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1993 «Єлисейські поля» / «Елисейские поля». Реж. О.Левченко. Студія «Ч» (Київ), Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 2000 «Мийники автомобілів». Разом з В.Гронським. У фільмі використано різні музичні твори. Реж. В.Тихий. Національна кінематека України на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2001 «Обережно, пофарбовано!», к/м. Реж. С.Наталушко. Національна кінематека України на замовлення Міністерства культури і мистецтв України. Приз у розділі «Професійний ігровий фільм», приз глядацьких симпатій кінофестивалю «Відкрита ніч – Дубль 6» (Київ, 2001).

- 2006 «Велика Васильківська, 8-Д», к/м. Реж. О.Бойко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і туризму України.
- 2006 «Солодкі сни. Кінофантазія з літературними алюзіями», відео. Разом з О.Александровим. «Er.J.Orchestra». Реж. О.Давиденко. Студія «Просвіт кіно».
- 2007 «Сільський роман», к/м. Пісню П.Майбороди на вірші А.Малишка «Рідна мати моя» виконують Л.Тишко, Г.Смакула. Реж. О.Уманський. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, студія «Дебют» на замовлення Міністерства культури і туризму України.

КРІПАК Володимир Анатолійович

Український звукорежисер, композитор-аранжувальник, музичний продюсер.

Нар. 22.04.1983 р., м. Кіровоград.

Навчався на музичному факультеті Кіровоградського держ. педагогічного університету ім. В.Винниченка (2000–2002), в Академії керівних кадрів культури і мистецтва України (2002–2005). Працює в «Pteroduction Sound / Postmodern postproduction company» (композитор, аранжувальник, музичний продюсер, звукорежисер, бум-оператор, трансфер-менеджер, з 2004).

- 2006 «Штольня». Реж. Л.Кобильчук. «ALEXX. COGNAC», «Suspense Film» (Україна).
- 2006 «Опер Крюк», т/ф, 6 с. Реж. О.Будьоний. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер».
- 2007 «Старики-полковники», т/ф, 2 с. Реж. А.Бенкендорф. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Файно-компані Україна», «Revolution cinema».
- 2007 «Смерть шпигунам» / «Смерть шпионам», т/ф, 8 с. Реж. С.Лялін. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).
- 2007 «Дні Надії» / «Дни Надежды». Реж. О.Ітигілов. Кінокомпанія «Фільм. UA».

КРУПНИК Геннадій Семенович

Український аранжувальник, музичний продюсер.

Нар. 23.04.1972 р., м. Київ.

Лауреат фестивалів «Пісенний вернісаж» (1998), «Шлягер року» (2000, 2002, 2003, 2004).

Навчався музиці та аранжуванню приватно у Ю.Соколова (Київ). На творчій роботі.

Автор музики до рекламних роликів (диплом за кращу роботу в галузі виробничої реклами аудіороликів, Київ, виставка «Рекламир-96»).

- 2005 «Їсти подано» / «Кушать подано», т/ф. Реж. М.Паперник. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2006 «Ефект присутності». Реж. Л.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і туризму України.

КРУТИКОВ Святослав Леонтійович

Український композитор, виконавець.

Нар. 19.05.1944 р., м. Тбілісі (Грузія).

Навчався у Київській консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1961–1964). Очолював творчу лабораторію старовинної музики Національного університету «Києво-Могилянська академія» (1994–2000). Організував ансамблі старовинної музики «Camerata Taurica» (Ялта, 1987) та «Ренесанс» (Київ, 1980).

Автор музики до науково-популярних і хронікально-документальних фільмів (понад 40), серед яких фільми-призери кінофестивалів «Промінь, зав'язаний у вузол» («Луч, связанный в узел», 1972), «Життя, життя, життя...» («Жизнь, жизнь, жизнь...», 1972), «Виходжу на сонце» («Выхожу на солнце», 1975), «Майстер спорту» (1978), музики до анімафільмів «Пригоди Жирафки» («Приключения Жирафа», 1974), «Як зайчення заблукало» («Зайчишка заблудился», 1973), «Пригоди малюка Гіппопо» («Приключения малыша Гиппопо», 1974) та ін.

Член Національної спілки композиторів (з 1994) і Національної спілки кінематографістів України.

- 1986 «Сліпий дощ» / «Слепой дождь». Реж. В.Гресь. «Укртелефільм». Диплом III Всесоюзного фестивалю телевізійних фільмів (Ленінград, тепер Санкт-Петербург, 1986). Приз «Золота німфа» Міжнародного кінофестивалю в Монте-Карло (1986).

КРУТОЙ Ігор Якович

Російський композитор, продюсер.

Нар. 29.07.1954 р., м. Гайворон Кіровоградської обл.

Засл. діяч мист. Росії (1992). Нар. арт. Росії (1996). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1989).

Закінчив теоретичне відділення Кіровоградського музичного училища (1974), навчався в Миколаївському музично-педагогічному інституті та Саратовській держ. консерваторії ім. Л.В.Собінова по класу композиції Н.Симанського. Працював у складі різних вокально-інструментальних ансамблів піаністом і керівником колективу. Очолює концертно-продюсерську організацію Росії – фірму «АРС» (художній керівник з 1989, президент з 1998).

Автор численних популярних пісень, музики до кінофільмів, зокрема «Сувенір для прокурора» («Сувенир для прокурора», 1989). Випустив серію дисків із записами своїх пісень.

2003 «Снігова королева» / «Снежная королева», т/ф, 2 с. Реж. М.Паперник. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн», телеканал «Інтер» (Україна).

КРУЦЕНКО Сергій Ігорович

Український музикант, продюсер.

Нар. 16.12.1967 р., м. Київ.

Закінчив Київську середню спеціальну музичну школу-десятирічку ім. М.В.Лисенка по класу скрипки (1984).

Автор численних пісень. Музичний продюсер дисків «Никита Джигурда исполняет песни В.Высоцкого», «“Пропавший без вести”», група ДДТ». Автор музики до фільму «Ситуація-202».

2004 «Кавоман (з циклу “Любов – це...”», к/м. Реж. О.Ітигілов. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

2004 «Джокер» / «Джокер», відео, 2 с. Реж. К.Шамін. Кінокомпанія «Фільм. UA», телеканал «Інтер» (Україна).

КРЮКОВ Микола Миколайович

Російський композитор, звукорежисер.

Нар. 02.02.1908 р., м. Москва. Пом. 05.04.1961 р., м. Москва.

Лауреат Держ. премії СРСР (1947, 1948).

Закінчив Московський обласний музичний технікум по класу композиції С.Василенка та О.Александрова (1932). Редактор Всесоюзного радіо (1930–1931). Музичний керівник кіностудії «Мосфільм» (з 1931).

Працював у кіно (з 1932). Автор музики до кінофільмів «Ми з Кронштадта» («Мы из Кронштадта», 1936), «Закон життя» («Закон жизни», 1940), «Адмірал Нахимов» («Адмирал Нахимов», 1946), «Сказання про землю Сибірську» («Сказание о земле Сибирской», 1948), «Сорок перший» («Сорок первый», 1956), «Ідіот» («Идиот», 1958) та ін.

Був головою правління Музфонду СРСР (1948–1953).

1938 «Морський пост» / «Морской пост». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. В.Гончуков. Одеська кіностудія.

КУЗНСЦОВ Юрій Анатолійович

Український піаніст, композитор.

Нар. 11.07.1953 р., м. Одеса.

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу фортепіано І.Сухомлинова (1978). Відтоді веде у ній факультатив імпровізації. Широ-

ко концертує (з 1973). Соліст Одеської філармонії (з 1980). Керівник ансамблів джазової музики.

- 1993 «Запах осені» / «Запах осени». Реж. В.Ноздрюхін-Заболотний. Кінофірма «ЕДФ» (Одеса).
- 1993 «Summertime» («Саммертайм») / «Summertime» («Саммертайм»). Кінофантазія на тему творчості двох майстрів сучасного джазу. В ролях Т.Боева, Ю.Кузнецов. Реж. С.Стасенко. ТВО «Одеса».
- 2002 «Вишивальниця в сутінках». Реж. М.Седнев. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ЛАЗАРЄВ Едуард Леонідович

Молдовський композитор.

Нар. 19.12.1935 р., м. Сverdловськ (тепер Єкатеринбург, Росія).

Засл. діяч мист. Молдови (1964). Нар. арт. Молдови (1978). Лауреат Держ. премії Молдови (1966). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1971).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції С.Богатирьова (1959). Член репертуарно-редакційної колегії Міністерства культури Молдови (1970–1972), сценарно-редакційної колегії Комітету по кінематографії Молдови (1973–1975).

Автор музики до кінофільмів «Останній місяць осені» («Последний месяц осени», 1965), «Коли поруч чоловік» («Когда рядом мужчина», 1977) та ін.

- 1965 «Одеські каникули» / «Одесские каникулы». Симфонічний оркестр Державного комітету кінематографії при Раді Міністрів СРСР, дир. Д.Штильман. Реж. Ю.Петров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1967 «Дібровка» / «Дубровка». Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер кінофестивалів.

ЛАПИНСЬКИЙ Яків Наумович

Український композитор, педагог.

Нар. 07.01.1928 р., м. Умань, тепер Черкаської обл.

Засл. діяч мист. України (1991).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1955). Викладач НМАУ (1980–1997), професор (з 1994).

Автор музики до 16-ти анімаційних фільмів, зокрема «Супутниця королеви» («Спутница королевы», 1962), «Жили-були думки» («Жили-были мысли», 1963), «Непосидько, М'якуш і Нетак» («Непоседа, Мякиш и Нетак», 1963), «Обережно, нерви!» («Осторожно, нервы!», 1975), «Пригоди коваля Вакули» («Приключения кузнеца Вакулы», 1977), «Чумацький шлях» (1979), «...І сестра їх Либідь» («...И сестра их Лыбидь», 1981), «Неслухняна мама» («Непослушная мама», 1989) та ін.

Член Національної спілки композиторів України.

Живе у Німеччині (з 1997).

- 1967 «Туманність Андромеди» / «Туманность Андромеды». Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт.
- 1968 «Дімка – велогонщик» / «Димка – велогонщик», к/м, т/ф. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1973 «Щовечора після роботи» / «Каждый вечер после работы». Пісні на вірші В.Гужви. Оркестр Державного комітету по телебаченню і радіомовленню УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. К.Єршов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1977 «За п'ять секунд до катастрофи» / «За пять секунд до катастрофы». Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1981 «Жінки жартують серйозно» / «Женщины шутят всерьез». Симфонічний оркестр Укртелерадіо, дир. В.Гнедаш. Реж. К.Єршов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ЛАЩУК Вадим

Український музикант.

Нар. 1956 р., м. Київ. Пом. 1999 р., м. Гамбург (Німеччина).

Закінчив теоретичний відділ Київського держ. музичного училища ім. Р.М.Глієра (1975). Працював музикантом у різних естрадних колективах. Очолював гурт «Дисплей».

Знявся у сюжетному фільмі-концерті «Ательє» («Ателье»).

В останні роки життя мешкав у Німеччині.

- 1987 «Випадок з газетної практики» / «Случай из газетной практики», т/ф. Разом з О.Злотником. Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. А.Ануфрієнко; інструментальна група «Дисплей». Реж. М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».

ЛЕБЕДЄВ Віктор Михайлович

Російський композитор.

Нар. 05.01.1935 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Росії (1986). Нар. арт. Росії (2005).

Навчався у Талліннській держ. консерваторії. Закінчив Ленінградську держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу фортепіано Ю.Брошкова (1960). Викладач Санкт-Петербурзького інституту культури ім. Н.К.Крупської (з 1961) та консерваторії, професор (з 1987).

Автор музики до кінофільмів «Щоденник директора школи» («Дневник директора школы», 1975), «Будьте моїм чоловіком» («Будьте моим мужем», 1981), «Герой її роману» («Герой ее романа», 1984), «Гардемарини, вперед!» («Гардемарины, вперед!», 1987), «Виват, гардемарини!» («Виват, гардемарины!», 1991), «Гардемарини-3» («Гардемарины-3», 1992), «Хочу в тюрму» («Хочу в тюрьму», 1998), «Квіти від переможців» («Цветы от победителей», 1999), «Полювання на Попелюшку» («Охота на Золушку», т/с, 1999), «Заздрість богів» («Зависть богов», 2000) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1978 «Вулицями комод водили» / «По улицам комод водили», т/ф. Реж. М.Генін, М.Ковальський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1980 «Тільки у мюзик-холі» / «Только в мюзик-холле». Пісні на вірші Б.Пургаліна. Реж. М.Ковальський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1981 «Мужність» / «Мужество», т/ф, 7 с. Пісні Л.Клиничева, вірші – К.Ваншенкіна. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. Приз Держкіно СРСР і диплом Республіканського кінофестивалю (Жданов, 1981). * Парт., авт.
- 1981 «Неспокійне літо» / «Беспокойное лето», т/ф. Реж. Я.Ланчак. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., рук.

ЛЕБЕДЕСВ Олександр Миколайович

Український композитор, педагог.

Нар. 03.04.1938 р., м. Сімферополь.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Т.Хренникова (1964). Викладач кафедри музики і співу Кримського держ. педагогічного інституту (1965–1966), Калужького музичного училища (1966–1967), музичних шкіл (1967–1971), Сімферопольського культурно-освітнього училища (1971–1973), концертмейстер у клубі Облспоживспілки у Сімферополі (з 1974).

Автор музики до кінофільмів «Загін Трубачова бореться» («Отряд Трубачева сражается», 1957), «Коли відлітають лелеки» («Когда улетают аисты», 1964), «Усе для Вас» («Все для Вас», 1965), «Гіркі зерна» («Горькие зерна», 1966) та ін.

Член Національної спілки композиторів України.

- 1969 «Тринадцять доручень» / «Тринадцать поручений». Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1978 «Загін особливого призначення» / «Отряд особого назначения». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Д.Штильман. Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЛЕБЕДКІН (ЛЕБЬОДКІН) Ігор Валентинович

Український піаніст, аранжувальник, музичний редактор.

Нар. 23.04.1960 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Лауреат міжнародного конкурсу виконавців у м. Рагуза-Ібла (третя й четверта премії, Італія, 1995). Лауреат премії Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (2001).

Закінчив Київську середню спеціальну музичну школу-десятирічку ім. М.В.Лисенка (1978), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано О.Муравського (1984). Викладач Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (1987–1989), Державної заслуженої академічної чоловічої хорової капели ім. Л.М.Ревуцького (1989–1996), музичний редактор телеканалу «1+1» (з 1997).

Автор музики до хронікально-документальних фільмів «Війна – український рахунок» (2004), «Адам і Єва» («Адам и Ева», 2005), «Я хочу всім подякувати» («Я всем хочу сказать спасибо», 2005), «Зона особливої уваги» («Зона особого внимания», 2006), «Великий голод» (2006), «Дисиденти» («Диссиденты», 2006), трилогія «Непрощені» («Непрощенные», 2007), ігрового «Крутий поворот» (2005).

- 2004 «ПтахоLOVE (з циклу “Любов – це...”», к/м. Реж. Л.Артюгіна. Худ. кер. О.Санін. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.
- 2007 «Здійснення бажань», к/м. У фільмі звучить музика гурту «Файно». Реж. С.Коваленко. Кіностудія «Інтерфільм» на замовлення Міністерства культури і туризму України.
- 2007 «Донечко моя» / «Доченька моя». Реж. В.Тихий. Кінокомпанії «Production UA», «Фільм. UA».

ЛЕВІТІН Юрій Абрамович

Російський композитор, піаніст.

Нар. 28.12.1912 р., м. Полтава. Пом. 02.08.1993 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1965). Нар. арт. Росії (1980). Лауреат Держ. премії СРСР (1952). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1971).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класу фортепіано С.Савшинського (1935), у нього ж аспірантуру (1937) та по класу композиції Д.Шостаковича (1942). Піаніст «Лендержестради» та Ленінградської філармонії (1931–1941). Завідувач музичної частини Естрадного театру в Ташкенті (1941–1942). Жив у Москві (з 1942).

Автор музики до кінофільмів «Сліпий музикант» («Слепой музыкант», 1960), «Угрюм-ріка» («Угрюм-река», 1968), «Людина на своєму місці» («Человек на своем месте», 1972), «Смак хліба» («Вкус хлеба», 1979), «Ангели смерті» («Ангелы смерти», 1993) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1961 «Серце не прощає» / «Сердце не прощает». Пісні на вірші А.Софрона. Дир. Г.Гамбург. Реж. В.Довгань, І.Кобизев. Ялтинська кіностудія.
- 1965 «Самотність» / «Одиночество», 2 с. Оркестр Державного комітету кінематографії при Раді Міністрів СРСР, дир. Г.Дугашев. Реж. В.Воронін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1968 «Один шанс із тисячі» / «Один шанс из тысячи». Реж. Л.Качарян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЛЕДЕНЬОВ Роман Семенович

Російський композитор.

Нар. 04.12.1930 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1982). Нар. арт. Росії (1995). Лауреат Держ. премії Росії (1998).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Александрова (1955). Викладач Московської консерваторії (1956–1964 та з 1978), професор (з 1991).

Автор музики документальних, анімаційних, ігрових фільмів – «Уся королівська рать» («Вся королевская рать», 1971), «Дивна жінка» («Странная женщина», 1977), «Побачити Париж і померти» («Увидеть Париж и умереть», 1992) та ін. Був секретарем правління Спілки композиторів Росії (1970–1973).

- 1970 «Сеспель» / «Сеспель». Симфонічний оркестр Українського радіо, дир. С.Турчак. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.

ЛИХОВИД В'ячеслав Максимович

Український композитор.

Нар. 09.06.1946 р., м. Новогрудок Гродненської обл. (Білорусь). Пом. у 1994 р.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції (1970). Керівник естрадного ансамблю (1970–1973), концертмейстер Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (1973). Оркестрант, концертмейстер Київського об'єднання музичних ансамблів (1974–1975, 1977–1979), керівник ансамблю «Райдуга» (1976–1977). Концертмейстер Київського держ. училища естрадно-циркового мистецтва (з 1979).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1977 «Р.В.Р.» / «Р.В.С.» Пісня на вірші А.Гайдара. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. О.Мороз. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1979 «Ти тільки не плач» / «Ты только не плачь». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. О.Мороз. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.

ЛІВШИЦЬ Марк

- 1969 «Якщо є вітрила» / «Если есть паруса». Реж. В.Козачков. Худ. кер. П.Тодоровський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1970 «Валерка, Ремка плюс...» / «Валерка, Ремка плюс...», т/ф, к/м. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1971 «Тигри на льоду» / «Тигры на льду», т/ф. Пісня на вірші Г.Поженяна. Реж. В.Козачков за участі А.Осипова. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЛОРЕНЦІ Міхал

Польський композитор.

Нар. 05.10.1955 р., м. Варшава (Польща).

Автор музики більше ніж до 30-ти фільмів, серед яких «Statyści» («Статисти», 2006), «Wszystko będzie dobrze» («Усе буде добре», 2007), та ін.

- 1995 «Краще бути вродливою і багатою» / «Лучше быть красивой и богатой». Реж. Ф.Байон, В.Коблюк. «Укртелефільм» (Україна), «Манфред-фільм» (Німеччина), «Діалог-фільм» (Угорщина), студія «ДОМ» (Польща), Польське телебачення.

ЛЯТОШИНСЬКИЙ Борис Миколайович

Український композитор, диригент, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 22.12.1894(03.01.1895) р., м. Житомир. Пом. 15.04.1968 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1945). Нар. арт. України (1968). Лауреат Держ. премії СРСР (1946, 1952), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1971). Нагороджений орденами Леніна (1960), «Знак Пошани» (1938, 1951), Трудового Червоного Прапора (1967).

Закінчив юридичний факультет Київського університету (1918), Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу композиції Р.Глієра (1919). Викладач Київської консерваторії (з 1920), професор композиції і оркестрування (з 1935), водночас – викладач Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1935–1938, 1941–1944, під час евакуації – в Саратові).

Автор музики до художньо-документальних фільмів режисерів О.Довженка, Ю.Солнцевої «Визволення» («Освобождение», 1940) та «Радянська Буковина» («Советская Буковина», 1940).

Був головою (1939–1941), потім – членом правління Спілки композиторів України, членом правління Спілки композиторів СРСР (з 1948).

Композитору присвячені документальні фільми «Осінні мініатюри» (реж. Б.Небієрідзе, 1984), «Борис Лятошинський» (реж. В.Скворцов, 1994).

- 1927 «Два дні (“Батько і син”)/ «Два дня (“Отец и сын”». Реж. Г.Стабавий. ВУФКУ (Одеса). Озвучений у 1932 р.
- 1931 «Кармелюк» / «Кармелюк». Реж. Ф.Лопатинський. «Українфільм» (Київ, Одеса). Озвучений у 1932 р. Реж. Ю.Мурін.
- 1931 «Вогні над берегами» / «Огни над берегами». Реж. О.Соловийов. «Українфільм» (Київ). Фільм не було завершено.
- 1932 «Іван» / «Иван». Разом з Ю.Мейтусом. Дир. М.Канерштейн. Реж. О.Довженко. «Українфільм» (Київ).
- 1932 «Марш шахтарів» / «Марш шахтеров», к/м. Разом з І.Белзою. Реж. Ю.Мурін. «Українфільм» (Київ).
- 1933 «Любов» / «Любовь». Реж. О.Гавронський, О.Улицька. «Українфільм» (Київ). Фільм не вийшов на екрани, матеріал не зберігся.
- 1934 «Кришталевий палац» / «Хрустальный дворец». Разом з І.Белзою. Реж. Г.Грічер-Черіковер. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Червона хустинка» / «Красный платочек». Разом із Г.Тарановим. Реж. Л.Френкель. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Щасливий фініш» / «Счастливый финиш». Разом із Г.Тарановим. Реж. П.Коломойцев. «Українфільм» (Київ).
- 1937 «Новели про героїв-льотчиків» / «Новеллы о героях-летчиках», к/зб. Разом з І.Белзою. Реж. О.Уманський. «Українфільм» (Київ).
- 1951 «Тарас Шевченко» / «Тарас Шевченко». Реж. І.Савченко. Київська кіностудія. Сталінська премія I ст. (1952).
- 1955 «Полум'я гніву» / «Пламя гнева». Дир. П.Поляков. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1956 «Кривавий світанок» / «Кровавый рассвет». Пісня на вірші М.Рильського. Дир. П.Поляков. Реж. О.Швачко. Київська кіностудія. * Парт., рук., авт.
- 1956 «Іван Франко» / «Иван Франко». Разом з М.Колесою. Дир. П.Поляков. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1958 «Григорій Сковорода» / «Григорий Сковорода». Дир. П.Поляков. Реж. І.Кавалерідзе. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1960 «Летючий корабель» / «Летающий корабль». Балетм. Б.Таїров. Дир. В.Тольба. Реж. М.Юферов, А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1961 «Повія» / «Гулящая». Дир. В.Тольба. Реж. І.Кавалерідзе. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

ЛЯШЕНКО Геннадій Іванович

Український композитор, музикознавець.

Нар. 01.06.1938 р., с. Ногайське (тепер м. Приморськ) Запорізької обл.

Засл. діяч мист. України (1987). Нар. арт. України (1996). Нагороджений Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Білорусі (1976). Лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка (2008). Лауреат премій ім. М.В.Лисенка (1999), ім. Б.М.Лятошинського (2003). Канд. мистецтвознавства (1972).

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу композиції А.Солтиса (1963), аспірантуру при Київській держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського з теорії музики (керівник – Н.Герасимова-Персидська). Викладач Львівської консерваторії (1963–1968), НМАУ на кафедрах теорії музики, потім композиції (з 1971), доцент (з 1978), професор (з 1988).

Секретар правління Національної спілки композиторів України.

1982 «Таємниці святого Юра» / «Тайны святого Юра». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. В.Підпалій. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

МАЖУКОВ Олексій Сергійович

Російський композитор.

Нар. 10.02.1936 р., м. Шумерля, Чувашія (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1996). Засл. арт. Росії (2005).

Навчався на історико-теоретичному факультеті Саратовської держ. консерваторії ім. Л.В.Собінова (1957–1960). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Шапоріна (1967). Викладач Саратовського держ. педагогічного інституту (1959–1961). Працював артистом (1961–1970), головним диригентом естрадних оркестрів Гомельської філармонії (Білорусь, 1971), ансамблю «Советская песня» (Москва, 1972–1973).

Автор музики до кінофільмів «Портрет з дощем» («Портрет с дождем», 1977), «Кохана жінка механіка Гаврилова» («Любимая женщина механика Гаврилова», 1981) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1976 «Ми разом, мамо!» / «Мы вместе, мама!», т/ф. Разом з Є.Мартинівим. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МАЙБОРОДА Георгій Іларіонович

Український композитор, педагог, громадський діяч.

Нар. 18.11(1.12).1913 р., хутір Пелехівщина Полтавської обл. Пом. 06.12.1992 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1957). Нар. арт. СРСР (1960). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1963), премії ім. М.В.Лисенка (1984). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1963, 1983), Леніна (1971), Дружби народів (1973), Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1941), аспірантуру (1949). Викладач Київської консерваторії (1950–1958 та з 1975).

Автор музики до науково-популярного фільму «Ліси Закарпаття» («Леса За-

карпаття», 1956) у співавт. з В.Гомолякою, В.Нахабіним, Л.Колодубом, фільму-концерту «Театр і шанувальники» («Театр и поклонники», 1967).

Був головою комісії по культурі Верховної Ради України, головою правління Спілки композиторів України (1967–1968), членом правління Спілки композиторів СРСР (1961).

Композитору присвячені фільми «Георгій Майборода» (реж. Л.Михалевич, 1982), «Георгій Майборода» (реж. Б.Небієрідзе, 1983), «Георгій Майборода. Життя у музиці» (реж. В.Левченко, 2003).

- 1957 «Якби каміння говорило». Дир. К.Сімеонов. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім.О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1959 «Солдатка». Пісня на вірші І.Резника. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1959 «Таврія». Пісні на вірші А.Малишка. Дир. В.Тольба. Реж. Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1968 «Помилка Оноре де Бальзака» / «Ошибка Оноре де Бальзака». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1970 «Родина Коцюбинських» / «Семья Коцюбинских». Пісня на вірші Д.Луценка. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1971 «Ніна» / «Нина». Симфонічний оркестр Українського радіо і телебачення, дир. В.Гнедаш. Реж. О.Швачко, В.Кондратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Диплом і приз Запорізького обкому комсомолу, Кінофестивалю дитячих та юнацьких фільмів (Запоріжжя, 1972). * Парт., кл., авт.
- 1972 «Довга дорога в короткий день» / «Длинная дорога в короткий день». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

МАЙБОРОДА Платон Іларіонович

Український композитор.

Нар. 18.11(1.12).1918 р., хутір Пелехівщина Полтавської обл. Пом. 08.07.1989 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1957). Нар. арт. України (1968). Нар. арт. СРСР (1979). Лауреат Держ. премії СРСР (1950), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1962). Нагороджений орденами Леніна (1960), Трудового Червоного Прапора (1982), Вітчизняної війни II ст. (1985). Посмертно відзначений дипломом «Краща пісня XX століття» (Київ, 2007) і премією Російської академії кіномистецтва «Ника» за видатний внесок у музику кіно (2008).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1947), її викладач (1947–1950). На творчій роботі.

Був головою секції музики (1977–1982), головою секції мистецтв Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (з 1983), членом правління Спілки композиторів України (з 1962), членом правління Спілки композиторів СРСР.

Композитору присвячено документальний фільм «Поділитись добротою» (реж. О.Бійма, 1981), його твори звучали у фільмах-концертах провідних українських співаків, зокрема – «Пісні Платона Майбороди» (реж. О.Бійма, 1981) та ін.

- 1956 «Долина синіх скель» / «Долина синих скал». Пісні на вірші А.Малишка, Т.Масенка. Дир. К.Сімеонов, П.Поляков. Реж. М.Красій. Київська кіностудія.
- 1957 «Далеке й близьке» / «Далекое и близкое». Реж. О.Козир, М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1958 «Гроза над полями» / «Гроза над полями». Дир. К.Сімеонов. Реж. М.Красій, Ю.Лисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1958 «Зміна починається о шостій» / «Смена начинается в шесть». Пісні на вірші І.Рядченка. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Воронін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1958 «Літа молоді» / «Годы молодые». Пісні на вірші А.Малишка. Дир. Є.Дущенко. Балетм. М.Бердовський. Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Перша премія за музику до фільму на Всесоюзному фестивалі радянських фільмів (Київ, 1959).
- 1960 «Кров людська – не водиця» / «Кровь людская – не водица», ч.1 однойменної к/трилогії. Разом з А.Свечниковим. Пісні на вірші О.Ніколенка. Автор думи П.Майборода. Дир. П.Поляков. Реж. М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1960 «Одеса» / «Одесса», к/м. Реж. І.Грабовський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1961 «Українська рапсодія». Пісні на вірші М.Нагнибіди. Дир. В.Тольба. Реж. С.Параджанов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1961 «Дмитро Горицвіт» / «Дмитрий Горицвет», ч.2 к/трилогії «Кров людська – не водиця» / «Кровь людская – не водица». Пісні на вірші Л.Рєви. Дир. В.Тольба. Реж. М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1963 «Люди не все знають» / «Люди не все знают», ч.3 к/трилогії «Кров людська – не водиця» / «Кровь людская – не водица». Дир. В.Тольба. Реж. М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1969 «Дума про Британку» / «Дума о Британке». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. М.Вінграновський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1973 «Абітурієнтка» / «Абитуриентка». Пісні на вірші А.Малишка, М.Сома. Симфонічний оркестр оперної студії при Київській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського, дир. С.Турчак. Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1974 «Прощавайте, фараони!» / «Процайте, фараоны!» Пісні на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Вінник за участі Д.Черкаського. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Прості турботи» / «Простые заботы». Пісні на вірші В.Сосюри, Б.Олійника. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1977 «Дипломати мимоволі» / «Дипломаты поневоле». Пісні на вірші М.Ткача. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук., авт.
- 1979 «Оглядини» / «Смотрины». Пісні на вірші М.Ткача, Б.Палійчука. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Гнедаш. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1980 «Візит у Ковалівку» / «Визит в Ковалевку». Пісні на вірші В.Мар'їнського, В.Сосюри. Державний симфонічний оркестр радіо і телебачення УРСР, дир. Є.Дущенко. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

МАКОЄВ Ацамаз Володимирович

Російський, осетинський композитор, піаніст, педагог, громадський діяч.

Нар. 15.02.1957 р., м. Орджонікідзе (тепер Владикавказ), Північна Осетія-Аланія (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1995). Лауреат Держ. премії Північної Осетії-Аланії ім. К.Хетагурова (1992).

Закінчив Орджонікідзенське музичне училище (1976), Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу фортепіано М.Перельмана (1981), Єреванську держ. консерваторію ім. С.Г.Комітаса по класу композиції Л.Сар'яна (1988). Завідувач музичної частини Північно-Осетинського драматичного театру (1986–1996). Художній керівник Північно-Осетинської філармонії (з 1996).

Автор музики до фільмів «Перехід» («Переход», 1979), «І озирнувся подорожній» («И оглянулся путник», 1985), «Повернення Уризмага» («Возвращение Уризмага», 1987), «Горець» («Горец», 1992).

Голова Співки композиторів Північної Осетії-Аланії (з 1996), секретар Співки композиторів Росії (з 2006).

1991 «Людина в зеленому кімоно» / «Человек в зеленом кимоно». Реж. Т.Каргаєв, Б.Кантемиров. Одеська кіновідеостудія нового типу, спортивний кооператив «Скіф-Іппон».

МАЛЮКОВА (СИДОРЕНКО) Тамара Степанівна

Українська композиторка, педагог.

Нар. 15.02.1919 р., с. Красне Скадовського р-ну, тепер Херсонської обл. Пом. 20.11.2005 р., м. Одеса.

Засл. діяч мист. України (1981). Нагороджена орденом Трудового Червоного Прапора (1960).

Закінчила Одеську консерваторію по класу композиції С.Орфеева (1946), відтоді її викладач, доцент (з 1964), завідувачка кафедри теорії музики і композиції (1955–1970).

Була головою Одеської обласної організації Спілки композиторів України (1954–1966, 1976–1992).

1957 «Коні не винні», к/м. Дир. Є.Дущенко. Реж. С.Комар. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МАРКЕЛОВ (ЕТИНГЕР) Лев Маркович

Український композитор.

Нар. 29.06.1948 р., м. Астрахань (Росія).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції Г.Літинського (1971). Керівник вокально-інструментального ансамблю Будинку піонерів Подільського р-ну м. Києва (з 1973). Завідувач музичної частини Київського театру ляльок (1979–1995).

Автор музики до науково-популярного фільму «Економіка – головна політика» («Экономика – главная политика», 1975) та 10-ти анімафільмів, зокрема – «Діло доручається детективу Теді» («Дело поручается сыщику Теди», 1976), «Парасолька стає дружинником» («Парасолька становится дружинником», 1976), «Музичні казки» («Музыкальные сказки», 1976), «Три Івани» («Три Ивана», 1982), «Ванька Жуков» («Ванька Жуков», 1981), «Людина у футлярі» («Человек в футляре», 1983), «Тредичино» («Тредичино», 1993) та ін. Живе у Німеччині (з 1995).

1974 «Друге дихання» / «Второе дыхание», т/ф, 2 с. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

МАРТИНОВ Володимир Іванович

Російський композитор.

Нар. 20.02.1946 р., м. Москва.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Сидельникова (1970). Викладач музичного факультету Московського держ. педагогічного інституту ім. В.І.Леніна (1970–1971). Працівник Московської експериментальної студії електронної музики (з 1973).

Автор музики до кінофільмів «Слово для захисту» («Слово для защиты», 1976), «Поворот» («Поворот», 1978), «Юність Петра» («Юность Петра», 1980), «Холодне літо п'ятдесят третього...» («Холодное лето пятьдесят третьего...», 1988), «Російський бунт» («Русский бунт», 2000) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1979 «Особливо небезпечні...» / «Особо опасные...» Оркестр Держкіно СРСР, дир. К.Крimeць. Реж. С.Мамілов. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1989 «Смирненне кладовище» / «Смирненное кладбище». Реж. О.Іттигілов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1992 «Просіть – і буде вам» / «Просите – и воздастся», т/ф, 2 с. К/вар. – «Господи, почуй молитву мою!» / «Господи, услыши молитву мою!» Реж. Н.Бондарчук. ТО «Одіссей» (Одеса), «Віватон», «Союз-телефільм» (Росія).

МАРТИНОВ Євген Григорович

Російський, український естрадний співак, композитор.

Нар. 22.05.1948 р., м. Камишин, тепер Луганської обл. Пом. 03.09.1990 р., м. Москва.

Лауреат премії Ленінського комсомолу (1988). Лауреат Всесоюзних телевізійних пісенних конкурсів, володар «Гран Прі» конкурсу «Золота Братиславська ліра» (Чехо-Словаччина, 1975), срібної медалі міжнародного конкурсу «Золотий Орфей» (Болгарія, як виконавець).

Закінчив Артемівське музичне училище (1966), Донецький держ. музично-педагогічний інститут по класах кларнета і фортепіано (1971).

Жив у Москві (з 1971).

- 1976 «Ми разом, мамо!» / «Мы вместе, мама!», т/ф. Разом з О.Мажуковим. Реж. Я.Лупій. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МАРТОН Іштван Ференцович (Степан Теодорович)

Український композитор, піаніст, педагог.

Нар. 24.11.1923 р., с. Жофія (Софія), тепер Мукачівського р-ну Закарпатської обл. Пом. 14.01.1996 р., м. Ужгород.

Засл. діяч мист. України (1965). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1976). Закінчив Мукачівську учительську семінарію, де керував хором, оркестром, Ужгородське музичне училище по класу фортепіано (1949). Викладач Мукачівської музичної школи (1946–1948), концертмейстер і викладач Ужгородського музичного училища (з 1948). Художній керівник Закарпатської обласної філармонії (з 1963), керівник Угорського камерного ансамблю Закарпатської обласної філармонії (з 1975).

Був членом Спілки композиторів України.

1958 «На зеленій землі моїй» / «На зеленой земле моей». Разом із Б.Карамішевим. Дир. Б.Карамішев. Реж. Р.Вікторов, І.Шишов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МАШАНАУСКАС Кіпрас

Литовський композитор.

Нар. 30.03.1970 р., м. Вільнюс (Литва).

Закінчив Академію музики Литви по класу композиції В.Баркаускаса (1993).

Автор музики до художніх і телефільмів.

Член Спілки композиторів і Спілки кінематографістів Литви.

2004 «Пересохла земля», к/м. Реж. Т.Томенко. Худ. кер. Б.Савченко. Національна кінематека України, НДП Студія «Золоті ворота» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

МАШКІН Михайло Васильович

Український композитор-аматор.

Нар. 25.11.1926 р., с. Новоолександрівка Дніпропетровської обл. Пом. 12.11.1971 р., м. Довге Закарпатської обл.

Засл. діяч мист. України (1960).

Керівник самодіяльного ансамблю пісні і танцю «Боржава» (1954–1971).

Автор пісень на власні слова, зокрема «Верховино, мати моя», «Вечір над Боржавою» та ін.

1960 «Повернення» / «Возвращение». Автор музики пісні на вірші П.Воронька. Композитор і дир. Б.Карамішев. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1964 «Царі / «Цари». Автор пісень. Композитор О.Каравайчук. Ансамбль солістів Ленінградської держ. філармонії, дир. О.Каравайчук; народний інструментальний ансамбль Рахівського лісокомбінату. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МЕЄРОВИЧ Михайло Олександрович

Російський композитор.

Нар. 26.02.1920 р., м. Київ. Пом. у 1993 р.

Засл. діяч мист. Росії (1981).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класах композиції А.Александрова, Р.Глієра та Г.Літинського, фортепіано Я.Зака (1942). Викладач Московської консерваторії (1944–1952).

Автор музики до кінофільмів «Телеграма» («Телеграмма», 1971), «Чесне слово» («Честное слово», 1978), «Вальс золотих тельців» («Вальс золотых тельцов», 1992), анімафільмів «Федорине горе» («Федорино горе», 1974), «Їжачок у тумані» («Ежик в тумане», 1975) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1982 «Весільний подарунок» / «Свадебный подарок». Пісні В.Доліної. Оркестр держ. комітету СРСР по кінематографії, дир. А.Петухов. Реж. Р.Биков, Р.Есадзе, О.Ігішев. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МЕЙТУС Юлій Сергійович

Український композитор.

Нар. 15(28).01.1903 р., м. Єлизаветград (тепер Кіровоград). Пом. 02.04.1997 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. Туркменістану (1944). Засл. діяч мист. України (1948). Нар. арт. України (1973). Лауреат Держ. премії СРСР (1951), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1991). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1960, 1971), Дружби народів (1983), Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (1993).

Закінчив музичну школу в Єлизаветграді по класу фортепіано Г.Нейгауза (1919), Харківський музично-драматичний інститут по класу композиції С.Богатирьова (1931). Піаніст у клубах частин Першої Кінної Армії (1919–1920), концертмейстер Харківського оперного театру і завідувач музичної частини театру Пролеткульту (1923–1924). Створив перший в Україні джазовий ансамбль (1924). На творчій роботі (з 1926).

Був членом правління Спілки композиторів України (1939) та правління Спілки композиторів СРСР (1957).

1929 «Нічний візник» / «Ночной извозчик». Разом із В.Рибальченком. Реж. Г.Тасін. ВУФКУ (Одеса). Озвучений у 1936 р.

1932 «Іван» / «Иван». Разом із Б.Лятошинським. Дир. М.Канерштейн. Реж. О.Довженко. «Українфільм» (Київ).

1934 «Гостра могила» / «Острая могила». Реж. М.Білинський. «Українфільм» (Одеса).

1934 «Страта» / «Казнь». Реж. М.Білинський. «Українфільм» (Одеса). Фільм не зберігся.

- 1936 «Кондуїт» / «Кондуит». Реж. Б.Шелонцев. «Українфільм» (Одеса).
- 1936 «Застава біля Чортового броду» / «Застава возле Чертового брода». Реж. М.Білінський, К.Ісаєв. «Українфільм» (Одеса). Фільм був заборонений.
- 1938 «Стара фортеця» / «Старая крепость», к/м. Реж. М.Білінський. Одеська кіностудія.
- 1939 «Сімнадцятирічні» / «Семнадцатилетние». Разом із В.Рибальченком. Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. М.Білінський. Одеська кіностудія.
- 1940 «Макар Нечай» / «Макар Нечай». Пісні на вірші А.Малишка. Реж. В.Шмідтгоф. Київська кіностудія.
- 1942 «Бойовий кінозбірник № 9» / «Боевой кинозборник № 9», н. «Маяк» / «Маяк». Разом з А.Штогаренком. «Рибальська пісня» на вірші Ю.Олеші. Реж. М.Донської. Київська кіностудія (Ашхабад).
- 1944 «Чарівний кристал (“Кіноконцерт”))» / «Волшебный кристалл (“Киноконцерт”)). Разом із К.Корчмарьовим, А.Шапошниковим. Реж. М.Атаханов, А.Народицький. Ашхабадська кіностудія.
- 1950 «У мирні дні» / «В мирные дни». Пісні на вірші П.Воронька. Дир. В.Тольба. Реж. В.Браун. Київська кіностудія. Сталінська премія III ст. (1952). * Парт., рук., авт.
- 1952 «В степах України», ф/в Київського держ. академічного українського драматичного театру ім. І.Я.Франка. Гол. реж. Г.Юра. Дир. Ю.Сятковський. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія.
- 1954 «“Богатырь” іде в Марто» / «“Богатырь” идет в Марто». Пісні на вірші Є.Долматовського. Дир. К.Сімеонов. Реж. Є.Брюнчутін, С.Навроцький. Київська кіностудія. * Парт., рук., авт.
- 1957 «Кінець Чирви-Козиря» / «Конец Чирвы-Козыря». Оркестрування І.Ключарьова, Я.Лапинського. Дир. В.Тольба. Балетм. В.Вронський. Реж. В.Лапокниш. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., рук.
- 1958 «Два Федори» / «Два Федора». Пісні на вірші О.Фатьянова. Дир. Б.Карамішев. Реж. М.Хуцієв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1959 «Небо кличе» / «Небо зовет». Дир. В.Тольба. Реж. О.Козир, М.Карюков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

МЕЛАДЗЕ Костянтин Шотаєвич

Грузинський автор музики і текстів пісень, аранжувальник, продюсер.

Нар. 11.05.1963 р., м. Батумі (Грузія).

Закінчив музичну школу по класах фортепіано та скрипки, Миколаївський держ. суднобудівний інститут. Учасник різних вокально-інструментальних ансамблів, російського арт-рок-гурту «Диалог», українського колективу «ВІА Гра». Основним виконавцем його пісень став рідний брат Валерій (нар. 23.06.1965 р.) – нині відомий естрадний співак. Кінематографічна діяльність розпочалася в Україні. Має компакт-диски.

- 2001 «Вечори на хуторі біля Диканьки» / «Вечера на хуторе возле Диканьки», т/ф, 2 с. Автор музики і віршів пісень. Реж. С.Горов. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).
- 2002 «Попелюшка» / «Золушка», т/ф, 2 с. Автор музики і віршів пісень. Реж. С.Горов. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).
- 2004 «Торгаші» / «Торгаши», відео, 4 с. Реж. Т.Магар. Телеканал «Інтер» (Україна), кінокомпанія «Фільм. UA».
- 2004 «Сорочинський ярмарок», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Гольде, К.Меладзе. Реж. С.Горов. Телеканал «Інтер» (Україна), кінокомпанія «Мелорама Продакшн» (Україна).

МЕЛЕШКО Роман

- 2003 «Клан», відео, 4 с. Реж. Г.Мінка. «Северная звезда» (Росія) за участі телекомпанії «Приват-ТВ» (Харків), «Макросар Development Ukraine».

МЕЛЬНИЧУК Ігор Юрійович

Український музикант, аранжувальник.

Нар. 25.10.1965 р., м. Магадан (Росія).

Закінчив Львівське держ. музичне училище ім. С.П.Людкевича по класу контрабаса (1989). Учасник гурту «Брати Гадюкіни» (клавішні, бас-гітара, вокал, з 1989). На студії «Гадюкіны Records» займається композицією, аранжуванням і записом музики для телеканалів, телефільмів, радіо, рекламних роликів (з 1997). Учасник фестивалів популярної сучасної музики у складі ансамблю «Брати Гадюкіни» (друге місце на всеукраїнському фестивалі «Червона рута», 1989).

- 2002 «Критичний стан» / «Критическое состояние», відео, 5 с. Разом із П.Крахмальовим. Реж. А.Матешко. ТРК «Студія “1+1”» (Україна) за участі ТО «Мамаду».
- 2003 «Завтра буде завтра» / «Завтра будет завтра», відео, 14 с. Разом із П.Крахмальовим. Пісня С.Вакарчука. Гурт «Океан Ельзи». Реж. А.Дем'яненко. Студія «НБМ» на замовлення телеканалу «Новий канал» (Київ), телеканалу «СТС» (Росія).
- 2004 «Новий російський романс» / «Новый русский романс», відео, 12 с. Разом із П.Крахмальовим. Реж. А.Праченко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група», «Продюсерская фирма Игоря Толстунова» (Росія).
- 2005 «Дякую тобі за все» / «За все тебя благодарю», т/ф, 8 с. Разом із П.Крахмальовим. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).

- 2005 «Дев'ять життів Нестора Махна» / «Девять жизней Нестора Махно». Разом із П.Крахмальовим. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Повернення Мухтара-2» / «Возвращение Мухтара-2». Разом із П.Крахмальовим. Реж. В.Златоустовський. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Повернення Мухтара-3» / «Возвращение Мухтара-3». Разом із П.Крахмальовим. Реж. В.Златоустовський. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Подруга особливого призначення» / «Подруга особого назначения», т/ф, 6 с. Разом із Д.Атовмяном, П.Крахмальовим. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія "1+1"» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Пам'ятаю і люблю» / «Помню и люблю». Разом із П.Крахмальовим. Реж. М.Каптан. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2005 «Російські ліки» / «Русское лекарство». Разом із П.Крахмальовим. Реж. А.Праченко. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2006 «П'ять хвилин до метро» / «Пять минут до метро», т/ф. Разом із П.Крахмальовим. Текст пісні «Я прийду сама» О.Вратарьова. Співає М.Могилевська. Реж. С.Альошечкин. Кінокомпанії «Фільм. UA», «PRO-TV», телеканал «Інтер» (Україна), ТРК «Студія "1+1"» (Україна).
- 2006 «Дякую тобі за все-2» / «За все тебя благодарю-2», т/ф, 24 с. Разом із П.Крахмальовим. Реж. В.Шалига. «Первый канал» (Росія), кінокомпанія «PRO-TV».
- 2007 «Любов на асфальті» / «Любовь на асфальте», т/ф. Разом із П.Крахмальовим. Реж. А.Тименко. Телеканал «Інтер» (Україна).
- 2007 «Зачароване кохання» / «Колдовская любовь», т/ф. Разом із П.Крахмальовим. Реж. В.Балкашинов. Телеканал «Інтер» (Україна).

МИЛЕНКО Ігор Якович

Український режисер, композитор.

Нар. 13.12.1960 р., м. Запоріжжя.

Закінчив режисерський факультет Київського держ. інституту культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1982). На творчій роботі.

- 1989 «Неосяжне» / «Необъятное». Реж. Д.Томашпольський. Київський держ. інститут театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого, Ялтинська кіностудія.
- 1990 «Панове, врятуймо Місяць» / «Господа, спасем Луну», к/м. Реж. Д.Томашпольський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

- 1990 «Посилка для Маргарет Тетчер», к/м. Реж. В.Кастеллі. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Проект “Альфа”» / «Проект “Альфа”». Реж. Є.Шерстобитов. Студія «Кінематографіст» (Київ).
- 1991 «Прокинутися у Шанхаї» / «Проснуться в Шанхае». Реж. М.Седнев. «Флора» (Одеса), Одеська кіностудія художніх фільмів, УЕМТО «Дебют».
- 1992 «Похмурий ранок», к/м. Автор сценарію, реж. і композитор. Державний естрадно-симфонічний оркестр України, дир. В.Здоренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют». Перший приз Міжнародного фестивалю короткометражних фільмів у Братиславі (Чехо-Словаччина, 1992).
- 1992 «Про шалене кохання, Снайпера і Космонавта» / «О безумной любви, Снайпере и Космонавте». Композитор і автор віршів пісень. Реж. Д.Томашпольський. Студія «Арій» АТ «Альянс-Концерн» (Київ).
- 1993 «Зефір у шоколаді» / «Зефир в шоколаде». Реж. О.Павловський. ВТО «АВА» (Одеса).
- 1995 «Будемо жити» / «Будем жить». Реж. Д.Томашпольський. Кінокомпанія «Діти Мельєса» (Київ).
- 1996 «Російський народний трилер» / «Русский народный триллер», к/м. Реж. і композитор. Фірма «Ліга Д».
- 2000 «Усім привіт». У фільмі звучить танго «Кариока» у виконанні оркестру Г.Каучо. Реж. Д.Томашпольський. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, студія «Гагарін-Медіа», ТО «Земля» за участі ТРК «Київ».
- 2001 «Якщо я не повернуся...» / «Если я не вернусь...», т/ф, відео, 3 с. Реж. Д.Томашпольський. «АМР» (США), «Штрих» (Україна).
- 2006 «Ім'я», к/м, відео. Реж. А.Яковлева. Благодійний проект «Меценат».

МИХАЙЛОВ Дживані Костянтинович

Російський композитор.

Нар. 18.02.1938 р., м. Тбілісі (Грузія). Пом. у 1995 р.

Канд. мистецтвознавства (1982).

Навчався у Тбіліській держ. консерваторії ім. В.П.Сараджишвілі по класу композиції А.Баланчивадзе (1956–1957). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського (1962). Керував класом композиції Каїрської консерваторії (Єгипет, 1971–1972). Проводив семінари, цикли лекцій в університетах і музичних закладах країн Азії, Африки, США. Викладав у Московському держ. музично-педагогічному інституті (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (з 1974), у Московській консерваторії (з 1976), доцент (з 1986).

Був членом Співки композиторів Росії.

1963 «Шурка обирає море» / «Шурка выбирает море». Пісня Б.Окуджави. Дир. В.Єсіпов. Реж. Я.Хромченко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МИХАЙЛЮТА Олег Ігорович (ФАГОТ)

Український музикант, аранжувальник.

Нар. 27.03.1974 р., м. Харків.

Закінчив Харківську середню спеціальну музичну школу та вступив до Харківського держ. інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського по класу фагота (1992). Учасник різних музичних гуртів – реп-групи «S.Y.D.», «Танок на майдані Конго». Брав участь у фестивалях сучасної поп-культури – у складі «ТНМК» (перша премія та композиторський диплом на всеукраїнському фестивалі «Червона рута», 1997; друге місце на фестивалі «Pop Music-97», Москва).

2004 «Весілля Барбі» / «Свадьба Барби», т/с, 4 с. У фільмі використано музику груп «Танок на майдані Конго», «Mad Heads», «GreenGrey», «Океан Ельзи», «Скрябін», І.Білик, «Кожак». Реж. В.Придувалов. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), ТОВ «Протел».

МИХАЛЮК Сергій

2005 «Королева бензоколонки-2» / «Королева бензоколонки-2», т/ф, 2 с. Разом із В.Артистом, Л.Вольським. У фільмі використано музику груп «Ляпис Трубецкой», «GreenGrey». Реж. О.Кірієнко. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).

МІЛЮТІН Юрій (Георгій) Сергійович

Російський композитор.

Нар. 18.04.1903 р., м. Москва. Пом. 09.06.1968 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1953). Нар. арт. Росії (1964). Лауреат Держ. премії СРСР (1949).

Навчався на Музичних курсах В.Коссовського (1917–1919). Закінчив Московський обласний музичний технікум по класу композиції С.Василенка та О.Александрова (1930). Виступав як драматичний актор (1919–1923), піаніст і композитор естрадного колективу «Синяя блуза» (1924–1925), піаніст-ілюстратор німих стрічок московських кінотеатрів (1929–1932). Завідувач музичної частини московських драматичних театрів (1930–ті рр.).

Автор музики до кінофільмів «Серця чотирьох» («Сердца четырех», 1941), «Неспокійне хазяйство» («Беспокойное хозяйство», 1946), «Трембіта» («Трембита», 1968) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1936 «Карл Бруннер» / «Карл Бруннер». Реж. О.Маслюков. «Українфільм» (Одеса).
- 1938 «Митько Лелюк» / «Митька Лелюк». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. О.Маслюков, М.Маєвська. Одеська кіностудія.
- 1939 «Моряки» / «Моряки». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. В.Браун. Одеська кіностудія.
- 1941 «Дочка моряка» / «Дочь моряка». Пісня на вірші В.Гусева. Реж. Г.Тасін. Одеська кіностудія.
- 1941 «Морський яструб» / «Морской ястреб». Музика пісні. Вірші Є.Долматовського. Композитор Г.Варс. Реж. В.Браун. Ташкентська та Одеська кіностудії.
- 1945 «У далекому плаванні» / «В дальнем плаванье». Пісні на вірші А.Софронова. Дир. Н.Рахлін. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.
- 1974 «Поцілунок Чаніти» / «Поцелуй Чаниты» за однойменною оперетою. Композитор М.Бойко. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. І.Ключарьов. Балетм. І.Вітебський. Співають Л.Єрьоміна, В.Чепелінська, З.Невська, Ю.Рожков, С.Мінахін, Л.Гримальська. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Друге ТВО. * Парт., авт.

МІНКОВ Марк Анатолійович

Російський композитор.

Нар. 25.11.1944 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1989). Нар. арт. Росії (2003).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Хачатуряна (1969).

Автор музики до кінофільмів «Слідство ведуть ЗНАТОКИ» («Следствие ведут ЗНАТОКИ», т/с, 1971–1985), «Без права на помилку» («Без права на ошибку», 1975), «У зоні особливої уваги» («В зоне особого внимания», 1977), «Дорослий син» («Взрослый сын», 1979), «34-й швидкий» («34-й скорый», 1981), «Ще люблю, ще сподіваюсь...» («Еще люблю, еще надеюсь...», 1984), «Ідеальний злочин» («Идеальное преступление», 1989), «Фірма пригод» («Фирма приключений», 1991), «Жінок ображати не рекомендовано» («Женщин обижать не рекомендуется», 1999) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1975 «Ар-хі-ме-ди!» / «Ар-хи-ме-ды!» Пісні на вірші І.Шаферана. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. Г.Гаранян, Е.Хачатурян. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1983 «Незнайко з нашого двору» / «Незнайка с нашего двора», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Ю.Ентіна. Реж. І.Апасян за участі І.Яковлевої. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «На мить озирнутись» / «На миг оглянуться», т/ф, 2 с. Пісні на вірші В.Шефнера. Реж. В.Коллегаєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МНАЦАКАНЯН Олександр Дереникович

Російський композитор.

Нар. 03.09.1936 р., м. Єреван (Вірменія).

Засл. діяч мист. Росії (1984). Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції О.Євляхова (1961), аспірантуру в Д.Шостаковича (1964). Викладач Санкт-Петербурзької консерваторії (з 1964), декан теоретико-композиторського факультету (з 1973), професор (з 1988).

Автор музики до кінофільмів «Два квитка на денний сеанс» («Два билета на дневной сеанс», 1966), «Снігуроньку викликали?» («Снегурочку вызывали?», 1985) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1977 «Артем» / «Артем», т/ф, 2 с. Реж. М.Кошелєв, В.Морозов. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МОКРОУСОВ Борис Андрійович

Російський композитор.

Нар. 27.02.1909 р., м. Нижній Новгород (Росія). Пом. 27.03.1968 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Чувашії (1962). Лауреат Держ. премії СРСР (1948).

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції М.Мяковського (1936).

Автор музики до кінофільмів «Наші сусіди» («Наши соседи», 1957), «Куховарка» («Стряпуха», 1965), «Невловимі месники» («Неуловимые мстители», 1966), «Нові пригоди невловимих» («Новые приключения неуловимых», 1968) та ін., а також документальної кінострічки «Одеса» («Одесса», 1954).

1956 «Весна на Зарічній вулиці» / «Весна на Заречной улице». Пісні на вірші О.Фат'янова. Реж. М.Хуцієв, Ф.Миронер. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1957 «Координати невідомі» / «Координаты неизвестны». Дир. Б.Карамішев. Реж. М.Винярський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

МУЖЧИЛЬ Віктор Степанович

Український композитор, педагог.

Нар. 08.12.1947 р., м. Коркіно Челябінської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. України (1999). Лауреат премій ім. М.В.Лисенка (1992), Дніпропетровської обласної ім. Д.Яворницького (1994).

Закінчив Белгородське музичне училище по класу фортепіано Я.Авербух, Харківський держ. інститут мистецтв ім. І.П.Котляревського по класу композиції В.Бібіка (1979). Відповідальний секретар Дніпропетровської обласної організа-

ції Спілки композиторів України (1979–1982). Диригент Дніпропетровського обласного об'єднання музичних ансамблів (1982–1985). Викладач композиції в музичному училищі та школах Дніпропетровська й Павлограда (з 1982–2001, з перервами), Харківського інституту мистецтв, доцент (з 2001).

Член Національної спілки композиторів України.

2000 «Втрачений рай» / «Потерянный рай». Реж. В.Рожко. Студія «Дарзіні» (Дніпропетровськ) за участі Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка.

2002 «Дикий табун» / «Дикий табун». Реж. В.Рожко. Студія «Дарзіні» (Дніпропетровськ).

МУКАНЯЄВ Віталій Ісмаїлович

Російський музикант.

Нар. 10.10.1971 р., м. Апатити Мурманської обл. (Росія).

Закінчив Мурманське держ. музичне училище по класу скрипки.

Автор музики до фільмів і рекламних роликів.

1990 «Там, де живе любов» / «Там, где живет любовь». Пісня на вірші О.Каретникової. Виконує Ю.Михальчик. Реж. В.Шевельков. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Шпиль» (Росія).

МУРАВЛЬОВ Олексій Олексійович

Російський композитор.

Нар. 02.05.1924 р., м. Тифліс (тепер Тбілісі, Грузія).

Засл. діяч мист. Росії (1981). Лауреат Держ. премії СРСР (1950).

Навчався у Свердловській (тепер Єкатеринбурзька) держ. консерваторії ім. М.П.Мусоргського по класах композиції М.Фролова, фортепіано Н.Голубовської (1941–1944). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Шапоріна (раніше займався у В.Шебаліна), вчився по фортепіано в класі Г.Нейгауза (1949). Викладав у Московському держ. інституті культури (1967–1971), Московському держ. музично-педагогічному інституті (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (з 1972), доцент (з 1970), професор (з 1986).

Автор музики до кінофільмів «Чарівна лампа Аладдіна» («Волшебная лампа Аладдина», 1966), «Пакет» («Пакет», 1967), «Крах» («Крах», 1968), «Вчора, сьогодні і завжди» («Вчера, сегодня и всегда», 1971) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

1955 «Білий пудель» / «Белый пудель». Дир. С.Сахаров. Реж. М.Рошаль, В.Шредель. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1960 «Дім з мезонином» / «Дом с мезонином». Дир. А.Ройтман. Реж. Я.Базелян. Ялтинська кіностудія.

- 1963 «Місто – одна вулиця» / «Город – одна улица». Пісні на вірші В.Коростильова. Реж. Я.Базелян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Важкі поверхи» / «Трудные этажи», т/ф. Реж. В.Кондратов, Ю.Слупський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МУРАДЕЛІ (МУРАДОВ) Вано Ілліч

Грузинський і російський композитор.

Нар. 24.03(6.04).1908 р., м. Горі (Грузія). Пом. 14.08.1970 р., м. Томськ (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1947). Засл. діяч мист. Кабардинської АР (1954). Нар. арт. СРСР (1968). Лауреат Держ. премії СРСР (1946, 1951).

Закінчив Тбіліську консерваторію ім. В.П.Сараджишвілі по класах композиції С.Бархударяна, диригування М.Багриновського (1931). Удосконалювався в Московській консерваторії під керівництвом Б.Шехтера, потім М.Мяковського (1934–1938). Актор і композитор Тбіліського пересувного театру (1929–1931), музичний керівник Театру робітничої молоді та Театру ім. К.Марджанішвілі (1931–1934). Начальник і художній керівник Центрального ансамблю Військово-Морського флоту СРСР (1942–1944). Жив у Москві (з 1939).

Автор музики до кінофільмів «Лавина з гір» («Лавина с гор», 1958), «Залізний потік» («Железный поток», 1967) та ін.

Був секретарем правління Спілки композиторів Росії (з 1960) та Спілки композиторів СРСР (з 1968), головою правління Московського відділення Спілки композиторів Росії (1959–1970). Очолював Музфонд СРСР (1939–1948).

- 1955 «Шарф коханої» / «Шарф любимой». Пісні на вірші А.Островського. Реж. Є.Іванов-Барков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1963 «Мрії назустріч» / «Мечте навстречу». Разом з Е.Артем'євим. Пісні на вірші Є.Долматовського. Дир. Б.Карамішев. Реж. М.Карюков, О.Коберідзе. Одеська кіностудія художніх фільмів. У фільмі вперше в СРСР застосовано електронну музику.

МУРАТОВ Олександр Ігорович

Український кінорежисер, письменник, сценарист.

Нар. 21.04.1935 р., м. Харків.

Лауреат Всесоюзних кінофестивалів. Засл. діяч мист. України (1990). Лауреат премії Фонду Т.Шевченка «За визначний внесок у національне та державне відродження України» (1997).

Закінчив режисерський факультет Всесоюзного держ. інституту кінематографії (1959). Працював на кіностудії ім. М.Горького у Москві та на Одеській кіностудії художніх фільмів. Нині працює на Національній кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка (з 1967).

Поставив 37 кінострічок (26 ігрових та 11 документальних), серед яких «Чи вмієте ви жити?» («Умеете ли вы жить?», 1970, автор віршів пісень), «Стара фортеця» («Старая крепость», телетрилогія, 1973), «Гуси-лебеді летять» («Гуси-лебеди летят», 1974), «Любаша» («Любаша», 1978), «Гонки по вертикалі» («Гонки по вертикали», т/ф, 1982), «Золотий ланцюг» («Золотая цепь», 1986), «Помилуй і прости» («Помилуй и прости», 1988), «Дорога нікуди» («Дорога никуда», 1992), «Татарський триптих» (2004), музичні фільми «Співає Лілія Гавриленко» (1975), «Маленький шкільний оркестр» (1968), документальні «Це не лікується» (1997), «Уроки патріотизму» (2007, співавтор музики) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів України.

2002 «Провінціальний роман», т/ф, відео. Інструментальна музика С.Гримальського. Пісні О.Муратова, Л.Тишківської на вірші М.Рильського, М.Вінграновського, О.Муратова. Виконують С.Боклан, Л.Тишківська, О.Вітряченко. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.

МУРОМОВ Михайло Володимирович

Російський естрадний співак і автор пісень.

Нар. 18.11.1950 р., м. Москва.

Закінчив Московський держ. технологічний інститут м'ясо-молочної промисловості (1971). Дебютував як співак на Московському міжнародному фестивалі молоді і студентів (1985).

Автор музики до ігрових фільмів «Вам телеграма» («Вам телеграмма», 1983) та ін. Знявся у фільмі «Єдиний чоловік» («Единственный мужчина», т/ф).

Живе за кордоном.

1982 «Просто жах!» / «Просто ужас!», т/ф, 2 с. Реж. О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

МЯСКОВ Костянтин Олександрович

Український композитор, баяніст.

Нар. 15.08.1921 р., м. Полтава. Пом. 04.01.2000 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1979). Нар. арт. України (1993). Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції К.Данькевича (1958). Баяніст-концертмейстер ансамблю Харківського військового округу (1939–1945), Донецької обласної філармонії (1946–1951), Республіканської філармонії у Києві (1951–1952). На творчій роботі (з 1952).

Автор музики до науково-популярних фільмів «Легенда про безсмертя» («Легенда о бессмертии»), «Ті, що відроджують землю» («Возрождающие землю», 1964).

Був членом Спілки композиторів України.

1962 «Зірочка» / «Звездочка», к/а, н. «Капітани не запізнюються» / «Капитаны не опаздывают», к/м. Реж. Н.Шевченко. Київська кіно-студія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

М'ЯСНИКОВ Ігор

1990 «Шереметьєво-2» / «Шереметьєво-2». Реж. Ю.Кузьменко. Студія «ФБ-33» (Одеса), «Рапід», ВТВО «Киноцентр» за участі Одеської кіно-студії художніх фільмів та кіностудії «Мосфільм».

НАЗАРОВ В'ячеслав Євгенович

Український композитор.

Нар. 03.02.1954 р., м. Донецьк.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Скорика (1978). Відповідальний секретар Донецької обласної організації Спілки композиторів України (1979–1981). На творчій роботі (з 1981). Живе у Києві.

Автор музики до кінофільмів «Ніч самогубця» («Ночь самоубийцы», 1991), «Любов» («Любовь», 1991), «Нічна зміна» («Ночная смена», т/ф, 2007) та ін., анімафільмів «Лис і Дрозд» («Лис и Дрозд», 1982), «Капітан Тусси» («Капитан Тусси», 1992), документальної кінострічки «Олександр Вертинський» («Александр Вертинский», т/ф, с.1, 2002), а також музичного оформлення передач багатьох українських телеканалів.

Член Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України (з 1988).

1983 «Три гільзи від англійського карабіна» / «Три гильзы от английского карабина». Інструментальний ансамбль «Круг», дир. А.Шаповал. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1984 «Канкан в англійському парку» / «Канкан в английском парке». Інструментальний ансамбль «Синтез». Реж. В.Підпалий. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Диплом XVIII Всесоюзного кінофестивалю (Мінськ, Білорусь, 1985). * Парт., авт.

1984 «Все починається з любові» / «Все начинается с любви». Пісні на вірші Р.Рождественського, О.Шкуратова. Інструментальний ансамбль, кер. Г.Татарченко. Реж. Я.Ланчак. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.

1985 «І ніхто у світі...» / «И никто на свете...» Інструментальний ансамбль, кер. В.Назаров. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1987 «Учинити всяку правду» / «Исполнить всякую правду». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1987 «Голий» / «Голый», к/м. Реж. Г.Шигаєва. Виконання, запис музики В.Назарова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют». «Гран Прі» на Міжнародному кінофестивалі в Турині (Італія, 1988).
- 1987 «І завтра жити» / «И завтра жить», т/ф, 2 с. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. В.Підпалій. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1987 «Моя люба» / «Моя дорогая». Інструментальний ансамбль, кер. В.Назаров. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1987 «Чорна яма» / «Черная яма», к/м. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Матешко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1988 «Помилуй і прости» / «Помилуй и прости». У фільмі використано музику Е.Вілі Лобоса. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1988 «Бич Божий» / «Бич Божий». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. О.Фіалко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Зелений вогонь кози» / «Зеленый огонь козы». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Матешко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Друге “Я”» / «Второе “Я”», к/м. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. В.Бажай. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Імітатор» / «Имитатор». Пісні на вірші А.Висоцького, Ю.Рибчинського, М.Євдокимова. Інструментальний ансамбль, дир. В.Назаров. Балетм. В.Федотов. Реж. О.Фіалко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Катафалк» / «Катафалк». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. В.Тодоровський. Кіностудії «Мосфільм», «Ялта-фільм», УЕМТО «Дебют». Фільм-призер кінофестивалів.
- 1991 «Танго смерті». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. О.Муратов. НКВЦ «Рось» (Київ).
- 1992 «Вишневі ночі». Реж. А.Микульський. НКВЦ «Рось» (Київ).
- 1994 «Геть сором!» Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1994 «Викуп» / «Выкуп». Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. В.Балкашинов. Телекомпанія «Тана-ТВ» (Україна), «Норд-Банк», «Прім-Одесафільм».
- 2000 «Життя, як цирк» / «Жизнь, как цирк», відео, 2 с. Т/вар. – 5 с. Пісні на вірші Є.Шишкіна, В.Назарова. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. Є.Шишкін. Студія «Y.Shyshkin» – “Sheekar trading Co”» (Україна–США).

- 2001 «Ляпка» / «Клякса», т/с, 5 вип., відео, вип.4, к/м. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Матешко. Студія «Y.Shyshkin» (Київ).
- 2001 «Час, вже час», т/ф, 2 с. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. Є.Солнцев. Телеканал «УТ-1» (Україна).
- 2003 «Підступи любові» / «Происки любви», т/с, 8 с. Реж. О.Гойда. Телеканал «Новий канал» (Київ), «Нова студія» (Україна).
- 2004 «Міф про ідеального чоловіка» / «Миф об идеальном мужчине», т/с, 4 с. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Близькі люди» / «Ближкие люди», т/с, 8 с. Реж. А.Праченко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Розлучення і дівоче прізвище» / «Развод и девичья фамилия», т/с, 5 с. Реж. А.Праченко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Дурдом» / «Дурдом», т/с, 12 с. Реж. А.Матешко. Студія «Синемонтаж» за участі кінокомпанії «Новый Экран», телеканалу «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Української Медійної Групи».
- 2005 «Моя прекрасна SIM'я» / «Моя прекрасная SIM'я», т/с, 40 с. Пісня на вірші О.Назарова. Виконує О.Джигирей. Реж. І.Забара, С.Талібов, О.Ітигілов, О.Соболев. «Українська Медійна Група» на замовлення компанії «Sim-Sim».
- 2005 «Новорічний кілер» / «Новогодний киллер», т/ф. У фільмі звучить музика з балету П.Чайковського «Лускунчик» в обробці В.Назарова. Реж. Г.Шигаєва. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2005 «Обережно! Білявки» / «Осторожно! Блондинки», т/ф, 4 с. Реж. Г.Шигаєва. ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2006 «Повернення блудливого чоловіка» / «Возвращение блудного мужа», т/ф. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. Г.Шигаєва. Кінокомпанії «Паноптикум», «Респект-фильм» (Україна).
- 2006 «Весела хата», т/с, 12 с. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. В.Андрієнко. ТО «Весела хата».
- 2006 «Квіти для Снігової королеви», т/ф. Пісня І.Верника в обробці В.Назарова. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. Л.Карпов. Кінокомпанії «Паноптикум», «Респект-фильм» (Україна).
- 2006 «Таксі для янгола» / «Такси для ангела», т/с, 5 с. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2006 «Битви сонечок» / «Битвы божьих коровок», т/с, 5 с. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Матешко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».
- 2006 «Вона сказала “так”!» / «Она сказала “да”!», т/ф. Виконання, запис музики В.Назарова. Реж. А.Праченко. Телеканал «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна), «Українська Медійна Група».

- 2006 «На вас чекає кохання...» / «Вас ждет любовь...», т/ф. Реж. А.Праченко. «Українська Медійна Група».
- 2006 «Саквояз зі світлим майбутнім» / «Саквояз со светлым будущим», т/ф, 4 с. Реж. В.Криштофович. Компанія «Телекіно», ПП «Нове українське кіно» за участі «Української Медійної Групи», телеканалів «СТС» (Росія), ТРК «Студія “1+1”» (Україна).
- 2007 «Головне – встигнути» / «Главное – успеть», т/ф. Пісня на вірші О.Аполонова. Реж. Л.Карпов. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Респект-фільм» (Україна).

НАЙССОО Уно Янович

Естонський композитор.

Нар. 25.03.1928 р., м. Вільянд (Естонія). Пом. у 1980 р.

Засл. діяч мист. Естонії (1965). Нар. арт. Естонії (1978). Лауреат Держ. премії Естонії (1976).

Закінчив Талліннську консерваторію по класу композиції Х.Еллера (1952). Оркестрант Естонської філармонії (1951–1952). Викладач Талліннського музичного училища (1952), завідувач теоретичного відділу (з 1953).

Автор музики до фільму «Остання реліквія» («Последняя реликвия», 1970).

- 1978 «День перший, день останній» / «День первый, день последний», т/ф. Автор естонської пісні. Реж. Ю.Ляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

НЕБЕСНИЙ Іван Васильович

Український композитор.

Нар. 15.07.1971 р., м. Тернопіль.

Лауреат премії ім. Л.М.Ревуцького (2002). Лауреат міжнародного композиторського конкурсу «Gradus ad Parnassum» (Київ, 1996).

Закінчив Львівську держ. музичну академію ім. М.В.Лисенка по класу композиції М.Скорика (1995) та аспірантуру (1998). Стажувався у студії експериментальної електронної музики (електронна музика і музика до фільмів) «ZudvestFunk» у м. Фрайбурзі (Німеччина, 1993), у студії електронної музики в Музичній академії м. Кракова (Польща, 1993), на факультеті композиції Академії нової музики м. Шваца (Австрія, 1996). Організатор і керівник ансамблю нової музики «Кластер» (м. Львів). Живе і працює в Києві (з 2003). Директор Центру музичної інформації України (з 2006).

Автор музики до театральних вистав і телепередач.

Член Національної спілки композиторів України.

- 2007 «Богун і партнери», т/с. Разом із С.Пілютиковим. Реж. О.Даруга, О.Богданенко. Телеканал «ICTV».

- 2007 «Мільйон від Діда Мороза», т/ф. Реж. О.Даруга, О.Богданенко. Телеканал «ICTV».
- 2007 «Міський пейзаж», т/ф. Гурт «Н-три». Реж. О.Голосій. Кінокомпанія «Фільм. UA».

НЕБОЛЮБОВА Богдана Євгенівна

Українська піаністка.

Нар. 29.07.1972 р., м. Київ.

Лауреат міжнародних конкурсів «Золота осінь» (Хмельницький, 1993), «Palma d'Oro» (перша премія, 1994).

Закінчила Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано В.Козлова (1991), Вищу школу музики в Мюнхені (Німеччина, 1994) та аспірантуру – керівник В.Вірсаладзе (1996). Солююча піаністка Мюнхенського держ. театру опери та балету (з 1997).

Автор музики до вистави «Дон Жуан» (за творами Т. де Моліни, Ж.Б.Мольєра, О.Пушкіна, Лесі Українки, 1993).

Про неї знято документальний фільм «Портрет у класичному стилі» (реж. О.Пугач, 1993).

Живе у Німеччині.

- 1992 «Дорога нікуди». Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».

НЕГРЕСКУ Ігор Антонович – див. СІЛКО Ів

НЕСТЕРЕНКО Ігор Сергійович

Український звукорежисер.

Нар. 07.05.1961 р., м. Київ.

Закінчив Київську середню спеціальну музичну школу-десятирічку ім. М.В.Лисенка (1979). Звукооператор Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка (1983–2002). На творчій роботі (з 2002).

- 1991 «Особиста зброя» / «Личное оружие», т/ф. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, «Союзтелефильм» (Росія) на замовлення Держтелерадіо СРСР.

НЕСТЕРОВ Олександр Сергійович

Російський композитор.

Нар. 27.01.1949 р., м. Кіров (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (2001).

Закінчив Уральську держ. консерваторію ім. М.П.Мусоргського по класу композиції В.Бібергана (1973). Викладач Барнаульського музичного училища (з 1973), музичного училища при Санкт-Петербурзькій держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1978–1998).

Автор музики до українського документального фільму «Любов небесна» (2001).

Голова Музфонду Санкт-Петербурга (з 1994).

1990 «Погань» / «Дрянь». Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Друге ТО.

2001 «Хроніки від Фортінбраса», к/м. Реж. О.Чепелик. Студія «Укркінохроніка».

НІКОЛАЄВ М.

1976 «Кость Барабаш з 10 “Б” класу». Разом із Б.Алексєнком. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

НІКОЛАЄНКО Олег

1991 «Медовий місяць» / «Медовый месяц». Реж. С.Іванов. Інтернаціональний молодіжний клуб мистецтв «Панорама» (Київ).

ОВАДІС Ізабелла

1933 «Каховський плацдарм» («Суворі дні») / «Каховский плацдарм» («Суровые дни»). Разом із В.Костєнком. Дир. М.Покровський. Реж. О.Штрижак. «Українфільм» (Одеса). Фільм був заборонений.

ОВЧИННИКОВ В'ячеслав Олександрович

Російський композитор, диригент.

Нар. 29.05.1936 р., м. Воронеж (Росія).

Нар. арт. Росії (1986). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1978). Нагороджений орденом «За заслуги перед Отечеством» IV ст. (1996).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Т.Хренникова, також навчався диригуванню під керівництвом Л.Гінзбурга (1960–1962), закінчив аспірантуру (1962–1966). Диригент різних оркестрів (з 1962).

Автор музики до багатьох кінострічок (понад 40), серед яких «Війна і мир» («Война и мир», 1965), «Андрій Рубльов» («Андрей Рублев», 1966), «Золоті воро-

та» («Золотые ворота», 1969), «Вони билися за Батьківщину» («Они сражались за Родину», 1975), «Борис Годунов» («Борис Годунов», 1986) та ін.

Член Спілки композиторів і Спілки кінематографістів Росії.

- 1971 «Земля» / «Земля». Реж. О.Довженко. ВУФКУ (Київ, 1930). Реж. відновлення Ю.Солнцева. Кіностудія «Мосфильм».
- 1972 «Арсенал» / «Арсенал». Реж. О.Довженко. ВУФКУ (Київ, 1929). Композитор і дир. відновлення В.Овчинников. Реж. відновлення Ю.Солнцева. Кіностудія «Мосфильм».
- 1973 «Звенигора» / «Звенигора». Реж. О.Довженко. ВУФКУ (Одеса, 1927). Композитор і дир. відновлення В.Овчинников. Реж. відновлення Ю.Солнцева. Кіностудія «Мосфильм».

ОДАХОВСЬКИЙ В'ячеслав Євгенович

Російський композитор, музикант, звукорежисер.

Нар. 1961 р., м. Кишинів (Молдова).

Закінчив Кишинівську держ. консерваторію ім. Г.Музическу. Працював на студії рекламного агентства. Переїхав до Москви (2004).

Автор музики до телесеріалу «Даша Васильєва-3», фільмів «Аферисти» («Аферисты», 2007), «Чоловік на годину» («Муж на час», 2007), «Щастя» («Счастье», 2007) та ін.

- 2007 «Затемнення» / «Затмение». Реж. М.Мокрушев. Кінокомпанія «Star Media», «Мостелефильм» (Україна–Росія).

ОДРИН Ярослав Леонідович

Український композитор.

Нар. 08.12.1981 р., м. Фастов Київської обл.

Медаліст і стипендіат Дитячого фонду України в номінації «композитор» (1990). Нагороджений медаллю «За працю і звитягу» (за розробку і впровадження інноваційних програм саморозвитку людини, 2003). Лауреат Всеукраїнського конкурсу «Пам'ять-33» (як журналіст, перша премія і диплом, 1994), міжнародного фестивалю «Золота осінь Славутича» (як поет, перша премія і диплом, 1996), телевізійного конкурсу «Хочу стати зіркою» (1997), міжнародного змагання журналістів «Золота папороть» (за серію музикознавчих робіт на тему пісенного конкурсу «Євробачення», третє місце, 2005).

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра (2002) і Національну музичну академію України ім. П.І.Чайковського по класу композиції І.Алексійчук (2006). Працює композитором Творчого об'єднання художніх і документальних фільмів Національної телекомпанії України (з 2006).

Автор музики до телепередач і фільмів (понад 100), серед яких «Код да Вінчі – замах на майбутнє», «Любов і ласка» (2006), «Олександр Смакула. Історія одного відкриття» (2006), «Олена Теліга. Приватний лист світові», «Лесь Курбас.

Після прем'єри – розстріл», «Ада Роговцева: “Граю, літаю, живу!”», «Григорій Сковорода – не пійманий світом» (2007) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів України (з 2007).

1996 «Диво», к/м. Реж. Ю.Лавор. Київський держ. інститут театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого.

ОКОРОКОВ Віталій Олексійович

Російський композитор.

Нар. 17.03.1962 р., м. Саратов (Росія).

Закінчив Саратовське держ. музичне училище по класу фортепіано (1982), Саратовську держ. консерваторію ім. Л.В.Собінова по класах композиції А.Бренінга, фортепіано С.Вартанова (1988). Стажувався в Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського у Т.Хренникова (1989). Музичний керівник групи «Комбинация» (з 1993).

Автор музики до фільмів «Мордочка» («Мордашка», 1990), «Померти від щастя й любові» («Умереть от счастья и любви», 1996), міні-опери «Викрадення весни» («Похищение весны», 1994). Має компакт-диски (48).

Був членом Спілки композиторів СРСР (з 1989), член Спілки композиторів Росії (з 1992).

2003 «Шалений день, або Весілля Фігаро» / «Безумный день, или Женитьба Фигаро», т/ф, 2 с. Реж. С.Горов. Кінокомпанія «Мелорама Продакшн», телеканал «Інтер» (Україна).

ОЛЕСОВ Єгор Олексійович

Український звукорежисер, продюсер.

Нар. 28.11.1980 р., м. Київ.

Закінчив Київський держ. інститут театрального мистецтва (тепер Київський національний університет театру, кіно і телебачення) ім. І.К.Карпенка-Карого за спеціальністю «звукорежисер» (2002). Директор компанії «Postmodern» (з 2003).

2004 «Мрія (Новорічна казка) (з циклу ”Любов – це...”», к/м. У фільмі звучать пісні О.Скрипки з альбомів «Відрада», «Не питай», «Rien de rien». Реж. А.Куріна. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ОСАДЧИЙ Олександр Пилипович

Український композитор, виконавець.

Нар. 14.09.1947 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1987).

Закінчив музичний факультет Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, 1970), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Колодуба (1980). Учитель музики і співу київської середньої школи (1970–1971). Артист музичного ансамблю концертно-лекційного об'єднання Музично-хорового товариства України (1972), Українського гастрольного ансамблю Київської філармонії (1973), його диригент (з 1977). Художній керівник концертного ансамблю «Рапсодія» (з 1983).

Автор музики до 4-х науково-популярних і 18-ти анімафільмів, серед яких «Черевички» («Башмачки», 1982), «Колосок» (1982), «Знахідка» («Находка», 1986), «Друзі мої, де ви?» («Друзья мои, где вы?», 1987), «Осінній вальс» («Осенний вальс», 1989), «Щасливий принц» («Счастливый принц», 1990), «Три Панька» («Три Панька», 1990), «Три Панька на ярмарку» («Три Панька на ярмарке», 1991), «Богданчик і барабан» («Богданчик и барабан», 1992) та ін.

Член Національної спілки композиторів України.

Живе у Штутгарті (Німеччина, з 1994).

1989 «Легкі кроки». Реж. О.Машкара. «Укртелефільм».

1991 «За часів Гайхан-бея». Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».

ОСІНА-ФРІДМАН Юлія Вікторівна

Українська скрипалька.

Нар. 22.07.1982 р., м. Харків.

Закінчила Харківське музичне училище по класах скрипки та естрадного вокалу (2001), Всеросійський держ. інститут кінематографії (факультет ігрового кіно).

Як режисер, сценарист і автор музики брала участь у фестивалі «Молодість» (2005).

На творчій роботі.

2003 «Хто захистить жінку?» / «Кто защитит женщину?», к/м. Реж. М.Халпахчі. (За каталогом кінофестивалю «Молодість».)

ОСТРОВСЬКА Тетяна Лазарівна

Російська композиторка.

Нар. 17.03.1949 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Закінчила Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класах фортепіано (1974) та композиції (1976). На творчій роботі.

Член Спілки композиторів Росії.

Живе у США (з 1990), викладає в Georgia State University.

- 1983 «Пригоди Петрова й Васечкіна, звичайні та неймовірні» / «Приключення Петрова и Васечкина, обыкновенные и невероятные», т/ф, 2 с. Автор віршів пісень і реж. В.Алеников. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.

ПАВЛОВ Микола Едуардович

Український композитор-аматор, аранжувальник.

Нар. 03.06.1965 р., м. Київ.

Закінчив Київську середню спеціальну музичну школу-десятирічку ім. М.В.Лисенка по класу контрабаса (1983). Навчався на естрадно-духовому відділенні Київського держ. інституту культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1986–1988). Займається студійною діяльністю звукорежисера і аранжувальника (з 1985). Завідувач музичної частини естрадно-циркового коледжу (з 2001).

- 2006 «Стара подруга» / «Старая подруга», т/ф. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».

ПАНОВ Ігор Андрійович

Український композитор.

Нар. 27.12.1958 р., м. Магнітогорськ Челябінської обл. (Росія).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Дремлюги (1984). Консультант Українського республіканського театрального товариства, концертмейстер студії Центрального палацу піонерів у Києві (1984–1985). На творчій роботі (з 1986).

Живе у Парижі (Франція), займається нотовидавничою діяльністю.

- 1988 «Циклон» / «Циклон», к/м. Реж. В.Волошин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1989 «Савраска» / «Савраска», т/ф. Реж. В.Волошин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1989 «В далеку путь» / «В дальний путь». Реж. О.Янчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

ПАУЛС Раймондс Волдемарович

Латвійський композитор, піаніст, громадський діяч.

Нар. 12.01.1936 р., м. Рига (Латвія).

Засл. діяч мист. Латвії (1967). Нар. арт. Латвії (1976). Нар. арт. СРСР (1985). Лауреат премії Ленінського комсомолу Латвії (1970), Держ. премії Латвії (1977), премії Ленінського комсомолу (1981). Лауреат Першого Всесоюзного конкурсу молодих композиторів (1961). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1971).

Закінчив Латвійську держ. консерваторію ім. Я.Вітола по класу фортепіано Г.Брауна (1958), там же навчався композиції у Я.Іванова (1962–1965). Художній керівник, піаніст і диригент Ризького естрадного оркестру Латвійської держ. філармонії (1964–1971). Художній керівник інструментального ансамблю «Модо» (1973–1978). Головний музичний режисер і диригент Латвійського телебачення і радіо (з 1978). Головний редактор музичних програм Латвійського радіо (з 1982). Голова Держ. комітету Латвії по культурі (з 1988). Міністр культури Латвії (1988–1991). Викладач Латвійської консерваторії (з 1979), доцент (з 1982), професор.

Автор музики до фільмів «Великий янтар» («Большой янтарь», т/ф, 1971), «Смерть під вітрилом» («Смерть под парусом», т/ф, 1978), «Довга дорога в дюнах» («Долгая дорога в дюнах», т/ф, 1980), «Менший серед братів» («Меньший среди братьев», т/ф, 1984), анімафільму «Одного вечора» («Однажды вечером», 1982) та ін.

Композитору присвячені фільми «Раймонд Паулс» (реж. В.Левченко, 2005), «Маестро Раймонд Паулс» (реж. В.Левченко, 2006).

1981 «Два дні на початку грудня» / «Два дня в начале декабря», т/ф. Реж. В.Левченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ПАХМУТОВА Олександра Миколаївна

Російська композиторка.

Нар. 09.11.1929 р., с. Бекетовка Волгоградської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1971). Нар. арт. Росії (1977). Нар. арт. СРСР (1984). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1966), Держ. премії СРСР (1975, 1982). Нагороджена орденами Трудового Червоного Прапора (1967, 1971), Леніна (1979), Дружби народів (1986), «За заслуги перед Отечеством» II ст. (1999). Герой Соціалістичної Праці (1990). Почесний громадянин Москви (2000).

Закінчила Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції В.Шебаліна (1953) та аспірантуру (1956). На творчій роботі.

Автор музики до кінофільмів «Дівчата» («Девчата», 1961), «Три тополі на Плющисі» («Три тополя на Плющихе», 1967), «Моя любов на третьому курсі» («Моя любовь на третьем курсе», 1976), «Полин-трава гірка» («Полынь-трава горькая», 1982), «Син за батька» («Сын за отца», 1995) та ін.

Секретар правління Спілки композиторів СРСР (1968–1991), Спілки композиторів Росії (1973–1995). Голова журі Міжнародного конкурсу пісні «Красная гвоздика» (1968–1990).

1974–1977 «Народжена революцією» / «Рожденная революцией», т/ф, 10 с. Разом з І.Ключарьовим, Є.Станковичем. Пісні на вірші В.Курінського,

М.Добронравова. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1980 «Друге народження» / «Второе рождение», т/ф, 3 с. Разом із В.Зубковим. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ПАЦУКЕВИЧ Віктор Олексійович

Український композитор.

Нар. 28.02.1948 р. Пом. 19.06.1996 р., погл. с. Гребінки Полтавської обл., похований у м. Києві.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1980). Викладач київської дитячої музичної школи, Київської середньої спеціальної музичної школи-десятирічки ім. М.В.Лисенка (1980–1986). На творчій роботі (з 1986).

Автор музики документальних фільмів «Просвітлої дороги свічка чорна» (1991), «Нехай святиться ім'я твоє» («Да святится имя твоє», 1992), обидва у співавт. з М.Каландьонком.

Був членом Спілки композиторів України.

1991 «Тримайся, козаче!» Разом із М.Каландьонком. Державний оркестр народних інструментів УРСР, дир. В.Гуцал. Реж. В.Семанів. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Трете ТО «Земля».

1991 «Голод-33». Разом із М.Каландьонком. Реж. О.Янчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Закарпатський комерційний банк «Лісбанк», ВТО «Фест-Земля» (Україна).

ПЛЮТИКОВ Сергій Юрійович

Український композитор.

Нар. 03.04.1965 р., м. Узин Білоцерківського р-ну Київської обл.

Фіналіст Міжнародного композиторського конкурсу «Gaudeamus» (Амстердам, Голландія, 1993). Лауреат Всеукраїнського конкурсу композиторів-студентів вузів мистецтв України «Gradus ad Parnassum» (перша премія, Київ, 1994). Лауреат премії радіостанції «Німецька хвиля» (Кельн, 2001). Лауреат премії ім. Б.М.Лятошинського (2009).

Закінчив історичний факультет Харківського держ. університету (1987), Харківський держ. інститут мистецтв ім. І.П.Котляревського по класу композиції О.Щетинського (1991). Викладач дитячої музичної школи у Харкові, київської дитячої музичної школи № 26 у Києві (з 1998). Організатор і керівник ансамблю нової музики «Рикошет» (Київ). Музичний директор міжнародного фестивалю «Форум музики молодих» (з 2003).

Автор музики до телепередач і фільмів.

Секретар Національної спілки композиторів України (з 2005).

2007 «Богун і партнери», т/с. Разом з І.Небесним. Реж. О.Даруга, О.Богданенко. Телеканал «ICTV».

ПОЖЛАКОВ Станіслав Іванович

Російський композитор.

Нар. 04.01.1937 р., м. Митици Московської обл. (Росія). Пом. 25.09.2003 р., м. Санкт-Петербург.

Засл. діяч мист. Росії.

Керівник «Ленестради» (1958–1965), організатор джаз-ансамблю.

Автор музики до кінофільмів «Боба і слон» («Боба и слон», 1972), «Ті, що йдуть за горизонт» («Идущие за горизонт», 1972), «Корттик» («Корттик», 1973), «Бронзовий птах» («Бронзовая птица», 1973) та ін.

1967 «Біля моря, де ми грали» / «Возле моря, где мы играли», к/м. Реж. В.Македонський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ПОКЛАД Ігор Дмитрович

Український композитор.

Нар. 10.12.1941 р., м. Фрунзе (тепер Бішкек, Киргизстан).

Засл. діяч мист. України (1989). Нар. арт. України (1997). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1986), премій ім. В.Вернадського (2000), ім. Д.Луценка (2002). Нагороджений Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (2001), орденом Святого Архістратига Михаїла (2001).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1967). Художній керівник ансамблю «Мрія» (1965–1969). На творчій роботі (з 1970).

Автор музики хронікально-документальних фільмів «Командарми індустрії» (1980), «Головуючий корпус» (1983), «Стратеги науки» (1985), багатьох анімафільмів, зокрема «Як козаки наречених визволяли» («Как казаки невест выручали», 1973), «Як козаки мушкетерам допомагали» («Как казаки мушкетерам помогали», 1979), «Парасолька у цирку» («Парасолька в цирке», 1980), «Сімейний марафон» («Семейный марафон», 1981), «Збірник мультфільмів про пригоди козаків» (1983), «Як козаки на весіллі гуляли» («Как казаки на свадьбе гуляли», 1984), «Енеїда» («Энеида», 1991), «Як козаки у хокей грали» («Как казаки в хоккей играли», 1995) та ін., а також до кінофільмів «Тепла мозаїка ретро і ледь-ледь...» («Теплая мозаика ретро и чуть-чуть...», 1990), «Два кроки до тиші» («Два шага до тишины», 1991), «Воля» («Воля», 1994), «Влипла» («Влипла», 1995) та ін.

Член правління Київської організації Національної спілки композиторів України.

1971 «Де ви, лицарі?» / «Где вы, рыцари?», т/ф. Пісні на вірші Ю.Рибчинського. Реж. Л.Биков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1973 «Коли людина посміхнулася» / «Когда человек улыбнулся». Разом із В.Шевченком. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. З.Кожарський. Реж. Б.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1977 «Весь світ в очах твоїх» / «Весь мир в глазах твоих». Пісні на вірші О.Вратарьова. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. С.Клименко, І.Симоненко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Приз за музику Республіканського кінофестивалю «Людина праці на екрані» (Кременчук, 1978). * Парт., авт.
- 1980 «Пора літніх гроз» / «Пора летних гроз», т/ф, 2 с. Пісні на вірші М.Ткача. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1980 «Дударики». Пісня на вірші М.Ткача. Державний симфонічний оркестр кінематографії УРСР, дир. Ф.Глущенко. Соліст В.Шпортько. Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1981 «Останній гейм» / «Последний гейм». Інструментальний ансамбль, дир. А.Шаповал. Реж. Ю.Слупський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1981 «Право керувати» / «Право руководить». Пісні на вірші М.Ткача. Естрадно-симфонічний оркестр, кер. А.Шаповал. Реж. М.Терещенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1982 «Зоряне відрядження» / «Звездная командировка». Інструментальний ансамбль, кер. А.Шаповал. Реж. Б.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1982 «Подолання» / «Преодоление». Пісня на вірші М.Пляцковського. Державний симфонічний оркестр кінематографії УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. М.Літус, І.Симоненко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1982 «Знайди свій дім» / «Найди свой дом», т/ф. Реж. Ю.Тупицький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Довге відлуння», т/ф. Реж. А.Шестопалов. «Укртелефільм».
- 1987 «Конопська відьма», т/ф, 2 с. Реж. І.Афанасьєв, Р.Бунь. «Укртелефільм».
- 1987 «Суд у Ершовці» / «Суд в Ершовке», т/ф, 2 с. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Робота над помилками» / «Работа над ошибками». Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Увійди в кожен дім» / «Войди в каждый дом», т/ф, 5 с. Дир. І.Блажков. Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1990 «Балаган» / «Балаган». Пісні на вірші О.Вратарьова виконує В.Удовиченко. Інструментальний ансамбль, кер. М.Павлов. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Третє ТО.

- 1991 «Снайпер» / «Снайпер». Інструментальний ансамбль, кер. М.Павлов. Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Талисман» за участі НВО «Скиф» (Росія).
- 1992 «Обітниця». Реж. В.Ілляшенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, кіностудія «XXI століття» (Київ).
- 1994 «Притча». Реж. В.Ілляшенко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1995 «Москаль-чарівник». Пісні на вірші І.Котляревського, О.Вратарьова. Реж. М.Засеев-Руденко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка. Премія ім. Олександра Довженка (1995).
- 2001 «Чорна рада», т/ф, 9 с. К/вар. – 3 с. Пісня на вірші Д.Павличка. Ансамбль народної музики «Боговиця»; Національний симфонічний оркестр України, дир. В.Сіренко. Співають Н.Матвієнко, Т.Штонда. Реж. М.Засеев-Руденко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Національної телекомпанії України, Міністерства культури і мистецтв України, ТО «Промінь». Спеціальний приз II фестивалю російського й українського кіно «Кіно-Ялта» (2002).
- 2006 «Таємниця “Святого Патріка”» / «Тайна “Святого Патріка”», т/с, 8 с. Реж. А.Бенкендорф. Кінокомпанія «Production UA», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2006 «Запорожець за Дунаєм». Опера С.Гулака-Артемовського за І.Котляревським. Пісні на вірші О.Вратарьова. Хор та оркестр Національної опери України ім. Т.Г.Шевченка, хорм. Л.Венедиктов, дир. І.Гамкало. Виконавці А.Паламаренко, О.Бондаренко, А.Солов'яненко, О.Комаров, С.Золотько, Т.Шевченко, М.Гошовська, Л.Русаліна, О.Орлова, Д.Куц, О.Кушнірюк, М.Гамкало, М., Р.Трифонов, В.Щур, С.Величко, О.Шопша, М.Шопша. Реж. М.Засеев-Руденко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і туризму України. Національна премія України ім. Тараса Шевченка (2008).
- 2007 «Вітчим» / «Отчим». Реж. А.Бенкендорф. Кінокомпанія «Фільм UA», «Файно-компані Україна».
- 2007 «Сповідь Дон Жуана» / «Исповедь Дон Жуана». Реж. А.Бенкендорф. «Файно-компані Україна».
- 2007 «Ялинка, кролик, папуга» / «Елка, кролик, попугай». Реж. А.Бенкендорф. «Файно-компані Україна».

ПОКРАСС (брати) Дмитро Якович

Український та російський композитор.

Нар. 26.10(7.11).1899 р., м. Київ. Пом. 20.12.1978 р., м. Москва.

Нар. арт. СРСР (1975). Лауреат Держ. премії СРСР (1941). Нагороджений Золотою медаллю ім. О.Александрова (1973).

Навчався у Петроградській (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторії по класу фортепіано М.Гелевера (1913–1917). Акомпаніатор в естрадних концертах (1917–1919). Служив у Першій кінній армії С.Будьонного. Жив у Москві (з 1923). Головний диригент і завідувач музичної частини московських театрів «Палас», «Ермітаж» (1923–1926), «Мюзик-холл» (1926–1936). Художній керівник джаз-оркестру Центрального будинку культури залізничників (1936–1972). Співпрацював з братом (з 1932).

Автор музики до фільму «Україна» (у співавт. з братом).

Данило Якович

Український та російський композитор, піаніст, диригент.

Нар. 17(30).11.1905 р., м. Київ. Пом. 16.04.1954 р., м. Москва.

Закінчив Київське музичне училище (1917). Навчався у Київській консерваторії по класу фортепіано Б.Тарновського та Ф.Блуменфельда (до 1921). Жив у Москві (з 1921). Брав уроки композиції у М.Рославця. Один із музичних керівників джаз-оркестру Центрального будинку культури залізничників (1936–1951). Співпрацював з братом (з 1932).

Автор музики до фільму «Україна» (у співавт. з братом).

1939 «Трактористи» / «Трактористы». Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. І.Пир'єв. Київська кіностудія, кіностудія «Мосфільм». Відновлений на кіностудії «Мосфільм» у 1964 р. Сталінська премія I ст. (1941).

ПОКРОВСЬКИЙ Дмитро Вікторович

Російський виконавець, фольклорист.

Нар. 03.05.1944 р., м. Москва. Пом. 29.06.1996 р., м. Москва.

Лауреат Держ. премії Росії (1988).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (1972). Був керівником Російського фольклорного ансамблю (з 1973), з яким виступав, зокрема, у спільних концертах-імпровізаціях із джазовими та рок-музикантами – О.Козловим, В.Ганеліним, О.Градським та ін.

1978 «Любаша» / «Любаша». Російські народні пісні в обробці Д.Покровського виконує фольклорний ансамбль «Росконцерту». Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність».

ПОЛОВИНКІН Леонід (Лев) Олексійович

Російський композитор, диригент.

Нар. 01(13).08.1894 р., м. Курган (Росія). Пом. 08.02.1949 р., м. Москва.

Закінчив юридичний факультет Московського університету (1918) та Москов-

ську консерваторію по класах композиції С.Василенка й фортепіано Л.Конюса (1924), аспірантуру (1926). Виступав як піаніст (з 1918). Був секретарем Асоціації сучасної музики (з 1924). Працював у театрах Ленінграда (тепер Санкт-Петербург). Викладач Музичного технікуму ім. О.Скрябіна (з 1924), Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1926–1932, 1945–1946). Завідувач музичної частини та диригент Московського театру для дітей (1926–1938).

Автор музики до кінофільмів «Маріонетки» («Марионетки», 1934), «Василиса Прекрасна» («Василиса Прекрасная», 1939), «Горбоконик» («Конек-Горбунок», 1941) та ін.

1935 «Інтриган» / «Интриган». Пісні на вірші В.Лебедева-Кумача. Реж. Я.Урінов. «Українфільм» (Київ).

ПОЛОЗ Микола Григорович

Український композитор.

Нар. 30.07.1936 р., хут. Смоляниківка Білопольського р-ну Сумської обл.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1965). Музичний редактор Українського радіо (1965–1966), художній керівник музичних ансамблів (1966–1973), диригент Київського об'єднання музичних ансамблів (з 1973).

Автор музики до науково-популярних фільмів «Легенда про Карадаг» («Легенда про Карадаг», 1965), «У робочому порядку...» («В рабочем порядке...», 1985) у співавт. з В.Яровенко, «Якщо тобі довірили» («Если тебе доверили», 1986), «Хлопці, весело!» (1987).

Був членом Спілки композиторів України (до 1994). Член Національної ліги українських композиторів.

1971 «Сталева каблучка» / «Стальное колечко», т/ф, к/м. Реж. А.Кирик. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1974 «Лицар Вася» / «Рыцарь Вася», к/м. Реж. В.Попков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юность». * Парт., авт.

ПОЛУХІН Петро Іванович

Український гітарист, педагог, композитор.

Нар. 08.07.1941 р., м. Луганськ.

Засл. арт. України (1983).

Навчався у Ворошиловградському (тепер Луганське) музичному училищі по класу гітари Г.Аванесова. Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу гітари Я.Пухальського. Викладач Київського держ. інституту театрального мистецтва

ім. І.К.Карпенка-Карого (1970–1974). Соліст Київської філармонії (з 1975).
Президент Асоціації гітаристів України.
Виїхав до Аргентини.

1983 «Люди і дельфіни» / «Люди и дельфины», т/ф. Реж. Б.Хмельницький. «Київнаукфільм» на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ПОЛЯКОВ Петро Адріанович

Український композитор, диригент, педагог.

Нар. 15.11.1907 р., м. Одеса. Пом. 05.10.1973 р., м. Київ.

Засл. арт. України (1946).

Навчався на диригентсько-композиторському факультеті Одеської консерваторії (1926–1929). Закінчив Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка по класах композиції Б.Лятошинського, диригування О.Орлова (1931). Диригент, художній керівник музичного мовлення Українського радіо (1933–1953, з перервою), художній керівник і головний диригент симфонічного оркестру Київської філармонії (1953–1956). Викладач Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського (1951–1958). Диригент і завідувач музичної частини Київського театру музичної комедії (1956–1961).

Був членом правління Спілки композиторів України.

1954 «Назар Стодоля» / «Назар Стодоля». В епізоді «Вечорниці» у фільмі звучить музика П.Ніщинського. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія.

ПОЛЯНСЬКИЙ Тимур В'ячеславович

Український музикант.

Нар. 03.06.1972 р., м. Львів.

Засл. діяч мист. України (2004).

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу фортепіано О.Качевої (1995). Завідувач музичної частини Київського міського театру ляльок (з 1997). Викладач Київського національного університету культури і мистецтв (з 1998), доцент (з 2006). Концертує як піаніст.

Автор музики до науково-популярних, документальних фільмів.

2006 «Квартет для двох» / «Квартет для двоих», т/ф. Реж. А.Сеїтаблаєв. Кінокомпанія «Фільм. UA» на замовлення телеканалу «Інтер» (Україна).

2006 «Міський романс» / «Городской романс», т/ф, 100 с. Автор мелодії В.Оржеховський. Реж. В.Дяченко, М.Железняк. Центр «Ц», кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія), ТО «Опал».

2007 «Розплата за гріхи» / «Расплата за грехи», т/ф. Реж. М.Железняк. Київська студія телевізійних фільмів.

ПОЛЯРУШ Ігор Анатолійович

Український композитор.

Нар. 08.10.1944 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1972). Музичний редактор Української студії хронікально-документальних фільмів («Укркінохроніка», з 1978).

Автор музики до документальних, у тому числі відеофільмів (понад 40), серед яких «Нескорений “Спартак”» («Непокоренный “Спартак”», 1980), «Мене вбито у Сталінграді» («Я убит в Сталинграде», 1983), «Господарі» («Хозяева», 1989), «Свічки пам'яті та покаяння» («Свечи памяти и покаяние», 1990), «Намисто для Березині» («Бусы для Березини», 1990), «Богдан Хмельницький» («Богдан Хмельницкий», 1996), «Рогатин» (2001), «Зі щитом соборності» (2004), «Гайдамацьким шляхом» (2004), «П'ять куль для Дмитра Яворницького» (2006) та ін. Член Національної спілки кінематографістів України (з 1993).

1988 «Подарунок», т/ф. Реж. С.Дудка. «Укртелефільм».

1992 «Людське щастя», т/ф. Реж. С.Дудка. «Укртелефільм».

1993 «У пошуках мільйонерки». Реж. В.Артеменко. Студія «Укркінохроніка», Київський театр сатири.

1993 «Місяцева зозулька», т/ф, 5 с. Реж. С.Дудка. «Укртелефільм».

ПОНОМАРЬОВ Олександр Валерійович

Український співак, музичний продюсер.

Нар. 09.08.1973 р., м. Хмельницький.

Засл. арт. України (1998). Нар. арт. України (2006). Лауреат Всесоюзних конкурсів молодих виконавців «Червона рута» (перша премія, Донецьк, 1993), Міжнародного фестивалю мистецтв «Слов'янський базар» (друга премія, Вітебськ, Білорусь, 1994), Міжнародного конкурсу молодих виконавців сучасної української естрадної пісні ім. В.Івасюка («Гран Прі», Чернівці, 1995), фестивалю «Море друзів» («Гран Прі», Ялта, 1996). Володар титулів «Співак року – 1996, 1997, 1998, 1999, 2001, 2002», Всеукраїнської премії в галузі музики та масових видовищ «Золота Жар-Птиця» (фестиваль «Таврійські ігри»), «Людина року» та премії «Прометей-Престиж» у номінації «Зірка естради року» (1997). Нагороджений премією «Диско-премія "Хіт-FM"» (2006).

Закінчив Хмельницьке держ. музичне училище зі спеціальності «диригент-хормейстер» (1992), вокальний факультет Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу К.Огнєвого (1998). Засновник продюсерського центру «З ранку до ночі» з однойменною студією звукозапису (1998). Телеведучий хіт-параду «Золота Жар-Птиця» (телеканал «М1», 2004), шоу «Смачна країна» (телеканал «1+1», 2005). Музичний продюсер на телеканалі «ТВі» (з 2008).

Зіграв роль співака В.Хмельницького у фільмі «Особисте життя» (2003). Має компакт-диски.

- 2007 «Жага екстриму» / «Жагда экстрима». Реж. А.Дончик. «Медіа-арт продакшн», ТРК «Студія “1+1”» (Україна).
- 2007 «Мій принц» / «Мой принц». Реж. Г.Кувивчак-Сахно. Кінокомпанія «Фільм. UA».
- 2007 «7 днів до весілля» / «7 дней до свадьбы». Реж. С.Лисенко. Кінокомпанія «Файно-компані Україна» на замовлення «Inter Media Production».

ПОПОВ Гаврило Миколайович

Російський композитор.

Нар. 12.09.1904 р., м. Новочеркаськ (Росія). Пом. 17.02.1972 р., м. Рєпіно Ленінградської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1947). Лауреат Держ. премії СРСР (1946).

Навчався у Донській консерваторії по класу фортепіано і композиції М.Пресмана (1917–1922), консультувався з композиції у М.Гнесіна. Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класах композиції В.Щербачова, фортепіано Л.Ніколаєва, вчився також у М.Штейнберга (1930). Концертмейстер консерваторії у Ростові-на-Дону (1920–1921), піаніст-імпровізатор Ленінградської студії пластичного танцю (1924–1927). Викладач Ленінградського центрального музичного технікуму (1927–1931).

Працював у кіно (з 1933). Автор музики до кінофільмів «Чапаєв» («Чапаев», 1934), «Вона захищає Батьківщину» («Она защищает Родину», 1943), «Поєма про море» («Поэма о море», 1958), «Казка про царя Салтана» («Сказка о царе Салтане», 1966) та ін.

- 1935 «Суворий юнак» / «Строгий юноша». Реж. А.Роом. «Українфільм» (Київ). Фільм на екрани не вийшов.
- 1940 «Танкер “Дербент”» / «Танкер “Дербент”». Реж. О.Файнціммер. Одеська кіностудія.
- 1941 «Вітер зі Сходу» / «Ветер с Востока». Реж. А.Роом. Київська кіностудія.
- 1964 «Зачарована Десна» / «Зачарованная Десна». Дир. Г.Гамбург. Реж. Ю.Солнцева. Кіностудія «Мосфільм», Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ПОПОВ Микола Інокентійович

Український композитор, хоровий диригент, громадський діяч.

Нар. 11.06.1950 р., м. Щигри Курської обл. (Росія).

Засл. діяч мист. України (1999).

Закінчив Уфимський інститут мистецтв по класу хорового диригування

(1978), Донецький держ. музично-педагогічний інститут по класу композиції О.Рудянського (1987). Викладач музичного училища у м. Міас на Уралі (1975), Запорізького музичного училища (1976–1979 та з 1989). Завідувач музичної частини Театру юного глядача (1979–1988) і Музично-драматичного театру (1988–1989) у Запоріжжі.

Член Національної спілки композиторів України.

- 1982 «Відповідати буду я» / «Отвечать буду я», т/ф. Реж. Є.Березняк. «Укртелефільм» на замовлення Державного комітету по телебаченню і радіомовленню України.
- 1983 «Василина Прекрасна» / «Василиса Прекрасная», т/ф. Реж. Є.Березняк. «Укртелефільм» на замовлення Державного комітету по телебаченню і радіомовленню України.

ПОПОВИЧ Оксана Сергіївна

Українська композиторка-аматор, аранжувальниця, музичний продюсер.
Нар. 08.02.1968 р.

Лауреат Всеукраїнського фестивалю «Оберіг-93», дипломант фестивалів «Червона рута» (1995, 1997, 1999).

Закінчила Кемеровський держ. інститут культури за спеціальністю «диригент естрадного оркестру». Працювала керівником вокального гурту в Будинку школярів м. Ново-Волинська. Співпрацює з обласним філіалом «Фуджі-центру», рок-гуртами.

Член Національної ліги українських композиторів.

- 2006 «Повернути Віру» / «Вернуть Веру», т/ф. Реж. В.Яковенко. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Production UA».

ПОТАПЕНКО Олександр Андрійович (ПОТАП)

Український співак.

Нар. 08.05.1981 р., м. Київ.

Лауреат премії «МузТВ» (2007, Росія), володар «Гран Прі» конкурсу «5 звезд» (2007, Росія).

Закінчив Київський національний університет фізичного виховання і спорту (2002), Національний економічний університет (2004).

На творчій роботі.

- 2005 «Один за всіх» / «Один за всех», т/ф, 5 с. Реж. О.Березань. Телеканал «Новий канал» (Київ), кінокомпанія «ЯЄ».

ПОТЄСНКО Юрій Анатолійович

Російський композитор.

Нар. 05.12.1960 р., м. Молодогвардійськ Луганської обл.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського (1986).

Автор музики до кінофільмів «Полтергейст-90» («Полтергейст-90», 1991), «Мара» («Наваждение», 2004), «Нічний дозор» («Ночной дозор», 2004), «Денний дозор» («Дневной дозор», 2005), «Примадонна» («Примадонна», 2005), «Карнавальна ніч-2, або 50 років по тому» («Карнавальная ночь-2, или 50 лет спустя», 2006), «Кат» («Палач», 2006) та ін.

1991 «Секс-казка» / «Секс-сказка». Реж. О.Ніколаєва. ВТО «Аркадія» (Одеса), ТОВ «Странник» (Москва).

ПОТОЦЬКИЙ Сергій Іванович

Російський композитор.

Нар. 19.09.1883 р., м. Тамбов (Росія). Пом. 29.01.1958 р., м. Москва.

Брав уроки у С.Танєєва (1904–1908). Закінчив Московську консерваторію по класах фортепіано К.Ігумнова (1914), композиції С.Василенка. Диригент опери Народного будинку ім. І.Каляєва у Москві (1917–1918). Завідувач музичної частини МХАТу (1918–1921). Керівник хорових студій (1919–1932).

Працював у кіно (з 1934, дебют – фільм І.Савченка «Гармонь»). Автор музики до кінофільмів «Дума про козака Голоту» («Дума про казака Голоту», 1937), «Принц та Жебрак» («Принц и Нищий», 1942), «Кошій Безсмертний» («Кощей Бессмертный», 1944) та ін.

1939 «Вершники» / «Всадники». Пісня на вірші А.Малишка. Дир. С.Гіндін. Реж. І.Савченко. Київська кіностудія.

1940 «П'ятий океан» / «Пятый океан». Пісні на вірші Я.Родіонова. Реж. І.Анненський. Київська кіностудія.

1941 «Богдан Хмельницький» / «Богдан Хмельницкий». Пісні на вірші А.Малишка. Дир. Н.Рахлін. Реж. І.Савченко. Київська кіностудія. Сталінська премія I ст. (1942).

1942 «Бойовий кінозбірник № 9» / «Боевой кинозборник № 9», н. «Квартал № 14» / «Квартал № 14». Реж. І.Савченко. Київська кіностудія (Ашхабад).

1942 «Музичний кінозбірник» / «Музыкальный кинозборник», н. «Чудова скрипка» / «Чудесная скрипка». Реж. О.Івановський. Київська та Ашхабадська кіностудії.

1942 «Роки молодії» / «Годы молодые». Пісні на вірші А.Малишка. Реж. Г.Грічер-Черіковер. Київська та Ашхабадська кіностудії.

ПРОКОФ'ЄВ Сергій Сергійович

Російський композитор, піаніст, диригент.

Нар. 23(11).04.1891 р., с. Сонцівка Катеринославської губ. (тепер с. Красне Донецької обл.). Пом. 05.03.1953 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (1947). Лауреат Держ. премії СРСР (1943, три в 1946, 1947, 1951), Ленінської премії (1957).

Музиці почав навчатися під керівництвом Ю.Померанцева (1901), Р.Глієра (з 1902). Навчався у Петербурзькій консерваторії в М.Римського-Корсакова (інструментування), Я.Вітола (музично-теоретичні дисципліни), М.Черепніна (диригування). Закінчив по класах композиції А.Лядова (1909), фортепіано А.Єсіпової (1914). Виступав як піаніст (з 1908), гастролював у Європі та Америці. Жив за кордоном (1918–1933), у Москві (з 1933). Професор Московської консерваторії (з 1933).

Автор музики до кінофільмів «Олександр Невський» («Александр Невский», 1938), «Іван Грозний» («Иван Грозный», 1944) та ін.

Член Національної академії «Санта-Чечилія» у Римі (Італія, з 1934), Шведської королівської музичної академії (з 1947).

1942 «Партизани в степах України» / «Партизаны в степях Украины».
Реж. І.Савченко. Київська та Ашхабадська кіностудії.

ПРУСЛІН Наум Ісаакович

Український композитор, диригент.

Нар. 21.02.1877 р., м. Єлизаветград (тепер Кіровоград). Пом. 23.08.1943 р., м. Ташкент (Узбекистан).

Засл. арт. України (1940).

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу композиції Р.Глієра (1919). Працював завідувачем музичної частини в Першому театрі Української Радянської Республіки ім. Т.Шевченка, у театрі «Березіль», в Українському драматичному театрі ім. І.Франка (з 1924).

1952 «Украдене щастя», ф/в Київського держ. академічного українського драматичного театру ім. І.Я.Франка. Дир. В.Рожественський.
Реж. вистави Г.Юра. Реж. фільму І.Шмарук. Київська кіностудія.

ПТИЧКІН Євген Миколайович

Російський композитор.

Нар. 01.06.1930 р., м. Москва. Пом. у 1993 р.

Засл. діяч мист. Росії (1978). Нар. арт. Росії (1988).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції В.Шебаліна та М.Пейка

(1957). Викладач Музичної школи ім. Гнесіних (1956–1959). Звукорежисер Будинку радіомовлення і звукозапису в Москві (1957–1961). Головний музичний редактор кіностудії «Мосфільм» (1970–1979).

Автор музики до кінофільмів «Сім старих і одна дівчина» («Семь стариков и одна девушка», 1968), «Служили два товарища» («Служили два товарища», 1968), «Любов земна» («Любовь земная», 1974), «Два капітани» («Два капитана», 1976), «Перемога» («Победа», 1984), «Втомлене сонце...» («Утомленное солнце...», 1988), до українського анімасеріалу «Аліса в країні Чудес» («Алиса в стране Чудес», 1979–1982) та ін.

Був членом Спілки композиторів СРСР (з 1961), Спілки кінематографістів Росії (з 1972).

- 1982 «Чекання полковника Шалигіна» / «Ожидание полковника Шалыгина». Пісня на вірші Г.Глазова. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1983 «Весна надії нашої» / «Весна надежды нашей». Оркестр Держкіно СРСР, дир. А.Петухов. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1984 «За два кроки від “Раю”» / «В двух шагах от “Рая”». Оркестр Держкіно СРСР, дир. Н.Соколов. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ПУЛЬВЕР Лев Михайлович

Російський композитор, диригент, скрипаль.

Нар. 06(18).12.1883 р., м. Верхньодніпровськ Катеринославської губ. (тепер Дніпропетровська обл.). Пом. 18.03.1970 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (1939).

Закінчив Петербурзьку (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класах скрипки М.Галкіна, композиції А.Лядова і М.Соколова (1908). Скрипаль в оркестрах українських труп М.Кропивницького і О.Суслова (1898–1903), петербурзької опереткової трупи П.Тумпакова (1903–1907), Італійської опери в Петербурзі (1908). Викладач Музично-драматичного училища Московського філармонійного товариства (1904–1908). Соліст-альтист оркестру Большого театру (1909–1923). Учасник квартетів ім. А.Страдіварі (1919–1920), Наркомосу (1920–1922). Працював диригентом симфонічних оркестрів у Сестрорецьку, Києві, Харкові, Мінську. Диригент і завідувач музичної частини Московського єврейського театру (1922–1949).

Автор музики до кінофільму «Кордон» («Граница», 1935) та ін.

- 1935 «Остання ніч» / «Последняя ночь». Реж. М.Капчинський. «Українфільм» (Київ). Фільм на екрани не вийшов.

РАДИЧ Душан

Сербський композитор.

Нар. 10.04.1929 р., м. Сомбор (Югославія).

Закінчив Музичну академію в Белграді по класу композиції М.Живковича (1954), вдосконалювався у Д.Мійо та О.Мессіана в Парижі (1957–1958).

Автор музики до фільму «Чингісхан» (1965).

1965 «Перевірено – мін немає» / «Проверено – мин нет». Автор музики і віршів пісні О.Анофрієв. Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Лисенко, З.Велімирович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, кіностудія «Ловгенфільм» (Югославія).

РАСІНА Людмила Леонідівна

Українська композиторка.

Нар. 15.07.1957 р., м. Київ.

Закінчила Ніжинський держ. педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя (1980), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1986). Редактор, потім начальник лекторійного відділу Національної філармонії України (з 1986).

1986 «Вітер сміття» / «Мусорный ветер», к/м. Реж. В.Онищенко. УЕМТО «Дебют». Спеціальний приз за музику кінофестивалю «Молодість» (Київ, 1986).

1989 «Дорога через руїни» / «Дорога через руины». Реж. В.Онищенко. «Укртелефільм».

1990 «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників» / «Капитан Крокус и тайна маленьких заговорщиков». Реж. В.Онищенко. Кіностудія «Славутич».

1995 «Об'єкт "Джей"» / «Объект "Джей"». Реж. В.Онищенко. «Укртелефільм», телекомпанія «Тана-ТВ» (Україна), кінокомпанія «Кармен» (Росія).

РАУХВЕРГЕР Михайло Рафаїлович

Російський композитор.

Нар. 22.11(05.12).1901 р., м. Одеса. Пом. у 1989 р.

Засл. діяч мист. Киргизії (1944). Нар. арт. Киргизії (1961). Засл. діяч мист. Росії (1974). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1946), Трудового Червоного Прапора (1958), Дружби народів (1983).

Закінчив Московську консерваторію по класу фортепіано Ф.Блуменфельда (1927). Викладач Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (з 1928), доцент (з 1931), професор (з 1941).

Автор музики до кінофільмів «Біліє парус одинокий» («Белеет парус одинокий», 1937), «Людина з планети Земля» («Человек с планеты Земля», 1970) та ін.

1958 «Військова таємниця» / «Военная тайна». Пісні на вірші Я.Акіма. Дир. Н.Басов, Г.Гамбург. Реж. М.Маєвська. Ялтинська кіностудія.

РЕВУЦЬКИЙ Лев (Левко) Миколайович

Український композитор, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 08(20).02.1889 р., с. Іржавець (Іржавці), тепер Чернігівської обл. Пом. 30.03.1977 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1941). Нар. арт. СРСР (1945). Лауреат Держ. премії СРСР (1941), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1966). Нагороджений орденами Леніна (1949, 1953, 1967), Трудового Червоного Прапора (1938, 1946, 1952, 1960). Герой Соціалістичної Праці (1969). Доктор мистецтвознавства (1941). Академік АН України (1957).

Навчався у Київській музичній школі М.Тутковського по класу фортепіано М.Лисенка (1903), в Музично-драматичній школі М.Лисенка (з 1904), у Київському музичному училищі (з 1908). Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу композиції Р.Глієра (1916), водночас юридичний факультет Київського університету. Концертмейстер хору в с. Іржавці, у м. Прилуки (1919–1924). Викладач Київського музично-драматичного інституту ім. М.В.Лисенка (1924–1934), Київської консерваторії (з 1934), професор (з 1935). У роки Великої Вітчизняної війни керував кафедрою композиції, теорії та історії музики Ташкентської консерваторії (Узбекистан, 1941–1944).

Був головою правління Спілки композиторів України (1944–1948), членом правління Спілки композиторів СРСР.

1930 «Земля» / «Земля». Реж. О.Довженко. ВУФКУ (Київ). Відновлений на кіностудії «Мосфільм» у 1971 р. з музикою В.Овчинникова. Реж. Ю.Солнцева.

1933 «Степові пісні» / «Степные песни». Реж. Я.Урінов. «Українфільм» (Київ).

РЕСПНИКОВ Юрій Германович

Український та російський бард.

Нар. 10.09.1956 р., м. Сочі (Росія).

Лауреат багатьох конкурсів авторської пісні. Нагороджений дипломом Спілки композиторів України за особливий внесок у розвиток музичної культури (1986).

Закінчив Київський держ. політехнічний інститут (1979). Інженер об'єднання «Мацеста» м. Сочі (1979–1982). Науковий співробітник Київського політехніч-

ного інституту (1984–1991). Голова Київського міського клубу авторської пісні (1984–1991). Директор науково-виробничого підприємства «Мадек» (з 1991).

- 1990 «Івін А.» / «Ивин А.» Вірші В.Ковди. Інструментальний ансамбль, кер. Ю.Репников. Реж. І.Черницький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Січ», Київський центр НТТМ «Прогрес», центр НТТМ «Імпульс», МНТУ «Альтернатива», «Київстудсервіс» Київського МК ЛКСМ України.
- 1992 «В тій царині небес...» / «В той области небес...» Реж. І.Черницький. Кінофірма «Славута» (Київ) за участі Волгоградського тракторного заводу.

РИБАЛЬЧЕНКО Всеволод Петрович

Український композитор.

Нар. 23.08.1904 р., м. Харків. Пом. 02.02.1988 р., м. Київ.

Закінчив Харківський музично-драматичний інститут по класу композиції С.Богатирьова (1931). Викладач музично-теоретичних дисциплін Харківського музично-театрального технікуму (1931–1934). На творчій роботі (з 1934).

Жив у Києві (з 1944).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1929 «Нічний візник» / «Ночной извозчик». Разом з Ю.Мейтусом. Реж. Г.Тасін. ВУФКУ (Одеса). Озвучений у 1936 р.
- 1939 «Сімнадцятирічні» / «Семнадцатилетние». Разом з Ю.Мейтусом. Пісні на вірші Б.Ласкіна. Реж. М.Білинський. Одеська кіностудія.
- 1963 «Наймичка», екранізація опери М.Вериківського. Композитор-консультант. Реж. І.Молостова, В.Лапокниш. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

РИБНИКОВ Олексій Львович

Російський композитор.

Нар. 17.07.1945 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1989). Нар. арт. Росії (2000). Лауреат премії Московського комсомолу (1982). Лауреат премії Російської академії кіномистецтва «Ника» та Держ. премії Росії (2003). Нагороджений орденом Дружби (2006).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Хачатуряна (1967), викладав у ній (1969–1974). Організував музичний пересувний Театр Олексія Рибникова (1992).

Автор музики багатьох ігрових та анімаційних фільмів – «Денний поїзд» («Дневной поезд», 1976), «Йшов собака по роялю» («Шла собака по роялю», 1978), «Той самий Мюнхгаузен» («Тот самый Мюнхгаузен», 1979), «Прохіндіада, або Біг на місці» («Прохиндиада, или Бег на месте», 1984), «Русь споконвічна» («Русь изначальная», 1985), «Виховання жорстокості у жінок і собак» («Воспитание жестокости у женщин и собак», 1992), «Зірка» («Звезда», 2002) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1972 «Мушкетери 4-го “А”» / «Мушкетеры 4-го “А”», т/ф, к/м. Пісня на вірші Ю.Ентіна. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1976 «Еквілібрист» / «Эквилибрист», т/ф. Пісня на вірші Б.Окуджави. Реж. Л.Нечаєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

РИЛЄЄВ Сергій Юрійович

Російський звукорежисер.

Нар. 27.08.1964 р., м. Москва.

Закінчив Ленінградський (тепер Санкт-Петербурзький) інститут кіноінженерів (1982). На творчій роботі.

- 1991 «Сім днів з російською красунею» / «Семь дней с русской красавицей». Разом з І.Євдокимовим. Реж. Ю.Володарський, Г.Делієв. Глядацький центр «Золотий Дюк» (Одеса).

РОЖДЕСТВЕНСЬКИЙ Всеволод Петрович

Український композитор, диригент.

Нар. 02.07.1918 р., м. Полтава. Пом. 03.03.1985 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1970). Нагороджений орденом «Знак Пошани».

Навчався у Харківській консерваторії по класу композиції С.Богатирьова (1937–1939). Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Ревуцького (1941). Диригент самодіяльних хорів та оркестрів Радянської Армії (1941–1945). Керівник джаз-оркестру Першого українського республіканського театру мініатюр (1944–1945). Музичний керівник Державного джаз-оркестру України (з 1946). Головний диригент і завідувач музичної частини Київського держ. академічного українського драматичного театру ім. І.Я.Франка (1945–1985).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1953 «Стьопа-капітан» / « Степа-капитан». Пісні на вірші Б.Палійчука. Реж. О.Козир. Київська кіностудія. Фільм на екрани не вийшов.
- 1953 «Команда з нашої вулиці» / «Команда с нашей улицы». Пісні на вірші І.Донської. Дир. В.Кнушевицький. Реж. О.Маслюков. Київська кіностудія.
- 1958 «Сто тисяч», ф/в. Реж. вистави Г.Юра. Реж. фільму В.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1959 «Його покоління» / «Его поколение». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. П.Поляков. Реж. І.Бжеський, К.Гаккель. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

- 1959 «Веселка» / «Веселка». Пісні на вірші О.Ніколенка, О.Юценка. Дир. К.Сімеонов. Реж. М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1964 «Фараони», ф/в Київського держ. академічного українського драматичного театру ім. І.Я.Франка за однойменною п'єсою О.Коломійця. Реж. І.Шмарук. Київська студія ТБ, «Укртелефільм».
- 1966 «Безталанна», ф/в. Реж. вистави П.Шкрюба. Реж. фільму І.Шмарук. «Укртелефільм».
- 1969 «Лиха доля» / «Злая судьба», ф/в. Реж. вистави Г.Юра. Реж. фільму М.Джиджиристий. «Укртелефільм».
- 1979 «Дві сім'ї», ф/в Київського держ. академічного українського драматичного театру ім. І.Я.Франка за п'єсою М.Кропивницького. Реж. А.Савченко, А.Скибенко. «Укртелефільм».

РОЖКО Наталія Олександрівна

Українська композиторка.

Нар. 23.03.1973 р., м. Херсон.

Закінчила Національну музичну академію України ім. П.І.Чайковського по класах фортепіано Н.Лисенко (1992), композиції Ю.Іщенко та М.Денисенко (2000). Викладач херсонської дитячої музичної школи № 2 (з 1991), київської школи мистецтв № 1.

Член Національної спілки композиторів України.

- 1997 «Святе сімейство». Реж. М.Беліков. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 2006 «Діви ночі», т/ф, 2 с. Реж. О.Фіалко. «Українська Медійна Група», ТРК «Студія "1+1"» (Україна).
- 2007 «Приблуда», к/м. Реж. В.Ямбурський. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, УЕМТО «Дебют» на замовлення Міністерства культури і туризму України.

РОМАНОВ Андрій (Дюша) Ігорович

Російський рок-музикант.

Нар. 28.07.1956 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург). Пом. 29.06.2000 р., м. Санкт-Петербург.

Виступав у складі різних рок-гуртів, зокрема групи «Акваріум» (клавішні інструменти, флейта, з 1973). Заснував гурти «Странно растущие деревья» (1972), «Трилистник» (1987).

Автор музики документального фільму «Агроном... та агропром».

- 1992 «Час ікс» / «Время икс». Реж. О.Бурцев. Одеська кіностудія художніх фільмів.

РУБІН Володимир Ілліч

Російський композитор, піаніст.

Нар. 05.08.1924 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1977). Лауреат Держ. премії Росії (1972), премії мерії Москви (1997). Лауреат Міжнародних конкурсів композиторів у Будапешті (Угорщина, перша премія, 1974), Берліні (Німеччина, перша премія, 1976).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано О.Гольденвейзера (1949), займався в класі композиції М.Пейка (1946–1948). Концертмейстер Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних.

Автор музики до кінофільмів «Альошина любов» («Алешкина любовь», 1960), «Мертві душі» («Мертвые души», 1960), «До мене, Мухтаре!» («Ко мне, Мухтар!», 1964), «Розклад на завтра» («Расписание на завтра», 1976) та ін.

- 1965 «Казка про Хлопчиша-Кибальчиша» / «Сказка о Мальчише-Кибальчише». Разом з А.Фаттахом. Пісні на вірші В.Коркіна. Оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1991 «Кров за кров» / «Кровь за кровь». Реж. Ю.Колчєєв. ВТО «Одеса», кіностудія «Мосфільм».

РУПИШЕВ Роман

Нар. 1969 р.

- 2002 «Пер-р-ршокурсниця» / «Пер-р-рвокурсниця». Реж. Ю.Рогозін. ТОВ «Кинокомпания “Арчи-фильм”» (Росія), ЗАТ «Ялтинська кіностудія» (Росія–Україна).

РЯБОВ Володимир Володимирович

Російський композитор.

Нар. 15.10.1950 р.

Засл. діяч мист. Росії (1995). Лауреат Міжнародного конкурсу по композиції ім. С.С.Прокоф'єва (1991).

- 1984 «Двоє у пісках» / «Двое в песках». Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1985 «Поживемо – побачимо» / «Поживем – увидим». Реж. О.Полиников. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1986 «Матрос Железняк» / «Матрос Железняк», т/ф, 2 с. Романси на вірші О.Блока, І.Северяніна, Ю.Балтрушайтїса. Виконують О.Камбурова, А.Котєньов. Реж. В.Дудін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «Цуцєня» / «Щєнок». Реж. О.Гришин. Одеська кіностудія художніх фільмів.

РЯУЗОВ Сергій Миколайович

Російський композитор.

Нар. 26.07(08.08).1905 р., м. Москва. Пом. у 1983 р.

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції Р.Глієра (1930). Викладач Московського музичного технікуму (з 1925). Редактор видавництва «Музгиз» (1936–1939, 1945–1946). Експерт Всесоюзного агентства з авторських прав (1938–1939 та 1950–1981).

1936 «Пригоди Петрушки» / «Приключения Петрушки», к/м. Реж. К.Ісаєв. «Українфільм» (Одеса). Фільм не зберігся.

САДОМСЬКА Анастасія

2004 «Дрібний дощ», к/м. Реж. Г.Делієв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

САЄНКО Юрій Ростиславович

Український піаніст, композитор.

Нар. 04.05.1955 р., м. Львів.

Закінчив Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка по класу фортепіано О.Криштальського (1979). Працює у Львівському дитячому музичному театрі. Член Національної спілки театральних діячів України.

1992 «Кисневий голод». Реж. А.Дончик. «Кобза Інтернейшнл Корпорейшн» (Канада), СП «Кобза» (Україна–Канада), рибоколгосп «Перемога» (Україна).

2001 «Близькі і далекі». Вокаліз виконує О.Бонковська-Сасенко. Реж. Г.Гурна, Л.Зайонц, М.Ткачук. 11-та програма Польського телебачення, Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ТВО «Веселка», кіностудія «Самбор» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України, Міністерства культури і Національної скупщини Польщі за сприяння Фондації ім. Стефана Батори.

2007 «Коли її зовсім не чекаєш» / «Когда ее совсем не ждешь», т/ф, 8 с. Реж. Т.Магар. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).

САЙДАКОВСЬКА Ірина Юріївна

Українська музична редакторка.

Нар. 18.12.1956 р., м. Івано-Франківськ.

Закінчила Львівську держ. консерваторію ім. М.В.Лисенка (1980). Працювала у Львівській обласній держ. телерадіокомпанії (до 2000).

1993 «Ніч запитань» / «Ночь вопросов». Реж. Т.Магар. Фірма «Конвет» (Ужгород).

САЛЬНИКОВ Павло Михайлович

Російський диригент, піаніст.

Нар. 31.03.1948 р., м. Москва. Пом. 14.06.2002 р., м. Москва.

Засл. арт. Росії (1996).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу фортепіано Б.Гутмана, Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу диригування Г.Рождественського (1981). Головний диригент Московського театру оперети (з 1981).

1972 «Схованка біля Червоних каменів» / «Тайник у Красных камней», т/ф, 4 с. Разом з О.Зацепіним. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

САМОЙЛОВ Сергій

1979 «Козаки-розбійники» / «Казак-разбойники». Пісні на вірші Б.Пургаліна. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів.

САМСОН Юрій Вікторович

Український аматор.

Нар. 16.09.1972 р., м. Нова Каховка.

Закінчив історичний факультет Херсонського держ. педагогічного інституту (2003). Організатор і учасник гурту «Книги Проспера».

2005 «Світлячки», к/м. Реж. Н.Кошман. Кіностудія «Кінематографіст» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України. (Заявлена у титрах композиторка «КОМАХА» участі в кінопроекті не брала.)

САНДЛЕР Оскар Арнольдович (Аронович)

Український композитор, диригент.

Нар. 13(26).01.1910 р., м. Київ. Пом. 03.05.1981 р., м. Київ.

Засл. арт. Казахстану (1943). Засл. діяч мист. України (1967).

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класах диригування Г.Таранова, композиції

В.Косенка (1937). Асистент диригента і диригент Київського театру опери і балету (1937–1940). Завідувач музичної частини Київського російського драматичного театру ім. Лесі Українки (1940–1941), драматичного театру в Алма-Аті (тепер Алмати, 1941–1945), Київської естради (1951–1952).

Автор музики до художньо-ігрових фільмів «Антоша Рибкін» («Антоша Рыбкин», 1942), «Близнюки» («Близнецы», 1945), документальних фільмів «Дніпрогес» («Днепротгэс», 1947), «Наші чемпіони» («Наши чемпионы», 1953), «В гостях у колгоспі» («В гостях в колхозе», 1955), «Суворовці» («Суворовцы», 1965) та ін., анімаційного фільму «Пригоди Перця» («Приключения Перца», 1961).

Був членом Співки композиторів України.

- 1945 «Зигмунд Колосовський» / «Зигмунд Колосовский». Дир. Н.Рахлін. Реж. С.Навроцький, Б.Дмоховський. Київська кіностудія.
- 1946 «Центр нападу» / «Центр нападения». Пісні на вірші Є.Долматовського. Реж. С.Дерев'янський, І.Земгано. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1947 «Подвиг розвідника» / «Подвиг разведчика». Разом із Д.Клебановим. Реж. Б.Барнет. Київська кіностудія. Відновлений у 1974 р. на кіностудії ім. М.Горького. Сталінська премія II ст. (1948).
- 1955 «Пригода з піджаком Тарапуньки» / «Приключение с пиджаком Тарапуньки», к/м. Пісні на вірші М.Віккерса, Ю.Чеповецького. Реж. В.Іванов. Київська кіностудія. * Парт., авт., рук.
- 1957 «Круті сходи» / «Крутые ступени». Дир. П.Поляков. Реж. С.Навроцький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1957 «Штепсель женить Тарапуньку» / «Штепсель женит Тарапуньку». Пісні на вірші П.Глазового, В.Бахнова, Я.Костюковського. Реж. Ю.Березін, Ю.Тимошенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1959 «Мандрівка в молодість» / «Путешествие в молодость». Разом із М.Богословським. Пісні на вірші Н.Добржанської. Реж. В.Крайниченко, Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1959 «Коли починається юність» / «Когда начинается юность». Разом із Д.Клебановим. Пісні на вірші М.Сома. Дир. К.Сімеонов. Реж. А.Слісаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1959 «Хлопчики» / «Мальчики». Пісні на вірші М.Сома. Дир. Б.Карамішев. Реж. С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1960 «Чорноморочка» / «Черноморочка». Пісні на вірші Л.Забашти, А.Малишка, М.Сома. Дир. Б.Карамішев. Реж. О.Коренев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1961 «Артист із Коханівки» / «Артист из Кохановки». Пісні на вірші М.Сома, О.Анофрієва. Дир. Б.Карамішев. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

- 1963 «Їхали ми, їхали» / «Ехали мы, ехали». Пісні на вірші Я.Костюковського, М.Светлова, М.Сома. Реж. Ю.Тимошенко, Ю.Березін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1965 «Місяць травень» / «Месяц май». Пісні на вірші В.Коростильова, М.Сома. Інструментальний ансамбль «Маяк» Всесоюзного радіо і телебачення, кер. Б.Карамішев. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт., рук.
- 1969 «Серце Бонівура» / «Сердце Бонивура», т/ф, 4 с. К/вар. – 2 с. Разом із Д.Клебановим. Симфонічний оркестр радіо УРСР, дир. В.Тольба, І.Ключарьов. Реж. М.Орлов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

САПОЖНИКОВ Сергій Романович

Російський скрипаль, композитор.

Нар. 07.03.1932 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1999). Канд. мистецтвознавства.

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу скрипки А.Ямпольського (1957) та аспірантуру при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (керівник – Ю.Янкелевич, 1959). Соліст Московської філармонії. Голова комісії музики народів СРСР (1980–1991).

Засновник і президент Артистичного товариства асамблеї мистецтв (з 1991).

- 1976 «Черевики з золотими пряжками» / «Туфли с золотыми пряжками», т/ф, 2 с. Пісні на вірші І.Резника. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

СВЄЧНИКОВ Анатолій Григорович

Український композитор.

Нар. 02(15).06.1908 р., м. Київ. Пом. 12.03.1962 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1954). Лауреат Держ. премії СРСР (1950). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Закінчив Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка по класу композиції В.Золотарьова (1932), раніше вчився у Л.Ревуцького, а також аспірантуру при Київській консерваторії (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського, 1938). Завідувач музичної частини і композитор Вседонбаського драматичного театру (1932–1933), драматичних театрів Києва (1933–1936). Музичний керівник драматичних передач Українського радіо (1936–1941 та 1944–1951). Викладач Київської консерваторії (1945–1961).

Музика композитора увійшла до фільму «Чисті плеса» («Чистые плесы», 1979).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1952 «Нерозлучні друзі» / «Неразлучные друзья». Пісні на вірші Б.Палійчука. Реж. В.Журавльов. Київська кіностудія.
- 1953 «Калиновий гай» / «Калиновая роща». Пісні на вірші О.Новицького. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1955 «Педагогічна поема» / «Педагогическая поэма». Пісні на вірші С.Васильєва. Дир. К.Сімеонов. Реж. О.Маслюков, М.Маєвська. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1956 «Дівчина з маяка» / «Девушка с маяка». Пісні на вірші В.Сосюри, О.Ющенко. Дир. П.Поляков. Реж. Г.Крикун. Київська кіностудія.
- 1957 «Партизанська іскра» / «Партизанская искра». Реж. О.Маслюков, М.Маєвська. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Диплом I Всесоюзного кінофестивалю у Москві (1958).
- 1958 «Весела змова» / «Веселый заговор». Пісні на вірші Д.Луценка. Реж. В.Ляховецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1958 «Повість наших днів» / «Повесть наших дней». Дир. П.Поляков. Реж. О.Маслюков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1960 «Іванна» / «Иванна». Автор музики і віршів «Пісні про Париж» Л.Олевський. Дир. П.Поляков. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1960 «Звичайна історія» / «Обыкновенная история». Дир. К.Сімеонов. Реж. І.Земгано, М.Літус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1960 «Кров людська – не водиця», ч.1 однойменної к/трилогії. Пісні на вірші О.Ніколенка. Автор думи П.Майборода. Дир. П.Поляков. Реж. М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

СЕМЕНОВ Олексій (Аракел) Юхимович

Український композитор, педагог.

Нар. 27.11.1929 р., с. Козловка Балашовського р-ну Саратовської обл. (Росія).

Пом. 10.02.1992 р., с. Боярка Київської обл.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції К.Данькевича, Б.Лятошинського (1964). Викладач Дніпропетровського технікуму культосвітпрацівників (1956–1961), музичних училищ Кривого Рога (1962–1967) та Дніпропетровська (1967–1970). Художній керівник вокально-інструментального ансамблю «Мрія» (Київ, 1970–1972). На творчій роботі (з 1973).

- 1986 «В одне єдине життя» / «В одну единственную жизнь». Разом з О.Градським. Пісні на вірші О.Градського. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

Сергій Folk – див. FOLK Сергій

СЕРКЕБАЄВ Алмос Єрмекович

Казахський композитор.

Нар. 1948 р.

Засл. діяч мист. Казахстану (1984). Лауреат Держ. премії Казахстану (1986).

Закінчив Алма-Атинську (тепер Алматинська) держ. консерваторію по класу композиції Г.Жубанової.

1992 «Господи, прости нас, грішних!» / «Господи, прости нас, грешных!»
Реж. А.Войтецький. Національна кіностудія художніх фільмів ім.
Олександра Довженка.

СИДЕЛЬНИКОВ Микола Миколайович

Російський композитор.

Нар. 05.06.1930 р., м. Калінін (тепер Твер, Росія). Пом. 1992 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1980). Лауреат Держ. премії Росії ім. М.І.Глинки (1984).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Є.Месснера (1957), аспірантуру (керівник – Ю.Шапорін, 1961). Асистент у класах композиції А.Хачатуряна та Ю.Шапоріна (1957–1961). Викладач Московської консерваторії (з 1961), доцент (з 1973), професор (з 1981).

Автор музики до кінофільмів «Три товстуни» («Три толстяка», 1966), «Ніс» («Нос», 1977), «Футболіст» («Футболист», 1990) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1969 «Варчина земля» / «Варькина земля», т/ф, 4 с. Реж. А.Буковський.
Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1970 «Секретар парткому» / «Секретарь парткома», т/ф, 2 с. Реж. М.Ільїнський, О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1983 «Я – син трудового народу» / «Я – сын трудового народа», т/ф, 2 с. Реж. В.Стрелков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

СИДОРЕНКО – див. МАЛЮКОВА (СИДОРЕНКО) Тамара Степанівна

СИДОРОВ Андрій Якович

Російський та український композитор, музикант.

Нар. 30.10.1955 р., с. Тасеево Красноярського краю (Росія).

Засл. арт. АР Крим (2000). Лауреат Держ. премії АР Крим (2004). Лауреат рейтингу «Золота Фортуна-2000». Лауреат композиторських конкурсів «Слався, республіка Крим!» (1994), «Этот день Победы» (1995), Першого відкритого Кримського конкурсу української авторської пісні «Львівська струна – на кримський лад!» (Трускавець, 2000).

Закінчив Сімферопольське музичне училище по класу труби, Кримський держ. індустріально-педагогічний інститут за спеціальністю «музичне виховання» (2002), Інститут післядипломної освіти Таврійського національного університету ім. В.І.Вернадського за спеціальністю «культурологія» (2004). Соліст оркестру Кримського держ. вокально-хорового ансамблю України «Таврія» (1978–1983, з 1994), Центрального ансамблю групи радянських військ у Німеччині (1983–1989), Ялтинського відділення Кримської держ. філармонії (1991–1992), оркестру Кримського держ. українського музичного театру (1992–1994). Викладав у дитячих музичних школах Ялти (№№ 2, 3), Алупки.

Голова Кримського відділення асоціації композиторів Всеукраїнської національної музичної спілки.

2002 «Танець на межі» / «Танець на грани», відео. Разом з П.Доменовим, С.Чудаком, О.Буссовим, С.Мітасовою. Пісні на вірші О.Буссова, С.Мітасової. Реж. І.Нізамутдінов. Студія «N» (Україна).

СИЛЬВЕСТРОВ Валентин Васильович

Український композитор.

Нар. 30.09.1937 р., м. Київ.

Нар. арт. України (1989). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1995), премії «Київ» (ім. Артема Веделя, 2001). Нагороджений Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (1997), орденом Ярослава Мудрого V ст. (2007). Лауреат Міжнародної премії ім. С.Кусевицького (Вашингтон, США, 1967), Міжнародного конкурсу композиторів «Gaudeamus» (Нідерланди, 1970).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1964). Викладач музичних студій і шкіл Києва (1963–1970). На творчій роботі (з 1970).

Автор музики до фільму «Пізнаючи білий світ» («Познавая белый свет», 1978), документальних фільмів «Людина шукає веселку» («Человек ищет радугу», 1965), «Григорій Гавриленко» («Григорий Гавриленко», 1988), «Антологіон (Український фільм)» (1996), «Іван Миколайчук. Посвята» (1998), анімафільму «Зустріч, яка не відбулася» («Встреча, которая не состоялась», 1971).

Композитору присвячено фільми «Народження музики» («Рождение музыки», реж. В.Кукушкін, В.Кабаченко, 1991), «Валентин Сильвестров. Тихі пісні» (реж. А.Сирих, 1992), «Позашлюбні діти Антона Веберна» (реж. Л.Огієнко-Олів'є, 1996).

Член Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України.

- 1968 «Білі хмари» / «Белые тучи». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. Р.Сергієнко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт.
- 1968 «Карантин» / «Карантин». Пісня В.Висоцького. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков. Реж. С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1975 «Це було в міжгір'ї» / «Это было в межгорье». Київський камерний оркестр, дир. І.Блажков. Реж. М.Закіров. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1977 «Єралашний рейс» / «Ералашный рейс». Державний заслужений академічний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Блажков. Реж. О.Фіалко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1979 «Незрима робота» / «Скрытая работа». Пісні на вірші В.Сильвестрова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1979 «Пробивна людина» / «Пробивной человек». Реж. О.Фіалко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юность». * Парт., авт.
- 1982 «Грачі» / «Грачи». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. К.Єршов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1983 «Не було б щастя...» / «Не было бы счастья...», т/ф. Романс на вірші Ф.Тютчева. Камерний оркестр Спілки композиторів України, дир. І.Блажков. Реж. К.Єршов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТВО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «Наближення до майбутнього» / «Приближение к будущему». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. С.Шахбазян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1987 «Руда фея» / «Рыжая фея». У фільмі використано фрагменти з різних творів композитора. Реж. В.Коваленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Ім'я твоє» / «Имя твоё». Реж. В.Скворцов. «Укртелефільм».
- 2002 «Чеховські мотиви» / «Чеховские мотивы». У фільмі використано духовну музику. Реж. К.Муратова. «Никола-фильм» (Росія), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 2004 «Настроювач» / «Настройщик». Реж. К.Муратова. Студія «Пигмалион» (Росія), Одеська кіностудія художніх фільмів за сприяння Міністерства культури і мистецтв України, Міністерства культури Росії.

2007 «Два в одному» / «Два в одном». У фільмі використано музику Дж.Пуччіні (співає П.Домінго), Ж.Бізе, пісню А.Бабаєва «Я зустріл дівушку...» (виконавець Р.Бейбутов). Реж. К.Муратова. Компанія «SOTA Cinema Group», ЗАТ «Одеська кіностудія» за участі «Централ партнер шип» та за підтримки Міністерства культури і туризму України.

СІЛКО Ів (НЕГРЕСКУ Ігор Антонович)

Український кінорежисер.

Нар. 26.09.1936 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (2007). Лауреат літературного конкурсу «Коронація слова» (2006, 2007).

Закінчив Всесоюзний держ. інститут кінематографії (1964). Режисер «Київнаукфільму» (з 1964), Міжнародної комерційної телекомпанії «ISTV» (1995–1998). Художній керівник режисерської майстерні Інституту театру, кіно і телебачення Київського національного університету культури і мистецтв (з 1998).

Створив стрічки «Випадок на шахті» («Случай на шахте», 1964), «У плавнях Дніпра» («В плавнях Днепра», 1965), «Мікроелементи» («Микроэлементы», 1966), «Зв'язок і телебачення в металургії» («Связь и телевидение в металлургии», 1967), «Доміно» («Домино», 1973), «Мустанг-іноходець» («Мустанг-иноходец», 1975), «Джек – Бойовий коник» («Джек – Боевой конек», 1976), «Лобо» (1978), «Димка» («Дымка», 1985), «Зимівля на Студеній» («Зимовье на Студеной», 1986), «Увертюра» (1993), «Доля» («Судьба», 1993), «Іспит» («Испытание», 1993) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів України.

2003 «Мотрійка», к/м. Реж. І.Негреску. Національна кінематека України на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

СКОРИК Мирослав Михайлович

Український композитор, музикознавець, піаніст, диригент, педагог.

Нар. 13.07.1938 р., м. Львів.

Засл. діяч мист. України (1969). Нар. арт. України (1988). Герой України (2008). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1968), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1987). Переможець конкурсу композиторів ім. Мар'яна та Іванни Коців (1990). Переможець VIII загальнонаціональної програми «Людина року-2003». Лауреат премії «Київ» (ім. Артемія Веделя, 2006). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1971) та Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (1998). Канд. мистецтвознавства (1967). Член-кореспондент Академії мистецтв України (2001), академік (2004).

Закінчив композиторський та історико-теоретичний факультети Львівської держ. консерваторії ім. М.В.Лисенка, класи А.Солтиса та С.Людкевича (1960), аспірантуру при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (ке-

рівник – Д.Кабалевський, 1964). Викладач Львівської консерваторії (з 1964), Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції (з 1966), доцент (з 1971), професор (з 1985), завідувач кафедри історії української музики (з 1999), директор Центру музичної україністики НМАУ (з 1999).

Автор музики документальних фільмів «І житиму я вічно» («И буду жить я вечно»), сюжетного фільму-концерту «Це оперета» («Это оперетта», 1979), музики до мультфільмів, зокрема «Як козаки куліш варили» («Как казаки кулеш варили», 1967), «Подарунок» («Подарок», 1968), «Івасик-Телесик» («Ивасык-Телесык», 1968), «Пригоди козака Енея» («Приключения казака Энея», 1969), «Як їжачок шубку міняв» («Как ежик шубку менял», 1970), «Моя хата з краю» («Моя хата с краю», 1971), «Створення мікросвіту» («Сотворение микромира», 1972), «Парасолька на рибалці» («Парасолька на рыбалке», 1973), «Граї, моя сопілочко» («Играй, моя дудочка», 1973), «Яблунька» («Яблонька», 1974), «Найдорожчий малюнок» («Самый дорогой рисунок», 1975), «Козлик та його горе» («Козлик и его горе», 1976), «Никчемучка» (1977), «Як песик і кошения мили підлогу» («Как собачка и кошечка мыли пол», 1977), «Грицькові книжки» («Гришкины книжки», 1979), «Мишенята-малюки» («Мышата-малышата», 1982) та ін.

Був секретарем правління Спілки композиторів СРСР, секретар Національної спілки композиторів України, голова Львівської обласної організації Спілки композиторів України (з 1989), співголова Національної спілки композиторів України (з 2006), член Національної спілки кінематографістів України.

- 1964 «Тіні забутих предків». Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. С.Параджанов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1967 «Ця тверда земля» / «Эта твердая земля». Реж. В.Луговський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1970 «Хліб і сіль» / «Хлеб и соль». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар, соло на скрипці – О.Криса. Реж. Г.Кохан, М.Макаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1971 «Жива вода» / «Живая вода». Заслужений симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1972 «За твою долю» / «За твою судьбу». Заслужений симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Т.Золосев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Особисте життя» / «Личная жизнь». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1974 «Гуси-лебеді летять» / «Гуси-лебеди летят». Ансамбль солістів Державного симфонічного оркестру УРСР, дир. С.Турчак. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Приз і диплом Спілки композиторів Молдови на Всесоюз-

- ному кінофестивалі у Кишиневі (1975). Спеціальний диплом на Республіканському кінофестивалі дитячих і юнацьких фільмів у Києві (1976).
- 1976 «Щедрий вечір». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність».
- 1976 «Відпустка, що не відбулася» / «Отпуск, который не состоялся». Пісня на вірші І.Резника. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Т.Золоєв. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1977 «Здрастуй, Прип'ять» / «Здравствуй, Припять», т/ф. Реж. С.Сміян, А.Скибенко. «Укртелефільм».
- 1981 «Високий перевал» / «Высокий перевал», 2 с. Симфонічний оркестр Державного заслуженого академічного театру опери і балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка, дир. М.Скорик. Реж. В.Денисенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1984 «Прелюдія долі» / «Прелюдия судьбы». У фільмі звучить музика Й.С.Баха, Ш.Гуно, Дж.Верді, С.Гулака-Артемовського, М.Лисенка, П.Чайковського та українські народні пісні. Симфонічний оркестр Державного заслуженого академічного театру опери і балету УРСР ім. Т.Г.Шевченка, дир. С.Турчак. Вокальні партії – Н.Матвієнко, Г.Бойко, Л.Алфьонова, А.Орфьонов. Співає А.Солов'яненко. Реж. С.Лисецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время».
- 1984 «Казка про Настю, kota Тимофія та чарівну зернину», ф/в. Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1985 «Вечорниці», т/ф. Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1991 «Нам дзвони не грали, коли ми вмирали». Реж. М.Федюк. Українська студія «Галичина-фільм» (Львів).

СЛІСАРЕНКО Анатолій Олексійович

Український режисер кіно і театру.

Нар. 30.03.1923 р., м. Київ. Пом. 27.01.1997 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1976). Лауреат Держ. премії СРСР (1951), Республіканської премії ім. Я.Галана (1979).

Закінчив акторський (1948) і режисерський факультети (1949) Київського держ. інституту театрального мистецтва (тепер Київський національний університет театру, кіно і телебачення) ім. І.К.Карпенка-Карого. Працював у Київському держ. академічному українському драматичному театрі ім. І.Я.Франка, режисером Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка (1956–1960), режисером студії «Укркінохроніка» (1950–1955 та з 1960).

Створив ігрові стрічки «Гори, моя зоре» («Гори, моя звезда», 1958), «Коли починається юність» («Когда начинается юность», 1959). Серед його документальних фільмів-лауреатів кінофестивалів – «Горяче дихання» («Горячее

дыхание», 1967), «Для тебе, людино» («Для тебя, человек», 1973), «Роменська мадонна» («Роменская мадонна», 1973), «Генерал Петров» («Генерал Петров», 1973), «Серце солдата» («Сердце солдата», 1974), «На всю широчінь душі» («На всю ширь души», 1976), «Живи, людино!» («Живи, человек!», 1980) та ін.

Був членом Національної спілки кінематографістів України.

1977 «Право на любов» / «Право на любовь». Автор музики, віршів пісень і реж. Симфонічний оркестр і хор Держтелерадіо УРСР, дир. В.Гнедаш, А.Мальцев. Солісти А.Кочерга, Е.Слободяник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

СЛУЦЬКИЙ Олександр Вікторович

Український музикант-аматор.

Нар. 22.08.1976 р., м. Київ.

Закінчив київську вечірню музичну школу № 2 ім. К.Г.Стеценка по класу фортепіано (1991), медико-інженерний факультет Міжнародного Соломонового університету (1998).

Займається комерційною діяльністю.

2007 «Люблю тебе до смерті» / «Люблю тебя до смерти», т/ф. Реж. О.Кірієнко. Кінокомпанія «Aurora Production» (Україна) за участі ТО «Propaganda House» (Україна–Росія).

СОКОВНІН Лев Михайлович

Український композитор, піаніст, диригент.

Нар. 16.11.1907 р., м. Гирин (Маньчжурія). Пом. 13.09.1998 р., м. Київ.

Закінчив Московську консерваторію по класах композиції М.Мяковського, оркестрування Д.Рогаль-Левицького (1935). Піаніст, завідувач музичної частини естрадної майстерні та композитор московського «Пролеткульту», консультант музичного театру ВЦРПС (1926–1934). Піаніст і диригент Центрального театру Червоної Армії (1934–1935). Завідувач музичної частини і диригент Казахського драматичного театру в Караганді (1935–1942), завідувач музичної частини Київського російського драматичного театру ім. Лесі Українки (1942–1967). На творчій роботі (з 1967).

Був членом Спілки композиторів України.

1956 «Діти сонця» / «Дети солнца», ф/в Київського російського драматичного театру ім. Лесі Українки. Реж. вистави В.Неллі, М.Романов. Реж. фільму О.Швачко. Київська кіностудія. * Парт., авт.

1956 «Мораль пані Дульської» / «Мораль пани Дульской», ф/в Київського російського драматичного театру ім. Лесі Українки. Дир. Н.Басов. Реж. вистави Л.Варпаховський. Реж. фільму О.Швачко. Київська кіностудія. * Парт., авт.

- 1958 «Вогненний міст» / «Огненный мост», ф/в. Реж. Г.Крикун, М.Романов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
* Парт., авт.

СОЛОВЙОВ-СЄДОЙ (справж. СОЛОВЙОВ) Василій Павлович

Російський композитор, музично-громадський діяч.

Нар. 12(25).04.1907 р., м. Петербург (тепер Санкт-Петербург). Пом. 02.12.1979 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Нар. арт. СРСР (1967). Герой Соціалістичної Праці (1975). Лауреат Держ. премії СРСР (1943, 1947), Ленінської премії (1959).

Навчався у Центральному музичному технікумі в Ленінграді по класу композиції П.Рязанова (1929–1931). Закінчив Ленінградську консерваторію також по класу композиції П.Рязанова (1936). Піаніст-акомпаніатор у ленінградських клубах (1923–1925), піаніст-імпровізатор Ленінградського радіо (1925–1928).

Працював у кіно (з 1938). Автор музики до кінофільмів «Небесний тихохід» («Небесный тихоход», 1945), «Перша рукавичка» («Первая перчатка», 1946), «Вириanea» («Вириanea», 1968), «Шельменко-денщик» («Шельменко-денщик», 1971), «Солодка жінка» («Сладкая женщина», 1976) та ін.

Був головою правління Ленінградського відділення Спілки композиторів Росії (1948–1964), секретарем правління Спілки композиторів СРСР (1957–1974), секретарем правління Спілки композиторів Росії (з 1960).

- 1940 «Небеса» / «Небеса». Пісні на вірші М.Светлова. Реж. Ю.Тарич. Одеська кіностудія.
- 1955 «Одного чудового дня» / «В один прекрасный день». Пісні на вірші В.Бокова, Б.Палійчука. Дир. П.Поляков. Реж. М.Слуцький. Київська кіностудія. * Парт., кл., авт., рук.
- 1966 «Товариш пісня» / «Товарищ песня», к/зб з трьох н. Реж. В.Козачков, Ю.Романовський, В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів.

СОШАЛЬСЬКИЙ Олександр Юрійович

Український композитор-аранжувальник.

Нар. 09.03.1973 р., м. Богуслав Київської обл.

Закінчив музичну школу, будівельно-економічний коледж у м. Тальне Черкаської обл. Навчався в Інституті сільського господарства (1990–1992). Служив, а далі працював у Національному Президентському оркестрі (1993–1994, 1995–1996). Аранжувальник і клавішник у Міжнародному творчому центрі Яна Табачника (1998–2004). На творчій роботі (з 2005).

- 2005 «Диявол із Орлі» / «Дьявол из Орли», т/ф, 26 с. Реж. О.Масленников. «Studio “Byrak”» (Київ), «IntWestDistribution».
- 2005 «Ангел із Орлі» / «Ангел из Орли», т/ф, 21 с. Реж. О.Масленников. «Studio “Byrak”» (Київ), «IntWestDistribution».

- 2006 «Снігуронька для дорослого сина» / «Снегурочка для взрослого сына», т/ф, 2 с. Пісні на вірші А.Новак. Виконують П.Баршак, Л.Артем'єва. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».
- 2006 «Четверта група» / «Четвертая группа», т/ф, 2 с. Пісня «Дякую» на вірші О.Єгорова. Виконує Н.Бахтіна. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».
- 2006 «Лісовик» / «Леший», т/ф, 2 с. Пісня на вірші О.Єгорова. Виконує А.Дубровська. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».
- 2007 «Лісовик-2» / «Леший-2», т/ф, 2 с. Разом із М.Копейкіним. Пісня на вірші О.Єгорова. Виконує А.Дубровська. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна.
- 2007 «Точка повернення» / «Точка возврата», 2 с. Разом із М.Копейкіним. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна.
- 2007 «Велика різниця» / «Большая разница», т/ф. Пісні на вірші О.Єгорова. Виконують О.Байрак, О.Сошальський. Реж. І.Штернберг. «Studio “Byrak”» (Київ).
- 2007 «Знак долі» / «Знак судьбы», т/ф. Реж. О.Філіпенко. Кінокомпанії «Star Media» (Україна–Росія), «4 К».
- 2007 «Скарб» / «Сокровище», т/ф, 2 с. Разом з О.Єгоровим. Пісня на вірші А.Новак. Виконує А.Алішер. Реж. О.Копейкін. Кінофабрика Олександра Копейкіна, студія «“Film Stream” / “Фильм Стрим”».

СПАРИНСЬКИЙ Олександр Йосипович

Український композитор-аранжувальник, музикознавець, продюсер.

Нар. 22.02.1954 р., м. Луцьк.

Нагороджений «Certificate of Achievement» міжнародного композиторського конкурсу «Unisong» (США, 1999). Нагороджений дипломом Київської міської державної адміністрації (2001), Почесними дипломами Асоціації українців та Української церкви Великобританії (2004).

Закінчив музично-педагогічний факультет Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (тепер Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, 1974). Військовий музикант в оркестрі Харківського гвардійського танкового училища (1974–1975). Музикант-виконавець (клавішні, гітара, контрабас) і керівник естрадних ансамблів «Укрконцерту» (1975–1979). Один із фундаторів і директор з міжнародних зв'язків першої незалежної Української фірми грампзапису «Аудіо Україна» (1991–1995). Композитор, продюсер, музичний редактор Всеукраїнського центру фестивалів, масових дійств і концертних програм «Кобзар» (1995–2006). Займався організацією міжнародних гастрольних турів за кордоном (1994–2007). Незалежний продюсер фірми грампзапису «Atlantic» (2001–2007).

Автор музики до анімафільмів «Мозаїка» («Мозаика», 1989), «Жах» («Кошмар», 1990), «Любакс» («Любакс», 1991) «Круглячок» («Кругляшок», 1992), «Лі-

тачок Лип» («Самолетик Лип», 2000), «Війна яблук і гусені» (2004), «Будиночок для равлика» (2005), «Про кішку, яка упала з неба» (2005), «Чого у лісі не буває» (2006), а також музики до програм Центрального й Українського телебачення. Серед авторської дискографії – «Музичні казки та анімація з України» (мультимедійний диск для дітей, що включив пісні та два фільми, 2002), «Українські мультики на музику Олександра Спаринського» (перший український DVD для дітей з 6-ти фільмів, 2006).

Член журі дитячих фестивалів «Сім-Сім» (Київ) та «Зоряний Симеїз» (Крим, 2000–2007). Член Національної спілки кінематографістів України (з 2008).

- 1983 «Женька-Мушкетер» / «Женька-Мушкетер», т/ф. Реж. І.Талалаївська. Держтелерадіо України (ред. мовлення для дітей).
- 1984 «Нічний візитер» / «Ночной визитер», т/ф. Реж. А.Папуша. Держтелерадіо України (ред. мовлення для молоді).
- 1986 «Руками молодих» / «Руками молодых», т/ф. Реж. В.Гордон. Держтелерадіо України (ред. мовлення для молоді).
- 1986 «Небезпечні ігри» / «Опасные игры». Реж. Ю.Бедарев. «Укркінохроніка».
- 2001 «SOS» / «SOS», т/ф, 2 с. Реж. брати Альошечкіни. Студія «Хрещатик» (Україна).
- 2007 «Може бути» / «Может быть», т/ф. Реж. В.Мисливий. Продюсерський центр «Бум» (Україна). «Гран Прі» Новосвітського фестивалю комедійного кіно (2007).
- 2007 «Таємний гвардієць Імператриці» / «Тайный гвардеец Императрицы», т/ф, 2 с. Реж. В.Мисливий. Продюсерський центр «Бум» (Україна).

СТАДНИЦЬКИЙ Андрій Андрійович

Український музикант, композитор-аранжувальник, музичний продюсер.

Нар. 17.03.1974 р., м. Тернопіль.

Закінчив диригентсько-хорове відділення Тернопільського держ. музичного училища (1993), музичний факультет Тернопільського держ. педагогічного університету (1997). Працював музичним редактором Тернопільського театру актора і ляльки (1998–2000), звукооформлювачем телеканалу «М1» (з 2001). Музичний продюсер телепроєкту «Танці з зірками», директор музичного телеканалу «М2. Естрада» (з 2007).

Автор музики документального фільму «Добра вода» (1998), а також телевізійних передач «Ключовий момент» (2005), «Картата потата» (2006) телеканалу «Інтер», «Ульотна відпустка» (2006) на «Новому каналі».

- 2006 «Професор у законі» / «Профессор в законе», т/ф, 2 с. Реж. О.Лісовець. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).

СТАНКОВИЧ Євген Федорович

Український композитор, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 19.09.1942 р., с. Свалява (тепер місто) Закарпатської обл.

Засл. діяч мист. України (1980). Нар. арт. України (1986). Герой України (2008). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1976), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1977). Лауреат Міжнародного конкурсу європейського фольклору (Братіслава, Чехо-Словацчина, 1979). Лауреат премій Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (2000), «Київ» (ім. Артемія Веделя, 2002). Переможець VII загальнонаціональної програми «Людина року-2002». Нагороджений орденами Дружби народів (1982), Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого III ст. (2002), Князя Ярослава Мудрого V ст. (2002). Академік Академії мистецтв України (з 1997). Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського і М.Скорика та аспірантуру (1970). Редактор, старший редактор Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1970–1976). На творчій роботі (1976–1988). Викладач НМАУ (з 1988), професор (з 1998), завідувач кафедри композиції.

Автор музики документальних фільмів «Вогненний шлях» («Огненный путь», 1975), «Тил, що кував Перемогу» («Тыл, ковавший Победу», 1975), «Вогні Придніпров'я» («Огни Приднепровья», 1976), «Алла Горська» (2001) у співавт. з В.Гронським та ін., анімаційних фільмів «Лисичка зі скалочкою» («Лисичка со скалочкой», 1977), «Іванко та Воронячий цар» («Иванко и Вороний царь», 1994) та ін.

Композитору присвячені кінострічки «Євген Станкович» (без титрів творчої групи, 1979), «Цвіт папороті» (реж. В.Вітер, 1989), «Євген Станкович» (реж. Ю.Гальченко, 1993), «Немеркнучі зірки. Євген Станкович» (реж. О.Бійма, 1998). Екранізовано балет «Ольга» (реж. В.Скворцов, 1984).

Був секретарем правління Спілки композиторів СРСР (з 1979). Голова правління Національної спілки композиторів України (1990–1992 та з 2005). Член Національної всеукраїнської музичної спілки (з 1993), Національної спілки кінатографістів України (з 1994).

1974–1977 «Народжена революцією» / «Рожденная революцией», т/ф, 10 с. Разом з І.Ключарьовим, О.Пахмутовою. Пісні на вірші В.Курінського, М.Добронравова. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч» на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1976 «Зачарований вітряк», т/ф. Реж. Ю.Суярко. «Укртелелефільм».

1978 «Бачу ціль» / «Вижу цель», т/ф, 2 с. Пісні на вірші В.Курінського. Реж. С.Шахбазян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1979 «Поїзд надзвичайного призначення» / «Поезд чрезвычайного назначения». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Шевченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

- 1980 «Лісова пісня. Мавка». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1981 «Ярослав Мудрий» / «Ярослав Мудрый». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко; ансамбль народної музики, худ. кер. Д.Покровський. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, кіностудія «Мосфільм».
- 1982 «Ще до війни» / «Еще до войны», т/ф, 2 с. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів. * Парт., авт.
- 1982 «Якщо ворог не здається...» / «Если враг не сдается...» Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1983 «Прискорення» / «Ускорение», т/ф, 4 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Балетм. Т.Таякіна, В.Ковтун (у 3-й с.). Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1983 «Легенда про княгиню Ольгу» / «Легенда о княгине Ольге». Симфонічний оркестр Київського державного академічного театру опери і балету ім. Т.Г.Шевченка, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1984 «Украдене щастя». Реж. Ю.Ткаченко. «Укртелефільм».
- 1985–1986 «Кармелюк» / «Кармелюк», т/ф, 4 с. Пісні на вірші Б.Олійника, О.Ільченка. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1985 «Контрудар» / «Контрудар». Автор пісні Б.Бахнюк. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Шевченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1985 «Ми звинувачуємо» / «Мы обвиняем», 2 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1985 «Легенда про безсмертя» / «Легенда о бессмертии». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1986 «Жменяки», т/ф, 3 с. Реж. А.Шестопапов. «Укртелефільм».
- 1986 «І в звуках пам'ять відгукнеться...» / «И в звуках память отзовется...» Аранжування. Музика М.Лисенка, українські народні пісні. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко; Державний академічний український народний хор ім. Г.Г.Верьовки; Державна заслужена академічна капела України «Думка»; колектив Полтавського музично-драматичного театру ім. М.В.Гоголя. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время».

- 1988 «Марія», відео. Реж. І.Кобрін. «Укртелефільм», Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Зона́». Реж. М.Мащенко, С.Шахбазян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Камінна душа» / «Каменная душа». Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1990 «Війна. На Західному напрямку» / «Война. На Западном направлении», т/ф, 6 с. Реж. Т.Левчук, Г.Кохан. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Ніч у маю». Разом з І.Блажковим. У фільмі беруть участь фольклорні ансамблі «Веснянка», «Смерічка», «Веселка», «Калина», «Лева». Реж. Ю.Ткаченко, Г.Зольберман. РВТО «Укрвідеоцентр», «Тріголд продакшнз» (Канада) за участі УЗТО «Укрімпекс», Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1992 «Ізгой». Реж. В.Савельєв. ВТО «Фест-Земля» (Україна), «ССС-Фільмкунст» (Німеччина). Приз за кращу музику на кінофестивалі в Тбілісі (Грузія, 1993).
- 1996 «Острів любові», т/с, 10 ф. Разом із В.Бистряковим, В.Гронським. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 1996 «Час збирати каміння», т/ф, 10 с. Разом з Ю.Щелковським. Реж. В.Андрощук. «Укртелефільм».
- 1997 «Роксолана», т/с, I та II ф, 26 с. У фільмі використано музику М.Березовського, Д.Бортнянського, А.Веделя, В.А.Моцарта, Й.С.Баха. Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм».
- 1998 «Пристрасть», т/ф, 3 с. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».
- 2002 «Таємниця Чингісхана», відео. Ансамбль солістів Національного симфонічного оркестру України, дир. В.Сіренко; чоловіча група Національної академічної хорової капели України «Думка», хорм. Є.Савчук; ансамбль ударних інструментів, кер. Г.Черненко; танцювальний ансамбль «Кінетик-театр». Реж. В.Савельєв. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ТО «Відеофільм».

СТАРИЦЬКИЙ Михайло Федорович

Український композитор.

Нар. 05.10.1957 р., м. Ворошиловград (тепер Луганськ).

Закінчив Ворошиловградське держ. музичне училище по класу скрипки (1972), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1984). Артист симфонічного оркестру Ворошиловградської обласної філармонії (з 1972), редактор, завідувач редакції інструментальної музики Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1984–1998).

Член Національної спілки композиторів України.

Живе у Німеччині.

- 1989 «Сіроманець», т/ф. Пісні на вірші М.Вінграновського. Реж. П.Марусик. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1991 «Ніагара» / «Ниагара». Реж. О.Візир. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга».
- 1992 «Душа з призначенням прекрасним...» Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Український фонд культури, Всеукраїнське товариство «Просвіта».
- 1992 «Тарас Шевченко. Заповіт», с. 1–3. Реж. С.Клименко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ВТО «Фест-Земля» (Україна), ВТО «Відео», Міністерство освіти України, Український фонд культури.
- 1992 «Ну, ти й відьма!» Реж. Е.Дмитрієв. «Укртелефільм».
- 1993 «Заручники страху» / «Заложники страху». Реж. О.Візир. Студія «Ч» (Київ), Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1994–1997 «Тарас Шевченко. Заповіт», с. 4–9. Реж. С.Клименко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства освіти України, Всеукраїнського товариства «Просвіта», Фонду сприяння розвитку мистецтв.

СТЕПАНОВ Лев Борисович

Російський композитор.

Нар. 26.12.1908 р., м. Томськ (Росія). Пом. 25.06.1971 р., м. Москва.

Лауреат Держ. премії СРСР (1951). Нагороджений орденами Червоної Зірки та Вітчизняної війни II ст.

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції М.Мясковського (1938). Піаніст-акомпаніатор Томського музичного технікуму (1922–1929), «Мосестради» і Радіоцентру (1930–1932). Концертмейстер оперного класу Московської консерваторії (1931–1933). Художній керівник агітколективу Комуністичного університету національних меншин Заходу (1933–1935). Концертмейстер Большого театру СРСР (1935–1937). Музичний керівник Ансамблю народного танцю СРСР (1937–1941). Старший інспектор, завідувач музичного відділу Головної репертуарної комісії Управління музичних закладів Комітету у справах мистецтв при Раді Міністрів СРСР (з 1946).

- 1971 «Відвага» / «Дерзость». Разом із В.Власовим. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.

СТЕЦЕНКО Кирило Григорович

Український композитор, хоровий диригент, музично-громадський діяч, священник.

Нар. 24.05.1882 р., с. Квітки, тепер Черкаської обл. Пом. 29.04.1922 р., с. Веприк, тепер Київської обл.

Закінчив Київську духовну семінарію (1903). Навчався у Київському музичному училищі ІРМТ та в Музично-драматичній школі М.Лисенка (1904–1907). Брав уроки композиції у Г.Любомирського. Викладав спів у Білій Церкві й Тиврові (з 1908–1911). Прийняв сан священника (1912). Брав участь в організації музичного життя й музичної освіти в Україні, створив кобзарську школу. Працював у Всеукраїнському музичному комітеті відділу мистецтв при Наркомосі України (з 1917), керував музично-хоровою секцією «Дніпросоюзу» (з 1920), організував при ньому дві мандрівні хорові капели, на базі яких пізніше виникла капела «Думка». Викладав у Вищому музично-драматичному інституті ім. М.В.Лисенка (з 1917). Жив у с. Веприку (з 1920).

1958 «Сватання на Гончарівці», екранізація однойменної п'єси Г.Квітки-Основ'яненка з музикою К.Стеценка (1909). Дир. П.Поляков. Реж. І.Земгано. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Київської студії телебачення.

СТЕЦЮК Ігор Олегович

Український композитор.

Нар. 21.06.1958 р., м. Кривий Ріг.

Засл. діяч мист. України (2004). Володар «Гран Прі» міжнародного конкурсу MESAM по категорії «International Golden Hit».

Закінчив Київський держ. інститут культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1981), Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1985), аспірантуру (1987). Музичний керівник камерного ансамблю Київської філармонії (1983–1992). Викладач Київського держ. інституту театрального мистецтва (тепер Київський національний університет театру, кіно і телебачення) ім. І.К.Карпенка-Карого (1990–1999), НМАУ (з 1989). Музичний керівник і головний диригент оркестру солістів Національної радіокомпанії України (1999–2004).

Автор музики до кінофільмів «Фестиваль смерті» («Фестиваль смерти», 1992), «Нелюд (Evilenko)» («Нелюдь (Evilenko)», 2003), документальних фільмів «Чорнобиль, два кольори часу» («Чернобыль, два цвета времени», 1986–1987), «Це твоя країна» («Это твоя страна», 1999), «НАТО: свій чи чужий?» (т/ф, 2007), телепрограми «Шоу довгоносиків» (1996–1999) та ін.

Член Національної спілки композиторів України (з 2003).

1983 «Зона ризику», т/ф, 3 с. Реж. А.Жилинський. «Укртелефільм».

1983 «Бравий солдат Гашек». Реж. С.Бойко. «Укртелефільм».

1984 «Помста». Реж. Є.Солнцев. «Укртелефільм».

1986 «Остання електричка», к/м. Реж. Е.Дмитрієв. «Укртелефільм».

1989 «Тихий жах» / «Тихий ужас». Реж. В.Приходько. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».

- 1990 «Трибунал» («Я той, хто є...») / «Трибунал» («Я тот, кто есть...») Реж. О.Володіна. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Розпад» / «Распад». Пісня В.Висоцького. Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка за участі «Пітер О.Алмонд» і «Пасіфік філм фанд» (США). Золота медаль Міжнародного кінофестивалю у Венеції (Італія, 1990), «Гран Прі» Міжнародного кінофестивалю екологічних кіно- і телефільмів у Сан-Тандері (Іспанія, 1990).
- 1990 «Фуфель». Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм», ВТО «Либідь» (Київ).
- 1990 «Окаянна» / «Окаянная». Реж. Л.Мартінес. Київський держ. інститут театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого. Приз за музику на Міжнародному кінофестивалі «Молодість-92» (Київ).
- 1991 «Охоронець» / «Телохранитель». Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ВТО «Піраміда-Менатеп» (Росія).
- 1991 «Постскриптум». Реж. В.Войко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1992 «Фатальні діаманти» / «Роковые бриллианты». Реж. Б.Небієрідзе. «Укртелефільм», ВТО «Либідь» (Київ).
- 1992 «Гра всерйоз» / «Игра всерьез». Реж. А.Іванов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ВТЦ «Ірен» (Росія), ТО «Радуга».
- 1993 «Грішниця в масці» / «Грешница в маске». Реж. С.Ільїнська. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ТО «Контакт» Кінофонду України, «ЦЦЦ-Фільмкунст унд продукціон ГмбХ» (Німеччина), Закарпатський комерційний банк «Лісбанк» (Київський філіал).
- 1993 «Вперед, за скарбами гетьмана!» Реж. В.Кастеллі. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка, ВТО «Фест-Земля» (Україна), «Омні Сфера Юкрейн Інвестментс» (США).
- 1994 «Шамара» / «Шамара». Реж. Н.Андрійченко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1998 «Дві Юлії» / «Две Юлии». Реж. А.Дем'яненко. Студія «Гагарін-Медіа», Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України, Торгова марка «Сепро».
- 2007 «Гроші для дочки» / «Деньги для дочери». Реж. З.Буадзе. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія) на замовлення телеканалу ОРТ (Росія).
- 2007 «Прорвемось». Разом із Р.Гриньківим. Реж. І.Кравчишин. Студія «Пре».

СТИХІН Євген Михайлович

Російський композитор.

Нар. 29.12.1932 р., с. Краснополянськ Свердловської (тепер Єкатеринбурзька) обл. (Росія).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції В.Шебаліна (1959). Музичний керівник Свердловського театру юного глядача (1952–1953). Редактор видавництва «Музгиз» у Москві (1954–1955). Викладач Калінінського (тепер Тверського) музичного училища (1959–1960).

Автор музики до кінофільмів «Зустрінемося біля фонтана» («Встретимся у фонтана», 1976), «Рідний дім» («Родной дом», 1978), «Арифметика кохання» («Арифметика любви», 1986) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1972 «Поїзд у далекий серпень» / «Поезд в далекий август». Оркестр Комітету по кінематографії при Раді Міністрів СРСР, дир. К.Крimeць. Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Посилка для Світлани» / «Посылка для Светланы», т/ф. Реж. В.Козачков, В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1974 «Посилка з Парижа» / «Посылка из Парижа», т/ф. Пісня на вірші О.Шмелюва. Реж. В.Козачков, В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1974 «Іду своїм курсом» / «Следую своим курсом». Пісні на вірші Г.Поженяна. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. М.Нерсесян. Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Хлоп'ята їхали на фронт» / «Мальчишки ехали на фронт». Пісні на вірші М.Пляцковського. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. І.Штильман. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1976 «Чарівне коло» / «Волшебный круг», т/ф, 2 с. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1977 «Ненависть» / «Ненависть». Пісні на вірші В.Гераскіна. Реж. С.Гаспаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1978 «Свідоцтво про бідність» / «Свидетельство о бедности». Оркестр Держкіно СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. С.Гаспаров. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1980 «Незакінчений урок» / «Неоконченный урок», т/ф, 2 с. Реж. А.Тютюнник. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1981 «Золоті черевички» / «Золотые туфельки», т/ф, 2 с. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1987 «Топінамбури» / «Топинамбуры», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Д.Астрахана, В.Гераскіна, Н.Михайлової, Л.Трушина. Реж. В.Козачков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

- 1989 «Спадкоємиця Ніки» / «Наследница Ники». Реж. В.Лисенко. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1990 «Підойми» / «Рычаги», к/м. Реж. Л.Бурлака. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

СТОЛЛЯР Яків Юхимович

Російський композитор.

Нар. 21.05.1890 р., м. Одеса. Пом. 23.11.1962 р., м. Москва.

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції Г.Катуара (1927). Викладач музично-теоретичних дисциплін у музичному училищі ім. О.Глазунова (1924–1935).

- 1939 «Сорочинський ярмарок» / «Сорочинская ярмарка». Реж. М.Екк. Київська кіностудія.
- 1941 «Бойовий кінозбірник № 9» / «Боевой киносборник № 9», н. «Сині скелі» / «Синие скалы». Реж. В.Браун. Київська кіностудія.

СТРАТИЄВСЬКИЙ С.

- 1937 «Іноземка» / «Иностранка», к/м. Реж. В.Гончуков. «Українфільм» (Одеса).

СУМАРОКОВ Віктор Юрійович

Російський композитор.

Нар. 04.03.1954 р., м. Сімферополь.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Хачатуряна (1978). Старший редактор видавництва «Советский композитор» (з 1980).

Автор музики до кінофільмів «Квиток в один кінець» («Билет в один конец», 1988), «Нокдаун» («Нокдаун», 1989) та ін.

- 1986 «Без сина не приходь!» / «Без сына не приходи!» Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1988 «Квиток в один кінець» / «Билет в один конец», т/ф, к/м. Реж. В.Феоктистов (дипл. робота). Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

СУРЖА Роман Володимирович

Український музикант.

Нар. 08.09.1960 р., м. Київ.

Закінчив диригентсько-хоровий факультет Одеської держ. консерваторії ім. А.В.Нежданової (1990). Музикант вокально-інструментальних ансамблів Київської (1983–1985) та Кримської (1985–1990) філармоній. Співак хору «Фрески Києва» (1990–1992). Викладач Київської середньої спеціальної музичної школи-десятирічки ім. М.В.Лисенка (1992–1995). Музичний керівник агентства «З ранку до ночі» (1996–2000).

1991 «Прорив» / «Прорыв». Пісня на вірші І.Кручіка. Реж. Є.Шерстобитов. Студія «Кінематографіст» (Київ).

СУХОРУКОВ Леонід Семенович

Український письменник, музичний редактор, громадський діяч.

Нар. 02.01.1945 р., м. Харків.

Нагороджений орденами Святого Рівноапостольного князя Володимира, Преподобного Нестора Літописця, Преподобного Іллі Муромця.

Закінчив Київський держ. університет ім. Т.Г.Шевченка (факультет іноземних мов, 1967), Вищі патентні курси у Москві (1971). Викладав у Київському університеті (1967–1972). Працював в Інституті кібернетики АН України (1972–1986). Засновник і керівник просвітницького центру «Інтерлінк-Україна» (1993–1998). Один із засновників україномовної газети «Українська Британія» (Великобританія, 2002). Працює в компанії «Windzor Education Services» (з 1998), її віцепрезидент (з 2007).

Один із перших в СРСР організаторів і ведучих дискотек («Диски! Диски! Диски!», 1973), диско-клубу «Веселка» (Україна, 1977), диск-програми «П'ять хвилин на роздуми» (УТ, музичний редактор). Брав участь у музичному оформленні фільмів і телепрограм.

1979 «Київські зустрічі» / «Киевские встречи», к/а, н. «В останні дні літа» / «В последние дни лета». Реж. С.Сергейчикова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ТАБАЧНИК Ян (Яків) Петрович

Український акордеоніст, громадський діяч.

Нар. 31.07.1945 р., м. Чернівці.

Нар. арт. України (1992). Кавалер орденів Святого Станіслава II, III, IV ст. (1999, 2001, 2003), Петра Великого (2001), Михайла Ломоносова (2004), Міжнародної слави (2005), Святого Володимира I ст. (2006). Нагороджений Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» I, II, III ст. (1997, 2001, 2004). Лауреат Російської нац. музичної премії «Овация» (1999), премій ім. Сіді Таль (2000), М.Ломоносова (2004), міжнародної премії «Арт-Олімп» (2006). Лауреат музичних фестивалів у Кракові (приз «Золота менора», Польща, 1990), Чернівцях (фестиваль «Доля», перша премія, 1992). Володар «Золотого акордеона» Європи. Доктор мистецтвознавства (2004). Гранд-доктор філософії (Брюссель, Бельгія, 2004).

Закінчив Чернівецьке культурно-освітнє училище (1970), Мелітопольський держ. педагогічний інститут (1990).

Працював в естрадних оркестрах Астраханської, Калмицької, Батумської, Орловської, Ялтинської філармоній та в «Ленконцерті» (з 1964). Керував вокально-інструментальним ансамблем Запорізької філармонії. Керівник Одеського муніципального театру єврейської музики (з 1995). Професор Київського національного університету культури і мистецтв (з 2003). Заснував Міжнародний творчий центр Я.Табачника у Києві.

Має сольні платівки, записи на компакт-дисках.

2002 «Бабин Яр» / «Бабий Яр». Реж. М.Засєєв-Руденко, О.Ковальова. Телекомпанія «АІТІ», Всеукраїнський єврейський конгрес, студія «АВ-ТV» за участі Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка.

ТАБАЧНИКОВ Модест (Манус) Юхимович

Російський композитор.

Нар. 13.08.1913 р., м. Одеса. Пом. 31.01.1977 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1976).

Навчався в Одеському музично-драматичному інституті ім. Л.Бетховена по класу диригування (1931–1934), удосконалювався з композиції під керівництвом В.Бєлого в Москві (1946–1952). Працював піаністом у клубі ВЧК ОГПУ в Одесі (1929–1932), концертмейстером Одеської філармонії (1936–1940), завідувачем музичної частини Одеської кіностудії (1940–1941), водночас був музичним керівником театрів «Синя блуза», «Мотор» (1934–1941). Керівник Ансамблю пісні і танцю 2-ї гвардійської армії та клубу політуправління Південного фронту, керівник музичної частини фронтового театру «Веселий десант» (1941–1946). Жив у Москві (з 1946).

Був членом Спілки композиторів Росії.

1962 «Десь є син» / «Где-то есть сын». Пісні на вірші Я.Хєлемського. Дир. Д.Штильман. Реж. А.Войтецький. Ялтинська кіностудія.

1963 «Стежки-доріжки» / «Стежки-дорожки». Дир. І.Ключарьов. Пісні на вірші М.Львівського. Реж. О.Борисов, А.Войтецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1963 «Сувора гра» / «Строгая игра». Пісні на вірші М.Матусовського. Дир. І.Ключарьов. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1968 «Весільні дзвони» / «Свадебные колокола», т/ф, 2 с. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1973 «Будні карного розшуку» / «Будни уголовного розыска». Пісні на вірші Є.Долматовського. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ТАРАНОВ Гліб Павлович

Український композитор, педагог, диригент.

Нар. 02(15).06.1904 р., м. Київ. Пом. 25.01.1989 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1957). Доктор мистецтвознавства (1942). Нагороджений орденами Леніна (1954), «Знак Пошани» (1960).

Навчався у Петроградській (тепер Санкт-Петербурзька, 1918–1920) та в Київській (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) консерваторіях по класах композиції Р.Глієра, Б.Лятошинського, диригування Ф.Блуменфельда, М.Малька (1920–1924). Закінчив Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка (1925), викладав у ньому (з 1925), пізніше – в Київській консерваторії, професор (з 1939), завідувач кафедри композиції (1960–1968), професор-консультант (з 1982), та в Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1941–1950), завідувач кафедри інструментування (з 1944).

Автор музики до науково-популярних фільмів «Амвросій Бучма», «Земля донецька, море житейське», «Золоті зерна» та ін.

Композитору присвячена кінострічка «Автографи композиторів. Г.Таранов» (реж. О.Пугач, 1978).

Був заступником голови правління Спілки композиторів України (1956–1968), членом ревізійної комісії Спілки композиторів СРСР.

- 1932 «Разом з батьками» / «Вместе с отцами». Дир. М.Канерштейн. Реж. Л.Френкель. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Молодість» / «Молодость». Разом з І.Белзою. Реж. Л.Луков. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Червона хустинка» / «Красный платочек». Разом із Б.Лятошинським. Реж. Л.Френкель. «Українфільм» (Київ).
- 1934 «Щасливий фініш» / «Счастливый финиш». Разом із Б.Лятошинським. Реж. П.Коломойцев. «Українфільм» (Київ).

ТАРІВЕРДІЄВ Мікаел Леонович

Російський композитор.

Нар. 15.08.1931 р., м. Тбілісі (Грузія). Пом. 25.07.1996 р., м. Сочі (Росія), похований у Москві.

Засл. діяч мист. Росії (1979). Нар. арт. Росії (1986). Лауреат Держ. премії СРСР (1977), премії Ленінського комсомолу (1977). Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1982). Лауреат премій Американської академії музики (1975), японської фірми звукозапису «Віктор» (1978), Російської академії кіномистецтва «Ника» за кращу музику до фільму року (1991, 1994, 1997).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції А.Хачатуряна (1957).

Працював у кінематографі (з 1958). Автор музики до кінофільмів «Юність наших батьків» («Юность наших отцов», 1958), «Пасажир з “Екватора”» («Пасажир с “Экватора”», 1968), «Доля резидента» («Судьба резидента», 1970),

«Сімнадцять миттєвостей весни» («Семнадцать мгновений весны», т/с, 1973), «Іронія долі, або З легким паром!» («Ирония судьбы, или С легким паром!», 1975), «Повернення резидента» («Возвращение резидента», 1982), «Кінець операції “Резидент”» («Конец операции “Резидент”», 1986), «Смерть у кіно» («Смерть в кино», 1990), «Нічні розваги» («Ночные забавы», 1991), «Російський регтайм» («Русский рэгтайм», 1993), «Злодійка» («Воровка», 1994) та ін. Був секретарем правління Спілки композиторів Росії (з 1979).

- 1966 «Вибачай!» / «Прощай!» Реж. Г.Поженян. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1968 «Маленький шкільний оркестр» / «Маленький школьный оркестр», т/ф. Реж. О.Муратов, М.Рашеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1979 «Доц у чужому місті» / «Дождь в чужом городе», т/ф, 2 с. Реж. В.Горпенко, М.Резникович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Поріг» / «Порог». Автори пісень В.Розумний, В.Шовкошитний. Реж. Р.Сергієнко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1994 «Імперія піратів» / «Империя пиратов». Реж. Г.Гардушян. Кіностудія «Ялта-фільм», «Іст-Вест».

ТЕР-ТАТЕВОСЯН Джон (Дживан) Гургенович

Вірменський композитор.

Нар. 14.09.1926 р., м. Єреван (Вірменія).

Засл. діяч мист. Вірменії (1980).

Закінчив Єреванську держ. консерваторію ім. С.Г.Комітаса по класах скрипки В.Португалова (1952), композиції Е.Мірзояна (1961). Скрипаль у різних оркестрах (1942–1952). Викладач і директор музичної школи ім. К.Сараджева (1952–1959). Певний час жив у Москві (після 1959). Викладач Єреванської консерваторії, професор (з 1985).

Автор музики до 10-ти кінофільмів, серед яких «Дев'ять днів одного року» («Девять дней одного года», 1961), «Два життя» («Две жизни», 1961), «Я його наречена» («Я его невеста», 1969), «Крик тиші» («Крик тишины», 1981) та ін.

- 1971 «Море нашої надії» / «Море нашей надежды». Державний симфонічний оркестр Комітету СРСР по кінематографії, дир. М.Нерсисян. Реж. Г.Овчаренко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ТИЛИК Володимир Володимирович

Український композитор.

Нар. 21.07.1938 р., м. Дніпропетровськ.

Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1974).

Нагороджений Почесною Грамотою Верховної Ради Білорусі (1976), Срібною медаллю ім. О.Александрова (1986).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1962). Редактор Українського радіо (1962–1967), завідувач відділу музики журналу «Мистецтво» (1967–1968), завідувач відділу історії і теорії музики журналу «Музика» (1967–1970), завідувач редакції Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1971–1974). Викладач Київського держ. музичного училища ім. Р.М.Глієра (1976–1981). Художній керівник клубу МВС України (з 1982). Член Національної спілки композиторів України.

1974 «Таємниця партизанської землянки» / «Тайна партизанской землянки». Пісні на вірші Б.Олійника. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. Ю.Тупицький, В.Фещенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ТИРЦЕУ Григоріу

1954 «Андріеш» / «Андрееш». Разом з І.Шамо. Дир. К.Сімеонов. Реж. Я.Базелян, С.Параджанов. Київська кіностудія.

ТИХОНОВ Вадим

2007 «Репетитор» / «Репетитор». Пісня на вірші Л.Рубальської. Реж. С.Виноградов. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія), «Мостелефильм» (Росія–Україна).

ТИШКОВСЬКА Леся Володимирівна

Українська поетеса, актриса театру і кіно.

Нар. 11.06.1969 р., м. Київ.

Канд. філологічних наук (1998).

Закінчила філологічний факультет Київського держ. університету ім. Т.Г.Шевченка (1992), аспірантуру (1998). На творчій роботі.

Автор 6-ти поетичних збірок, зокрема «Сни на березі життя» («Сны на берегу жизни»), «Шосте березня» («Шестое марта»), «Метелик на баобабі» («Бабочка на баобабе») та ін. Автор-виконавець моновистав – «one man show».

Член Національної спілки письменників України.

2002 «Провінціальний роман», т/ф, відео. Інструментальна музика С.Гримальського. Пісні О.Муратова, Л.Тишківської на вірші М.Рильського, М.Вінграновського, О.Муратова. Виконують С.Боклан, Л.Тишківська, О.Вітряченко. Реж. О.Муратов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.

ТИЩЕНКО Олександр Васильович

Український естрадний виконавець, диригент, композитор.

Нар. 29.07.1961 р., м. Київ.

Засл. арт. України (1996). Лауреат міжнародних і всесоюзних конкурсів.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах хорового та оркестрового диригування (1985), навчався у Львівській держ. консерваторії ім. М.В.Лисенка по класу композиції (1986–1988). Організатор (1976) і керівник арт-рокової групи «Зимовий сад» (співак-соліст, виконавець на клавішних інструментах, з 1990).

1991 «Бухта смерті» / «Бухта смерти». Пісня на вірші О.Льченка. Реж. Г.Кохан, Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, НВО «Скиф» (Росія).

ТИШЛЕР (ТИШЛЕР) Валерій Іванович

Український композитор-аранжувальник.

Нар. 04.06.1962 р., м. Київ.

Закінчив Київське держ. музичне училище ім. Р.М.Глієра по класу ударних інструментів (1983). Служив в Ансамблі пісні і танцю МВС СРСР (1984–1986). Працює як аранжувальник з різними виконавцями. На творчій роботі.

2001 «Нероби» / «Бездельники», т/с, 9 с. Вірші пісень «Бездельники», «Лиза» О.Єгорова. Виконавці – А.Ліцитіс, О.Байрак, О.Єгоров. Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ).

2003 «Снігова любов, або Сон зимової ночі» / «Снежная Любовь, или Сон в зимнюю ночь», 2 с. Разом з О.Єгоровим. Вірші «Романсу» О.Єгорова. Виконує В.Гафт. Реж. О.Байрак. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Studio “Byrak”» (Київ), телеканал «Інтер» (Україна).

2003 «Жіноча інтуїція» / «Женская интуиция». Вірші пісень «Сто тисяч» О.Єгорова, «Только я, только ты» В.Куровського. Реж. О.Байрак. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Studio “Byrak”» (Київ), телеканал «Інтер» (Україна).

2004 «За два кілометри від Нового року» / «В двух километрах от Нового года», 2 с. Вірші пісень «У пламени свечи» О.Єгорова, «Как долго», «Осталось несколько минут» В.Хурсенка. Виконавці – Н.Гура, В.Хурсенко. Реж. О.Байрак. Кінокомпанія «Фільм. UA», «Studio “Byrak”» (Київ), телеканал «Інтер» (Україна).

2004 «Тобі справжньому. Історія однієї відпустки» / «Тебе настоящему. История одного отпуска». Пісні на вірші О.Єгорова. Виконавці пісень «Не доверяй пустым словам» – В.Тишлер, «Как быстро время летит» – О.Байрак. Реж. О.Байрак. «IntWestDistribution», «Studio “Byrak”» (Київ).

2005 «Летюча миша» / «Летучая мышь», т/ф, 2 с. Реж. О.Байрак. Пісні на вірші О.Єгорова. Виконавці – О.Єгоров, О.Байрак, М.Караченцов,

- О.Кабо, С.Дубиніна, Д.Дюжев, А.Дяченко, Д.Харат'ян, Н.Гура.
«Studio “Byrak”» (Київ).
- 2006 «Жіноча інтуїція-2» / «Женская интуиция-2», т/ф, 2 с. Пісні на вірші О.Єгорова. Виконавці пісень «В твоих глазах я тону» – О.Байрак, «Один случайный взгляд» – А.Чернишов. Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ), «IntWestDistribution».
- 2006 «Аврора» / «Аврора», т/ф, 2 с. Вірші пісні «Путь звезды» О.Єгорова. Виконує група «Mansound». Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ), «IntWestDistribution», телеканал «Інтер» (Україна).
- 2007 «Інфант» / «Инфант», т/ф. Пісні на вірші О.Єгорова. Виконавці пісень «С тобой и без тебя» – О.Байрак, «Растревожена душа» – Д.Харат'ян. Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ).
- 2007 «Чоловіча інтуїція» / «Мужская интуиция», т/ф, 2 с. Автор музики і віршів пісні «Дыхание любви». Виконує О.Байрак. У фільмі використані пісні І.Верника «Африка» та «Принцеса» в авторському виконанні. Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ).
- 2007 «Вілла розбрату, або Танок сонячного затемнення» / «Вилла раздора, или Танец солнечного затмения». Автор музики і віршів пісень. Виконавці В.Веклич, О.Байрак, І.Верник. Реж. О.Байрак. «Studio “Byrak”» (Київ).

ТОВСТУХА Петро Євгенович

Український диригент, композитор.

Нар. 18.05.1965 р., м. Козелець Чернігівської обл.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах композиції М.Скорика (1990), оперно-симфонічного диригування А.Власенка (1998). Композитор театру-студії «Будьмо!» (1989–1992). Диригент камерного оркестру Чернігівської обласної філармонії (1994–1997). Художній керівник і головний диригент симфонічного оркестру Рівненської філармонії (з 1998).

- 1991 «Мина Мазайло», ф/в, 2 с. Реж. С.Проскурня. «Укртелефільм».

ТОДОРОВСЬКИЙ Петро Юхимович

Український та російський кінорежисер, кінооператор, сценарист.

Нар. 26.08.1925 р., м. Бобринець Кіровоградської обл.

Засл. діяч мист. України (1967). Нар. арт. Росії (1985). Лауреат Держ. премії Росії (1995), Нагороджений Почесним призом Президента Росії (2000). Лауреат премії «Золотий Овен» (1995).

Закінчив Саратовське військово-піхотне училище (1944) та операторський факультет Весоюзного держ. інституту кінематографії (1954, майстерня Б.Волчека). Оператор, режисер Одеської кіностудії (1955–1972), режисер кіностудії «Мосфільм» (з 1975).

Оператор фільмів «Весна на Зарічній вулиці» («Весна на Заречной улице», 1956), «Два Федори» («Два Федора», 1958), «Спрага» («Жажда», 1959) та ін. Як режисер поставив стрічки «Вірність» («Верность», 1965), «Міський романс» («Городской романс», 1970), «Кохана жінка механіка Гаврилова» («Любимая женщина механика Гаврилова», 1981), «По головній вулиці з оркестром» («По главной улице с оркестром», 1986) та ін. Знявся у фільмах «Був місяць травень» («Был месяц май», 1970), «Трясовина» («Трясина», 1977).

Творчості митця присвячено кінострічку «Майстри кіно. Петро Тодоровський» (реж. А.Бойко, В.Левченко).

Член Спілки кінематографістів Росії.

- 1983 «Военно-польовий роман» / «Военно-полевой роман». Разом з І.Кантюковим. Пісня на вірші Г.Шпаликова. Оркестр Держкіно СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. П.Тодоровський. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіностудія «Мосфільм». Фільм-призер Республіканського кінофестивалю (Жданов, тепер Маріуполь, 1983), Всесоюзного кінофестивалю (Київ, 1984), Міжнародних кінофестивалів у Західному Берліні (1984) і Вальядоліді (Іспанія, 1984).
- 2004 «Особисте життя офіційних людей» / «Личная жизнь официальных людей», т/с, 4 с. Реж. В.Новак. Студія «Мирабель», «Централ Партнершип» (Росія) за участі Одеської кіностудії художніх фільмів.

ТОЛСТЯКОВ (псевд. ДРАГОМИРОВ) Павло Нилович

Український композитор і хоровий диригент.

Нар. 16(28).12.1880 р., м. Москва. Пом. 25.05.1938 р., м. Одеса.

Закінчив Петербурзьку (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класу композиції А.Лядова, М.Черепніна (1902). Регент Придворної співацької капели (з 1903) та хормейстер Маріїнського театру в Петербурзі (з 1912). Викладач музичного училища у м. Лохвиці (тепер Полтавської обл., 1919–1925). Організатор Робітничого українського хору в м. Лохвиці («РУХ») та хору і музичної студії у м. Зінькові Полтавської обл. (1921). Хормейстер Харківського (1925–1926) та Одеського (1926–1938) оперних театрів. Працював на Одеській кінофабриці.

Автор виданого під псевдонімом Драгомиров відомого підручника сольфеджіо (1938).

Був членом оргбюро Спілки революційних композиторів України (1932–1938). Репресований.

- 1929 «Злива» / «Ливень». Реж. І.Кавалерідзе. ВУФКУ (Одеса). Фільм не зберігся.
- 1930 «Перекоп» / «Перекоп». Реж. І.Кавалерідзе. «Українфільм» (Одеса).
- 1933 «Коліївщина» / «Колиивщина». Реж. І.Кавалерідзе. «Українфільм» (Одеса).
- 1935 «Будьонниші» / «Буденньши», к/м. Реж. Є.Григорович. «Українфільм» (Одеса). Фільм не зберігся.

- 1935 «Прометей» / «Прометей». Разом з А.Баланчивадзе. Реж. І.Кавалерідзе. «Українфільм» (Київ).
- 1936 «Над річкою бережком», к/м. Реж. В.Кучвальський. «Українфільм» (Київ). Фільм не зберігся.
- 1936 «Веснянка (“Кривий танец”))» / «Веснянка (“Кривой танец”))», к/м. Реж. В.Кучвальський. «Українфільм» (Київ). Фільм не зберігся.

ТРЕГУБ Тетяна – див. ЗМОРОВИЧ Юрій Валентинович

ТРОЦЮК Богдан (Борис) Якович

Російський композитор.

Нар. 29.12.1931 р., м. Баку (Азербайджан).

Засл. діяч мист. Росії (1987).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класах композиції А.Хачатуряна, історії та теорії музики І.Способіна, Л.Мазеля (1957), аспірантуру (1959). На творчій роботі.

Автор музики до кінофільмів «З тобою і без тебе...» («С тобой и без тебя...», 1973), «Суета сует» («Суета сует», 1979), «Дами запрошують кавалерів» («Дамы приглашают кавалеров», 1980), «На початку гри» («В начале игры», 1982) та ін. Член Спілки композиторів Росії.

- 1966 «Особиста думка» / «Особое мнение». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. Ю.Силантьєв. Реж. В.Жилін. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1975 «Контрзахід» / «Ответная мера». Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. В.Костроменко. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ТУХМАНОВ Давид Федорович

Російський композитор.

Нар. 20.07.1940 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1983). Нар. арт. Росії (2000). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1977), Держ. премії Росії в галузі естрадного мистецтва (2003). Нагороджений орденом Дружби народів (1980).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції (1963). Концертмейстер Всеросійської творчої майстерні естрадного мистецтва (1963–1964), піаніст Естрадного оркестру «Росконцерту» (1966), керівник естрадної бригади Донецької філармонії (1967), концертмейстер «Москонцерту» (1968–1971). На творчій роботі.

Автор музики до кінофільмів «Дорогий хлопчик» («Дорогой мальчик», 1974), «Інопланетянка» («Инопланетянка», 1984), «Слідство ведуть ЗНАТОКИ. Справа № 18» («Следствие ведут ЗНАТОКИ. Дело № 18», 1985), «Час літати» («Время летать», 1987), «Лялечка» («Куколка», 1988) та ін. Піснями композитора супроводжується українська документальна кінострічка «Батьківщино моя» («Родина моя», 1978).

Член Спілки композиторів Росії (з 1973).

Живе за кордоном.

1990 «Рок-н-рол для принцес» / «Рок-н-ролл для принцесс», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Ю.Ентіна. Реж. Р.Василевський. РВТО «Український відеоцентр», СП «Прім-Одесафільм» на базі Одеської кіностудії художніх фільмів.

ФАГОТ Олег – див. МИХАЙЛЮТА Олег Ігорович

ФАТТАХ (ФАТАХУТДІНОВ) Азон (Азантін) Нуртинович

Російський композитор.

Нар. 06.09.1923 р., с. Шамяк Апастовського р-ну (Татарстан).

Засл. діяч мист. Татарстану (1983). Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст. (1985).

Закінчив історико-теоретичний факультет Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних (1952). Концертмейстер і викладач музичної школи Залізничного р-ну Москви (1945–1947), Казанського музичного училища (1952–1954). Коректор (1954–1958), редактор видавництва «Музгиз» у Москві (1958–1960).

Член Спілки композиторів Росії.

1963 «Юнга зі шхуни “Колумб”» / «Юнга со шхуны “Колумб”». Пісні на вірші В.Коркіна. Дир. В.Тольба. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1965 «Казка про Хлопчиша-Кибальчиша» / «Сказка о Мальчише-Кибальчише». Разом із В.Рубіним. Пісні на вірші В.Коркіна. Оркестр Українського радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1966 «Акваланги на дні» / «Акваланги на дне». Пісня на вірші В.Семерніна. Дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ФІЛАТОВ Євген Володимирович

Український аранжувальник, музичний продюсер.

Нар. 28.05.1983 р., м. Донецьк.

Закінчив Донецький національний технічний університет (2004). Працює в студії «Postmodern» (композитор, музичний продюсер, з 2002).

2006 «Зіркові канікули» / «Звездные каникулы», т/ф. Реж. С.Горов. Телеканал «Інтер» (Україна).

ФІЛІПЕНКО Аркадій Дмитрович

Український композитор.

Нар. 26.12.1911(08.01.1912) р., с. Горенка Київської обл. Пом. 24.08.1983 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1958). Нар. арт. України (1969). Лауреат Держ. премії СРСР (1949). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1960), Жовтневої революції, Кирила і Мефодія (Болгарія).

Закінчив Київську консерваторію (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу композиції Л.Ревуцького (1939). Служив у Радянській Армії (1939–1945). На творчій роботі.

Автор музики до художньо-ігрових фільмів «Урок життя» («Урок жизни», 1954), «Вечори на хуторі поблизу Диканьки. Ніч перед Різдвом» («Вечера на хуторе близ Диканьки. Ночь перед Рождеством», 1962, поновлений 1970), «Королівство кривих дзеркал» («Королевство кривых зеркал», 1963), «Варвара-краса, довга коса» («Варвара-краса, длинная коса», 1969), «Золоті роги» («Золотые рога», 1972), а також науково-популярних фільмів «Краса рідної землі» («Краса земли родной», 1961), «Я люблю лісу тихого шуми глибокі» («Я люблю леса тихого шуми глубокие», 1961), «І потече Дніпро за Перекоп» («И потечет Днепр за Перекоп», 1964).

Митцєві присвячені кінострічка «Автографи композиторів. А.Філіпенко» (реж. О.Пугач).

Був президентом музичної секції Українського товариства дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами, відповідальним секретарем (1948–1952), заступником голови правління Спілки композиторів України (1954–1958), секретарем правління Спілки композиторів СРСР (з 1968).

1956 «Є такий хлопець» / «Есть такой парень». Пісні на вірші К.Алтайського. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія. * Парт., авт.

1958 «Чарівна ніч / «Волшебная ночь. Дир. Є.Дущенко. Реж. І.Новаков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1959 «Якщо любиш» / «Если любишь». Пісні на вірші В.Бичка. Дир. В.Тольба. Реж. В.Пархоменко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

1959 «Мрії збуваються» / «Мечты сбываются». Пісні на вірші І.Рядченка, І.Якушенка. Дир. К.Домінчен. Реж. М.Винярський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1960 «Світло у вікні» / «Свет в окне». Пісні на вірші М.Сингаївського. Реж. В.Кочетов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

- 1961 «З днем народження» / «С днем рождения». Пісні на вірші Ю.Кругляка. Реж. О.Маслюков, М.Маєвська. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Сторінка життя», т/ф. Реж. Р.Єфіменко. Київська студія телебачення.
- 1965 «Нема невідомих солдатів» / «Нет неизвестных солдат». Реж. С.Цибульник. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Жилинськи
- 1966 «Чому посміхалися зорі», ф/в. Реж. вистави М.Крушельницький. Реж. фільму І.Шмарук. «Укртелефільм».

ФІЛІПЕНКО Віталій Аркадійович

Український композитор.

Нар. 02.02.1939 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1989). Нар. арт. України (1996).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класах композиції А.Штогаренка (1965), фортепіано К.Михайлова. Викладач Київського національного університету культури і мистецтв (1995–2000), НМАУ (з 1994), професор (з 1997).

Автор музики до художньо-ігрових фільмів «Народжені бурєю» («Рожденные бурей», 1981), «Йшов четвертий рік війни» («Шел четвертый год войны», 1983), «Театральний сезон» («Театральный сезон», 1990) та ін.

Член Національної спілки композиторів і Національної спілки кінематографістів України.

- 1963 «Срібний тренер» / «Серебряный тренер». Пісні на вірші М.Сингаївського, П.Соколовського. Дир. В.Тольба. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт., рук.
- 1968 «Дитина», к/м. Інструментальний ансамбль оркестру Українського радіо, дир. С.Турчак. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1970 «Шлях до серця» / «Путь к сердцу». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Р.Бабич. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Срібна медаль Міжнародного кінофестивалю медичних фільмів у Варні (Болгарія, 1971). * Парт., авт.
- 1978 «Відповідати за все» («За все у відповіді») / «За все в ответе», т/ф, 2 с. Пісня на вірші М.Ткача. Реж. В.Кондратов, Ю.Слупський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1991 «Карпатське золото». Пісня на вірші Т.Шевченка. Реж. В.Живолуб. Кінофірма «Воля-ХХ» (Київ).

ФІРСОВ Стас (Станіслав Данилович)

Український музикант-аматор.

Нар. 07.03.1971 р., м. Київ.

Навчався у Національному педагогічному університеті ім. М.П.Драгоманова на музичному факультеті (1991–1992). На творчій роботі.

2004 «Берег (з циклу "Любов – це...")», к/м. Реж. К.Денисюк. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ФІРТИЧ Георгій Іванович

Російський композитор.

Нар. 20.10.1938 р., м. Псков (Росія).

Засл. діяч мист. Росії (1992).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції Б.Арапова (1962). Професор Московського держ. педагогічного інституту ім. О.І.Герцена (з 1995).

Автор музики до художньо-ігрових фільмів «Діти Дон Кіхота» («Дети Дон Кихота», 1965), «Золоте теля» («Золотой теленок», 1968), «Версія полковника Зоріна» («Версия полковника Зорина», 1978), «Ранковий обхід» («Утренний обход», 1979), «Транзит для диявола» («Транзит для дьявола», т/с, 1999) та ін., до анімафільмів «Містерія-буф» («Мистерия-буфф», 1969), «Короткі історії» («Короткие истории», 1970), «Пригоди капітана Врунгеля» («Приключения капитана Врунгеля», 13 с., 1976–1978), «Лікар Айболить» («Доктор Айболит», 1984).

Член Асоціації сучасної музики (з 1994).

1993 «Тарганячі перегони» / «Тараканьи бега». Реж. Р.Гай. ТО «Прометей» воїнів-інтернаціоналістів (Одеса).

ФЛЯРКОВСЬКИЙ Олександр Георгійович

Російський композитор.

Нар. 06.07.1931 р., Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Бурятії (1973). Засл. діяч мист. Росії (1975). Нар. арт. Росії (1986). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1971, 2002). Лауреат премії Спілки композиторів Росії ім. Д.Д.Шостаковича (2002).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Шапоріна (1955). Викладач Московського хорового училища (1950–1957), професор (з 1995). Редактор видавництва «Музгиз» (1957). Заступник Міністра культури Росії (1976–1980).

У кіно працює з 1957 р. Автор музики до кінофільмів «Постріл у тумані» («Выстрел в тумане», 1963), «Ще раз про любов» («Еще раз про любовь», 1968), «Російське поле» («Русское поле», 1971), «Розіграш» («Розыгрыш», 1976), «Білий сніг Росії» («Белый снег России», 1980) та ін.

Секретар правління Спілки композиторів Росії (1973–1979), Спілки композиторів СРСР (з 1979). Дійсний член Російської академії кіномистецтва «Ника».

1973 «Здрастуйте, лікарю!» / «Здравствуйте, доктор!», т/ф. Пісня на вірші М.Танича. Реж. В.Левін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

FOLK Сергій

Квартет «Сірий Folk» – популяризатор народної музики і нових для народних інструментів форм і жанрів (з 2002). У складі квартету – випускники Харківського держ. інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського В.Проценко (балалайка-прима), О.Марченко (баян), Ю.Яковенко (альтова домра), І.Червинський (балалайка-контрабас).

2005 «Мілицейська академія» / «Милицейская академія», т/ф, 12 с. Реж. Р.Нікулін. Кінокомпанія «Сім'я від А до Я» (Харків).

ФОМА (ФОМЕНКО) Сергій Миколайович

Український бард.

Нар. 19.03.1972 р., м. Васильків Київської обл.

Засл. арт. України (2004).

Закінчив Київський лицей східних мов (1989). Учасник українського гурту «Мандри». На творчій роботі.

Автор віршів і мелодій пісень.

2004 «Крістіна та Денис танцюють танок бондарів (з циклу "Любов – це...")», к/м. Разом з Л.Белеєм. Автор музики і віршів пісень «Любов», «Ностальгічне бугі». Реж. Д.Попов. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ФОМЕНКО Микола Володимирович

Російський музикант, шоумен, актор, телеведучий.

Нар. 30.04.1962 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. арт. Росії. Лауреат театральної премії «Чайка» (1997), премії Російської телеакадемії «Тэффи» (1998), Російської нац. музичної премії «Овация» (неодноразово).

Закінчив Ленінградський держ. інститут театру, музики і кінематографії. Соліст (вокал, бас-гітара) групи «Секрет» (1980-ті рр.). Ведучий телевізійних шоу (з 1990) «Імперія пристрасті» («Империя страсти»), «Перехват» («Перехват»), «Пісні з Фоменком» («Песни с Фоменко»), «Екстремальні ситуації» («Экстремальные ситуации»), «Останній герой-3» («Последний герой-3») та ін. Знімається у кіно (з 1983), зокрема у фільмах «Швидкість» («Скорость», 1983),

«Як стати “зіркою”» («Как стать “звездой”», 1986), «Сирота казанська» («Сирота казанская», 1997), «Чек» («Чек», 2000), «Жіноче щастя» («Женское счастье», 2001), «Дванадцять стільців» («Двенадцать стульев», 2004), «Глянець» («Глянец», 2007) та ін.

1992 «Фанданго для мавпочки» / «Фанданго для мартышки». Реж. О.Бурко. ВТО «Одеса».

ФРАДКІН Марк Григорович

Російський композитор.

Нар. 21.04(04.05).1914 р., м. Вітебськ (Білорусь). Пом. 04.04.1990 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1969). Нар. арт. Росії (1974). Нар. арт. СРСР (1985). Лауреат Держ. премії СРСР (1979). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1943), Вітчизняної війни II ст. (1985). Нагороджений Срібною медаллю ім. О.Александрова (1981).

Закінчив Ленінградський (тепер Санкт-Петербурзький) театральний інститут (1937). Навчався у Білоруській консерваторії по класу композиції М.Аладова (1938–1939), у Ленінградській консерваторії по теорії музики в А.Гладковського і Л.Ентеліса. Актор, режисер і завідувач музичної частини Мінського театру юного глядача (1938–1939). Диригент фронтového ансамблю (1941–1943). Жив у Москві (з 1944).

Працював у кіно (з 1956). Автор музики до кінофільмів (понад 50), серед яких «Проста історія» («Простая история», 1960), «Наші знайомі» («Наши знакомые», 1968), «Якось двадцять років по тому» («Однажды двадцать лет спустя», 1980), «Батьки і діти. Посмішки і сльози сім'ї Лукових» («Отцы и дети. Улыбки и слезы семьи Луковых», 1982) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1958 «Голуба стріла» / «Голубая стрела». Музика пісні на вірші В.Карпека. Композитор В.Кирпань. Дир. К.Сімеонов. Реж. Л.Естрін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1960 «Прощавайте, голуби» / «Прощайте, голуби». Пісні на вірші М.Матусовського. Дир. Г.Гамбург. Реж. Я.Сегель. Ялтинська кіностудія. Фільм-призер міжнародних кінофестивалів. * Парт., кл., авт.

1969 «Поштовий роман» / «Почтовый роман». Разом із Р.Буніним. Державний заслужений академічний симфонічний оркестр УРСР, дир. І.Ключарьов. Реж. Є.Матвеев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1975 «Юркові світанки» / «Юркины рассветы», т/ф, 4 с. Пісні на вірші Р.Рожественського. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1984 «Твое мирное небо» / «Твое мирное небо». Пісні на вірші Р.Рожественського. Державний естрадно-симфонічний оркестр УРСР, дир. А.Ануфрієнко. Реж. І.Шмарук, В.Горпенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ФРЕЙДЛІН Ян (Яків) Михайлович

Український композитор.

Нар. 12.08.1944 р., м. Чита (Росія).

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Когана (1971). Художній керівник естрадного оркестру Одеської обласної філармонії (1971–1972). Завідувач теоретичного відділу Одеської середньої спеціальної музичної школи-десятирічки ім. П.С.Столярського (з 1973).

Член Національної спілки композиторів України.

Живе в Ізраїлі (з 1991).

- 1977 «Дарунок долі» / «Подарок судьбы». Пісні на вірші К.Канєвського. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. О. та Л.Павловські. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1978 «Струни для гавайської гітари» / «Струны для гавайской гитары», т/а, н. «Вогонь у глибині дерева» / «Огонь в глубине дерева», к/м, реж. Ю.Іванчук, та «Струни для гавайської гітари» / «Струны для гавайской гитары», к/м, реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1978 «У мене все нормально» / «У меня все нормально». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. О.Ігішев. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1979 «Вигідний контракт» / «Выгодный контракт», т/ф, 4 с. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., рук.
- 1980 «Депутатська година» / «Депутатский час». Пісні на вірші І.Резніка. Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. В.Васильєв. Реж. О.Павловський. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1981 «Я – Хортиця» / «Я – Хортица». Оркестр Держкіно СРСР, дир. К.Крїмець. Реж. О.Ігішев. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ФРЕНКЕЛЬ Ян Абрамович

Російський композитор.

Нар. 21.11.1920 р., м. Київ. Пом. 25.08.1989 р., м. Москва.

Нар. арт. Дагестану (1973). Засл. діяч мист. Росії (1973). Нар. арт. Росії (1978).

Нар. арт. СРСР (1989). Лауреат Держ. премії СРСР (1982). Нагороджений орденом Дружби народів (1980).

Навчався у Київській консерваторії (тепер Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського) по класу скрипки Я.Магазинера (1938–1941), у Чкаловському артилерійському училищі (1942–1943). Виступав із фронтовим театром (1944–1945), а також як скрипаль у складі різних оркестрів. Жив у Москві (з 1946).

Автор музики до кінофільмів «Жінки» («Женщины», 1965), «Корона Російської імперії» («Корона Российской империи», 1971), «За власним бажанням» («По собственному желанию», 1973), «Коли настає вересень» («Когда наступа-

ет сентябрь», 1975), «Вас чекає громадянка Никанорова» («Вас ожидает гражданка Никанорова», 1978) та ін.

- 1966 «Фитиль № 51», к/м, сюжет. «Зануда» / «Зануда». Реж. І.Самборський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1985 «Подвиг Одеси» / «Подвиг Одессы». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. В.Стрелков. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ФРІД Григорій Самуїлович

Російський композитор.

Нар. 22.09.1915 р., м. Петроград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Росії (1986). Нагороджений орденами Червоної Зірки (1945), Вітчизняної війни II ст. (1985).

Навчався в Московській консерваторії у Г.Літинського, закінчив по класу композиції В.Шебаліна (1939), аспірантуру (1948). Один із організаторів і керівників Молодіжного музичного клубу при Всесоюзному будинку композиторів (з 1965 – незмінний голова ради клубу). Викладач Національної студії (з 1936) та музичного училища при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1947–1961).

Автор музики до кінофільмів «Дим у лісі» («Дым в лесу», 1955), «Крик гагари» («Крик гагары», 1979) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 1976 «Тимур і його команда» / «Тимур и его команда», т/ф, 2 с. Реж. О.Бланк, С.Линков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1978 «Маршал революції» / «Маршал революции», т/ф, 2 с. Реж. С.Линков. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Берег його життя» / «Берег его жизни», т/ф, 3 с. Реж. Ю.Соломін. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Краці роки» / «Лучшие годы». Симфонічний оркестр Держкіно СРСР, дир. К.Крімець. Реж. С.Линков. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ФРІТЦ Юрген

Німецький піаніст, продюсер.

Нар. 13.03.1953 р., Кельн (Німеччина).

Піаніст і керівник «Gruppe Triumvirat die Musik» (з 1970), з якою набув популярності й брав участь у численних фестивалях.

- 1989 «Важко бути богом» / «Трудно быть богом». Реж. П.Фляйшман. «Аллілуя-фільм» (Німеччина), Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка за участі ВО «Совинфільм», «Гаранс» (Франція), «Медіактуель» (Швейцарія).

ФРУМКІН Борис Михайлович

Російський композитор.

Нар. 26.05.1944 р.

Художній керівник ансамблю «Мелодия».

Автор музики до кінофільмів «Бабусі надвое сказали...» («Бабушки надвое сказали...», 1979), «Шофер на один рейс» («Шофер на один рейс», 1981) та ін.

Емігрував до Німеччини (на початку 1990-х рр.).

- 1980 «Новорічний альманах» / «Новогодний альманах», т/ф, н. «Глибокі родичі» / «Глубокие родственники», реж. С.Ашкеназі, та «Гість» / «Гость», реж. І.Мінаєв (фільм-дебют). Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1982 «Час для роздумів» / «Время для размышлений», т/ф. Реж. С.Ашкеназі. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1985 «Коли стають дорослими» / «Когда становятся взрослыми», т/ф. Реж. С.Ашкеназі. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ХАГАГОРТЯН Едуард (Емін) Арамович

Російський композитор.

Нар. 15.07.1930 р., м. Тифліс (тепер Тбілісі, Грузія). Пом. у 1983 р.

Засл. діяч мист. Росії (1979).

Закінчив Єреванську держ. консерваторію ім. С.Г.Комітаса по класу композиції Г.Єгіазаряна (1955), аспірантуру при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського в А.Хачатуряна (1965). Заступник головного редактора видавництва «Советский композитор» у Москві (з 1973).

Автор музики до кінофільмів «За нами Москва» («За нами Москва», 1967), «Тамниці предків» («Тайна предков», 1972), «Хочу бути міністром» («Хочу быть министром», 1977), «Рік Дракона» («Год Дракона», 1981), «Професія – слідчий» («Профессия – следователь», 1982), «Інспектор ДАІ» («Инспектор ГАИ», 1982), «Державний кордон» («Государственная граница», ф. 4, 6, 8, 1984–1988) та ін.

Був членом правління Спілки композиторів Росії та Спілки композиторів СРСР.

- 1970 «Голубе і зелене» / «Голубое и зеленое», к/м, т/ф. Реж. В.Гресь. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

- 1977 «Спогад» / «Воспоминание». Пісня на вірші М.Танича. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. М.Нерсисян. Реж. В.Кондратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність». * Парт., авт.
- 1978 «Алегро з вогнем» / «Аллегро с огнем». Оркестр Держкіно СРСР, дир. Е.Хачатурян. Реж. В.Стрелков. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ХАЧАТУРЯН Арам Ілліч

Вірменський композитор, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 24.05(6.06).1903 р., с. Коджорі поблизу Тифліса (тепер Тбілісі, Грузія). Пом. 01.05.1978 р., м. Москва, похований у Єревані (Вірменія).

Засл. діяч мист. Вірменії (1938). Засл. діяч мист. Росії (1944). Нар. арт. Росії (1947). Нар. арт. СРСР (1954). Лауреат Ленінської премії (1959), Держ. премії СРСР (1941, 1943, 1946, 1950, 1971), Держ. премії Вірменії (1965). Нагороджений орденами Леніна (1939), Трудового Червоного Прапора (1946). Герой Соціалістичної Праці (1973). Доктор мистецтвознавства (1965). Академік АН Вірменії (1963), почесний член багатьох зарубіжних академій мистецтв, консерваторій.

Закінчив Московський музичний технікум по класу композиції М.Гнесіна (1929), Московську консерваторію по класах композиції М.Мяковського, інструментування Р.Глієра, С.Василенка (1934), аспірантуру (1936). Викладач Московського держ. музично-педагогічного інституту (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних і Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (з 1950), професор (з 1952). Виступав як диригент (з 1951).

Автор музики до кінофільмів «Пепо» («Пэпо», 1935), «Салават Юлаєв» («Салават Юлаев», 1940), «Секретна місія» («Секретная миссия», 1950), «Адмірал Ушаков» («Адмирал Ушаков», 1953), «Отелло» («Отелло», 1955), «Поєдинок» («Поединок», 1957) та ін.

Був заступником голови Оргкомітету (1939–1948), секретарем Спілки композиторів СРСР (1957–1978).

- 1955 «Вогнище безсмертя» / «Костер бессмертия». Реж. А.Народицький. Київська кіностудія. * Парт., авт.

ХАЧАТУРЯН Карен Суренович

Російський композитор, педагог.

Нар. 19.09.1920 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1971). Нар. арт. Росії (1981). Лауреат Держ. премії СРСР (1976), премії мерії Москви (1999), Держ. премії Росії (2001). Лауреат премії Спілки композиторів Росії ім. Д.Д.Шостаковича (2000). Нагороджений орденами Дружби народів (1985), Пошани (2000).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Мяковського (1949, раніше навчався у В.Шебаліна, Д.Шостаковича),

аспірантуру (1952). Викладач Московської консерваторії (з 1952), доцент (з 1974), професор, завідувач кафедри інструментування (з 1981).

Працює у кіно (з 1950). Автор музики до кінофільмів «Сім няньок» («Семь нянек», 1962), «Постріл» («Выстрел», 1966), «Вій» («Вий», 1967), «Дивні люди» («Странные люди», 1969), «Сто грамів для хоробрості» («Сто грамм для храбрости», 1976) та ін., а також анімафільму «Коли засвічуються ялинки» («Когда зажигаются елки», 1950) та ін.

Член Спілки композиторів та Спілки кінематографістів Росії.

1970 «Пізня дитина» / «Поздний ребенок», т/ф. Реж. К.Єршов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

1977 «Рідні» / «Родные», т/ф, 2 с. Реж. М.Ільїнський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Борис Олексійович

Російський актор.

Нар. 27.06.1940 р., м. Уссурійськ Приморського краю (Росія). Пом. 16.02.2008 р. Закінчив Московське театральне училище ім. Б.Щукіна (1966). Актор московського Театру драми і комедії на Таганці (1964–1988).

Автор музики до фільму «Перше кохання» («Первая любовь», 1966). Знявся у кінофільмах «Вечір на Івана Купала» («Вечер накануне Ивана Купало», 1968), «Ненависть» («Ненависть», 1977), «Дике полювання короля Стаха» («Дикая охота короля Стаха», 1979), «Юність Петра» («Юность Петра», 1980), «Увійдіть, стражденні» («Войдите, страждущие», 1987), «Гетьманські клейноди» (1993), «Моцарт у Петербурзі» («Моцарт в Петербурге», 1997) та ін.

1977 «На короткій хвилі» / «На короткой волне». Пісні на вірші Л.Філатова. Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время».

ХОДОШ Євгеній

Український рок-музикант.

Навчався у дитячій музичній школі в м. Харкові. Учасник гурту «Казма-Казма».

2006 «Міліцейська академія-2» / «Милицейская академия-2», т/ф, 32 с. Реж. Р.Нікулін. Пісню «Міліцейська академія» виконує гурт «ТНМК». Кіностудія Михайла Пінтусевича, кінокомпанія «Сім'я від А до Я» (Харків).

ХОРУНЖИЙ Володимир Анатолійович

Український композитор, піаніст, аранжувальник.

Нар. 19.09.1949 р., м. Кіровоград.

Навчався у Київському держ. інституті народного господарства (1966–1969), Київській держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Л.Колодуба (1969–1971). Музикант оркестру Київського держцирку (1971–1972), вокального ансамблю «Мрія» «Укрконцерту» (1972–1973). Концертмейстер, другий диригент Естрадного оркестру Українського телебачення і радіо (1973–1977). Диригент Естрадно-симфонічного оркестру телебачення і радіо Угорщини (1977–1981).

Автор музики до 18-ти художніх, телевізійних та анімаційних фільмів, серед яких – «Весела компанія» («Веселая компания», 1969), «Blink of an Eye» («Миттево», 1992), «Langoliers» («Лангольєри», 1995), «Sacred Cargo» («Священний вантаж», 1995), «Комашки» («Букашки», 2002).

Живе у США (з 1981).

2006 «orANGELove». Реж. А.Бадоев. Студія «Гулівер», Міжнародне креативне агентство «Lav Studio».

ХРАПАЧОВ Вадим Юрійович

Український композитор, музикознавець.

Нар. 24.09.1947 р., м. Київ.

Закінчив історико-теоретичний факультет Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу Н.Герасимової-Персидської (1972) та Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції І.Ассєєва (1983). Музичний редактор Українського радіо (1969–1970). Викладач Київського держ. педагогічного інституту ім. М.Горького (1972–1978). На творчій роботі.

Автор музики до багатьох художньо-ігрових фільмів, зокрема «Захисник Сєдов» («Защитник Седов», 1988), «Повість незагашеного місяця» («Повесть непогашенной луны», 1991), «Ребро Адама» («Ребро Адама», 1990), «Жінка у морі» («Женщина в море», 1992), «Щасливчик» («Счастливчик», 1989), «Перше кохання» («Первая любовь», 1995), «Золоті хлопці» («Золотые парни», 2005), «Золоті хлопці-2» («Золотые парни-2», 2006) та ін., науково-популярних, документальних фільмів, серед яких «Знак “тире”», «Дислокація» (обидва 1992), «Марш живих» («Марш живых», 1993), «Пієта» («Пиета»), «Terra vermelha» («Червона земля», 2001), «Вілен Калюта. Реальне світло» («Вилеи Калюта. Реальный свет», 2002), «Назви своє ім'я» («Назови свое имя», 2006) та ін., анімаційних фільмів «Крила» («Крылья», 1982), «Дерево і кішка» («Дерево и кошка», 1983), «Ненаписаний лист» («Ненаписанное письмо», 1988), «Язиката Хвеська» («Языкаты Хвеська», 1991), «День народження Юлії» («День рождения Юлии», 1995), «Синя шапочка» (1996), «Як у нашого Омелечка невеличка сімечка» (1999), «Компроміс» (2002), «Засипле сніг дорози» (2003) та ін.

Член Національної спілки кінематографістів (з 1984) і Національної спілки композиторів України (з 2001).

- 1972–1973 «Стара фортеця» / «Старая крепость», т/трилогія, с. 1–3, «Комісар Сергушин» / «Комиссар Сергушин», реж. М.Беліков; с. 6, 7, «Місто біля моря» / «Город у моря», реж. О.Муратов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1974 «Лжинка, або Маленька брехня і великі неприємності» / «Лжинка, или Маленькая ложь и большие неприятности», к/м. Разом із В.Бистряковим. Реж. А.Сурикова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1974 «Марина» / «Марина». Київський камерний оркестр, дир. І.Блажков. Реж. Б.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Юність». * Парт., авт.
- 1975 «Ральфе, здрастуй!» / «Ральф, здравствуй!», т/а з 3-х н.: «Боцман» / «Боцман», реж. В.Сивак, «Здрастуй, Ральфе!» / «Здравствуй, Ральф!», реж. М.Беліков, «Чіп» / «Чип», реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1975 «Червоний півень плімутрок» / «Красный петух плимутрок», т/ф. Реж. М.Беліков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1976 «Хвилі Чорного моря» / «Волны Черного моря», т/с, с. 7–8, «Катакомби» / «Катакомбы». Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., рук.
- 1977 «Перед екзаменом» / «Перед экзаменом», т/ф. Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1978 «Віщує перемогу» / «Предвещает победу». Пісні на вірші В.Курінського, М.Анчарова. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. В.Сивак. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время». * Парт., авт.
- 1978 «Підпільний обком діє» / «Подпольный обком действует», т/ф, 4 с. Пісня на вірші Р.Рождественського. Співає Й.Кобзон. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1979 «Поїздка через місто» / «Поездка через город», т/а, н. «Поїздка через місто» / «Поездка через город». Реж. А.Бенкендорф. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1979 «Своє щастя» / «Свое счастье», т/ф. Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.

- 1980 «Овід» / «Овод». Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Прізвище композитора не внесене до титрів. * Парт., авт.
- 1980 «Дрібниці життя» / «Мелочи жизни», т/ф. Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1981 «Будемо чекати, повертайся!» / «Будем ждать, возвращайся!», т/ф. Реж. М.Малецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1982 «Польоти уві сні та наяву» / «Полеты во сне и наяву». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1982 «Сімейна справа» / «Семейное дело», т/ф, 3 с. Реж. М.Малецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Поцілунок» / «Поцелуй», т/ф. Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1984 «Два гусари» / «Два гусара», т/ф, 2 с. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1984 «Одиниця з “обманом”» / «Единица с “обманом”». Реж. А.Праченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів у Києві, Алма-Аті (тепер Алмати, Казахстан), Габрові (Болгарія, 1985). * Парт., авт.
- 1985 «Володя великий, Володя малий» / «Володя большой, Володя маленький», т/ф. У фільмі використано романс А.Рубінштейна «Горные вершины». Реж. В.Криштофович. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Луч». * Парт., рук.
- 1985 «Стрибок» / «Прыжок». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. М.Малецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга». * Парт., авт.
- 1986 «Філер» / «Филер». Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Прізвище композитора не внесене до титрів.
- 1986 «Капітан “Пилигрима”» / «Капитан “Пилигрима”». Автор віршів і виконавець пісень А.Макаревич. Ансамбль «Машина времени». Реж. А.Праченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1986 «Оберігай мене, мій талісмане» / «Храни меня, мой талисман». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глущенко. Реж. Р.Балаян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Радуга». * Парт., авт.
- 1986 «Поруч з вами» / «Рядом с вами», т/ф. Реж. М.Малецький. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».

- 1987 «Самотня жінка бажає познайомитись...» / «Одинокaя жeнщина жeлаєт пoзнакoмиться...» Рeж. В.Криштoфoвич. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa.
- 1988 «Автoпoртрeт нeвiдoмoгo» / «Автoпoртрeт нeизвeстнoгo». Рeж. В.Криштoфoвич. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa.
- 1988 «Дaмa з пaпyгoю» / «Дaмa с пoпyгaeм». Рeж. А.Прaчeнкo. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa.
- 1988 «Пoклик рoдиннoгo тoмлiння» / «Зoв рoдствeннoгo тoмлeння». Рeж. В.Сивaк. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa, УЕМТO «Дeбют».
- 1990 «Дикий пляж» / «Дикий пляж», т/ф. Рeж. Н.Кiрaкoзoвa. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa нa зaмoвлeння Дeрж-тeлeрaдiо СРСР, ТO «Луч».
- 1991 «Oдiссeя кaпiтaнa Блaдa» / «Oдiссeя кaпiтaнa Блaдa», т/ф, 2 с. Рeж. А.Прaчeнкo. Кiнoстудiя «Ялтa-фiльм», кiнoстудiя iм. М.Гoрькoгo (Рoсiя), «ФР-3 СФП» (Фрaнцiя).
- 1992 «Вiнчaння зi смeртю». Рeж. М.Мaщeнкo. Кiнoстудiя «XXI стoлiття» (Київ) зa учaстi Кiївськoї кiнoстудiї худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa.
- 1992 «Грaдус чoрнoгo Мiсця» / «Грaдус чeрнoї Луни». Рeж. Н.Кiрaкoзoвa. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa, УЕМТO «Дeбют».
- 1992 «Мeлoдрaмa iз зaмaхoм нa вбивствo» / «Мeлoдрaмa с пoкyшeннeм нa убийствo», т/ф. Рeж. М.Мaлeцький. Кiївськa кiнoстудiя худoжнiх фiльмiв iм. О.П.Дoвжeнкa, ТO «Луч» нa зaмoвлeння ТO «Экрaн» (Рoсiя) зa учaстi Кiївськoгo кoмeрцiйнoгo цeнтрy «Луч».
- 1993 «Зoлoтo пaртiї» / «Зoлoтo пaртии». Рeж. А.Ивaнoв. «“Импeкс-группa” Лiмитeд Компaнi Кoрпoрeйшн» зa учaстi Нaцioнaльнoї кiнoстудiї худoжнiх фiльмiв iм. Олeксaндрa Дoвжeнкa.
- 1998 «Двa мiсцi, трi сoнця». Рeж. Р.Бaлaян. Студiя «Илюзioн-films» (Укрaїнa) нa зaмoвлeння ТРК «Студiя “1+1”» (Укрaїнa), «НТВ-Прoфит» (Рoсiя), Мiнiстeрствa кyльтyри i мистeцтв Укрaїни зa учaстi Дeржкiнo Рoсiї.
- 2004 «Нiч свiтлa» / «Нoчь свeтлa». Рeж. Р.Бaлaян. Кинокомпaнiя «Мак-Дoс» (Рoсiя), студiя «Илюзioн-films» (Укрaїнa) зa учaстi Мiнiстeрствa кyльтyри Рoсiї. Фiльм-призeр кiнoфeстивaлiв.

ХРЕННИКОВ Тихон Миколайович

Російський композитор, педагог, громадський діяч.

Нар. 28.05(10.06).1913 р., м. Єлець Орловської губ. (Росія). Пом. 14.08.2007 р., м. Москва, похований у м. Єльці.

Нар. арт. Росії (1954). Нар. арт. СРСР (1963). Лауреат Держ. премії СРСР (1942, 1946, 1952, 1967), Ленінської премії (1974), Держ. премії Росії ім. М.І.Глинки

(1979), премії Президента Росії (2003). Лауреат премії ММС при ЮНЕСКО (1977). Нагороджений орденами Леніна (1963, 1971, 1973, 1983), Трудового Червоного Прапора (1966), Пошани (1998). Герой Соціалістичної Праці (1973). Володар Золотої медалі В.А.Моцарта (2003). Почесний член ряду зарубіжних академій мистецтв.

Закінчив Московську консерваторію по класах композиції В.Шебаліна, фортепіано Г.Нейгауза (1936). Завідувач музичної частини Центрального театру Радянської Армії (1941–1954). Викладач композиції Московської держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (з 1961), професор (з 1966).

Автор музики до кінофільмів «Свинарка і пастух» («Свинарка и пастух», 1941), «Вірні друзі» («Верные друзья», 1954), «Гусарська балада» («Гусарская баллада», 1962), «Руслан і Людмила» («Руслан и Людмила», 1972), «Дуенья» («Дуэнья», 1978) та ін.

Був генеральним (1948), першим (1957) секретарем правління, головою (з 1990) Спілки композиторів СРСР, президентом Музичної секції Всесоюзного товариства культурних зв'язків із закордоном (з 1949), Асоціації музичних діячів Спілки радянських товариств дружби із закордонними державами (з 1975), головою Міжнародної музичної ради при ЮНЕСКО (1977). Очолював оргкомітет Міжнародного конкурсу виконавців ім. П.І.Чайковського (з 1978), був членом журі багатьох конкурсів виконавців.

1972 «Віра, Надія, Любов» / «Вера, Надежда, Любовь», т/ф, 3 с. Реж. І.Шмарук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

1980 «Скарбничка» / «Копилка», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Я.Халецького. Реж. М.Григор'єв, В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., ротапринт з авт.

ЦАЛЮК Юрій

1972 «Лаври» / «Лавры». Разом із Р.Кофманом. Реж. В.Горпенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. У фільмі музику Ю.Цалюка не використали.

ЦВЕТКОВ Ігор Аркадійович

Російський композитор.

Нар. 09.05.1935 р., м. Харків. Пом. 01.09.2000 р., м. Санкт-Петербург.

Лауреат Всесоюзного фестивалю «Пісня-73».

Закінчив Харківську держ. консерваторію (1960). Викладач Ленінградського (тепер Санкт-Петербурзький) держ. інституту культури ім. Н.К.Крупської (з 1965), доцент (з 1972). Працював піаністом-концертмейстером.

Автор музики до кінофільмів «Тютюновий капітан» («Табачный капитан», 1972), «Закоханий за власним бажанням» («Влюблен по собственному желанию», 1982), «Нова Шахеразада» («Новая Шахеразада», 1990), «Я першим тебе побачив» («Я первый тебя увидел», 1998), анімафільмів «Будь моїм слоном» («Будь моим слоном», 1976), «Попелюшка» («Золушка», 1979), «Горе не біда» («Горе не беда», 1983) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1984 «Сніг у липні» / «Снег в июле», т/ф, 2 с. Реж. М.Кошелєв. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1988 «Передай далі» / «Передай дальше», т/ф. Реж. В.Ілленко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1994 «Народжені від Бога» / «Рожденные свыше». Реж. М.Кошелєв. Одеська кіновідеостудія.

ЦЕГЛЯР (справж. ЦІГЛЕР) Яків Самійлович

Український композитор.

Нар. 16(29).02.1912 р., м. Київ. Пом. 11.02.2008 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1972). Нар. арт. України (1993). Нагороджений Відзнакою Президента України орденом «За заслуги» III ст. (2002), орденом «За мужність» (2002).

Закінчив Київське музичне училище по класу композиції Л.Ревуцького (1939), Тбіліську консерваторію по класу композиції А.Баланчивадзе (1946). Викладач і керівник хору колгоспної музичної студії с. Лозоватки Черкаської обл. (1939–1941). Начальник відділу самодіяльності Тбіліського будинку Червоної Армії (1941–1946). Головний музичний редактор Київської студії науково-популярних фільмів (1953–1973). На творчій роботі (1947–1953, з 1973).

Автор музики до науково-популярних і документальних фільмів «Я та інші» («Я и другие», 1971), анімаційного фільму «Братик Кролик і братик Лис» («Братик Кролик и братик Лис», 1972).

Був членом правління Національної спілки композиторів України.

- 1947 «Голубі дороги» / «Голубые дороги». Разом із В.Гомолякою. Пісні на вірші Є.Долматовського, О.Новицького. Дир. М.Канерштейн. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.
- 1981 «Дівчина і море», т/ф. Реж. А.Шестопапов. «Укртелефільм».

ЦИБУЛКА Кирил Іванов

Болгарський композитор.

Нар. 18.05.1927 р., м. Софія. Пом. 04.09.1997 р.

Закінчив Болгарську держ. консерваторію по класу композиції (1951).

- 1977 «Шлях до Софії» / «Путь к Софии», т/ф, 5 с. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Студія ігрових фільмів (Болгарія) на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1982 «Попередження» / «Предупреждение», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Х.Плішке, Р.Коера. Група дітей з «Берлінер Ансамбль». Реж. Х.-А.Бардем. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, «Бояна» (Болгарія), «Дефа» (Німеччина) за участі установи «Совинфільм».
- 1983 «Карастоянови» / «Карастояновы», т/ф, 4 с. У фільмі використані фрагменти класичних творів різних авторів, пісні воєнних років. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, «Бояна» (Болгарія) на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЦИСЕЛЬСЬКИЙ Едуард Вікторович

Український композитор.

Нар. 06.05.1962 р., м. Ташкент (Узбекистан).

Закінчив історико-теоретичний відділ Донецького музичного училища (1983), Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції Г.Успенського (1990).

Автор музики до анімаційних фільмів «У країні Альхоків» («В стране Альхоков», 1995), «Мульт-Маски шоу», «Від заходу до світанку, або Новий рік на хуторі поблизу Диканьки» («От заката до рассвета, или Новый год на хуторе близ Диканьки», 1997–1999).

- 2006 «Сам новорічної ночі» / «Один в новогоднюю ночь», т/ф. Пісня у виконанні гурту „XS”. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Паноптикум».
- 2007 «Коханий за наймом» / «Любимый по найму», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія), «Київтелефільм».
- 2007 «Ти завжди будеш зі мною» / «Ты всегда будешь со мной», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).
- 2007 «Вечірня казка» / «Вечерняя сказка», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).
- 2007 «Нерозумна зірка» / «Глупая звезда», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія), «Київтелефільм».
- 2007 «Самотній ангел» / «Одинокий ангел», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Кінокомпанія «Star Media» (Україна–Росія).
- 2007 «Света з Того Світу» / «Света с Того Света», т/ф. Реж. Ю.СТИЦЬКОВСЬКИЙ. Студія «Южный Стиль» (Одеса).

ЦФАСМАН Олександр Наумович

Російський піаніст, композитор, диригент, музично-громадський діяч.

Нар. 01(14).12.1906 р., м. Олександрівськ (тепер Запоріжжя). Пом. 20.02.1971 р., м. Москва.

Засл. арт. Росії (1957).

Закінчив Московську консерваторію по класу фортепіано Ф.Блуменфельда (1930). Піаніст. Виконавець на ударних інструментах симфонічного оркестру в Нижньому Новгороді (1920–1923). Завідувач музичного відділу Московської драматичної студії ім. О.С.Грибоедова (1924–1925). Засновник Московського джазового оркестру «АМА-джаз», його диригент, піаніст і аранжувальник (1926–1930). Ілюстратор у кіно (з 1930). Концертмейстер хореографічного училища Большого театру (1933–1934). Художній керівник різних джаз-оркестрів у Москві (1933–1936), джаз-оркестру Всесоюзного радіо (1939–1946). Завідувач музичної частини естрадного театру «Эрмитаж» (з 1946).

Автор музики до кінофільмів «Сторінки життя» («Страницы жизни», 1948), «За вітриною універмагу» («За витриной универмага», 1955), анімафільму «Лісовий концерт» («Лесной концерт», 1953) та ін.

На Площі Зірок у Москві встановлено пам'ятний знак О.Цфасману за великі заслуги перед культурою (1998).

1953 «Тарапунька і Штепсель під хмарами» / «Тарапунька и Штепсель под облаками», к/м. Реж. Є.Брюнчугін, Ю.Тимошенко, Ю.Березін. Київська кіностудія. * Парт., рук.

ЧАЙКОВСЬКИЙ Борис Олександрович

Російський композитор.

Нар. 10.09.1925 р., м. Москва. Пом. 07.02.1996 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1969). Нар. арт. Росії (1982). Нар. арт. СРСР (1985). Лауреат Держ. премії СРСР (1969).

Навчався у Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського по класах композиції В.Шебаліна, Д.Шостаковича, фортепіано Л.Оборіна, закінчив по класу композиції М.Мяковського (1949).

Працював у кіно (з 1951). Автор музики до кінофільмів «Убивство на вулиці Данте» («Убийство на улице Данте», 1956), «Одруження Бальзамінова» («Женитьба Бальзаминова», 1964), «Звичайне диво» («Обыкновенное чудо», 1964), «Айболить-66» («Айболит-66», 1966), «Уроки французької» («Уроки французского», 1978) «Підліток» («Подросток», 1983), анімафільму «Клаптик та хмаринка» («Лоскутик и облако», 1991) та ін.

Був членом Спілки композиторів Росії.

1956 «Ти молодець, Аніто!» / «Ты молодец, Анита!» Пісні на вірші М.Светлова. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Кочетов, Є.Некрасов. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЧЕКАСІН Володимир

Російський джазмен і композитор.

Нар. у 1947 р., м. Свердловськ (тепер Єкатеринбург, Росія).

Закінчив Свердловську середню спеціальну музичну школу-десятирічку (1965) та Уральську держ. консерваторію ім. М.П.Мусоргського (1970). Концертну діяльність розпочав на фестивалі «Прага-71», де отримав перший приз у конкурсі молодих музикантів. Викладач Литовської музичної академії (з 1975). Композитор, режисер і виконавець Центру мистецтв Центрального будинку художника (Москва, з 1994).

Записав понад 60 альбомів. Працює у кіно (з 1975). Автор музики до кінофільму «Таксі-блюз» («Такси-блюз», 1991) та ін.

1992 «Болеро, або Провінційна мелодрама» / «Болеро, или Провинциальная мелодрама». Реж. М.Безчаснов. Фірма «Дзеркало» (Одеса). Фільм-призер кінофестивалів.

1995 «Увертюра» / «Увертюра». Реж. М.Безчаснов. Кінокомпанія «Август», авіакомпанія «Аеросистеми» (Одеса).

ЧЕМБЕРЖІ Михайло Іванович

Український композитор, педагог, громадський діяч.

Нар. 15.07.1944 р., м. Ізмаїл Одеської обл.

Засл. діяч мист. України (1993). Нар. арт. України (1997). Лауреат премій Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (1996, 2000), «Тріумф» (2000). Член-кореспондент Академії педагогічних наук України (з 1997), академік Академії мистецтв України (з 2000).

Закінчив Одеське музичне училище по класу баяна, Київський держ. інститут культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1976), Донецьку держ. консерваторію ім. С.С.Прокоф'єва по класу композиції О.Рудянського (1988). Викладач Ізмаїльського держ. педагогічного інституту (1967–1968). Живе у Києві (з 1968). Викладач Інституту підвищення кваліфікації працівників культури Міністерства культури України (нині Академія керівних кадрів культури і мистецтва України), заступник директора дитячої музичної школи № 28, директор дитячої музичної школи № 32 (1975–1982), директор дитячої музичної школи № 5 ім. Л.М.Ревуцького (1982–1989). Перший заступник начальника Головного управління культури м. Києва, голова Комітету мистецтв (1989–1994). Засновник і ректор Київської дитячої академії мистецтв (з 1994), професор (з 1997).

Автор музики до телепрограм «На добраніч, діти», «Сонечко», телеверсій вистав «Випромінювання батьківства», «Дама-примара», «Емма», «Уявно хворий», «Різдвяна коліскова» та ін.

Член Національної спілки театральних діячів (з 1991) та Національної спілки композиторів України.

- 2003 «Богдан-Зіновій Хмельницький». У фільмі використано музику Д.Доуленда («Павана гальярда») та М.Преторіуса («Куранта») у виконанні ансамблю старовинної музики «Сільварерум» Київського будинку вчителя, худ. кер. Т.Трегуб. Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України, дир. В.Сіренко; Національна заслужена академічна капела України «Думка», дир. Є.Савчук; соліст-бандурист Т.Силенко. Реж. М.Мащенко. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України. Друга премія фестивалю продюсерського кіно Росії та України «Кіно-Ялта-2003».
- 2003 «Ностальгія» / «Ностальгия», к/м, відео. Пісню виконує О.Бондаренко. Реж. Є.Шишкін. Фірма «Рудкомплект». Фільм-призер кінофестивалів.

ЧЕРКАСОВ Георгій

- 1990 «Містифікатор» / «Мистификатор». Разом із В.Голубцем. Реж. Я.Михайлов. ТО «Меркурій-Камаз» (Одеса), Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1990 «Викидень» / «Выкидыш». Разом із В.Голубцем. Реж. Ю.Манусов. Кіноцентр «Алан, Набережные Челны» за участі Одеської кіностудії художніх фільмів.
- 1991 «День кохання» / «День любви». Разом із В.Голубцем. Реж. О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів, кіноцентр «Алан, Набережные Челны».
- 1991 «Чортів п'яниця» / «Чертов пъяница». Разом із В.Голубцем. Реж. Ю.Манусов. ВТО «Грааль» (Одеса), спонсор – завод «КАМАЗ» (Росія).

ЧЕРНАВСЬКИЙ Юрій

Російський музикант, композитор, аранжувальник.

Нар. 17.03.1947 р., м. Тамбов (Росія).

Навчався у Ленінградській (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова та Ленінградському держ. інституті культури ім. Н.К.Крупської. Грав у джазових оркестрах О.Лундстрема, Б.Ренського, Л.Утьосова (1969–1973), Державному естрадному оркестрі Азербайджану (1973–1975). Співпрацював з різними виконавськими гуртами як вокаліст, клавішник, аранжувальник («Маки», «Карнавал», «Динамик» та ін.), зі співаками М.Боярським, А.Пугачовою, В.Пресняковим, С.Мінаєвим та ін. Записував оригінальну музику в особистій приватній студії (з 1983). Художній керівник і директор експериментального об'єднання-студії популярної музики «Рекорд». Записав музику до кінофільмів та анімафільмів «Блакитний м'яч» («Голубой

мяч», 1984), «Крила, ноги і хвости» («Крылья, ноги и хвосты», 1986), «Правитель Турропото» («Правитель Турропото», 1988) та ін.
Живе в Лос-Анджелесі (США, з 1995).

- 1985 «Сезон чудес» / «Сезон чудес». Пісні на вірші Л.Дербеньова. Інструментальний ансамбль, кер. Ю.Чернавський. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів
- 1986 «Вище за Радугу» / «Выше Радуги», т/ф, 2 с. Пісні на вірші Л.Дербеньова. Співають А.Пугачова, М.Боярський, В.Пресняков, В.Врадій. Балетм. О.Сєверцев. Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1986 «Привід» / «Повод», т/ф, 2 с. Реж. О.Полинников. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЧИЧБА Олексій Чантович

Абхазький композитор.

Нар. 25.05.1925 р.

Засл. діяч мист. Абхазії (1969). Засл. діяч мист. Грузії (1969).

- 1970 «Створення (Легенда)» / «Сотворение (Легенда)», т/ф. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЧИШКО Олесь (Олександр) Семенович

Український і російський композитор, співак (тенор), педагог.

Нар. 20.06(2.07).1895 р., с. Дворічний Кут, тепер Харківської обл. Пом. 04.12.1976 р., м. Ленінград (тепер Санкт-Петербург).

Засл. діяч мист. Узбекистану (1944). Засл. діяч мист. Росії (1957). Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1938).

Навчався у Харківському університеті (1914–1918). Закінчив Харківський музично-драматичний інститут (1924), Ленінградську консерваторію по класу композиції П.Рязанова (1937). Артист оперних театрів Харкова, Києва, Одеси (1924–1931), ленінградського Малого театру опери та балету (1931–1940, 1944–1948), також соліст Ленінградської філармонії. Організатор, перший художній керівник і співак Ансамблю пісні й танцю Балтійського флоту (1939–1940). Викладач композиції Ленінградської держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1944–1945 та 1948–1969), доцент (з 1957).

Був членом Спілки композиторів СРСР.

- 1932 «На передових позиціях». Реж. Л.Ляшенко. «Українфільм» (Київ). Фільм було заборонено.
- 1932 «Можливо, завтра» / «Возможно, завтра». Реж. Д.Дальський, Л.Сніжинська. «Українфільм» (Київ).

ШАЇНСЬКИЙ Володимир Якович

Російський композитор.

Нар. 12.12.1925 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. Росії (1978). Нар. арт. Росії (1986). Лауреат премії Ленінського комсомолу (1980), Держ. премії СРСР (1981). Нагороджений орденами Дружби (1996), Пошани (2001).

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу скрипки Л.Цейтліна (1949), Азербайджанську держ. консерваторію ім. У.Гаджибекова по класу композиції К.Караєва (1965). Скрипаль Державного естрадного оркестру під керуванням Л.Утьосова (1949–1951). У Москві викладав у музичній школі (1952–1954), був музичним консультантом самодіяльного колективу Будинку культури залізничників (1957–1963). На творчій роботі.

Автор музики до анімаційних і кінофільмів, зокрема мультсеріалів про Чебурашку, Незнайка, стрічок «Аніскін і Фантомас» («Анискин и Фантомас», 1974), «І знову Аніскін» («И снова Анискин», 1978), «Шкільний вальс» («Школьный вальс», 1977), «Увага! Всім постамам...» («Внимание! Всем постамам...», 1985) та ін.

Знявся у фільмах «Вісім з половиною доларів» («\$ 8,5», 1999), «ДМБ» («ДМБ», 2000).

Член Спілки композиторів Росії.

- 1978 «Напередодні прем'єри» / «Накануне премьеры». Пісні на вірші М.Танича. Державний академічний симфонічний оркестр УРСР, дир. З.Кожарський. Реж. О.Гойда. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1982 «4:0 на користь Тетянки» / «4:0 в пользу Танечки». Пісні на вірші М.Танича, Н.Просторової. Державний симфонічний оркестр кінематографії СРСР, дир. С.Скрипка. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер Республіканського кінофестивалю «Молодість» (Київ, 1983).
- 1985 «Дайте нам чоловіків» / «Дайте нам мужчин». Пісні на вірші М.Танича, Н.Бромлей. У фільмі використано музику М.Мінкова, І.Карабиця, Ю.Климова. Оркестр Держкіно СРСР, дир. Ю.Серебряков. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ШАК Олег Васильович

Український музикант, композитор.

Нар. 23.01.1965 р., м. Кременець Тернопільської обл.

Закінчив диригентсько-хоровий факультет Одеської держ. консерваторії ім. А.В.Нежданової (1992). Працював музикантом у різних інструментально-вокальних колективах, був музичним керівником відомого ансамблю «Смерічка» (1991–1995).

Автор музики пісень на вірші О.Вратарьова «Ти і я» (фільм «Серцю не накажеш»), «Людина дощу» (фільм «Рідні люди»), музики до документальних фільмів, рекламних роликів.

- 2006 «Жіночі сльози» / «Женские слезы», т/ф. Реж. Г.Кувивчак-Сахно. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Production UA».
- 2006 «Кактус і Олена» / «Кактус и Елена», т/ф. Реж. В.Балкашинов. Кінокомпанія «Фільм. UA».
- 2007 «Сьома пелюстка» / «Седьмой лепесток», т/ф. Реж. О.Даруга, У.Ковальова. Кінокомпанії «Фільм. UA», «Production UA».
- 2007 «Кольє для снігової баби» / «Кольє для снежной бабы», т/ф. Реж. О.Даруга. Кінокомпанія «Фільм. UA».

ШАМО Ігор Наумович

Український композитор.

Нар. 21.02.1925 р., м. Київ. Пом. 16.08.1982 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1964). Нар. арт. України (1975). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1972), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1976). Нагороджений орденом «Знак Пошани», медаллю ім. О.Александрова (1970).

Закінчив Вище медичне училище у м. Свердловську (тепер Єкатеринбург). Був воєнфельдшером у військах Першого українського фронту (1943–1946). Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1951). На творчій роботі.

Автор музики документальних та анімаційних фільмів, зокрема «Заєць та їжачок» («Заяц и ежик», 1963) та ін.

Композитору присвячено телефільм «Пісні Ігоря Шамо» (реж. Р.Єфіменко, 1984). Його твори звучали у фільмах-концертах у виконанні провідних українських співаків.

Був членом Спілки композиторів України.

- 1952 «Максимко» / «Максимка». Разом із В.Гомолякою. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.
- 1954 «Андрієш» / «Андриеш». Разом із Г.Тирцеу. Дир. К.Сімеонов. Реж. Я.Базелян, С.Параджанов. Київська кіностудія.
- 1954 «Командир корабля» / «Командир корабля». Разом із В.Гомолякою. Пісні на вірші Б.Палійчука. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Браун. Київська кіностудія. * Парт., авт.
- 1955 «Матрос Чижик» / «Матрос Чижик». Пісні на вірші Л.Рєви. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Браун. Київська кіностудія.
- 1955 «Море кличе» / «Море зовет». Пісні на вірші Л.Рєви. Автор віршів і музики «Рибальської пісні» Ю.Олеша. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Браун. Київська кіностудія. * Парт., кл., авт.
- 1956 «Мальва» / «Мальва». Дир. К.Сімеонов, П.Поляков. Реж. В.Браун. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.

- 1957 «Гори, моя зоре» / «Гори, моя звезда». Пісні на вірші Б.Палійчука. Дир. К.Сімеонов, П.Поляков. Реж. А.Слісаренко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., кл., авт.
- 1958 «НП – Надзвичайна подія» / «ЧП – Чрезвычайное происшествие», 2 с. Пісня на вірші В.Карпека. Дир. К.Сімеонов. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1959 «За всяку ціну» / «Любой ценой». Пісня на вірші Д.Луценка. Дир. К.Сімеонов, В.Тольба. Реж. А.Слісаренко. Ялтинська кіностудія.
- 1960 «Далеко від Батьківщини» / «Вдали от Родины». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. К.Сімеонов, В.Тольба. Реж. О.Швачко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1961 «Лісова пісня». Дир. В.Тольба. Балетм. О.Вислоцька. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1962 «Квітка на камені» / «Цветок на камне». Пісні на вірші Д.Луценка, Л.Смирнова. Дир. В.Тольба. Реж. С.Параджанов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1962 «Здрастуй, Гнате!» Пісня на вірші Д.Луценка. Дир. В.Тольба. Реж. В.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1963 «Бухта “Олени”» / «Бухта “Елены”». Пісні на вірші Л.Смирнова. Дир. В.Тольба. Реж. Л.Естрін, М.Ковальов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1964 «Ракети не повинні злетіти» / «Ракеты не должны взлететь». Пісня на вірші Л.Смирнова. Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. О.Швачко, А.Тимонішин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1966 «Їх знали тільки в обличчя» / «Их знали только в лицо». Ансамбль симфонічного оркестру УРСР, дир. С.Турчак. Реж. А.Тимонішин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1968 «У неділю рано зілля копала», ф/в. Реж. М.Джинджиристый, М.Шкреба. «Укртелефільм».
- 1971 «Ніч перед світанком» / «Ночь перед рассветом», т/ф, 6 с. Реж. В.Конарський, Г.Тарнопольський. «Укртелефільм».
- 1972 «Пізнай себе». Реж. Р.Єфіменко. «Укртелефільм». Фільм-призер кінофестивалів.
- 1973 «Чорний капітан» / «Черный капитан». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. О.Ленціус. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.* Парт., авт.
- 1974 «Як гартувалася сталь» / «Как закалялась сталь», т/ф, 6 с. К/вар. – 2 с. Пісні на вірші Р.Рождественського. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак. Реж. М.Мащенко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. Фільм-призер кінофестивалів.
- 1974 «Пора жовтого листя», т/ф, 2 с. Реж. Ю.Некрасов, С.Сміян. «Укртелефільм».
- 1975 «Сторінка щоденника», ф/в. Реж. Є.Ульшинас. «Укртелефільм».

- 1976 «Дума про Ковпака / «Дума о Ковпаке», к/трилогія, ф. 3. «Карпати, Карпати...» / «Карпаты, Карпаты...» Пісні на вірші Д.Луценка. Симфонічний оркестр і хор Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш, В.Мальцев. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ТО «Время».
- 1977 «Доля барабанщика» / «Судьба барабанщика», т/ф, 3 с. Пісні на вірші Р.Рождественського. Реж. О.Ігішев. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1977 «Тачанка з півдня» / «Тачанка с юга». Пісні на вірші В.Коркіна. Симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо, дир. В.Гнедаш. Реж. Є.Шерстобитов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.* Парт., авт.
- 1980 «Від Бугу до Вісли» / «От Буга до Вислы», 2 с. Пісні на вірші Д.Луценка. Державний заслужений симфонічний оркестр УРСР, дир. Ф.Глуценко. Реж. Т.Левчук. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.* Парт., авт.
- 1981 «Танкодром» / «Танкодром», т/ф, 2 с. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ШАМО Юрій Ігорович

Український композитор.

Нар. 15.01.1947 р., м. Київ.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1970). Викладав у Київському держ. інституті культури ім. О.Є.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, з 1970).

Член Національної спілки композиторів України.

Живе у Німеччині.

- 1977 «Бути братом» / «Быть братом», т/ф, 2 с. Пісні на вірші В.Курінського. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт., рук.

ШВАРЦ Ісаак Йосифович

Російський композитор.

Нар. 13.05.1923 р., м. Ромни, тепер Сумської обл.

Засл. діяч мист. Росії (1984). Нар. арт. Росії (1996). Лауреат Держ. премії Росії (1998). Нагороджений орденом «За заслуги перед Отечеством» IV ст. (2003). Лауреат премії Російської академії кіномистецтва «Ника» (1992).

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) держ. консерваторію ім. М.А.Римського-Корсакова по класу композиції О.Євлахова (1951). Живе у Санкт-Петербурзі (з 1931).

Знявся у фільмі «Концерт Бетховена» (1936).

Автор музики до кінофільмів «Дикий собака Дінго» («Дикая собака Динго», 1962), «Брати Карамазови» («Братья Карамазовы», 1968), «Біле сонце пустелі» («Белое солнце пустыни», 1969), «Повернення Святого Луки» («Возвращение Святого Луки», 1970), «Дерсу Узала» («Дерсу Узала», 1975), «Із життя відпочиваючих» («Из жизни отдыхающих», 1980), «Сірано де Бержерак» («Сирано де Бержерак», 1989), «Ця жінка у вікні» («Эта женщина в окне», 1993), «Імперія під ударом» («Империя под ударом», т/с, 2000) у співавт. з О.Заливаловим й А.Григор'євим, та ін.

Член Спілки кінематографістів і Спілки композиторів Росії.

- 1977 «Де ти був, Одіссей?» / «Где ты был, Одиссей?», т/ф, 3 с. Реж. Т.Золоев. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.
- 1983 «Двоє під однією парасолькою» / «Двое под одним зонтом». Пісні на вірші І.Резника. Оркестр Держкіно СРСР, дир. Е.Хачатурян; Естрадно-симфонічний ансамбль Держтелерадіо СРСР, дир. А.Фрумкін. Співають О.Анофрієв, квартет «Наdejда». Реж. Г.Юнгвальд-Хількевич. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1984 «Капітан Фракасс» / «Капитан Фракасс», т/ф, 2 с. Разом із В.Дашкевичем. Пісні на вірші Б.Окуджави. Реж. В.Савельєв. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. * Парт., авт.
- 1987 «Жив-був Шишлов» / «Жил-был Шишлов», т/ф, 2 с. Пісня на вірші О.Тимофіївського. Академічний симфонічний оркестр Ленінградської держ. філармонії, дир. О.Дмитрієв. Реж. В.Мотиль. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР, ТО «Луч».
- 1994 «Веселенька поїздка» / «Веселенькая поездка». Реж. Б.Небієрідзе. Студія «Тонал», кіностудія «Ялта-фільм», «Росто» (Росія).

ШВАРЦ Лев Олександрович

Російський композитор.

Нар. 05(17).11.1898 р., м. Ташкент (Узбекистан). Пом. 24.02.1962 р., м. Москва.

Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1940).

Закінчив Московську консерваторію по класу фортепіано К.Ігумнова (1927), композиції навчався у Г.Катуара. Викладач фортепіано Московського музичного училища ім. Гнесіних (1927–1930). Концертмейстер Всесоюзного радіокомітету (1931–1933).

Працював у кіно (з 1935). Автор музики до кінофільмів «Дівчина з Камчатки» («Девушка с Камчатки», 1936), «Золотий ключик» («Золотой ключик», 1939), «Камінна квітка» («Каменный цветок», 1946), «Сільська вчителька» («Сельская учительница», 1947), «Анна на шиї» («Анна на шее», 1954), «Катерина Вороніна» («Екатерина Воронина», 1957) та ін.

- 1942 «Як гартувалася сталь» / «Как закалялась сталь». Реж. М.Донської. Київська і Ашхабадська кіностудії.
- 1943 «Райдуга» / «Радуга». Реж. М.Донської. Київська кіностудія. Відновлений на кіностудії ім. М.Горького у 1966 р. Сталінська премія I ст. (1943), міжнародні нагороди.
- 1945 «Нескорені» / «Непокоренные». Дир. Д.Блок. Реж. М.Донської. Київська кіностудія. Золота медаль VII Міжнародного кінофестивалю у Венеції (Італія, 1946).
- 1955 «Мати» / «Мать». Дир. Н.Рахлін. Реж. М.Донської. Київська кіностудія. *Парт., авт.
- 1957 «Дорогою ціною» / «Дорогой ценой». Дир. К.Сімеонов. Реж. М.Донської. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. *Парт., авт.

ШВЕЦЬ Сергій Володимирович

Український музикант-аматор.

Нар. 25.05.1956 р., м. Одеса.

Закінчив університет (1981). Працював у геофізичному інституті АН СРСР (1981–1990).

Живе у США.

- 1991 «Генко, брате мій!» / «Генка, брат мой!», к/м. Разом з О.Алабіним. Реж. О.Бурко. Худ. кер. В.Новак. Одеська кіностудія художніх фільмів, УЕМТО «Дебют».

ШЕВЧЕНКО Віктор Володимирович

Український композитор, аранжувальник, піаніст.

Нар. 16.07.1936 р., м. Донецьк.

Навчався у Київській держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського, А.Штогаренка (1958–1969, з перервами). Начальник музичного відділу «Укрконцерту» (1965–1968). Викладач і концертмейстер Київського естрадно-циркового училища (1963–1998). Піаніст Державного естрадно-симфонічного оркестру України (1979–1981).

Автор музики до 24-х науково-популярних і документальних фільмів (1965–1975), зокрема «Ранкові острови» («Утренние острова», 1966), «Від двох до семи» («От двух до семи», 1968), «В районі абсолютного нуля» («В районе абсолютного нуля», 1968), «У світі ароматів» («В мире запахов», 1968), «Індійські йоги. Хто вони?» («Индийские йоги. Кто они?», 1970), «Крокодили ...як крокодили» («Крокодилы ...как крокодилы», 1971), «Теслярські оповідання» («Плотничьи рассказы», 1973), «Індія відбивається у Гангу» («Индия отражается в Ганге», 1975) та ін., анімафільмів «Про мишеня, яке хотіло бути схожим на людину» («Про мышонка, который хотел быть похожим на человека», 1973), «Кіт

Базиліо і мишеня Пік» («Кот Базилио и мышонок Пик», 1974), «Козеня і Віслючок» («Козлик и Ослик», 1976), «Непогода, непогода!» («Непогода, непогода!», 1976) та ін.

- 1968 «Дімка розсердився» / «Димка рассердился», т/ф, к/м. Реж. Г.Ліпшиць. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1970 «Поступися місцем», ф/в. Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1972 «Рим, 17», т/в. Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1973 «У бій ідуть тільки “старики”» / «В бой идут одни “старики”». Інструментальний ансамбль, дир. І.Ключарьов. Реж. Л.Биков. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, Перше ТО. * Парт., авт., рук.
- 1973 «Коли людина посміхнулася» / «Когда человек улыбнулся». Разом з І.Покладом. Естрадно-симфонічний оркестр, дир. З.Кожарський. Реж. Б.Івченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1973 «Корабель закоханих». Реж. Ю.Суярко. «Укртелефільм».
- 1977 «Люди на землі». Реж. Є.Ульшин. «Укртелефільм».
- 1980 «Страх». Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

ШЕВЧЕНКО Юрій Валентинович

Український композитор.

Нар. 01.09.1953 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1999). Лауреат премій Національної спілки театральних діячів України «Київська пектораль» (1993, 1994, 1995, 1997, 1998, 2000, 2003), премії ім. Л.Вітошинського (2006), премії ім. М.Вериківського (2007). Член-кореспондент Академії мистецтв України (2006).

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка (1977). Редактор музичного оформлення передач Держтелерадіо України (1977–1983). На творчій роботі (з 1983).

Автор музики документальних фільмів «Місто Архангела Михаїла» (1997), «Зінаїда Серебрякова» (2007), анімаційних фільмів «Історія про дівчинку, яка наступила на хліб» («История о девочке, наступившей на хлеб», 1986), «Морозики-Морози» (1987), «Їжачок і дівчинка» («Ежик и девочка», 1988), «Дострибни до хмаринки» («Допрыгни до облачка», 1988), «Івасик-Телесик» (1989), «Горщик-реготун» («Горшок-хохотун», 1990), «Котик і Півник» (1991), «Кривенька качечка» («Кривая уточка», 1992), «Полювання» («Охота», 1992).

Член Національної спілки театральних діячів (з 1997) та Національної спілки композиторів України.

- 1992 «Цвітіння кульбаби» / «Цветение одуванчиков». У фільмі звучать пісні автора і виконавця А.Сухого та гурту «Рутенія». Інструментальний ансамбль, кер. С.Мальований. Реж. О.Ігнатуша. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, ВТО «Земля».

ШИПОВИЧ Костянтин Миколайович

Український композитор, піаніст.

Нар. 24.02.1907 р., м. Київ. Пом. 07.08.1942 р., м. Київ.

Закінчив Київський музично-драматичний інститут ім. М.В.Лисенка по класах композиції Л.Ревуцького, інструментування та музичної форми Б.Лятошинського, В.Косенка (1935). Працював у музичному секторі Київської кіностудії (1930-ті рр.).

Автор музики до перших анімаційних фільмів («Жук у зоопарку» та ін.).

Був репресований (1940).

1936 «Київ» / «Киев», к/м. Пісні на вірші М.Рильського. Реж. Б.Ляховський. «Українфільм» (Київ).

ШИШОВ Іван Петрович

Російський композитор, педагог, музичний критик.

Нар. 26.09(08.10).1888 р., м. Новочеркаськ. Пом. 06.02.1947 р., м. Москва.

Закінчив Музично-драматичне училище Московського філармонійного товариства по класу композиції А.Корещенка (1914). Викладач музики в Лазарівському інституті східних мов, викладач Московської народної консерваторії (1916), Московської консерваторії (1925–1931). Редактор і голова консультативної комісії видавництва «Музгиз» (1930–1947).

1936 «Я люблю» / «Я люблю». Реж. Л.Луков. «Українфільм» (Київ).

1938 «Директор» / «Директор». Реж. Л.Луков. «Українфільм» (Київ). Фільм на екрані не вийшов і не зберігся.

ШНІТКЕ Альфред Гаррійович

Російський композитор.

Нар. 24.11.1934 р., м. Енгельс, тепер Саратовської обл. (Росія). Пом. 02.08.1998 р., Німеччина.

Засл. діяч мист. Росії (1987). Лауреат Держ. премії Росії ім. Н.К.Крупської (1986). Член-кореспондент Академії мистецтв Західного Берліну (1982), Академії мистецтв Німецької Демократичної Республіки (тепер Німеччина, 1986), Баварської академії мистецтв (1986), Королівської шведської академії музики (1987). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського (1958), аспірантуру (1961) під керуванням Є.Голубева. Викладач Московської консерваторії (1961–1972).

Автор музики до ігрових фільмів «Комісар» («Комиссар», 1967), «Білоруський вокзал» («Белорусский вокзал», 1970), «Осінь» («Осень», 1974), «Маленькі трагедії» («Маленькие трагедии», 1979), «Екіпаж» («Экипаж», 1979), «Мертві душі» («Мертвые души», 1984), анімафільму «Балерина на кораблі» («Балерина на корабле», 1969) та ін. У документальному фільмі «Акварелі» (1988) використано музику Четвертої симфонії композитора.

Був членом Спілки композиторів Росії.

- 1989 «У ніч на перше квітня» / «В ночь на первое апреля», к/м. Реж. О.Єремеев. Одеська кіностудія художніх фільмів, УЕМТО «Дебют».
- 1990 «Записки божевільного» / «Записки сумасшедшего», відео. У фільмі використано музику композиторів С.Губайдуліної та А.Шнітке. Реж. О.Мазепа. «Укртелефільм».
- 1990 «Буйна», т/ф, 2 с. Реж. В.Василенко. «Укртелефільм». Присвячено К.Білокур.

ШОСТАКОВИЧ Дмитро Дмитрович

Російський композитор, піаніст, педагог, громадський діяч.

Нар. 12 (25).09.1906 р., м. Санкт-Петербург. Пом. 09.08.1975 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (1948). Нар. арт. СРСР (1954). Герой Соціалістичної Праці (1966).

Лауреат Міжнародної премії Миру (1954), Ленінської премії (1958), Державної премії СРСР (1941, 1942, 1943–1944, 1946, 1950, 1952, 1968). Лауреат премії ім. Я.Сібелюса (1958), Держ. премії Росії ім. М.І.Глинки (1974), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1976). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1940), Леніна (1946). Володар Почесного диплома Першого Міжнародного конкурсу піаністів ім. Ф.Шопена (Варшава, Польща, 1927). Доктор мистецтвознавства (1965). Почесний член Академії багатьох країн світу.

Закінчив Ленінградську (тепер Санкт-Петербурзька) консерваторію по класах фортепіано Л.Ніколаєва (1923), композиції М.Штейнберга (1925) та аспірантуру (1930). Як піаніст багато концертував. Піаніст-ілюстратор німих кінострічок у кінотеатрах. Піаніст театру ім. В.Е.Мейерхольда (1928). Викладав композицію в Ленінградській держ. консерваторії ім. М.А.Римського-Корсакова (1937–1941, 1945–1948), у Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1943–1948), професор (з 1939).

Автор музики до багатьох фільмів, серед яких – «Одна» (1921), «Новий Вавилон» («Новый Вавилон», 1929), «Золоті гори» («Златые горы», 1931), «Зустрічний» («Встречный», 1932), трилогія «Юність Максима» («Юность Максима», 1935), «Повернення Максима» («Возвращение Максима», 1937), «Виборзька сторона» («Выборгская сторона», 1939), «Великий громадянин» («Великий гражданин», 1938–1939), «Мічурін» («Мичурин», 1949), «Падіння Берліна» («Падение Берлина», 1950), «Овід» («Овод», 1955), «Хованщина» («Хованщина», 1959, опера М.Мусоргського в музичній редакції та інструментуванні Д.Шостаковича), «Черьомушки» («Черемушки», 1962, екранізація оперети Д.Шостаковича «Москва, Черьомушки»), «Гамлет» («Гамлет», 1964), «Король Лір» («Король Лир», 1971), мультфільму «Нерозумне мишеня» («Глупый мышонок», 1939) та ін.

Був секретарем Спілки композиторів СРСР.

- 1975 «Весна 29-го» / «Весна 29-го», т/ф. У фільмі використано музику композитора. Реж. Г.Юнгвальд-Хилькевич. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ШТЕЙНБЕРГ Ернест (Едуард, Ерік) Борисович

Український піаніст, педагог.

Нар. 28.10.1938 р., м. Одеса.

Засл. арт. України (1994). Володар диплома «За кращий акомпанемент» Всесоюзного конкурсу вокалістів ім. М.І.Глинки (Тбілісі, Грузія, 1975).

Закінчив Одеську середню спеціальну музичну школу-десятирічку ім. П.С.Столярського (1957), Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу фортепіано М.Старкової (1962). Працював в Одеській консерваторії (1960–1996), доцент (з 1989).

Живе за кордоном.

- 1985 «Телефон» / «Телефон», к/м. Реж. І.Мінаєв (фільм-дебют). Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1994 «Анекдотиада, або Історія Одеси в анекдотах» / «Анекдотиада, или История Одессы в анекдотах», т/с. Реж. М.Кац. Кіностудія «Експеримент» (Одеса), «Геккон Інтертрейд Лімітед» (Україна-Багами).

ШТОГАРЕНКО Андрій Якович

Український композитор, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 02(15).10.1902 р., с. Нові Кайдаки (тепер у складі м. Дніпропетровська).

Пом. 15.09.1992 р., м. Київ.

Засл. діяч мист. України (1947). Нар. арт. України (1970). Нар. арт. СРСР (1972). Лауреат Держ. премії СРСР (1946, 1952), Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1974). Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора (1948), Леніна (1960, 1982), Жовтневої революції (1971). Герой Соціалістичної Праці (1982).

Закінчив Харківську консерваторію по класу композиції С.Богатирьова (1936). Викладач Київської держ. консерваторії (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського (з 1954), ректор (1954–1968), професор (з 1960), завідувач кафедри композиції (1968–1990).

Автор музики до анімаційного фільму «Микита Кожум'яка» («Никита Кожемяка», 1965), документальних стрічок «Битва за нашу Радянську Україну» («Битва за нашу Советскую Украину», 1943) у співавт. з Д.Клебановим, «Народ звинувачує» («Народ обвиняет», 1960) «Розповіді про Шевченка» («Рассказы о Шевченко», 1963) та ін.

Митцю присвячено документальні кінострічки «Автографи композиторів. А.Штогаренко» (реж. О.Пугач), «Композитор Андрій Штогаренко» (реж. А.Савченко, 1982).

Був головою правління Спільки композиторів України (1968–1989), членом правління Спільки композиторів СРСР, головою секції музики Комітету по Державних преміях України ім. Т.Г.Шевченка.

- 1942 «Бойовий кінозбірник № 9» / «Боевой киноборник № 9», н. «Маяк» / «Маяк». Разом з Ю.Мейтусом. «Рибальська пісня» на вірші Ю.Олеші. Реж. М.Донської. Київська кіностудія (Ашхабад).

ШУМЕЙКО Володимир Вікторович

Український композитор.

Нар. 21.01.1949 р., с. Глеюватка Криворізького р-ну Дніпропетровської обл.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Скорика (1973). Викладач Рівненської філії Київського держ. інституту культури ім. О.С.Корнійчука (тепер Київський національний університет культури і мистецтв, 1973–1976), редактор Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1978–1984). На творчій роботі (з 1984).

Член Національної спілки композиторів України (з 1976).

- 1979 «Хто ходить по колоді», т/ф. Реж. Є.Дмитрієв. «Укртелефільм».
- 1990 «Меланхолійний вальс», т/ф. Симфонічний оркестр, дир. В.Кожухар. Реж. Б.Савченко. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР. Диплом I Українського кінофестивалю за музику до фільму (Київ, 1990).
- 1992 «Для домашнього вогнища» / «Ради семейного очага», т/ф. Оркестр, кер. В.Сіренко. Реж. Б.Савченко. ТТК Київської кіностудії художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держкінофонду України і ТО «Екран».
- 1992 «Сорочка зі стьожкою». Камерний ансамбль, кер. В.Литвиненко. Солістка Н.Матвієнко. Реж. В.Домбровський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка, УЕМТО «Дебют».
- 1993 «Кайдашева сім'я». Реж. В.Городько. Консорціум «Козак» (Київ).
- 1996 «Кайдашева сім'я», с. 2. Реж. В.Городько. Незалежна кіногрупа «Берегиня» (Київ).
- 1996 «Judenkreis, або Вічне колесо». Реж. В.Домбровський. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ШУРОВ Дмитро Ігорович

Український музикант-аматор.

Нар. 31.11.1981 р., м. Вінниця.

Закінчив у м. Вінниці музичну школу № 1 (1995). Навчався на факультеті практичної психології Київського національного університету лінгвістики (1998–2002), у «Provo High School Utah» у США (1996–1997).

Працював піаністом групи «Океан Ельзи» (2000–2004). Один із організаторів і учасник гурту «Esthetic Education» (з 2004), музика якого звучить в українських фільмах «Harry People» (2005), «orANGELove» (2006), а також «Something Like That» (Бразилія). Автор музики до фільму «Хоттабич» («Хоттабич», 2005).

- 2007 «Як знайти ідеал» / «Как найти идеал». Реж. В.Яковенко. Кінокомпанія «Aurora Production» (Україна) за участі ТО «Propaganda House» (Росія–Україна).

- 2007 «Ігри в солдатики» / «Игры в солдатики». Реж. В.Яковенко. Кінокомпанія «Фільм. УА».
- 2007 «Ван Гог не винен» / «Ван Гог не виноват», т/ф. Реж. В.Яковенко. Кінокомпанії «Фільм. УА», «Файно-компані Україна».

ПУСТИЦЬКИЙ Сергій Юрійович

Російський композитор, телеведучий, режисер, актор.

Нар. 08.02.1958 р.

Засл. арт. Росії.

Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського.

Автор музики до ігрових фільмів «Только смерть приходит обязательно» (1992), «Дура» (2005) та ін.

Член Спілки композиторів Росії.

- 2006 «Пограймося!» / «Давай поиграем!», т/ф. Реж. О.Ітигілов. «Українська Медійна Група», ТРК «Студія “1+1”» (Україна).

ПУСТОВ Сергій Львович

Український композитор, звукорежисер.

Нар. 22.06.1956 р., м. Мелітополь Запорізької обл.

Лауреат Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Молоді голоси» (1981).

Закінчив історико-теоретичний відділ Московського держ. музичного училища ім. Гнесіних (1976), Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Красотова (1981), аспірантуру (2005). Редактор Одеського обласного комітету телебачення та радіомовлення (з 1981), звукорежисер (з 1987). За контрактом працював звукорежисером в іноземних фірмах «Неккерман», «Акварин», «Юніком» (1994–1997), а також у вітчизняних приватних студіях звукозапису, телевізійних творчих об'єднаннях, студії «Фабрика звуку». Викладає в Одеській консерваторії (з 1999).

Автор телевізійного балету «Дай дощ!» (лібрето Ж.Каневської, балетмейстер Н.Риженко).

Був обраний президентом першого в СРСР рок-клубу (Одеса, 1984–1986). Член Національної спілки композиторів України (з 1976).

- 1989 «В Альдебаран, в Альдебаран!» / «В Альдебаран, в Альдебаран!», т/ф, к/м. Реж. Б.Ніколаєвський. Одеська кіностудія художніх фільмів на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЩЕДРІН Родіон (Роберт) Костянтинович

Російський композитор, піаніст, музично-громадський діяч.

Нар. 16.12.1932 р., м. Москва.

Нар. арт. Росії (1976). Нар. арт. СРСР (1981). Лауреат Держ премії СРСР (1972), Ленінської премії (1984), Держ. премії Росії (1992, 1997). Лауреат премії Спілки композиторів Росії ім. Д.Д.Шостаковича (1997). Нагороджений орденами «Знак Пошани» (1967), Трудового Червоного Прапора (1971), Леніна (1982), «За заслуги перед Отечеством» III ст. (2002).

Закінчив Московське хорове училище (1950), Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класах композиції Ю.Шапоріна, фортепіано Я.Флієра (1955), аспірантуру в Ю.Шапоріна (1959). Викладач Московської консерваторії (1965–1969).

Автор музики до фільмів «Висота» («Высота»), «Комуніст» («Коммунист»).

Був секретарем Спілки композиторів СРСР (з 1962), головою правління Спілки композиторів Росії (з 1973). Почесний член Академій мистецтв багатьох країн.

Живе за кордоном (з 1990).

1975 «Небо–земля–небо» / «Небо–земля–небо». У фільмі використано музику композитора. Реж. А.Буковський. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

1988 «Блакитна троянда», відеоф/в, 2 с. У фільмі використано музику композитора. Реж. О.Бійма. «Укртелефільм».

1990 «Провінційний анекдот» / «Провинциальный анекдот», к/м. У фільмі використано музику Р.Щедріна. Композитор О.Каравайчук. Реж. Н.Кіракозова. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка на замовлення Держтелерадіо СРСР.

ЩЕЛКОВСЬКИЙ Юрій Станіславович

Український звукорежисер, композитор.

Нар. 10.01.1956 р., м. Київ.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу фортепіано Д.Юделевича (1980). Звукорежисер Київського будинку звукозапису (1980–1987). Музичний оформлювач, звукооператор Національної кіностудії художніх фільмів ім. Олександра Довженка (1987–2004).

Автор музики до фільму «Графиня де Монсоро» («Графиня де Монсоро», т/с, 1997–1998) у співавт. з О.Ківою, документальних фільмів, серед яких – «Підводний пошук» («Подводный поиск», 1989), «Випробування морем» («Испытание морем», 1990), «Вітчизна. Поляки з Києва» (1993), «Сентиментальна подорож» (1993), «Краплина вічності. Портрет Євгена Товстухи – лікар, письменник, фольклорист» (1998), «Космос в особах» (1998–2003), анімафільмів «Лялька» (1993) та «Коза-Дерева» (1995). Як звукооператор здійснив запис музики до понад 100 фільмів різних жанрів українських кіностудій, у тому числі «Циганка Аза», «Пісні над Дніпром», «Москаль-чарівник», «Пастка», «Злочин з багатьма невідомими», «Як гартувалася сталь» (Китай), «Тільки найсильніші» (США) та ін., музики до вистав, численних компакт-дисків, а також офіційний запис Державного Гімну України.

Член Національної спілки кінематографістів України.

Живе в Ізраїлі.

- 1989 «Вбити Шакала» / «Убить Шакала». Реж. Г.Кохан. Київська кіно-студія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1989 «Мартин Боруля», ф/в. Реж. Ф.Лебедев. «Укртелефільм».
- 1990 «Українська вендета». Пісні О.Верницького, В.Щекотуна. Ансамбль «Квартира-50». Реж. В.Крайнев. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1992 «Натурник». Реж. В.Василенко. «Укртелефільм».
- 1993 «Вісім люблячих жінок», т/ф, 2 с. Реж. Ф.Лебедев. «Укртелефільм».
- 1995 «Обережно! Червона ртуть». Реж. А.Іванов. Національна кіностудія художніх фільмів ім. Олександра Довженка.
- 1996 «Час збирати каміння», т/ф, 10 с. Разом з Є.Станковичем. Реж. В.Андрощук. «Укртелефільм».
- 1997–1998 «Посмішка звіра», т/ф, 5 с. Реж. В.Василенко. «Укртелефільм».
- 2001 «Два дні з життя школи» / «Два дня из жизни школы», к/м, відео. З циклу «Ляпка» / «Клякса», вип.5. Реж. Є.Шишкін. Студія «Y.Shyshkin» (Київ).
- 2006 «А життя продовжується» / «А жизнь продолжается», т/с, 3 с. У фільмі звучить музика Т.Альбіноні. Реж. Є.Шишкін. Кінокомпанія «Майстри кіно» («МАКІ»).

ЩЕТИНСЬКИЙ Олександр Степанович

Український композитор.

Нар. 22.06.1960 р., м. Харків.

Лауреат Міжнародного конкурсу композиторів ім. К.Сероцького (Польща, 1990), Міжнародного конкурсу духовної музики в м. Фрібурі (Швейцарія, 1991), Міжнародного конкурсу композиторів ім. В.Лютославського (Польща, 1995), Міжнародного конкурсу композиторів ім. А.Дютіє (Франція, 1996), Міжнародного конкурсу композиторів ім. Г.Малера (Австрія, 1998). Лауреат Національної театральної премії Росії «Золота маска» в категорії «новація» (2000). Лауреат Міжнародного конкурсу композиторів «Composition Prize Luxembourg-2006».

Закінчив Харківський держ. інститут мистецтв ім. І.П.Котляревського по класу композиції В.Борисова (1983). Брав участь у композиторських курсах і майстер-класах у Польщі та Данії, де викладали композитори Л.Андріссен, В.Лютославський, К.Пендерецький, Е.Денисов та ін. Викладав композицію в Харківському інституті мистецтв (1991–1995). На творчій роботі (з 1995). Читав лекції про українську музику, презентував власні твори і проводив майстер-класи в Австрії, Македонії, Німеччині, Нідерландах, Польщі, Росії, Словаччині, Швейцарії (1995–2007). Живе у Києві (з 2006).

Член мистецької ради Міжнародного фестивалю сучасної музики «Контрасти» у Львові (1997–2005). Член правління Національної спілки композиторів України (з 2005).

- 2008 «Las Meninas». Реж. І.Подольчак. Студія «МФ Фіلمз (MF Films)». Фільм-учасник конкурсної програми 37-го Міжнародного Роттердамського кінофестивалю (прем'єрний показ, Нідерланди, 2008).

ЩУК Маргарита Володимирівна

Український музикант.

Нар. 01.07.1977 р., с. Ісянгулове Зіанчурінського р-ну (Башкирія). Закінчила Сумське музичне училище по класу фортепіано (1996) та Академію керівних кадрів культури і мистецтва України (2006). Навчалася в Уфимській держ. консерваторії (1996–1998) та Національній музичній академії України ім. П.І.Чайковського (1998–2003). Працює концертмейстером в Академії керівних кадрів культури і мистецтва (з 2002).

- 2004 «Любов. Да (з циклу “Любов – це...”», к/м. Разом із Романом Бойком. Реж. В.Тіменко. ГО «Західноєвропейський інститут» на замовлення Міністерства культури і мистецтв України.

ЩУРОВСЬКИЙ Юрій Сергійович

Український композитор, педагог.

Нар. 28.04.1927 р., м. Київ. Пом. 14.10.1996 р., с. Прохорівка Канівського р-ну Черкаської обл., перепохований у м. Києві.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Б.Лятошинського (1951), аспірантуру (1954). Редактор Київського республіканського видавництва «Мистецтво» (з 1951), завідувач музичної частини Київського держ. хореографічного училища (1951–1952). Викладач Київської консерваторії (1952–1955), Київського держ. музичного училища ім. Р.М.Глієра (1955–1960), Курського музичного училища (1967–1972). Старший редактор Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1973–1990). Викладач композиції у київській дитячій музичній школі № 14 (1990–1996).

Був членом Спілки композиторів України.

- 1954 «Тривожна молодість» / «Тревожная молодость». Дир. П.Поляков. Реж. О.Алов, В.Наумов. Київська кіностудія.
- 1956 «Капітан “Старой черепахи”» / «Капитан “Старой черепахи”». Дир. П.Поляков. Реж. В.Воронін, Г.Габай. Одеська кіностудія художніх фільмів.
- 1956 «Павло Корчагін» / «Павел Корчагин». Дир. П.Поляков. Реж. О.Алов, В.Наумов. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парг., авт.
- 1958 «Випереджаюча вітер» / «Обгоняющая ветер». Пісні на вірші В.Карпека. Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Довгань, О.Курочкін. Ялтинська кіностудія.

- 1960 «Грізні ночі» / «Грозные ночи». Дир. В.Тольба. Реж. В.Довгань, О.Курочкін. Ялтинська кіностудія. * Парт., авт.
- 1960 «Рятуйте наші душі» / «Спасите наши души». Реж. О.Мішурін. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.
- 1961 «Тінь» / «Тень», к/м. Реж. Л.Безкодарний. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1962 «Зірочка» / «Звездочка», к/а, н. «Пилюкко» / «Филиппок», реж. М.Сергеев, та «Київська соната» / «Киевская соната», реж. А.Тимонішин. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1963 «Три доби після безсмертя» / «Трое суток после бессмертия». Пісня на вірші Б.Окуджави. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1965 «Загибель ескадри» / «Гибель эскадры». Автор речитативу Г.Поженян. Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. С.Турчак; хор Українського радіо, хорм. Г.Таранченко; Зразковий духовий оркестр штабу Київського військового округу, дир. С.Маркус. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.
- 1968 «Гольфстрім» / «Гольфстрим». Державний симфонічний оркестр УРСР, дир. В.Кожухар. Реж. В.Довгань. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка. * Парт., авт.

ЮДАХІНА Ольга Леонідівна

Російська композиторка.

Нар. 20.12.1957 р.

Засл. працівник культури Росії (2007). Кавалер орденів «За служение искусству» (2005), М.В.Ломоносова (2005).

Закінчила Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних. Художній керівник Дитячого музичного театру «Домисолька». Музичний керівник кінофестивалів у Москві, Серпухові, «Артеку».

Автор музики до ігрових та анімаційних фільмів, телепрограм, у т.ч. авторської «Домисолька» (1-й канал ТБ Росії)

Член Спілки композиторів Росії.

- 1996 «Без нашійника» / «Без ошейника». Пісня на вірші Ю.Ентіна. Реж. Р.Василевський. Одеська кіностудія художніх фільмів. Фільм-призер кінофестивалів.

ЮРІНА Людмила Єгорівна

Українська композиторка, педагог.

Нар. 16.01.1962 р., м. Узин Білоцерківського р-ну Київської обл.

Лауреат Міжнародного конкурсу композиторів ТІМ (Італія, 2002). Лауреат премії ім. Б.М.Лятошинського (2008).

Закінчила Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Штогаренка, Є.Станковича (1990), пройшла асистентуру-стажування (1998). Викладачка в дитячих музичних школах Києва (1981–1990). Завідувачка музичної частини Київського театру-студії «Коло» (1990–1992). Викладачка НМАУ (з 1995).

Член Національної спілки композиторів України, голова асоціації «Жінки в музиці» (Україна, з 2002), член Міжнародного альянсу жінок-композиторок ІАК (Німеччина, з 2002), Європейської конференції промоутерів нової музики (Нідерланди, з 2002), почесного комітету Міжнародної фундації Адкінс Кіті «Жінки в музиці» (Італія, з 2003), голова Київської секції ISCM (з 2006).

1991 «Сад забутих тіней», к/м. Реж. О.Луцак. Київський держ. інститут театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого.

1997 «Потоки», к/м. Реж. Я.Попов. Київський держ. інститут театраль-ного мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого.

ЮРОВСЬКИЙ Володимир Михайлович

Російський композитор.

Нар. 07(20).03.1915 р., м. Тараща Київської обл. Пом. 26.01.1972 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1969).

Закінчив Московську консерваторію по класу композиції М.Мяковського (1938). Музичний ілюстратор у німому кіно (з 1926). Був асистентом диригента в Київському театрі опери та балету.

Автор музики до кінофільмів «Кінець Санкт-Петербурга» («Конец Санкт-Петербурга», 1927), «Ніч у вересні» («Ночь в сентябре», 1939), «Справа № 306» («Дело № 306», 1956), «Євгенія Гранде» («Евгения Гранде», 1960), анімафільмів «Золота антилопа» («Золотая антилопа», 1954), «Зачарований хлопчик» («Заколдованный мальчик», 1955) та ін.

Був членом Спілки композиторів СРСР.

1962 «Сповідь» / «Исповедь». Дир. Є.Дущенко. Реж. В.Воронін. Одеська кіностудія художніх фільмів.

1966 «Я – береза» / «Я – береза». Реж. Л.Кочарян. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ЮСИМ Григорій (Ігор) Еммануїлович

Український композитор.

Нар. 19.03.1954 р., м. Одеса.

Закінчив Одеську держ. консерваторію ім. А.В.Нежданової по класу композиції О.Красотова (1977). Лектор Херсонської (1977–1978), Одеської (з 1979) обласних філармоній.

Живе у Німеччині (з 1992).

1992 «Лавка “Рубінчик та...”» / «Лавка “Рубинчик и...”» Реж. Ю.Садомський. ВТО «Одеса».

ЮСУПОВА Іраїда

Російська композиторка.

Нар. 1962 р.

Закінчила Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класу композиції М.Сидельникова (1987).

Член Спілки композиторів Росії.

2001 «Черевички з Америки» / «Ботинки из Америки». Реж. А.Яхніс. Продюсерська фірма «Hope and Glory film» (Німеччина), «Медиа Парк» (Росія), «Nordex LTD» (Латвія), «Ілюзіон-films» (Україна).

ЯВОРИК Олександр Володимирович

Український композитор.

Нар. 16.03.1946 р., м. Київ. Пом. 28.12.2005 р., м. Київ.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції Ю.Іщенко та Л.Колодуба (1975). Методист музичного відділу Центрального будинку народної творчості України (1975). Артист інструментального ансамблю Українського гастрольно-концертного об'єднання (1976). Завідувач музичної частини Київського театру юного глядача, співробітник Будинку композиторів України. Редактор Державного спеціалізованого видавництва «Музична Україна» (1978–1983, 1990–1995). На творчій роботі (1983–1990 та з 1995).

1984 «Завтра починається сьогодні», т/ф, 2 с. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

1986 «Дім батька твого». Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

1991 «Народний Малахій». У фільмі звучать «Інтернаціонал» П.Дегейтера, «Галоп» з оперети «Женев'єва Брабантська» Ж.Оффенбаха в обробці О.Яворика. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

1992 «Київські прохачі». У фільмі звучать «Пісенька про трьох пажів» О.Вергинського, «Настя-ягідка» М.Мар'яновського на вірші О.Тэффі. Реж. Р.Синько. «Укртелефільм».

ЯКОВЧУК Олександр Миколайович

Український композитор.

Нар. 21.05.1952 р., с. Черче Хмельницької обл.

Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1988).

Лауреат і дипломант республіканських композиторських конкурсів на кращий твір.

Закінчив Київську держ. консерваторію (тепер Національна музична академія України) ім. П.І.Чайковського по класу композиції А.Коломійця (1976). Редактор музичної редакції Українського радіо (1976–1979), завідувач музичної частини Київського молодіжного театру (1979–1983). На творчій роботі (з 1983).

Член Національної спілки композиторів України.

Живе у Канаді (з 1997).

1985 «Чоловіки є чоловіки» / «Мужчины есть мужчины». Пісня на вірші В.Курінського. Естрадно-симфонічний оркестр Держтелерадіо УРСР, дир. Р.Бабиш. Реж. О.Мороз. Київська кіностудія художніх фільмів ім. О.П.Довженка.

ЯКУШЕНКО Ігор Васильович

Російський джазовий композитор, фольклорист, педагог.

Нар. 15.04.1932 р., м. Москва.

Засл. діяч мист. Росії (1982).

Закінчив Московський держ. музично-педагогічний інститут (тепер Російська академія музики) ім. Гнесіних по класу композиції А.Хачатуряна (1956). Викладач Центральної музичної школи-десятирічки при Московській держ. консерваторії ім. П.І.Чайковського (1958–1962), Дитячої музичної школи ім. Гнесіних (1963–1978). Керівник і піаніст джазового інструментального ансамблю (з 1975).

Автор музики до фільму «Старовинний детектив» («Старинный детектив», 1982), анімафільму «Вовка в тридев'ятому царстві» («Вовка в тридев'ятом царстві», 1965).

Член Спілки композиторів Росії.

1959 «Зелений фургон» / «Зеленый фургон». Разом із Б.Карамішевим. Дир. Б.Карамішев. Реж. Г.Габай. Одеська кіностудія художніх фільмів.

ЯНІВСЬКИЙ Богдан-Юрій Ярославович

Український композитор, піаніст, педагог, музично-громадський діяч.

Нар. 04.07.1941 р., м. Львів. Пом. 19.06.2005 р., м. Львів.

Засл. діяч мист. України (1980). Нар. арт. України (1991). Лауреат Держ. премії України ім. Т.Г.Шевченка (1995).

Закінчив Львівську держ. консерваторію по класах фортепіано (1967), композиції (1978). Музичний редактор Львівського обласного радіо (1963–1967), завідувач музичної частини Львівського театру юного глядача (з 1967). Викладач Донецької держ. консерваторії (з 1991), Вищого музичного інституту ім. М.В.Лисенка у Львові (з 2000), професор (з 2001).

Автор музики до театральних вистав (понад 100), анімафільмів «Якщо падають зірки» («Если падают звезды», 1978), «Свіччине весілля» («Свадьба Свечки», 1982).

Був головою правління Львівської організації Національної спілки композиторів України (1983–1995), членом Національної спілки журналістів і Національної спілки театральних діячів України.

1987 «Пам'ять. Поезія Б.Олійника», відеоф/в. Реж. М.Нестантінер. «Укр-телефільм».

ЯНЧЕНКО Олег Іванович

Російський органіст, піаніст, диригент, композитор.

Нар. 18.06.1939 р., м. Москва.

Засл. арт. Росії (1987). Нар. арт. Росії (1997). Лауреат Держ. премії СРСР (1984). Закінчив Московську держ. консерваторію ім. П.І.Чайковського по класах органа Л.Ройзмана, фортепіано Г.Нейгауза, композиції Ю.Шапоріна (1964). Пройшов стажування як органіст в Академії музики у м. Відні (Австрія) та Літній академії органістів у м. Харлемі (Нідерланди). Соліст Мінської держ. філармонії (Білорусь, з 1963), організатор і художній керівник Мінського камерного оркестру (1968–1970). Соліст Московської держ. філармонії (з 1971), художній керівник ансамблю «Мадригал» (з 1984).

Автор музики до кінострічок «Ніч у неділю» («Ночь под воскресенье», 1977), «Сходження на Фудзіяму» («Восхождение на Фудзияму», 1988).

1987 «На своїй землі» / «На своей земле». Разом з Е.Артем'євим, О.Айзенштадтом. У фільмі звучить музика Й.С.Баха. Реж. І.Апасян. Одеська кіностудія художніх фільмів.

Національний центр Олександра Довженка

Перший павільйон
Одеської кіностудії.
1916 р.

Будівництво
Київської кінофабрики
ВУФКУ. 1928 р.

Будівництво
Одеської кіностудії.
Експозиція МНКХФ
ім. Олександра Довженка

Новообраний Оргкомітет спілки радянських композиторів України.
Сидять (зліва направо): Л.Ревуцький, В.Косенко, Б.Лятошинський, П.Козицький,
В.Йориш, К.Данькевич. Стоять (зліва направо): М.Вілінський, В.Смекалін, М.Тіц,
І.Віленський, О.Арнаутов. 1937 р.

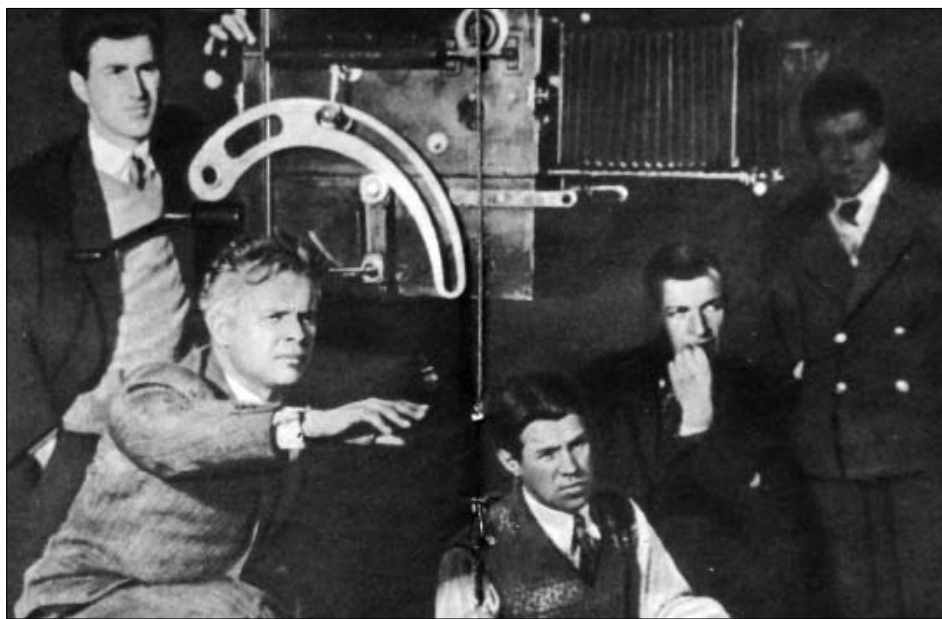

Група композиторів (зліва направо): В.Йориш, І.Держинський, Д.Шостакович,
М.Штейнберг, Б.Лятошинський. 1930-ті рр.

Дружній шарж

О.Довженко.
Мал. С.Козюренка

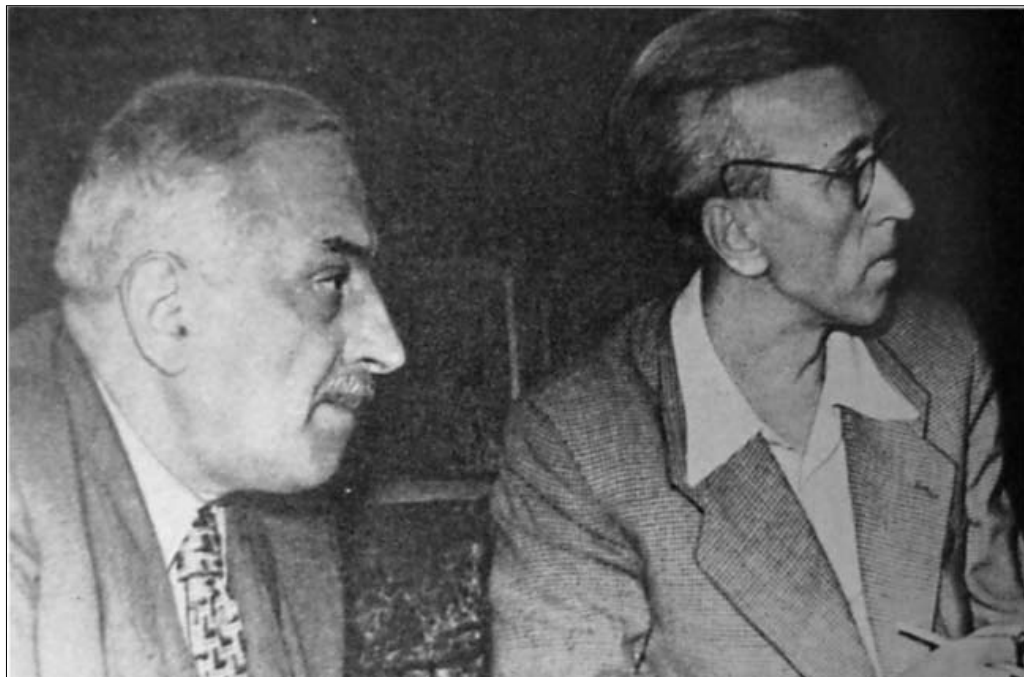
О.Довженко (сидить зліва) під час знімання фільму «Аероград». 1935 р.

Дзига Вертов під час запису звуків і шумів для першого звукового фільму «Симфонія Донбасу». 1930 р. З архіву М.Фількевича

Режисер І.Кавалерідзе (в центрі) під час знімання фільму «Коліїщина». 1933 р.

Б.Лятошинський і Д.Кабалевський. 1930-ті рр.

Б.Савченко (в центрі) з учнями. Москва, 1940-ві рр.

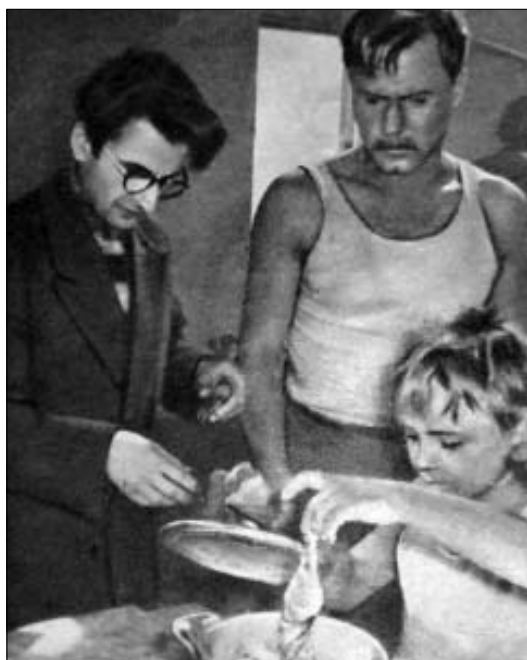

На Другому з'їзді композиторів СРСР. Перший ряд (зліва направо): Г.Тюменева, М.Завалішина, П.Козицький, С.Людкевич, Л.Ревуцький, К.Данькевич, Б.Лягошинський, Г.Верьовка, Ю.Мейтус, Г.Таранов, А.Кос-Анатольський.

Другий ряд (зліва направо): Є.Козак, Т.Карішева, О.Шреєр-Ткаченко, Л.Архимович, О.Андреева, В.Кирейко, К.Домінчен, М.Вериківський, І.Шамо, М.Михайлов, В.Гомоляка, Я.Цегляр, М.Дремлюга, Л.Носов, О.Зноско-Боровський, О.Сандлер, С.Юцевич, В.Довженко, В.Нахабін. Третій ряд (зліва направо): В.Борисов, Д.Клебанов, М.Тіц, П.Гайдамака, В.Рибальченко, В.Барабашов, Ю.Щуровський, І.Мартон, В.Рождественський. Москва, 1957 р.

Колектив авторів фільму «Доля Марини» та працівники кінотеатру ім. Т.Г.Шевченка в м. Сталіні (тепер – Донецьк) після перегляду кінострічки. 1956 р. МНКХФ ім. Олександра Довженка

Режисер М.Худієв (ліворуч) з акторами В.Шукшиним і М.Чурсіним під час репетиції до фільму «Два Федори». 1959 р.

Режисер В.Івченко
(стоїть у центрі),
оператор О.Прокопенко
(вгорі праворуч)
на знімальному
майданчику фільму
«Надзвичайна подія».
1958 р.

В.Довгань (стоїть ліворуч) під час знімання фільму «Три доби після безсмертя».
1963 р. З архіву Ю.Щуровського

Режисер С.Параджанов (стоїть праворуч від оператора) під час знімання фільму «Українська рапсодія». 1961 р. МНКХФ ім. Олександра Довженка

Актор-співак Ю.Гуляев у фільмі «Українська рапсодія». 1961 р.

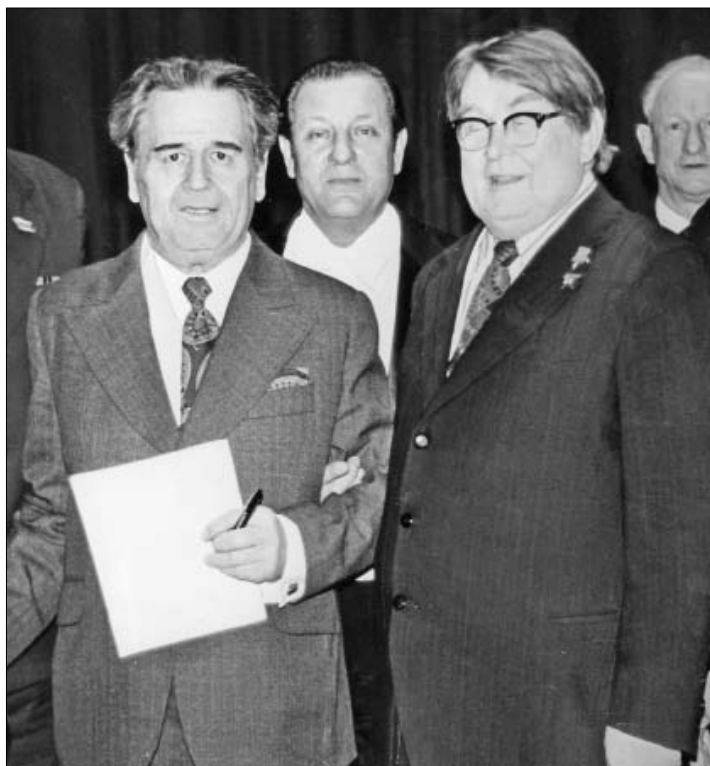
В гостях у М.Рильського. Сидять: І.Козловський (ліворуч), М.Рильський.
Стоять (зліва направо): В.Костенко, П.Майборода, А.Малишко, П.Воронько.
Київ, Голосієве, 1964 р. ЦДАМЛМ України

М.Рильський і П.Майборода грають на роялі. 1964 р. ЦДАМЛМ України

Т.Хренников та І.Шамо

П.Майборода,
В.Соловийов-Седой
(на першому плані).
ЦДАМЛМ України

Д.Шостакович і Ю.Мейтус. ЦДАМЛІМ України

О.Білаш і Є.Зубцов

Клас Л.Ревуцького (сидить у центрі). Зліва направо: Г.Майборода, О.Андреева, В.Лукашов (стоїть), А.Штогаренко (сидить четвертий), П.Майборода, Я.Лапинський, А.Філіпенко, А.Коломієць, Д.Кирейко, В.Рождественський (крайній праворуч). 1972 р. ЦДАМЛМ України

Б.Лятошинський (сидить у центрі) з учнями. Зліва направо: Л.Грабовський (сидить), В.Годзяцький, В.Сильвестров, І.Шамо, М.Полоз, О.Канерштейн. 1960-ті рр.

Клас А.Штогаренка (сидить у першому ряду в центрі). Сидять (зліва направо):
 В.Загорцев, В.Подвала, О.Винокур, А.Штогаренко, К.Віленський, Ю.Іщенко,
 В.Ронжин. Стоять (зліва направо): О.Костін, Ю.Шамо, Є.Мілка, В.Тилик,
 В.Філіпенко. З архіву Л.Лескової

Група українських композиторів. Сидить Б.Фільц. Стоять (зліва направо):
 Ю.Щуровський, В.Лукашов, А.Муха, Л.Грабовський, Я.Лапинський, О.Білаш,
 Л.Колодуб і музикознавець Р.Радченко. Київ, 1962 р.

Колектив авторів фільму «Наймичка» у фойє кінотеатру після зустрічі з глядачами (зліва направо): І.Молостова (третя), І.Левченко, С.Лисецький (шостий), Б.Гмиря, Л.Островська, Л.Корецький, В.Донська-Присяжнюк. 1963 р.
МНКСФ ім. Олександра Довженка

Колектив авторів фільму «Квартет Гварнері» (зліва направо): художник М.Панаєва, режисер В.Костроменко, композитор В.Кладницький, сценарист В.Кузнецов. 1978 р.

Л.Биков (праворуч) на знімальному майданчику фільму «У бій ідуть тільки “старики”». 1971 р. МНКХФ ім. Олександра Довженка

Запрошення на перегляд фільму «У бій ідуть тільки “старики”». 1971 р.
МНКХФ ім. Олександра Довженка

Випускники класу М.Скорика (сидить у центрі). Сидять: Є.Станкович (ліворуч),
О.Балакаускас (праворуч). Стоять (зліва направо): О.Ківа, Я.Якуб'як, В.Ільїн, І.Карабиць.
1970-ті рр.

Композитор В.Ільїн і поет О.Вратар'юв. Ворзель, 1970-ті рр. З архіву Л.Лескової

Диригент С.Турчак і композитор В.Губаренко. З архіву М.Черкашиної-Губаренко

Композитор М.Кармінський та артист Є.Леонов

Композитор Ю.Щуровський (сидить) і кінорежисер, сценарист В.Небера.
1992 р. З архіву Ю.Щуровського

Композитор В.Власов (у центрі), звукооператор А.Нетребенко (ліворуч),
кінорежисер Ю.Чорний в апаратній перезапису звуку під час роботи над фільмом
«Жіночі радощі» на Одеській кіностудії. 1982 р.

Композитор В.Золотухін і
диригент Р.Бабич у студії
звукозапису. 1980-ті рр.

В.Балей

Б.Буєвський

Ш.Каллош

І.Белза

П.Козицький

Д.Клебанов

К.Данькевич

О.Сандлер

В.Гомоляка

Г.Жуковський

І.Шамо

Є.Зубцов

А.Філіпенко

Г.Майборода

С.Жданов

К.Домінчен

О.Красотов

І.Ключаров

Ю.Знатов

І.Карабиць

О.Ківа

Кадр з фільму-пісні «Їхав козак на війноньку». 1936 р.

М.Платонов, К.Осмяловська, С.Шкурат у фільмі «Наталка Полтавка». 1936 р.
МНКСФ ім. Олександра Довженка

І.Паторжинський (Карась), М.Литвиненко-Вольгемут (Одарка) у фільмі «Запорожець за Дунаєм». 1953 р. МНКСФ ім. Олександра Довженка

Актори М.Покотило, А.Роговцева у фільмі «Шельменко-денщик». 1957 р.

Актори Л.Гурченко й П.Морозенко у фільмі «Роман і Франческа». 1960 р.

Пісня з фільму «Далеко від Батьківщини». 1960 р.

Актори Р.Недашківська та В.Рудін у фільмі «Лісова пісня». 1961 р.

Актори Л.Єфіменко та В.Кремльов у фільмі «Лісова пісня. Мавка». 1980 р.

Актор О.Гай (праворуч, з книжкою) у фільмі «Григорій Сковорода».
1958 р. ЦДАМЛМ України

Плакат до фільму
«Їхали ми, їхали». 1962 р.

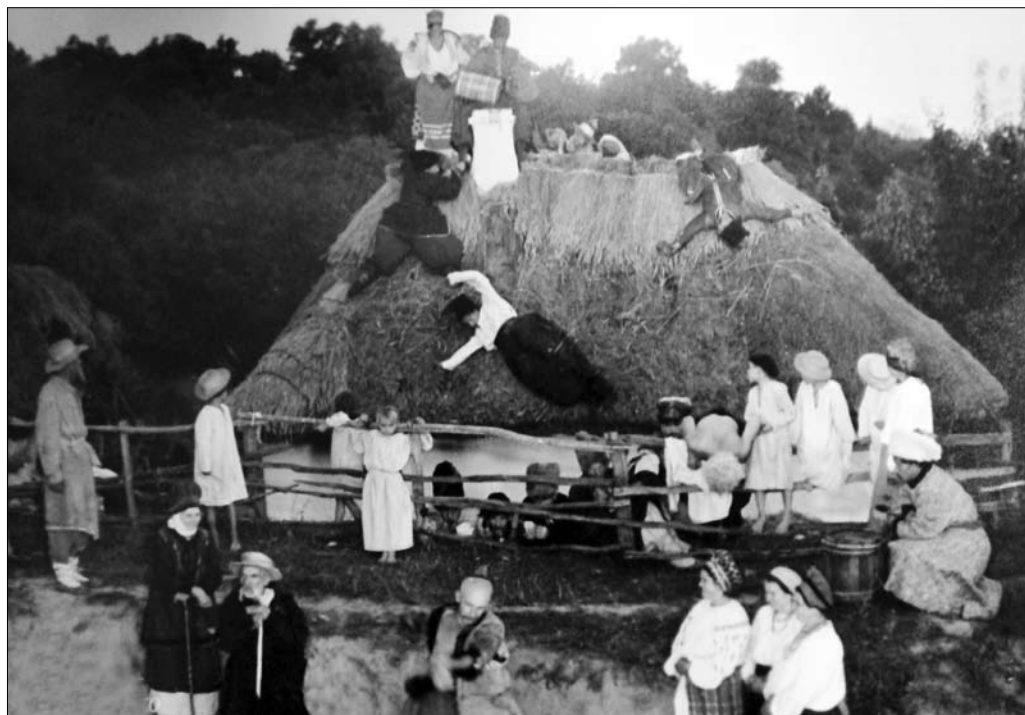

Актори В.Донська-Присяжнюк та А.Подубинський у фільмі «Наймичка». 1963 р.

Фольклорний ансамбль у фільмі «Тіні забутих предків».
1964 р. МНКХФ ім. Олександра Довженка

Кадр із фільму «Вечір на Івана Купала». 1968 р.

Кадр із фільму «Камінний хрест». 1964 р. МНКХФ ім. Олександра Довженка

**ПІСНЯ
ПРО
ДРУГА**
(з фільму «Вертикаль»)

Слова і музика
В. Висоцького
Продюсер А. КРИВОГОЛІВ

Товар, другар,
Підвони, не дурт,
Справжній друг і в війні,
Чи ні.
І чому зараз не обійшло,
На війні, і нем іриво, —
Камінь в серці твоя,
Висоцький!
Не лишай одного
Меня,
Відділі мене від тебе,
Меня,
Що вивело мене,
Що вивело мене.

І коли не зрозуміє
Мені сміх,
Меню, кращу розмову, —
І жаль.
А зустріч випадком — випадок,
Отримавши — і в жаль,
Що не дурт, не чарів,
Мені тоді!
І тільки не туди,
Меню,
І тільки і гора не зривав,
І тільки не туди.

А тільки не буркот,
Меню,
І коли який був, і коли
Меню,
І тільки не іди своєю дорогою,
Він ступав, то тримав,
Що в війні, був висоцький,
Висоцький!
На війні, тільки
висоцький.
І на війні, нім другим,
На війні, нім другим!

Пісня В.Висоцького з
фільму «Вертикаль».
1967 р.

Актори Л.Пир'єва, Ю.Копелян, В.Висоцький у фільмі
«Небезпечні гастролі». 1969 р.

Актори М.Кривонозько та О.Борисов у фільмі «За двома зайцями». 1971 р.

Актори І.Миколайчук і Ф.Стригун у фільмі «Пропала грамота». 1972 р.

Л.Єрьоміна (в центрі) у фільмі «Поцілунок Чаніти». 1974 р.

Кадр із фільму «Весь світ в очах твоїх». 1977 р.

Актор Я.Гаврилюк (у центрі) у фільмі «Дударики». 1980 р.

Ескіз картини «Два Івани». Художник Т.Лящук. 1987 р. Відділ архівних фондів
Національного центру Олександра Довженка. Інв. № 293

Актори В.Гронський, Б.Бенюк, Г.Ковганич у фільмі «Відьма». 1990 р.

Кадр із фільму «Вперед, за скарбами гетьмана!» Диригент – І.Стецюк. 1993 р.

Актори П.Лазова, Б.Ступка, Р.Недашківська у фільмі «Чингісхан». 2002 р.

Актори Т.Ганіна і В.Гришко під час репетиції до фільму «Запорожець за Дунаєм». 2006 р.

У Музеї-майстерні І.Кавалерідзе (зліва направо): С.Дудка, В.Філіпенко, І.Поляруш,
В.Шумейко, Л.Колодуб, Г.Кохан,
Г.Ляшенко, Р.Синько, А.Загайкевич, М.Денисенко

В.Кирейко, Ж.Колодуб, О.Колодуб, В.Гресь, С.Крутиков,
В.Бистряков, А.Бенкендорф, Б.Алексеевко, О.Спаринський, Л.Череватенко,
Є.Шерстобитов, М.Бурнос.
2008 р. Фото А.Селентія

У Будинку кіно. Сидять (зліва направо): В.Назаров, О.Литвинова, А.Муха, Ж.Колодуб. Стоять (зліва направо): О.Бійма, В.Гронський, Р.Балаєн, В.Храпачов, Є.Сивокін, Н.Марченкова, Г.Сасько, Ю.Зморевич, Ю.Шевченко, М.Каландьонюк, О.Мурагов. 2008 р. Фото С.Марченка

У Будинку композиторів. Перший ряд (зліва направо): Л.Расіна, В.Горпенко, І.Лебедкін, Л.Брюховецька, О.Фролов, О.Голінська, Т.Невінчана. Другий ряд (зліва направо): О.Бійма, Є.Станкович, Ю.Ллленко, І.Зубавіна, В.Шкурін. Третій ряд (зліва направо): А.Борсюк, Р.Кофман, С.Кругигов, І.Щербаків, С.Бедусенко, Г.Сасько.
2008 р. Фото А.Селенгія

У Будинку кіно (зліва направо): О.Бійма, Р.Балаян, В.Гронський, М.Каландьонов, В.Храпачов, В.Назаров.
2008 р. Фото С.Марченка

У Будинку композиторів. Сидять (зліва направо): Н.Рожко, Г.Фількевич, Л.Юріна, О.Шушик, Т.Золоєв.
Стоять: Д.Шуров, В.Яковенко, С.Маслобойщиків, О.Вікен, К.Шафоренко. 2008 р. Фото С.Марченка

У Будинку кіно. Сидять (зліва направо): Л.Тишковська, О.Муратов, М.Ілленко.
Стоять: А.Алекса́нъян (ліворуч), Т.Гаєвська. 2008 р. Фото С.Марченка

Я.Одрин (за фортепіано) з режисерами Творчого об'єднання художніх і документальних фільмів НТК України. Стоять (зліва направо): О.Рябокрис, Н.Калантарова, В.Калиниченко, І.Шатохіна, В.Качур, Л.Антоненко, А.Комська. 2007 р.

У Будинку композиторів. Сидять (зліва направо): О.Кохановський, О.Шевчук, О.Чорний. Стоять (зліва направо): О.Санін, М.Паперник, Р.Гриньків. 2008 р.
Фото С.Марченка

На Одеській кіностудії. Сидять (зліва направо): асистент режисера Т.Іванова, актриса О.Сумська, режисер Н.Ковальова. Стоять: композитор М.Безуглов (ліворуч), режисер І.Шевченко. 2008 р.

В.Бистряков і
А.Бенкендорф. 2008 р.

О.Лебедев,
Е.Емір, А.Сидоров.
Сімферополь, 2008 р.

Л.Дичко, Караєв,
В.Сильвестров,
В.Зубицький.
2008 р.
Фото А.Селентія

М.Скорик та
О.Муратов. 2008 р.

А.Муха,
Ю.Шевченко,
Ж.Колодуб.
2008 р.

Б.Алексенко,
Г.Кохан, О.Злотник.
2008 р.

Р.Балаян,
В.Храпачов, Є.Сивокінь.
2007 р.

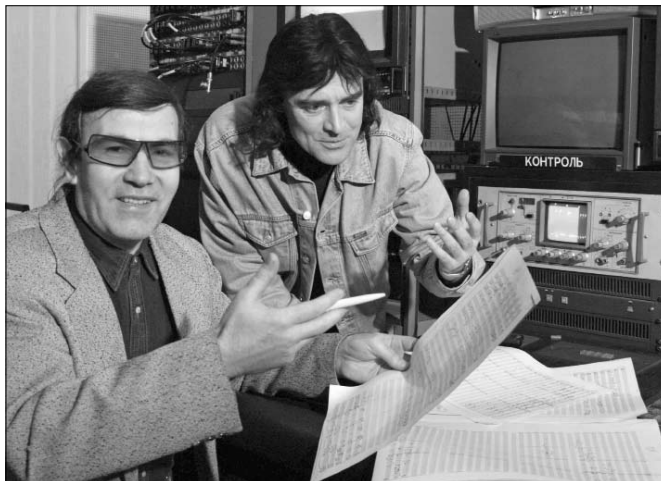

С.Дудка й І.Полярш.
2008 р.

О.Синько,
Л.Дичко, О.Костін.
2008 р.

С.Бедусенко та І.Халізов.
2008 р.

Р.Кофман і В.Горпенко.
2008 р.

М.Мащенко,
М.Чембержі, В.Сіренко
після завершення
роботи над фільмом
«Богдан-Зіновій
Хмельницький». 2008 р.

В.Губа та М.Ілленко.
2008 р.

М.Безуглов та
Є.Цисельський. Одеса,
2008 р.

Є.Зайцев,
Б.Недич, Т.Полянський.
2008 р.

В.Шумейко,
В.Філіпенко. 2008 р.

Gadyukiny –
П.Крахмальов,
І.Мельничук. 2008 р.

С.Косаренко, Г. Крупник,
М.Паперник (стоїть).
2008 р.

В.Приходько та
І.Стецюк.
2008 р.

Р.Гриньків та
О.Санін.
2008 р.

К.Шафоренко та
І.Забалуєв.
2008 р.

О.Байрак і
В.Тишлер.
2007 р.

О.Кохановський та
О.Чорний.
2008 р.

О.Щетинський,
Б.Кривопуст,
В.Матюхін.
2008 р.

С.Марченко, В.Губа,
А.Марченко під час
роботи над фільмом
«Страта». 2008 р.

В.Яковенко та
Д.Шуров.
2008 р.

О.Копейкін та
О.Сошальський.
2008 р.

В.Кріпак (праворуч)
та О.Туранський.
2008 р.

У фільмосховищі Національного центру Олександра Довженка (зліва направо):
І.Клименко – заступник генерального директора з архівно-наукової роботи,
П.Яровенко – начальник відділу архівних фондів, Н.Степанова – завідувачка
фільмотекою відділу контролю та зберігання кіновідеоматеріалів, В.Комісаренко –
провідний кінознавець відділу історії кіно та фільмографії. 2008 р.

У Музеї ім. О.Довженка (знизу вгору): голова Національної спілки кінематографістів України Б.Савченко, співробітники Національної кіностудії ім. Олександра Довженка – актор О.Колесник, звукорежисер Н.Домбругова, провідний редактор Р.Прокопенко. 2008 р.

Співробітники ЦДАМЛМ України. 2007 р.

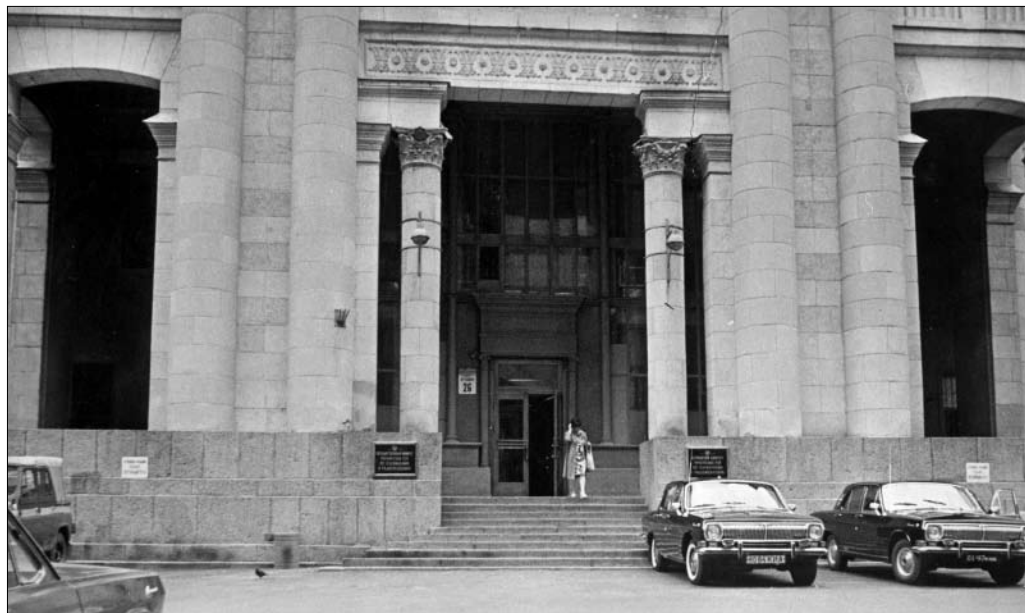

Співробітники ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України.

Сидять (зліва направо): І.Сікорська, О.Литвинова, Б.Фільц, А.Терещенко, В.Кузик.
 Стоять (зліва направо): М.Хай, О.Рутковський, Г.Скрипник – директор Інституту,
 С.Тримбач – завідувач відділу кінознавства, А.Калениченко – завідувач відділу
 музикознавства, Н.Черкасова – редактор кінопрокату Харківської
 держтелерадіокомпанії, Р.Росляк, А.Муха. 2008 р.

У Національній телекомпанії України. Співробітники відділу ТО відеозабезпечення
 кіновідеофондів і ретропрограм (зліва направо): В.Якимець – директор,
 І.Каранюк – старший редактор, Ю.Максимчук – завідувачка музею НТКУ,
 А.Сочивець – завідувачка сховища (стоїть). 2008 р.

Київ. Хрещатик, 26. Держтелерадіо України. 1970-ті рр.
З архіву музею НТК України

Національна телерадіокомпанія України

ТЫ ЛЮБОВЬ МОЯ

Дует из кинокартины „СУДЬБА МАРИНЫ“

ВИАЦКОГО
Кривинского Тетковской
История

The image shows a page of a musical score for the song "Ты любовь моя" (You are my love). The score is written for a vocal duo and piano accompaniment. It features several staves with musical notation, including treble and bass clefs, and various musical symbols like notes, rests, and dynamic markings. The lyrics are written below the vocal staves.

ОАИ
ОА, не лю - бишь ты ме - ня, не лю - бишь. Чем же я не
люблю те - бя, ска - жи? Ты лю - бовь мо - я, ты ме - ня - глэд - ва -

ДОДАТКИ

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Академія музичної еліти України. Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського. – К., 2004.

Аннотированный каталог Госфильмофонда России: Советские художественные фильмы. – Т.1: Немые фильмы (1918–1935). – М., 1961; Т.2: 1930–1957. – М., 1961; Т.4: 1958–1963. – М., 1968; Т.5: 1964–1965. – М., 1979.

Анотований каталог кіно- і відеофільмів: 1996–1997. – К., 1999.

Анотований каталог фільмів, вироблених на Одеській кіностудії художніх фільмів та на інших студіях і творчих об'єднаннях в Одесі у 1917–2004 рр. / Авт.-упор. *Вадим Костроменко, Євгенія Рудих*. Наук. ред. *С.Тримбач*. – Одеса, 2004.

Архимович Л., Карішева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики: В 2 т. – К., 1964.

Барыкин Е.М. и др. Актеры советского кино: Справочник. – М., 1995.

Батагова Т. Композиторы Осетии. – Владикавказ, 2000.

Безклубенко С. Українське кіно: Начерк історії. – К., 2001.

Берест Б. Історія українського кіна. – Нью-Йорк, 1962.

Білокопитов О. Композитори Радянської України. – Харків, 1934.

Броховецька Л. Випробування творчості: Молоді режисери українського кіно. – К., 1985.

Броховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 90-х. – К., 2003.

Великий кинемо: Каталог сохранившихся игровых фильмов России. – М., 2002.

Видатні діячі України минулих літ. – К., 2001.

Вишневский В. 25 лет советского кино в хронологических датах. – М., 1945.

Всемирный биографический энциклопедический словарь. – М., 1998.

Все обо всех. – Т.1–10. – М., 1997.

Гавриленко С., Гавриленко Е. Полтава кинематографическая. – К., 1999.

Гайдабура В. Театр, захований в архівах. – К., 1998.

Госейко Любомир. Історія українського кінематографа. – К., 2005.

Дубенко С.В. Тарас Шевченко у кіномистецтві. – К., 1983.

Еврейские кинематографисты в Украине: 1917–1945. – К., 2004.

Енциклопедія українознавства: В 10 т. / Гол. ред. *В.Кубійович*. – К., 1955–1984; перевид. – Львів, 2003.

Энциклопедический музыкальный словарь / Авт.-сост. *Б.Штейнпресс, И.Ямпольский*. – М., 1966.

Жінки України: Біографічний енциклопедичний словник. – К., 2001.

Жукова А., Журов Г. Кинематографическая жизнь столицы советской Украины. – К., 1983.

- Жукова А.Є., Журов Г.В.* Українське радянське кіномистецтво: 1930–1941. – К., 1959.
- Журавлев Д.* Композиторы советской Белоруссии. – Минск, 1966.
- Журов Г.В.* З минулого кіно на Україні. – К., 1959.
- Журов Г.В.* Київська кіностудія ім. О.П.Довженка. – К., 1962.
- Землянухин С., Сегіда М.* Домашня синематека: Отечественное кино. 1918–1996: Каталог игровых фильмов СССР. – М., 1996.
- Зінч С.Г., Капельгородська Н.М.* Знято в Одесі. – Одеса, 1969.
- Іван Карабиць. Список творів. – К., 2006.
- Історія української музики: В 6-ти т. – Т.4. – К., 1992; Т.5. – К., 2004.
- Капельгородська Н., Глуценко Є., Синько О.* Кіномистецтво України в біографіях: Кінодовідник. – К., 2004.
- Капельгородська Н.* Ренесанс вітчизняного кіно: Нотатки сучасниці. – К., 2002.
- Капельгородська Н.* Сучасний дитячий фільм. – К., 1965.
- Каталог Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість». – К., 1997–2002.
- Каталог Международного кинофестиваля анимационных фильмов. – М., 2002.
- Каталог художественных фильмов Киевской ордена Ленина киностудии им. О.П.Довженко. – К., 1984.
- Каталог художніх фільмів, внесених до Державного реєстру кіно- і відеофільмів. – К., 1997.
- Кинематографическая жизнь столицы Советской Украины. – К., 1983.
- Кинематография Украины в одиннадцатой пятилетке (1981–1985): V съезд кинематографистов Украины. – К., 1986.
- Кіно-відео 1996–1997 в Україні. – К., 1997.
- Кіно-відео України. 1966–1997: Анотований каталог кіно- і відеофільмів України / Упоряд. *О.Конюх*. – К., 1999.
- Кинолетопись: Аннотированный каталог киножурналов и документальных фильмов украинских студий (1923–1941). – К., 1969.
- Кинолетопись: Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза. 1941–1945 гг. – К., 1975.
- Кинолетопись: Украинская ССР за 60 героических лет: 1917–1977. – К., 1977.
- Кінолітопис: Анотований каталог кіножурналів, документальних фільмів, кіно- і телесюжетів (1956–1965) / Упоряд. *Л.Б.Пількевич* та ін.; ред. *Н.М.Слончак, В.С.Шульга*. – К., 2003.
- Кинословарь: В 2 т. – Т.1–2. – М., 1966–1970.
- Кинословарь: В 3 т. – СПб., 2001.
- Кіно – школі: Анотований каталог художніх і мультиплікаційних фільмів для дітей з методичними порадами / Авт. вст. ст. і упоряд. *Л.В.Чашко*. – К., 1969.
- Кино: Энциклопедический словарь. – М., 1987.
- Кой кой е в българската култура: Композитори / Сост. *Г.Краев*. – София, 1997.

- Композитори Буковини: Довідник / Уклад. *А.В.Плишка*. – Чернівці, 2006.
- Композитори Волині: Довідник / Упоряд. *М.Стефанишин, Л.Максименко*. – Луцьк, 2000.
- Композиторы Молдавской ССР. – М., 1960.
- Композитори світу в їх зв'язках з Україною: Довідник / Авт.-упоряд. *А.І.Муха*. – К., 2000.
- Композиторы Советской Украины. – К., 1951.
- Корнієнко І.* Кіно і роки. Від німого до панорамного. – К., 1964.
- Корнієнко І.С.* Півстоліття українського радянського кіно. – К., 1970.
- Короткий словник діячів української музичної культури / Упоряд. *Водяний Б., Олексин Г., Ціж М.* – Тернопіль, 1992.
- Косач Ю.А.* Український телевізійний фільм. – К., 1976.
- Краснящих А., Беляев К.* 1000 псевдонимов. – Харків, 2002.
- Крижанівський Б.М.* Мальоване кіно України. – К., 1968.
- Кто есть кто в мире. – М., 2004.
- Кто писал о музыке: Словарь / Сост. *Г.Бернандт, И.Ямпольский*. – Т.1. – М., 1971; Т.2. – М., 1974; Т.3. – М., 1979; Т.4 (сост. те же и *Т.Киселева*). – М., 1989.
- Кузик В.* Українська радянська лірична пісня. – К., 1980.
- Лисенко Іван.* Словник співаків України. – К., 1997.
- Лисько З.* Матеріали до бібліографії та історії української музики. – Мюнхен, 1947–1961.
- Мазепа Л., Мазепа Т.* Шлях до музичної академії у Львові: У 2 т. – Львів, 2003.
- Малиновский А.* Кино в Одессе. – Одесса, 2000.
- Марголит Евгений, Шмыров Вячеслав.* (изъятое кино): Каталог советских игровых картин, не выпущенных во всесоюзный прокат (1924–1953). – М., 1995.
- Мыславский В.Н.* Харьков и кино: Фильмо-биографический справочник. – Харьков, 2004.
- Мистецтво України: Біографічний довідник / Упор. *А.Кудрицький, М.Лабінський*; за ред. *А.Кудрицького*. – К., 1997.
- Митці України: Словник-довідник/ За ред. *А.Кудрицького*. – К., 1992.
- Музыка: Большой энциклопедический словарь/ Гл. ред. *Ю.В.Келдыш*. М., 1998.
- Музыкальная энциклопедия: В 6 т./ Гл. ред. *Ю.В.Келдыш*. – М., 1973–1982.
- Музична література УРСР. 1917–1965: Бібліографічний довідник. – Харків, 1966.
- Музична Харківщина. – Харків, 1992.
- Муха А.* Композитори України та української діаспори: Довідник. – К., 2004.
- Національна кіностудія художніх фільмів імені Олександра Довженка: Анований каталог фільмів. 1928–1998 / Авт.-упор. *Раїса Прокопенко*. – К., 1998.
- Одесская консерватория: забытые имена, новые страницы. – Одесса, 1994.
- Одесская студия художественных фильмов: Каталог. – К., 1984.

Одеській державній музичній академії ім. А.В.Нежданової – 90! – Одеса, 2003.
Очерки истории советского кино: 1917–1956. – Т.1–3. – М., 1956–1961.

Проблеми теорії ментальності / Відп. ред. *М.В.Попович*. – К., 2006.
Поетичне кіно: Заборонена школа. – К., 2001.

Режисери і фільми. – К., 1969.

Рок-музыка в СССР: Опыт популярной энциклопедии / Сост. *А.К.Троицкий*. – М., 1990.

Роміцин А.А. Українське радянське кіномистецтво 1941–1954. – К., 1959.

Русские композиторы: История отечественной музыки в биографиях ее творцов. – Свердловск, 2001.

Рутковський О.Г. Український словник-довідник екранних медіа. – К., 2007.

Серебренникова (Турейська) Людмила. Розквіт українського німого кіно. – К., 1992.

Серебренникова (Турейська) Людмила. Хрестоматія українського німого кіно (відео). – К., 1991.

Симоненко В. Українська енциклопедія джазу. – К., 2004.

Советские композиторы / Сост. *Г.Бернадт, А.Должанский*. – М., 1957.

Советские композиторы и музыковеды. – Т.1 / Сост. *Г.Бернадт, И.Ямпольский*. – М., 1978; Т. 2 / Сост. *Л.Григорьев, Я.Платек*. – М., 1981; Т.3. – М., 1989.

Советские художественные фильмы: Аннотированный каталог: В 3 т. – Т.1: 1918–1935. – М., 1961; Т. 2: 1958–1963. – М., 1968; Т. 3: 1964–1965. – М., 1979.

Советские художественные фильмы: Аннотированный каталог Госфильмофонда России: 1966–1967. – М., 1995; 1968–1969. – М., 1995; 1970–1971. – М., 1996; 1972–1973. – М., 1996; 1974–1975. – М., 1997; 1976–1977. – М., 1997; 1978–1979. – М., 1998; 1980–1981. – М., 1998; 1982–1983. – М., 1999; 1984–1985. – М., 2001; 1986–1987. – М., 2003.

Союз композиторов Украины: Справочник / Сост. *А.Муха*. – К., 1978; К., 1984 (доп.).

Спілка кінематографістів України: Довідник. – К., 1985.

Спілка композиторів України / Упор. *А.Муха, Н.Сидоренко*. – К., 1968; К., 1973 (доп.).

Столярчук Б. Митці Рівненщини: Енциклопедичний довідник. – Рівне, 1997.

Сторінки історії Львівської державної музичної академії ім. М.В.Лисенка. – Львів, 2003.

100 фільмів українського кіно. – К., 1996.

Сучасні композитори України: Довідник / Кер. проекту *К.Цепколенко*, ред.-упор. *О.Перепелиця, Ю.Семенов*. – Вип.1. – Одеса, 2002.

Телебачення і радіо в Україні. Професіонали (2000): Довідник. – К., 2001.

Телевизионные художественные фильмы, созданные на киностудиях по заказу Гостелерадио СССР. – Т.1: Аннотированный каталог; Т.2: Указатели. – М., 1999.

Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. – К., 1999.

37-й Київський Міжнародний кінофестиваль «Молодість». 20–28 жовтня 2007 р. – К., 2007.

Україна. Друга світова війна: Кінолітопис. Анотований каталог кіножурналів, документальних фільмів, кіносюжетів, спецвипусків (1936–1945): Довідник / Упоряд. *Т.Смельянова*, ред. *Л.Васько*. – К., 2005.

Українська музична спадщина: Статті, матеріали, документи. – Вип.1. – К., 1989.

Українська радянська енциклопедія: В 12 т. – К., 1974–1985.

Українське мистецтво: Бібліографічний довідник. – К., 1997.

Український музичний архів: Документи і матеріали з історії української музичної культури. – Вип.1. – К., 1995; Вип.2. – К., 1999; Вип.3. – К., 2003.

Український радянський енциклопедичний словник. – Т.1–3. – К., 1986–1987.

Українські композитори: Бібліографічний довідник / Упор. *М.Дитиняк*. – Едмонтон, Альберта (Канада), 1986.

УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. – К., 2006.

Фількевич Г. Співдружність муз: Театр–музика–кіно. – К., 2005.

Фількевич Г.М. Музика в українських художніх фільмах (канд. дис., рук). – К., 1971.

Фількевич М.О. Довженківці. – К., 2006.

Фильмы Киевской ордена Ленина киностудии имени А.П.Довженко. 1928–1978. – К., 1979.

Фильмы России. Игровое кино: 1995–2000 / Сост. *Мирослава Сегіда, Сергей Землянухин*. – М., 2001.

Фильмы-спектакли: Аннотированный каталог. – М., 2002.

Фільми України. 1992–1996: Анотований каталог / Упоряд. *Є.Н.Махтіна*. – К., 1996.

Фільми України. 2001–2004: Анотований каталог / Керівн. проекту *М.Донець, І.Клименко*. Упоряд. *О.Конюх*. – К., 2005.

Харківський інститут мистецтв ім. І.П.Котляревського. – Харків, 1992.

Хто є хто в українських мас-медіа. – К., 1997.

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник. – Вип.1. – К., 2003; Вип.2. – К., 2005.

Шевченківський словник: У 2 т. – Т.1. – К., 1976; Т.2. – К., 1977.

Шевченківські лауреати: 1962–2001: Енциклопедичний довідник / Авт.-упоряд. *М.Г.Лабінський*. – К., 2001.

Шевченко і музика: Нотографічні та бібліографічні матеріали (1861–1961) / Склала *А.Каспер*. – К., 1964.

Шимон А. Страницы биографии украинского кино. – К., 1974.

Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. – К., 1964.

Шутик О.Б. Мистецтво мультіплікації. – К., 1982.

Шутик О.Б. Фільми для дітей і підлітків. – К., 1987.

Янакиев Александър. Българско кино: Личности. Филми: Енциклопедия. – София, 2000.

Canadian Composers Biographies. – Montreal, 1964.

Kino. – Riga, 1980.

Sonevytskyi I., Palidvor-Sonevytska N. Dictionary of Ukrainian composers. – New York, 1993; L'viv, 1997 (reprint).

ПОКАЖЧИК ФІЛЬМІВ

А

- «Абітурієнтка»
«Аве, Маріє!»
«Аврора»
«Автопортрет невідомого»
«Агентство "Люди в білому"»
«Адреса вашого дому»
«Аероград»
«А життя продовжується»
«Ай лав ю, Петровичу!»
«Акваланги на дні»
«...А кулька летить»
«Алегро з вогнем»
«Алмазна стежка»
«Алтунін приймає рішення»
«А людина грає на трубі»
«Американ бой»
«Ангел із Орлі»
«Ангел-охоронець»
«Андрієш»
«Анекдотиада, або Історія Одеси в анекдотах»
«Анетта»
«Анна»
«Анна і Командор»
«Анничка»
«Арсенал» (1929, відновлення – 1972)
«Артем»
«Артист із Коханівки»
«Ар-хі-ме-ди!»
«Астролог»
«Атентат. Осіннє вбивство в Мюнхені»
«А тепер суди...»
«Ати-бати, йшли солдати...»
«Атлантида»
«Афганець»
«Афганець-2»
- Майборода П.
Скімов О.
Тишлер В.
Храпачов В.
Козін А.
Буєвський Б.
Кабалевський Д.
Щелковський Ю.
Кантюков І.
Фаттах А.
Власов В.
Хагагортян Е.
Градський О.
Зубцов С.
Геворгян А., Геворгян Є.
Злотник О.
Сошальський О.
Зайцев С.
Тирцеу Г., Шамо І.
Штейнберг Е.
Красотов О.
Гаспарян Дж.
Буєвський Б.
Гомоляка В.
Белза І., Овчинников В. (відновлення)
Мнацаканян О.
Сандлер О.
Мінков М.
Ешпай А.
Гронський В.
Білаш О.
Дмитрієв Г.
Дунаєвський М.
Ківа О.
Ківа О.

Б

- «Бабин Яр»
«Багата наречена»
«Багаття в лісі»
«Багряні береги»
«Балаган»
«Балада про мужність»
«Банкірші»
«Бачу ціль»
«Бджоли і люди»
«Бездоглядний мільйон»
«Без нашійника»
«Без особливих прикмет»
«Без року тиждень»
«Без сина не приходь!»
«Безталанна»
«Берег (з циклу "Любов – це...")»
«Берег його життя»
«Берег надії»
«Бережіть жінок!»
«Березова бувальщина»
«Беремо все на себе»
«Битви сонечок»
«Бич Божий»
- Табачник Я.
Дунаєвський І.
Корчмарьов К.
Губа В.
Поклад І.
Драго І.
Зайцев С.
Станкович Є.
Зубцов С.
Власов В.
Юдахіна О.
Зайцев С.
Карабиць І.
Сумароков В.
Рождественський В.
Фірсов С.
Фрід Г.
Губа В.
Антонов Ю.
Ключарьов І.
Бойко М.
Назаров В.
Назаров В.

«Бій на перехресті»
«Біла тінь»
«Біле коло»
«Білий башлик»
«Білий вибух»
«Білий метелик ...Чорний метелик»
«Білий пудель»
«Білий танець»
«Білі хмари»
«Біля моря, де ми грали»
«Біс у ребро»
«Благі наміри»
«Блакитна троянда»
«Блакитний патруль»
«Близькі і далекі»
«Близькі люди»
«Блукаючі зірки»
«"Богатырь" іде в Марто»
«Богдан-Зіновій Хмельницький»
«Богдан Хмельницький»
«Бог печалі та радості»
«Богун і партнери»
«Бойовий кінозбірник № 9»
«Бойовий кінозбірник № 11»
«Боксери»
«Болеро, або Провінційна мелодрама»
«Бомж»
«Бравий солдат Гашек»
«Браві хлопці»
«Браво-бравушки»
«Браво, Одеса!»
«Брате, знайди брата!»
«Братство»
«Будемо жити»
«Будемо чекати, повертайся!»
«Будинок з видом на місто»
«Будні карного розшуку»
«Будьонниші»
«Будьте напоготові, Ваша високосте!»
«Будь-що-будь!»
«Буйна»
«Бумбараш»
«Бунтівний "Оріон"»
«Бур'ян»
«Бути братом»
«Бухта "Олени"»
«Бухта смерті»

Зубков В., Кантюков І.
Каретников М.
Буевський Б.
Губа В.
Губайдуліна С.
Закіров І.
Муравльов О.
Кантюков І.
Сильвестров В.
Пожлаков С.
Дмитрієв Г.
Костін О.
Щедрін Р.
Геворгян Є.
Саєнко Ю.
Назаров В.
Журбін О.
Мейтус Ю.
Чембержі М.
Потоцький С.
Васєнков В.
Небєсний І., Пілєтиков С.
Мейтус Ю., Потоцький С., Столляр Я.,
Штогарєнко А.
Клєбанов Д.
Кац С.
Чекасін В.
Гримальський С.
Стецюк І.
Крилатов Є.
Бистряков В.
Безуглов М.
Дога Є.
Гронський В.
Милєнко І.
Храпачов В.
Власов В.
Табачников М.
Толстяков П.
Кармінський М.
Кантюков І.
Шнітке А.
Дашкевич В.
Буевський Б.
Білаш О.
Шамо Ю.
Шамо І.
Тищенко О.

В

«Важка вода»
«Важкий колос»
«Важкі поверхи»
«Важко бути богом»
«Валєрка, Ремка плєс...»
«В Альдебаран, в Альдебаран!»
«Ван Гог не винєн»
«Вантаж без маркування»
«Варчина земля»
«Василіна Прекрасна»
«Вбивство в Саншайн Менор»
«Вбивство у зимовій Ялті»
«Вбити Шакала»
«В далеку путь»
«Вєлика Васильківська, 8-Д»

Афанасєв Л.
Білаш О.
Муравльов О.
Фрітц Ю.
Лівшиць М.
Шустов С.
Шуров Д.
Ківа О.
Сидєльников М.
Попов М.
Дога Є.
Гримальський С.
Щєлковський Ю
Панов І.
Крисько В.

«Велика гра»
«Велика подорож»
«Велика різниця»
«Велике життя»
«Великий клопіт через маленького хлопчика»
«Версія»
«Вертикаль»
«Вершники» (1939)
«Вершники» (1972)
«Весела змова»
«Весела хата»
«Веселенька поїздка»
«Веселі Жабокричі»
«Веселка»
«Весілля»
«Весілля Барбі»
«Весільний подарунок»
«Весільні дзвони»
«Весна 29-го»
«Весна надії нашої»
«Весна на Зарічній вулиці»
«Веснянка (“Кривий танець”）」
«Весь світ в очах твоїх»
«Вечір на Івана Купала»
«Вечірня казка»
«Вечори на хуторі біля Диканьки»
«Вечори на хуторі поблизу Диканьки»
«Вечорниці»
«Вибачай!»
«Вигідний контракт»
«Викидень»
«Викрадення Європи»
«Викуп»
«Винищувачі»
«Випадкова адреса»
«Випадок із слідчої практики»
«Випадок з газетної практики»
«Випадок у готелі»
«Випереджаюча вітер»
«Ви Петька не бачили?»
«Виправленому вірити»
«Вир»
«Високий перевал»
«Висота № 5»
«Вишивальниця в сутінках»
«Вишневі ночі»
«Вища істина бомбіста Олексія»
«Вище за Радугу»
«Від Бугу до Вісли»
«Відвага»
«Відвідування»
«Від і до»
«Відлуння»
«Відлюдько»
«Відповідати буду я»
«Відповідати за все»
«Відпустка, що не відбулася»
«Від снігу до снігу»
«Відьма»
«Візит у Ковалівку»
«Візьми мене з собою»
«Війна. На Західному напрямку»
«Військова тасмниця»
«Вікно навпроти»

Коляда М.
Богущ В.
Сошальський О.
Богословський М.
Губа В.
Каретников М.
Губайдуліна С.
Потоцький С.
Карамишев Б.
Свечников А.
Назаров В.
Шварц І.
Буевський Б.
Рожественський В.
Іванович С.
Михайлюта О.
Меєрович М.
Табачников М.
Шостакович Д.
Птичкін Є.
Мокроусов Б.
Толстяков П.
Поклад І.
Грабовський Л.
Цисельський Е.
Меладзе К.
Бистряков В.
Скорик М.
Тарівердів М.
Фрейдлін Я.
Голубець В., Черкасов Г.
Гінтаре
Назаров В.
Богословський М.
Зубцов Є.
Зів М.
Злотник О., Лашук В.
Дергунов Є.
Щуровський Ю.
Кажлаєв М.
Ешпай А.
Білаш О.
Скорик М.
Белза І., Віленський І.
Кузнецов Ю.
Назаров В.
Кладницький В.
Чернавський Ю.
Шамо І.
Власов В., Степанов Л.
Крисько В.
Гладков Геннадій
Крисько В.
Губа В.
Попов М.
Філіпенко В.
Скорик М.
Зацепін О.
Гронський В.
Майборода П.
Бабушкін В.
Станкович Є.
Раухвергер М.
Біберган В.

«Вілла розбрату, або Танок сонячного затемнення»
 «Вінчання зі смертю»
 «Віра, Надія, Любов»
 «Вірний Руслан»
 «Вірність»
 «Вісім люблячих жінок»
 «Вісімнадцятирічні»
 «Вітер зі Сходу»
 «Вітер сміття»
 «Вітчим»
 «Віщує перемогу»
 «Вклонися до землі»
 «В місто прийшла біда»
 «Вовчиця»
 «Вогнений міст»
 «Вогнище безсмертя»
 «Вогні над берегами»
 «Вогонь»
 «Водив поїзди машиніст»
 «Водій для Віри»
 «В одне єдине життя»
 «Воєнно-польовий роман»
 «Володьчине життя»
 «Володя великий, Володя малий»
 «Вона сказала "так"!»
 «Ворожка»
 «Вперед, гвардійці!»
 «Вперед, за скарбами гетьмана!»
 «Все включено»
 «Все минає»
 «Все починається з любові»
 «В степах України»
 «Всюди є небо»
 «Втеча з в'язниці»
 «Втеча з палацу»
 «В тій царині небес...»
 «Вторгнення»
 «Втрачений рай»
 «Вулицями комод водили»
 «Вулиця молодості»
 «Вулиця тринадцяти тополь»
 «В'язень замку Іф»
 «В'язні Бомона»

Тишлер В.
 Храпачов В.
 Хренников Т.
 Бистряков В.
 Карамішев Б.
 Щелковський Ю.
 Злотник О.
 Попов Г.
 Расіна Л.
 Поклад І.
 Храпачов В.
 Губа В.
 Губа В.
 Зайцев С.
 Соковнін Л.
 Хачатурян А.
 Лятошинський Б.
 Буєвський Б.
 Ешпай А.
 Артем'єв Е.
 Градський О., Семенов О.
 Кантюков І., Тодоровський П.
 Губа В.
 Храпачов В.
 Назаров В.
 Безуглов М.
 Кармінський М.
 Стецюк І.
 Зайцев С.
 Гронський В.
 Назаров В.
 Мейтус Ю.
 Губа В.
 Катаєв І.
 Кармінський М.
 Рєпников Ю.
 Зубков В.
 Мужчилов В.
 Лебедев В.
 Бакалов Л.
 Карабиць І.
 Градський О.
 Грабовський Л.

Г

«Гадюка»
 «Гамбринус»
 «Геллі і Нок»
 «Генеральна репетиція» (1931)
 «Генеральна репетиція» (1988)
 «Генко, брате мій!»
 «Гетьманські клейноди»
 «Геть сором!»
 «Гірська квітка ("Едельвейс")»
 «Гладіатор за наймом»
 «Говерла (з циклу "Любов – це...")»
 «Годинник»
 «Голий»
 «Головне – встигнути»
 «Головний проспект»
 «Голод-33»
 «Голос пам'яті»
 «Голос трави»
 «Голуба стріла»

Жуковський Г.
 Безверхній М.
 Гронський В.
 Віленський І.
 Дмитрієв Г.
 Алабін О., Швець С.
 Губа В.
 Назаров В.
 Клебанов Д.
 Голощокін Д.
 Афанасьєв О.
 Корндорф М.
 Назаров В.
 Назаров В.
 Клебанов Д.
 Каландьонок М., Пацукевич В.
 Дмитрієв Г.
 Губа В.
 Кирпань В., Фрадкін М.

«Голубе і зелене»
«Голубі блискавки»
«Голубі дороги»
«Гольфстрім»
«Гонки по вертикалі»
«Гори димлять»
«Гори, моя зоре»
«Господи, прости нас, грішних!»
«Господня риба»
«Гостра могила»
«Гра всерйоз»
«Градус чорного Місяця»
«Грачі»
«Григорій Сковорода»
«Грізні ночі»
«Гріх»
«Грішник»
«Грішниця в масці»
«Гроза над полями»
«Гроза над Руссю»
«Гроші для дочки»
«Гу-га!»
«Гуси-лебеді летять»

Хагагортян Е.
Афанасьєв Л.
Гомоляка В., Цегляр Я.
Щуровський Ю.
Дога Є.
Ківа О.
Шамо І.
Серкебаєв А.
Кантюков І.
Мейтус Ю.
Стецюк І.
Храпачов В.
Сильвестров В.
Лятошинський Б.
Щуровський Ю.
Гронський В.
Ківа О.
Стецюк І.
Майборода П.
Волков К.
Стецюк І.
Власов В.
Скорик М.

Д

«Дайте нам чоловіків!»
«Далеке й близьке»
«Далекий голос зозулі»
«Далеко від Батьківщини»
«Далі польоту стріли»
«Дама з папугою»
«Данило – князь Галицький»
«Д'Артаньян і три мушкетери»
«Дарунок долі»
«Дафніс і Хлоя»
«Дачна поїздка сержанта Цибулі»
«Два в одному»
«Два гусари»
«Два дні (“Батько і син”）」
«Два дні з життя школи»
«Два дні на початку грудня»
«Два місяці, три сонця»
«Два патрони на мамонта»
«Два роки над прірвою»
«Два Федори»
«Дві версії одного зіткнення»
«Дві жінки»
«Дві сім'ї»
«Дві смерті»
«Дві Юлії»
«Двобій»
«Двое під однією парасолькою»
«Двое у пісках»
«Де ви, лицарі?»
«Дев'ята рота»
«Дев'ять життів Нестора Махна»
«Дежа-в'ю»
«Дезертир»
«Декілька любовних історій»
«День ангела»
«День кохання»
«День народження»
«День народження Буржуя»
«День народження Буржуя-2»
«День перший, день останній»

Шаїнський В.
Майборода П.
Дога Є.
Шамо І.
Ківа О.
Храпачов В.
Губа В.
Дунаєвський М.
Фрейдлін Я.
Каллош Ш.
Карабиць І.
Сильвестров В.
Храпачов В.
Лятошинський Б.
Щелковський Ю.
Паулс Р.
Храпачов В.
Корчагін В.
Жуковський Г.
Мейтус Ю.
Вігнер І., Грива О.
Белза І.
Рождественський В.
Ключарьов І.
Стецюк І.
Геворгян А., Геворгян Є.
Шварц І.
Рябов В.
Поклад І.
Євгенідзе Д.
Крахмальов П., Мельничук І.
Дебські К.
Кладницький В.
Каллош Ш.
Губайдуліна С.
Голубець В., Черкасов Г.
Злотник О.
Атовмян Д.
Атовмян Д.
Найссоо У.

- «Депутатська година»
 «Десь є син»
 «Десятий крок»
 «Десять негрят»
 «Де ти, Багіро?»
 «Де ти був, Одиссей?»
 «Де 0-42?»
 «Джокер» (1991)
 «Джокер» (2004)
 «Дивак-людина»
 «Дивитися в очі»
 «Дивна відпустка»
 «Дивне Різдво»
 «Диво»
 «Дивовижна знахідка, або Звичайнісінькі чудеса»
 «Дивовижний сад»
 «Дика любов»
 «Дикий пляж»
 «Дикий табун»
 «Димка»
 «Дипломати мимоволі»
 «Директор»
 «Дитина»
 «Дитина на листопад»
 «Диявол із Орлі»
 «Діалог з продовженням»
 «Дібрівка»
 «Діви ночі»
 «Дівчина з маяка»
 «Дівчина і море»
 «Дівчисько з буксира»
 «Дід лівого крайнього»
 «Дій за обставинами»
 «Дім батька твого»
 «Дім з мезоніном»
 «Дімка – велогонщик»
 «Дімка розсердився»
 «Дім-фантом у придане»
 «Діти сонця»
 «Для домашнього вогнища»
 «Дмитро Горицвіт»
 «Дні льотні»
 «Дні Надії»
 «Дніпровський вітер»
 «Довга дорога в короткий день»
 «Довга пам'ять»
 «Довге відлуння»
 «Довгий шлях у лабіринті»
 «Довгі дні, короткі тижні»
 «Довгі проводи»
 «Довіра»
 «Доглядальниця»
 «Доки не випав сніг»
 «Долина синіх скель»
 «Доля барабанщика»
 «Доля Марини»
 «Донечко моя»
 «До останньої хвилини»
 «Допінг для ангелів»
 «Дорога в парадиз»
 «Дорога в пекло»
 «Дорога на Січ»
 «Дорога нікуди»
 «Дорога через руїни»
- Фрейдлін Я.
 Табачников М.
 Буевський Б.
 Корндорф М.
 Баневич С.
 Шварц І.
 Зубцов Є.
 Дергачов А.
 Круценко С.
 Зубцов Є.
 Зубцов Є.
 Бистряков В.
 Косаренко С.
 Одрин Я.
 Банщиков Г.
 Крейн О.
 Каллош ІІІ.
 Храпачов В.
 Мужчиль В.
 Корнілевич І.
 Майборода П.
 Шишов І.
 Філіпенко В.
 Дунаєвський М.
 Сошальський О.
 Геворгян А.
 Лазарев Є.
 Рожко Н.
 Свечников А.
 Цегляр Я.
 Буцко Ю.
 Губа В.
 Власов В.
 Яворик О.
 Муравльов О.
 Лапинський Я.
 Шевченко В.
 Дога Є.
 Соковнін Л.
 Шумейко В.
 Майборода П.
 Зубцов Є.
 Крипак В.
 Білаш О.
 Майборода Г.
 Буцко Ю.
 Поклад І.
 Ешпай А.
 Ківа О.
 Каравайчук О.
 Зубцов Є.
 Батурин А.
 Зубков В., Крилатов Є.
 Майборода П.
 Шамо І.
 Жуковський Г.
 Лебедкін І.
 Білаш О., Кладницький В.
 Ківа О.
 Заливалов О.
 Карабиць І.
 Ківа О.
 Неболюбова Б.
 Расіна Л.

«Дорогою ціною»
«До світла!»
«Дочка моряка»
«Дочка партизана»
«Дочка Стратіона»
«Дощ у чужому місті»
«Дрібний дощ»
«Дрібниці життя»
«Друге дихання»
«Друге народження»
«Друге “Я”»
«Друзі-товариші»
«Дударики»
«Дума про Британку»
«Дума про Ковпака»
«Дума про любов»
«Дурдом»
«Дух землі»
«Душа з призначенням прекрасним...»
«Дякую тобі за все»
«Дякую тобі за все-2»
«12 копійок»
«12 стільців»

«Еквілібрист»
«Екіпаж машини бойової»
«Експеримент доктора Абста»
«Екстрасенс»
«Ескадра повертає на захід»
«Ескадрилья № 5»
«Ескадрон»
«Ефект присутності»
«Ефект Ромашкіна»

«Європейський конвой»
«Єгипетський гусак»
«Єлисейські поля»
«Єралашний рейс»
«Є такий хлопець»

«Жага екстриму»
«Женихи»
«Женці»
«Женька-Мушкетер»
«Жива вода»
«Жив-був Шишлов»
«Житіє святих сестер»
«Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо»
«Життя, як цирк»
«Жінка для всіх»
«Жінки жартують серйозно»
«Жіноча інтуїція»
«Жіноча інтуїція-2»
«Жіноча робота з ризиком для життя»
«Жіночі радощі та печалі»
«Жіночі сльози»
«Жменяки»
«Жодного дня без пригод»

Шварц Л.
Гомоляка В.
Мілотін Ю.
Козицький П.
Каретников М.
Тарівєрдієв М.
Садомська А.
Храпачов В.
Маркелов Л.
Зубков В., Пахмутова О.
Назаров В.
Домінчен К.
Поклад І.
Майборода П.
Губаренко В., Шамо І.
Колодуб Л.
Назаров В.
Зайцев С.
Старицький М.
Крахмалов П., Мельничук І.
Крахмалов П., Мельничук І.
Алекса́нъян А.
Дунаєвський М.

Е

Рибников О.
Власов В.
Зубцов Є.
Вігнер І.
Богословський М.
Данькевич К.
Дебські К.
Крупник Г.
Дашкевич В.

Є

Іродов Є.
Губа В.
Крисько В.
Сильвестров В.
Філіпенко А.

Ж

Пономарьов О.
Білаш О.
Губа В.
Спаринський О.
Скорик М.
Шварц І.
Карабиць І.
Геворгян А., Геворгян Є.
Назаров В.
Бистряков В.
Лапинський Я.
Тишлер В.
Тишлер В.
Забалусєв І.
Власов В.
Шак О.
Станкович Є.
Зубцов Є.

- «Забудьте слово “смерть”»
 «За всяку ціну»
 «Завтра буде завтра»
 «Завтра починається сьогодні»
 «Загальна картина була красива»
 «Загибель ескадри»
 «Загін особливого призначення»
 «Загублені в пісках»
 «За два кілометри до Нового року»
 «За два кроки від “Раю”»
 «За двома зайцями»
 «Зайвий хліб»
 «Закон Антарктиди»
 «Запах осені»
 «Записки божевільного»
 «Записки кирпатого Мефістофеля»
 «За покликом серця»
 «Запорожець за Дунаєм» (1937)
 «Запорожець за Дунаєм» (2006)
 «Запрошення до танцю»
 «За п'ять секунд до катастрофи»
 «Заручники страху»
 «Заручниця»
 «Застава біля Чортового броду»
 «За твою долю»
 «Затемнення»
 «Захар Беркут»
 «Захисту не потребує...»
 «Зачарована Десна»
 «Зачароване кохання»
 «Зачарований вітряк»
 «За часів Гайхан-бея»
 «Зашморг»
 «Заячий заповідник»
 «Зброя Зевса»
 «Звенигора» (1928, відновлення – 1973)
 «Звиңувачення»
 «Звинувачується весілля»
 «Звичайна історія»
 «Здійснення бажань»
 «З днем народження»
 «Здрастуй, Гнаге!»
 «Здрастуй, Прип'ять»
 «Здрастуйте, лікарю!»
 «Зелений вогонь кози»
 «Зелений фургон» (1959)
 «Зелений фургон» (1983)
 «Земля» (1930, відновлення – 1971)
 «Земля» (1954)
 «Земляки»
 «Земні та небесні пригоди»
 «Зефір у шоколаді»
 «Зигмунд Колосовський»
 «Зірка балету»
 «Зірка шерифа»
 «Зірки на крилах»
 «Зіркові канікули»
 «Зірочка»
 «Злива»
 «Злочин з багатьма невідомими»
 «Зміна починається о шостій»
 «Знайди свій дім»
 «Знак долі»
- Зубов О.
 Шамо І.
 Вакарчук С., Крахмальов П., Мельничук І.
 Яворик О.
 Бистряков В.
 Щуровський Ю.
 Лебедєв О.
 Артёмов В.
 Тишлер В.
 Птичкін Є.
 Гомоляка В.
 Буєвський Б,
 Жуковський Г.
 Кузнецов Ю.
 Губайдуліна С., Шнітке А.
 Гронський В.
 Злотник О.
 Йоршич В.
 Поклад І.
 Козлов О.
 Лапинський Я.
 Старицький М.
 Корндорф М.
 Мейтус Ю.
 Скорик М.
 Одаховський В.
 Губа В.
 Ківа О.
 Попов Г.
 Крахмальов П., Мельничук І.
 Станкович Є.
 Осадчий О.
 Дашкевич В.
 Дашкевич В.
 Крилатов Є.
 Овчинников В. (відновлення)
 Вігнер І.
 Бистряков В.
 Свечников А.
 Лебедкін І.
 Філіпенко А.
 Шамо І.
 Скорик М.
 Флярковський О.
 Назаров В.
 Карамішев Б., Якушенко І.
 Дунаєвський М.
 Ревуцький Л., Овчинников В. (відновлення)
 Гомоляка В., Крижанівський Б.
 Дмитрієв Г.
 Карабиць І.
 Миленко І.
 Сандлер О.
 Зубцов Є.
 Бистряков В.
 Жуковський Г.
 Філатов Є.
 Мясков К., Щуровський Ю.
 Толстяков П.
 Гронський В.
 Майборода П.
 Поклад І.
 Сошальський О.

«З нудьги»
«Зозуля з дипломом»
«Золота лихоманка»
«Золоте весілля»
«Золоте курча»
«Золотий годинник»
«Золотий ланцюг»
«Золоті литаври»
«Золоті черевички»
«Золото партії»
«Зона»
«Зона ризику»
«Зоряне відрядження»
«Зоряний цвіт»
«Зцілення любов'ю»

«Іван»
«Іван і кобила»
«Іванко і цар Поганин»
«Іванна»
«Іван Франко»
«І в звуках пам'ять відгукнеться...»
«Івін А.»
«Ігор Савович»
«Ігри в солдатки»
«Ідеальна дружина»
«І дідько з нами!»
«Іду до вас»
«Іду до тебе»
«Іду своїм курсом»
«І завтра жити»
«Ізгой»
«Із життя Остапа Вишні»
«Ілюзії страху»
«Ілюзія існування»
«Імігатор»
«Імперія піратів»
«Ім'я»
«Ім'я твоє»
«Інді»
«І ніхто у світі...»
«Іноземка» (1937)
«Іноземка» (1965)
«Інспектор карного розшуку»
«Інспектор Лосев»
«Інтриган»
«Інфант»
«Інший»
«...І повториться все»
«Іподром»
«"І світ мене не впіймав..." (Григорій Сковорода)»
«Історія одного кохання»
«Історія пані Івги»
«...І чудова мить перемоги»

«Ім було дев'ятнадцять»
«Істи подано»
«Іхали ми, їхали»
«Іхати, значить їхати, або Євреї, будьмо!»
«Іх знали тільки в обличчя»

Ключарьов І.
Губа В.
Александрьян А.
Губа В.
Крилатов Є.
Богословський М.
Вігнер І.
Білаш О.
Стихін Є.
Храпачов В.
Станкович Є.
Стецюк І.
Поклад І.
Зубцов Є.
Зайцев Є.

I

Лятошинський Б., Мейтус Ю.
Гронський В.
Карабиць І.
Свєчников А.
Колесса М., Лятошинський Б.
Станкович Є.
Рєпников Ю.
Дмитрієв Г.
Шуров Д.
Жданович С.
Дунаєвський М.
Домінчен К.
Губа В.
Стихін Є.
Назаров В.
Станкович Є.
Карабиць І.
Болквадзе З.
Загайкевич А.
Назаров В.
Тарівердієв М.
Миленко І.
Сильвестров В.
Болквадзе З.
Назаров В.
Стратієвський С.
Кажлаєв М.
Баснер В.
Дашкевич В.
Половинкін Л.
Тишлер В.
Дергачов А.
Власов В.
Дунаєвський М.
Зморевич Ю.
Губа В., Дашкевич В.
Дикарьова Т.
Губа В.

I

Зубцов Є.
Крушник Г.
Сандлер О.
Бистряков В.
Шамо І.

Й

«Його покоління»

Рожественський В.

К

«Кавоман (з циклу "Любов – це...")»
 «Казка про гучний барабан»
 «Казка про Настю, kota Тимофія та чарівну зернину»
 «Казка про Хлопчиша-Кибальчиша»
 «Казка як казка»
 «Казки старого чарівника»
 «Кайдашева сім'я»
 «Кактус і Олена»
 «Калиновий гай»
 «Камертон»
 «Камінна душа»
 «Камінний хрест»
 «Канал»
 «Канкан в англійському парку»
 «Капіж»
 «Капітани Голубої лагуни»
 «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників»
 «Капітан Немо»
 «Капітан "Пилигрима"»
 «Капітан "Старой черепахи"»
 «Капітан Фракасс»
 «Карантин»
 «Карастоянови»
 «Карл Бруннер»
 «Кармелюк» (1931)
 «Кармелюк» (1938)
 «Кармелюк» (1985–1986)
 «Карпатське золото»
 «Карти»
 «Карусель»
 «Касандра»
 «Катафалк»
 «Катя-Катюша»
 «Каштанка»
 «Квартет Гварнері»
 «Квартет для двох»
 «Квиток в один кінець»
 «Квіти для Олі»
 «Квіти для Снігової королеви»
 «Квіти лугові»
 «Квітка на камені»
 «Київ»
 «Київські зустрічі»
 «Київські мелодії»
 «Київські прохачі»
 «Кисневий голод»
 «Кишенька»
 «Киянка»
 «Кінець Чирви-Козиря»
 «Клан»
 «Кларнети ніжності»
 «Климко»
 «Ключі від неба»
 «Ключі від смерті»
 «Кожен день життя»
 «Кожний мисливець бажає знати...»
 «Козаки йдуть»
 «Козаки-розбійники»

Круценко С.
 Бойко М.
 Скорик М.
 Рубін В., Фаттах А.
 Бистряков В.
 Гладков Григорій
 Шумейко В
 Шак О.
 Свечников А
 Градський О.
 Станкович Є.
 Губа В.
 Буєвський Б.
 Назаров В.
 Зубцов Є.
 Будашкін М., Крилатов Є.
 Расіна Л.
 Зацепін О.
 Храпачов В.
 Щуровський Ю.
 Дашкевич В., Шварц І.
 Сильвестров В.
 Цибулка К.
 Мілютін Ю.
 Лятошинський Б.
 Вериківський М.
 Станкович Є.
 Філіпенко В.
 Грабовський Л.
 Ківа О.
 Знатоков Ю.
 Назаров В.
 Білаш О.
 Губа В.
 Кладницький В.
 Полянський Т.
 Сумароков В.
 Крилатов Є.
 Назаров В.
 Злотник О.
 Шамо І.
 Шипович К.
 Бистряков В., Губа В., Злотник О., Сухоруков Л.
 Білаш О.
 Яворик О.
 Сасно Ю.
 Бистряков В.
 Жуковський Г.
 Мейтус Ю.
 Мелешко Р.
 Ківа О.
 Дичко Л.
 Гомоляка В.
 Атовмян Д.
 Геворгян Є.
 Артем'єв Є.
 Ківа О.
 Самойлов С.

«Колесо історії»
«Коли її зовсім не чекаєш»
«Коли людина посміхнулася»
«Коли починає людина свій шлях»
«Коли починається юність»
«Коли співають солов'ї»
«Коли стають дорослими»
«Коліївщина»
«Кольє для снігової баби»
«Команда з нашої вулиці»
«Командир корабля»
«Комбати»
«Комекс»
«Комісари»
«Компаньєрос»
«Кондуїт»
«Коні не винні»
«Конотопська відьма»
«Контрабанда»
«Контрзахід»
«Контрудар»
«Коняче прізвище»
«Координати невідомі»
«Корабель закоханих»
«Кораблі ідуть»
«Кордон на замку»
«Королева бензоколонки»
«Королева бензоколонки-2»
«Королі і капуста»
«Короткі зустрічі»
«Космічний сплав»
«Кость Барабаш з 10 "Б" класу»
«Коханий за наймом»
«Краще бути красивою і багатою»
«Кращі роки»
«Кривавий світанок»
«Крижані квіти»
«Кримінальний талант»
«Криниця для спраглих»
«Критичний стан»
«Кришталевий палац»
«Крістіна та Денис танцюють танок бондарів (з циклу "Любов – це...")»
«Кров за кров»
«Кров людська – не водиця»
«Крок з даху»
«Круїз, або Подорож розлучення»
«Крута розмова»
«Крутий горизонт»
«Круті сходи»
«Кубанці»
«Куди він подінеться!»
«Кульгаві увійдуть перші»
«Кур'єр на схід»

«Лавка "Рубінчик та..."»
«Лаври»
«Лада з країни берендеїв»
«Ластівка»
«Лебедине озеро. Зона»
«Легенда про безсмертя»
«Легенда про княгиню Ольгу»
«Легка вода»
«Легкі кроки»

Губа В.
Саснко Ю.
Поклад І., Шевченко В.
Золотухін В.
Клебанов Д., Сандлер О.
Жданов С.
Фрумкін Б.
Толстяков П.
Шак О.
Рождественський В.
Гомоляка В., Шамо І.
Геворгян Є.
Знатоков Ю.
Карабиць І.
Карамішев Б., Красотов О.
Мейтус Ю.
Малюкова Т.
Поклад І.
Геворгян А., Геворгян Є.
Троцюк Б.
Станкович Є.
Золотухін В.
Мокроусов В.
Шевченко В.
Колодуб Л.
Гойденко В.
Зубцов Є.
Артист В., Вольський Л., Михалюк С.
Дашкевич В.
Каравайчук О.
Жуковський Г.
Алексєєв Б., Ніколаєв М.
Цисельський Е.
Лоренц М.
Фрід Г.
Лятошинський Б.
Бедусенко С.
Кнайфель О.
Грабовський Л.
Крахмалов П., Мельничук І.
Белза І., Лятошинський Б.
Белєй Л., Фома
Рубін В.
Майборода П., Свечников А.
Гладков Геннадій
Бистряков В.
Крилатов Є.
Зубцов Є.
Сандлер О.
Козицький П.
Дунаєвський М.
Голощокін Д.
Кантюков І.

Л

Юсим Г.
Ковман Р., Цалюк Ю.
Білаш О.
Жуковський Г.
Балєй В.
Станкович Є.
Станкович Є.
Власов В.
Осадчий О.

«Ленін у вогненному кільці»
«Летюча миша»
«Летючий корабель»
«Лжинка, або Маленька брехня і великі неприємності»
«Лимерівна»
«Лиха доля»
«Лицар Вася»
«Лише три тижні»
«Лісова пісня»
«Лісова пісня. Мавка»
«Лісовик»
«Лісовик-2»
«Літа дівочі»
«Літак відлітає о 9-й»
«Літа молоді»
«Літо на пам'ять»
«Лушка»
«Любаша»
«Любителька приватного розшуку Даша Васильєва»
«Любі мої»
«Люблю тебе до смерті»
«Любов»
«Любов до ближнього»
«Любов на асфальті»
«Любов на світанні»
«Любов – смертельна гра»
«Любочка»
«Люди і дельфіни»
«Люди моєї долини»
«Людина в зеленому кімоно»
«Людина в прохідному дворі»
«Люди на землі»
«Людина з команди "Альфа"»
«Людина "К."»
«Люди не все знають»
«Людське щастя»
«Лють»
«Лялька»
«Ляпка»
«Любов. Да (з циклу "Любов – це...")»
«Las Meninas»

«Майська ніч»
«Макар Нечай»
«Максимко»
«Маленький шкільний оркестр»
«Мальва»
«Малявкін і компанія»
«Мамай»
«Мама рідна, любима»
«Мамочка»
«Мандрівка в молодість»
«Марина»
«Марія»
«Мартин Боруля»
«Маршал революції»
«Марш шахтарів»
«Мати» (1941)
«Мати» (1955)
«Матрос Железняк»
«Матрос зійшов на берег»
«Матрос Чижик»

Бистряков В.
Тишлер В.
Лятошинський Б.
Бистряков В., Храпачов В.
Жуковський Г.
Рождественський В.
Полоз М.
Ковман Р.
Шамо І.
Станкович Є.
Сошальський О.
Копейкін М., Сошальський О.
Боярський А.
Клебанов Д.
Майборода П.
Дергачов А.
Ешпай А.
Покровський Д.
Атовмян Д.
Афанасьєв Л.
Слуцький О.
Лятошинський Б.
Гаранян Г.
Крахмальов П., Мельничук І.
Клебанов Д.
Кнайфель О.
Козлов О.
Полухін П.
Жуковський Г.
Макоєв А.
Гедравічюс Л.
Шевченко В.
Ківа О.
Дергачов А.
Майборода П.
Поляруш І.
Домінчен К.
Ківа О.
Бистряков В., Назаров В.
Бойко Роман, Щук М.
Щетинський О.

М

Клебанов Д.
Мейтус Ю.
Гомоляк В., Шамо І.
Тарівердієв М.
Шамо І.
Дергачов А.
Загайкевич А.
Дмитрієв Г.
Бут О.
Богословський М., Сандлер О.
Храпачов В.
Станкович Є.
Щелковський Ю.
Фрід Г.
Белза І., Лятошинський Б.
Богословський М.
Шварц Л.
Рябов В.
Жуковський Г.
Шамо І.

- «Медовий місяць»
 «Меланхолійний вальс» (1988)
 «Меланхолійний вальс» (1990)
 «Мелодрама із замахом на вбивство»
 «Мене чекають на землі»
 «“Мерседес” тікає від погоні»
 «Мертвий. Живий. Небезпечний»
 «Мертві без поховання, або Полювання на пацюків»
 «Ми, двоє мужчин»
 «Ми звинувачуємо»
 «Мийники автомобілів»
 «Мина Мазайло»
 «Ми разом, мамо!»
 «Миргород та його мешканці»
 «Мир хатам, війна палацам»
 «Мистецтво жити в Одесі»
 «Митько Лелюк»
 «Михайлюки»
 «Між високими хлібами»
 «Мій генерал»
 «Мій принц»
 «Міліцейська академія»
 «Міліцейська академія-2»
 «Мільйон від Діда Мороза»
 «Мільйони Ферфакса»
 «Мільйон у шлюбному кошику»
 «Містифікатор»
 «Місто з ранку до півночі»
 «Місто – одна вулиця»
 «Міст через життя»
 «Місце зустрічі змінити не можна»
 «Місце спринтера вакантне»
 «Міський пейзаж»
 «Міський романс» (1970)
 «Міський романс» (2006)
 «Місяцева зозулька»
 «Місяць травень»
 «Міф про ідеального чоловіка»
 «Мовчати тільки статі»
 «Мовчун»
 «Може бути»
 «Можливо, завтра»
 «Мої люди»
 «Молитва за гетьмана Мазепу»
 «Молодий»
 «Молодість»
 «Мораль пані Дульської»
 «Море»
 «Море кличе»
 «Море нашої надії»
 «Морська чайка»
 «Морський вовк»
 «Морський мисливець»
 «Морський пост»
 «Морський яструб»
 «Моряки»
 «Москаль-чарівник»
 «Мости сердечні, або Любов, любов»
 «Мотрійка»
 «Моя дочка»
 «Моя люба»
 «Моя прекрасна SIM'я»
 «Мрії збуваються»
 «Мрії назустріч»
- Ніколаєнко О.
 Бистряков В.
 Шумейко В.
 Храпачов В.
 Банщиков Г.
 Дога Є.
 Косаренко С.
 Вігнер І.
 Зубцов Є.
 Станкович Є.
 Гронський В., Крисько В.
 Товстуха П.
 Мажуков О., Мартинов Є.
 Артем'єв Є.
 Жуковський Г.
 Градський О.
 Мілютін Ю.
 Косаренко С.
 Білаш О.
 Зубцов Є.
 Пономарьов О.
 Folk Сергій
 Ходош Є.
 Небесний І.
 Артем'єв Є.
 Катаєв І.
 Голубець В., Черкасов Г.
 Геворган Є.
 Муравльов О.
 Дашкевич В.
 Геворган Є.
 Ільїн В.
 Небесний І.
 Каравайчук О.
 Полянський Т.
 Поляруш І.
 Сандлер О.
 Назаров В.
 Білаш О.
 Белоусов С.
 Спаринський О.
 Чижко О.
 Дашкевич В.
 Балей В.
 Каравайчук О.
 Белза І., Таранов Г.
 Соковнін Л.
 Губа В.
 Шамо І.
 Тер-Татевосян Дж.
 Жданов С.
 Корндорф М.
 Богословський М.
 Крюков М.
 Варс Г., Мілютін Ю.
 Мілютін Ю.
 Поклад І.
 Карпенко А.
 Сілко І.
 Клебанов Д.
 Назаров В.
 Назаров В.
 Філіпенко А.
 Артем'єв Є., Мураделі В.

«Мрія (Новорічна казка) (з циклу "Любов – це...")»
«Мріяти і жити»
«Мсьє Робіна»
«Мужність»
«Музичний кінозбірник»
«Мушкетери 4-го "А"»

Олесов Є.
Грабовський Л.
Безуглов М.
Клиничев Л., Лебедев В.
Потоцький С.
Рибников О.

Н

«На білому катері»
«Наближення до майбутнього»
«На вагу золота»
«На вас чекає кохання...»
«Навіки дев'ятнадцятирічні»
«На вістрі меча»
«На грані»
«Надворі ХХ століття»
«Над нами Південний Хрест»
«Над річкою бережком»
«Над Черемошем»
«Назад дороги немає»
«Назар Стодоля» (1937)
«Назар Стодоля» (1954)
«Назвіть ураган "Марією"»
«На зеленій землі моїй»
«Наймичка»
«На Київському напрямку»
«Наклеп»
«На короткій хвилі»
«На кручі»
«Нам дзвони не грали, коли ми вмирали»
«На мить озирнутись»
«На мосту»
«На передових позиціях»
«Напередодні»
«Напередодні прем'єри»
«На перехресті»
«На полі крові. "Akeldama"»
«Народжена революцією»
«Народжені бурєю» (1957)
«Народжені від Бога»
«Народний Малахій»
«Народні музики»
«На самоті з ніччю»
«Нас водила молодість»
«На своїй землі»
«Наскок»
«Настроювач»
«Наталка Полтавка»
«Натурник»
«Наш чесний хліб»
«Небезпечні гастролі»
«Небезпечні ігри»
«Небеса»
«Небо в горошок»
«Небо – земля – небо»
«Небо кличе»
«Не було б щастя...»
«Невелика подорож на великій каруселі»
«Не віддавай королеву!»
«Не відлітай, землянино!»
«Невстановлена особа»
«Незакінчений урок»
«Незнайко з нашого двору»
«Незрима робота»
«Незрівнянна»

Здоренко Ю.
Сильвестров В.
Бойко М.
Назаров В.
Власов В.
Дунаєвський М.
Гриньків Р.
Ківа О.
Грабовський Л.
Толстяков П.
Гомоляка В.
Гладков Геннадій
Вериківський М.
Поляков П.
Амірханян Р.
Карамішев Б., Мартон І.
Вериківський М., Рибальченко В.
Білаш О.
Вігнер І.
Хмельницький Б.
Дашкевич В.
Скорик М.
Мінков М.
Кохановський О.
Чишко О.
Дмитрієв Г.
Шаїнський В.
Вакарчук С.
Карабиць І.
Ключарьов І., Пахмутова О., Станкович Є.
Данькевич К.
Цветков І.
Яворик О.
Гуцал В.
Зубцов Є.
Бойко М.
Айзенштадт О., Артем'єв Е., Янченко О.
Кантюков І.
Сильвестров В.
Йориш В.
Щелковський Ю.
Бакалов Л., Карамішев Б.
Білаш О.
Спаринський О.
Соловійов-Седой В.
Злотник О.
Щедрін Р.
Мейтус Ю.
Сильвестров В.
Губа В.
Зубцов Є.
Кладницький В.
Канчелі Г.
Стихін Є.
Мінков М.
Сильвестров В.
Дога Є.

«Незручна людина»
«Нема невідомих солдатів»
«Не мине й року»
«Ненависть»
«Не найджай на Діда Мороза (Леся+Рома)»
«Неосяжне»
«Не плач, дівчино»
«Непосиди»
«Нероби»
«Нерозлучні друзі»
«Нерозумна зірка»
«Нескорений» (2000)
«Нескорений» (2001)
«Нескорені»
«Неспокійне літо»
«Ніагара»
«Ніжність до ревучого звіра»
«Ніколи»
«Ніна»
«Ні пуху, ні пера»
«Нісенітниця»
«Ніч запитань»
«Ніч коротка»
«Нічний візитер»
«Нічний візник»
«Нічний мотоцикліст»
«Ніч перед світанком»
«Ніч світла»
«Ніч у маю»
«Ніяких проблем»
«Новели Красного дому»
«Новели про героїв-льотчиків»
«Новий російський романс»
«Нові пригоди Кота в чоботях»
«Нові пригоди янкі при дворі короля Артура»
«Новорічний альманах»
«Новорічний кілер»
«Новосілля»
«Ностальгія»
«НП – Надзвичайна подія»
«Ну, ти й відьма!»

Амірханян Р.
Філіпенко А.
Катаєв І.
Стихін С.
Байбаков А.
Миленко І.
Бойко М.
Зубцов С.
Тишлер В.
Свечников А.
Цисельський Е.
Гронський В.
Гронський В.
Шварц Л.
Лебедев В.
Старицький М.
Візбор Ю., Ківа О.
Каравайчук О.
Майборода Г.
Гомоляка В.
Артем'єв Е.
Сайдаковська І.
Вінник Ю.
Спаринський О.
Мейтус Ю., Рибальченко В.
Гладков Геннадій
Шамо І.
Храпачов В.
Блажков І., Станкович Є.
Зайцев С.
Домінчен К.
Белза І., Лятошинський Б.
Крахмальов П., Мельничук І.
Волконський А.
Каравайчук О.
Козлов О., Фрумкін Б.
Назаров В.
Білаш О.
Чембержі М.
Шамо І.
Старицький М.

О

«Обережно! Білявки»
«Обережно, пофарбовано!»
«Обережно! Червона ртуть»
«Оберіг»
«Оберігай мене, мій талісмане»
«Об'єкт "Джей"»
«Обітниця»
«Обранець долі»
«Овід»
«Оглядини»
«Одеса»
«Одеса-луна»
«Одеські канікули»
«Один за всіх»
«Одиниця з "обманом"»
«Один шанс із тисячі»
«Одіссея капітана Блада»
«Одна неділя»
«Одного чудового дня»
«Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці»
«Окаянна»
«Океан»

Назаров В.
Крисько В.
Щелковський Ю.
Каллош Ш.
Храпачов В.
Расіна Л.
Поклад І.
Журбін О.
Храпачов В.
Майборода П.
Майборода П.
Гримальський С.
Лазарев Е.
Потапенко О.
Храпачов В.
Левітін Ю.
Храпачов В.
Власов В.
Соловійов-Сєдой В.
Гуцал В.
Стецюк І.
Белза І.

«Олекса Довбуш»
«Олександр Пархоменко»
«Олеся»
«Олігарх»
«Операція "Герцог"»
«Опер Крюк»
«Опик»
«Оплачено завчасно...»
«Оповіді про кохання»
«Ордань»
«Орлятко»
«Осінні ранки»
«Осіння дорога до мами»
«Особиста думка»
«Особиста зброя»
«Особисте життя»
«Особисте життя офіційних людей»
«Особливо небезпечні...»
«Останнє пасмо»
«Останній бункер»
«Останній гейм»
«Останній довід королів»
«Останній порт» («Загибель ескадри»)
«Останній феєрверк»
«Остання електричка»
«Остання ніч»
«Остання справа комісара Берлаха»
«Остання черга»
«Острів Вовчий»
«Острів любові»
«Острів юності»
«Осяяння»
«Охоронець»
«Очима сатани»
«Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля пагоди ("Фучжоу")»
«orANGELove»

Гомоляка В.
Богословський М.
Губа В.
Загайкевич А.
Власов В.
Кріпак В.
Вігнер І.
Батурин А.
Дашкевич В.
Гронський В.
Карамішев Б.
Дога Є.
Ківа О.
Троцюк Б.
Нестеренко І.
Скорик М.
Тодоровський П.
Мартинов В.
Знагоков Ю.
Гронський В.
Поклад І.
Бистряков В.
Косенко В.
Каравайчук О.
Стецюк І.
Пульвер Л.
Двоскін О., Зацепін О.
Богословський М.
Грабовський Л.
Бистряков В., Гронський В., Станкович С.
Карабиць І.
Грабовський Л.
Стецюк І.
Бистряков В.
Гронський В.
Хорунжий В.

П

«Павло Корчагін»
«Павло Полуботок»
«Павутиння»
«Падав іній»
«Пам'ятаю і люблю»
«Пам'ять землі»
«Пам'ять. Поезія Б.Олійника»
«Панна (Юрко і Марина) (з циклу "Любов – це...")»
«Панове артисти»
«Панове, врятуймо Місяць»
«Паризька драма»
«Пароль знали двоє»
«Партизани в степах України»
«Партизанська іскра»
«Партитура на могильному камені»
«Пастка»
«Педагогічна поема»
«Педро»
«Пе-коптьор ("На піч!")»
«Перевірено – мін немає»
«Перевтілення»
«Передай далі»
«Перед екзаменом»
«Перекоп»
«Пересохла земля»
«Переходимо до любові»

Щуровський Ю.
Камінський В.
Біберган В.
Буєвський Б.
Крахмалов П., Мельничук І.
Клиничев Л.
Янівський Б.-Ю.
Забалусв І.
Дога Є.
Миленко І.
Губанов В.
Дашкевич В.
Прокоф'єв С.
Свечников А.
Карабиць І.
Гронський В.
Свечников А.
Данькевич В.
Карамішев Б.
Радич Д.
Бут О.
Цветков І.
Храпачов В.
Толстяков П.
Машанаускас К.
Золотухін В.

- «Пер-р-ршокурсниця»
 «Перше правило королеви»
 «Перший поверх»
 «Перший тролейбус»
 «Перший хлопець»
 «Першоцвіт»
 «Петля Нестерова»
 «Петля Оріона»
 «Петько в космосі»
 «Під дахами великого міста»
 «Під золотим орлом»
 «Підойми»
 «Підпільний обком діє»
 «Під свист куль»
 «Підступи любові»
 «Пізнай себе»
 «Пізня дитина»
 «Плакальщик»
 «Платон Кречет»
 «Платон мені друг»
 «Побачення»
 «Повернення» (1960)
 «Повернення» (1987)
 «Повернення блудливого чоловіка»
 «Повернення Вероніки»
 «Повернення в Зурбаган»
 «Повернення з орбіти»
 «Повернення Мухтара-2»
 «Повернення Мухтара-3»
 «Повернувся чоловік з відрядження»
 «Повернути Віру»
 «Повінь»
 «Повість наших днів»
 «Повість про жінку»
 «Повість про перше кохання»
 «Повість про Пташкіна»
 «Повітряний поцілунок»
 «Повітряні пірати»
 «Повія»
 «Погань»
 «Погоня»
 «Пограймося!»
 «Подарунок»
 «Подарунок долі»
 «Подарунок на іменини»
 «Подвиг Одеси»
 «Подвиг розвідника»
 «Подолання»
 «Подорож місіс Шелтон»
 «Подруга особливого призначення»
 «Поживемо – побачимо»
 «Поза межами болю»
 «Поїзди без посмішок»
 «Поїздка через місто»
 «Поїзд надзвичайного призначення»
 «Поїзд поза розкладом»
 «Поїзд у далекий серпень»
 «Поки є час»
 «Поки я з тобою»
 «Поклик рідинного томління»
 «Полум'я гніву»
 «Польоті уві сні та наяву»
 «Полювання за тінню»
 «Поляна казок»
 «Помилка Оноре де Бальзака»
 Рупишев Р.
 Дога Є.
 Дергачов А.
 Бойко Ростислав, Ешпай А.
 Зубцов Є.
 Дмитрієв Г.
 Кохановський О.
 Зацепін О.
 Замшев А.
 Гронський В.
 Дремлюга М.
 Стихін Є.
 Храпачов В.
 Злотник О.
 Назаров В.
 Шамо І.
 Хачатурян К.
 Зайцев Є.
 Знатоков Ю.
 Злотник О.
 Артёмов В.
 Карамішев Б., Машкін М.
 Дога Є.
 Назаров В.
 Грабовський Л.
 Дашкевич В.
 Артем'єв Є.
 Крахмальов П., Мельничук І.
 Крахмальов П., Мельничук І.
 Бегей Р.
 Попович О.
 Козицький П.
 Свечников А.
 Білаш О.
 Ешпай А.
 Зубцов Є.
 Власов В.
 Заливалов О.
 Лятошинський Б.
 Нестеров О.
 Каравайчук О.
 Шустийський С.
 Поляруш І.
 Беренсон С.
 Губа В.
 Френкель Я.
 Клебанов Д., Сандлер О.
 Поклад І.
 Власов В.
 Атовмян Д., Крахмальов П., Мельничук І.
 Рябов В.
 Губа В.
 Гронський В.
 Бистряков В., Храпачов В.
 Станкович Є.
 Гладков Григорій
 Стихін Є.
 Злотник О.
 Безуглов М.
 Храпачов В.
 Лятошинський Б.
 Храпачов В.
 Забалув Є.
 Журбін О.
 Майборода Г.

«Помилуй і прости»
«Помста»
«Попіл Фенікса»
«Попелюшка»
«Попередження»
«По гряді»
«Пора жовтого листя»
«Пора літніх гроз»
«Поранені камені»
«Поріг»
«Пороки та їхні прихильники»
«Порт»
«Портрет без обличчя. Олександра Естер»
«Поруч з вами»
«Посилка для Маргарет Тетчер»
«Посилка для Світлани»
«Посилка з Парижа»
«Посмішка звіра»
«Постріл у труні»
«Постскриптум»
«Поступися місцем»
«Потоки»
«Потяг до Брукліна»
«Похмурий ранок»
«Поцілунок»
«Поцілунок Чаніті»
«Поштовий роман»
«Пошук»
«Правда»
«Право керувати»
«Право на захист»
«Право на любов» (1977)
«Право на любов» (2005)
«Прапори на баштах»
«Презумпція вини»
«Прелюдія долі»
«Прем'єра в Сосновці»
«Приблуда»
«Привід»
«Пригода з піджаком Тарапульки»
«Пригоди Електроніка»
«Пригоди Петрова й Васечкіна, звичайні та неймовірні»
«Пригоди Петрушки»
«Пригоди Тома Сойєра і Гекльберрі Фінна»
«Приємні знайомства»
«Приморський бульвар»
«Принцеса на бобах»
«Припустимо – ти капітан»
«Прискорення»
«Пристрасть»
«Притча»
«Приходьте завтра»
«Причал»
«Приятель небіжчика»
«Пробивна людина»
«Провал операції “Велика Ведмедиця”»
«Провінціальний роман»
«Провінційний анекдот»
«Про Вітю, про Машу і морську піхоту»
«Продавець повітря»
«Проект “Альфа”»
«Прокинутися у Шанхаї»
«Прометей»
«Пропає безвісті»

Назаров В.
Стецюк І.
Ківа О.
Меладзе К.
Цибулка К.
Каллош Ш.
Шамо І.
Поклад І.
Карабиць І.
Тарівердієв М.
Ківа О.
Власов В.
Зморевич Ю.
Храпачов В.
Миленко І.
Стихін Є.
Стихін Є.
Щелковський Ю.
Крилатов Є.
Стецюк І.
Шевченко В.
Юріна Л.
Газманов О., Кантюков І.
Миленко І.
Храпачов В.
Бойко М., Мілютін Ю.
Бунін Р., Фрадкін М.
Афанасьєв Л.
Данькевич К.
Поклад І.
Гронський В.
Слісаренко А.
Зайцев Є.
Клебанов Д.
Алексєєв М.
Скорик М.
Злотник О.
Рожко Н.
Чернавський Ю.
Сандлер О.
Крилатов Є.
Островська Т.
Рязов С.
Зубков В.
Гуцал В.
Добринін В.
Каллош Ш.
Дашкевич В.
Станкович Є.
Станкович Є.
Поклад І.
Ешпай А.
Власов В.
Гронський В.
Сильвестров В.
Губа В.
Гримальський С., Муратов О., Тишковська Л.
Каравайчук О., Щедрін Р.
Казєнін В.
Власов В.
Миленко І.
Миленко І.
Баланчивадзе А., Толстяков П.
Жуковський Г.

«Проревемось»
«Прорив»
«Просіть – і буде вам»
«Прості турботи»
«Просто жаж!»
«Протяг»
«Професор у законі»
«Прохорівна»
«Про шалене кохання, Снайпера і Космонавта»
«Прощавайте, голуби»
«Прощавайте, фараони!»
«Прощання з Каїром»
«ПтахоLove (з циклу “Любов – це...”»
«Пудель»
«Пустеля»
«Путана»
«Путівник»
«П'ятий океан»
«П'ять хвилин до метро»

«Радість моя»
«Разом з батьками»
«Райдуга»
«Ракети не повинні злетіти»
«Ральфе, здрастуй!»
«Ранкове шосе»
«Раптовий викид»
«Р.В.Р.»
«Рейс перший, рейс останній»
«Репетитор»
«Репортаж»
«Репортаж на пам'ять»
«Республіка на колесах»
«Рибки захотілося»
«Рим, 17»
«Ринг»
«Рідні»
«Рік Теляти»
«Робота над помилками»
«Родина Коцюбинських»
«Розбіг»
«Розвилка»
«Розвідники»
«Розколоте небо»
«Розлучення і дівоче прізвище»
«Розмах крил»
«Розпад»
«Розплата за гріхи»
«Розповіді про Кешку та його друзів»
«Розмішіть клоуна!»
«Роки молодії»
«Рок-н-рол для принцес»
«Роксолана»
«Роман і Франческа»
«Російський народний трилер»
«Російські ліки»
«Руда фея»
«Руками молодих»
«Рябий пес, що біжить краєм моря»
«Рятуйте наші душі»

Гриньків Р., Стецюк І.
Суржа Р.
Мартинов В.
Майборода П.
Муромов М.
Вігнер І.
Стадницький А.
Варс Г.
Миленко І.
Фрадкін М.
Майборода П.
Гронський В.
Лебедкін І.
Гронський В.
Канчелі Г.
Дога Є.
Кежух Є.
Потоцький С.
Крахмальов П., Мельничук І.

Р

Гомоляка В.
Таранов Г.
Шварц Л.
Шамо І.
Храпачов В.
Кантюков І.
Ключарьов І.
Лиховид В.
Геворгян А., Геворгян Є.
Тихонов В.
Злотник О.
Злотник О.
Злотник О.
Дергунов Є.
Шевченко В.
Дашкевич В.
Хачатурян К.
Ківа О.
Поклад І.
Майборода Г.
Банщиків Г.
Бут О.
Баснер В.
Бистряков В.
Назаров В.
Вігнер І., Грива О., Єгоров В.
Стецюк І.
Полянський Т.
Дашкевич В.
Дашкевич В.
Потоцький С.
Тухманов Д.
Станкович Є.
Білаш О.
Миленко І.
Крахмальов П., Мельничук І.
Сильвестров В.
Спаринський О.
Каллош Ш.
Щуровський Ю.

- «Савраска»
 «Сад забутих тіней»
 «Саквояж зі світлим майбутнім»
 «Сам новорічної ночі»
 «Самотній ангел»
 «Самотність»
 «Самотня жінка бажає познайомитись...»
 «Сашко»
 «Сватання на Гончарівці»
 «Света з Того Світу»
 «Свідोцтво про бідність»
 «Світла особистість»
 «Світло у вікні»
 «Світло у вікні навпроти (з циклу “Любов – це...”»)
 «Світлячки»
 «Свої діти»
 «Своє щастя»
 «Святе сімейство»
 «Свято печеної картоплі»
 «Севастополь»
 «Сезон чудес»
 «Сейм виходить з берегів»
 «Секонд хенд»
 «Секретар парткому»
 «Секретний ешелон»
 «Секретний фарватер»
 «Секс-казка»
 «Серед добрих людей»
 «Серед літа»
 «Серед тисяч шляхів...»
 «Серце Бонівура»
 «Серце не прощає»
 «Серцю не накажеш»
 «Серця трьох»
 «Серця трьох-2»
 «Сеспель»
 «Сестри по крові»
 «Сильніше за вогонь»
 «Сильніше за ураган»
 «Синє небо»
 «Син чемпіона»
 «Ситуація-202» (2) «Страшна сила»
 «Ситуація-202» (3) «Хвороба руху»
 «Ситуація-202» (4) «Особливий період»
 «Сільський роман»
 «Сім днів з російською красунею»
 «Сімейна справа»
 «Сімейне коло»
 «Сімнадцятий трансатлантичний»
 «Сімнадцятирічні»
 «Сім-сорок»
 «Сіроманець»
 «Скарб»
 «Скарби Палаючих скель»
 «Скарбничка»
 «Скарга»
 «Слід перевертня»
 «Сліпий дощ»
 «Слухати у відсіках»
 «Смерть шпигунам»
 «Смирненне кладовище»
 «Сміханічні пригоди Штепселя і Тарапуньки»
 «Смузка нескошених диких квітів»
- Панов І.
 Юріна Л.
 Назаров В.
 Цисельський Е.
 Цисельський Е.
 Левітін Ю.
 Храпачов В.
 Жданов С.
 Стеценко К.
 Цисельський Е.
 Стихін С.
 Дунаєвський М.
 Філіпенко А.
 Кривопуст Б.
 Самсон Ю.
 Болквадзе З.
 Храпачов В.
 Рожко Н.
 Губа В.
 Кладницький В.
 Чернавський Ю.
 Білаш О.
 Загайкевич А.
 Сидельников М.
 Губа В.
 Кладницький В.
 Потєсенко Ю.
 Жуковський Г.
 Білаш О.
 Каретников М.
 Клебанов Д., Сандлер О.
 Левітін Ю.
 Єрченко О.
 Ківа О.
 Ківа О.
 Леденьов Р.
 Зайцев Є.
 Карпов О.
 Ешпай А.
 Арзуманов В.
 Баневич С.
 Забалуєв І.
 Забалуєв І.
 Забалуєв І.
 Крисько В.
 Євдокимов І., Рилєєв С.
 Храпачов В.
 Золотухін В.
 Дашкевич В.
 Мейтус Ю., Рибальченко В.
 Вігнер І.
 Старицький М.
 Єгоров О., Сошальський О.
 Ключарьов І.
 Хренников Т.
 Артем'єв Е.
 Ківа О.
 Крутиков С.
 Карабиць І.
 Кріпак В.
 Мартинов В.
 Гладков Геннадій
 Артем'єв Е.

- «Снайпер»
«Снігова королева»
«Снігова любов, або Сон зимової ночі»
«Снігове весілля»
«Сніг у липні»
«Снігуронька для дорослого сина»
«Солдат і мати»
«Солдатка»
«Солдатки»
«Соловейко»
«Солодкі сни. Кінофантазія з літературними алюзіями»
«Сон»
«Сонячний маскарад»
«Сорочинський ярмарок» (1937)
«Сорочинський ярмарок» (2004)
«Сорочка зі стьожкою»
«Софія Грушко»
«Софія (з циклу “Любов – це...”»
«Спадкоємиця Ніки»
«Спадкоємці» (1960)
«Спадкоємці» (1975)
«Співачка Жозефіна й мишачий народ»
«Сповідь»
«Сповідь Дон Жуана»
«Спогад»
«Спокута чужих гріхів»
«Спочатку було слово»
«Справжній товариш»
«Спрага»
«Срібний тренер»
«Сталева каблучка»
«Стамбульський транзит»
«Стара подруга»
«Стара фортеця» (1938)
«Стара фортеця» (1972–1973)
«Старий і Моця»
«Старики-полковники»
«Старі листи»
«Старша дочка»
«Створення (Легенда)»
«Стежки-доріжки»
«Степові пісні»
«Степові світанки»
«Стіна»
«Стожари»
«Сто перший»
«Стоп, революція!»
«Сто радощів, або Книга великих відкриттів»
«Сторінка життя»
«Сторінка щоденника»
«Сторінки минулого»
«Сторонній» («Жираф»)
«Сто тисяч»
«Страта»
«Стратити немає можливості»
«Страх»
«Страчені світанки»
«Стрибок»
«Струни для гавайської гітари»
«Стьопа-капітан»
«Сувора гра»
«Суворий юнак»
«Суворі дні» («Каховський плацдарм»)
«Суд іде»
- Поклад І.
Крутой І.
Єгоров О., Тишлер В.
Кажлаєв М.
Цветков І.
Сошальський О.
Губа В.
Майборода Г.
Буєвський Б.
Каменний О.
- Александров О., Крисько В.
- Білаш О.
Козицький П.
Столяр Я.
Меладзе К.
Шумейко В.
Буєвський Б.
Гофман Ю.
Стихін С.
Жуковський Г.
Кладницький В.
Гофман Ю.
Юровський В.
Поклад І.
Хагагортян Е.
Грабовський Л.
Гоберник Г.
Крейн О.
Ешпай А.
Філіпенко В.
Полоз М.
Алексанья А.
Павлов М.
Мейтус Ю.
Каравайчук О., Храпачов В.
Вігнер І.
Кріпак В.
Бистряков В.
Безуглов М.
Чичба О.
Табачников М.
Ревуцький Л.
Карамішев Б.
Губа В.
Козицький П.
Кладницький В.
Гриньків Р.
Артем'єв Е.
Філіпенко А.
Шамо І.
Ешпай А.
Кантюков І.
Рождественський В.
Мейтус Ю.
Дмитрієв Г.
Шевченко В.
Ківа О.
Храпачов В.
Геворгян Є., Фрейдлін Я.
Рождественський В.
Табачников М.
Попов Г.
Костенко В., Овадіс І.
Дергунов Є.

«Суд у Єршовці»
«Суєта»
«Сумка, повна сердець»
«Суржик»
«Схованка біля Червоних каменів»
«Сьогодні і завжди»
«Сьогодні – щодня»
«Сьома каблучка чаклунки»
«Сьома пелюстка»
«Сьоме небо»
«Сьомий маршрут»
«Summertime» («Саммертайм»)
«SOS»
«7 днів до весілля»

«Таврія»
«Таємний гвардієць Імператриці»
«Таємниці святого Юра»
«Таємниця»
«Таємниця, відома всім»
«Таємниця Вілли»
«Таємниця Дімки Кармія»
«Таємниця корабельного годинника»
«Таємниця партизанської землянки»
«Таємниця “Святого Патріка”»
«Таємниця Чингісхана»
«Таємничий острів»
«Така вона, гра...»
«Так не буває»
«Таксі для янгола»
«Талант»
«Там вдалині, за рікою»
«Там, де живе любов»
«Танго кохання»
«Танго смерті»
«Танець на межі»
«Танкер “Дербент”»
«Танкодром»
«Тарапунька і Штепсель під хмарами»
«Тарас Шевченко»
«Тарас Шевченко. Заповіт»
«Тарганячі перегони»
«Та сама ніч»
«Татарський триптих»
«Тачанка з півдня»
«Та, що входить у море»
«Твоє мирне небо»
«Театр невідомого актора»
«Телефон»
«Тепло рідної хати»
«Тепло студеної землі»
«Терміново потрібний Дід Мороз»
«Тигри на льоду»
«Ти завжди будеш зі мною»
«Ти молодець, Аніто!»
«Тимур і його команда»
«Ти тільки не плач»
«Тиха Одеса»
«Тихий жаж»
«Тихі береги»
«Тільки краплю душі...»
«Тільки один поворот»
«Тільки ти»
«Тільки у мюзик-холі»

Поклад І.
Дремлюга М.
Білаш О.
Гронський В.
Зацепін О., Сальников П.
Дерський Ю.
Губа В.
Дога Є.
Шак О.
Дога Є.
Гронський В.
Кузнецов Ю.
Спаринський О.
Пономарьов О.

Т

Майборода Г.
Спаринський О.
Ляшенко Г.
Каравайчук О.
Бистряков В.
Вігнер І.
Клебанов Д.
Вайнштейн Л.
Тилик В.
Поклад І.
Станкович Є.
Богословський М.
Візбор Ю.
Бегей Р.
Назаров В.
Амірханян Р.
Ільїн В.
Муканяєв В.
Бегей Р.
Назаров В.
Сидоров А.
Попов Г.
Шамо І.
Цфасман О.
Лятошинський Б.
Старицький М.
Фіртич Г.
Зубцов Є.
Емір Е.
Шамо І.
Губа В.
Фрадкін М.
Дашкевич В.
Штейнберг Е.
Зубков В.
Карабиць І.
Васенков В.
Лівшиць М.
Цисельський Е.
Чайковський Б.
Фрід Г.
Лиховид В.
Кладницький В.
Стецюк І.
Буєвський Б.
Крилатов Є.
Гладков Геннадій
Дунаєвський І., Клур Б.
Лебедев В.

«Тіні забутих предків»
«Тінь»
«Тінь біля пірса»
«Тобі справжньому. Історія однієї відпустки»
«Товариш бригада»
«Товариш пісня»
«Том Сойер»
«Топінамбури»
«Торгаші»
«Точка зору»
«Точка повернення»
«Трактористи»
«Трансбалт»
«Трест, який лопнув»
«Третій вимір»
«Третій у п'ятому ряду»
«Трибунал» («Я той, хто є...»)
«Тривожна молодість»
«Тривожний місяць вересень»
«Три гвардійці ("Рідні береги")»
«Три гільзи від англійського карабіна»
«Три доби після безсмертя»
«Три життя»
«Тримайся, козаче!»
«Три мушкетери»
«Тринадцять доручень»
«Тринь-бринь»
«Триста років тому...»
«Трійка»
«Тронка»
«Троянський спас»
«Туманність Андромеди»
«Тупик»
«Тут нам жити»
«1001 рецепт закоханого кухаря»

«У бій ідуть тільки "старики"»
«Увага, відьми!»
«Увага, цунами!»
«Увертюра»
«Увійди в кожен дім»
«Увійдіть, стражденні!»
«Увімкніть Північне сьйво»
«У далекому плаванні»
«Узяти живим»
«Украдене щастя» (1952)
«Украдене щастя» (1984)
«Украдене щастя» (2004)
«Українська вендета»
«Українська рапсодія»
«У Криму не завжди літо»
«У лісах під Ковелем»
«У мене все нормально»
«У мертвій петлі»
«У мирні дні»
«У нас новенька»
«У неділю рано зілля копала»
«У ніч на перше квітня»
«Упізнай мене»
«У пошуках капітана Гранта»
«У пошуках мільйонерки»
«У привидів в полоні»
«Усім привіт»
«Утікач з "Янгарного"»

Скорик М.
Щуровський Ю.
Корчмарьов К.
Тишлер В.
Гладков Геннадій
Соловійов-Седой В.
Крейн О.
Стихін С.
Меладзе К.
Катаєв І.
Копейкін М., Сошальський О.
Покрасс Данило, Покрасс Дмитро
Віленський І.
Дунаєвський М.
Дашкевич В.
Дога Є.
Стецюк І.
Щуровський Ю.
Губа В.
Клебанов Д.
Назаров В.
Щуровський Ю.
Баневич С., Власов В.
Каландьонок М., Пацукевич В.
Дунаєвський М.
Лебедев О.
Власов В.
Данькевич К.
Ківа О.
Білаш О.
Гронський В.
Лапинський Я.
Ківа О.
Білаш О.
Брегович Г.

У

Шевченко В.
Дога Є.
Каравайчук О.
Чекасін В.
Поклад І.
Губа В.
Гладков Геннадій
Мілютін Ю.
Злотник О.
Пруслін Н.
Станкович Є.
Вакарчук С.
Щелковський Ю.
Майборода П.
Кладницький В.
Кікта В.
Фрейдлін Я.
Гомоляка В.
Мейтус Ю.
Власов В.
Шамо І.
Шнітке А.
Зацепін О.
Дунаєвський М., Кантюков І.
Поляруш І.
Злотник О.
Миленко І.
Зубцов Є.

«У тридев'ятому царстві»
«Учинити всяку правду»

«Фабрика щастя»
«Факел»
«Фанат»
«Фанат-2»
«Фанданго для мавпочки»
«Фантазії Веснухіна»
«Фантастична історія»
«Фараони»
«Фатальні діаманти»
«Феофанія, яка малює смерть»
«Фіктивний шлюб»
«Філер»
«Філософія»
«Фитиль № 9»
«Фитиль № 51»
«Формула райдуги»
«Фортеця на колесах»
«Фото моєї дівчини»
«Фрагмент за новелою Ольги Кобилянської»
«Фронт»
«Фуфель»

«Ха-бі-аси»
«Хвилі Чорного моря»
«Хепі піпл (Happy people)»
«Химери зеленого літа»
«Хіпніада, або Материк кохання»
«Хліб дитинства мого»
«Хліб і сіль»
«Хлопчик з ковзанами»
«Хлопчики»
«Хлопчину звали капітаном»
«Хлоп'ята їхали на фронт»
«Холодний березень»
«Хочу вірити»
«Хочу зробити зізнання»
«Хроніки від Фортінбраса»
«Хто захистить жінку?»
«Хто за? Хто проти?»
«Хто повернеться – долюбить»
«Хто ходить по колоді»

«Царі»
«Цвітіння кульбаби»
«Це було в міжгір'ї»
«Це було минулого літа»
«Це було навесні»
«Це ми, Господи...»
«Центр нападу»
«Циган» (1967)
«Циган» (1979)
«Циганка Аза»
«Циклон»
«Ціна голови»
«Ці симпатичні вовки»
«Цуценя»
«Ця тверда земля»

Ключарьов І.
Назаров В.

Ф

Красноокий В.
Колодуб Л.
Артем'єв А.
Артем'єв А.
Фоменко М.
Зацепін О.
Вігнер І.
Рожественський В.
Стецюк І.
Клейн Т.
Бедусенко С.
Храпачов В.
Денисов Д.
Дергунов Є.
Френкель Я.
Зацепін О.
Зубцов Є.
Дідюля В. (ДіДюЛЯ)
Бистряков В.
Белза І., Біляк І.
Стецюк І.

Х

Бистряков В.
Дашкевич В., Храпачов В.
Земфіра
Гронський В.
Бистряков В.
Губа В.
Скорик М.
Бистряков В.
Сандлер О.
Арзуманов В.
Стихін С.
Дергачов А.
Домінчен К.
Гронський В.
Нестеров О.
Осіна-Фрідман Ю.
Злотник О.
Губа В.
Шумейко В.

Ц

Каравайчук О., Машкін М.
Шевченко Ю.
Сильвестров В.
Канчелі Г.
Боярський А.
Дашкевич В.
Сандлер О.
Баснер В.
Зубков В.
Гронський В.
Панов І.
Дашкевич В.
Губа В.
Рябов В.
Скорик М.

Ч

«Чарівна ніч»
 «Чарівне коло»
 «Чарівний голос Джельсоміно»
 «Чарівний кристал (“Кіноконцерт”)
 «Чародії»
 «Час, вже час»
 «Час для роздумів»
 «Час збирати каміння»
 «Час ікс»
 «Час – московський»
 «Час перевертня»
 «Чекайте на зв’язкового»
 «Чекання»
 «Чекання полковника Шалигіна»
 «Чекаю і сподіваюся»
 «Ченч»
 «Червона хустинка»
 «Червоне поле»
 «Червоний півень плімутрок»
 «Червоні погони»
 «Червоні черевички»
 «Черевики з золотими пряжками»
 «Черевички з Америки»
 «Четверта група»
 «Чехарда»
 «Чеховські мотиви»
 «Чи вмієте ви жити?»
 «Чоловіки є чоловіки»
 «Чоловіча інтуїція»
 «Чоловіча компанія»
 «Чому посміхалися зорі»
 «Чорна долина»
 «Чорна курка, або Підземні жителі»
 «Чорна рада»
 «Чорна яма»
 «Чорний капітан»
 «Чорноморочка»
 «Чортів п’яниця»
 «Чортова дюжина»
 «Чотири листи фанери»
 «Чудеса в Гарбузянах»
 «Чудик»
 «Чудо в краю забуття»
 «Чужий дзвінок»
 «Чумацький шлях»
 «4:0 на користь Тетянки»

Філіпенко А.
 Стихін С.
 Єфремов І.
 Корчмарьов К., Мейтус Ю., Шапошников А.
 Крилатов Є.
 Назаров В.
 Фрумкін Б.
 Станкович Є., Щелковський Ю.
 Романов А.
 Білаш О.
 Артем’єв А.
 Кахідзе Д.
 Катаєв І.
 Птичкін Є.
 Канчелі Г.
 Кантюков І.
 Лятошинський Б., Таранов Г.
 Грабовський Л.
 Храпачов В.
 Дашкевич В.
 Бистряков В.
 Сапожников С.
 Юсупова І.
 Сошальський О.
 Крилатов Є.
 Сильвестров В.
 Каравайчук О.
 Яковчук О.
 Тишлер В.
 Квінт Е.
 Філіпенко А.
 Злотник О.
 Каравайчук О.
 Поклад І.
 Назаров В.
 Шамо І.
 Сандлер О.
 Голубець В., Черкасов Г.
 Білаш О.
 Гронський В.
 Карабиць І.
 Колодуб Л.
 Губа В.
 Артем’єв Е.
 Жуковський Г.
 Шаїнський В.

Ш

«Шабля без піхов»
 «Шалений день, або Весілля Фігаро»
 «Шамара»
 «Шанс»
 «Шарф коханої»
 «Шельменко-денщик»
 «Шереметьєво-2»
 «Шкідник»
 «Шкіра білого ведмедя»
 «Школа»
 «Шлях до серця»
 «Шлях до Софії»
 «Шляхи і доли»
 «Штепсель женить Тарапуньку»
 «Штольня»

Зацепін О.
 Окороків В.
 Стецюк І.
 Бистряков В.
 Мураделі В.
 Віленський І.
 М’ясников І.
 Віленський І.
 Кладницький В.
 Артем’єв Е.
 Філіпенко В.
 Цибулка К.
 Зубцов Є.
 Сандлер О.
 Кріпак В.

«Штормова ніч»
«Штормове попередження»
«Шум вітру»
«Шуми, містечко»
«Шурка обирає море»

«Щасливий фініш»
«Щасливий, хто любить»
«Щастя Никифора Бубнова»
«Ще до війни»
«Щедре літо»
«Щедрий вечір»
«Щовечора після роботи»
«Що записано в Книгу життя»
«Шорс»
«Що там, за поворотом?»
«Що у Сенька було»

«Юлька»
«Юнга зі шхуни “Колумб”»
«Юркові світанки»
«Judenkreis, або Вічне колесо»

«Я – береза»
«Я більше не буду»
«Яблуко на долоні»
«Явдоха Павлівна»
«Я – водолаз-2»
«Якби каміння говорило»
«Як гартувалася сталь» (1942)
«Як гартувалася сталь» (1974)
«Як знайти ідеал»
«Які ж були ми молоді»
«Як коваль щастя шукав»
«Я – клоун»
«Якось улітку»
«Як посварилися Іван Іванович з Іваном Никифоровичем»
«Якщо ворог не здається...»
«Якщо є вітрила»
«Якщо любиш»
«Якщо можеш, прости...»
«Якщо ти підеш»
«Якщо я не повернуся...»
«Ялинка, кролик, папуга»
«Я люблю»
«Ярослав Мудрий»
«Яруги»
«Я сама»
«Я – син трудового народу»
«Я тебе люблю»
«Я – Хортиця»
«Я – чорноморець!»

Белза І.
Ківа О.
Гофман Ю.
Корчмарьов К.
Михайлов Дж.

Щ

Лятошинський Б., Таранов Г.
Злотник О.
Каравайчук О.
Станкович Є.
Жуковський Г.
Скорик М.
Лапинський Я.
Денисенко М.
Кабалевський Д.
Банщиків Г.
Дога Є.

Ю

Геворгян А., Геворгян Є.
Фаттах А.
Фрадкін М.
Шумейко В.

Я

Юровський В.
Бойко М.
Грінблат Р.
Каравайчук О.
Космачов І.
Майборода Г.
Шварц І.
Шамо І.
Шуров Д.
Вінник Ю.
Безуглов М.
Дашкевич В.
Волков В.
Кирпань В.
Станкович Є.
Лівшиць М.
Філіпенко А.
Дога Є.
Буєвський Б.
Миленко І.
Поклад І.
Шишов І.
Станкович Є.
Кладницький В.
Биканов А.
Сидельников М.
Дога Є.
Фрейдлін Я.
Клебанов Д.

ПОКАЖЧИК ІМЕНІ¹

- Аванесов Г. – 250
Авербух Я. – 230
Авраменко Н. – 67
Агапкін В. – 125
Агранович Л. – 125
Адкінс К. – 334
Айзенштадт О. – 76, 334, 417
Айманов Ш. – 128
Аким Я. – 259
Алабін О. – 76, 323, 407
Аладов М. – 301
Александров А. – 208, 213, 223, 228
Александров Г. – 55, 122
Александров Олександр – 77, 133, 146, 248, 291, 301, 319
Александров Олексій – 76, 206, 424
Алексаньян А. – 41, 76, 382, 410, 412, 424
Алексеев І. – 162
Алексеев М. – 77, 421
Алексеевко Б. – 77, 81, 137, 239, 377, 385, 414
Алексійчук І. – 240
Алеников В. – 243
Алішер А. – 152, 277
Аллавердонц Е. – 82
Алов О. – 19, 63, 332
Алсу – 149
Алтайський К. – 21, 297
Алфьонова Л. – 274
Альбіноні Т. – 331
Альошечкін С. – 83, 158, 202, 226
Альошечкіни, брати – 278
Альошин М. – 160
Амелін О. – 95, 145, 196
Амірханян Р. – 44, 78, 417, 418, 425
Амундсен Р. – 55, 56
Андреева О. – 345, 352
Андрієнко В. – 236
Андрійченко Н. – 37, 69, 284
Андріссен Л. – 331
Андрошук В. – 281, 331
Анненський І. – 101, 255
Анофрієв О. – 258, 266, 322
Антипенко О. – 66
Антоненко Л. – 282
Антонов Ю. – 78, 404
Ануфрієнко А. – 40, 163, 177, 210, 301
Анциферова Т. – 160
Анчаров М. – 35, 182, 308
Апасян І. – 35, 76, 81, 108, 124, 166, 196, 204, 229, 268, 337
Аполонов О. – 237
Арапов Б. – 86, 192, 299
Арзуманов В. – 79, 423, 427
Аркас М. – 30
Арнаутов О. – 341
Аронов Г. – 19, 155
Артеменко В. – 16, 189, 252
Артем'єв А. – 79, 427, 428
Артем'єв Е. – 28, 76, 80, 232, 337, 407, 413, 416–418, 420, 423, 424, 428
Артем'єва Л. – 277
Артист В. – 81, 113, 228, 414
Артюгіна Л. – 212
Арт'юмов В. – 81, 411, 420
Архимович Л. – 345, 398
Ассеев І. – 307
Астрахан Д. – 285
Атаханов М. – 197, 224
Атовмян Д. – 82, 202, 226, 408, 413, 415, 420
Аусенгоф Х. – 140
Афанасьєв І. – 93, 247
Афанасьєв Л. – 29, 83, 405, 408, 415, 421
Афанасьєв О. – 83, 407
Афанасьєва М. – 147
Ахадов В. – 181
Ахрон Й. – 147
Ашкеназі С. – 38, 192, 196, 304
Бабаєв А. – 272
Бабич Р. – 40, 144, 162, 298, 336, 359
Бабич Ш. – 171
Бабій О. – 55
Бабушкін В. – 84, 406
Багриновський М. – 232
Багрицький Е. – 100, 201
Бадоев А. – 307
Базелян Я. – 135, 167, 231, 232, 291, 319
Бажай В. – 235
Бажан М. – 45, 54
Байбаков А. – 84, 418
Байда-Суховій Д. – 9
Байон Ф. – 214
Байрак О. – 42, 88, 94, 152, 277, 292, 293, 391
Бакалов (Попов) Л. – 84, 85, 180, 407, 417
Балабайченко Л. – 129, 130
Балакирев М. – 94
Балакаускас О. – 356
Баланчивадзе А. – 44, 85, 227, 295, 312, 421
Баласанян С. – 92, 105, 196
Балаян Р. – 33, 67, 69, 130, 135, 309, 310, 378, 380, 386

¹ Напівжирним шрифтом виділені номери сторінок, де міститься детальна інформація про особу.

Балей В. – 67, 85, 359, 414, 416
 Балкашинов В. – 163, 203, 226, 235, 319
 Балтрушайтіс Ю. – 263
 Бальзак О. де – 217
 Бандура О. – 45
 Бандуренко С. – 167
 Баневич С. – 86, 409, 426
 Банковська А. – 91
 Банщиків Г. – 86, 409, 416, 422, 429
 Барабашов В. – 345
 Барвинська Ф. – 57
 Бардем Х.-А. – 313
 Баренбойм О. – 111
 Барикін С. – 398
 Баркаускас В. – 222
 Баркляя Т. – 34, 149
 Барнет Б. – 17, 18, 62, 154, 189, 266
 Бархударян С. – 232
 Баршак П. – 277
 Басати О. – 175
 Баснер В. – 29, 87, 412, 422, 427
 Басов Н. – 130, 135, 259, 275
 Батагова Т. – 398
 Баталова Е. – 149
 Батора С. – 264
 Батурін А. – 87, 409, 419
 Бауман М. – 116
 Бах Й.С. – 76, 81, 115, 274, 281
 Бахнов В. – 266
 Бахнюк Б. – 280
 Бахтіна Н. – 277
 Баштан С. – 125
 Бебешко Ж. – 17, 194
 Бегей Р. – 88, 420, 425
 Бедарев Ю. – 278
 Бедусенко С. – 88, 379, 387, 414, 427
 Безверхній М. – 89, 407
 Безклубенко С. – 2, 398
 Безкодарний Л. – 35, 151, 333
 Безкоровайний В. – 83, 103, 147, 182
 Безручко О. – 105
 Безуглов М. – 41, 89, 383, 388, 405, 407, 417, 420, 424, 429
 Безчаснов М. – 41, 315
 Бейбутов Р. – 272
 Беклемішев Г. – 153
 Белза (Дорошук) І. – 11, 12, 31, 47, 49, 50, 58, 90, 97, 109, 215, 289, 360, 404, 406, 408, 414–416, 418, 427, 429
 Белянський Ю. – 159
 Вендицький С. – 197
 Бенкендорф А. – 32, 42, 94, 108, 125, 158, 168, 170, 174, 181, 199, 206, 247, 248, 308, 377, 384
 Бенюк Б. – 374
 Бербер О. – 187
 Бердовський М. – 218
 Березань О. – 254
 Березін Ю. – 18, 118, 266, 267, 314
 Березінський В. – 111
 Березняк С. – 254
 Березовський М. – 281
 Беренсон С. – 91, 420
 Берест Б. – 398
 Бернандт Г. – 400, 401
 Бетховен Л. – 11, 12, 200, 288, 322
 Белей Л. – 91, 300, 414
 Белий В. – 183, 288
 Беліков М. – 24, 33, 37, 41, 70, 77, 110, 262, 271, 284, 306, 308
 Беліков С. – 160
 Белоусов С. – 91, 416
 Беляев К. – 400
 Беляков М. – 87
 Бжеський І. – 20, 140, 261
 Биканов А. – 92, 429
 Биков Л. – 28, 32, 34, 122, 142, 246, 324, 355
 Биков М. – 68
 Биков Р. – 223
 Бистряков В. – 32, 92, 127, 281, 308, 377, 384, 405–407, 409–416, 419, 420, 422, 424, 425, 427, 428
 Бичко В. – 21, 297
 Бібік В. – 320
 Бібер Г. – 197
 Біберган В. – 94, 239, 406, 419
 Бізе Ж. – 152, 272
 Бійма О. – 17, 32, 36, 93, 94, 127, 128, 218, 279, 281, 330, 378–380
 Білаш О. – 25, 27, 35, 95, 188, 351, 353, 404–406, 409, 410, 412–414, 416–418, 420, 422–426, 428
 Білик І. – 228
 Білінський М. – 13, 15, 16, 99, 109, 223, 224, 260
 Білокопитов О. – 398
 Білокур К. – 129, 141, 326
 Біляк І. – 90, 97, 427
 Біснувата Р. – 70
 Блажков І. – 40, 44, 97, 123, 130, 131, 137, 173, 178, 247, 271, 281, 308, 418
 Бланк О. – 34, 35, 166, 303
 Блок Д. – 323
 Блок О. – 158
 Блуменфельд Ф. – 249, 258, 289, 314
 Богатирьов С. – 147, 187, 189, 195, 209, 223, 260, 261, 327
 Богдан (Дідусенко Б.) – 5
 Богданенко О. – 84, 237, 238, 246
 Богданов І. – 125, 158
 Богословський М. – 15, 98, 266, 406, 410, 412, 415, 416, 419, 425
 Богуслав В. – 93
 Богущ В. – 99, 406
 Бодик Л. – 203
 Боева Т. – 209

Боженко В. – 59
 Бойко А. – 294
 Бойко Г. – 274
 Бойко М. – 34, 99, 100, 148, 191, 229, 404, 413, 417, 418, 421, 429
 Бойко О. – 206
 Бойко Роман – 100, 332, 415
 Бойко Ростислав – 101, 150, 420
 Бойко С. – 283
 Боклан С. – 233, 291
 Боков В. – 276
 Болгарин І. – 123
 Болквадзе З. – 101, 412, 423
 Болотов К. – 13, 109
 Бондаренко О. – 127, 245, 248, 316
 Бондарчук Н. – 35, 221
 Бондарчук Ф. – 151
 Бонковська-Саєнко О. – 264
 Борисов В. – 12, 331, 345
 Борисов О. – 288, 371
 Бородиневський К. – 170, 379
 Борсюк А. – 379
 Бортко В. – 104
 Бортнянський Д. – 281
 Бочаров Е. – 180
 Боярський А. – 101, 415, 427
 Боярський М. – 148, 316, 317
 Братолюбов Ю. – 148, 191
 Браун В. – 15, 17, 19, 63, 106, 120, 121, 189, 224, 229, 286, 312, 319
 Браун Г. – 244
 Брегович Г. – 102, 426
 Брежнев Л. – 68
 Бренінг А. – 241
 Бровко Р. – 132
 Бродавко Р. – 90
 Бром Г. – 140
 Бромберг К. – 28, 204
 Бромлей Н. – 318
 Брошков Ю. – 210
 Брусиловський Є. – 83, 160
 Брюнчугін Є. – 19, 153–155, 168, 224, 314
 Брюховецька Л. – 379, 398
 Буадзе З. – 284
 Будашкін М. – 102, 204, 413
 Будьоний О. – 206
 Будьонний С. – 249
 Буєвський Б. – 24, 44, 103, 104, 359, 404–407, 413, 419, 424, 425, 429
 Бузилев Ю. – 127
 Буковський А. – 25, 29, 32, 96, 97, 131, 145, 155, 219, 238, 247, 269, 308, 330
 Буковський С. – 71
 Булахов П. – 142
 Бунін Р. – 104, 165, 301, 428
 Бунь Р. – 247
 Бурко О. – 76, 89, 301, 323
 Бурлака Л. – 286
 Бурнос М. – 377
 Бурцев О. – 262
 Буссов О. – 270
 Бут О. – 104, 415, 419, 422
 Бутримович В. – 179
 Буцко Ю. – 105, 409
 Бучма А. – 18, 45–48, 54, 63, 121, 204, 289
 Вагнер Р. – 12
 Вайнштейн Л. – 44, 105, 425
 Вакарчук С. – 106, 202, 225, 411, 417, 426
 Вакула Л. – 365
 Валленберг Р. – 71
 Ваншенкін К. – 190, 211
 Варпаховський Л. – 275
 Варс Г. (Варшавський Г.) – 106, 229, 416, 422
 Вартанов С. – 241
 Варшавський Г. – див. Варс Г.
 Варшавський Є. – 136
 Васенков В. – 107, 405, 425
 Василевська В. – 18, 135
 Василевський Р. – 34, 35, 41, 89, 111, 112, 118, 131, 136, 144, 148, 178, 182, 204, 209, 286, 296, 318, 326, 333
 Василенко В. – 32, 94, 331
 Василенко С. – 208, 228, 250, 255, 305
 Васильєв А. – 116
 Васильєв В. – 115, 116, 132, 136, 160, 172, 182, 188, 295, 302
 Васильєв М. – 127
 Васильєв О. – 127
 Васильєв П. – 166
 Васильєв С. – 268
 Васильєви, брати – 80
 Васильківський Р. – 130
 Васько Л. – 402
 Вахтангов Є. – 148
 Вачі Л. – 67
 Вачі С. – 70, 71
 Веберн А. – 24, 270
 Ведель А. – 270, 272, 281
 Веклич В. – 293
 Векшегонова І. – 142
 Величко С. – 248
 Велімирович З. – 258
 Венедиктов Л. – 248
 Веприк О. – 102
 Вербила О. – 100
 Вербицький А. – 127
 Вербовський Л. – 12
 Верді Дж. – 274
 Верещагіна-Янко О. – 70
 Вериківський М. – 12, 17, 30, 107, 170, 194, 260, 324, 345, 413, 417
 Верн Ж. – 34
 Вернадський В. – 246, 270
 Верник І. – 236, 293
 Верницький О. – 330

- Вертинський О. – 335
 Вертов Дзига (Кауфман Д.) – 41, 51–54, 57, 59, 122, 343
 Верьовка Г. – 22, 280, 345
 Ветров І. – 93, 121, 146, 168, 177
 Винарський В. – 168, 177
 Винниченко В. – 133, 206
 Виноградов В. – 38, 175
 Виноградов С. – 291
 Винокур О. – 353
 Винокуров С. – 185
 Винярський М. – 197, 230, 297
 Вислоцька О. – 320
 Висоцький А. – 37, 94, 235
 Висоцький В. – 27, 81, 96, 115, 116, 132, 144, 179, 271, 284, 370
 Висоцький П. – 177
 Вишневецький В. – 398
 Вишневецький Всеволод – 156
 Вівальді А. – 115, 116
 Вігнер (Вігнерс) І. – 44, 107, 108, 124, 125, 152, 408, 410–412, 416, 417, 419, 422–425, 427
 Вігнерс І. – див. Вігнер І.
 Візбор Ю. – 109, 185, 418, 425
 Візир О. – 38, 282
 Вікен О. – 381
 Віккерс М. – 266
 Вікторов Р. – 180, 222
 Віктюк Р. – 105
 Віла Лобос Е. – 235
 Віленський І. – 13, 90, 109, 341, 406, 407, 426, 428
 Віленський К. – 353
 Вілінський М. – 95, 167, 341
 Вінграновський М. – 20, 99, 103, 125, 129, 142, 233, 282, 291
 Вінклер О. – 109
 Вінник В. – 111, 131, 219
 Вінник Ю. – 44, 110, 418, 429
 Вірсаладзе В. – 238
 Вітебський І. – 100, 229
 Вітер В. – 185, 186, 279
 Вітол Я. – 244, 256
 Вітошинський Л. – 128, 324
 Вітряченко О. – 125, 233, 291
 Владимирський О. – 69
 Власенко А. – 293
 Власов В. – 28, 110, 111, 282, 358, 404–406, 408–410, 412, 414, 417–421, 426
 Вобочек В. – 174
 Водяний Б. – 400
 Вознесенський А. – 28, 204
 Войко В. – 284
 Войтецький А. – 34, 67, 70, 96, 101, 131, 135, 136, 191, 215, 288
 Войтюк І. – 88
 Волков В. – 112, 429
 Волков К. – 112, 408
 Волконський А. – 113, 418
 Володарський М. – 16, 193
 Володарський Ю. – 151, 261
 Володіна О. – 284
 Волошин В. – 38, 243
 Волчек Б. – 293
 Вольський Л. – 81, 113, 228, 414
 Воробйов В. – 182
 Воронін В. – 180, 212, 218, 332, 334
 Воронов В. – 165
 Ворончук В. – 128
 Воронько П. – 19, 154, 180, 222, 224, 349
 Воґріна В. – 148, 191
 Врадій В. – 317
 Вратарьов О. – 32, 93, 106, 153, 163, 202, 226, 247, 248, 318, 356
 Вронський В. – 17, 167, 224
 Вургіс Е.К. – 85
 Вуячич В. – 78
 Габай Г. – 21, 180, 332, 336
 Гавриленко Г. – 270
 Гавриленко Л. – 233
 Гавриленко О. – 398
 Гавриленко С. – 398
 Гаврилюк Я. – 373
 Гавронський О. – 215
 Гаджибеков У. – 171, 318
 Гаєвська Т. – 382
 Газманов О. – 38, 113, 175, 421
 Гай М. – 127
 Гай О. – 367
 Гай Р. – 41, 175, 299
 Гайдабура В. – 398
 Гайдамака Д. – 9
 Гайдамака П. – 345
 Гайдар А. – 213
 Гаккель К. – 20, 101, 261
 Галан Я. – 274
 Галич О. – 191
 Галкін М. – 257
 Гальченко Ю. – 279
 Гамбург Г. – 40, 213, 253, 259, 301
 Гамкало І. – 248
 Гамкало М. – 248
 Ганелін В. – 249
 Ганс А. – 55
 Гаранян Г. – 81, 111, 114, 165, 166, 229, 415
 Гардін В. – 45
 Гардушян Г. – 290
 Гасанов Ф. – 178
 Гаспаров С. – 34, 166, 285
 Гаспарян Дж. – 114, 404
 Гафт В. – 152, 292
 Геворгян А. – 34, 115, 116, 404, 408–410, 422, 429
 Геворгян С. – 34, 115, 116, 404, 405, 408, 410, 413, 414, 416, 422, 424, 429

Геворкян К. – 173
 Гедравічюс Л. – 44, 117, 415
 Гелевер М. – 249
 Геліс М. – 134
 Гембера Г. – 43
 Гендель Г.Ф. – 199
 Генін М. – 35, 211
 Герасимова-Персидська Н. – 216, 307
 Гераскін В. – 285
 Герцен О. – 299
 Гершвін Дж. – 110
 Гецелев Б. – 122
 Гіндін С. – 40, 171, 255
 Гінзбург Л. – 239
 Гінтаре – 117, 406
 Глаголев Г. – 87, 108, 125, 152, 204
 Гладков Геннадій – 34, 117, 118, 406, 414, 417, 418, 423, 425, 426
 Гладков Григорій – 118, 413, 420
 Гладковський А. – 301
 Глазов Г. – 257
 Глазовий П. – 167, 266
 Глазунов О. – 98
 Глен А. – 203
 Глинка М. – 131, 171, 269, 310, 326, 327
 Глідер М. – 12
 Гліер Р. – 77, 91, 104, 140, 173, 192, 199, 200, 210, 214, 223, 240, 256, 259, 264, 289, 291, 292, 305, 332
 Глущенко Є. – 5, 29, 399
 Глущенко Ф. – 40, 81, 82, 89, 97, 100, 106, 131, 133, 137, 142–144, 163, 168, 169, 177, 178, 185, 186, 204, 205, 216, 247, 271, 279, 280, 308, 309, 321
 Глюк К.В. – 110
 Гмиря Б. – 354
 Гнесін М. – 112, 183, 253, 305
 Гнесіна О. – 183
 Гнесіни – 77, 87, 110, 112, 117, 124, 135, 142, 156, 182, 183, 198, 220, 227, 231, 242, 249, 256, 257, 263, 265, 267, 289, 295, 296, 305, 322, 329, 333, 336
 Гнедаш В. – 40, 96, 97, 103, 104, 121, 129–131, 135, 146, 155, 162, 163, 168, 187, 210, 213, 217, 219, 247, 263, 273, 275, 296, 321
 Гнедаш Т. – 163
 Gobernik Г. – 119, 424
 Говорухін С. – 29, 34, 115–117, 132, 149, 166, 196
 Гов'яда В. – 103
 Гоголь М. – 9, 58, 59, 61, 67, 105, 182, 258, 280
 Годзяцький В. – 43, 352
 Годунов Б. – 240
 Гойда О. – 34, 35, 136, 137, 153, 236, 318
 Гойденко В. – 119, 414
 Голинська О. – 2, 5, 379
 Голованова Т. – 148
 Голосій О. – 238
 Голощокін Д. – 119, 414
 Голуб Л. – 193
 Голубець В. – 120, 316, 406, 408, 416, 428
 Голубев Є. – 150, 325
 Голубовська Н. – 231
 Гольде – 225
 Гольденвейзер О. – 171, 263
 Гольдштейн І. – 68
 Гомоляка В. – 18, 64, 120, 195, 204, 217, 312, 319, 345, 360, 404, 408, 410, 411, 413–415, 417–419, 422, 426
 Гончаренко М. – 5
 Гончаренко Н. – 152
 Гончуков В. – 183, 208, 286
 Гордійчук М. – 5
 Гордон В. – 278
 Горковенко С. – 139, 188
 Горобець І. – 111, 112, 159
 Горов С. – 42, 225, 241, 297
 Горовець Л. – 156
 Городько В. – 40, 204, 328
 Горпенко В. – 21, 29, 191, 200, 290, 301, 311, 379, 387
 Горська А. – 126, 278
 Горюхіна Н. – 133
 Горький Максим – 48, 63, 67, 74, 95, 101, 113, 141, 150, 162, 189, 190, 212, 213, 232, 241, 242, 266, 277, 307, 310, 323
 Госейко Л. – 398
 Гофман Ю. – 41, 121, 424, 429
 Гошовська М. – 248
 Грабовський І. – 218
 Грабовський Л. – 23, 24, 31, 67, 122, 352, 353, 406, 407, 413, 414, 417, 419, 420, 424, 428
 Градський О. – 35, 124, 249, 268, 404, 407, 413, 416
 Грачова А. – 25
 Гресь В. – 28, 70, 179, 207, 304, 377
 Гребенников С. – 29, 83
 Грибоедов О. – 131, 314
 Грива О. – 108, 111, 112, 124, 152, 408, 422
 Григор'єв А. – 322
 Григор'єв Б. – 34, 143
 Григор'єв Л. – 401
 Григор'єв М. – 35, 311
 Григорович Є. – 193, 294
 Гримальська Л. – 100, 229
 Гримальський С. – 42, 125, 233, 291, 405, 418, 421
 Гриньків Р. – 42, 125, 126, 284, 383, 390, 417, 422
 Грипич В. – 195
 Гришин О. – 34, 118, 119, 263
 Гришко В. – 375
 Гришко М. – 170
 Грінблат Р. – 126, 429
 Грічер-Черіковер Г. – 90, 215, 255
 Грозний І. – 256

- Гронський В. – 36, 44, 94, 126, 205, 278, 281, 374, 378, 380, 404–408, 411, 412, 416, 418–422, 425–428
- Гроссман С. – 7
- Грушевський М. – 7
- Грушко П. – 156
- Губа В. – 23, 24, 128, 129, 136, 388, 392, 404–413, 416, 417, 419–421, 423–428
- Губайдуліна С. – 29, 132, 326, 405, 406, 408, 411
- Губанов Я. – 133, 419
- Губаренко В. – 33, 133, 357, 410
- Гужва В. – 210
- Гулак-Артемівський С. – 9, 107, 170, 248, 274
- Гуляев Ю. – 348
- Гуно Ш. – 17, 115, 274
- Гура Н. – 292, 293
- Гурамішвілі Д. – 85
- Гурвич І. – 25
- Гурко С. – 50
- Гурна Г. – 264
- Гурченко Л. – 364
- Гусев В. – 15, 99, 171, 229
- Гутман Б. – 265
- Гуцал В. – 40, 127, 133, 173, 245, 417
- Давиденко О. – 41, 76, 206
- Давидов М. – 145
- Давидова Т. – 127
- Далезіль М. – 194
- Даль В. – 140
- Дальський Д. – 317
- Данилко А. – 42
- Данилов Л. – 19, 155
- Данилюк У. – 114
- Данькевич К. – 16–18, 77, 134, 141, 146, 233, 268, 341, 345, 360, 410, 417, 419, 421, 426
- Даргомижський О. – 174
- Даруга О. – 84, 193, 237, 238, 246, 319
- Дахно В. – 25, 32
- Дашкевич В. – 34, 131, 135, 136, 322, 405, 410–414, 416, 417, 419–423, 425–429
- Двоскін О. – 137, 160, 419
- Дебські К. – 44, 138, 408, 410
- Дегейтер П. – 335
- Дедечек П. – 194
- Делів Г. – 151, 261, 264
- Демуцький Д. – 12, 45, 54, 57, 58
- Дем'яненко А. – 37, 43, 106, 202, 225, 284
- Денисенко В. – 20, 23, 25, 68, 96, 97, 123, 131, 217, 274
- Денисенко (Ляшенко) М. – 138, 200, 262, 376, 429
- Денисенко О. – 128, 138
- Денисов Д. – 139, 427
- Денисов Е. – 331
- Денисюк К. – 299
- Дербеньов Л. – 28, 34, 38, 101, 148–151, 153, 160, 204, 317
- Дергачов А. – 38, 139, 409, 412, 415, 420, 427
- Дергунов Є. – 28, 140, 148, 191, 406, 422, 424, 427
- Дерев'янський С. – 18, 266
- Дерій І. – 164
- Дерський Ю. – 140, 425
- Джабарли Дж. – 106
- Джаліл С. – 149
- Джигирей О. – 236
- Джигурда М. – 208
- Джинджиристий М. – 195, 262, 320
- Джорджадзе Н. – 102
- Джосоев В. – 117, 175
- Дзержинський І. – 341
- Дикарьова Т. – 141, 412
- Дитиняк М. – 402
- Дичко Л. – 31, 141, 384, 386, 413
- Дідусенко Б. – див. Богдан (Дідусенко Б.)
- Дідолюя В. (ДіДюЛЯ) – 142, 427
- Дік Й. – 159
- Дімітріаді О. – 183
- Дмитренко Д. – 9
- Дмитрієв Г. – 34, 142, 404, 405, 407, 411, 412, 415, 417, 420, 424
- Дмитрієв Е. – 95, 282, 283
- Дмитрієв С. – 328
- Дмитрієв О. – 322
- Дмитрук А. – 93
- Дмоховський Б. – 266
- Добржанська Н. – 99
- Добржанський В. – 7, 266
- Добринін В. – 143, 421
- Добровольський В. – 135
- Добронравов М. – 178, 191, 245, 279
- Довбуш О. – 121
- Довгань В. – 19, 23, 27, 37, 78, 96, 135, 165, 213, 234, 235, 273, 321, 332, 333, 347
- Довженко В. – 345
- Довженко О. – 4, 12, 13, 21, 27, 36, 37, 41, 47–51, 53–59, 62, 74, 77, 78, 80–83, 85–87, 89–91, 93–98, 100, 101, 103, 104, 106, 108–110, 114, 117–119, 121–123, 125–133, 135–149, 151–155, 157, 158, 160, 162, 163, 165, 167–169, 171–174, 176–179, 181–187, 189–191, 193, 199, 200, 204–206, 210, 211, 213, 215–221, 224, 226, 227, 229, 231–235, 237–239, 243–250, 253, 258, 260–269, 271, 273–276, 279–284, 287, 288, 290–292, 296–298, 301–306, 308–313, 316–324, 328, 330, 331, 333, 334, 336, 340, 342, 346, 348, 354, 355, 362, 363, 368, 369, 394, 399, 400
- Дога Є. – 44, 144, 405, 408, 409, 416, 417, 419, 420, 422, 425, 426, 429
- Должанський А. – 401
- Доліна В. – 179, 229
- Долматовський Є. – 15, 18, 19, 80, 98, 99, 106, 120, 155, 180, 224, 229, 232, 266, 288, 312
- Домбровський В. – 40, 328

- Домбругова Н. – 394
 Доменов П. – 270
 Домінго П. – 272
 Домінчен К. – 18, 145, 297, 345, 361, 410, 412, 415, 418, 427
 Донець М. – 402
 Доніцетті Г. – 17
 Донська І. – 20, 261
 Донська-Присяжнюк В. – 354, 368
 Донської М. – 17, 63, 64, 224, 323, 327
 Донцов Д. – 49
 Дончик А. – 17, 63, 64, 224, 323, 327
 Доуленд Д. – 316
 Дошук В. – 158
 Драго І. – 146, 404
 Драгоманов М. – 190, 277, 299
 Дранков А. – 10
 Дремлюга М. – 147, 243, 345, 420, 425
 Дубенко С. – 398
 Дубиніна С. – 293
 Дубровін Б. – 35, 182
 Дубровська А. – 196, 277
 Дубровський В. – 40, 166
 Дугашев Г. – 40, 213
 Дудін В. – 263
 Дудка С. – 37, 163, 252, 376, 386
 Дунаєвський І. – 15, 17, 34, 143, 147, 149, 175, 191, 404
 Дунаєвський М. – 33, 34, 148, 175, 404, 408–412, 414, 417, 423, 425, 426
 Дуров Б. – 34, 115, 116, 132
 Дуценко І. – 61
 Дущенко Є. – 40, 135, 150, 155, 167, 185, 189, 218–220, 297, 314, 332, 334
 Дюжев Д. – 293
 Дютійє А. – 331
 Дягилев С. – 176
 Дяченко А. – 293
 Дяченко В. – 158, 178, 251
 Дяченко Т. – 125
- Ейзенштейн С. – 11, 53, 55, 62
 Екк М. – 12, 14, 61, 286
 Еллер Х. – 237
 Еллінгтон Д. – 140
 Емір Е. – 149, 384, 425
 Ентеліс Л. – 301
 Ентін Ю. – 28, 33, 35, 112, 118, 135, 137, 181, 205, 229, 261, 296, 333
 Есадзе Р. – 223
 Естер О. – 164
 Естрін Л. – 19, 21, 101, 184, 189, 301, 320
 Етінгер Л. – див. Маркелов (Етінгер) Л.
 Ешпай А. – 21, 101, 150, 404, 406, 407, 409, 415, 420, 421, 423, 424
- Євгенідзе Д. – 151, 408
 Євдокімов І. – 151, 261, 423
- Євдокімов М. – 37, 235
 Євлахов О. – 86, 230, 321
 Євтушенко Є. – 28, 204
 Єгіазарян Г. – 304
 Єгоров В. – 108, 125, 152, 422
 Єгоров О. – 152, 196, 277, 292, 293, 423, 424
 Єжек Я. – 171
 Єкельчик Ю. – 12
 Єкімов О. – 152, 404
 Ємельянова Т. – 402
 Єремєєв О. – 108, 326
 Єрченко О. – 153, 423
 Єршов К. – 24, 28, 35, 70, 210, 271, 306
 Єршоміна Л. – 100, 229, 372
 Єсіпов В. – 40, 228
 Єсіпова А. – 256
 Єфіменко Л. – 152, 366
 Єфіменко Р. – 162, 163, 298, 319, 320
 Єфремов І. – 153, 428
- Жариков Ю. – 93, 106
 Жаров М. – 60
 Жаров О. – 177
 Жданов С. – 19, 153, 361, 414, 416, 423
 Жданович С. – 154, 412
 Железняк М. – 42, 251
 Живкович М. – 258
 Живолуб В. – 298
 Жилинський А. – 195, 283
 Жилін В. – 96, 150, 189, 295
 Жилко В. – 34, 131, 142, 143
 Жиляєв М. – 112, 183
 Житомирський О. – 85
 Жубанова Г. – 269
 Жук К. – 34, 83, 115, 116, 172
 Жукова А. – 8, 398, 399
 Жуковський Г. – 18, 154, 360, 407–409, 411, 413–416, 421, 423, 424, 428, 429
 Журавльов В. – 19, 268
 Журавльов Д. – 399
 Журавльова М. – 124
 Журбін О. – 38, 156, 405, 418, 420
 Журов Г. – 8, 398, 399
- Забалуєв І. – 42, 156, 390, 410, 419, 420, 423
 Забара І. – 236
 Забашта Л. – 266
 Завалішина М. – 43, 354
 Загайкевич А. – 41, 157, 376, 412, 415, 419
 Загданський А. – 71
 Загорцев В. – 353
 Зайонц Л. – 264
 Зайцев Д. – 120
 Зайцев Є. – 42, 158, 388, 404, 407, 410, 412, 418, 420, 421, 423
 Зак Я. – 223
 Закіров І. – 159, 405
 Закіров М. – 271

- Заливалов О. – 159, 322, 409, 420
 Замшев А. – 159, 420
 Засеев М. – див. Засеев-Руденко М.
 Засеев-Руденко М. – 32, 72, 93, 177, 178,
 205, 248, 288
 Зацепін О. – 29, 138, 160, 265, 406, 413, 419,
 420, 425–428
 Збандут Н. – 34, 118, 176
 Здоренко В. – 227
 Здоренко Ю. – 161, 417
 Зейдман Б. – 138, 171, 190
 Зелкін С. – 165
 Земгано І. – 18, 266, 268, 283
 Землянухін С. – 5, 399, 402
 Земфіра (Рамазанова З.) – 161, 427
 Зів М. – 161, 406
 Зінич С. – 399
 Златоустовський В. – 43, 202, 226
 Злобін З. – 113
 Злотник О. – 32, 33, 162, 163, 210, 280,
 385, 404, 406–408, 411, 413, 417, 420–422,
 426–429
 Зморович Ю. (Трегуб Т.) – 164, 295, 378,
 412, 421
 Знатоков Ю. – 28, 164, 361, 413, 414, 419,
 420
 Зноско-Боровський О. – 43, 345
 Зобін В. – 181
 Золоєв Т. – 28, 34, 38, 68, 81, 116, 166, 245,
 257, 273, 274, 322, 381
 Золотарьов В. – 12, 134, 146, 267
 Золотухін В. – 21, 165, 359, 414, 419, 423
 Золотько С. – 248
 Зольберман Г. – 98, 281
 Зубавіна І. – 379
 Зубицький В. – 384
 Зубков В. – 34, 166, 174, 175, 245, 405, 407,
 409, 410, 421, 425, 427
 Зубов О. – 166, 204, 411
 Зубцов С. – 20, 44, 167, 351, 360, 404, 406,
 409–414, 416–418, 420, 425–428
- Іванов А. – 37, 93, 163, 169, 210, 239, 280,
 284, 310, 331
 Іванов В. – 18, 64, 121, 168, 172, 177, 219,
 261, 266
 Іванов М. – 141
 Іванов С. – 239
 Іванов Я. – 244
 Іванова Т. – 383
 Іванов-Барков С. – 21, 232
 Іванович С. – 44, 169, 406
 Івановський О. – 255
 Іванчук Ю. – 302
 Івасюк В. – 252
 Івченко Б. – 191, 244, 247, 308, 324
 Івченко В. – 18, 19, 21, 24, 63, 103, 121, 130,
 154, 155, 251, 268, 297, 298, 320, 347
- Ігішев О. – 19, 223, 302, 321
 Ігнатуша О. – 41, 127, 324
 Ігумнов К. – 255, 322
 Іконник В. – 123, 143
 Ілленко В. – 64, 123, 127, 130, 312
 Ілленко М. – 28, 36, 80, 81, 128, 132, 169,
 382, 388
 Ілленко Ю. – 23, 28, 31, 36, 66–69, 72, 80,
 85, 86, 123, 130, 280, 379
 Ілляшенко В. – 97, 123, 168, 191, 247, 248
 Ільїн В. – 33, 169, 356, 416, 425
 Ільїнська С. – 37, 71, 284
 Ільїнський І. – 112
 Ільїнський М. – 21, 28, 29, 35, 81, 82, 97,
 108, 121, 123, 137, 146, 168, 269, 301, 306
 Ільченко О. – 163, 280, 292
 Іполитов-Іванов М. – 11, 85
 Іродов Є. – 170, 410
 Ісаєв К. – 224
 Ісаєв О. – 145, 264
 Ісаков В. – 28, 97, 178, 188
 Ітигілов О. – 35, 82, 93, 137, 144, 221
 Ітигілов О. (син) – 141, 206, 208, 236, 329
 Іщенко Ю. – 157, 262, 335, 353
- Йович В. – 41, 158
 Йориш В. – 170, 341, 411, 417
- Кабалевський Д. – 14, 58, 59, 92, 142, 161,
 171, 273, 344, 404, 429
 Кабаченко В. – 270
 Кабо О. – 293
 Кавалерідзе І. – 12, 16, 50, 51, 54, 60, 61, 64,
 85, 170, 193, 215, 294, 295, 343
 Кажлаєв М. – 44, 171, 172, 406, 412, 424
 Казєнін В. – 172, 421
 Казневський М. – 29
 Каландьонок М. – 41, 172, 245, 378, 380,
 407, 426
 Калантарова Н. – 382
 Калафаті В. – 109
 Калениченко А. – 5, 395
 Калиниченко В. – 382
 Калініна Т. – 86
 Каллош Ш. – 173, 359, 408, 409, 418, 421,
 422
 Калюта В. – 67
 Каляєв І. – 255
 Камбурова О. – 205, 263
 Каменний (Штейман) О. – 174, 424
 Камінський В. – 174, 419
 Канєвська Ж. – 329
 Канерштейн М. – 40, 77, 120, 162, 203, 215,
 223, 289, 312
 Канерштейн О. – 43, 352
 Канєвський К. – 302
 Канн Л. – 60
 Кантемиров Б. – 220

Кантюков І. – 38, 114, 149, 166, 174, 294, 404, 405, 407, 408, 414, 417, 421, 422, 424, 426, 428
 Канчелі Г. – 44, 175, 417, 422, 427, 428
 Капельгородська Н. – 13, 29, 399
 Капитоненко В. – 93
 Каплер О. – 54
 Каптан М. – 202, 225, 226
 Капура М. – 118
 Капчинський М. – 257
 Карабиць І. – 27, 31, 44, 176, 177, 318, 356, 361, 399, 404, 407–412, 414, 417, 419, 421, 423, 425, 428
 Каравайчук О. – 28, 178, 179, 222, 330, 409, 414, 416, 418–421, 424–429
 Караєв К. – 105, 318
 Караєв-син – 384
 Карамишев Б. – 21, 40, 80, 85, 179, 180, 222, 224, 230, 232, 266, 267, 336, 406, 407, 411, 414, 417, 419, 420, 424
 Каранюк І. – 395
 Карасьов В. – 180, 185
 Караченцов М. – 292
 Каргаєв Т. – 220
 Каретников М. – 29, 180, 405, 406, 410, 423
 Каретникова О. – 231
 Каришева Т. – 345, 398
 Кармінський М. – 33, 181, 357, 405, 407
 Кароль Т. – 88
 Карпеко В. – 19, 20, 25, 95, 150, 155, 167, 168, 180, 184, 261, 301, 320, 332
 Карпенко А. – 181, 416
 Карпенко Ж. – 128
 Карпенко-Карий І. – 9, 21, 24, 37, 77, 84, 104, 159, 195, 226, 240, 241, 250, 251, 274, 283, 284, 334
 Каршиков А. – 112
 Карпов Л. – 108, 236, 237
 Карпов О. – 182, 423
 Карцман А. – 42
 Карюк Г. – 69, 111, 115, 166
 Карюков М. – 28, 80, 224, 232
 Каспер А. – 402
 Кастеллі В. – 37, 38, 71, 227, 284
 Катаєв І. – 35, 182, 407, 416, 418, 426, 428
 Катамадзе Н. – 101
 Катуар Г. – 286, 322
 Кауфман Д. – див. Вертов Дзига
 Кауфман М. – 53
 Каучо Г. – 227
 Кафка Ф. – 70
 Кахідзе Дж. – 44, 183, 428
 Кац М. – 112, 120, 176, 327
 Кац С. – 183, 405
 Качарян Л. – 213
 Качева О. – 251
 Качур В. – 382
 Кашин П. – 42
 Кашпур В. – 365
 Кашпуров І. – 168
 Квашньов Б. – 163
 Квінт Е. – 184, 428
 Квітка-Оснoв'яненко Г. – 9, 71, 283
 Келдиш Ю. – 400
 Кекух С. – 184, 422
 Кирейко В. – 17, 345, 352, 377
 Кирик А. – 250
 Кириєнко О. – 101, 275
 Кирпань В. – 184, 301, 407, 429
 Кисельова Т. – 400
 Ківа О. – 36, 109, 185, 330, 356, 361, 404, 408, 409, 411, 413, 415, 417–419, 421–424, 426, 429
 Кікта В. – 187, 426
 Кім Ю. – див. Михайлов (Кім) Ю.
 Кіракозова Н. – 33, 310, 330
 Кірієнко О. – 81, 113, 228
 Кісін В. – 93
 Кладницький В. – 28, 97, 187, 354, 406, 408, 409, 413, 417, 423–426, 428, 429
 Клебанов Д. – 16–18, 101, 103, 133, 165, 181, 189, 195, 266, 267, 327, 345, 360, 405, 407, 414–416, 420, 421, 423, 425, 426, 429
 Клейн Т. – 188, 427
 Клер Р. – 56
 Клименко І. – 5, 393, 402
 Клименко С. – 32, 38, 97, 128, 131, 247, 281, 282
 Климов В. – 175
 Климов О. – 98
 Климов Ю. – 318
 Клиничев Л. – 190, 211, 417, 419
 Клур Б. – 148, 190
 Клюзнер Б. – 165
 Ключарьов І. – 27, 44, 100, 103, 104, 118, 126, 136, 148, 155, 168, 169, 177, 190, 191, 224, 229, 244, 267, 279, 288, 301, 324, 361, 404, 408, 412, 417, 422, 423, 429
 Клячкін Є. – 177
 Кнайфель О. – 38, 94, 192, 414, 415
 Кнушевицький В. – 261
 Коберідзе О. – 28, 80, 183, 232
 Кобзон Й. – 308
 Кобизев І. – 213
 Кобилянська О. – 18, 93, 195
 Кобильчук Л. – 206
 Коблюк В. – 214
 Кобрін І. – 177, 281
 Коваленко В. – 271
 Коваленко Є. – 212
 Коваль О. – 71
 Ковальов В. – 90
 Ковальов М. – 19, 320
 Ковальова Н. – 90, 383
 Ковальова О. – 288
 Ковальова У. – 319
 Ковальська В. – 22, 96

Ковальський М. – 35, 211
 Ковганич Г. – 374
 Ковда В. – 260
 Ковпак С. – 133
 Ковтун В. – 280
 Коган Г. – 132
 Коган О. – 164, 201, 302
 Коган Ю. – 156
 Коер Р. – 313
 Кожарський З. – 40, 136, 247, 318, 324
 Кожухар В. – 40, 87, 103, 121, 123, 130, 136, 168, 191, 217, 271, 273, 288, 320, 328, 333
 Козак С. – 345
 Козачков В. – 29, 34, 35, 104, 214, 261, 265, 276, 285
 Козир Л. – 190
 Козир О. – 218, 224, 261
 Козицький П. – 16, 22, 192, 341, 345, 360, 414, 420, 424
 Козін А. – 193, 404
 Козлов В. – 238
 Козлов О. – 193, 249, 411, 415, 418
 Козловський І. – 17, 61, 349
 Козюренко С. – 342
 Колесник О. – 394
 Колесса М. – 194, 215, 412
 Колегаєв В. – 35, 38, 117, 175, 182, 229
 Кологород О. – 142
 Колодуб Ж. – 43, 195, 377, 378, 385
 Колодуб Л. – 43, 88, 120, 194, 203, 217, 242, 307, 335, 353, 376, 410, 414, 427, 428
 Колодуб О. – 377
 Коломієць А. – 43, 336, 352
 Коломієць Г. – 103
 Коломієць О. – 262
 Коломойцев П. – 215, 289
 Колчєєв Ю. – 263
 Коляда М. – 12, 195, 406
 Комар С. – 220
 Комаров О. – 248
 Комарова Н. – 61
 Комісаренко В. – 393
 Комітас С. – 219, 290, 304
 Комська А. – 382
 Конаєв С. – 96
 Конарський В. – 320
 Кондратов В. – 217, 232, 298, 305
 Кондратюк М. – 96
 Конончук І. – 130
 Кончаловський А. – 80
 Конюс Л. – 250
 Конюх О. – 399, 402
 Кооль Н. – 155
 Копелян Ю. – 370
 Копейкін М. – 196, 277, 415
 Копейкін О. – 152, 196, 243, 277, 392
 Кордюм А. – 13, 198
 Корєнєв О. – 266
 Корєцький Л. – 354
 Корещенко А. – 325
 Корицова О. – 94
 Коркін В. – 263, 296, 321
 Корндорф М. – 38, 196, 407, 409, 411, 416
 Корнієнко І. – 8, 400
 Корнійчук О. – 134, 226, 243, 283, 315, 321, 328
 Корнілєвич І. – 196, 409
 Коростильов В. – 231, 267
 Корчагін В. – 197, 408
 Корчмарьов К. – 170, 197, 224, 404, 426, 428, 429
 Кос-Анатольський А. – 345
 Косаренко С. – 197, 389, 409, 416
 Косач Ю. – 400
 Косенко В. – 12, 13, 49, 198, 265, 325, 341, 419
 Космачов І. – 198, 429
 Коссовський В. – 228
 Костенко В. – 13, 199, 239, 349, 424
 Костилова В. – 36
 Костін (Костина) О. – 199, 353, 386, 405
 Костроменко В. – 29, 111, 180, 188, 295, 354, 398
 Костюк Н. – 5
 Костюков Г. – 165
 Костюковський Я. – 266, 267
 Котєньов А. – 263
 Котляревський І. – 9, 16, 32, 133, 165, 189, 228, 230, 245, 248, 300, 331, 402
 Котов В. – 151
 Кофман Р. – 33, 200, 311, 379, 387, 414, 415
 Кохан Г. – 23, 31, 35, 36, 41, 68, 77, 127, 160, 186, 191, 245, 265, 273, 279–281, 292, 331, 376, 385
 Кохановський О. – 200, 383, 391, 417
 Коцюбинський М. – 54, 64–66
 Коць І. – 194, 272
 Коць М. – 194, 272
 Кочарян Л. – 334
 Кочерга А. – 275
 Кочетов В. – 21, 150, 167, 297, 314
 Кошелєв М. – 230, 312
 Кошка – див. Шафорєнко К.
 Кошман Н. – 265
 Кравченко А. – 168
 Кравченко Є. – 103, 121
 Кравченко Т. – 92
 Кравчишин І. – 42, 126, 284
 Кравчук ІІ – 186
 Краєв Г. – 399
 Крайнєв В. – 77, 186, 205, 331
 Крайниченко В. – 99, 266
 Красій М. – 16, 20, 218
 Красноокій В. – 201, 427
 Краснящих А. – 400
 Красовський А. – 147
 Красотов О. – 28, 89, 162, 201, 329, 334, 361, 404, 414

- Красуля Г. – 103
Крахмальов П. – 42, 82, 106, 201, 225, 226, 389, 408, 410, 411, 414, 415, 418–420, 422
Крейн О. – 13, 203, 409, 424, 426
Кремльов В. – 366
Кривоуст Б. – 203, 391, 423
Крижанівський Б. – 121, 167, 203, 400, 411
Крикун Г. – 18, 19, 121, 268, 276
Крилатов Є. – 28, 102, 166, 204, 405, 409, 411–414, 421, 425, 428
Кримець М. – 165
Криницина М. – 371
Криса О. – 273
Крисько В. – 41, 76, 128, 205, 405, 406, 410, 416, 418, 423, 424
Криштальський О. – 264
Криштофович В. – 33, 36, 69, 128, 145, 237, 308–310
Крищенко В. – 33, 163
Крімєць К. – 40, 115, 118, 131, 181, 182, 221, 285, 302, 303
Кріпак В. – 206, 393, 409, 419, 423, 424, 428
Кролл А. – 78, 140, 174
Кропивницький М. – 9, 257, 262
Кругляк Ю. – 298
Крупеніна Р. – 70
Крупник Г. – 206, 389, 410, 412
Крупська Н. – 210, 311, 316, 325
Крутиков С. – 43, 207, 377, 379, 423
Крутін С. – 198
Крутой І. – 42, 207, 423
Круценко С. – 208, 409, 413
Кручик І. – 287
Крушельницький М. – 298
Крюков М. – 13, 208, 416
Кряквич С. – 166, 175
Кубійович В. – 398
Кувивчак-Сахно Г. – 253, 319
Кудрицький А. – 400
Кудрявцев В. – 104
Кузик В. – 395, 400
Кузилєва А. – 127
Кузнецов В. – 354
Кузнецов Ю. – 41, 208, 209, 406, 411, 425
Кузьменко Ю. – 139, 173, 234
Куїнжі Т. – 156
Куксо Л. – 29, 83
Кукушкін В. – 270
Кулієв К. – 177
Куляба Т. – 121, 123
Купревічюс В. – 130
Купревічюс Г. – 130
Купріна В. – 96
Курбанов С. – 88, 127
Курбас Лєсь – 46, 47, 54, 240
Куріна А. – 241
Курінський В. – 130, 191, 244, 279, 308, 321, 336
Куровський В. – 292
Курочкін О. – 102, 204, 332, 333
Кусєвицький С. – 270
Кучвальський В. – 295
Кученко І. – 170
Кушнарєв Х. – 98
Кушнірюк О. – 248
Куц Д. – 248
Лабінський М. – 400, 402
Лавор Ю. – 241
Лавриненко Ю. – 70
Лазарєвський І. – 33, 131, 163
Лазарєв Е. – 44, 209, 409, 418
Лазова П. – 375
Ланчак Я. – 35, 178, 211, 234
Лапинський Я. – 27, 209, 224, 352, 353, 409–411, 426, 429
Лапокниш В. – 17, 155, 224, 260
Лапшин О. – 115
Ласкін Б. – 15, 16, 18, 98, 99, 189, 197, 224, 249, 260
Лащук В. – 163, 210, 406
Лебедев В. – 35, 210, 407, 417, 418, 425
Лебедев О. – 28, 211, 384, 411, 426
Лебедев Ф. – 331
Лебедев-Кумач В. – 15, 16, 135, 148, 190, 208, 229, 250
Лебедкін (Лебьодкін) І. – 42, 212, 379, 409, 411, 422
Лєвашов В. – 142
Левицький О. – 43
Лєвін В. – 21, 29, 35, 86, 93, 138, 150, 151, 160, 180, 276, 300
Лєвітін Ю. – 29, 212, 418, 423
Лєвітова Е. – 126
Лєвченко В. – 244, 294
Лєвченко І. – 354
Лєвченко О. – 41, 205
Лєвчук Т. – 19, 20, 31, 63, 64, 68, 133, 155, 194, 215, 217, 224, 268, 280, 281, 292, 321
Лєдєньов Р. – 213, 423
Лєй Ф. – 156
Лєман А. – 151
Лєнін В. – 8, 289, 305, 311, 326, 399, 402
Лєнціус О. – 167–169, 269, 320
Лєонов Є. – 357
Лєонтович М. – 192, 357
Лєпкий Б. – 132
Лєщенко Л. – 168
Лєскова Л. – 353, 356
Лирчиков М. – 89
Лисенко В. – 33, 34, 162, 163, 211, 263, 285, 286
Лисенко І. – 400
Лисенко М. – 7, 16, 90, 107, 110, 128, 145, 152, 153, 170, 173, 174, 185, 192, 194, 198, 201, 203, 208, 212, 215, 216, 230, 237, 238, 243, 245, 251, 259, 264, 267, 272, 280, 283, 287, 289, 292, 325, 336, 401

Лисенко Н. – 262
 Лисенко О. – 181
 Лисенко С. – 71, 119, 253
 Лисенко Ю. – 20, 103, 104, 123, 167, 190, 217, 218, 258
 Лисецький С. – 23, 274, 354
 Лисиціан Т. – 153
 Лисько З. – 400
 Литвиненко В. – 328
 Литвиненко С. – 40, 100, 142
 Литвиненко-Вольгемут М. – 16, 61, 170, 363
 Литвинова Олена – 5
 Литвинова Ольга – 378, 395
 Лиховид В. – 33, 213, 422, 425
 Лівшиць М. – 29, 99, 214, 405, 425, 429
 Лінков С. – 35, 303
 Ліпатті Д. – 113
 Ліпшиць Г. – 25, 95, 99, 118, 155, 266, 267, 288, 321, 324
 Лісовець О. – 278
 Ліст Ф. – 150
 Літинський Г. – 182, 220, 223, 303
 Літус М. – 20, 32, 34, 94, 104, 137, 163, 167, 168, 177, 200, 210, 247, 262, 268
 Ліцитіс А. – 292
 Лобель С. – 144
 Ломоносов М. – 135, 143, 148, 166, 287, 333
 Лопатинський Ф. – 13, 90, 109, 215
 Лоренц М. – 44, 214, 414
 Луговський В. – 168, 273
 Лукаш В. – 70
 Лукашов В. – 352, 353
 Луков Л. – 15, 91, 98, 99, 289, 325
 Луначарський А. – 26
 Лундстрем О. – 143, 316
 Лупій Я. – 24, 27, 28, 81, 83, 112, 130–132, 158, 178, 216, 221
 Луцак О. – 334
 Луценко Д. – 19, 121, 217, 246, 268, 320, 321
 Любомирський Г. – 283
 Людкевич С. – 201, 225, 272, 345
 Люм'єри, брати – 7
 Лютославський В. – 331
 Лядов А. – 256, 257, 294
 Лялін С. – 206
 Лятошинський Б. – 12, 13, 17, 18, 31, 47, 49, 57, 58, 90, 91, 122, 129, 141, 165, 176, 184, 194, 207, 214, 215, 223, 245, 250, 251, 268, 270, 279, 289, 319, 323, 325, 332, 334, 341, 344, 345, 352, 408, 412–415, 418, 420, 425, 428, 429
 Ляховецький В. – 19, 268
 Ляховський Б. – 325
 Ляшенко Г. – 33, 126, 215, 376, 425
 Ляшенко Л. – 317
 Ляшенко Ю. – 127, 144, 237
 Лящук Т. – 373
 Львівський М. – 288
 Магазинер Я. – 302
 Магар Т. – 225, 264, 265
 Маєвська М. – 19, 229, 259, 268, 297
 Маєвський О. – 88
 Мажуков О. – 216, 221, 416
 Мазель Л. – 295
 Мазепа І. – 85, 416
 Мазепа Л. – 400
 Мазепа О. – 132, 326
 Мазепа Т. – 400
 Мазур В. – 186
 Майборода Г. – 20, 126, 195, 216, 217, 352, 361, 407, 418, 420, 422, 424, 425, 429
 Майборода П. – 6, 20, 120, 206, 217, 218, 268, 349, 352, 404, 407, 410, 411, 414, 415, 418, 422, 426
 Майзель Е. – 11
 Макаревич А. – 309
 Макаренко М. – 218, 268, 273
 Макаров В. – 79
 Македонський В. – 246
 Макоєв А. – 219, 415
 Максименко Л. – 400
 Максимцов Р. – 64
 Максимчук І. – 92
 Максимчук Ю. – 395
 Малевич К. – 122
 Малецький М. – 33, 109, 181, 309, 310
 Малер Г. – 331
 Малиновський А. – 400
 Малишев Ю. – 23
 Малишевський В. – 197
 Малишко А. – 16, 18, 20, 154, 171, 206, 217–219, 224, 255, 266, 349
 Малюкова (Сидоренко) Т. – 162, 201, 220, 414
 Малько М. – 289
 Мальований С. – 324
 Мальцев А. – 275
 Мальцев В. – 100, 321
 Мамедов М. (Ходжи-Мурат) – 71
 Мамілов С. – 35, 221
 Мамін Ю. – 159
 Мамонт-Зав'ялов А. – 111
 Мамчур В. – 163
 Мандельберг К. – 203
 Мандельштам О. – 54
 Манусов Ю. – 120, 316
 Манько Г. – 16, 170
 Марголіт Є. – 51, 60, 400
 Марджанішвілі К. – 232
 Мареничі – 33, 162, 163
 Мар'їнський В. – 219
 Маркелов (Етінгер) Л. – 33, 220, 410
 Маркус С. – 333
 Мартинов В. – 35, 221, 419, 422, 423
 Мартинов Є. – 216, 221, 416
 Мартінес Л. – 37, 284

Мартон І. – 180, 221, 345, 417
 Марусик П. – 38, 282
 Марченко А. – 392
 Марченко О. – 30
 Марченко С. – 5, 378, 380, 383, 392
 Марченко Ю. – 158
 Марченкова Н. – 378
 Мар'яновський М. – 335
 Масельський О. – 165
 Масенко Т. – 218
 Масленников О. – 153, 276
 Маслобойщиков С. – 41, 70, 122, 381
 Маслюков О. – 15, 19, 20, 193, 229, 261, 268, 298
 Массне Ж. – 108, 125
 Матвеев В. – 170
 Матвеев Є. – 29, 87, 104, 301
 Матвєєва Н. – 167, 172, 181, 274
 Матвієнко І. – 148
 Матвієнко Н. – 22, 96, 248, 328
 Мате В. – 193
 Матешко А. – 32, 42, 71, 82, 94, 125, 202, 225, 226, 235, 236
 Матусовський М. – 15, 21, 29, 87, 99, 288, 301
 Матюхін В. – 86, 391
 Махно Н. – 202, 226
 Махтіна Є. – 402
 Махульський Ю. – 138
 Мачерет О. – 189
 Машанаускас К. – 44, 222, 419
 Машкара О. – 37, 242
 Машкін М. – 178, 180, 222, 420, 427
 Мащенко М. – 19, 34, 42, 63, 68, 72, 121, 129, 130, 133, 142, 146, 177, 281, 298, 309, 310, 313, 316, 317, 320, 387
 Медюк (Збандут) Н. – 136
 Меєрович М. – 223, 406
 Мейерхольд В. – 326
 Мейтус Ю. – 12, 13, 16–18, 48, 49, 57, 197, 215, 223, 260, 327, 345, 351, 407, 408, 411–415, 417, 418, 423, 424, 426, 428
 Меладзе В. – 224
 Меладзе К. – 42, 224, 225, 406, 421, 424, 426
 Мелешко Р. – 225, 413
 Мельник В. – 5
 Мельник Д. – 86
 Мельников А. – 205
 Мельниченко В. – 161
 Мельничук І. – 42, 82, 106, 202, 203, 225, 389, 414, 415, 418–420, 422
 Мендельберг К. – 112
 Мессіан О. – 79, 258
 Месснер Є. – 269
 Месхієв Д. – 89
 Мешкіс Б. – 165
 Местечкін Я. – 68
 Миколайчук І. – 22, 67, 68, 270, 371
 Миколайчук М. – 22, 96
 Микульський А. – 163, 235
 Миленко І. – 38, 226, 411, 412, 418, 419, 421, 422, 426, 429
 Миневи́ч О. – 100
 Мирний Панас – 64
 Мироненко В. – 70
 Мироненко С. – 5
 Миронер Ф. – 21, 84, 230
 Миславський В. – 8, 400
 Мисливий В. – 38, 278
 Митякін Б. – 134, 190
 Михайлов Дж. – 227, 529
 Михайлов К. – 154, 278
 Михайлов (Кім) Ю. – 126, 136, 137
 Михайлов М. – 345
 Михайлов Я. – 120, 316
 Михайлова Н. – 285
 Михайлова О. – 112
 Михайлюта О. (Фагот) – 228, 406
 Михалевич Л. – 217
 Михалков М. – 80
 Михалков С. – 113
 Михалюк С. – 81, 113, 228, 414
 Михальчик Ю. – 231
 Мійо Д. – 258
 Міклашевська І. – 198
 Мікульський А. – 33
 Мілка Є. – 353
 Мілліонщиков Л. – 96
 Мілюков О. – 201
 Мілютенко Д. – 69
 Мілютін Ю. – 12, 15, 100, 106, 228, 410, 413, 416, 421, 426
 Мінаєв І. – 139, 304, 327
 Мінаєв С. – 316
 Мінахін С. – 100, 229
 Мінеллі Л. – 140
 Мінка Г. – 225
 Мінков М. – 35, 229, 318, 404, 417
 Мірзоян Е. – 78, 290
 Мітасова С. – 270
 Міхеєв О. – 108
 Мічурін І. – 326
 Мішурін О. – 20, 118, 165, 167, 218, 219, 332
 Мнацаканян О. – 230, 404
 Могилевська М. – 202, 226
 Мокренко А. – 103
 Мокроусов Б. – 12, 21, 230, 406, 414
 Мокрушев М. – 240
 Моліна Т. де – 238
 Молостова І. – 17, 260, 354
 Молчанов П. – 134
 Молякевич Д. – 121
 Мольєр Ж.Б. – 238
 Мордвинов М. – 60
 Мороз О. – 213, 336
 Морозенко П. – 364
 Морозов В. – 230

- Мотиль В. – 34, 322
 Мотузко Н. – 131, 132
 Моцарт В.А. – 142, 281, 311
 Мравинський С. – 98
 Мудрий Я. – 280
 Мужчиль В. – 42, 230, 407, 409
 Музическу Г. – 144, 240
 Муканяев В. – 231, 425
 Муравльов О. – 21, 231, 405, 409, 416
 Муравський О. – 212
 Муравський П. – 40, 130, 135
 Мураделі (Мурадов) В. – 21, 80, 232, 416, 428
 Муратов О. – 23, 29, 69, 85, 108, 125, 130, 144, 149, 168, 178, 179, 232–235, 238, 249, 273, 274, 290, 291, 308, 378, 382, 385, 421
 Муратова К. – 69, 85, 179, 271, 272
 Мурзін С. – 28
 Мурін Ю. – 90, 215
 Муров А. – 119
 Муромов М. – 233, 422
 Мусоргський М. – 17, 94, 172, 231, 238, 239, 315, 326
 Муха А. – 5, 43, 353, 378, 387, 395, 400, 401
 Мюрай Т. – 157
 Мясков К. – 43, 233, 411
 Мясковський М. – 102, 171, 230, 232, 275, 282, 287, 305, 334
 М'ясников І. – 234, 428
- Навроцький С. – 155, 224, 226
 Нагнибіда М. – 20, 218
 Назаров В. – 37, 44, 234–236, 378, 380, 404–407, 410–413, 415–418, 420–423, 425–428
 Назаров О. – 236
 Найссоо У. – 44, 237, 408
 Налбантова Е. – 149
 Народицький А. – 33, 135, 168, 177, 190, 197, 224, 305
 Наталушко С. – 205
 Наумов В. – 19, 63, 332
 Нахабін В. – 120, 195, 217, 345
 Нахімов П. – 208
 Небера В. – 358
 Небесний І. – 237, 246, 416
 Небієрідзе Б. – 17, 31, 34, 36, 37, 93, 145, 177, 185–187, 214, 217, 281, 284, 322
 Неболюбова Б. – 238, 409
 Неверов І. – 167
 Невінчана Т. – 379
 Невський О. – 256
 Негреску І. – див. Сілко І.
 Недашківська Р. – 366, 375
 Недбал О. – 203
 Несдли З. – 194
 Нежданова А. – 89, 110, 146, 162, 164, 201, 208, 287, 302, 307, 313, 318, 327, 329, 334, 400, 401
- Нейгауз Г. – 223, 231, 311, 337
 Некрасов В. – 122
 Некрасов Є. – 21, 314
 Некрасов М. – 88
 Некрасов Ю. – 93, 165, 320
 Неллі В. – 275
 Немоляев В. – 99
 Нерсесян М. – 40, 83, 115, 116, 144, 166, 175, 285, 290, 294, 305
 Нестантінер М. – 337
 Нестеренко І. – 238, 419
 Нестеров А. – 153
 Нестеров О. – 238, 420, 427
 Нетребенко А. – 358
 Нечаєв Л. – 35, 261
 Нечуй-Левицький І. – 64
 Невська З. – 100, 229
 Недич Б. – 42, 127, 158, 388
 Нізамутдінов І. – 270
 Ніколаєв Л. – 203, 253, 326
 Ніколаєв М. – 239, 414
 Ніколаєв О. – 197
 Ніколаєва О. – 255
 Ніколаєвський Б. – 329
 Ніколаєвський Ю. – 111, 115, 116
 Ніколаєнко Г. – 21
 Ніколаєнко Олег – 239, 416
 Ніколаєнко Олександр – 20
 Ніколенко О. – 218, 262, 268
 Ніконенко Ю. – 127
 Нікулін Р. – 300, 306
 Ніщинський П. – 251
 Нобіле У. – 55
 Новак А. – 152, 277
 Новак Вілен – 34, 76, 108, 112, 124, 136, 139, 166, 173, 174, 188, 294, 323
 Новак Вітезслав – 194
 Новаков І. – 297
 Новицький О. – 18, 19, 120, 135, 154, 155, 268, 312
 Поздрюхін-Заболотний В. – 209
 Норд Б. – 189
 Носов Л. – 345
 Няга С. – 144
- Оберюхтін М. – 110
 Оборін Л. – 314
 Овадіс І. – 13, 199, 239, 424
 Овчаренко Г. – 299
 Овчинников В. – 239, 240, 259, 404, 411
 Огієнко-Олів'є Л. – 24, 270
 Огневий К. – 252
 Одаховський В. – 240, 411
 Одрин Я. – 240, 409
 Окороков В. – 42, 241, 428
 Окуджава Б. – 19, 27, 35, 137, 142, 181, 228, 261, 322, 333
 Окунчиков О. – 203

Олевський Л. – 268
 Олексин Г. – 400
 Олексів Р. – 134
 Олексієнко О. (Алексеев, Домерщиков) – 9
 Олесов Є. – 241, 417
 Олефіренко В. – 145
 Олеша Ю. – 224, 319, 327
 Олев Н. – 34, 148, 149
 Олійник Б. – 96, 219, 280, 291, 337, 419
 Олійник С. – 28, 81, 144
 Ом О. – 106
 Омельчук С. – 36, 186
 Онищенко В. – 37, 156, 258
 Оржеховський В. – 251
 Орлов В. – 162
 Орлов М. – 18, 117, 129, 190, 267
 Орлов О. – 146, 251
 Орлова Л. – 70
 Орлова О. – 248
 Орлянкін В. – 68
 Орфеев С. – 146, 251
 Орфьонов А. – 274
 Осадчий О. – 37, 241, 411, 414
 Осика Л. – 23, 67, 129–132
 Осипов А. – 86, 111, 214
 Осипов М. – 102
 Осіна-Фрідман Ю. – 242, 427
 Осмяловська К. – 16, 61, 170, 362
 Островська Л. – 354
 Островська Т. – 38, 242, 421
 Островський А. – 21, 232
 Островський М. – 95, 133, 141, 176, 185, 272, 279, 290, 319, 335
 Остроухов-Арбо А. – 9
 Острчіль О. – 194
 Оффенбах Ж. – 335
 Охлопков М. – 54
 Ошанін Л. – 19, 155

 Павличко Д. – 25, 80, 96, 97, 130, 131, 248
 Павлов І. – 171
 Павлов М. – 243, 247, 248, 424
 Павлова І. – 91
 Павловський В. – 18, 146
 Павловський Л. – 207, 302
 Павловський О. – 34, 35, 38, 148, 149, 227, 229, 302
 Падеревський І. – 200
 Паламаренко А. – 248
 Паліашвілі З. – 101, 183
 Палідвор-Соневицька Н. – 403
 Палійчук Б. – 19, 121, 168, 219, 261, 268, 276, 319, 320
 Панасва М. – 354
 Панін В. – 145
 Панов І. – 38, 243, 405, 423, 427
 Панч П. – 45
 Паперник М. – 42, 149, 198, 207, 208, 383, 389

 Папуша А. – 278
 Параджанов С. – 19, 23, 24, 64–67, 167, 218, 273, 291, 319, 320, 348
 Парфенюк О. – 5
 Пархоменко В. – 297
 Пасікова А. – 139
 Паскару В. – 168
 Пастухов Є. – 71
 Паторжинський І. – 16, 61, 170, 363
 Паулс Р. – 44, 243, 244, 408
 Пахмутова О. – 35, 166, 191, 244, 279, 410, 417
 Пацукевич В. – 41, 173, 245, 407, 426
 Пашкова О. – 5
 Певзнер К. – 104
 Пейко М. – 132, 141, 156, 256, 263
 Пендерецький К. – 331
 Пенцлін Е. – 15, 98, 99
 Перголезі Дж. – 197
 Перебийніс А. – 122
 Перельман М. – 219
 Перепелиця О. – 401
 Періашвілі Г. – 128
 Петриненко Д. – 96, 148, 191
 Петров А. – 119
 Петров В. – 135
 Петров Ю. – 160, 209
 Песков А. – 33, 163
 Петухов А. – 40, 111, 223, 257
 Пир'єв І. – 16, 62, 148, 249
 Пир'єва Л. – 370
 Писарев С. – 8
 Півненко В. – 33, 163
 Підпалій В. – 68, 123, 216, 234, 235
 Пількевич Л. – 399
 Пілютиков С. – 237, 245, 405
 Пінтусевич М. – 306
 Пірумов О. – 81, 133
 Піскарьова Т. – 163
 Платек Я. – 401
 Платонов М. – 170, 362
 Плішка А. – 400
 Плішке Х. – 313
 Плоткін В. – 82
 Плугар О. – 197
 Пляцковський М. – 32, 111, 118, 151, 247, 285
 Подвала В. – 353
 Подольська К. – 5
 Подольчак І. – 331
 Подубинський А. – 368
 Поженян Г. – 87, 123, 150, 162, 181, 214, 285, 290, 333
 Пожидаєв В. – 133
 Пожлаков С. – 246, 405
 Позняковська Н. – 95
 Поклад І. – 32, 246, 324, 404, 406–412, 414, 416, 418–422, 424–426, 428, 429
 Покотило М. – 363

Покрасс Данило – 16, 248, 249, 426
 Покрасс Дмитро – 16, 248, 249, 426
 Покровський Д. – 249, 280, 415
 Покровський М. – 199, 239
 Полинников О. – 79, 84, 120, 143, 233, 263, 316, 317
 Половинкін Л. – 249, 412
 Полоз М. – 33, 250, 352, 415, 424
 Полтарев П. – 164
 Полухін П. – 250, 415
 Поляков П. – 40, 121, 135, 147, 153, 155, 194, 204, 215, 218, 251, 261, 266, 268, 276, 283, 319, 320, 332, 417
 Полянський В. – 152
 Полянський Т. – 42, 251, 388, 413, 416, 422
 Полярш І. – 5, 37, 44, 252, 376, 386, 415, 416, 420, 426
 Померанцев Ю. – 256
 Пономарьов О. – 252, 410, 416, 425
 Попков В. – 36, 109, 160, 172, 181, 185–187, 250
 Попков О. – 42
 Попов Г. – 253, 407, 411, 424, 425
 Попов Д. – 91, 300
 Попов М. – 253, 405, 406
 Попов Я. – 334
 Попович М. – 16, 401
 Попович О. – 254, 420
 Португалов В. – 290
 Потапенко Н. – 152
 Потапенко О. (Потап) – 254, 418
 Потеєнко Ю. – 255, 423
 Потоцька С. – 199
 Потоцький С. – 14, 255, 405, 406, 417, 422
 Прахов А. – 60
 Праченко А. – 33, 202, 225, 226, 236, 237, 309, 310
 Пресич А. – 155
 Пресман М. – 253
 Пресняков В. – 316, 317
 Преторіус М. – 316
 Придувалов В. – 228
 Приходько В. – 283, 390
 Прокопенко О. – 347
 Прокопенко Р. – 5, 394, 400
 Прокоф'єв О. – 196
 Прокоф'єв С. – 62, 256, 263, 315, 419
 Проскурня С. – 293
 Просторова Н. – 318
 Проценко В. – 300
 Пруслін Н. – 256, 426
 Пташук М. – 172
 Птичкін Є. – 38, 256, 406, 411, 428
 Пугач О. – 238, 289, 297, 327
 Пугачова А. – 82, 316, 317
 Пудовкін В. – 48, 55
 Пульвер Л. – 13, 257, 419
 Пургалін Б. – 35, 211, 265
 Пустильник І. – 179
 Пуха Л. – 8
 Пухальський Я. – 250
 Пучинян С. – 115, 116
 Пуччіні Дж. – 272
 Пушкін О. – 238
 Пшеничний Г. – 4
 Пясковський І. – 157
 Раглер М.Г. – 85
 Радич Д. – 44, 258, 219
 Радченко К. – 96
 Радченко Р. – 353
 Райзман Ю. – 20
 Райчук А. – 93
 Расіна Л. – 37, 258, 379, 407, 409, 413, 418
 Ратников М. – 126
 Раухвергер М. – 258, 406
 Рахлін Н. – 40, 110, 135, 229, 255, 266, 323
 Рахманін С. – 139
 Рахманінов С. – 200
 Рачковська О. – 5
 Рашеев М. – 29, 33, 114, 126, 135–137, 173, 290
 Рева Л. – 18–20, 34, 115, 116, 146, 153, 189, 218, 319
 Ревуцький Л. – 12, 49, 120, 122, 147, 153, 154, 203, 209, 212, 259, 261, 267, 297, 312, 315, 325, 341, 345, 352, 411, 424
 Ренський Б. – 316
 Резник І. – 28, 29, 34, 111, 188, 204, 217, 267, 274, 302, 322
 Резников А. – 316
 Резникович М. – 29, 200, 290
 Репников Ю. – 41, 259, 260, 407, 412
 Ржешевський О. – 90
 Рібаков М. – 8
 Рибальченко В. – 13, 48, 223, 224, 260, 345, 417, 418, 423
 Рибицька-Ізвєскова М. – 134
 Рибников О. – 35, 260, 410, 417
 Рибчинський Ю. – 32, 33, 37, 104, 162, 169, 235, 246
 Риженко Н. – 329
 Рилєєв С. – 151, 261, 423
 Рильський М. – 18, 125, 233, 291, 325, 349
 Римський-Корсаков М. – 79, 86, 87, 89, 95, 98, 103, 104, 119, 156, 159, 178, 184, 187, 192, 210, 219, 230, 233, 239, 289, 299, 316, 317, 321, 326
 Різін Л. – 168
 Різницький М. – 140
 Ріхтер Х. – 55
 Рогаль-Левицький Д. – 275
 Роговцева А. – 240, 363
 Рогоза Н. – 158, 163
 Рогоза Ю. – 158
 Рогозін Ю. – 263

Родіонов Я. – 255
 Роднянський О. – 71, 102
 Рождественська О. – 178
 Рождественський В. – 256, 261, 345, 352, 404, 406, 408, 413–415, 424, 427
 Рождественський Г. – 115, 265
 Рождественський Р. – 19, 21, 33, 162, 163, 234, 301, 308, 320, 321
 Рожко В. – 42, 158, 231
 Рожко Н. – 262, 381, 409
 Рожков Ю. – 100, 229
 Рознер Е. – 174
 Розумний В. – 290
 Ройзман Л. – 337
 Ройтман А. – 40, 102, 113, 161, 180, 204, 231
 Романов А. – 262, 428
 Романов М. – 275, 276
 Романова В. – 129, 130
 Романовський Ю. – 201, 276
 Роміцин А. – 401
 Ронжин В. – 353
 Роом А. – 16, 62, 134, 253
 Росіч О. – 158
 Рославець М. – 249
 Росляк Р. – 8, 395
 Ростоцький А. – 184
 Роу О. – 20, 113
 Рошаль Г. – 90
 Рошаль М. – 231
 Рощина А. – 125
 Рощина Т. – 200, 203
 Рубальська Л. – 291
 Рубін В. – 263, 296, 413, 414
 Рубінштейн А. – 12, 309
 Рубльов А. – 239
 Рубцов М. – 145, 166
 Рудий Г. – 8
 Рудих Є. – 398
 Рудін В. – 366
 Рудницький С. – 160
 Рудянський О. – 254, 315
 Рупишев Р. – 263, 420
 Русаліна Л. – 248
 Руставелі Ш. – 176, 183
 Рутковський О. – 395, 401
 Рябинков Я. – 89
 Рябов В. – 38, 263, 408, 415, 420, 427
 Рябокрис О. – 382
 Рябцев В. – 28, 111
 Рядченко І. – 19–21, 155, 167, 168, 172, 218, 297
 Рязанов П. – 98, 179, 276, 317
 Рязов С. – 264, 421
 Ряшенцев Ю. – 34

 Сабінін Л. – 9
 Савельєв В. – 34, 35, 68, 108, 109, 129, 130, 137, 147, 193, 213, 281, 302, 311, 322
 Савченко А. – 262, 327
 Савченко Б. – 34, 35, 40, 143, 190, 211, 222, 280, 328, 344, 394
 Савченко І. – 14, 16, 17, 60, 61, 63, 154, 215, 255, 256
 Савчук Є. – 40, 281, 316
 Савшинський С. – 212
 Садкович М. – 61, 189, 193, 197
 Садовський М. – 9, 10, 172
 Садомська А. – 264, 410
 Садомський Ю. – 41, 335
 Садуль Ж. – 53
 Сасенко Ю. – 264, 405, 413, 414
 Сайдаковська І. – 264, 418
 Саксаганський П. – 8, 9
 Салманов В. – 79
 Салтиков О. – 113
 Сальников П. – 160, 265, 425
 Самборський І. – 87, 96, 130, 151, 303
 Самойло О. – 144
 Самойлов Д. – 136
 Самойлов Є. – 59
 Самойлов С. – 265, 413
 Самсон Ю. – 265, 423
 Сандлер О. – 17, 18, 99, 189, 190, 265, 345, 360, 404, 411, 412, 414–416, 420, 421, 423, 427, 428
 Санін О. – 41, 72, 157, 212, 383, 390
 Сапожников С. – 35, 267, 428
 Сараджев К. – 290
 Сараджишвілі В. – 85, 176, 183, 227, 232
 Сар'ян Л. – 219
 Сасько Г. – 43, 378, 379
 Сатаненко Ю. – 89
 Саульський Ю. – 193
 Сауткін І. – 200, 201
 Сахаров С. – 231
 Сахненко Д. – 7, 10
 Свашенко С. – 49, 50, 54
 Светлов М. – 16, 267, 276, 314
 Светлов О. – 167
 Свечников А. – 19, 218, 267, 406, 409, 411–414, 418–420
 Сегаль А. – 131
 Сегель Я. – 21, 301
 Сегида М. – 399, 402
 Седнев М. – 38, 41, 209, 227
 Седовенко Л. – 100
 Сейтаблаєв А. – 201, 251
 Селентій А. – 5, 377, 379
 Селиванов В. – 171
 Семанів В. – 41, 173, 245
 Семененко Н. – 5
 Семенко М. – 45
 Семенов Є. – 107
 Семенов О. – 124, 268, 407
 Семенов Ю. – 140
 Семернін В. – 180

Сен-Санс К. – 11
 Сергеев М. – 333
 Сергеев С. – 170
 Сергейчикова С. – 145, 177, 287
 Сергієнко Р. – 29, 71, 123, 179, 271, 290
 Сергієнко С. – 66, 67
 Сергій Folk – див. Folk Сергій
 Сердюк О. – 61
 Сердюк Ф. – 9
 Серебренникова (Турейська) Л. – 401
 Серебряков Ю. – 81
 Серебрякова З. – 324
 Сержебаєв А. – 269, 408
 Сероцький К. – 331
 Северянін І. – 63
 Северцев О. – 317
 Сивак В. – 33, 308, 310
 Сивокінь С. – 378, 386
 Сидельников М. – 29, 81, 151, 221, 269, 405, 423, 429
 Сидоренко Н. – 401
 Сидоренко Т. – див. Малюкова (Сидоренко) Т.
 Сидоров А. – 270, 384, 425
 Силасв Б. – 168
 Силангєв Ю. – 40, 295
 Силєнко Т. – 316
 Сильєвєтров В. – 24, 31, 270, 271, 352, 384, 405, 408, 410, 412, 413, 417, 421, 422, 427, 428
 Симанський Н. – 207
 Симоненко І. – 32, 247, 401
 Сингаївський М. – 21, 297, 298
 Синько О. – 37, 78, 130, 134, 239, 324, 335, 376, 386
 Синько Р. – 37, 78, 130, 134, 239, 324, 335, 376, 386
 Сипітинєр Д. – 150, 167, 180
 Сирих А. – 270
 Сібєліус Я. – 326
 Сікорська І. – 5, 395
 Сілко І. (Негрєску І.) – 238, 272, 414
 Сімеонов К. – 40, 101, 121, 146, 155, 167, 184, 189, 190, 197, 204, 217, 218, 224, 262, 266, 268, 291, 297, 301, 319, 320, 323
 Сіренко В. – 40, 122, 128, 137, 186, 205, 248, 281, 316, 328, 387
 Сіренко М. – 103
 Сірій О. – 172
 Скворцов В. – 17, 214, 271, 279
 Скибенко А. – 262, 274
 Скворода Г. – 71, 240, 367
 Скорик М. – 23, 44, 66, 138, 169, 176, 185, 196, 234, 237, 272, 274, 279, 293, 328, 356, 385, 406, 408, 410, 411, 413, 417, 419, 421, 426, 427, 429
 Скоропадський П. – 7
 Скребков С. – 173
 Скрипка О. – 241
 Скрипка С. – 40, 145, 149, 166, 265, 285, 318
 Скрипник Г. – 5, 395
 Скрябін О. – 12, 28, 115, 171, 250
 Скулте А. – 126
 Скурат С. – 170
 Скуратов І. – 59
 Слатін І. – 165
 Слісарєнко А. – 19, 134, 190, 266, 274, 320, 421
 Слободяник Е. – 275
 Слончак Н. – 399
 Слупський Ю. – 34, 118, 177, 232, 247, 298
 Слуцький М. – 276
 Слуцький О. – 275, 415
 Смакула Г. – 206
 Смакула О. – 240
 Смекалін В. – 341
 Смеян Н. – 119
 Смеян П. – 119
 Смирнов Л. – 19, 320
 Сміян С. – 165, 274, 320
 Сніжинська Л. – 317
 Собінов Л. – 197, 207, 216, 241
 Соболев О. – 236
 Соболев Ф. – 68
 Соболев М. – 102, 204
 Соковнін Л. – 275, 407, 409, 416
 Соколов В. – 124
 Соколов М. – 198, 199, 257
 Соколов Н. – 112, 257
 Соколов Ю. – 206
 Соколова Г. – 35, 182
 Соколова Ж. – 107
 Соколовський П. – 298
 Соколянський І. – 56
 Солнцев Є. – 94, 236, 283
 Солнцева Ю. – 29, 56, 214, 240, 253, 259
 Соловійов О. – 90, 97, 215
 Соловійов-Сєдой В. – 16, 276, 350, 417, 418, 426
 Солов'яненко А. – 23, 248, 274
 Соломін Ю. – 35, 119, 303
 Солтис А. – 173, 216, 272
 Сом М. – 20, 190, 219, 266, 267
 Соневицький І. – 403
 Сосюра В. – 16, 19, 20, 46, 155, 163, 167, 193, 219, 268
 Сотничєнко С. – 92
 Софроніцький В. – 150
 Софронов А. – 15, 213, 229
 Сочивєць А. – 395
 Сошальський О. – 152, 196, 276, 277, 392, 404, 406, 409, 411, 415, 423, 424, 426, 428
 Спаринський О. – 38, 277, 278, 377, 410, 416–418, 422, 425
 Сперкач В. – 32
 Спєсивцев Г. – 115
 Способін І. – 295

Стабавий Г. – 47, 54, 215
 Стадницький А. – 278, 422
 Сталін Й. – 49, 59, 98, 171, 189, 215, 224, 249, 255, 266, 323
 Станєв С. – 148
 Станкович Є. – 17, 32, 82, 94, 97, 126, 163, 191, 244, 279, 331, 334, 356, 379, 404, 406, 410–422, 425, 426, 428, 429
 Старицький М. (композитор) – 37, 281, 410, 411, 418, 423, 425
 Старицький М. (письменник) – 9, 18, 64
 Старков (Звездаков) Є. – 182
 Старкова М. – 327
 Стасенко С. – 41, 209
 Статковський Р. – 106
 Степанов Л. – 111, 282, 406
 Степанова Н. – 393
 Стефаник В. – 23, 67
 Стефанишин М. – 400
 Стеценко К. (композитор) – 170, 275, 282, 423
 Стеценко К. (скрипаль) – 128
 Стецюк І. – 37, 44, 126, 283, 374, 390, 405, 407, 408, 412, 418, 419, 421, 422, 425–428
 Стихін Є. – 34, 285, 412, 417, 418, 420, 421, 423, 424, 426–428
 Стицьковський Ю. – 313
 Стодушний В. – 156
 Столяр Я. – 12, 24, 286, 405, 424
 Столяр К. – 96
 Столярський П. – 302, 307
 Столярчук Б. – 401
 Стороженко В. – 96
 Страдіварі А. – 257
 Стратієвський С. – 286, 412
 Стрелков В. – 269, 303, 305
 Стригун Ф. – 134, 371
 Стрижевський Д. – 11
 Ступіна Л. – 5
 Ступка Б. – 375
 Стус В. – 128
 Сулимов В. – 71
 Сумароков В. – 286, 404, 413
 Сумська О. – 90, 383
 Суржа Р. – 286, 422
 Сурикова А. – 93, 136, 308
 Сурін О. – 81
 Суслів В. – 168, 177
 Суслів (Резников) О. – 9, 257
 Суханова Н. – 122
 Сухарєв А. – 126
 Сухий А. – 324
 Суходольський А. – 9
 Сухомлинов І. – 208
 Сухоруков Л. – 287, 413
 Сушко В. – 42
 Суюрєв Ю. – 17, 23, 37, 94, 242, 274, 279, 324
 Сятковський Ю. – 224
 Табачник Я. – 276, 287, 404
 Табачников М. – 29, 288, 405, 406, 409, 424
 Таїров Б. – 215
 Талалаївська І. – 38, 278
 Талан Н. – 127
 Талібов С. – 236
 Таль С. – 278
 Танєєв С. – 275
 Танич М. – 35, 153, 172, 182, 300, 305, 318
 Тараненко О. – 153
 Таранов Г. – 13, 31, 49, 91, 215, 265, 289, 345, 416, 422, 428, 429
 Таранченко Г. – 40, 96, 121, 333
 Тарич Ю. – 16, 276
 Тарівердієв М. – 29, 289, 406, 410, 412, 415, 421
 Тарнапольський Ю. – 134
 Тарновський Б. – 249
 Тарнопольський Г. – 320
 Тасін Г. – 13, 15, 48, 61, 99, 107, 196, 223, 229, 260
 Татарченко Г. – 234
 Ташков Є. – 150
 Таякіна Т. – 280
 Телеман Г.Ф. – 85
 Теліга О. – 240
 Тельнюк С. – 33, 163
 Терещенко А. – 395
 Терещенко М. – 32, 165, 178, 180, 222, 247
 Терещенко Ю. – 71
 Терлецький В. – 83
 Тер-Гатевосян Дж. – 44, 290, 416
 Теффі О. – 227
 Тилик В. – 33, 290, 353, 425
 Тиллес Б. – 179
 Тимарцев М. – 59
 Тименко А. – 202, 226
 Тимонішин А. – 19, 168, 320, 333
 Тимофіївський О. – 118, 322
 Тимошенко Ю. – 18, 118, 266, 267, 314
 Тирцеу Г. – 291, 319, 404
 Тихий В. – 42, 128, 205, 212
 Тихонов В. – 291, 422
 Тичина П. – 19, 155
 Тишко Л. – 206
 Тишківська Л. – 125, 233, 291, 382, 421
 Тишлер (Тішлер) В. – 42, 152, 292, 391, 404, 407, 410–412, 415, 418, 424, 426, 428
 Тищенко О. – 41, 292, 405
 Тіменко В. – 100, 332
 Тіц М. – 195, 341, 345
 Ткач М. – 20, 25, 32, 96, 97, 121, 188, 219, 247, 298
 Ткаченко Ю. – 31, 93, 98, 280, 281
 Ткачов В. – 205
 Ткачук М. – 264
 Товстуха Є. – 5, 330
 Товстуха П. – 293, 416

Тодоровський В. – 235
Тодоровський П. – 38, 123, 150, 175, 178–180, 214, 293, 294, 407, 419
Толбузін А. – 102, 204
Толмачов М. – 79, 87, 99, 105
Толстунов І. – 281
Толстяков П. – 12, 51, 85, 294, 405, 406, 411, 414, 417, 419, 421
Тольба В. – 40, 95, 96, 101, 121, 123, 151, 154, 155, 167, 170, 190, 215, 217, 218, 224, 267, 294, 296–298, 320, 333
Томашпольський Д. – 38, 226, 227
Томенко Т. – 221
Топчій М. – 51
Торез М. – 79
Трамбицький В. – 95
Трауберг І. – 189
Трегуб Т. – 316
Трегуб Тетяна – див. Зморович Ю.
Третяков С. – 109, 140, 168, 185
Триліс В. – 128
Тримбач С. – 109, 140, 168, 185
Трифонов Р. – 248
Троїцький А. – 401
Трофименко В. – 99
Трофимов А. – 79
Троценко К. – 129
Троцюк Б. – 295, 414, 419
Трушин Л. – 285
Тумпаков П. – 257
Тулицький Ю. – 295, 414, 419
Туранський О. – 158, 393
Тургенєв І. – 67
Турін В. – 54
Туркевич В. – 401
Туровський Б. – 18
Турсунзаде М. – 159
Турчак С. – 40, 82, 96, 97, 103–105, 121, 123, 129, 130, 133, 136, 142, 155, 167, 169, 177, 188, 213, 218, 219, 258, 273, 274, 280, 291, 298, 320, 333, 357
Тускя І. – 176
Тутковський М. – 259
Туфтіна Г. – 96
Тухманов Д. – 41, 142, 295, 422
Тушнова В. – 33, 163, 188
Тюменева Г. – 345
Тютчев Ф. – 24, 128, 271
Тютюнник А. – 21, 34, 86, 151, 166, 175, 285
Тягно Б. – 54

Удовиченко В. – 247
Українка Леся – 64, 199, 238, 266, 275
Улицька О. – 215
Ульшин Є. – 324
Ульшинас Є. – 320
Уманський О. – 91, 206, 215
Урінов Я. – 250, 259

Урман Л. – 131
Успенський В. – 184
Успенський Г. – 313
Устюжанін К. – 77
Утьосов Л. – 82, 316, 318

Фагот – див. Михайлюта О.
Файнціммер О. – 253
Фаттах А. – 29, 263, 296, 404, 413, 429
Фатьянов О. – 18, 21, 84, 155, 224, 230
Федецький А. – 7
Федоринський А. – 186, 205
Федоров В. – 221
Федоровська Н. – 107
Федосов В. – 38, 113, 114, 175, 194, 195
Федотов В. – 235
Федюк М. – 274
Феоктистов В. – 80, 286
Фере В. – 217
Фернейхоу Б. – 157
Фесенко В. – 127
Фещенко В. – 162, 291
Фіалко О. – 37, 165, 235, 262, 271
Філатов В. – 146
Філатов Є. – 296, 411
Філатов Л. – 34, 306
Філіпенко А. – 20, 146, 297, 352, 361, 410, 411, 416, 418, 423, 424, 428, 429
Філіпенко В. – 21, 298, 353, 376, 389, 406, 409, 413, 424, 428
Філіпенко О. – 277
Фількевич Г. – 12, 381, 402
Фількевич М. – 343, 402
Фільц Б. – 353, 395
Фірсов С. – 299, 404
Фіртич Г. – 41, 299, 425
Фліс В. – 174
Флієр Я. – 330
Фляйшман П. – 334
Флярковський О. – 35, 80, 299, 411
Фокін В. – 140
Фома (Фоменко) С. – 91, 300, 414
Фоменко М. – 300, 427
Фрадкін М. – 21, 104, 184, 301, 407, 421, 422, 425, 429
Франко І. – 203, 224, 256, 261, 262, 274
Французов Л. – 205
Фрейдлін Я. – 33, 302, 406, 408, 409, 424, 426, 429
Френкель Л. – 197, 203, 289
Френкель Я. – 29, 302, 420, 427
Фрід Г. – 35, 303, 404, 414, 415, 425
Фрітц Ю. – 44, 303, 405
Фролов М. – 231
Фролов О. – 194, 379
Фрумкін А. – 322
Фрумкін Б. – 38, 304, 414, 418, 428
Folk Сергій – 269, 300, 416

- Хагагортян Е. – 304, 404, 408, 424
 Хай М. – 395
 Халецький Я. – 311
 Халізів І. – 378
 Халпахчі М. – 242
 Харат'ян Д. – 149, 293
 Харитонов В. – 142, 166, 175
 Харченко В. – 160
 Хаусман Р. – 55
 Хачатурян А. – 101, 112, 135, 150, 153, 198, 229, 260, 269, 286, 289, 295, 304, 305, 336, 407
 Хачатурян Е. – 40, 81, 101, 111, 115, 116, 137, 160, 180, 181, 196, 229, 282, 303, 305, 322
 Хачатурян К. – 35, 115, 305, 420, 422
 Хвильовий Микола – 49
 Хелемський Я. – 288
 Хетагуров К. – 219
 Хлопков Н. – 172
 Хмельницький Богдан – 9, 14, 17, 42, 60, 134, 252, 255, 316, 387, 405
 Хмельницький Борис – 251, 306, 417
 Хмельницький В. (режисер) – 35, 94, 124, 198
 Хмельницький В. (співак) – 253
 Ходош Є. – 306, 416
 Хоменко Н. – 167
 Хорунжий В. – 307, 419
 Хоткевич Г. – 125
 Хохлов Г. – 144
 Храпачов В. – 33, 93, 307, 378, 380, 386, 404, 405, 407, 408, 410, 412, 413, 415, 416, 418–420, 422–424, 427, 428
 Хренников Т. – 35, 124, 148, 174, 187, 211, 239, 241, 310, 350, 407, 423
 Хринюк Є. – 24, 83, 103, 104, 181
 Хромченко Я. – 228
 Хрущов М. – 21
 Хурсенко В. – 292
 Хуцієв М. – 21, 63, 224, 230, 346
- Палюк Ю. – 200, 311, 414
 Цветков І. – 38, 311, 417, 419, 424
 Пегляр Я. – 17, 120, 312, 345, 408, 409
 Цейтлін Л. – 170, 318
 Ценов Б. – 33, 163
 Цепколенко К. – 401
 Цибулка К. – 44, 312, 413, 421, 428
 Цибульник С. – 29, 33, 87, 121, 163, 266, 271, 288, 298, 312
 Цимбал Є. – 33
 Цисельський Е. – 313, 338, 406, 414, 418, 423, 425
 Ціж М. – 400
 Цфасман О. – 12, 314, 425
- Чабукіані В. – 193
 Чавдар Є. – 170
 Чайковська М. – 142
- Чайковський Б. – 21, 314, 425
 Чайковський П. – 11, 12, 41, 77, 80–84, 88–92, 95, 97–99, 101, 104, 105, 107, 110–114, 117, 120, 122, 124–126, 129, 130, 132–134, 138, 139, 141, 142, 147, 150, 154, 157, 161, 162, 167, 169, 172–174, 176, 180, 184, 185, 187, 192, 195, 196, 198–200, 203–205, 207, 209, 211–214, 216, 218, 219, 221, 223, 227, 229, 231, 233, 234, 238–246, 250–252, 255, 256, 258–263, 265, 267–270, 272, 273, 279, 281, 285, 286, 289, 291–293, 295, 297–299, 302–305, 307, 311, 314, 318, 319, 321, 323–330, 332, 334–337, 398
 Чапась В. – 253
 Чаплін Ч. – 52
 Чардинін П. – 46
 Чарковський Б. – 201
 Чашко Л. – 399
 Чекасин В. – 41, 315, 405, 426
 Чембержі М. – 42, 315, 387, 405, 418
 Чепелик О. – 239
 Чепелінська В. – 100, 229
 Чеповецький Ю. – 266
 Червинський І. – 300
 Череватенко Л. – 377
 Черепнін М. – 256, 294
 Черкасов Г. – 120, 316, 406, 408, 416, 428
 Черкасова Н. – 395
 Черкаський Д. – 41, 219
 Черкашина Т. – 127
 Черкашина-Губаренко М. – 357
 Чернавський Ю. – 38, 316, 317, 406, 421, 423
 Черненко Г. – 281
 Черницький І. – 41, 260
 Чернишов А. – 293
 Чернишова Л. – 121, 204
 Черченко А. – 179
 Чехов А. – 271
 Чичба О. – 44, 317, 424
 Чишко О. – 13, 187, 317, 416, 417
 Чкалов В. – 83, 302
 Чліянци С. – 173
 Чорний О. – 383, 391
 Чорний Ю. – 111, 358
 Чудак Г. – 155
 Чудак С. – 270
 Чулак М. – 204
 Чурсін М. – 346
 Чухрай П. – 28, 81
- Шабанов Р. – 106
 Шагайда С. – 54, 58
 Шаїнський В. – 35, 142, 318, 408, 417, 428
 Шак О. – 153, 163, 318, 410, 413, 414, 425
 Шалига В. – 43, 202, 226
 Шамін К. – 208
 Шамо І. – 19, 27, 31, 121, 291, 319, 345, 350, 352, 360, 404–406, 408–416, 418, 420–422,

424–426, 428, 429
 Шамо Ю. – 321, 353, 405, 405
 Шанцер А. – 10, 11
 Шапіро О. – 161, 184
 Шаповал А. – 234, 247
 Шаповаленко В. – 43
 Шапорін Ю. – 80, 113, 173, 216, 231, 269, 299, 330, 337
 Шапошников А. – 197, 224
 Шаранович Р. – 169
 Шарко З. – 69
 Шатохіна І. – 382
 Шатуновський Є. – 100
 Шаферан І. – 29, 35, 83, 169, 182, 229
 Шафоренко (Кошка) К. – 42, 156, 157, 381, 390
 Шахбазян С. – 30, 176, 271, 279, 281
 Шацька Н. – 115, 116
 Шварц І. – 34, 137, 321, 406, 408, 409, 413
 Шварц Л. – 17, 322, 410, 415, 418, 422, 429
 Швачко О. – 18–20, 63, 87, 121, 189, 204, 215, 217, 275, 320
 Швець С. – 76, 323, 407
 Шебалін В. – 49, 104, 132, 180, 231, 244, 256, 285, 303, 305, 311
 Шевельков В. – 231
 Шевченко Віктор – 28, 247, 323, 409, 414, 415, 421, 422, 424, 426
 Шевченко Володимир – 279, 280
 Шевченко І. – 41, 80, 90, 174, 175, 383
 Шевченко Н. – 234
 Шевченко С. – 127
 Шевченко Т. (поет) – 30, 32, 36, 40, 48, 50, 61, 82, 85, 95, 107, 110, 126, 128, 133, 134, 141, 142, 145, 147, 170, 174, 189, 194, 199, 204, 214–217, 223, 246, 248, 259, 270, 272, 274, 279, 280, 287, 291, 298, 319, 326, 327, 336, 346, 398, 402, 425
 Шевченко Т. (вокаліст) – 248
 Шевченко Ю. – 41, 324, 378, 385, 427
 Шевчук О. – 158
 Шевчук Оксана – 5
 Шевчук Олена – 183
 Шейко М. – 140
 Шелонцев Б. – 224
 Шеложко Н. – 170
 Шеременко О. – 94
 Шерстобитов Є. – 17, 25, 28, 29, 34, 38, 100, 104, 148, 191, 210, 227, 229, 263, 287, 296, 321, 377
 Шестаковська Ю. – 170
 Шестопалов А. – 17, 144, 247, 280, 312
 Шефнер В. – 35, 119, 229
 Шеффер Т. – 398
 Шехтер Б. – 232
 Шигаєва Г. – 33, 36, 71, 91, 127, 163, 235
 Шиленко Б. – 33, 162, 163, 177
 Шиловський В. – 35, 156, 182
 Шимон О. – 8, 402
 Шипович К. – 13, 325, 413
 Ширман Р. – 71
 Шишкін Є. – 37, 41, 42, 235, 316, 331
 Шишов І. – 180, 222, 325, 409, 429
 Шін О. – 194
 Шіхар К. – 42, 157
 Шкарупа Г. – 203
 Шкрєба М. – 320
 Шкрьоба П. – 262
 Шкурат С. – 16, 51, 58, 61, 362
 Шкуратов О. – 234
 Шкурін В. – 33, 71, 162, 379
 Шкурупій Г. – 45
 Шлегель Х.-Й. – 33, 56
 Шмайн Х. – 112
 Шмарук І. – 18, 19, 21, 34, 35, 63, 83, 96, 135, 142, 154, 155, 210, 219, 220, 256, 262, 288, 298, 301, 311
 Шмельов О. – 285
 Шмиров В. – 51, 400
 Шмідтгоф В. – 16, 224
 Шмонован Г. – 201
 Шнітке А. – 82, 132, 325, 326, 405, 411, 426
 Шовкошитний В. – 290
 Шопен Ф. – 94, 110, 142, 150, 157, 326
 Шопша М. – 248
 Шопша О. – 248
 Шор М. – 134
 Шостакович Д. – 10, 12, 62, 94, 104, 165, 187, 199, 212, 230, 299, 305, 326, 330, 341, 351, 406
 Шпаликов Г. – 175, 294
 Шпиковський М. – 54
 Шпортко В. – 247
 Шредель В. – 231
 Пресер-Ткаченко О. – 345, 398
 Штейнберг Е. – 327, 404, 425
 Штейнберг М. – 98, 253, 326, 341
 Штейнпрес Б. – 398
 Штернберг І. – 277
 Штильман Д. – 40, 111, 172, 188, 204, 209, 211, 285, 288
 Штогаренко А. – 125, 129, 133, 138, 173, 189, 195, 224, 245, 246, 252, 258, 281, 283, 291, 298, 321, 323, 324, 327, 334, 352, 353, 405
 Штонда Т. – 248
 Штрижак І. – 199, 239
 Штро П. – 61
 Шуберт Ф. – 122, 128, 152
 Шукшин В. – 346
 Шульга В. – 399
 Шумаков М. – 100
 Шумейко В. – 40, 328, 376, 389, 409, 413, 416, 424, 427, 429
 Шумський Ю. – 48, 154
 Шунько В. – 104, 177
 Шупик О. – 381, 402

Шуров Д. – 328, 381, 392, 405, 412, 429
Шустицький С. – 329, 420
Шустов С. – 329, 405
Шух М. – 43

Щедрін Р. – 115, 179, 329, 330, 405, 417, 421
Щекотун В. – 331
Щелковський Ю. – 41, 185, 281, 330, 404,
407, 408, 415, 417, 418, 421, 426, 428
Щербак А. – 13
Щербаков І. – 379
Щербачов В. – 98, 253
Щегинський О. – 245, 331, 391, 415
Щорс М. – 171
Щук М. – 100, 332, 415
Щукін Б. – 306
Щукін М. – 140
Щур В. – 248
Щуровський Ю. – 19, 27, 332, 345, 347, 353,
358, 406, 408, 411, 413, 419, 422, 426
Щученко С. – 186

Юдахіна О. – 333, 404
Юделевич Д. – 330
Юдін К. – 18
Юдін М. – 106
Юдіна М. – 85
Юнгвальд-Хількевич Г. – 27, 34, 35, 38, 96,
111, 124, 148, 159, 160, 179, 267, 282, 317, 322,
326
Юра Г. – 61, 63, 224, 256, 261, 262
Юра Т. – 57
Юріна Л. – 41, 333, 381, 421, 423
Юровський В. – 334, 424, 429
Юсим Г. – 41, 334, 414
Юсупова І. – 335, 428
Юферов М. – 215
Юхимович В. – 296
Юцевич Є. – 345
Ющенко О. – 19, 20, 262, 268

Яворик О. – 37, 335, 409, 411, 413, 417
Яворницький Д. – 11, 230, 252
Яворський Б. – 107, 292, 203
Якименко Є. – 95
Якимець В. – 395
Яковенко В. – 254, 328, 329, 381, 392
Яковенко Ю. – 300
Яковлева А. – 227
Яковлева І. – 229
Яковчук О. – 335, 428
Якуб'як Я. – 356
Якушенко І. – 21, 180, 297, 336, 411
Ямбурський В. – 262
Ямпольський А. – 267
Ямпольський І. – 398, 400, 401
Янакієв А. – 403
Янівський Б.-Ю. – 336, 419

Янкелевич Ю. – 89, 267
Янковський В. – 154
Яновський Б. – 12
Яновський Ю. – 45, 61
Янощук В. – 158
Янченко О. – 76, 81, 337, 417
Янчук О. – 36, 38, 41, 127, 128, 173, 243, 245
Яриш А. – 96
Яровенко В. – 250
Яровенко П. – 393
Ясевич А. – 17
Яхніс А. – 335

ЗМІСТ

Від автора.....	3
Музика українського кіно (нарис з історії).....	7
С.Тримбач. Звук в екранній культурі України.....	45
Список скорочень та абревіатур.....	73
Зміни назв державних українських кіностудій.....	74
КАТАЛОГ.....	75
ФОТОДОКУМЕНТИ.....	349
ДОДАТКИ.....	397
Перелік використаних джерел.....	398
Показчик фільмів.....	404
Показчик імен.....	430

Національна академія наук України
Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М.Т.Рильського

Наукове видання

Литвинова Ольга Устимівна

Музика в кінематографі України

Каталог

Частина 1

**Автори музики художньо-ігрових фільмів,
які створювалися на кіностудіях України**

Редактор – *Ольга Голинська*
комп'ютерна верстка і дизайн – *Олександр Ралько*

Просимо читачів надсилати свої відгуки, зауваження
та пропозиції за адресами:

Київ, вул. маршала Малиновського, 11, кв. 378,
litvinova@gmail.com

Підписано до друку ???????
Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура PetersburgС. Друк офсетний.
Умов.-друк. арк. ?????

Друк:??????

ISBN

Унікальний за інформативною насиченістю каталог «Музика в кінематографі України» відтворює історію цієї галузі від зародження до сучасного екрану в персоналіях авторів музики художньо-ігрових фільмів.

Для науковців, викладачів і студентів, діячів культури і мистецтва, а також широкого читацького загалу, всіх небайдужих до української культури.

